

I, i n. (-,-) : i g. ; *der I-Punkt*, ar pik war an i g., i pik war e fri g., an tiked g., an tik g. ; [dre skeud.] *das Tüpfelchen aufs i setzen*, peurlipat udb, peurgribañ udb, peurvegañ udb, peurober brav-kenañ udb., peurdogañ udb, flourañ udb, turгнаñ udb, parañ e labour, degas ar vistradenn.

i estl. : i ! P. ac'hanta ! hañ ! ; i wo ! tamm ebet ! naren ! ned eo ket ! grñsenn ! neudenn ebet ! tamm-tamm / tra-tra / a nep hent / e nep fesenn / eskenn / brienenn / e nep tro / war nep tro ! (Gregor).

i. A. [berradur evit im Auftrag] : dre brokul, dre (diouzh) urzh, diwar c'houlenn, en anv, dre gannadur / dre gemennadurezh (Gregor).

iah ! estl. : [azen] i-añ !

iahen V.gw. (hat geiaht / hat iaht) : hinnoal, blejal, skrijañ, breugiñ ; *der Esel iaht*, an azen a vlej, hinnoal a ra an azen, skrijañ (breugiñ) a ra an azen.

lahen n. (-s) : breugadennoù ls., hinnoadennoù ls.

lambe b. (-,-n) : [barzh.] iamb g.

lambendichtung b. (-,-en) : [barzh.] gwerzenn iambek b.

iambisch ag. : [barzh.] iambek.

lambus g. (-, lamben) : [barzh.] iamb g.

iatrogen ag. : [mezeg.] yachadien.

lberer g. (-s,-) : lberad g. [liester lberiz].

lberien n. (-s) : lberia b.

iberisch ag. : 1. iberat, iberek ; *die Iberische Halbinsel*, al ledenez iberek b., ledenez lberia b. ; 2. [yezh.] iberek.

iberokeltisch ag. : [istor] keltiberiat ; [yezh.] keltiberek, spagngeltiek ; *iberokeltische Sprache* b., keltibereg g., spagngeltiek g.

lbis g. (-ses,-se) : [loen.] 1. ibiz g. [liester ibized] ; *heiliger Ibis*, ibiz sakr g. ; 2. [kerentiad] *die Ibis*se und Löffler, ar spanelled ls.

IC® g. (-/-s,-/-s) : [berradur evit Intercity] tren etrekêrel g.

ICE® g. (-/-s,-/-s) : [berradur evit Intercity Express] tren etrekêrel herrek g., tren tizh bras g., TTB g.

ich raganv-gour : me, P. ar chon, ma jez ; *ich bin's*, me eo, me an hini eo, me 'ni eo, setu me ; *ich selbst habe diese Mauer errichtet*, me va-unan am eus savet ar voger-se ; *tu nicht wie ich !* 'rez ket 'vel ma jez ; *sind Sie nicht müde ? - Doch, ich bin's*, n'oc'h ket skuizh ? - Gon ! ; *hier bin ich*, setu me amañ (Gregor) ; *ich auch*, me ivez ; *ich auch nicht*, na me kennebeut, me ivez, na me koulz all, na me kennebeut all, na me naket ; *ich nicht*, me n'on ket, pas me ; *das habe ich getan*, me an hini (me an hini eo) am eus graet kement-se ; *ich unterzeichneter*, me, an hini en deus sinet amañ dindan ; *ich armer Tor* (Goethe), paourkaezh den diboell ac'hanon ; *ich sollte dich verraten*, me, trubardiñ (gwerzhañ) ac'hanout, me ouzh da drubardiñ ; *ich, der ich Sie warnte*, me hag em boa lakaet ac'hanoc'h war ziwall, me an hini en doa ho lakaet war ziwall ; *ich packte meine Siebensachen und schon war ich weg*, pakañ a ris va zraoù ha me mont kuit (ha me ha mont kuit, ha me em zro) ; *ich persönlich, ich für mein Teil, ich für meinen Teil*, me eus va

ferzh (eus va c'hevrenn) (Gregor) - me, evit pezh a sell diouzhin - me, evit a sell ouzhin - evidon-me - me, en tu diouzhin - evit va c'helo ; *ich persönlich gehe jetzt hin*, evidon-me a ya di bremañ ; *ich persönlich würde gern hingehen*, me eo mat din mont di ; *ich komme, ganz bestimmt ! ich aber werde kommen !* me a zeuio ! ; *und natürlich habe ich gesiegt !* hag evel-just, trec'h ar plac'h ! ; *mir gefiel diese Arbeit so sehr und trotzdem wurde ich entlassen*, skarzhet e voen, me hag a blijer din kement al labour-se ; *er ist so alt wie ich*, ken kozh eo ha me ; *er ist älter als ich*, koshoc'h eo egedon ; *wie du mir, so ich dir*, n'eo nemet kas an dorzh en-dro d'ar gêr - roerig kaverig - evel ma komzit e vezit respontet - eus ar skudell a roez e resevez - diouzh ma ri e kavi - hervez ma ri e vo graet dit - gant ar muzul a root d'ar re all e vo roet deoc'h - taol evit taol - krog evit krog - kraf evit kraf, ivin evit ivin, lagad evit lagad - ivin ouzh ivin - losk evit losk, gouli evit gouli - gwall evit gwall - lin evit lin ha stoub evit stoub (Gregor) - an neb a zo lemm beg e deod a rank bezañ kalet kostez e benn (a dle bezañ kalet e skouarn, a dle bezañ kalet kern e benn) - an teod a vez lemm bepred, d'e dro, a vez flemmet - da gash mat razh heñvel - n'eus den fin n'en deus e goulz - evel a raio a gavo - un taol a dalv un all - ur farserezh a dalv un all, hag un tromplezon kement all.

Ich n. (-/-s,-/-s) : me g., ego g. ; *das andere Ich*, ar me all g., an eil me g. ; *sein liebes Ich*, e gozh kroc'hen g., e damm kroc'hen g. ; *ein Teil meines Ichs*, ul lodenn eus va boud b. ; [bred., Freud] *das Ich und das Über-Ich*, ar Me hag an Dreistme ; *die Instanz des Ich*, ensav ar Me g. ; *Entstehung des Ich*, dedarzh ar Me g. ; *das vorbewusste Ich*, ar me ragemouez g., ar me ragemskiant g. ; [preder., Fichte] *das verkörperte Ich*, ar c'horf piaouel g. ; [preder., Husserl] *das natürliche Ich*, ar Me naturel g.

ichbezogen ag. : meañsus, troet gantañ e-unan, karg gantañ e-unan, ... a ra kalz a stad anezhañ e-unan, douget dezhañ e-unan, evitañ e-unan, emgreizat.

Ichbezogenheit b. (-) : gouzrec'helezh b., meañs b., emgreizhadezh b. ; *übertriebene Ichbezogenheit*, meañs dreismuzul b., karantez dreistmuzul an-unan b. / karantez dreistmuzul evit an-unan b. (Gregor), karantez dreistmuzul ouzh an-unan b., emgarantez dreistmuzul b. ; *übertriebene Ichbezogenheit kann die anderen nur ärgern*, kasaas eo ar me.

lcherzählung b. (-,-en) : danevell e gour kentañ an unander b. Ichform b. (-,-en) : *dieser Roman ist in der Ichform geschrieben*, skrivet eo bet ar romant-se e gour kentañ an unander.

ichgerecht ag. : [bred.] kwer d'ar Me ; *nicht ichgerecht*, ankwer d'ar Me.

Ichheit b. (-) : [preder.] hiniennelezh b., hiniennegezh b., hinienned b.

Ich-Ideal n. (-s) : [bred.] eorizh ar Me g.

Ich-Idealisierung b. (-,-en) : [bred.] eorizhekadur ar Me g.

Ich-Instanz b. (-) : [bred., S. Freud] *die Ich-Instanz*, ensav ar Me g.

Ichlibido b. (-) : [bred.] libido ouzh ar Me b., libido narkisek b.
Ichneumon g./n. (-s,-e/-s) : [loen.] 1. [kigdebrer] mibinell Egipt b. ; 2. [amprevan] ikneumon g. [*liester* ikneumoned].
Ichnologe g. (-n,-n) : henlouch'honiour g., iknologour g.
Ichnologie b. (-) : henlouch'honiezh b., iknologiezh b.
ichnologisch ag. : henlouch'honiell, iknolegek, ... an henlouch'hoù.
Ichor g. (-s) : 1. [douarouriezh] ikor g. ; 2. [mezeg.] linwad g. ; 3. [mojenn.] gwad an doueed g.
Ich-Spaltung b. (-,-en) : dizoubladur ar bersonelezh g., disfaout ar me g.
Ichsucht b. (-) : emgarantez b., karantez an-unan b., meañs b., kleñved an emgarantez g., me g., vanegloar b. ; *Ichsucht kann die anderen nur ärgern*, kasaus eo ar me.
ichsüchtig ag. : meañsus, emgar, digar, kar-e-unan.
ichtioid ag. : peskheñvel.
Ichthyol n. (-s) : [mezeg.] iktiolog.
Ichthyologe g. (-n,-n) : iktiologour g., peskedoniour g., peskoniour g.
Ichthyologie b. (-) : iktiologiezh b., peskedoniezh b., peskonomiezh b., studi ar pesked g.
Ichthyologin b. (-,-nen) : iktiologourez b., peskedoniourez b., peskoniourez b.
ichthyologisch ag. : iktiologel, peskedoniell, peskoniell.
Ichthyonym n. (-s,-e) : peskanv g., anv pesk g.
Ichthyonymie b. (-) : peskanvadurezh b., iktionimezh b.
ichthyophag ag. : peskezat.
Ichthyophage g. (-n,-n) : peskezed g. [*liester* peskezeded], P. debrer-pesked g., peskdebrer g.
Ichthyophagie b. (-) : peskezadeg b.
Ichthyoplankton n. (-s) : [loen.] iktioplankton g.
Ichthyoplankton- : ... iktioplanktonek, ... an iktioplankton.
Ichtiornis g. (-) : [henloenoniezh] iktiorniz g. [*liester* iktiornized].
Ichthyosaurier g. (-s,-) : [henloenoniezh] iktiosaorian g.
Ichthyosaurus g. (-,-saurier) : [henloenoniezh] iktiosaor g.
Ichthyose b. (-,-n) : [mezeg.] iktioz g.
Ich-Trieb g. (-s,-e) : [bred.] luzad ar Me g., poulzad ar Me g.
Ichveränderung b. (-) : [bred.] distresadur ar me g.
Ich-weiß-nicht-was n. (-,-) : *ein Ich-weiß-nicht-was*, un n'ouzon petra g., ur petra din-me g.
ichwidrig ag. : [bred.] kontrol d'ar Me.
Icon n. (-s,-s) : [stlenn.] arlun g.
IC-Zuschlag g. (-s,-Zuschläge) : priz ouzhpenn evit an trenioù etrekêrel, ouzhpennadenn evit an trenioù etrekêrel b., astenn priz evit an trenioù etrekêrel g.
ideal ag. : 1. peurvat, dreist, gwellañ, ar gwellañ-holl, disi, peurechu, skouer, parfet, ur skouer a barfeted anezhañ ; *der ideale Ehemann*, ar pried skouer g. ; *die ideale Lösung des Problems*, an diskoulm gwellañ-holl g. ; *er wäre der ideale Ausbildungsleiter*, hennezh a veritfe ren ar staj ; *das wäre das Ideale*, se a vefe ar gwellañ tout, ar pep gwellañ e vefe ; *das Ideale wäre, wenn ..., sklaerañ tra eo e ..., ar pezh a zo gwellañ eo e ..., kuitañ tra eo e ..., kuitañ eo e ..., kuitañ mad eo e ..., reishañ a zo eo e ... ; unter den idealen Bedingungen*, pa vez an traoù en o gwellañ, an traoù o vezañ en o gwellañ ; *die Verhältnisse auf dem Meer sind ideal*, emañ ar mor en e wellañ ; 2. [preder.] mennozhel, kealel, kealek, derc'hel, derc'hek ; *reale Welt und ideale Welt*, bed gwerc'hel ha bed derc'hel ; *ideale und materielle Ziele*, palioù derc'hel ha palioù dardvezel ls. ; 3. peurbatromel, uhelvennad, eorizhel, eorizh ; 4. [fizik] peur-, skouerel ; *ideal unelastischer Stoß*, tos gwak g. ; *ideale Flüssigkeit*, heverenn skouerel b. ; *idealer fester Körper*, sonnenn skouerel b. ; *ideales Gas*, aezhenn skouerel b. ; *Kinetik idealer Gase*, korzhoniezh aezhennoù skouerel b. ; 5. [mat.]

ideale Zahlen, niveroù eorizhek ls. ; 6. [kimiezh, fizik] *ideale Lösung, ideale Mischung*, dileizhenn derc'hek b.
Ideal n. (-s,-e) : 1. uhelvennad g., uhelvennozh g., pal meur g., pal-dreist g. ; *für ein Ideal kämpfen*, stourm evit un uhelvennad ; *seinem Ideal treu bleiben*, chom feal d'e uhelvennad ; 2. eorizh g., uhelskeudenn b., uhelskouer b., peurbatrom g., peurvad g. ; *sie ist das Ideal einer Hausfrau*, n'he deus ket he far evel mestrez a di, honnezh a zo gwir batrom ur vestrez a di ma'z eus unan (mard eus hini) ; *ein Ideal an Selbstlosigkeit*, ur skouer a ziemzant mar boa biskoazh (Gregor), ur skouer a ziemzant mard eus bet biskoazh un unan ; *Ideal von Schönheit*, kened disi b., kened peurvat b., peurgened b., uhelskeudenn ar gened b., kened-dreist b.
Idealbild n. (-s,-er) : 1. eorizh g., uhelskeudenn b., uhelskouer b., peurbatrom g., peurvad g. ; 2. skeudenn disi he c'hened b., skeudenn peurvat he c'hened b., uhelskeudenn ar gened b., kened-dreist b., peurgened b.
idealerweise Adv. : d'ar gwellañ-holl, ent-derc'hel.
Idealfall g. (-s,-fälle) : degouezh a'r gwellañ-holl g., degouezh-dreist g., tro eus ar gwellañ-holl b., plegenn a'r c'haerañ-holl b., plegenn eus ar gwellañ-holl b., kaz a'r gwellañ-holl g., gwellañ tro a c'halfe c'hoarvezout b., gwellañ pleg a c'halfe en em gavout g.
Idealgewicht n. (-s,-e) : pouez peurvat g., pouez a'r gwellañ-holl g., pouez-dreist g.
Ideal-Ich n. (-) : [bred., Hermann Nunberg, Freud] *das Ideal-Ich*, ar Me eorizhek g.
idealis ag. : derc'hel, derc'hek.
Adv. : ent-derc'hek.
idealisieren V.k.e. (hat idealisiert) : 1. dreistkaeraat ; 2. derc'hekaat, hollspereleañ ; 3. eorizhekaat ; 4. [fizik] *idealisierte starrer Festkörper*, sonnenn skouerel b., sonnenn andistummadus b.
Idealisierer g. (-s,-) : eorizhekaer g.
Idealisierung b. (-,-en) : 1. dreistkaeraat g. ; 2. derc'hekaat g., hollspereleañ g. ; 3. [bred.] eorizhekaat g., eorizhekadur g. ; *die Ich-Idealisierung*, eorizhekadur ar Me g.
Idealismus g. (-) : 1. idealouriezh b., uhelvennadouriezh b., eorizhouriezh b., peurbatromouriezh b. ; *blinder Idealismus*, aelouriezh b. ; *aus reinem Idealismus*, evit ket, evit netra, evit ket ha netra, evit mann, evit ur bennozh Doue ; 2. [preder.] derc'helouriezh b., hollspereleouriezh b., kealeouriezh b., mennozhelouriezh b. ; *Realismus und Idealismus*, gwerc'helouriezh ha derc'helouriezh.
Idealist g. (-en,-en) : 1. idealour g., uhelvennadour g., eorizhour g., peurbatromour g. ; 3. [preder.] derc'helour g., kealeour g., mennozhelour g., hollspereleour g.
idealistisch ag. : hollspereleour, mennozhel, kealel, kealek, derc'hel, derc'hek.
Idealität b. (-) : mennozhelezh b., kealelezh b., derc'helezh b.
Ideallösung b. (-,-en) : 1. diskoulm gwellañ-holl g. ; 2. [kimiezh, fizik] dileizhenn derc'hek b.
Idealtypus g. (-) : [preder., Max Weber] neuzenn gealek b.
Idealverein g. (-s,-e) : kevredad anarc'hantus g.
Idealvorstellung b. (-,-en) : eorizh g., uhelskeudenn b., uhelskouer b., peurbatrom g., peurvad g. ; *meine Idealvorstellung von einer Angestellten*, an doare ma welan ar gwellañ implijadez a c'halfe bezañ g.
Ideation b. (-,-en) : mennozhiaadur g., bredarc'hwelerezh g., bredarc'hwelañ g., arc'hwelerezh bred g.
Idee b. (-,-n) : 1. kredenn b., mennozh g., soñj g., soñjenn b., meno g., keal g., meizadenn b., prederenn b., santimant g., pennad g. ; *eine abstrakte Idee*, ur mennozh goubarek g. ; *tragende Idee*, prederenn greiz b., pennvennozh g., mennozh

diazez g., mennozh stur g., luskvennozh g. ; *der Umlauf der Ideen*, amred ar mennozhioù g. ; *die neuen Ideen propagandistisch verbreiten*, lakaat ar mennozhioù nevez da sankañ er speredoù, bountañ (sankañ, plantañ, fourañ, c'hwezhañ) ar mennozhioù nevez e penn an dud ; *gute Idee !* ur soñj mat an hini eo ! forzh vat eo ar mennozh-se ! ; *was für eine komische Idee ! was für eine merkwürdige Idee ! was für eine seltsame Idee ! was für eine sonderbare Idee !* na peseurt soñj ! nag ur soñj ! pebezh soñj eveek ! ; *eine ausgefallene Idee*, ur soñj droch g., ur mennad kourmoulek g. ; *eine geniale Idee*, *eine zündende Idee*, *eine tolle Idee*, *eine wertvolle Idee*, *eine großartige Idee*, ur soñj dispar g., ur soñj dreist g., ur mennozh dreist (dispar) g., ur mennozh ijinus g., ur mennozh forzh vat g. ; *keine Idee*, anv (keal, ger, doare, alberz, ster, keloù, grik) ebet, dare ; *nach meiner Idee*, da'm soñj, da'm meno, da'm santimant, hervez va soñj, war va soñj, war va meno, hervez va meno, evit va c'heloù, evidon-me, hervezon ; *verrückte Idee*, direizhvennad g., soñj droch g. ; *diese Ideen sind ein konfuse Mischmasch*, ar mennozhioù-se a zo gwall luziet, pebezh kemmesk mennozhioù ! ; *diese Idee stammt von ihm*, eñ a zo er penn kentañ eus an dra-se, war e intrudu eo hon eus graet an dra-se, eñ eo en deus itriket ober an dra-se ; *eine Idee kam in ihm auf*, diwanañ a reas ur mennozh en e benn, dideñvañ a reas ur mennozh en e benn, dinodiñ a reas ur mennozh en e empenn, ur soñj a dremenat dre e spered, ur soñj a darzhas en e spered, ur mennozh a zeuas dezhañ, treiñ a reas en e benn ober udb, itrikañ a reas ober udb., ur santimant a zeuas dezhañ ; *mein Kopf schwirrte vor Ideen*, mennozhioù a dorimelle em spered, mennozhioù a ribote em fenn, mennozhioù a bep seurt a rodelle em fenn, mennozhioù a oa o tañsal em fenn, ur froudad mennozhioù a gorolle kein-dre-gein em fenn, ur froudad mennozhioù nevez a oa o tarzhañ em spered, ur revriad traoù a oa em fenn ; *fixe Idee*, *überwertige Idee*, *das Denken übermäßig beherrschende Idee*, marc'henn derc'hañ b., unfroudennegezh b., soñj darvredus g., soñj sorc'hennus g., albac'henn b., sorc'henn b., balbori b., debr-spered g., heg g., darvennozh g., atapi g. ; *das ist bei ihm eine fixe Idee*, gant an debr-spered-se e vez atav, ne zistag ket ar soñj-se dioutañ, ne lam ket ar soñj-se gantañ, nasket eo gant ar sorc'henn-se, ne c'hall ket kaout peoc'h diouzh an debr-spered-se, an debr-spered-se ne ro peoc'h ebet dezhañ, ar soñj-se a labour e spered, ne c'hall ket tennañ e spered diwar ar soñj-se, n'eo ket evit kas e soñj diouzh an dra-se, n'emañ ket evit distagañ e soñj diouzh an dra-se, n'emañ ket evit argas ar soñj-se diwar e spered, n'eus nemet ar soñjenn-se en e benn, n'eus nemet an dra-se hag a gont evitañ, n'eo atapiet ken nemet gant an dra-se, ne ya ket ar soñj-se diwar e spered, karget eo e spered gant ar mennozh-se, gwasket eo e spered gant ar mennozh-se, ne ya ket ar soñj-se diwanañ, ne ya ket ar soñj-se digantañ, debret e vez e spered gant ar soñj-se, dalc'het eo e spered gant ar sorc'henn-se, bepred e vez ar mennozh-se o ribotat en e benn, bepred e vez ar mennozh-se o rodellañ en e benn, ar mennozh-se a zo o virviñ e spered, n'en deus ken albac'henn (ken soñj) nemet war-dro an dra-se, emañ e benn gant an dra-se, sorc'hennet eo gant ar mennozh-se, n'en deus ken c'hoant (mennad, devez, youl) nemet d'ober an dra-se, e spered a venn ober an dra-se, gwashat ma'z eo sot gant an dra-se ! ar soñj-se a chom peg ouzh e galon, ar soñj-se a chom peg outañ, P. an debr-spered-se a ya da greviñ anezhañ ; 2. [preder.] ideenn b. ; *platonische Ideen*, ideennoù platonek ls. ; [preder., Descartes] *angeborene Ideen*, *eingeborene Ideen* [*ideæ innatæ*], mennozhioù enganet ls., kealioù enganet ls. ; *von außen gekommene Ideen*, *Ideen*, *die auf Gegenstandswahrnehmung beruhen* [*ideæ adventitiæ*],

mennozhioù avaeziet ls., mennozhioù skiantarzeuet ls. ; *Ideen*, *die durch die Einbildungskraft erzeugt werden*, [*ideæ factitiæ*], mennozhioù danzeet ls. ; 3. *keal* g., derc'h g. ; *die Idee des Schönen*, keal ar gened b., derc'h ar gened g. ; *die Idee des Guten*, Keal ar Mad g., Derc'h ar Mad g. ; *die Perversion einer Idee*, direizhidigezh ur c'heal b. ; 4. [dre astenn.] pennad g. ; *er verfiel auf die Idee, von nun an Vegetarier zu sein*, lakaat a reas en e benn bezañ debrer glazvez a-benn neuze, treiñ a reas en e benn bezañ debrer glazvez a-benn neuze ; 5. [dre skeud.] P. *eine Idee*, un netraig g., ur mannig g., un disterañ g., un diveradennig b., ur veskennad b., ul livadenn b., ur vintradenn [str. : mintrad], un euflenn b., ul lommig g., ur beradig g., ur c'hrinsenn b., ur begad g., ur bouilfrenn b., ur vogedenn b. ; *eine Idee Essig*, ur strilhig gwinêr g., ur strilhennig winêr b., un diveradenn winêr b., ur splet gwinêr g., un netraig a winêr g., ur mannig gwinêr g., ur beradig gwinêr g., ul lomm gwinêr g. ; 6. P. *keine blasse Idee von etwas haben*, na c'houzout anv ebet eus udb (doare ebet d'udb, alberz ebet ag (eus) udb), na c'houzout dare (keloù, keal, ster, ger, grik, anv) ag (eus) udb, na c'houzout dare a-zivout udb, na c'houzout doare na netra d'udb, na c'houzout netra diouzh udb, bezañ dic'houzvez-krenn eus (war, diwar-benn) udb, bezañ diouziek-kaer eus udb, na gompren ur c'heuz en udb, na gompren foeltr Doue seurt en udb. **ideell** ag. : speredel, -spered, kefredel, mennozhel, kealel, kealek, derc'hel, derc'hek ; *reelle Welt und ideelle Welt*, bed gwerc'hel ha bed derc'hel ; *ideelle und materielle Ziele*, palioù derc'hel ha palioù danvezet ls. ; *das ideelle Prinzip*, pennaenn an derc'h b. **ideenarm** ag. : paour, berrijinet, treut, flak, dizanvez, gant nebeut a ijin ennañ, divlaz, disaour, dister, goular, milis, goullou. **Ideenassoziation** b. (-,-en) / **Ideenkette** b. (-,-n) : [preder.] kenstrolladur mennozhioù b., strobad mennozhioù g., kenstroll mennozhioù g., gwidenn vennozhioù b., gwidennad vennozhioù b., strollatad mennozhioù g. **Ideenkreis** g. (-es,-e) : 1. kelc'h mennozhioù g. ; 2. urzhiad mennozhioù g., rummad mennozhioù g. **Ideenlehre** b. (-) : [preder.] ideologiezh b., kealoniezh b., kealiadurezh b., kealouriezh b., mennozhouriezh b. **ideenlos** ag. : paour, dister, treut, flak, dizanvez, gant nebeut a ijin ennañ, berrijinet, divlaz, disaour, goular, milis, goullou. **Ideenlosigkeit** b. (-) : flakter g., diouer a vennozhioù g., diouer a ijin g., berrijin g. **ideenreich** ag. : leun a vennozhioù, ijinnet-mat, leun a ijin, ijinus, kreñv ar mennozhioù ennañ ; *ein ideenreiches Buch*, ul levr danvez ennañ g. **Ideenreich** n. (-s,-e) : bed ar mennozhioù g. **Ideenreichtum** g. (-s) : spered krouiñ g., ijinuster g., ijinusted b. **Ideenstrom** g. (-s,-ströme) : redenn vennozhioù b. **Ideenwelt** b. (-) : bed ar mennozhioù g. **Iden** ls. : [istor] idoù ls., deiz e kreiz ar miz g., kreiz ar miz g. **Identifikation** b. (-,-en) : 1. hevelebidigezh b., hevelebiñ g., hevelebadur g., emhevelebadur g., emhevelebiñ g. ; [bred.] *die Identifikation mit dem Aggressor*, an emhevelebiñ ouzh an tager g., an hevelebiñ ouzh an tager g. ; *die Identifikation mit dem Vater*, an emhevelebiñ ouzh an tad g., an hevelebiñ ouzh an tad g. ; *projektive Identifikation*, emhevelebiñ ervannadel g., hevelebiñ ervannadel g. ; 2. anaoudadur g., anavezadur g., deznaouerezh g., deznaouiñ g. ; 3. hennaderezh g., hennadiñ g., pivadiñ g. ; 4. saveladur ar bivelezh g. **Identifikationsfigur** b. (-,-en) : den da hevelebeakaat outañ g., tudenn da emhevelebiñ outi b. **Identifikationsformular** n. (-s,-e) : fichenn hennadiñ b.

Identifikationsmethode b. (-,-n) : hentenn hennadiñ b., hentenn anaout b.

Identifikationsnummer b. (-,-n) : niverenn-anaout b.

Identifikator g. (-s,-en) : [tekn., stlenn.] anaouder g. [*liester anaouderioù*], hennader g. [*liester hennaderioù*].

identifizierbar ag. : hennadus.

identifizieren V.k.e. (hat identifiziert) : **1.** anavezout, anaout, deznaouiñ ; *ein Risiko identifizieren*, deznaouiñ ur riskl ; **2.** hennadiñ, pivadiñ, anavezadiñ ; *es gelang, den Verbrecher zu identifizieren*, kavet e voe piv oa an torfedour ; *eine Krankheit identifizieren*, hennadiñ ur c'hleñved ; *eine Leiche identifizieren*, pivadiñ ur c'horf-marv ; **3.** *mit etwas identifizieren*, hevelebiñ ouzh udb, hevelebekaot ouzh udb ; **4.** gwiriañ personded u.b. ; **5.** [bev.] *die Arten einer Gattung identifizieren*, isrummañ ur genad etre spesadoù, spesadekaot ; *die Art eines einzelnen Tieres identifizieren*, spesadiñ ul loen.

V.em. : **sich identifizieren** (hat sich (ak.) identifiziert) : **1.** *sich mit jemandem identifizieren*, hevelebekaot ouzh u.b., en em hevelebiñ ouzh u.b. ; *sich mit Christus und Napoleon identifizieren*, en em hevelebiñ ouzh ar C'hrist ha Napoleon ; **2.** *sich mit etwas identifizieren*, bezañ a-du-kaer gant udb, bezañ a-unan-kaer gant udb.

Identifizierung b. (-,-en) : **1.** anaoudadur g., anavezadur g., deznaouerezh g., deznaouiñ g. ; **2.** hennaderezh g., hennadiñ g., pivadiñ g. ; **3.** hevelebidigezh b., hevelebiñ g., hevelebadur g., emhevelebadur g., emhevelebiñ g. ; [bred.] *die Identifizierung mit dem Angreifer*, an emhevelebiñ ouzh an argader g., an hevelebiñ ouzh an argader g. ; *die Identifizierung mit dem Vater*, an emhevelebiñ ouzh an tad g., an hevelebiñ ouzh an tad g. ; *projektive Identifizierung*, emhevelebiñ ervannadel g., hevelebiñ ervannadel g. ; **4.** saveladur ar bivelezh g.

identisch ag. : **1.** unvan, peurheñvel ; *mit etwas identisch*, peurheñvel ouzh udb, heñvel-mik ouzh udb, heñvel-bev ouzh udb, heñvel-poch ouzh udb, heñvel-buhez ouzh udb, unvan gant udb. ; **2.** [mat.] *identische Abbildung*, aruniñ g.

identitär ag. : [polit.] hennadour, hevelebour ; *identitäre Abkapselung*, *identitäre Abschottung*, emdenn hennadour g., emdenn hevelebour g., kumuniezhouriezh b. ; *die identitären Bewegungen*, al luskadoù hevelebour ls.

Identitarismus g. (-) : hevelebouriezh b.

Identität b. (-,-en) : **1.** identelezh b., pivelezh b., stad-den b., anv-den g. ; *die Identität einer Person feststellen*, savelañ pivelezh u.b. ; *es gelang, die Identität des Verbrechers festzustellen*, kavet e voe piv oa an torfedour ; *eine Aussage machen, ohne seine Identität zu geben*, komz hep reiñ e anv ; *jemandes Identität bekannt geben, jemandes Identität enthüllen, jemandes Identität preisgeben*, diskuliañ anv u.b., dizoleiñ anv u.b., reiñ an dizolo war u.b. ; **2.** hevelepted b., hevelept g., hevelebiezh b., enheñvel g., peurheñvelded b., peurheñvelder g. ; [preder.] *diakrone Identität*, hevelepted treadegel b. ; *personale Identität*, hevelepted hiniennel b. ; *sexuelle Identität*, hevelepted revel b. ; *konkrete Identität*, hevelepted lourel b. ; *reelle Identität*, hevelepted werch'el b. ; [Leibniz] *Satz der Identität der Ununterscheidbaren*, pennaenn an dizforc'hadoù b., pennaenn unded an dizforc'hadoù b. ; **3.** [bred.] **a)** identelezh b., personded b., hevelebiezh b., hennadelezh b., hennad g. ; *seine Identität aufgeben*, dilezel e hennad, dibersonelaat ; *die bretonische Identität*, an hennadelezh vrezhon b., an hevelebiezh vrezhon b., ar vreizhadelezh b. ; **b)** hevelepted b. ; *Denkidentität*, hevelepted-dezevout b. ; *Wahrnehmungsidentität*, hevelepted-verzout b. ; **4.** [mat.] arunder g. ; *algebraische Identität*, arunder heverk g.

Identitätsbewahrung b. (-) : kemmirout an hevelepted g.

Identitätsgleichung b. (-) : [mat.] arunder g.

Identitätskarte b. (-,-n) : [Bro-Suis] kartenn-anv b.

Identitätsmatrix b. (-,-matrizen) : [mat.] oged unanenn g.

Identitätsprinzip n. (-s) : [preder., Leibniz] pennaenn an diziforc'hadoù b.

Ideogramm n. (-s,-e) : mennozharouez b., arouezlun g., keallun g. ; *chinesisches Ideogramm*, sinalun g.

Ideografie b. (-,-n) / **Ideographie** b. (-,-n) : kealluniañ g., mennozhskritur g., skrivadur dre arouezlunioù g., mennozharouezelezh b.

ideografisch ag. / **ideographisch** ag. : keallunieq, mennozhskriturel, mennozharouezel.

Ideografismus g. (-) / **Ideographismus** g. (-) : kealluniegezh b.

Ideolekt g. (-s,-e) : [yezh.] ideolekt g., yezh hiniennel b., lavar hiniennel g., doare hiniennel da gaozeal g., giz-prezeg hiniennel b.

ideolektal ag. : [yezh.] ideolektel.

Ideologe g. (-n,-n) : **1.** ideologour g., kealiadour g., kealour g., mennozhour g. ; **2.** [ster kentañ, preder.] kealonior g.

Ideologie b. (-,-n) : **1.** ideologiezh b., kealiadurezh b., kealouriezh b., mennozhouriezh b., mennozhiadur g. ; **2.** [dre skeud.] kredenn b., kredo b. ; **3.** [ster kentañ, preder.] kealoniezh b.

Ideologin b. (-,-nen) : **1.** ideologourez b., kealiadourez b., kealourez b., mennozhourez b. ; **2.** [ster kentañ, preder.] kealoniourez b.

ideologisch ag. : **1.** ideologel, kealiadel, kealiadurel, kealouriezhel ; *ideologische Strömung*, redenn gealiadurel b., redenn ideologel b. ; *ideologische Auseinandersetzung*, diemglev ideologel g., dizemglev kealiadel g. ; **2.** ... *ideologischer Natur*, ... ideologek, ... kealiadek, ... kealouriezhel ; *das Ideologische*, ar gealiadegezh b.

Idiofon n. (-s,-e) : emfroumer g. [*liester emfroumerioù*], [sonerezh] benveg dre emfroum g.

Idiolatrie b. (-) : emazeulidigezh b., emazeulerezh g.

Idiom n. (-s,-e) : [yezh.] **1.** idiom g., yezh b., lavar g., parlant g. ; **2.** rannyezh b., giz-prezeg b.

Idiomatik b. (-) : [yezh.] **1.** idiomatik g., geriadurezh an troioù-yezh b., geriadurezh an troioù-lavar b. ; **2.** spisc'heriadur an troioù-yezh g., spisc'heriadur an troioù-lavar g.

idiomatisch ag. : [yezh.] idiomatek, ... yezh, ... lavar, ... yezh vev.

idiopathisch ag. : [yezh.] hennadek ; *idiopathische Krankheit*, kleñved hennadek g.

Idiophon n. (-s,-e) : emfroumer g. [*liester emfroumerioù*], [sonerezh] benveg dre emfroum g.

Idiosynkrasie : [mezeg.] idiosinkraziezh b., temz-bevedel g., temz-bredvevedel g.

Idiot g. (-en,-en) : **1.** [mezeg.] den dalc'het en e spered gant ul labanded don g., laban don g. [*liester labaned don*] ; **2.** [dre astenn.] diod g. [*liester dioded, diodien*], inosant g., beulke g., alvaon g., genaoueg g., genaoueg echu g., glaourenneg g., pampez g., nouch g. [*liester nouched*], loñseg g. [*liester loñseged*], genoù klapez g., glapez g., genoù da bakañ kelien g., genoù patatez g., genoù gwelien g., alvaon g. [*liester alvaoned, alvaoneien*], houperig g., bourjin g., bleup g., jaodre g., balbouzer g., geolieg g., beg don g., beg bras g., genoù bras g., genoù frank g., beged g., bajaneg g., balteg g., papelod g., droch g., penn droch g., penn lor g., pennsod g., diskiant g., darsod g., loukez g., kloukez g., gogez g., penn luch g., louad g., lichefre g., lochore bras g., buzore g., penn beuz g., penn sot g., keuneudenn b., kanuchenn b., penn-bazh g., penn-skod g., penn peul g., leue g., barged g., Yann seitek g., Yann banezenn g., Yann

diwarlerc'h g., Yann beul g., Yann yod g., Yann al leue g., Fañch ar Peul g., Yann ar peul karr g., panezenn b., patatezenn b., patoenn b., paganad g., pothouarn g., podig g., impopo g., mab-azen g., magn g., droch ar pardon g., penn maout g., paourkaezh nouch g., paourkaezh penn brell g., brell g., penn-bailh g., penn-bazh g., penn peul g., penn leue g., penn azen g., brichin a zen g., brichin g., brizh g., buoc'hig an Aotrou Doue b., kaezh g. [*liester* kaezhed], kaezh-Doue g., makez cheulk g., makez tamm paotr fin g., makez penn leue g., leue dour g., leue brizh g., leue geot g., beg leue g., loufer g., mell baja g., jostam g. ; *ausgemachte Idioten*, sodien echu ls., sodien beurechu ls., sodien rik ls., sodien glok ls. ; *echter glücklicher Idiot*, inosant joaus ha gae g. ; *du, Idiot !* makez penn leue ! tamm sklepe ! tamm baltaz ! feson tarte ! sakre mallozh Doue inosant ! mallozh Doue penn avelet ! kakouz ! tamm kakouz ! genaoueg ! paourkaezh anduilhenn ! cheulk ma'z out ! makez cheulk ! makez tamm paotr fin ! makez inosant ! mell baja ! loukez ! fri mannous ! penn chatal ! pezh kropet ! penn luch ! penn diboell ! penn-bailh ! penn-bazh ac'hanout ! bailhoù 'zo ac'hanout ! bleup ! doubl sac'h-panez ! leue dour ! leue brizh ! leue geot ! azen gornek ma'z out ! pebez penn lor ! ; *die Leute sind Idioten*, an dud 'zo podigoù ; *als Idiot gelten*, tremen evit ul laorañs.

Idiotenanstalt b. (-,-en) : ti ar re sot g., folldi g., P. kabanoù ls., Kerwazi b.

Idiotenhügel g. (-s,-) : [ski, dre fent] roudenn ski evit an deraouidi b., roudenn ar c'hazarded b.

idiotensicher ag. : [dre fent] ken aes ha tra, aes-ral, aes-kenañ, aezet-kaer, en akomod d'an holl, en aezamant d'an holl, en amen da Yann forzh piv, en ardremez da Yann forzh piv, e resed da Yann forzh piv ; *das ist idiotensicher*, n'eus ket aesoc'h tra, aesoc'h n'eus ket.

Idiotie b. (-,-n) : 1. sotoni b., diotaj g., diboellaj g., follinaj g., diotiez b., bleuperezh g., brizherezh g., diskianterezh g., drocherezh g. ; 2. [mezeg.] labanded don b., dilerc'hegezh spered don b.

Idiotin b. (-,-nen) : 1. [mezeg.] plac'h dalc'het en e spered gant ul labanded don b. ; 2. [dre astenn.] amioez b., sodez b., pikolenn sodez b., sodenn b., sodell b., genaouegez b., geoliegez b., belegez b., paborenn b., pebreñn b., louadez b., louezenn b., diodez b., inosantez b., buoc'hig an Aotrou Doue b., kaezhez b., kaezhez-Doue b., magn b., bleupez b., bailhez b., drochenn b., bajanegez b. ; *eine ausgemachte Idiotin*, ur sodez echu b., ur sodez peurechu b., ur sodez rik b., un tamm mat a sodez, ur sodez klok b.

idiotisch ag. : sot-mat, direzon, diboell, direizhpoeil, diskiant, dibenn, kontrol d'ar skiant-vat, hep penn na reizh, a-enep d'ar skiant-vat, droch, diaviz ; *es ist idiotisch, so etwas zu tun*, dibenn eo ober an dra-se, ober an dra-se a zo bezañ diskiant.

Idiotismus g. (-, Idiotismen) : [yezh.] tro-yezh b., tro-lavar b., [hervez ar yezh] gallegadur g., saoznegadur g., alamanegadur g., brezhonegadur g.

Idiotop n. (-s,-e) : [bev.] idiotop g. [*liester* idiotopoù].

Idiotyp g. (-s,-en) : [bev.] hanrizheg g. [*liester* hanrizhegoù], idiotip g. [*liester* idiotipoù].

Idiotypie b. (-) : [bev.] hanrizh g., idiotiepiezh b.

idiotypisch ag. : hanrizhek, hanrizhel, idiotiepek.

Idiotypus g. (-s, Idiotypen) : [bev.] hanrizheg g. [*liester* hanrizhegoù], idiotip g. [*liester* idiotipoù].

Idol n. (-s,-e) : 1. [relij.] idol g. [*liester* idoloù], falsdoue g., doue g. [*liester* doueoù], doue kozh g. ; *die Idole anbeten*, azeuliñ an idoloù ; *dieses Idol gehört ins Feuer*, ra yelo an idol-se en tan, ra yelo an idol-se e poultr hag e ludu ; *sich von den Idolen*

abwenden, treiñ kein d'an idoloù, treiñ kein d'ar falsdoueoù ; 2. [den, arzour, sportour h.a.] idol g. [*liester* idoled].

idolisieren V.k.e. (hat idolisiert) : ober un idol (eus udb/u.b.), azeuliñ, kehelañ, dougen, karet bras, bezañ sot gant, bezañ nay gant, bezañ ran gant, bezañ pitilh gant, bezañ dall gant, karet dreistmuzul, karet dreistkont, karout dreistpenn, karout dreist ar barr.

Idolatrie b. (-) / **Idololatrie** b. (-) : falsazeulerezh g., idolerezh g., idolazeulerezh g. ; *Idolatrie treiben*, idoliñ, azeuliñ an idoloù ; *er ließ alles, was der Idolatrie gedient hatte, vernichten*, karzhañ a reas ar vro a gement tra en doa servijet da enoriñ an idoloù, karzhañ a reas ar vro a gement en doa servijet da enoriñ an idoloù.

Idyll n. (-s,-e) : lec'h derc'h g., lec'h hollgaer g., lec'h ar c'haerañ-holl g., lec'h bourrus g., perlezeñn b., boked g., plas dibab g., arroud dreist g., arroud dispar g.

Idylle b. (-,-n) : 1. bugulgan g., mēsaergan g. ; 2. karantezig b. ; *eine Idylle entspinnt sich*, emañ krog (peg) ar garantez en eil hag en egile, krog eo ar big en o skouarnioù ; 3. taolenn garantez b.

idyllisch ag. : 1. bugulel, bugulganek, mēsaerganel, ... bugulgan, ... mēsaergan, ... mēsaer ; 2. a garantez ; 3. peurvat, hollgaer, ar c'haerañ-holl.

Igel g. (-s,-) : [loen.] heureuchin g., avalaouer g., laer-avalou g., kulier g., P. paotr-pikoù g., paotr an avalou g. ; *der Igel sträubt die Stacheln*, an avalaouer a sav e zrein a-bik war e gein.

Igelkiefer b. (-,-n) : [louza.] pin-Bourdel str., pinenn-Vourdel b., pin gouez str., pinenn ouez b., pin-mor str., pinenn-vor b.

Igelweibchen n. (-s,-) : [loen.] heureuchinez b.

igitt estl. : *igitt ! igittigitt !* ac'h ! ec'h ! ac'hamen ! be ! foei ! puf ! fec'h ! ché ! ac'h foei ! ec'h, m'en argas ! flaer a zo gant kement-se holl ! (Gregor).

Iglu g./n. (-s,-s) : iglou g. [*liester* iglouioù].

Igname b. (-,-n) : [louza.] ignam str., ignamez str., ignamezenn b.

Ignatius g. : Ignas g.

Ignimgrit n. (-s) : [maen.] ignimgrit g.

Ignipunktur b. (-) : [mezeg.] broudoù tan ls.

ignorant ag. : dizesk, diouizie.

Ignorant g. (-en,-en) : diouizie g. [*liester* diouizieien], den dizesk g., den diouizie g., P. azen gornek g. ; *jemanden als Ignoranten apostrophieren*, ober un diouizie eus u.b.

Ignorententum n. (-s) : diouiziegezh b., dizeskted b.

Ignorantin b. (-,-nen) : diouiziegezh b., plac'h dizesk b., plac'h diouizie g.

Ignorantiner g. (-s,-) : [relij., dre fent] frer dic'houizie g., frer ar skolioù kristen g.

Ignoranz b. (-) : 1. diouiziegezh b., dizeskted b. ; 2. disidentidigezh [d'udb, ouzh udb] b., anvridigezh [udb] b., anvirezezh [udb] g., terridigezh [udb] b., diseblanted [e-keñver u.b./udb] b., digasted [e-keñver u.b./udb] b.

ignorieren V.k.e. (hat ignoriert) : diwelet, ober fae gant (war), na ober van ouzh, na ober dalc'h eus, tevel war, ober an tav war, tevel, lezel e-maez, lezel a-gostez, lezel war e revr, dilezel, dilemel, tennañ, ober hep, tremen hebiou, tremen hep, chom hep, dic'houzout (udb), disentiñ ouzh, anvirout, terriñ ; *einen Vorfall einfach ignorieren*, tremen dreist un darvoud bennak, serriñ an daoulagad war un darvoud bennak, tevel war un darvoud bennak, tevel un darvoud bennak, ober an tav war un darvoud bennak ; *ignorieren wir doch nicht, dass ...*, arabat dic'houzout e ..., arabat diwelet e ... ; *jemanden einfach ignorieren*, na ober van ouzh u.b., na ober dalc'h eus u.b.,

dianavezout u.b., bezañ difoutre ouzh u.b., chom diseblant ouzh u.b., bezañ fae d'an-unan kaozeal gant u.b., diwelet u.b. **Iguanodon** n. (-) : [dinosaurian] igwanodon g. [*liester igwanodoned*] ; *Iguanodon ist eine Gattung der Dinosaurier, an igwanodoned a zo anezho ur genad eus an dinosaored.*

IHK b. (-, -s) : [*berradur evit Industrie und Handelskammer*] Kambur Kenwerzh ha Greanterezh b., KKG b.

ihm raganv-gour : *dativ evit er hag es* ; dezhañ ; *sie gibt es ihm*, e reiñ a ra dezhañ ; *sie warf sich ihm zu Füßen*, en em strinkañ a reas d'e dreid.

ihn raganv-gour : *akuzativ evit er* ; anezhañ, e, eñ ; *er sieht ihn*, e welet a ra, gwelet a ra anezhañ ; *ich höre ihn*, e glevet a ran, m'er c'hlev, klevet a ran anezhañ, me a glev anezhañ ; *sucht ihn* ! klaskit eñ ! klaskit anezhañ ! ; *bringt ihn* ! degasit eñ ! degasit-hañ ! ; *ich habe ihn gefunden*, kavet em eus eñ, e gavet em eus, kavet em eus anezhañ ; *Sie haben ihn gestern gesehen*, dec'h ho poa eñ gwelet, dec'h ho poa e welet, dec'h ho poa gwelet anezhañ ; *der Heilige weigerte sich, ihn zu heilen*, ne falvezas ket d'ar sant pareañ an den, ne falvezas ket gant ar sant pareañ an den.

ihnen raganv-gour : *dativ lies evit sie* ; dezho ; *er schreibt ihnen*, skrivañ a ra dezho ; *ich habe ihnen geglaubt*, kredet em boa int, kredet em boa anezho, o c'hredet em boa ; *hört ihnen zu* ! o selaout ! ; *folgt ihnen nicht* ! n'o heuilhit ket ! ; *mit ihnen*, ganto ; *ich lebe mit ihnen zusammen*, bevañ a ran en o ser, bevañ a ran en o c'hompagnunezh, bevañ a ran en o c'havandenn, bevañ a ran en o c'henseurtiz ; *in ihnen*, enno ; *ich denke an sie*, soñjal a ran enno ; *auf ihnen*, warno ; *einer von ihnen*, unan anezho ; *keiner von ihnen*, hini ebet anezho, nikun anezho, gour anezho ; *ihnen gegenüber*, en o c'heñver ; *bei ihnen zu Hause*, en o zi, du-hont ; *bei ihnen in der Heimat*, en o bro, du-hont, eno.

lhnen raganv-gour : *dativ lies evit Sie* ; deoc'h ; *ich schreibe lhnen noch*, skrivañ a rin deoc'h ; *das gehört lhnen doch*, deoc'h-hu-hu eo an dra-se ; *mit lhnen*, ganeoc'h ; *in lhnen*, ennoc'h ; *mit lhnen*, ganeoc'h, ganeoc'h-c'hwil, ganeoc'h-hu ; *wie lhnen*, eveldeoc'h.

ihr¹ raganv-gour : **1.** *dativ unan evit sie* ; dezhi ; *geben Sie ihr ein Buch*, roit ul levr dezhi ; *er hatte ihr lange zugehört*, he selaouet en doa e-pad pell, e-pad pell en doa selaouet anezhi, e-pad pell en doa hi selaouet ; **2.** *nominativ* : c'hwil, -hu, -hu-hu, P. ho jez, ho jezoù ; *ihr alle*, an holl ac'hanoc'h, kement hini 'zo ac'hanoc'h ; *alle, die ihr da seid*, kement hini a zo ac'hanoc'h ; *ihr, die ihr böse seid*, an dud drouk ma'z oc'h, an dud drouk a zo ac'hanoc'h ; *ihr kommt spät*, diwezhat oc'h ; *wer seid ihr eigentlich* ? piv oc'h-hu-hu ? ; *was sucht ihr denn* ? petra a glaskit-hu ? ; *wohin wollt ihr, ihr beide* ? da belec'h emaoch o vont, daou gañfard ? da belec'h emaoch o vont, c'hwil daou ? da belec'h emaoch o vont, c'hwil ho-daou ? da belec'h emaoch o vont, div gañfardez ? da belec'h emaoch o vont, c'hwil div ? da belec'h emaoch o vont, c'hwil ho-div ? ; *wenn ihr es wünscht*, mar karit, mar fell deoc'h ; *wenn ihr singt*, pa ganit ; *werdet ihr kommen* ? dont a reot ? ; *was sagt ihr denn* ? petra emezoc'h-hu ? petra emezit-hu ? ; *ihr seid jetzt dran* ! deoc'h-c'hwil da c'hoari ! deoc'h da c'hoari ! ; *was habt ihr mitgebracht* ? petra 'zo deuet ganeoc'h ? ; *ihr selbst*, c'hwil hoc'h-unan ; *ihr alle*, an holl ac'hanoc'h ; *ich danke euch*, trugarez deoc'h, ho trugarekaat a ran ; *ich denke an euch*, soñjal a ran ennoc'h ; *das gehört euch doch*, deoc'h-hu-hu eo an dra-se ; *ich werde euch anrufen*, ho kervel a rin, gervel a rin ac'hanoc'h ; *er liebt euch*, ho karout a ra ; *wir werden euch überwachen*, hoc'h evezhiañ a raimp ; *wie ihr*, eveldeoc'h ;

ihr² ag. perc'hennañ : o, he ; *ihr Haus*, o zi, o zi dezho, he zi, he zi dezhi, he zi-hi ; *ihre Häuser*, o ziez, o ziez dezho, he ziez,

he ziez dezhi, he ziez-hi ; *ihre Freundin*, he mignonez, he mignonez dezhi, he mignonez-hi, o mignonez, o mignonez dezho ; *ihr Heft*, he c'haier, he c'haier-hi, he c'haier dezhi, o c'haier, o c'haier dezho ; *das Bild ihrer Tante*, skeudenn he moereb b., poltred o moereb g. ; *die Burg und ihre Mauern*, ar c'hastell hag ar mogerioù anezhañ g.

Ihr³ ag. perc'hennañ [stumm seven e-lec'h *dein* pe *euer*] : ho, hoc'h ; *Ihr Fahrschein*, ho pilhed g. ; *Ihre Kinder*, ho pugale ls. ; *Ihre Macht*, ho kalloud g. ; *Ihre Zähne*, ho tent ls. ; *Ihr Feind*, hoc'h enebour g. ; *Ihre Meinung*, hoc'h ali g. ; *Ihr Bruder kommt*, emañ ho preur o tont ; *tun Sie Ihr Bestes* ! *geben Sie Ihr Bestes* ! *versuchen Sie Ihr Bestes* ! grit gwellañ a c'hellit ! ; *wie ist Ihr Name* ? peseurt anv oc'h ? pe anv oc'h ? pezh anv oc'h ? peseurt anv eo ho hini ? peseurt anv hoc'h eus ? pe anv a reer ac'hanoc'h ? pe anv a lavarer ac'hanoc'h ? petra a vez graet ac'hanoc'h ? ac'hanoc'h pe anv a rit ? petra eo ho anv ? ; *Ihr Wunsch sei mir Befehl, Ihr Wunsch ist mir Befehl*, ho mennozhioù a zo urzhioù, ra vo graet evel ma youlit ; *Leute aus Ihrer Partei*, tud en tu ganeoc'h ls. ; *Ihre Exzellenz* ! ho Treistelez !

ihrer, ihre, ihres raganv-perc'hennañ : **1.** hec'h hini, hec'h hini dezhi, he re, he re dezhi ; *unser Haus ist frei, ihres ist besetzt*, hon ti deomp a zo dieub, hec'h hini a zo ac'hub ; **2.** o re, o re dezho, o hini, o hini dezho ; *mein Buch ist zerrissen, ihre sind gebunden*, roget eo va levr, o re a zo keinet.

ihre¹ (der, das, die) raganv-perc'hennañ : **1.** hec'h hini, hec'h hini dezhi, he re, he re dezhi ; *das ist mein Buch, das ihre ist versteckt*, va levr eo, hec'h hini a zo bet kuzhet ; **2.** o re, o re dezho, o hini, o hini dezho.

ihre² (der, das, die) raganv-perc'hennañ / anv kadarn : *der (die, das) Ihre*, ho hini, ho hini deoc'h ; *die lhnen, a)* ho re, ho re deoc'h ; **b)** ho tud, ho koskor, ho re ; *all die lhnen*, ho holl re ; *das Ihre*, ho traoù, ho peadra, ar pezh a zo deoc'h ; *mein Haus ist klein, das Ihre ist größer*, va zi a zo bihan, ho hini a zo brasoc'h.

ihrer raganv-gour : *genitiv unan ha lies evit sie* ; *wir gedenken ihrer*, kounaat a reomp anezhi, kounaat a reomp anezho ; *es sind ihrer nur zu viel*, re-holl anezho a zo ; *es waren ihrer mindestens zehn*, dek e oant d'an nebeutañ, dek anezho a oa d'an nebeutañ, dek a oa anezho d'an nebeutañ.

Ihrer raganv-gour : *genitiv unan ha lies evit Sie*.

ihrerseits Adv. : **1.** diouzh he zu, eus he zu, en tu diouti, diouzh he c'hostez ; **2.** diouzh o zu, eus o zu, en tu diouto, diouzh o c'hostez.

Ihrerseits Adv. : diouzh ho tu, eus ho tu, en tu diouzhoc'h, diouzh ho kostez.

ihresgleichen Adv. : **1.** he far, he seurt, he seurt dezhi, ar seurt dezhi, ar seurt ganti, he c'henseurt, he c'henseurted, tud evelti ; *sie hat nicht ihresgleichen*, n'eus hini ebet o talvezout dezhi, n'eus hini ebet a seurt ganti, n'eus hini ebet heñvel outi, n'eus hini ebet a vefe par na tost dezhi, n'eus ket un den re da homañ, honnezh a zo un disparadenn, dibar eo, dindan tro an heol (dindan an Neñv) n'eus den a ve war-dost par dezhi, ne c'haller kavout par dezhi, n'he deus ket he far, honnezh a zo hep he far, honnezh a zo hep he hañval, honnezh a zo hep hañval, n'eus hini ebet en tu all dezhi, ned eo ket ganet he far evit c'hoazh, n'he deus ket he c'hendere, n'he deus ket he c'hevatal, n'he deus ket he c'houlz, n'eus ket evelti, n'eus ket dezhi, n'eus den a gement a vije gouest da gevezañ ouzh honnezh, n'eus gour par dezhi ; **2.** o far, o seurt, o seurt dezho, ar seurt dezho, ar seurt ganto, o c'henseurt, o c'henseurted, tud evelto ; *sie haben nicht ihresgleichen*, n'eus den ebet o talvezout dezho, n'eus den ebet a seurt ganto, n'eus den ebet heñvel outo, n'eus den ebet a vefe par na tost dezho, n'eus ket un den re

dezho, ar re-se a zo disparadennoù, dibar int, dreist-par int, dindan tro an heol (dindan an Neñv) n'eus den a ve war-dost par dezho, ne c'haller kavout par dezho, n'o deus ket o far, ar re-se a zo hep o far, ar re-se a zo hep o hañval, ar re-se a zo hep hañval, n'eus den ebet en tu all dezho, ned eo ket ganet o far evit c'hoazh, n'o deus ket o c'hendere, n'o deus ket o c'hevatal, n'o deus ket o c'houlz, n'eus ket evelto, n'eus ket dezho, n'eus ket par dezho, n'eus den a gement a vije gouest da gevezañ ouzh ar re-se, n'eus gour par dezho ; *Füchse haben nicht ihresgleichen, wenn es darum geht, Vorratslager zu bauen*, al lern n'eus ket par dezho d'ober kuzhiadennoù boued.

Ihresgleichen Adv. : ho par, ho seurt, ar seurt deoc'h-c'hwil, ar seurt-c'hwil, ar seurt deoc'h, ar seurt ganeoc'h, ho kenseurt, ho kenseurted, tud eveldeoc'h ; *Sie haben nicht Ihresgleichen*, n'eus den ebet o talvezout deoc'h, n'eus den ebet a seurt ganeoc'h, n'eus den ebet heñvel ouzhoc'h, n'eus den ebet a vefe par na tost deoc'h, n'eus ket un den re deoc'h, c'hwil a zo disparadennoù, c'hwil a zo un disparadenn, dreist-par oc'h, dibar oc'h, dindan tro an heol (dindan an Neñv) n'eus den a ve war-dost par deoc'h, ne c'haller kavout par deoc'h, n'hoc'h eus ket ho par, c'hwil a zo hep ho par, c'hwil a zo hep ho hañval, n'eus den ebet en tu all deoc'h, ned eo ket ganet ho par evit c'hoazh, n'hoc'h eus ket ho kendere, n'hoc'h eus ket ho koulz, n'hoc'h eus ket ho kevatal, n'eus ket par deoc'h, n'eus ket deoc'h, n'eus ket eveldeoc'h, n'eus den a gement a vije gouest da gevezañ ouzhoc'h, n'eus gour par deoc'h.

ihrethalben Adv. / **ihretwegen** Adv. / **ihretwillen** Adv. : 1. abalamour dezhi, eviti, dre an abeg dezhi, d'he gwall, en he faot, en he gwall, dre he faot, dre he gwall, en he c'hiriegezh, en he gwallegezh ; 2. abalamour dezho, evito, d'o gwall, en o faot, en o gwall, dre an abeg dezho, dre o faot, dre o gwall, en o c'hiriegezh, en o gwallegezh.

Ihrethalben Adv. / **Ihretwegen** Adv. / **Ihretwillen** Adv. : abalamour deoc'h, evidoc'h, d'ho kwall, en ho faot, en ho kwall, dre an abeg deoc'h, dre ho faot, dre ho kwall, en ho kiriegezh, en ho kwallegezh.

Ihrige¹ (der, das, die) raganv-perc'hennañ : *der* (die, das) *Ihrige*, he hini, o hini ; *die Ihrigen*, he re, o re.

Ihrige² (der, das, die) raganv-perc'hennañ : *der* (die, das) *Ihrige*, ho hini ; *die Ihrigen*, ho re.

i.J. [berradur evit im Jahre] er bloaz.

ikarisch ag. : ikarek.

Ikone b. (-, -n) : 1. [relij.] ikon g., imaj g. ; 2. [dre skeud.] steredenn b. ; *eine Ikone der Popmusik*, ur steredenn eus ar sonerezh pop b.

ikonisch ag. : 1. [relij., arz] ikonek ; *ikonische Statue*, delwenn ikonek b. ; 2. arlunek, arlunel.

ikonizität b. (-) : [yezh.] arlunegerzh b., arlunelezh b. ; *ikonizität einer Metapher*, arlunegerzh ul leterc'had b.

ikonizitätsgrad g. (-s) : [yezh.] derez arlunegerzh g.

ikonodulie b. (-) : [relij.] ikonazeulerezh g., ikonolatriezh b.

ikonografie b. (-, -n) / **ikonographie** b. (-, -n) : 1. ikonografiezh b., imajerezh g. ; 2. skeudennadurezh b., skeudennadur g. ; 3. ikonologiezh b.

ikonografisch ag. / **ikonographisch** ag. : ikonografek.

ikonoklasmus g. (-, ikonoklasmen) : [relij.] ikonoklasmiezh b., ikonoklastiezh b.

ikonoklast g. (-en, -en) : [relij.] torrer skeudennoù g., torrer imajoù g., ikonoklast g. [*liester* ikonoklasted].

ikonoklastisch ag. : [relij.] ikonoklast.

ikonolatrie b. (-, -n) : [relij.] ikonazeulerezh g., ikonolatriezh b.

ikonolog g. (-en, -en) : ikonologour g.

ikonologie b. (-) : ikonologiezh b., studi an imajerezh g.

ikonotas g. (-, -e) / **ikonotase** b. (-, -n) : [relij., arz] ikonotaz g. [*liester* ikonotazioù].

ikosaeder n. (-s, -) / [Bro-Aostria] g. (-s, -) : [mentoniezh] ugenttueg g. [*liester* ugenttuegoù].

ikterisch ag. : [mezeg.] 1. [a sell ouzh ar c'hleñved] ikterel ; 2. [klañvour] ikterek.

ikterus g. (-) : [mezeg.] ikter g., terzhenn janus b., melenadur g., januzenn b. ; *mit Ikterus Behafteter*, itereg g. [*liester* iteregeien].

iktus g. (-, - / Ikten) : 1. [mezeg.] orc'had g., barrad g. ; 2. [sonerezh] arouezenn bouezañ b. ; 3. [barzh.] iktuz g.

ileal ag. : [korf.] ... ar glunegenn.

Île-aux-Moines b. (-) : *die Île-aux-Moines*, Enizenac'h b.

Île d'Arz b. (-) : *die Île d'Arz*, Enez Arzh b.

Île de Batz b. (-) : *die Île de Batz*, Enez-Vaz b.

Île de Bréhat b. (-) : *die Île de Bréhat*, Enez-Vriad b.

Île de Groix b. (-) : *die Île de Groix*, Enez-Groe b.

Île-de-France b. (-) : *die Île-de-France*, Enez-Frañs b.

Île de Sein b. (-) : *die Île de Sein*, Enez-Sun b. ; *das Meer südlich der Île de Sein*, ar mor dehoù g. ; *das Meer nördlich der Île de Sein*, ar mor kleiz g. ; *Meerenge mit mächtiger Strömung zwischen Île de Sein und Pointe du Raz*, raz enez Sun g.

Île-d'Yeu b. (-) : *die Île-d'Yeu*, Enez-Euz b.

lleum n. (-s, llea) : [korf.] dibenn ar vouzellenn voan g., klunegenn b.

llex b./g. (-, -) : [louza.] kelenn str., gargel str. ; *mit reichem llex-Vorkommen*, kelennek.

llexbesen g. (-s, -) : garvenn b.

llexbeere b. (-, -n) : [louza.] boul-gelenn b., boul ruz b., kok g., kokenn b. [*liester* kokoù], hugenn gelenn b.

llexhain g. (-s, -e) : kelenneg b. [*liester* kelennegi].

llexholz n. (-es) : kelenn g., koad kelenn g., prenn kelenn g. ; *Gerte aus llexholz*, *Rute aus llexholz*, kelenneñ b. [*liester* kelenneñnoù].

llexstrauch g. (-s, -sträucher) : kelenneñ b., bod kelenn g., bodenn gelenn b.

lle b. : [stêr] ll b.

lliade b. (-) / **llias** b. (-) : [lenn.] llas b. ; *Theorie, nach der llias und Odyssee das Werk eines einzelnen Dichters sei*, homerouriezh b.

lle-et-Vilaine n. : ll-ha-Gwilen b.

illegal ag. : dilezenn, eneplezenn, dirgel ; *illegaler Einwanderer*, *illegaler Zuwanderer*, enbroed amreol e saviad g., enbroed dirgel g., enbroed kuzh g., dirgeleg g. [*liester* dirgeleien] ; *illegaler Arbeitnehmer*, labourer kuzh g., labourer dirgel g. ; *illegaler Handel*, kenwerzh born g., marc'had du g., marc'had kuzh g., floderezh g., kenwerzh kuzh g., trafikerezh g. ; [stlenn.] *illegales Downloaden*, *illegales Herunterladen*, pellgargañ eneplezenn g.

Adv. : e-maez lezenn, er-maez lezenn, a-enep al lezenn, enep al lezenn, enep d'al lezenn ; *illegal einwandern*, dont en ur vro enep al lezenn.

illegaltät b. (-, -en) : dilezennelezh b., eneplezennelezh b.

illegitim ag. : 1. direizhwir, direizhwiriek, direol, displeal, dileal, enepreizh, enep pep gwir, a-enep pep gwir ; 2. anpriedel, er-maez an dimeziñ ; *illegitimes Kind*, bugel anpriedel g., bastard g., avoultz g., bugel ar garantez g., frouezhenn ar pec'hed b., P. bugel beuzet e dad e stank ar vilin avel g., labous garzh g., bugel tapet diwar ur marc'h-red g., bugel tapet diwar red g., bugel tapet diwar nij g., bugel diwar an avantur g., bugel tapet diwar an avantur g., bugel an degouezh g., bugel sant Jozef g., tapadenn b., distaoladenn b., mab-egile g., bugel bet badezet e-tro-kein an iliz g. ; *sie hat ein illegitimes Kind*

bekommen, kouezhet ez eus ur berenn diouti ; **3.** na c'haller ket difenn, dizifennus, difennet, berzet, diasantus, dizegemeradus, disol.

Illegitimität b. (-) : **1.** direizhwir g., direizhwirieghez b. ; **2.** bastardiezh b. ; **3.** [dispredet, gwir] maberezh anpriedel g.

Illetrismus g. (-) : isle g., isleegezh b., amlizherennegezh b., dislenneghez b.

illiberal ag. : **1.** digalon, didruez, digarantez, didrugar, digoant, digar, dihegar, kalet a galon, ur galon dir dezhañ, ur galon vaen dezhañ, ur galon yen a zen anezhañ, spelc'het e galon, disec'het-pizh e galon, krin e galon, krinet e galon, skornet e galon, kaledet e galon, kriz e galon, meañsus, emgar, digar, kar-e-unan, strizh e revr, skars a spered, sec'h a gein, stag e groc'hen ouzh e gein, tost e groc'hen d'e gein, start war an distag, start war e arc'hant, tost, tost d'e chakot, tost d'e wenneien, kras e revr, tost da douzañ kein ul laouenn-dar, tost da gignat ur c'hwenenn, tost evel ur preñv, eus gouenn an touseg en deus aon ne vankfe an douar dezhañ da zebriñ, pizh-euzhus, moan e vizied, taskagn, dibalamour ; **2.** ... kilstourmer, ... kilstourm, ... mirour.

illiquid ag. : [kenw.] amdalus, divarrek da baeañ, diarc'hant, dibaer, kras, riñset, roustet.

Illiterat g. (-en,-en) : den dizesk g., den diouizie g., diouizie g. [*liester* diouizieien].

illoyal ag. : disleal, diwirion.

illoyalität b. (-) : dislealded b., diwirionded b.

Illuminat g. (-en,-en) : [relij.] sklaeried g. [*liester* sklaeridi], sklêrijenned g. [*liester* sklêrijennidi].

illumination b. (-,-en) : **1.** goulouerezh g., goulouadur g., goulouañ g., sklêrijennadur b., sklêrijenniñ g. ; **2.** [arz] enliveriezh g., enlivouriezh b. ; **3.** [disoc'h] enlivadur g.

illuminator g. (-s,-en) : [arz] enliver g.

illuminieren V.k.e. (hat illumiern) : **1.** goulouañ [*en tu gouzañv nemetken e brezhoneg*], sklêrijennañ ; *die historischen Gebäude werden nachts illumiern*, goulouet e vez ar savadurioù istorel e-pad an noz, dindan c'houlou e vez ar savadurioù istorel e-pad an noz ; **2.** [dre astenn., moull., arzh] enlivañ.

illuminierkunst b. (-) : [arz] enliveriezh g., enlivouriezh b.

illuminiert ag. : goulouet, sklêrijennet.

illuminationismus g. (-) : [relij.] sklaeriadouriezh b.

illuminist g. (-en,-en) : **1.** [relij.] sklaeriadour g. ; **2.** [arz] enliver g.

illuministisch ag. : [relij.] sklaeriadour.

Illusion b. (-,-en) : **1.** emdouell g., emdouellerezh g., emdouelladur g., touell g., touellwel g., touelladenn b., touelladur g., touellerezh g., goanag dall g., brizh hunvre b., sorc'henn b., treuzfaltazi b., desevañs b. ; *sich Illusionen machen, sich Illusionen hingeben, sich in Illusionen wiegen*, en em zallañ, en em douellañ an-unan, lakaat ul lunedoù koad war e zaoulagad, en em reiñ da douelladennoù spered, en em douellañ gant ur goanag dall, mont da-heul e hunvreoù, hunvreal, bezañ dalc'het gant ur sorc'henn, sorc'henniñ, sevel kestall el Loar, ruflañ avel ha moged, magañ re vras goanag, kaout re vras spi, en em douellañ da zalc'her spi ; *sich keinen Illusionen hingeben*, gwelet an traoù evel m'emañ ; *gibt euch keinen Illusionen hin* ! didromplit ! difaziit ! ; *seine Illusionen aufgeben*, diskanañ, disorc'henniñ, disorbiñ, koll spi, koll esper, distreiñ diwar e emdouelloù, dilezel e emdouelloù, kavout kerse, disouezhiñ, didouellañ, kouezhañ ar meudig e dorn an-unan (*e veudig en e zorn dezhañ, he meudig en he dorn dezhi h.a.*), dizallañ, dic'hoarzhin ; *verlorene Illusionen*, disouezhenn b., didouellegezh b., emdouelloù aet da get ls., mil aet d'ober kant, kerse g., kerseenn b., distokadenn b., distro lous b.,

distro divalav b., distagadenn lous b., kan aet da c'hwiban g. ; *jemandem seine Illusionen nehmen*, didouellañ u.b., difaziñ u.b., digoc'hennañ daoulagad u.b., dizallañ u.b., dizallañ spered u.b., dibikouzañ u.b., digoc'hennañ e zaoulagad d'u.b., dibikouzañ spered u.b., divleupañ ur gwaz bennak, divleupezañ ur vaouez bennak, sklêrijennañ u.b., disorbiñ u.b., divorodiñ u.b., dileueiñ u.b., disaoutiñ u.b., dilouadiñ u.b., disodiñ u.b., divouchañ u.b., lemel diwar daoulagad u.b. ar rouedenn deñval lakaet warno, lemel ar rouedenn taolet war spered u.b., dilabaniñ u.b., dizodiñ u.b., P. diseitegañ u.b., digleizañ u.b. ; **2.** [bred.] trezerch g., kammzerch g. ; *die aristotelische Illusion*, kammzerch Aristoteles g. ; [mezeg.] *die Phantomglied-Illusion bei Patienten mit Amputationen*, kammzerch an ambeideien g. ; *visuelle Illusion, optische Illusion*, kammzerch gweled g., touellwel g., falswelidigezh b., touell-lagad g. ; [bred.] *Sinnesillusion, Wahrnehmungsillusion*, falsverzezh g., trezerch ar merzout g., kammzerch ar merzout g. ; **3.** [armerzh.] *Geldwertillusion*, emdouell moneizel g.

illusionär ag. : touellus, sorc'hennus, tromplus.

Illusionismus g. (-) : **1.** [preder.] touellouriezh g. ; *der Illusionismus Schopenhauers*, touellouriezh Schopenhauer b. ; **2.** [livouriezh] touelladurezh b.

Illusionist g. (-en,-en) : **1.** majisian g., sigoter g., touelladour g. ; **2.** emdoueller g., hunvreer g., sorc'henn g.

illusionslos ag. : kuit a bep emdouell, dizall.

Illusionsnummer b. (-,-n) : abadenn sigotañ b., abadenn sigoterezh b.

illusorisch ag. : touellus, sorc'hennus, tromplus.

illuster ag. : illur, brudek, brudet.

Illustration b. (-,-en) : **1.** skeudenn b. ; **2.** skoueradur g. ; *zur Illustration*, evit skoueraat kement-se, evit anataat (evit diskouez splann) kement-se, evit lakaat kement-se anat, evit teuler sklêrijenn war an dra-se, evit sklêrijennañ an dra-se, evit splannaat an dra-se.

illustrativ ag. : **1.** skeudennus ; **2.** skeudennadurel, sklaer, anat, eztaolus, fraezh.

Illustrator g. (-s,-en) : **1.** [arz] skeudenner g. ; **2.** [stlenn.] Adobe Illustrator® g.

illustrieren V.k.e. (hat illustriert) : **1.** skeudennaouiñ, skeudenniñ, taolennañ, istoriañ ; *ein Buch illustrieren*, skeudennaouiñ ul levr ; **2.** skoueraat, anataat, diskouez splann, lakaat anat, teuler sklêrijenn war, sklêrijennañ, splannaat.

illustriert ag. : gant skeudennoù, skeudennek, skeudennaouek, skeudennaouet, skeudennet.

illustrierte ag.k. b. : kazetenn skeudennaouet b., skeudenned g. [*liester* skeudennedoù].

Illustrierung b. (-,-en) : skeudennadur g., skeudennaouadur g., skeudenniñ g., skeudennaouiñ g. ; *die Illustrierung eines Buches*, skeudennadur ul levr g.

illuvial ag. : [douarouriezh] dechaladurel.

Illuviation b. (-) : [douarouriezh] dechalañ g.

Illuvion b. (-,-en) : [douarouriezh] dechaladur g.

Illyrien n. (-s) : Iliria b.

Ilmathen n. : [lezanv Weimar] Aten an Ilm b.

Ilse b. : Elesbed b.

Iltschnecke b. (-,-n) : [loen.] maligorn troellennek g.

Ilitis g. (-ses,se) : [loen.] **1.** skoñs g. [*liester* skoñsed], pudask g. [*liester* pudasked, pudiski], piteoz g. [*liester* piteozed] ; *die Jäger in der Bretagne bezeichnen Wildschweine, Füchse, Dachse, Frettchen und Iltisse als „stinkende Tiere“*, gant ar chaseourien e Breizh e vez graet „loened lous“ eus ar moc'h-gouez, al lern, ar broc'hed, ar fureged hag ar pudasked ; **2.** fured g., furig g.

im [*berradur evit in dem*] er, el, en.

I.M. [berradur evit **Ihre Majestät**] e Veurdez b., ho Meurdez, Meurdez, Aotrou Roue.

IM g. (-/s,-/s) : [RDA] [berradur evit **inoffizieller Mitarbeiter** / **inoffizielle Mitarbeiterin**] kelaouer ar Stasi g., kelaouerez ar Stasi b., titourer ar Stasi g., titourez ar Stasi b.

Image n. (-/s,-s) : **1.** anv mat g., anv-kaer g., brud g./b. ; *sein Image aufbessern (aufpolieren, aufwerten)*, adsevel (difallañ) e vrud, adreiñ lufr d'e anv, reiñ muioc'h a lufr (a sked) d'e anv-kaer ; *sein Image pflegen*, kenderc'hel e vrud ; **2.** [armerzh] kemmoed merk g.

imaginal ag. : [bev.] imagoel, ... imago, ... an imago.

Imaginalhäutung b. (-,-en) : [bev.] muzadur imagoel g.

Imaginalisierung b. (-,-en) : [bev.] imagoadur g.

Imaginalstadium n. (-s,-stadien) : [bev.] stad imago b.

Imaginalschlüpfen n. (-s) : [bev.] dinodadur an imago g.

imaginär ag. : **1.** faltaziek, diwir, ... faltazi, diwar faltazi, neuziek ; **2.** [bred.] faltaziadel, dec'hmegel, drec'hel ; **3.** [mat.] derc'hel ; *imaginäre Zahl*, derc'hel g. [*liester* derc'helion], niver derc'hel g. ; *rein imaginäre Zahl*, niver derc'hel glez g. ; *imaginäre Wurzel*, gwrizienn derc'hel b.

Imaginäre(s) ag.k. n. : faltazi b., dec'hmegiñ g. ; [bred.] *das Imaginäre*, keal an drec'hel g.

Imaginärzahl b. (-,-en) : [mat.] niver derc'hel g.

Imagination b. (-,-en) : **1.** faltazi b., ijin g., faltaziad b., faltaziadenn b., dec'hmegadenn b., bredskeudenn b., dec'hmeg g., dec'hmegenn b. ; **2.** ijin g., imbroud g.

imaginativ ag. : ... empenitiñ.

imaginieren V.k.e. (hat imaginiert) : ijinañ dre e faltazi, emskeudenniñ, empennañ, hañvalout gant an-unan, meizañ, faltaziñ, imbroudiñ, empenitiñ, meizadenniñ, pennsoñjal, neuziañ, dec'hmegañ.

Imago b. (-, Imagines) : **1.** [loen.] imago g. [*liester* imagoed] ; **2.** [bred.] imago g. [*liester* imagoioù].

imagoisch ag. : [bred.] imagoek.

Imam g. (-/s,-s/-e) : [relij.] imam g. [*liester* imamed].

Imamat n. (-s,-e) : [relij.] imamiezh b.

Imber g. (-s,-) : [louza.] jinjebr g.

imbezil ag. / **imbezill** ag. : [mezeg.] dalc'het en e spered gant ul labanded etre, diwezhat.

Imbezillität b. (-) : [mezeg.] labanded etre b., dilerc'hegezh vred etre b.

imbibieren V.gw. (hat imbibiert) : [louza.] gourdourañ, gouzourañ.

Imbibierung b. (-,-en) / **Imbibition** b. (-,-en) : [mezeg., louza.] gouzourañ g.

Imdid n. (-s) : [kimiezh] imididenn b.

Imbiss g. (-es,-e) : **1.** harzell b., tamm harzell g., pred war ar prim g., berrbred g., predig g., gortozenn b., torr-naon g. ; *Imbiss am Nachmittag zwischen Mittagessen und Abendessen*, merenn-vihan b., merenn-enderv b., adverenn b. ; *Imbiss nach dem Abendessen*, adkoan b. ; *zweiter Imbiss nach dem Abendessen*, adadkoan b. ; *Imbiss am Morgen zwischen Frühstück und Mittagessen*, adlein b. ; *einen Imbiss zu sich nehmen*, bezañ gant e verenn vihan, adverenniñ, gortozennañ, merennvihan, debriñ un tamm harzell, chaokat un tamm, debriñ ur begad ; **2.** P. snak g., breserezh b., preti boued prim g., friterezh b.

Imbissbude b. (-,-n) : snak g., friterezh b. ; *mieste Imbissbude*, kaborell b.

Imbisshalle b. (-,-n) : kafeteria g., snak g.

Imbissstand g. (-s,-stände) / **Imbissstube** b. (-,-n) : snak g., friterezh b.

Imbroglia n. (-s) : reustladenn b., rouestl g., kemmesk ha rouestl, rouestlad g., rouestladeg b., rouestladenn b., luziadeg

b., luziadell b., luziadenn b., luziasenn b., luziatez b., luz g., meskailhez g./b., kemmesk g., dizurzh g., fuilh g., fuilhadeg b., stad luziet an traoù b.

Imitat- : seblant ... g. ; *Imitatlleder*, seblant lër g., peuzlër g.

-imitat n. (-s,-e) : *Lederimitat*, seblant lër g., peuzlër g.

Imitatio Christi b. (-) : [relij., *Thomas von Kempen*] *die Nachfolge Christi*, (*de imitatione Christi*), Jezuz-Krist, skouer ar gristenien g.

Imitation b. (-,-en) : **1.** [ober] drevezadur g., drevezerezh g., dambreziñ g., heñvelerezh g., heñveladur g., heñvelidigezh b., heñvelekadur g., marmouzadur g. ; **2.** [tra] drevezadenn b., dambrezad g., kopienn b., heñveladenn b., seblant g. ; *Lederimitation*, seblant lër g.

Imitator g. (-s,-en) : drevezer g.

imitierbar ag. : drevezus, a c'haller drevezañ.

imitieren V.k.e. (hat imitiert) : heñvelekaat, ober diouzh u.b., ober diouzh skouer u.b., taneal, marmouzañ, dezrevellañ, drezvellañ, drevezañ, tailhañ, dambreziñ, kopiañ.

imitiert ag. : drevezet, derc'haozel, dambrez.

Imker g. (-s,-) : gwenaner g., mager-gwenan g., desaver gwenan g. ; *Schleier eines Imkers*, mouch ur gwenaner g. ; *Fachzeitschrift für Imker*, rollenn wenenerezh b.

Imkerei b. (-,-en) : **1.** gwenanerezh g., magerezh-gwenan g., sevel-gwenan g. ; *die Varroamilbe ist eine Geißel der Imkerei*, an hartouzed eo bosenn ar ruskennoù ; **2.** gwenaneg b., leur-wenan b.

Imkerhut g. (-s,-hüte) : mouch gwenaner g.

Imkerpfeife b. (-,-n) : mogeder g. [*liester* mogederioù].

Imkerschleier g. (-s,-) : mouch gwenaner g.

Immaculata b. (-) : [relij.] *die Immaculata*, ar Werc'hez dinamm krouet b., ar Werc'hez krouet dinamm b., ar Werc'hez digatar b., ar Werc'hez disaotr b., ar Werc'hez Vari bet krouet libr a bec'hed b.

Immaculata Conceptio b. (-) : [relij.] *die Immaculata Conceptio*, ar Grouidigezh dinamm b.

immanent ag. : ebarzhus, ennañ e-unan, diabarzhel, ebarzhel, enmanus, enmanel, stag, kenstag ; [preder.] *immanentes Ziel*, pal enmanus g. ; *solche Prinzipien sind dieser Lehre (dat.) immanent*, ar seurt pennaennoù a zo enmanus d'ar gelennadurezh-se ; *der Materie immanent*, enmanus d'an danvez ; [gwir] *immanentes Recht*, gwir enmanel g.

Immanentismus g. (-) : [preder.] ebarzhouriezh b., enmanelouriezh b.

Immanentist g. (-en,-en) : [preder.] ebarzhour g., enmanelour g.

immanentistisch ag. : [preder.] ebarzhour, enmanelour.

Immanenz b. (-) : ebarzhusted b., ebarzhuster g., enman g., enmanusted b., emmanelezh b., enboud g., perzh diabarzh g., diabarzhelezh b. ; *Immanenz und Transzendenz*, enmanusted ha trehontusted.

Immanenzfeld n. (-s,-er) : maezienn enmanus b.

immanieren V.k.e. (hat immaniert) : endelc'her, delc'her, entalañ, konten, kompren, bezañ en dra-mañ-tra.

Immanuel g. : Emanuel g.

Immaterialismus g. (-) : [preder.] dizanvezelouriezh b.

Immaterialist g. (-en,-en) : [preder.] dizanvezelour g.

immaterialistisch ag. : [preder.] dizanvezelour.

Immaterialität b. (-) : dizanvezelezh b., speredelezh b., bredelezh b.

immateriell ag. : **1.** dizanvezel ; *immaterielles Kulturerbe*, glad dizanvezel g. ; **2.** [gwir] dezevel ; *immaterieller Schaden*, gaou dezevel g. ; *materielle und immaterielle Hilfe*, skoazell danvezel ha dezevel b. ; **3.** [armerzh] *materielles und immaterielles Kapital*, kevala korfel hag ankorfel g. ;

Sachanlagen und immaterielle Anlagen, materielle und immaterielle Vermögenswerte, klaviadoù korfel hag ankorfel ls. ; *immaterielle Realgüter*, madoù dizanvezet ls., madoù ankorfel ls.

Immatrikulation b. (-, -en) : marilhadur g., marilherezh g., marilhañ g., enskrivadur g., enroll g., enrolladur g., enskriverezh g.

immatrikulieren V.k.e. (hat immatrikuliert) : enskrivañ, marilhañ, enrollañ.

V.em. : **sich immatrikulieren** (hat sich (ak.) immatrikuliert) : *sich immatrikulieren (lassen)*, lakaat e anv evit mont d'ar skolveur, enskrivañ er skol-veur.

Imme b. (-, -n) : [barzh.] gwenan str.

immens ag. : divuzul, divent, bras-divent, egorant ; *ein immenses Vermögen*, madoù forzh pegement ls., madoù ken-ha-ken ls., madoù mui-pegem-mui ls., madoù ken-ha-kenañ ls., madoù d'ober teil ls., madoù e-leizh ls., ur madoù bras g.

immensurabel ag. : ezvuzul, divuzuliadus, diventadus, na c'heller ket muzuliañ.

Immensurabilität b. (-) : divuzuliadusted b., diventadusted b.

immer Adv. : 1. [en amzer] bepred, atav, biken-atav, dalc'hmat, dalbec'h, dalbez, dalberz, dizehan, diehan, hep ehan, hep ehanañ, hep paouez tamm, dibaouez, harz-diharz, hep diskrog, diastal, dispan, hep spanaenn, taol-ha-taol, da bep mare, hep distenn, hep disterniañ, hep ec'hoaz, hep didorr, hep distag ebet, hep astal ebet, hep arsav, hep digeinañ, hep remzi, sav-taol, a-hed an amzer, e-pad an amzer, an daou benn eus an amzer, etre daou benn an amzer, ingal(-ingal), bep frap, tro-distro, taer-ha-taer, en deiz hag en noz, noz-ha-deiz, deiz ha noz, noz-deiz ; *fast immer*, atavik ; *es hat immer geregnet*, glav a oa bet dizehan, glav a rae atav, glav a oa bet hep diskrog, ne oa bet nemet glav ; *schon immer, immer schon*, a-holl-viskoazh, a-viskoazh, a-hed ar wech, evit ar wech, a-zoug ar wech, e-doug ar wech, a-vepred, dalc'hmat, a-hed an amzerioù, a bep mare, a-hed-amzer, a bep amzer, atav ; *ich habe ihm schon immer vertraut*, e-doug ar wech 'm eus bet fiziañs ennañ ; *ich habe immer schon Bretonisch gesprochen*, dalc'hmat em eus gouezet brezhoneg, a-viskoazh em eus gouezet brezhoneg ; *er will immer nur lachen*, falvezout a ra dezhañ c'hoarzhin bepred, tremen a ra e amzer o c'hoarzhin, kas a ra e amzer o c'hoarzhin, kas a ra e vuhez o c'hoarzhin, ne ra nemet c'hoarzhin, ne ra ken tra nemet c'hoarzhin, c'hoarzh-dic'hoarzh e vez atav ; *er hat immer nur die Leute kritisiert*, ne oa mat nemet da gaoc'hañ ar stal - hennezh ne deuze ket ar sukr en e c'henoù - klask a rae abeg bepred - hennezh a gave atav abeg e kement den a zo tout - ar gaster-se a veze atav oc'h abegiñ hennezh pe honnezh - hennezh ne rae nemet dispenn e nesañ - ne ouie nemet chaokat pep labour graet gant ar re all - ne gave nemet rebechoù d'ober - atav e kave abeg e pep tra - hennezh a gave atav tro da abegiñ - kavout a rae bepred drezenn da stagañ ouzh pep tra - bepred e kave da lavaret e kement bramm 'zo tout - ne gave netra vat - ne gave nep tra vat - eñ a gave da lavaret enep kement tra 'zo - kant rebech ha kant all a gave e kement tra 'zo tout - ne rae nemet lavaret traoù eus an dud - klask a rae atav c'hwen e loeroù ar re all - tremen a rae e amzer o tispenn labour ar re all - tremen a rae e amzer o tivrudañ ar re all - kas a rae e amzer o tispenn labour ar re all - kas a rae e vuhez o tivrudañ ar re all - ne gave gras gant den ebet - kaer 'oa ober, morse ne raed e c'hrad - kaer 'oa, morse ne raed e c'hrad - kaer hor beze ober, morse ne veze graet e c'hrad - klask a rae kant si d'an holl - ne baouez ket da abegiñ ouzh an dud - atav e felle dezhañ kaout gwell pe well - ne wele netra nemet a-dreuz - eñ a blijed dezhañ rezoniñ - ur spered rekin e oa - hennezh a oa ur

penn tortis - ur penn-treuz e oa - hennezh a oa ur spered kamm a zen - atav e veze o figuzañ - atav e veze o pismigañ - atav e veze o pigosat - atav e veze oc'h ober beg bihan - ur beg m'en argarzh a oa anezhañ - ur pismiger e oa - ur bagajer e oa - ur c'hac'her diaes a oa anezhañ - ur ripompi tagnous a oa anezhañ - ur chaoker-laou e oa - ur flemmer e oa - un nagenner e oa - ur chikaner e oa - un noazour e oa - hennezh a oa un den na blijed netra dezhañ - hennezh a oa un den na hete netra gantañ ; *wie immer*, evel boaz, evel kustum, evel ar c'hustum, evel pep tro, hervez kustum, hervez e c'hiz, evel a ra bemdez, e-giz eo boazet, evel an ordinal, evel d'an ordinal, 'tav 'vel 'tav, atav evel atav, evel ma vez graet a-holl-viskoazh, evel ma'z eus bet biskoazh ; *immer noch, noch immer*, c'hoazh, bepred, dalc'hmat, atav, c'hoazh hag adarre ; *er ist immer noch da*, amañ (eno) emañ c'hoazh, amañ (eno) emañ bepred, amañ (eno) emañ atav ; *er ist immer noch schwach*, asiket eo c'hoazh ; *sie leben immer noch*, bev int dalc'hmat ; *sie kommt immer noch nicht*, n'eo ket erru c'hoazh ; *ich finde immer noch keinen Anklagepunkt gegen sie*, ne gavan ket muiget a-raok un abeg d'he barn ; *arbeitest du immer noch mit deinem Vater zusammen* ? bepred emañ o labourat gant da dad ? ha labourat a rez atav gant da dad ? ; *und der lacht immer noch*, c'hoarzhin an hini a ra c'hoazh, c'hoarzhin an hini eo a ra c'hoazh, ha padout a ra da c'hoarzhin ; *es treffen immer noch Leute ein, es kommen immer noch Leute*, an dud a bad da zont ; *sie arbeiten immer noch nicht*, n'int ket krog da labourat c'hoazh ; *er ist immer noch hungrig*, n'en deus bet nemet hanter e walc'h, n'en deus graet nemet hanter gofad, menel a ra war e naon ; *er ist nicht immer guter Laune*, ne vez ket troet mat bepred, ne vez ket flour gantañ atav, ne vez ket imoret mat atav ; *er ist immer noch nicht guter Laune*, n'eo ket imoret mat c'hoazh, war e du fall emañ c'hoazh, n'eo ket deuet war e du mat c'hoazh, kintoù a zo ennañ c'hoazh, o c'hoefñviñ emañ c'hoazh, en e benn fall emañ c'hoazh, emañ e benn e gin c'hoazh, n'eo ket flour gantañ c'hoazh, n'eo ket digoeñvet e boch c'hoazh ; *immer während (pe kentoc'h : immerwährend)*, hep diskrog, hep ehan, dibaouez, diehan, diastal, dispan, hep spanaenn, hep ehanañ, hep paouez tamm, hep distenn, hep disterniañ, bep frap, hep ec'hoaz, harz-diharz, da bep mare, taol-ha-taol, hep didorr, hep distag ebet, hep astal ebet, hep arsav, diouzh ur sach, hep remzi, hep digeinañ ; *ich kann diesen Film immer wieder sehen*, ne skuizhan nepred o sellet ouzh ar film-se, ne skuizhan ket o sellet ouzh ar film-se, n'enoean morse o sellet ouzh ar film-se ; *immer wieder, immer und immer wieder*, c'hoazh hag adarre, dibaouez, dalc'hmat, ingal, ingal-ingal, tro-distro, taer-ha-taer, ugent-kant gwech an deiz, bep frap, harz-diharz, da bep mare, taol-ha-taol, atav 'giz atav ; *waschen und immer wieder waschen*, gwalc'hiñ ha disgwalc'hiñ ; *etwas immer wieder lesen*, lenn-dilenn udb, lenn ha dilenn udb ; *auf immer, für immer*, d'an holl virviken (Gregor), d'ar bed all, evit atav, evit bepred, evit mat, evit birviken, da viken, da vat ha da viken, evit biken, evit ur viken, evit ur james, betek biken, da virviken, betnari, da james, a-viken, a-virviken, a-varv, evit an holl viskoazh, a-hed an amzerioù, a-hed an amzer, e-pad an amzer ; *immer und ewig, auf immer und ewig*, da vat ha da viken, da viken, evit biken, evit ur viken, betek biken, da virviken, betnari, da james, a-hed an amzerioù, da bep birviken, a virviken da james, da virviken james ; **nur immer zu ! a)** krog(it) e-barzh ! ale ! sach ganit 'ta ! sachit warni ! ; **b)** dav (traoù, koad, beuz, bazhad, moged, fisel, sifel) dezhi ! bec'h dezhi ! rousin dezhi ! dalc'hit tomm ! arabat chom da dermal ! uhel ar c'halonoù ! butun dezho ! stardit ho kalonoù ! lakait striv ennoc'h ! krogit start ! bec'h warnoc'h tudoù ! poan ha bec'h,

paotred ! isa 'ta, paotred ! gwaskomp, paotred ! dalc'hit mat ! h.a.

2. [kreskidigezh, derez uheloc'h-uhelañ] *er wird immer reicher*, bemdez Doue e kresk e beadra, dont a ra da vezañ pinvidikoc'h pe binvidik ; *immer besser*, gwelloc'h-gwell, gwelloc'h-gwellañ, gwell-ouzh-gwell, gwell-àr-well, gwell pe well ; *immer besser singen*, gwellaat da ganañ ; *immer mehr*, muioc'h-mui, muioc'h-muiañ, mui-ouzh-mui, mui-ha-mui, war gresk, war greskiñ, war vuiaat ; *er wird immer böser*, mont a ra war zroukaat ; *es wird immer schwerer voranzukommen*, diaesaat a ra ar c'herzhout ; *der Weg wird immer enger*, an hent a ya war strishaat, strishaat a ra an hent, war enkaat e ya an hent ; *immer öfter, immer häufiger*, aliesoc'h-aliesañ ; *er geht immer öfter in die Gaststätte*, aliesaat (kreskiñ, stankaat) a ra da vont d'an ostaleri, mont a ra aliesoc'h-aliesañ d'an ostaleri ; *immer öfter Sport treiben*, kreskiñ d'ober sport, stankaat d'ober sport ; *seine religiösen Pflichten immer öfter erfüllen*, kreskiñ d'ober e relijion, kreskiñ d'ober e zevosion, stankaat d'ober e relijion, aliesaat d'ober e zevosion, stankaat d'ober e zevosion ; *er verbringt immer mehr Zeit zu Hause*, kreskiñ a ra da chom er gêr ; *er säuft immer mehr, er säuft immer stärker*, gwashaat a ra da evañ, mont a ra gwashoc'h-gwazh d'ar boeson, kreskiñ a ra da lonkañ, souriñ a ra da lonkañ ; *er leidet immer mehr unter Rheuma*, ar remm a grog ennañ muioc'h-mui, gwashaat a ra da boaniañ gant ar remm, kreskiñ a ra da boaniañ gant ar remm, poaniañ a ra gwazh-ouzh-gwazh gant ar remm, poaniañ a ra gwazh-àr-wazh gant ar remm, poaniañ a ra gwashoc'h-gwazh gant ar remm, poaniañ a ra gwashoc'h-gwashañ gant ar remm, souriñ a ra da boaniañ gant ar remm ; *er hinkt immer stärker*, gwashaat a ra da gammañ, kreskiñ a ra da gammañ, kammoc'h-kammañ e teu da vezañ, kammañ a ra gwazh-ouzh-gwazh, kammañ a ra gwazh-àr-wazh, kammañ a ra gwashoc'h-gwazh, kammañ a ra gwashoc'h-gwashañ, souriñ a ra da gammañ, podekaat a ra muioc'h-mui ; *es regnet immer heftiger*, kreskiñ a ra d'ober glav, gwashaat a ra d'ober glav ; *immer weniger*, nebeut-ouzh-nebeut, nebeutoc'h-nebeutañ, nebeutoc'h-nebeut ; *die Leute lesen immer weniger*, koazhañ a ra an dud da lenn, rouesaat a reer da lenn, nebeutaet eo an dud da lenn, bihanaet o deus an dud da lenn, bihanaet o deus an dud da lenn, rouesaet eo an dud da lenn ; *immer weniger Sport treiben*, koazhañ d'ober sport, rouesaat d'ober sport ; *die Bäume werden immer weniger*, ar gwez a zeu da rouesaat ; [polit.] *er driftet immer mehr nach rechts*, gwennaat a ra mui-ouzh-mui ; *den Fluggesellschaften geht durch den Kauf immer teurerer Maschinen der Atem aus*, dielc'hat a ra ar c'hompagnunezhioù kirri-nij o prenañ nijerezhioù keroc'h-kerañ ; *die Ausgaben steigen immer weiter*, kreskiñ ha kreskiñ a ra an dispignoù ; *der Brand wütete immer weiter*, an tan a gendalc'he gwashoc'h-gwashañ ; *immer größer*, brasoc'h-brasañ, brasoc'h-bras, bras-ouzh-bras ; *die Briefmarken werden immer teurer*, keraat a ra an timbroù dalbezh ; *es wird immer schlimmer*, mont a ra an traoù e malamant, dont a ra an traoù da vezañ falloc'h-fallañ, fallaat a ra an traoù, gwashaat a ra an traoù, grevusaat a ra an traoù, mont a ra an traoù war washaat, dont a ra an traoù da vezañ gwashoc'h, mont a ra an traoù gwashoc'h-gwazh, mont a ra an traoù a zrouk da wazh, mont a ra an traoù gwazh-ouzh-gwazh, garvaat a ra an traoù, grizienañ a ra an traoù, emañ an traoù o c'hoari da fall, startaat a ra an traoù ; *die Glocke schlug immer lauter*, seniñ a rae ar c'hloc'h kreñvoc'h pe kreñv, seniñ a rae ar c'hloc'h kreñvoc'h-kreñvañ.

3. [diforc'h] n'eus forzh, bennak, daoust ; *was immer geschehen mag*, n'eus forzh petra a c'hoarvezfe, petra bennak a c'hoarvezfe, c'hoarvezet pezh a garo, c'hoarvezet pe

c'hoarvezo, bezet pe vezet, bezet a vezo, c'hoarvezet a c'hoarvezo, deueta a zeuy, koustet a gousto ; *wie auch immer*, foeltr petra vo, ne ra forzh penaos vo an traoù, forzh petra vo, n'eus forzh penaos, forzh petailh, forzh peseurt mod, daoust-pe-zaoust, bezet pe vezet, bezet na vezet, bezet a vezo, bezet pe vezo, bezet pezh a garo, evel ma vo e vo, c'hoarvezet a c'hoarvezo, c'hoarvezet pezh a garo, c'hoarvezet pe c'hoarvezo, deueta a zeuy, koustet a gousto, e feson pe feson, mod pe vod, e mod pe vod, dre hent pe hent, a-dreuz pe a-hed ; *wie auch immer, er hat Recht !* ar gwir 'zo gantañ, feiz ! - ar gwir zo gantañ n'eus forzh penaos - bezet a vezo (bezet pe vezet, daoust-pe-zaoust), gantañ emañ ar gwir ! ; *wie auch immer, er machte sich auf den Weg*, daoust petra oa, mont a reas an hent ; *wie hoch auch immer das Risiko war, was auch immer das Risiko war*, n'eus forzh pe dailh a oa ; *wo ich auch immer bin*, n'eus forzh pelec'h e vefen, pelec'h bennak e c'hallan bezañ ; *was du auch immer tun kannst*, gant a ri, kaer az po ober, kaer az po ; *was immer er auch tat*, grafe pe rafe, grafe pezh a rafe, kaer en doa ober, kaer en doa ; *was immer ich auch tue*, n'oufen pe rafen, kaer em eus ober, kaer em eus, kaer em bo ober, kaer em bo ; *was immer wir auch tun, was immer wir tun*, n'oufed pe rafed, kaer hor bo ober, kaer hor bo, kaer hon eus ober, kaer hon eus ; *was immer wir auch tun, wir müssen zuversichtlich bleiben*, gant ma raimp, ne gollomp ket fiziañs ; *was immer wir auch tun, wir werden es nicht verhindern können*, n'oufemp ket, kaer hor be, mirout ouzh an dra-se ; *aus welchen Gründen auch immer*, n'eus forzh perak e rafe an dra-se, n'eus forzh evit peseurt abegoù e vefe, peseurt abegoù bennak a c'halfe bezañ, daoust peseurt abegoù a vefe ; ... *und was auch immer*, ... hag all hag all ; *wer er auch immer ist*, ne vern piv eo, ne ra forzh piv eo, piv bennak e vefe, daoust piv eo, petore den bennak e vefe ; *ich werde es schaffen, welche Schwierigkeiten sich mir auch immer in den Weg stellen*, dont a raio ganin, ne vern pe ziaester a gavin war va hent - dont a raio ganin, ne vern peseurt diaesterioù a gavin war va hent - dont a raio ganin, pe ziaester bennak a gavin war va hent ; *wie dem auch immer*, bezet pe vezet, bezet a vezo, c'hoarvezet a c'hoarvezo, c'hoarvezet pezh a garo, c'hoarvezet pe c'hoarvezo, deueta a zeuy, koustet a gousto ; *was immer man auch sagt, das Spiel ist bei Kindern eine natürliche Veranlagung*, kaer 'zo (kaer 'zo lavaret), a ouenn eo d'ar vugale karet c'hoari - kaer 'zo (kaer 'zo lavaret), natur eo d'ar vugale karet c'hoari - kaer 'zo (kaer 'zo lavaret), ar vugale a zo douget dre natur da c'hoari - kaer 'zo (kaer 'zo lavaret), nes eo d'ar vugale kaout c'hoant da c'hoari ; *er kommt, wann immer es ihm passt, er kommt, wann auch immer er sich danach fühlt, er kommt, wann immer es ihm gefällt*, dont a ra pa dro ennañ, dont a ra pa dro en e benn.

immerdar Adv. : evit atav, evit bepred, evit mat, evit birviken, da viken, da virviken, dalc'hmat atav, bepred, ken-ha-ken, mui-pegen-mui, hep diskrog, hep ehan, dibaouez, harz-diharz, diehan, hep ehanañ, hep paouez tamm, diastal, dispan, hep spanaenn, hep distenn, hep disterniañ, bep frap, taol-ha-taol, da bep mare, hep ec'hoaz, biken-atav, hep didorr, hep distag ebet, hep astal ebet, hep arsav, hep remzi, hep digeinañ ; *jetzt und immerdar*, harz-diharz, biken-atav, dalc'hmat atav, atav-atav, a-drebad.

immerfort Adv. : hep diskrog, hep ehan, dibaouez, diehan, a-drebad, hep ehanañ, hep paouez tamm, harz-diharz, diastal, dispan, hep spanaenn, hep distenn, hep disterniañ, bep frap, taol-ha-taol, da bep mare, hep ec'hoaz, biken-atav, dalc'hmat atav, hep didorr, hep distag ebet, hep astal ebet, hep arsav, diouzh ur sach, hep remzi, hep digeinañ ; *es hat acht Tage lang*

immerfort gereget, e-pad eizhtez e talc'has ar glav da gouezhañ.

immergrün ag. : [louza.] padus, padus e zelioù, trebadus, pourc'hidik, dizibourc'h ; *immergrüne Blätter*, *immergrünes Laub*, delioù padus ls. ; *immergrüner Schneeball*, [*Viburnum tinus*] lore-tin str.

Immergrün n. (-s,-e) : [louza.] berwenk g., rouanez b., fleur glaswenn str. ; *kleines Immergrün*, rouanez vihan b. ; *großes Immergrün*, rouanez vras b.

immerhin Adv. : memes tra, d'an nebeutañ, da nebeutañ, da vihanañ, bepred, atav, evelkent, evelato, alato, alato ivez, ha c'hoazh, koulskoude, e-se, nag evit-se, evit-se, a-benn ar fin, e fin ar gont, pelloc'h ; *das ist nicht viel, aber immerhin etwas !* kement-se bepred eo, kement-se atav eo, kement-se gounezet, kement-se muioc'h, gwelloc'h fav eget netra, nebeudig a ra vad, nebeud a ra vad ; *immerhin war er ehrlich genug, es zu gestehen*, aluzen en doa bet memes tra oc'h anzav an dra-se - aluzen en doa bet, kement-se, oc'h anzav an dra-se - onest a-walc'h e oa bet bepred evit en anzav - da vihanañ e oa bet onest a-walc'h evit en anzav ; *wir können immerhin noch froh sein, dass sie das Blumenbeet nicht zertrampelt haben*, c'hoazh eo brav n'o deus ket flastret ar vleuñveg, c'hoazh eo ur c'hras kaer deomp mar n'o deus ket flastret ar vleuñveg, ur chañs eo deomp n'o deus ket flastret ar vleuñveg ; *Französisch ist immerhin eine schöne Sprache*, ar galleg a zo ur yezh vrav, tost ken brav hag ar brezhoneg ; *sie müssen sich immerhin darum kümmern*, bepred eo e tleont pleal gant se.

Immersion b. (-,-en) : 1. gouelediñ g., gourdourañ g. ; 2. [dre skeud.] soub g., soubadur g., splujadur g., soubidigezh b. ; 3. [yezh., kelenn] soubidigezh b. ; 4. [stered.] gwaskadenn b.

Immersionsmutterschaft b. (-) : [bred.] mammegañ g., desavadurezh nespazhel b. ; *ein Kind durch Immersionsmutterschaft erziehen*, mammegañ ur bugel.

Immersionspädagogik b. (-) : [yezh., kelenn] kelenn dre soubidigezh er yezh g., soubidigezh b.

immersiv ag. : dre soubidigezh.

immerwährend ag. : peurbad, peurbadel, peurbadus, hollbad, hollbadus, divarvel, trebadus ; [relij.] *unsere liebe Frau von der immerwährenden Hilfe*, Itron-Varia a Wir Sikour b.

Adv. : hep diskrog, hep ehan, dibaouez, diehan, diastal, dispan, hep spanaenn, hep ehanañ, hep paouez tamm, hep distenn, hep disterniañ, a-drebad, bep frap, hep ec'hoaz, harz-diharz, da bep mare, taol-ha-taol, hep didorr, hep distag ebet, hep astal ebet, hep arsav, diouzh ur sach, hep remzi, hep digeinañ ; *vor dem Altar brennt immerwährend ein kleines Licht*, ur vouchenn a vez atav war elum dirak an aoter.

Immerwurzel b. (-) : [louza.] jinjebr g.

immerzu Adv. : dalc'hmat atav, biken-atav, bepred, a-drebad, mui-pegen-mui, ken-ha-ken ; *er spuckt immerzu*, emañ atav skop-skop, ne ra ken nemet skopañ ; *er grinst immerzu*, emañ atav risign-risign, ne ra ken nemet risignat, ne ra ken tra nemet risignat, ne ra nemet risignat ; *er trinkt immerzu*, ne ra nemet mezviñ, ne ra ken tra nemet lonkañ, ne ra ken nemet lonkañ, ne ra nemet lonkañ, lonkañ a ra ken-ha-ken, tremen a ra e amzer oc'h evañ, tremen a ra e amzer o kleuzañ gwer, kas a ra e amzer oc'h evañ, kas a ra e vuhez oc'h evañ, ne zivezv ket, n'eo ket ret reiñ ar biz dezhañ ; *er isst immerzu*, atav e vez debr-debr, ne ra ken nemet debriñ, ne ra nemet debriñ ; *er weint immerzu*, gouelañ a ra ken a ra, ne ra ken nemet gouelañ, ne ra ken tra nemet gouelañ, ne ra nemet gouelañ, dalc'hmat atav e vez o leñvañ ; *er lacht immerzu*, ne ra nemet c'hoarzhin, ne ra ken tra nemet c'hoarzhin, c'hoarzh-dic'hoarzh e vez atav ; *er flucht immerzu*, ne ra ken nemet mallozhiñ, e c'henoù a zo

ur stivell a gunujennoù, hennezh a zo boull e grouer, dont a ra kunujennoù (leoù spontus, leoùdoued reut, pec'hedoù spontus) gantañ leizh e c'henoù, hennezh a darzh buanoc'h ul ledoued war e vuzelloù eget ur bedenn, war ar pec'hiñ eo hennezh un den dibab.

Immigrant g. (-en,-en) : enbroad g. [*liester* enbroiz], enbroed g. [*liester* enbroidi], enbroer g. [*liester* enbroerien].

Immigration b. (-,-en) : enbroaderezh g., enbroerezh g., enbroadenn b., enbroañ g., entrevadur g. ; *Massenimmigration*, enbroadeg b.

immigrieren V.gw. (ist immigriert) : enbroañ, enbroiñ, enbroadiñ, trevadenniñ, entrevadañ, entrevadiñ.

imminent ag. : kevogos, gourdrouzus, war-nes taol da zegouezhout, tost da zegouezhout, e-tailh da erruout, o kinnig erruout, davev da c'hoarvezout, davev da erruout, war erruout, war ar bord da erruout, prest da erruout.

Immission b. (-,-en) : noazañs b., noazadur g.

Immissionsgrenze b. (-,-n) : noazadur brasañ aotreet g., gourin noazadur aotreet g.

Immissionsschutz g. (-es) : gwarez a-enep an nozadurioù g.

Immissionswert g. (-s,-e) : live saotradur g. ; *natürlicher Immissionswert*, live saotradur naturel g.

immobil ag. : ... na c'hall ket fiñval ken, diloc'h, lakaet difiñv, difiñvaet.

Immobilarkredit g. (-s,-e) : kred diloc'hel g.

Immobilarvermögen n. (-s) : glad diloc'h g., madoù diloc'h ls., madoù-font ls., madoù-batis ls., madoù-leve ls., fontoù ls., douaroù-font (Gregor) ls.

Immobilien ls. : madoù diloc'h ls., madoù-font ls., madoù-batis ls., madoù-leve ls., fontoù ls., leve-font g., douaroù-font (Gregor) ls., glad g. ; *Mobilien und Immobilien*, madoù heloc'h ha madoù diloc'h ls., leveoù ha dileveoù ls. ; *Immobilien und Wertsachen in Bargeld umsetzen*, liñvelañ madoù ; *Käufer, der zum ersten Mal eine Immobilie erwirbt*, nevezperc'henn g.

Immobilienbestand g. (-s,-bestände) : lojeizeg b., parkad madoù diloc'h g., parkad savadurioù g.

Immobilienbüro n. (-s,-s) : kouraterezh tiez b.

Immobilienfonds g. (-,-) : fontoù da bostañ e madoù diloc'h ls.

Immobilien-gesellschaft b. (-,-en) : kevredad diloc'hel g.

Immobilienhandel g. (-s) : ar gwerzhañ tiez g.

Immobilienhändler g. (-s,-) : kourater tiez g., kourater madoù diloc'h g.

Immobilienmarkt g. (-s) : ar gwerzhañ tiez g.

Immobilienportfeuille n. (-s,-s) / **Immobilienportfolio** n. (-s,-s) : glad diloc'h g., glad savadurel g.

Immobilien-spekulation b. (-,-en) : arvokañ war ar madoù-leve g., arvokerezh war ar madoù diloc'h g.

Immobilisation b. (-,-en) : [mezeg.] 1. stabilaat g., diloc'hekaat g., klaviadur g. ; 2. difiñvusted b.

Immobilisationsapparat g. (-s,-e) : [mezeg.] steudell stabilaat b.

Immobilisationskragen g. (-s,-) : [mezeg.] minerv g., steudell c'houzoug b.

immobilisieren V.k.e. (hat immobilisiert) : [mezeg.] diloc'hekaat, klaviañ, lakaat difiñv ; [sport] *den Gegner am Boden immobilisieren*, klaviañ an enebour war al leur.

immobilisiert ag. : lakaet difiñv, klaviet.

Immobilisierung b. (-,-en) : [mezeg.] stabilaat g., diloc'hekaat g., klaviadur g. ; [sport] *Immobilisierung des Gegners am Boden*, klaviadur an enebour war al leur g.

Immobilismus g. (-) : diflachegezh b.

Immobilität b. (-) : difiñvded b., difiñv g., diflach g., digeflusk g.

immoralisch ag. : enepdivezek, divuhezegel, divat, direol, dizonest, dizere, direizh.

Immoralismus g. (-) : 1. divuhezelouriezh b., enepdivezouriezh b. ; 2. [preder.] gourzhdivezouriezh b.

Immoralist g. (-en,-en) : enepdivezour g., divuhezelour g., den (paotr) an divad g.

Immoralität b. (-) : enepdivezegezh b., divuhezegezh b., divad g., divadelezh b., dizonestiz b., direoliezh b.

immortalisieren V.k.e. (hat immobilisiert) : divarvelaat.

Immortalisierung b. (-,-en) : divarvelaat g.

Immortalität b. (-,-en) : divarvelezh b., divarvusted b.

Immortelle b. (-,-n) : [louza.] melenig-traezh g.

immun ag. : 1. [mezeg., bev.] immun, immunekaet, diarbennet, gwardet, digleñvedet, hangae, hangaeet, hangaeek ; *sie sind gegen Pocken immun*, diarbennet int ouzh ar vrec'h ; 2. [polit.] divec'h, diskehus.

Immunabwehr b. (-,-en) : [mezeg., bev.] gwarezoù immunizel ls., difennoù hangae ls. ; *Medikament zur Unterdrückung der Immunabwehr*, louzoù enepdistaol g.

immunabwehrgeschwächt ag. : [mezeg., bev.] hangaezivigek.

Immunantwort b. (-,-en) : [bev., mezeg.] erwezhiad emzifenn ar bevedeg g., erwezhangaeel g.

Immunchemie b. (-) : [bev., mezeg.] hangaegimiezh b.

Immundefekt g. (-s,-e) : [mezeg., bev.] immunoprinder g., immunodigresk g., divig an hangae g., divig reizhiad an hangaeañ g., hangaezivig g. ; *erworbener Immundefekt*, azoniad hangaezivig arzeuat (HAZA) g., haza g., [kenyezh] sida g.

immundefizient ag. : [mezeg., bev.] hangaezivigek.

Immundefizienz b. (-,-en) : [mezeg., bev.] *sellit ouzh Immundefekt*.

immungeschwächt ag. : [mezeg., bev.] hangaezivigek.

immunisieren V.k.e. (hat immunisiert) : [mezeg., bev.] immunizañ, immunekaat, diarbenn, gwardediñ, digleñvedañ, hangaeañ.

Immunisieren n. (-s) : [mezeg., bev.] immunizañ g., immunizadur g., hangaeañ g.

immunisierend ag. : [mezeg., bev.] hangaeüs ; *immunisierende Substanz*, hangaeüzenn b.

Immunisierung b. (-,-en) : [mezeg., bev.] immunizañ g., immunizadur g., hangaeañ g. ; *passive Immunisierung*, hangaeañ gouzañvat g. ; *aktive Immunisierung*, hangaeañ oberiat g.

Immunität b. (-) : 1. [mezeg., bev.] immuniezh b., digleñved g., gward g., hangae g. ; *die Immunität übertragen*, treuzkas an hangae, pourchas an hangae ; 2. [polit.] divec'h g., digastizded b., digastizder g., digastiz g., diskehuzed b. ; *politische Immunität*, *parlamentarische Immunität*, diskehuzed parlamentel b. ; *diplomatische Immunität*, diskehuzed diplomatel b. ; *Indemnität und Immunität*, diatebegezh ha diskehuzed parlamantel b.

Immunkompetenz b. (-) : [bev.] gougon hangaeel g., hangaec'hougon g.

Immunmechanismus g. (-,-mechanismen) : [mezeg.] gwikefre hangaeel b.

Immunodepression b. (-,-en) : [mezeg.] immunodigresk g., immunoprinder g., hangaeastal g., hangaeastaliñ g.

Immunodepressivum n. (-s, Immunoidepressiva) : [mezeg.] hangaeastaler g. [*liester* hangaeastalerioù].

Immunofluoreszenz b. (-) : [mezeg., bev.] hangaegendreluc'h g.

immunogen ag. : [mezeg., bev.] hangaeiat.

Immunoglobulin n. (-s,-e) : [mezeg., bev.] immunoglobulin g.

Immunologe g. (-n,-n) : [mezeg.] immunologour g., hangaeoniour g.

Immunologie b. (-) : [mezeg.] immunologiezh b., hangaeoniezh b.

immunologisch ag. : hangaeoniel.

Immunozyt g. (-en,-en) : [mezeg., bev.] immunokit str., immunokitenn b.

Immunreaktion b. (-,-en) : [mezeg., bev.] immunoreaktadenn b., erwezhangaeel g.

immunschwach ag. : [mezeg., bev.] hangaezivigek.

Immunschwäche b. (-,-n) : [mezeg., bev.] immunodigresk g., immunoprinder g., hangaeastal g., hangaeastaliñ g., divig an hangae g., divig reizhiad an hangaeañ g., hangaezivig g.

Immunserum n. (-s,-seren/-sera) : [mezeg.] antigwadveiz g., serom hangaeüs g.

immunsuppressiv ag. : [mezeg.] ... immunodilamer, hangaeastaler.

Immunsuppressivum n. (-s,-suppressiva) : [mezeg.] immunodilamer g. [*liester* immunodilamerioù], hangaeastaler g. [*liester* hangaeastalerioù].

Immunsystem n. (-s,-e) : [mezeg., bev.] reizhiad immunekaat b., reizhiad hangaeañ b., difennoù hangae ls.

Immuntherapie b. (-) : [mezeg.] hangaeyac'hadur g.

Impact g. (-s,-s) : skog g., nerzh kendrec'hiñ g., nerzh darboellañ g., gwerc'hegezh b., efedusted b.

Impakt g. (-s,-e) : 1. skog meteoritel g. ; 2. *sellit ouzh Impact*.

Impaktkrater g. (-s,-) : [douarouriezh] astroblem g., krater meteoritel g., krater stokadenn g.

Impala b. (-,-s) : [loen.] impala g. [*liester* impalaed].

Impanation b. (-) : [relij.] enbaradur g.

Imparität b. (-) : amparded b.

Impedanz b. (-,-en) : [fizik] luzded b. ; *elektrische Impedanz*, luzded tredanel b. ; *mechanische Impedanz*, luzded treloc'hel b.

Impedanzanpassung b. (-) : [fizik] azasadur luzded g.

impenetrabel ag. : antrebarzhadus, dizintradus.

Impenetrabilität b. (-) : antrebarzhadusted b., dizintradusted b. ; *Impenetrabilität der Materie*, antrebarzhadusted an danvez b.

imperativ ag. : gourc'hemennus, groñs ; [polit.] *imperatives Mandat*, leuriadezh endalc'hus b.

Imperativ g. (-s,-e) : 1. gourc'hemenn g., gourc'hemennad g., kemenn g., rekiz g., endalc'h g., dlead g., kantezv b. ; *ein kategorischer Imperativ*, un dlead groñs g. ; [Kant] *der kategorische Imperativ*, ar gourc'hemennad groñs g., an endalc'h gourc'hemennus g., ar rekiz groñs g., ar gantezv c'hroñs b. ; *der hypothetische Imperativ*, ar gourc'hemennad martezeüs g. ; 2. [yezh.] doare-gourc'hemenn g., douor g.

imperativisch ag. : gourc'hemennus, groñs.

Imperator g. (-s,-en) : impalaer g., imperator g.

imperfekt ag. : diglok, amglok.

Imperfekt n. (-s,-e) : [yezh.] amdremenet g., amzer amdremenet b., amzer-dremenet ledan b. ; *iterative Form des Imperfekts*, amdremenet boas g. ; *lokative Form des Imperfekts*, *situative Form des Imperfekts*, amdremenet lec'hiañ g.

imperfektibel ag. : diwellaus.

Imperfektibilität b. (-) : diwellausted b.

Imperfektion b. (-,-en) : diglokter g., diglokted b.

imperfektisch ag. : [yezh.] 1. ... an amdremenet, ... an amzer amdremenet ; 2. en amdremenet, en amzer amdremenet.

imperfektiv ag. : [yezh.] darnveradel ; *imperfektiver Aspekt*, arvez darnveradel g.

Imperfektum n. (-s, Imperfakta) : [yezh.] amdremenet g., amzer amdremenet b., amzer-dremenet ledan b.

imperfiorabel ag. : antrebarzhadus, ... na c'heller ket treantañ.

Imperforation b. (-,-en) : [mezeg.] anvoll g.

imperial ag. : impalaerel, ... impalaer, ... an impalaer.

Imperial n. (-/-s) : paper mentrezh 56 x 78 cm g.

Imperialismus g. (-) : impalaerouriezh b.

Imperialist g. (-en,-en) : impalaerour g.

imperialistisch ag. : impalaerour.

Imperialpapier n. (-s) : 1. paper mentrezh 75 x 106 cm g. ; 2. paper mentrezh 56 x 78 cm g.

Imperium n. (-s, Imperien) : impalaeriezh b. ; [istor] *Wiederherstellung des römischen Imperiums*, assavidigezh an impalaeriezh b. ; *das römische Imperium wiederherstellen*, assevel an impalaeriezh.

impermeabel ag. : [mezeg.] antreuz.

impersonal ag. : [yezh.] dibersonel, dic'hour ; *impersonale Wendung*, troienn verbel dic'hour b.

Impersonale n. (-s, Impersonalia / Impersonalien) : [yezh.] verb dibersonel g., verb dic'hour g.

impertinent ag. : revalc'h, divergont, dichek, digoll, rok, hardizh, her, divezh, dizoare, disaouzan, dizoujañs.

Impertinenz b. (-,-en) : revalc'hded b., hardizhded b., divergontiz b., divezhoni b., herder g., taerder g., dizoujañs b., direspet g., dismegañs b.

Impetigo b. (-, Impetigines) : [mezeg.] impetigo g., katar str. ; *eitrige Verkrustung bei Impetigo*, katarenn b.

Impetrant g. (-en,-en) : 1. impetrer g., amodennad bet degemeret g. ; 2. [gwir] klemmer g.

Impetrat g. (-en,-en) : [gwir] difenner g.

Impetus g. (-) : intampi g., herrder g., jourdoul g., begon g., lañs g., startijenn b., kasentez b., fringantiz b., lusk g., birvilh g., tan g., bevder g., birvidigezh b., ernez b., entan g., nerzh-youl g., deltu g. ; *einer Sache einen neuen Impetus verleihen*, reiñ ul lusk nevez d'udb, reiñ ul lañs nevez d'udb, reiñ lañs (lusk) a-nevez d'udb, broudañ udb a-nevez, luskañ udb a-nevez, atizañ udb a-nevez, reiñ lañs en-dro d'udb, reiñ begon en-dro d'udb, degas startijenn en-dro e-barzh udb.

Impfarzt g. (-es,-ärzte) : [mezeg.] vaksiner g., flistrer vaksin g.

impfen V.k.e. (hat geimpft) : [mezeg.] vaksinañ, lakaat ar vrec'h, diarbenn, pikañ ; *ein zweites Mal impfen, wieder impfen*, advaksinañ ; *jemanden gegen Pocken impfen*, lakaat ar vrec'h d'u.b., vaksinañ u.b. ouzh ar vrec'h, vaksinañ u.b. a-enep ar vrec'h, diarbenn u.b. ouzh ar vrec'h, pikañ u.b. a-enep ar vrec'h, pikañ u.b. enep ar vrec'h, flemmañ u.b. a-enep ar vrec'h ; *jemanden gegen Tetanus impfen*, vaksinañ u.b. ouzh an tetanoz, vaksinañ u.b. a-enep an tetanoz, diarbenn u.b. ouzh an tetanoz, pikañ u.b. a-enep an tetanoz, pikañ u.b. enep an tetanoz, flemmañ u.b. a-enep an tetanoz ; *sich (ak.) impfen lassen*, mont da vaksinañ.

Impfen n. (-s) : vaksinañ g., vaksinadur g., vaksinadenn b., brec'hidigezh b. ; *Impfen gegen Pocken*, brec'hidigezh b.

Impfer g. (-s,-) : [mezeg.] vaksiner g., flistrer vaksin g.

Impfgesetz n. (-es,-e) : lezenn diwar-benn ar vaksinañ b.

Impfling g. (-s,-e) : 1. [mezeg.] den hag a zo da vaksinañ g. ; 2. [labour-douar] imboudenn b.

Impfpass g. (-es,-pässe) : [mezeg.] karned vaksinadennoù g.

Impfpistole b. (-,-n) : [mezeg.] pistolenn vaksinañ b.

Impfreis n. (-es,-er) : [labour-douar] imboudenn b.

Impfschaden g. (-s,-schäden) : [mezeg.] kudennoù yec'hed da-heul ur vaksinadenn ls.

Impfserum n. (-s,-seren/-sera) : [mezeg.] antigwadveiz g.

Impfstoff g. (-s,-e) : [mezeg.] vaksin g., brec'h b. ; *Impfstoff gegen Mumps*, vaksin enepjotorell g., brec'h enepjotorell b. ;

Tollwutimpfstoff, brec'h a-enep ar gounnar b., vaksin enepkounnar g.

Impfung b. (-,-en) : [mezeg.] vaksinañ g., vaksinadur g., vaksinadenn b., brec'hidigezh b. ; *Pockenschutzimpfung*, brec'hidigezh b. ; *passive Impfung*, hangaeñ gouzañvat g., gwadveizvaksinadur g., serovaksinadur g. ; *aktive Impfung*, hangaeñ oberiat g. ; *präventive Impfung*, *Schutzimpfung*, vaksinadur ergurañ g., vaksinadur gwarez g., vaksinadur diarbenn g. ; *Auffrischungsimpfung*, dianvaksinadur g., ensinklad assav g., ensinkladenn assav b. ; *durch eine Impfung ausgelöst, durch die Impfung ausgelöst*, vaksinel, ... vaksinañ.

Impietät b. (-) : difeiz b., dizeoliezh b.

Implantat n. (-s,-e) : [mezeg.] ensteud g. ; *Zahnimplantat*, ensteud dentel g. ; *Brustimplantat*, ensteud bronnell g., bronnosod g.

Implantation b. (-,-en) : 1. [mezeg.] ensteudadur g., ensteudañ g. ; 2. [fizik] *lonenimplantation*, ensoc'hadur ion g.

Implantatmaterial n. (-s,-ien) : [mezeg.] bevzafarenn b.

implantierbar ag. : [mezeg.] ensteudadus.

implantieren V.k.e. (hat implantiert) : 1. [mezeg.] ensteudañ ; 2. [fizik] *lonen implantieren*, ensoc'hañ ion.

Implementation b. (-,-en) : [stlenn.] keflouerañ g., emplementadur g.

implementieren V.k.e. (hat implementiert) : [stlenn.] emplementañ, keflouerañ.

Implementierung b. (-,-en) : [stlenn.] keflouerañ g., emplementadur g.

Implikat n. (-s,-e) : gouglevad g.

Implikation b. (-,-en) : emplegadur g., emplegad ; [mat.] *materiale Implikation*, emplegadur mezonel g. ; [preder.] *reziproke Implikation*, emplegadur keveskemm g., kevempleg g.

implikationen V.k.e. (hat implikatiert) : [yezh.] gouglevet.

implizieren V.k.e. (hat impliziert) : emplegañ, enderc'hel, gouglevet.

implizit ag. : 1. empleg, emlegat, emlegadel ; [relij.] *impliziter Glaube*, feiz emleg b. ; [preder.] *implizite Intension*, ental emlegadel g., endalc'h emlegadel g. ; [mat.] *implizite Funktion*, kevreizhenn emleg b. ; 2. [stlenn.] ampleg, anspezet ; *implizite Option*, diuzad ampleg g., dibarzh ampleg g.

Adv. : dre empleg.

implodieren V.gw. (ist implodiert) : 1. enbloskañ ; 2. [yezh.] entarzhañ.

Implorant g. (-en,-en) : [gwir] klemmer g.

Implorat g. (-en,-en) : [gwir] difenner g.

Implosion b. (-,-en) : 1. enblosk g., enbloskañ g. ; 2. [yezh.] entarzh g.

Implosiv g. (-s,-e) / **Implosivlaut** g. (-s,-e) : [yezh.] entarzhenn b., kensonenn entarzh b.

Impluvium n. (-s, Impluvien) : [istor, tisav.] impluviom g., poull-kronniañ evit an dour-glav g.

Imponderabilien ls. : amziaweladoù ls., traoù na c'haller ket soñjal enno ls., traoù na c'hallont ket bezañ rakwelet ls., traoù na c'hallont ket bezañ goanaget ls., traoù chañs-dichañs ls.

imponieren V.gw. (dat.) (hat imponiert) : [dre skeud.] *jemandem imponieren*, tennañ doujañs u.b. war an-unan, tennañ respet u.b. ouzh an-unan, skeiñ spered u.b.

imponierend ag. : meurdezus, a lorc'h, sebezus, estlammus, P. ... n'emañ ket ar sifern gantañ, ... n'emañ ket c'hwezh ar sifern gantañ.

Imponiergehabe n. (-s) : 1. [loen.] lidoù gouennañ ; 2. kankal g., roufl g., fouge g., fougeadenn b., brabañs g., taol brabañs g., digoradurioù ls. ; *aus reinem Imponiergehabe*, dre fouge.

Import g. (-s,-e) : 1. [ober] enporzh g., enporzhiadur g., enporzhiezh g., enporzhañ g., enbroadur g., enbroadenn b., enbroerezh g., enbroaderezh g., ebarzhadenn g., ebarzhadur g., ebarzherezh g. ; *massiver Import*, enbroadeg b., enporzhiadeg b. ; 2. [tra] enporzhiad g., ebarzhadur g., traezenn imporz b. [*liester* traezoù imporz].

Importe b. (-,-n) : 1. enporzhiad g., traezenn imporz b. [*liester* traezoù imporz] ; *seine Importe reduzieren*, nebeutaat da brenañ a-ziavaez-bro ; 2. [dre astenn.] segalenn La Habana b.

Importeur g. (-s,-e) : enporzhier g., enbroer g., ebarzher g.

Import-Export : enporzh-ezporzh, ... enporzhiañ-ezporzhiañ.

Import-Export-Handel g. (-) : kenwerzh enporzhiañ-ezporzhiañ g./b., kenwerzh en-ezporzhiañ g./b.

Importhandel g. (-) : enporzh g., enporzhiadurioù ls., enbroadurioù ls., ebarzherezh g., ebarzhadurioù ls.

importierbar ag. : enporzhiadus.

importieren V.k.e. (hat importiert) : [kenwerzh] enporzhiañ, enbroañ, enbroadiñ, ebarzhiñ ; *Waren importieren*, enbroañ (enporzhiañ, enbroadiñ, ebarzhiñ) marc'hadourezh ; *Saatgut importieren*, enporzhiañ greun estren ; *importieren und exportieren*, enporzhiañ hag ezporzhiañ.

Importkapazität b. (-,-en) : barregezh enporzhiañ g.

Importlizenz b. (-,-en) : lañvaz enporzhiañ g., aotre enporzhiañ g.

Importmenge b. (-,-n) : ampled an enporzhiadoù g.

Importquote b. (-,-n) : feurbarzh enporzh g.

Importüberschuss g. (-es,-überschüsse) : reñverad enporzhiañ g.

Importvolumen n. (-s) : ampled an enporzhiadoù g.

imposant ag. : 1. meurdezus, a lorc'h, sebezus, estlammus, ha n'emañ ket ar sifern gantañ, ha n'emañ ket c'hwezh ar preñved gantañ ; *sie hat sich ein imposantes Bett gekauft*, honnezh he deus prenet ur gwele ha n'emañ ket ar sifern gantañ, honnezh he deus prenet ur gwele ha n'emañ ket c'hwezh ar preñved gantañ g. ; 2. bras-meurbet ; *die imposante Masse des Montblanc*, tolzenn bras-meurbet ar Menez Gwenn b., tolzenn dopes ar Menez Gwenn b. ; *mit imposanter Männlichkeit*, kastret mat, kastrek, izillet a-zoare, kalloc'h, kellek.

impotent ag. : [mezeg., rev] dic'hall, dic'halloudek, disperius, P. dizañjer ; *impotenter Kerl*, P. kog sukr g., pich null g., pich plat g., sac'h kropet g., sac'h goeñvet g., poch goeñvet g., poch goull g., poch paper g. ; *er ist jetzt impotent*, P. aet eo an dour diwar ar patatez gantañ.

Impotenz b. (-,-en) : [mezeg., rev] dic'halloud g., dic'halloud revel g.

imprägnierbar ag. : intradus.

Imprägnierbarkeit b. (-) : intradusted b.

imprägnieren V.k.e. (hat imprägniert) : 1. intrañ ; 2. [mezher] antreusaat ; *wieder imprägnieren*, erneut *imprägnieren*, adantreusaat ; 3. *mit einem Flammenhemmstoff imprägnieren*, *feuersicher imprägnieren*, disflammusaat, tangaëusaat ; *feuersicher imprägniert*, disflammusaet, tangaëusaet ; *imprägniertes Holz*, prenn ensinklet g., koad ensinklet g.

imprägnierend ag. : intrus.

imprägnierfähig ag. : intradus.

Imprägnierung b. (-,-en) : 1. intr g., intrañ g., intradur g. ; 2. [mezher] antreusadur g., antreusaat g.

impraktikabel ag. : dic'hraus, ansevenadus, ... na c'hall ket bezañ lakaet er pleustr, ... na c'hall ket bezañ lakaet da dremen er pleustr, ... na c'haller ket seveniñ, ... na c'haller ket

kas da vat, ... na c'haller ket kas da benn, ... na c'haller ket pengenniñ.

Impressario g. (-s,-s/ Impressari/ Impressarien) : impresario g. [*liester* impresarioed].

Impression b. (-,-en) : 1. trivial g., santad g., santadur g., kredenn b., santimant g. ; 2. kleuz g., kleuzenn b., kleuzadenn b., kev g.

Impressionismus g. (-) : [arz] impresionouriezh b. ; *Post-Impressionismus*, goudeimpresionouriezh b. ; *Neoimpressionismus*, nevezimpresionouriezh b.

Impressionist g. (-en,-en) : [arz] impresionour g.

impressionistisch ag. : [arz] ... impresionour.

Impressionsfraktur b. (-,-en) : [mezeg.] pukadenn b.

Impressum g. (-s, Impresen) : [levrioù, moull.] menegoù ret hervez al lezenn ls., ourz g.

imprimatur Adv. : [moull.] mat da voullañ.

Imprimatur n. (-s) / [Bro-Aostria] b. (-) : [relij.] aotre da voullañ g., aotreadur g., imprimatur g. ; *imprimi potest*, mat da voullañ.

Imprimé g. (-/-s,-s) : 1. [post] moulladur g. [*liester* moulladurioù] ; 2. [gwiad.] seiz moulet g.

imprimieren V.k.e. (hat imprimiert) : [moull.] *etwas imprimieren*, reiñ an aotre da voullañ udb.

Impromptu n. (-s,-s) : [c'hoariva] abadenn a-greiz-pep-kreiz b., abadenn war ar prim b., abadenn war an trumm b., primaozadenn b.

Improvisation b. (-,-en) : 1. divreilh g., digaot g., taol-prim g. ; 2. [arz] primaozadenn b., primaozerezh g., primaozadur g., primanav g., primsavadenn b., primawenadenn b., primganav g., primseniñ g.

Improvisationsfähigkeit b. (-) / **Improvisationsgabe** b. (-) : divreilh g., digaot g., spered prim hag ijinus g., spered divreilh hag ijinus g., spered leun a zigaot hag a ijin g.

Improvisationstalent n. (-,-e) : 1. divreilh g., digaot g., spered prim hag ijinus g., spered divreilh hag ijinus g., spered leun a zigaot hag a ijin g. ; 2. [dre astenn.] paotr dilu g., paotr divreilh g., tamm paotr digleiz g., spered prim hag ijinus a zen g., spered divreilh hag ijinus a zen g., paotr leun a zigaot hag a ijin g.

Improvisator g. (-s,-en) : primaozer g., primawenad g., primsaver g., primaner g., primsoner g.

improvisieren V.k.e. (hat improvisiert) : primaozañ, primanaviñ, primsevel, sevel (ober) war ar prim, sevel (ober) war an trumm, sevel (ober) war an tach, sevel (ober) war an tomm, sevel (ober) war an taol, sevel (ober) tomm-ha-tomm ; *etwas improvisieren*, ober udb war an tomm (diwar sav, war an tach, a-daol-dak, war an taol, war an trumm, war ar prim), kavout en un taol-kont (kavout gant un taolad spered) petra 'zo d'ober, bezañ diouzhtu-kaer udb dindan dorn gant an-unan ; *eine Rede improvisieren*, ober e brezegenn war an taol, ober e brezegenn diwar sav, ober e brezegenn a-daol-dak, sevel ur brezegenn war an tomm, sevel ur brezegenn war an tach, sevel ur brezegenn war an trumm, sevel ur brezegenn war ar prim ; *ein Musikstück improvisieren*, primaozañ ur frapad sonerezh ; *ein Gedicht improvisieren*, sevel ur brimawenadenn, sevel ur varzhoneg war ar prim, sevel ur varzhoneg war an trumm, sevel ur varzhoneg tomm-ha-tomm.

Impuls g. (-es,-e) : 1. luskadenn b., luskenn b., lusk g., luskad g., luskidigezh b., darluskidigezh b., lañs g., lañsadenn b. gwint g., atiz g., broud g., brall g., bole g., emlusk g., emluskerezh g., barrad kalon g., bount g., bountadenn b. ; *neue Impulse geben*, reiñ lañs (lusk) a-nevez da, reiñ ul lusk nevez da, broudañ a-nevez, luskañ a-nevez, atizañ a-nevez, reiñ lañs en-dro da, reiñ begon en-dro da, degas startijenn en-dro da ; *der Wirtschaft neue Impulse geben*, azlañsañ an armerzh,

adlañsañ an armerzh, aznerzhañ an armerzh ; *der Entwicklung Impulse verleihen*, reiñ lañs (lusk) d'an diorren, broudañ an diorren, luskañ an diorren, atizañ an diorren ; [dre skeud.] *ein gewaltiger Impuls*, un taol startijenn g. ; *in einem plötzlichen Impuls*, diwar froudenn, dre froudenn ; **2.** [fizik] skog g., luskad g. ; *Elektroimpuls*, skog tredan g. ; *elektromotorischer Impuls*, tredanluskad g. ; **3.** [korf., mezeg.] *Nervenimpuls*, lanv nervel g., nervlanv g. ; *unter der Schwelle liegender Impuls*, skog danwehin g., skog danwehinek g. ; **4.** [bred.] luzad g. ; *verdrängter Impuls*, *unterdrückter Impuls*, luzad arvoustret g. ; *einen Impuls verdrängen*, *einen Impuls unterdrücken*, arvoustrañ ul luzad.

Impulsgenerator g. (-s,-en) : [tredan] ganer skogoù g.

impulsgesteuert ag. : [tekn.] leviet dre skogoù ; *impulsgesteuerte Auslösung*, distignadur dre skogoù g.

Impulshandlung b. (-,-en) : [bred.] ober darluskek g.

Impulshöhen-Analysator g. (-s,-en) : [fizik] elfenner heled g.

impulsiv ag. : **1.** froudennek e spered, prim, buanek, kleiz, pront, barradek, tev e glopenn, imorus, brouezek, douget d'e benn ; **2.** [bred.] darluskek, darluskel ; *Neigung zu impulsiven Ausbrüchen*, doug darluskel g. ; *impulsive Handlung*, ober darluskek g. ; [den] luskidik, darluskidik ; *impulsiver Mensch*, darluskidik g. [*liester darluskidien*] ; **3.** [fizik] *impulsives Rauschen*, trouz skogat g.

Adv. : ent-darluskel, war ar prim ; *er reagiert impulsiv*, n'eo ket trec'h d'e gorf ; *impulsiv handeln*, mont diwar skañv, mont gwall vuan ganti, mont a-raok e benn, heuliañ e benn, mont dezhi bourlik-ha-bourlok (hep ober seizh soñj, hep soñjal larkoc'h, hep soñjal hiroc'h, hep preder, hep prederiañ, hep bezañ soñjet mat, hep lakaat evezh), mont da vouara hep e grog, mont hep krog da graoña, sailhañ war udb evel war grampouezh lardet, bezañ pront evel ul Leonad, ober udb a-vaez a boell ; *impulsiv antworten*, respont war ar prim.

Impulsivität b. (-) : **1.** primded b., primder g., trummed b., brouezegezh b. ; **2.** [bred.] luskidigezh b., darluskidigezh b., darluskegezh b.

Impulskauf g. (-s,-käufe) : prenaden froudennek b.

Impulslaser g. (-s,-) : [fizik] laser skogañ g.

Impulsmoment n. (-s,-e) : [fizik] lankad ur fiñvad g.

imstand ag. digemm / **imstande** ag. digemm : barrek, gouest, e-tailh, e doare, e tro, e tres, e stad, en araez, e galloud, en amen, el lec'h, e-tu, kap ; *er ist imstande*, *es zu tun*, emsav eo da zont a benn eus al labour-se, den a-walc'h eo evit ober kement-se, a-walc'h eo evit ober se, barrek eo evit ober kement-se, barrek eo da gement-se, barrek eo diouzh kement-se, barrek eo d'ober kement-se, gouest eo d'ober kement-se, mat eo d'ober al labour-se, e-tailh (a-du, e tres, e tu, war an tu, e tro, en araez) emañ d'ober kement-se, e doare emañ d'ober kement-se, en amen emañ d'ober kement-se, kap eo d'an dra-se, tro a zo ennañ evit ober al labour-se, troc'h en deus d'ober kement-se, tremp en deus diouzh se, micherour a-walc'h eo evit ober kement-se, el lec'h emañ d'ober an dra-se, e stad emañ d'ober kement-se / e galloud emañ d'ober kement-se (Gregor) ; *er ist nicht imstande*, *die ihm zugewiesenen Aufgaben zu erfüllen*, n'eo ket lodenn, n'eo ket evit kas e gefridi da benn, n'eo ket evit seveniñ e gefridi, n'eo ket evit pengenniñ e gefridi ; *wenn er dazu imstande ist*, mar gall, mard eo gallus dezhañ ; *er ist der Einzige, der imstande ist, so was zu tun*, eñ hepen a zo gouest d'ober se, n'eus nemetañ a gement a ve gouest d'ober se.

Im- und Export g. (-s,-e) : enporzh-ezporzh g., en-ezporzh g. in araog. (dat. *pe ak.*) :

1. [en egor, dat *pe ak.*] e, e-barzh, a-barzh, a-ziabarzh, da ; *in Deutschland*, e Bro-Alamagn ; *in der Ferne*, er pellder, en

diabell ; *im Norden*, en norzh, en hanternoz ; *in der Mitte*, e kreiz ; *in der Schule sein*, bezañ er skol ; *in die Schule gehen*, mont d'ar skol ; *im Kino sein*, bezañ er sinema ; *ins Kino gehen*, mont d'ar sinema ; *in der Stadt wohnen*, bezañ o chom e kêr ; *in deinem Land*, ez pro ; *in meinem Wagen*, em c'harr ; *in meinem Haus*, em zi, em zi din, du-mañ ; *in den ersten Stock umziehen*, mont d'ar c'hentañ estaj da chom ; *das Buch*, in dem ich lese, al levr emaoñ o lenn ; *der Reichste in der Gegend*, an hini pinvidikañ eus ar c'horn-bro ; *im Schlaf sprechen*, komz dre e gousk, komz dre e hun, komz en e hun, hunvreal uhel ; *ich habe es im Traum gesehen*, gwelet em boa an dra-se em hunvre (dre va hunvre).

2. [en amzer, dat.] da, dindan, e, evit, a-benn, gant, e-kerzh, e-pad, diouzh, war-barzh, war-benn, da benn, war ; *in dieser Zeit*, d'ar mare-se, d'ar c'houlz-se, da neuze ; *in kurzer Zeit*, **a)** dindan berr amzer, e berr amzer, dindan nebeut amzer, a-zindan nebeut amzer ; **b)** a-barzh nemeur, akoub, akoubik, a-benn nemeur, a-barzh nebeut, a-barzh pell, war-barzh nemat, a-benn nebeut, a-brest, ne vo ket a-bell, a-brestik, dindan nebeut amzer ; *in diesen Tagen*, evit an deizioù, en deizioù-mañ ; *in zwei Monaten*, a-benn daou viz, en ur ober daou viz, war-barzh daou viz, da benn daou viz ; *in einem Jahr ist er zurück*, a-benn bloaz e vo distro ; *morgen in einem Jahr*, warc'hoazh penn-bloaz ; *in der ersten Jahreszeit*, e-kerzh (e-pad) ar mare-bloaz kentañ ; *im Frühling*, d'an (en, gant an) nevez-amzer ; *im März*, e Meurzh, e miz Meurzh ; *im Jahre ...*, er (ar) bloaz, er (ar) bloavezh ... ; *in der Nacht*, e-pad an noz, diouzh an noz, en noz, da noz, dindan an noz ; *von jetzt an, in einem Monat*, war-barzh ur miz ac'hanen, a-benn ur miz ac'hanen, a-barzh ur miz ac'hanen, da benn ur miz ; *in seiner Jugend*, en e yaouankiz, pa oa yaouank, en e amzer yaouank, pa oa o ren e yaouankiz ; *in einem Tag schafft er viel*, hennezh 'zo mendo ennañ, hennezh a ra labour d'e zevezh, pezhiaodoù labour a ra d'e zevezh (dindan un devezh, e-korf un devezh) ; *sie haben die Nordwand in drei Tagen durchstiegen*, pignet e oant dindan tri devezh, (e-korf tri devezh) betek beg ar menez dre ar vri norzh.

3. [doare] *in Sorge sein*, bezañ diaes e benn (enkrezet, trubuilhet, mesket e spered, trechalet, trefuet, sammet e spered), bezañ rouestlet, bezañ war enkreze, bezañ un enkreze war e spered, bezañ koumoul war e spered, bezañ ur galonad en e greiz, bezañ ur bec'h pounner war e spered, bezañ ur pouez war e spered, bezañ diaes e spered, bezañ diaes e galon, bezañ melre gant an-unan, kemer safar, bezañ c'hwen en e loeroù, klevet c'hwen en e loeroù, santout c'hwen en e loeroù, sevel c'hwen en e loeroù ; *in Zorn geraten*, mont tro en e voned, sevel broc'h ennañ, broc'hañ, mont er-maez eus e groc'henn, mont diwar e gement all, mont e volc'h diwar e lin, mont e fulor (e kounnar, e gouez), sevel war beg e dreid, mont diwar e dreid, mont e serch, loeniñ ruz, taeiñ ruz, kounnariñ ruz, koll e bothouarn bihan, hejañ e gi, peurzallañ, peursaoudiñ, loeniñ, diodiñ, glazañ, en em c'hlazañ, fuloriñ, follañ, krugañ, brouezañ, brizhañ, distalmañ, en em zistalmañ, razailhat, loariañ, imoriñ, taeiñ, fumañ, kounnariñ, egariñ ; *im Gange sein*, bezañ war ober ; *im Schweiße seines Angesichts*, diouzh c'hwezenn e dal, o c'hweziñ ; *in Gleichnissen reden*, ober gant (implijout) hañvaladennoù ; *im Ernst*, evit gwir, e gwir, end-eeun, da vat ha kaer, a-barfeted, a-zevri, parfet ; *in Wirklichkeit*, e gwirionez ; *in eigener Person*, eñ e-unan, eñ e-unan-penn, eñ e-unan-kaer ; *in dieser Farbe*, el liv-mañ, eus al liv-mañ ; *in Hemdsärmeln sein*, bezañ e (war) korf e roched ; *in bar zahlen*, paeañ war an taol (war al lec'h), paeañ gant arc'hant diouzhtu (gant arc'hant a-benn, gant arc'hant dizolo, gant arc'hant kontet), paeañ tout pizh-razh en un taol - paeañ tout, riget mat, en

un taol ; in *Freud und Leid*, e gloaz pe e levenez, e pep degouezh, petra bennak a c'hoarvezfe, c'hoarvezet pezh a garo, c'hoarvezet pe c'hoarvezo.

4. [cheñchamant, ak.] *sich in einen Frosch verwandeln*, kemer neuz ur glesker, dont da c'hlesker.

5. [tr-] in *Bausch und Bogen (im Großen und Ganzen)*, dre vern, a-vras, a-drak, a-dreuz, dre vras, evel-evel, P. 'vel-'vel ; *er ist gut in Mathematik*, barrek eo (akuit eo) war ar jedoniezh, en e blom (en e daol) emañ gant ar jedoniezh ; *ins Holz schneiden*, engravañ e-barzh ar c'hoad ; *das hat es in sich*, gwall ziaes eo, diaes a-walc'h eo, n'eo ket ken aes-se.

6. P. war an ton ; *er ist in*, priziet eo, brudet brav eo, ober a ra brud, war an ton emañ.

in-achtzehn : [moull.] en triwec'h.

inadäquat ag. : ankevezas, diazas.

Inadäquatheit b. (-) : ankevezasted b., diazasted b., diazaster g.

inaktinisch ag. : [fizik] ankizus, anaktinek ; *inaktinisches Licht*, luc'h ankizus g.

inaktiv ag. : 1. arwarek, dioberiant, dizintrudu, dioberiat, distrivant, vak, anoberiat, anoberiant ; *inaktiver Vulkan*, menez-tan kousket g. ; 2. [fizik, kimiezh] anoberiek, diwared ; 3. [stlenn., argerzh] angwared ; 4. [lu] eus an adarme ; 5. [dre skeud.] diegus, lezirek, disaour, dibreder, didalvez, diboan, mors.

Adv. : dioberiat.

inaktivieren V.k.e. (hat inaktiviert) : 1. [kimiezh, bev.] divlivaat ; 2. [bevoniezh volekulel.] ezniñvañ.

Inaktivierung b. (-, -en) : 1. [kimiezh, bev.] divlivaat g. ; 2. [bevoniezh volekulel.] ezniñvañ g.

Inaktivität b. (-) : 1. dioberiadegezh b. ; 2. [fizik, kimiezh] anoberiegezh b. ; 3. [stlenn., argerzh] angwared g.

inaktuell ag. : anhezivek, n'eo ket diouzh hiziv.

inakzeptabel ag. : andarbennadus, dizegemeradus, dic'houzañvus, argarzhus, diasantus, diaotreüs, n'eur ket evit aotren, na c'heller ket aotren, na c'haller ket degemer, na c'haller ket asantiñ dezhañ.

Inangriffnahme b. (-, -n) : sevenadur g., sevenidigezh b., seveniñ g., erounezerezh g., erounezadur g.

Inanspruchnahme b. (-, -n) : 1. implij g., ampled g., arver g. ; 2. [lu] deogadur g., rekizadur g. ; 3. lakadur da berzhiañ g.

Inappetenz b. (-) : [mezeg.] disnaon g.

inartikuliert ag. : dispis, displann, disklaer.

Inauguration b. (-, -en) : 1. lid kadoriañ g., lid troniñ g., lid entitlañ g. ; 2. digoradur g., lid digeriñ g.

inaugurieren V.k.e. (hat inauguriert) : 1. digeriñ ez ofisiel, reiñ lañs a enor da, kentradiñ ; 2. kadoriañ [u.b. gant lid bras], troniñ [u.b. gant lid bras], entitlañ [u.b. gant lid bras].

Inbegriff g. (-s, -e) : derc'henn b., patrom g., pimpatrom g., skouer b. ; *er ist der Inbegriff des Gelehrten*, ur gouizieg a zo anezhañ mard boe unan, ur skouer a ouizieg a zo anezhañ.

inbegriffen ag. : e-barzh, hag all ; *alle Taxen inbegriffen*, pep taos e-barzh ; *Mehrwertsteuer inbegriffen*, en ur gontañ an taos ouzhpennet war an talvoud, tell diwar ar c'hresk talvoud hag all ; *alles inbegriffen, Steuer und Abgaben inbegriffen, Taxen inbegriffen*, pep taos e-barzh, P.T.B. ; *nicht inbegriffen*, diskont ; *Getränke nicht inbegriffen*, n'emañ ket an diedoù e-barzh, an diedoù er-maez ; *Steuer nicht inbegriffen, Taxen nicht inbegriffen*, pep taos er-maez, P.T.M. ; *Versandkosten nicht inbegriffen*, mizoù-kas er-maez ; *Bedienung inbegriffen*, servij e-barzh.

Inbesitznahme b. (-, -n) : perc'hennadur g., perc'hennidigezh b., perc'hennadenn b., perc'hennañ g., tapadur g., enkrog [war] g. ; *widerrechtliche Inbesitznahme eines fremden*,

leerstehenden Gebäudes, gouzalc'h eneplezenn ur savadur g., gouzalc'h erezh eneplezenn ur savadur g. ; *widerrechtliche Inbesitznahme* alouberezh g., aloubadur g., skraperezh g., treuzpiaouañ g.

Inbetrachtnahme b. (-) / **Inbetrachtziehung** b. (-) : sellad g., pled g., respet g., preder g., evezh g., meiz g., derc'hel kont [eus] g.

Inbetriebnahme b. (-, -n) / **Inbetriebsetzung** b. (-, -en) : loc'hañ g., loc'h g., loc'hadur g., lakaat da vont en-dro g.

Inbibierung b. (-, -en) : [mezeg.] gouzourañ g.

Inbox b. (-, -en) : [stlenn.] boest degemer b.

in brevi Adv. : diouzhtu, kerkent, kenkent, a-barzh nemeur, akoubik, a-benn nemeur, a-barzh nebeut, war-barzh nemat, a-benn nebeut, a-benn nebeut amañ, prestik, a-brest, a-brestik, hep re a zale, hep dale nemeur, hep nemeur a zale, hep dale pell, hep pell dale, a-raok nemeur amañ, edan berr, ur wech all ha ne vo ket pell, prest, prestik, dambrest, a-brest, a-brestik, bremaik, dizale, tuchant, tuchantik, ne vo ket a-bell, ne vo ket pell an amzer, ne vo ket pell an dale, ne oa ket pell, kent pell, hep pell, pelloc'h, a-barzh pell.

Inbrunst b. (-) : intampi g., herrder g., gred g., gred bervidant g., bervidanted b., oaz g., jourdoul g., begon g., lañs g., startijenn b., kasentez b., fringantiz b., lusk g., birvilh g., tan g., tizh g., bevder g., bevded b., birvidigezh b., ernez b., entan g., nerzh-kalon g., nerzh-youl g., deltu g., gouezded b., youl b., fo g.

inbrünstig ag. : intampus, gredus, leun a c'hred, entanet, birvidik, grizias, gwrezus, berv, c'hwec, bervidant, bev-buhez, bev-buhezek, bev-kann, bev-kel, fo ennañ, fo en e benn, kalonek ; *inbrünstig beten*, pediñ gant kalon, pediñ a-greiz-kalon, pediñ a-wir-galon, pediñ a-galon, pediñ a-nerzh e galon, pediñ c'hwec, pediñ kalonek, pediñ a-dizh, pediñ gant birvidigezh, pediñ gant tizh, pediñ gant herrder ; *inbrünstiges Gebet*, pedenn entanet b., pedenn virvidik (c'hwec, a-greiz-kalon, a-wir-galon, a-galon, a-nerzh-kalon, kalonek) b.

Inbusschlüssel® g. (-s, -) : alc'hwez Allen® g., alc'hwez ki c'hwec'h talbenn g., alc'hwez ki evit biñsoù c'hwec'htalbennek ent kleuz g.

Inbusschraube® b. (-, -n) : biñs Allen® b., biñs gant ur penn c'hwec'htalbennek ent kleuz b., biñs c'hwec'htalbennek ent kleuz b.

inchoativ ag. : [yezh.] ... deraouiñ.

Incipit n. (-s, -s) : [lenn., sonerezh] deroù g. ; *Incipit liber ...*, amañ e terao al levr diwar-benn ...

Incisura jugularis b. (-) : [korf.] ask a-gerc'henn g.

Incisura parietalis b. (-) : [korf.] ask an askorn kilpenn g.

indanthren® ag. : graet gant livioù a zalc'h mat, indanthren®.

indefinit ag. : amresis, amspis, amstrizh ; [yezh] *in seiner indefiniten Bedeutung*, arveret amspis, arveret amresis ; [Preder, Hegel] *das Indefinite*, an anveenn amspis b.

Indefinitpronomen n. (-s, -l-pronomen) : [yezh.] raganav-damziskouez g., raganv amstrizh g., raganv amspis g., raganv amresis g., raganv amresisaat g.

indehiszent ag. : [louza.] andihilius.

Indehiszenz b. (-) : [louza.] andihil g.

indeklinabel ag. : [yezh.] anamstouadus, andisplegadus, anargenadus, didroüs, digemm.

indem stag. isurzh. : endra ma, tra ma, e-pad ma, dre ma, en ur, e-ser, o, e-keit ma, etre ma, e-doug ma, e-ser, diwar-greiz ma ; *indem er dies sagte, lachte er*, hag hennezh da c'hoarzhin en ur (e-ser, o) lavaret kement-se.

Indemnität b. (-) : 1. [polit.] diatebegezh b. ; *Indemnität und Immunität*, diatebegezh ha diskehuzezh parlamantel b. ; 2.

[polit., gwir] asantadur ex post facto g., darbenn a posteriori g., asantadur a-c'houdevezh g., darbenn a-c'houdevezh g.

Inder g. (-s,-) : Indezad g.

indess Adv. / **indessen** Adv. : 1. etretant, etre-daou, e-keit-se, keid-all, etre keit-se, er c'heit amzer-se, er c'heit amzer-mañ, e-kerzh neuze, e pleg an dra-se, en-drebad-hont, en-drebad-mañ, en-drebad-se, da vetek, da c'headal, da c'hortoz ; 2. padal, neozh, evelato, evelkent, koulskoude, evit-se, daoust da se, ha c'hoazh, e-se, memes tra, nag evit-se.

Stag. isurzh. : endra ma, tra ma, e-keit ma, etre ma, e-kreiz ma, e-pad ma, e-ser.

indeterminabel ag. : [preder.] ansaveladus.

Indetermination b. (-) : 1. [preder.] dizevoudadur g., ansaveladur g. ; 2. diziviz g., amzivin g., tarc'hwezherezh g., termerezh g., argred g., argrederezh g., termadenn b., lure g., entremar g., mordo g., lugud g., diegi b., diaezamant g., espredoù ls., arvar g., pleg da chom dalc'hmat war vordo g., mar g.

indeterminiert ag. : 1. [preder.] ankevonn, ansavelet ; 2. divenn, etre-daou, war vordo, amgred, amzivin, etre daou c'hoant, etre daou soñj, arvarek, arvarus, horell, silwink, diziviz, amziviz, dizibab, moliber, mondivis.

Indeterminismus g. (-) : ansavelegezh b., dirediegezh b.

Indeterminist g. (-en,-en) : ansavelegour g., dirediegour g.

indeterministisch ag. : ansavelegour, dirediegour.

Index g. (-/-es,-e/Indizes) : 1. meneger g., feuriader g., merk g. ; *gewichteter Index*, feuriader daspouezet g. ; [armerzh] *Preisindex*, feuriader ar prizioù g. ; *Produktionsindex*, feuriader kenderc'h g. ; *Kopplung an einen Index*, ibiliadur g., ibiliañ g. ; 2. [relij.] indeks g. ; *auf dem Index stehen*, bezañ war roll al levrioù difennet gant sened-Iliz Trenta (Gregor), bezañ war roll al levrioù berzet ; 3. [dre skeud.] *auf den Index setzen*, dispellañ, lakaat en dispell.

Index- : 1. ... feuriadel, ... ar feuriaderioù ; 2. ... ibiliañ.

Indexbindung b. (-,-en) : [armerzh] ibiliadur g., ibiliañ g.

indexieren V.k.e. (hat indexiert) : 1. [armerzh] ibiliañ ; 2. daveenniñ, menegeriñ.

Indexierer g. (-s,-) : [benveg menegeriñ] menegerour g. [*liester menegerourioù*].

Indexierung b. (-,-en) : 1. [armerzh] ibiliadur g., ibiliañ g. ; *die Indexierung für etwas aufheben*, dizibiliañ udb ; *Aufhebung der Indexierung*, dizibiliadur g., dizibiliañ g. ; 2. daveenniñ g., menegeriñ g., marilhañ.

Indexklausel b. (-,-n) : diferadenn ibiliañ b.

Indexkurve b. (-,-n) : [armerzh.] krommenn ar feuriaderioù b.

indezent ag. : dizereat, dizoare, amzere, dizonest, boufon.

Indezenz b. (-,-en) : dizereadegezh b., dizoare g., dizonestiz b.

Indianer g. (-s,-) : Indian g., Amerindian g.

Indianerfalte b. (-,-n) : [mezeg., daoulagad] epikantuz g.

Indianerhäuptling g. (-s,-e) : sachem g. [*liester sachemed*], penn meuriad g.

Indianernessel b. (-,-n) : [louza.] bent ar gwenan g./b.

Indianerreis g. (-es,-e) : [louza.] riz gouez str.

Indianerreservat n. (-s,-e) : gwarezva Indianed g., mirva Indianed g.

Indianerstamm g. (-s,-stämme) : meuriad indian g.

Indianervolk n. (-s,-völker) : pobl indian b.

indianisch ag. : indian, amerindian ; *die indianischen Kulturen*, ar sevenadurezhioù indian ls., ar sevenadurezhioù amerindian ls. ; *die indianischen Sprachen*, ar yezhoù indian ls., ar yezhoù amerindian ls.

Indien n. (-s) : 1. [Stad a-vremañ] India b. ; 2. [istor] an Indez b., Bro an Indez b., Bro-Indez b.

Indienne b. (-,-s) : [gwiad.] lien Indez g.

Indienststellung b. (-) : 1. anvidgezh b., anvadur g., engouestladur g. ; 2. [merdead.] paramantadur g., paramanterezh g.

Indier g. (-s,-) : Indezad g. [*liester Indeziz*, Indezidi].

indifferent ag. : 1. [fizik] nebek ; *indifferentes Gleichgewicht*, kempouez nebek g. ; *indifferente Elektrode*, elektrod nebek g. ; 2. [emzalc'h] diseblant, dizedenn, digas, divorc'hed, difrom, diflach, distrauilh, disaouzan, dible, dichal, mingl, amlave, diforzh.

Adv. : diseblant, digas.

Indifferenz b. (-,-en) : 1. [fizik] nebegezh b. ; 2. [emzalc'h] diforzh g., digasted b., digaster g., dilañs g., diseblanted b., diseblanter g. ; [relij.] *heilige Indifferenz*, diseblanter santel g.

Indifferenzfreiheit b. (-) : [preder.] frankiz an diseblanter b.

indigen ag. : henvroat, kentidik ; *die indigene Bevölkerung*, ar boblañs henvroat b. ; *die indigenen Völker*, ar pobloù kentidik ls. ; *die indigenen Völker Amerikas*, kenelioù henvroat Amerika ls., an Amerindianed lies, ar pobloù indian ls., henvroidi Amerika ls., henvroiz Amerika ls., kentidien Amerika ls. ; *die Kunst indigener Völker*, an arzoù kentidik ls., an arz kentidik g.

Indigenat n. (-s,-e) : henvroadezh b.

Indigo g./n. (-s,-s) : 1. [louza.] gwez-indigo str. ; *deutscher Indigo*, glizin-Gwaskogn str., kerboullenn b., pastez-Langedok g. ; 2. [liv] indigo g., glaz-Indez g.

Indigoblau n. (-s) : indigo g., glaz-Indez g.

Indigopapier n. (-s,-e) : paper glaou g.

Indik g. (-s) : Meurvor Indez g., Meurvor an Indez g.

Indikan n. (-s) : [kimiezh] indikan g.

Indikation b. (-,-en) : 1. [mezeg.] ennegad g. ; 2. titour g., meneg g., merk g.

Indikativ¹ g. (-s,-e) : [yezh.] doare-disklêriañ g. ; *im Indikativ*, en doare-disklêriañ.

Indikativ² n. (-s,-s) : [kleweled] igorell b.

indikativ³ ag. : 1. ... kelaouiñ, ... titouriñ ; 2. ... dave.

Indikativplanung b. (-,-en) : [armerzh] steuriñ hebleg g.

Indikator g. (-s,-en) : 1. merker g. [*liester merkerioù*], meneger g. [*liester menegerioù*], diskulier g. [*liester diskulierioù*] ; *soziale Indikatoren*, menegerioù sokial ls., menegerioù kevredigezhel ls. ; 2. titourenn b., menegell b. ; 3. [kimiezh] tester g.

Indiktion b. (-,-en) : [istor] deiziadur g., deiziadañ g.

Indio g. (-s,-s) : [Amerika latin] Amerindian g.

Indiofrau b. (-,-en) : [Amerika latin] Amerindiane b.

indirekt ag. : dieeun, ameeun, troidellus, a-dro, hanterat, hanterouriek ; *indirekte Beleuchtung*, goulaoiñ ameeun g. ; *indirekte Verwaltung*, mererezh hanterat g. ; *auf indirekte Weise*, dre droioù-pleg, en ur dreuzellañ, en ur droidellañ, gant doareoù dieeun, gant troidelloù, gant finesa, en un doare troidellus, dre finesa, a-dreuz, dre gammdroioù, a-dro, en ur ober tro ; *er hat ihn auf indirekte Weise angegriffen*, aet eo bet dezhañ a-dro ; *indirekte Steuern*, telloù ameeun ls., tailhoù dieeun ls., kevzioù ameeun ls. ; *als indirekte Folge*, dre adtaol ; *indirekter Austausch*, eskemm hanterat g. ; [polit.] *indirekte Demokratie*, demokratelezh ameeun b. ; *indirekte Wahl*, mouezhiañ dieeun g., mouezhiañ hanterat g., mouezhiadeg war daou zerez b. ; *indirekte Vertretung*, derc'houezadur hanterat g. ; [preder.] *indirekter Beweis*, emsiv g. ; *das indirekte Beweisen*, an diennadur dre an emsiv g., an diennad emsivel g. ; *mit indirekten Beweisen argumentieren*, poellata dre an emsiv, diennad dre an emsiv ; [yezh.] *indirekte Frage*, goulennata ameeun g., goulennata dieeun g. ; *intransitives Verb mit indirektem Objekt*, verb kreñv dieeun g., verb trazeat ameeun g. ; *indirekte Rede*, doare dieeun g., danevelliñ dieeun g., emezad ameeun g.

Adv. : a-dro, en ur ober tro, a-dreuz, en ur dreuzellañ, en ur droidellañ, gant doareoù dieueun, gant troidelloù, dre droioù-pleg, en un doare troidellus, dre finesa, gant finesa, dre gammdroioù ; *direkt oder indirekt*, a-bell pe a-dost.

indisch ag. : indezat, ... an Indez, ... India ; *der Indische Ozean*, Meurvor Indez g., Meurvor an Indez g. ; *indisches Nashorn*, frikorneg Indez g. ; [louza.] *indische Dattel*, a) [gwez] gwez-tamarindez str., gwez-tamarin str., tamarinenn b. [*liester tamarinenned*] ; b) [frouezh] tamarindez str., tamarinenn b. [*liester tamarinennou*].

indiskret ag. : 1. diaviz, dievezhiek ; 2. bresk-e-deod, begek ; 3. kurius, eferus, ranell, ranellek, fureded, franellek, kivioul, kaoc'h kraz en e vragoù, sav-e-fri, fri-furch ; *jemandem indiskrete Fragen stellen*, impiañ u.b. ; *ohne indiskret zu sein, möchte ich gern wissen, wo Sie gestern waren*, c'hoant am befe gouzout pelec'h e oac'h dec'h kuit da guriuziñ ac'hanoc'h - n'eo ket evit goulenñ diganeoc'h, mes pelec'h e oac'h dec'h.

Indiskretion b. (-, -en) : 1. diavizded b., ranellerezh g., ranellder g. ; *durch Indiskretion*, diwar ar grib. ; 2. diouer a zilikatiri g., pounnerded b., pounnerder g., lourdiz b., lourdoni b., botoù pounner ls.

indiskutabel ag. : [gwashaus] dizigemeradus, diasantus, dic'houzañvus, diaotreüs, ... na c'haller ket degemer, ... na c'haller ket asantiñ dezhañ, ... n'emañ ket e-barzh, ... n'eus ket kistion anezhañ, ... n'eus ger anezhañ, ... n'eus kaoz (anv) ebet anezhañ, ... n'eus ditour ebet dezhañ, ... n'eus keal (meneg) ebet anezhañ, ... n'eus ket a barlant en ober.

Indisposition b. (-, -en) : damgleñved g., brizhkleñved g., diaezamant g.

indisponiert ag. : diaes, kinglañv, damglañv, gouglañv, peuzklañv, dihet, klañv-diglañv, klañv-diaes, kozh-fall, kozh klañv, brizhklañv, morglañv, gweget, un tammig klañv, fall e gorf, distreset e gorf, dic'hraet, barbouellet ; *der Sänger ist indisponiert*, emañ kinglañv (damglañv, peuzklañv) ar c'haner, ne ya ket mat gant ar c'haner, dihet eo ar c'haner, n'emañ ket mat ar c'haner, korf fall en deus ar c'haner.

indisputabel ag. : diarvar, diarvarus, diargadus, dreist dael, divreutaus, direndael.

Indium n. (-s) : [kimiezh] indiom g.

individualisieren V.k.e. (hat individualisiert) : hiniennañ, hiniennaat, hiniennekaat, hiniennelaat, personelaat, personelañ, unveziadekaat.

individualisierend ag. : hiniennekaus, ... unveziadekaat.

Individualisierung b. (-) : hiniennekadur g., hiniennekaat g., unveziadekaat g. ; *Individualisierung des Unterrichts*, ar c'helenn dre benn g., ar c'helenn dre vogel g.

Individualisierungsmethode b. (-) : hentenn unveziadekaat b.

Individualismus g. (-) : 1. [preder.] hiniennelouriezh b. ; 2. [gwashaus] hiniennegezh b., emgreizhadezh b. ; *Individualismus kann die anderen echt ärgern*, kasaus eo ar me.

Individualist g. (-en, -en) : 1. [preder.] hiniennelour g. ; 2. [gwashaus] Yann e benn e-unan g., hinienneg g. [*liester hinienneien*], lankon g.

individualistisch ag. : 1. [preder.] hiniennelour ; 2. [gwashaus] hiniennek, emgreizat, karg gantañ e-unan.

Individualität b. (-, -en) : hiniennelezh b., hiniennegezh b., hinienned b.

Individualpsychologie b. (-) : bredoniezh an hinienn b.

Individualsport g. (-s, -sportarten/-sporte) : sport a-hiniennou g.

Individualverkehr g. (-s) : tremeniri ar c'hirri-tan prevez b.

Individualwesen n. (-s) : boud hiniennel g.

Individuation b. (-) : [bred.] hiniennadur g., hiniennaat g.

Individuationsprinzip n. (-s) : [preder.] pennaenn an hiniennadur g.

Individuationsprozess g. (-es, -e) : [bred.] argerzhadur an hiniennadur g., argerzhadur an hiniennaat g.

individuell ag. : hiniennel, hiniennek ; *individuelle Eigentümlichkeit*, hiniennelezh b., personelezh b. ; *individueller Exploit*, taol-kaer hiniennel g. ; *etwas auf individuelle Bedürfnisse abstimmen*, hiniennaat udb, hiniennekaat udb, hiniennelaat udb ; *jeder Mensch besitzt einen individuell einzigartigen Körpergeruch*, pep den en deus ur c'hwedh korf dioutañ e-unan, pep den en deus ur c'hwedh korf dezhañ e-unan ; *etwas individuell gestalten*, personelaat udb, personelañ udb ; *individuell werden*, hiniennaat, hiniennekaat, hiniennelaat.

individuieren V.gw. (hat individuiert) : hiniennaat.

Individuum g. (-s, Individuen) : 1. [den] hinienn b., penn hini g., penn den g., den en e bart e-unan g., person g., hini g. ; *die Charakterzüge machen Menschen zu Individuen*, dre berzh o zemz-spered e vez hiniennaat (hiniennelaet, hiniennekaet) an dud ; *von zwei oder drei Individuen abgesehen*, war-bouez daou pe dri den ; 2. [loen.] penn g., loen g.

Indiz n. (-es, -ien) : 1. arverk g., merk g., arouez g., titour b., meneg g., diluz g., ster g. ; 2. [moull.] isverk g. ; 3. raksin g., rakarouez b., kentrouez b., diougan g., seblant g., sin g., sinad g., anad g., azon g., feson b., reze g. ; *die Art der Wolkenbildung ist ein sicheres Indiz für einen bevorstehenden Wetterumbruch*, stumm ar c'houmoul a ziskouez splann e vo un troc'h krenn en amzer a-benn nebeut.

Indizes stumm lies evit **Index**.

indiziell ag. : [gwir] arverkel.

Indizienbeweis g. (-es, -e) : [gwir] dambrouenn b., ersol a gablusted g.

indizieren V.k.e. (hat indiziert) : 1. [mezeg.] amplegañ ; *indiziert sein*, bezañ enneget ; 2. [relij.] lakaat war roll al levrioù difennet gant sened-Iliz Trenta (Gregor), lakaat war roll al levrioù berzet ; 3. [skridoù] berzañ, dispellañ, lakaat en dispell ; 4. lakaat war wel, diskouez, merkañ, erverkañ ; 5. daveenniñ, menegeriñ, marilhañ.

indiziert ag. : [mezeg.] enneget, ... a zo ezhomm anezhañ, mat, dereat, azas, dik, rekis.

Indizierung b. (-, -en) : 1. [relij.] indeksiñ g., indeksadur g. ; 2. daveenniñ g., menegeriñ g., marilhadur g. ; 3. marilhadur war roll ar skridoù berzet g., dispellañ g.

Indochina n. (-s) : Indez-Sina b.

indoeuropäisch ag. : 1. [yezh.] indezeuropek ; 2. indezeuropat ; [Dumézil] *die trifunktionale Hypothese sozialer Klassen in indoeuropäischen Gesellschaften, die dreigliedrigen indoeuropäischen Funktionen*, an teirannadur indezeuropat g.

Indoeuropäisch n. : [yezh.] indezeuropeg g.

Indogermane g. (-n, -n) : Indezeuropad g. [*liester Indezeuropiz*].

indogermanisch ag. : [yezh.] indezeuropek ; *die indogermanische Sprachfamilie*, ar c'herentiad indezeuropek g.

Indogermanisch n. : [yezh.] indezeuropeg g.

Indoktrination b. (-, -en) : gwall gelennadur g., gwall genteliadur g., empennwalc'herezh g., gwalc'hadeg-empennou b., treuzkenteliañ g.

indoktrinieren V.k.e. (hat indoktriniert) : gwallgelenn, gwallgenteliañ, treuzkenteliañ, empennwalc'hiñ, merat [ar bobl], ober e c'henou da, ober e veg da, lakaat (sankañ,

plantañ, bountañ, fourrañ, choukañ, c'hwezhañ) pennadoù [en u.b.].

Indoktrinierung b. (-,-en) : gwall gelennadur g., gwall genteliadur g., empennwalc'herezh g., gwalc'hadeg-empennoù b., treuzkenteliañ g.

indolent ag. : 1. [mezeg.] a) disant, disantidik, digizidik ; b) dizrouk, diboan, kuit a boan, hep gwaskadenn boan ebet ; 2. lizidant, lezourek, dibalamour, landreant, gourt, laosk.

Indolenz b. (-) : lizidanted b., lezouregzh b., landreantiz b., luguderezh g., mored g.

Indologe g. (-n,-n) : indezegour g.

Indologie b. (-) : indezegouriezh b.

Indonesien n. (-s) : Indonezia b.

Indonesier g. (-s,-) : Indoneziad b. [*liester* Indoneziz].

indonesisch ag. : 1. ... Indonezia, indoneziat ; 2. [yezh.] indonezek.

indossabel ag. : ardestadus.

Indossament n. (-s,-s) : ardestadur g. ; *Indossament ohne Obligo*, ardestadur bevennus g.

Indossant g. (-en,-en) : ardester g.

Indossat g. (-en,-en) / **Indossatar** g. (-s,-e) : ardested g., ardestadour g.

indossierbar ag. : ardestadus.

indossieren V.k.e. (hat indossiert) : [arc'hant.] ardestañ ; *blanko indossieren*, sinañ (titrañ) ur chekenn wenn, ardestañ ur chekenn wenn, gwennsinañ ; *einen Scheck indossieren*, ardestañ ur chekenn.

Induktanz b. (-) : [fizik, tredan.] dereüsted b.

Induktion b. (-,-en) : 1. [fizik, tredan.] dereadur g. ; *magnetische Induktion*, dereadur gwarellec'h g. ; *elektromagnetische Induktion*, dereadur tredanwarellec'h g. ; *elektrostatistische Induktion*, delanvad tredansavel g. ; 2. [preder.] anren g., anreadenn b. ; *aristotelische Induktion*, anren Aristoteles g. ; *formale Induktion*, anren furmek g. ; *vollständige Induktion*, anren klok g. ; *Baconsche Induktion*, anren Bacon g. ; *generalisierende Induktion*, anren amplat g. ; *Deduktion und Induktion*, dezren hag anren ; 3. [mat.] darren g. ; *vollständige Induktion*, poellatadenn dre gilhollekadur b., poellata dre zarren g. ; *das Axiom der vollständigen Induktion*, an Aksiomenn darren b. ; 4. [embriologiezh] kevelren g. ; 5. [bevgimiezh] deaozañ g. ; *die Konzentration eines Enzyms durch eine Induktion erhöhen*, deaozañ un enzim.

Induktionsbeweis g. (-es,-e) : [mat.] poellata dre zarren g.

Induktionsbremse b. (-,-n) : [tredan.] gorrekadur tredanwarellec'h g.

Induktionsemotion b. (-,-en) : [bred.] fromadenn dereet b. ; *die Induktionsemotionen*, an dereed g., ar fromoù dereet ls.

Induktionsfeld n. (s,-er) : *elektromagnetisches Induktionsfeld*, gwarellvaez dereer g.

Induktionsheizung b. (-,-en) : [tekn.] tommerezh dre zeren g.

Induktionskochplatte b. (-,-n) / **Induktionsplatte** b. (-,-n) : plakenn deren b.

Induktionssatz g. (-es,-sätze) : [preder.] erganad anren g.

Induktionsspule b. (-,-n) : [fizik] beni deren b.

Induktionsstrom g. (-s) : [tredan] red tredan dereet g.

induktiv ag. : 1. [fizik] derenel, dre zeren ; *induktiver Blindwiderstand*, adharzded derenel b. ; *induktives Bauelement*, beni deren b. ; 2. [preder.] ... anren ; *induktive Methode*, hentenn anren b., poellata dre an anren g. ; *induktive Inferenz*, treren dre an anren g. ; *induktiver Satz*, erganad anren g.

Adv. : [preder.] dre an anren ; *induktiv vorgehen*, poellata dre an anren.

Induktivität b. (-,-en) : [tredan., fizik] dereegi b., gwezhiaer emzeren g.

Induktor g. (-s,-en) : 1. [tredan.] dereer g. [*liester* dereerioù] ; *der Induktor und der Anker*, an dereer hag an dereed ; 2. [bevgimiezh] deaozer g. [*liester* deaozerioù] ; 3. [bred.] dereer g. [*liester* dereerioù] ; 4. [embriologiezh] kevelreer g. [*liester* kevelreerioù].

indulgent ag. : damantus, re vadelezhus, komprenus, pardonus, trugarezus, asantus, damboner, kuñv, habask, madek.

Indulgenz b. (-,-en) : distaol g., distaol kosp g., distaol kastiz g., diskounadur g.

Indulin n. (-s,-e) : [kimiezh] indulin g.

Indult g./n. (-s,-e) : [relij.] endut g. ; *Empfänger eines Indults*, enduter g. ; *jemandem einen Indult gewähren*, endutañ u.b.

Induration b. (-,-en) : [mezeg.] argaledadur g., argalediñ g.

indurieren V.gw. (hat induriert) : [mezeg.] argalediñ.

induriert ag. : [mezeg.] argaledet.

industrialisierbar ag. : greanteladus.

industrialisieren V.k.e. (hat industrialisiert) : greantelaat, ijinerezhañ, savelañ ijinerezhioù e ; *ein Land industrialisieren*, greantelaat ur vro ; *industrialisiert werden*, greantelaat.

industrialisierend ag. : greantelus.

Industrialisierung b. (-,-en) : greanteladur g., ijinerezhadur g., greantelaat g. ; *die Industrialisierung eines Landes forcieren*, presañ greanteladur ur vro, hastañ greanteladur ur vro ; *die Folgen der Industrialisierung*, heuliadoù ar greantelaat ls. ; *auf dem Wege der Industrialisierung sein*, bezañ war c'hreantelaat.

Industrialisierungsplan g. (-s,-pläne) : steuñv greantelaat g.

Industrialismus g. (-) : greantelouriezh b.

Industrialist g. (-en,-en) : greantelour g.

industrialistisch ag. : greantelour.

Industrie b. (-,-n) : 1. greanterezh g., ijinerezh g. ; *weiterverarbeitende Industrie*, ijinerezh treuzfurmiñ g., ijinerezh pleuskañ g. ; *arbeitsintensive Industrie*, greanterezh dornioù-labour g. ; *vorgelagerte Industrie*, greanterezh argrec'h g. ; *nachgelagerte Industrie*, greanterezh ardraoñ g. ; *chemische Industrie*, ijinerezh kimiek g. ; *Abfallindustrie*, ijinerezh atoriñ g. ; *Unterentwicklung der Industrie*, skorted ar greanteladur b. ; *die Verwendung von Kohle in der Industrie*, danvezerezh ar glaou en ijinerezh g. ; *die neuen Industrien fördern*, harpañ an ijinerezhioù yaouank o sevel, gwarediñ an ijinerezhioù yaouank o sevel ; *die Industrie umstrukturieren*, astrevnañ ar greanterezh ; [henoniezh] *lithische Industrie*, henijinerezh ar vein g. ; 2. naoz b. ; *Geflügelindustrie*, naoz ar magañ evned b. ; *Holzindustrie*, greanterezh ar prenn g., naoz ar prenn b. ; *Papierindustrie*, ijinerezh ar paper g., paperaerezh g., naoz ar paper b. ; *Rüstungsindustrie*, *Waffenindustrie*, naoz an armoù b., armerezh g., ijinerezh an armoù g.

Industrieabwässer ls. : ezverioù greantel ls.

Industrieanbau g. (-s) : [labour-douar] gounidegezh greantel b.

Industrieanlage b. (-,-n) : stal-labour b., labouradeg b., aozerezh b., greanti g., labourva g., uzin b., milin b.

Industrieanlagen ls. : diazeadurioù greantel ls., staladurioù greantel ls., aveadurioù greantel ls.

Industriearbeiter g. (-s,-) : micherour uzin g., micherour greanti g.

Industrierausrüstung b. (-,-en) : aveadur greantel g.

Industriebetrieb g. (-s,-e) : stal-labour b., labouradeg b., aozerezh b., greanti g., labourva g., uzin b., embregerezh bras g. ; *die später beteiligten Industriebetriebe*, *die anschließend beteiligten Industriebetriebe*, *die nachgeschalteten Industriebetriebe*, ar greanterezh ardraoñ g.

Industrieboss g. (-es,-e) : chevañsour greanterezh g.
Industriebrache b. (-,-n) : fraost greantel g.
Industriebranche b. (-,-en) : skourr eus ar greanterezh g., skourr greantel g., rann eus ar greanterezh b., gennad greantel g., ijinerezh g., naoz b.
Industrieerzeugnis n. (-ses,-se) : kenderc'had greantel g., kenderc'had oberiet g., aozad greantel g.
Industriegebiet n. (-s,-e) : takad greantel g., greantva g., takad labourerezh g., diazad greantel g., tolead greantel g.
Industriegesellschaft b. (-,-en) : kevredigezh c'hreantel b., kevredigezh ijinerezh b., kevredigezh diorroet he greanteladur b., kevredigezh diorroet he greanterezh b.
Industriegewerkschaft b. (-,-en) : sindikad micherourien g.
Industriekapitalismus g. (-) : kevalaouriezh c'hreantel b.
Industriekapitän g. (-s,-e) : chevañsour greanterezh g.
Industriekauffrau b. (-,-en) : arbennigourez kenwerzh ha greanterezh b., arbennigourez kenwerzherezh ha greanterezh b.
Industriekaufmann g. (-s,-leute) : gwazour kenwerzh ha greanterezh g., gwazour kenwerzherezh ha greanterezh g.
Industriekomplex g. (-es,-e) : kemplezh greantel g., kenstrollad greantioù g., kevaniad greantel g.
Industriekonzern g. (-s,-e) : kartell g., kenstrollad greantioù g.
Industrieland n. (-s,-länder) : bro ijinerezh b., bro diorroet he greanteladur b., bro diorroet he greanterezh b.
Industriellandschaft b. (-,-en) : 1. dremmro c'hreantel b., gweledva greantel g. ; 2. [dre astenn.] bro ijinerezh b., kornad ijinerezh b., korn-bro ijinerezh b., bro diorroet he greanteladur b., bro diorroet he greanterezh b.
industriell ag. : greantel, greanterezhel, ijinerezhel ; *industrielles Gefüge*, gwiad greantel g. ; *industrielle Viehzucht*, sevel-loened greantel g. ; *industrielle Revolution*, reverzhi c'hreantel b., dispac'h greantel g., reveulzi ijinerezhel b., reveulzi c'hreantel b., kemmdro c'hreantel b. ; *industrieller Aufschwung*, dibradadur greantel g., lammgresk greantel g. ; *industrielle Umstrukturierung*, astrevnadur greantel g. ; *industrieller Kapitalismus*, kevalaouriezh c'hreantel b. ; *industrielle Erzeugnisse*, kenderc'hadoù greantel ls., aozadoù greantel ls. ; *industrielle Abwässer*, ezverioù greantel ls. ; *industrielle Rückständigkeit*, warlerc'hiadur greantel g. ; *die industrielle Stärke eines Landes*, damani c'hreantel ur vro b.
Industrielle(r) ag.k. g./b. : greantour g., greantourez b., ijinerezhour g., ijinerezhourez b.
Industriemagnat g. (-en,-en) : chevañsour greanterezh g.
Industriention b. (-,-en) : bro ijinerezh b., bro a ijinerezh b., bro diorroet he greanteladur b., bro diorroet he greanterezh b. ; *Land auf dem Weg zur Industriention*, bro war c'hreantelaat b.
Industrienorm b. (-,-en) : reolad c'hreantel b.
Industrieprodukt n. (-s,-e) : kenderc'had greantel g., aozad greantel g.
Industrieproduktion b. (-) : kenderc'h greantel g.
Industrieritter g. (-s,-) : c'hwiblaer g., kefester g., c'hwib g., skrafer g.
Industrieroboter g. (-s,-) : robot greantel g.
Industriesektor g. (-s,-en) : gennad greantel g. ; *einen Industriesektor umstrukturieren*, adframmañ ur gennad greantel.
Industriespionage b. (-) : ar c'helaoua greantel g., ar spiañ greantel g.
Industriestaat g. (-s,-staaten) : Stad ijinerezh b., Stad a ijinerezh b., Stad diorroet he greanteladur b., Stad diorroet he greanterezh b.

Industriestadt b. (-,-städte) : kêr a c'hreanterezh b., kêr a ijinerezh b.
Industrietrawler g. (-s,-) : [merdead.] chaluter greantel g., dragour greantel g.
Industrie- und Handelskammer b. (-,-n) : Kambr Kenwerzh ha Greanterezh b., KKG b.
Industrieunternehmen n. (-s,-) : embregerezh greantel g., greanti g., labouradeg ijinerezhel b.
Industriezeitalter n. (-s) : oadvezh greantel g.
Industriezone b. (-,-n) : takad greantel g., greantva g., diazad greantel g., tolead greantel g.
Industriezweig g. (-s,-e) : skourr eus ar greanterezh g., skourr greantel g., skourr obererezh g., rann eus ar greanterezh b., gennad greantel g., ijinerezh g., naoz b.
induzierbar ag. : [bevgimiezh] deaozadus ; *induzierbares Enzym*, enzim deaozadus g.
induzieren V.k.e. (hat induziert) : 1. [tredan., fizik] deren, magnetekaad dre zeren, tredanluskañ ; *einen Wirbelstrom induzieren*, deren redoù tredan ; 2. [preder.] anren, kendastum ; *induzieren und deduzieren*, anren ha dezren ; *etwas induzieren*, anren udb, dastum udb dre anren ; 3. devoudañ, bezañ e devoud udb, toullañ da, bezañ orin udb, dec'han.
induziert ag. : [tredan., 1. fizik] dereet ; *induzierter Strom*, red tredan dereet g. ; 2. [bevgimiezh] *induziertes Enzym*, enzim deaozet g. ; 3. [embriologiezh] kevelrenet ; 4. [bred.] *die induzierten Emotionen*, an dereed g., ar fromoù dereet ls.
in effigie : [gwir, istor] e patrom ; *Hinrichtung in effigie*, lakidigezh d'ar marv e patrom b. ; *jemanden in effigie hängen*, krougañ patrom u.b.
ineffizient ag. : diefedus, diefed, dioberius, difrouezh ; *ineffizient sein*, chom didalvez, na ober gwered ebet.
ineinander Adv. : an eil en egile, an eil en eben, an eil e-barzh egile, an eil e-barzh eben ; *ineinander gewachsen*, fuilh, fuilhet, luziet, rouestlet, kemmesket, fandrouilhek ; *ineinander verschwimmen*, kendeuziñ ; *ineinander übergehende Farbtöne*, livioù dinaouet ls., livioù dereziet ls.
ineinanderbringen V.k.e. (brachte ineinander / hat ineinandergebracht) : kengrogañ, kenstagañ, kenlakaat, skarvañ, strolañ, kenstrolañ, koublañ, juntañ, lakaat an eil e-barzh egile.
ineinanderfassen V.gw. (haben ineinandergefasst) : kengrogañ, kregiñ an eil en egile, kendentañ.
ineinanderflechten V.k.e. (flicht ineinander / flocht ineinander / hat ineinandergeflochten) : kenblezhañ, kroazigellañ.
ineinanderfließen V.gw. (flossen ineinander / sind ineinandergeflossen) : ruilhal an eil e-barzh egile, redek an eil e-barzh egile, kemeriñ, kemmeskañ, en em veskañ, kendeuziñ, en em gavout an eil gant egile (an eil gant eben).
ineinanderfügen V.k.e. (hat ineinandergefügt) : skarvañ, strolañ, kenstrolañ, koublañ, juntañ, kenlakaat, lakaat an eil e-barzh egile, pennegiñ, lakaat penn-ouzh-penn.
ineinandergehen V.gw. (gingen ineinander / sind ineinandergegangen) : kemmeskañ, en em veskañ, mont an eil en egile ; [arz] *die Farben gehen ineinander*, kemmeskañ a ra al livioù.
ineinander gewachsen ag. : fuilh, fuilhet, luziet, rouestlet, kemmesket, fandrouilhek.
ineinandergreifen V.gw. (griffen ineinander / haben ineinandergegriffen) : 1. kengrogañ, kregiñ an eil en egile, kendentañ, kenemprañ ; 2. [dre skeud.] dont an eil war-lerc'h egile en un aridennad, dont an eil da-heul egile en un andennad, en em heuliañ, ober chadenn.
ineinandergreifend ag. : kengrog, kenempret.

ineinandermengen V.k.e. (hat ineinandergemengt) : meskañ, kemmeskañ, kejañ, toueziañ.

ineinanderlaufen V.gw. (liefen ineinander / sind ineinandergelaufen) : mont an eil e-barzh egile, kemmeskañ, en em veskañ, kendeuziñ.

ineinanderpassen V.gw. (haben ineinandergepasst) : klotañ, mont mat an eil en egile, mont klenk an eil en egile, mont mistr an eil en egile, mont c'hwek an eil gant egile, kenglotañ, kordañ, diazezañ brav.

ineinanderschieben V.k.e. (schob ineinander / hat ineinandergeschoben) : enboestañ, skarvañ, strollañ, kenstrollañ, kenempañ, koublañ, juntañ, kenlakaat, lakaat an eil e-barzh egile, pennegiñ, lakaat penn-ouzh-penn.

ineinanderschlingen V.k.e. (schlang ineinander / hat ineinandergeschlungen) : kenblezhañ, kroazigellañ.

ineinanderstecken V.k.e. (hat ineinandergesteckt) : enboestañ, skarvañ, strollañ, kenstrollañ, koublañ, juntañ, kenlakaat, lakaat an eil e-barzh egile, pennegiñ, lakaat penn-ouzh-penn ; *Rohre ineinanderstecken*, pennegiñ tuellennoù, lakaat tuellennoù penn-ouzh-penn.

ineinanderstecken n. (-s) : enboestadur g., enboestañ g.

ineinander schwimmen V.gw. (verschwammen ineinander / sind ineinander verschwommen) : kendeuziñ, en em veskañ, kemmeskañ, mont an eil en egile ; [arz] *die Farben schwimmen ineinander*, kemmeskañ a ra al livioù-se.

inelastisch ag. : [fizik] andastennek ; *inelastischer Stoß*, tos andastennek g. ; *ideal inelastischer Stoß*, vollkommen *inelastischer Stoß*, tos gwak g.

Inempfangnahme b. (-) : degemeridigezh b.

inert ag. : 1. lizidant, pladek, diek, dilamprek, lezirek, disaour, dibreder, amlez, dibalamour, difoutre, euver, dibouez, landreant, laosk, dilañs, divegon, gwevn, diegus, gwad mors ennañ, mors, lizidour, kousket, morgousket, chourek, lugut, lugudus, luguder, gour, flai, labaskennek, landregennek, landrennek, landrennus, lantous, laosk, lor, lureüs, lureek, yeuek, ven, tezeok, abaf, diboan, didalvez, digalon da labourat, lugut da labourat, lezirek d'al labour, gwak, divalav, lent ; 2. [kimiezh] disgweredus, ankediedik.

Inertgas n. (-es,-e) : [kimiezh] aezhenn ankediedik b., gaz disgweredus g.

Inertial- : [fizik, tekn.] ... anniñv, ... an anniñv, ... anniñvel, ... inertiezh, ... an inertiezh.

Inertialgesetz n. (-es) : [fizik] pennaenn an anniñv b., pennaenn an inertiezh b.

Inertialmoment n. (-s,-e) : [fizik] lankad inertiezh g., lankad anniñv g.

Inertialsystem n. (-s) : [fizik] hansod galilean g., hansod anniñv g.

Inertisierung b. (-,-en) : [fizik, nukl.] divevaat g., disgweredusaat g.

inexistent ag. : divezout, anveziañ, ... n'eus ket anezhañ.

in extenso Adv. : penn-da-benn, penn-dre-benn, en e bezh, a-bezh, en e bezh pikol, en e bezh-kaer.

in extremis Adv. : e par ar marv, er par pellañ, e par e varv, e pred ar marv, en e zigarez diwezhañ, en e amzer diwezhañ, war e amzer diwezhañ.

infallibel ag. : ... na c'hell fiziañ na hon lakaat da fiziañ, difazius, difazi, anfazius, ... na zeu morse da fiziañ.

Infallibilität b. (-) : difaziegezh b., difaziusted b., difazi g.

infam ag. : ifam, ifamus, mezhus, divlas, fallakr, yud, hudur, divalav-mezh, disple, drougiezhus, pugnes, kasaus.

Infamie b. (-,-n) : gwallvezh b., fallagriezh b., ifamidigezh b., ifamded b., divlasted b., divlaster g., ifamite b., dismegañs b.

Infant g. (-en,-en) : [Spagn, Portugal] mab yaouaer d'ur roue g., yaouaer g.

Infanterie b. (-,-n) : [lu] troadegiezh b.

Infanteriegeschütz n. (-es,-e) : [lu] mortez g.

Infanteriezug g. (-s,-züge) : [lu] bagad soudarded war droad g., bagad troadeien g., tren soudarded war droad g., treniad troadeien g., stagellad troadeien b.

Infanterist g. (-en,-en) : [lu] troadeg g. [*liester* troadeien], soudard war droad g., fuzuilher g., P. kaser mein g. ; *Ausrüstung eines Infanteristen*, harnez ur soudard war droad g. ; *einen Infanteristen ausrüsten*, harnezañ ur soudard war droad.

infantil ag. : mibil, mibilius, babik, ... bugel, ... ar vugale, ... babig, bugelek, bugelel ; *infantile Haltung*, emzalc'h bugelel g.

infantilisieren V.k.e. (hat infantilisiert) : bugelekaat.

infantilisierend ag. : bugelekaus.

Infantilisierung b. (-) : bugelekadur g., bugelekaat g.

Infantilismus g. (-) : [mezeg.] mibiliezh b., bugelvanegezh b. ; *körperlicher Infantilismus*, mibiliezh korf b. ; *psychischer Infantilismus*, mibiliezh vred b., mibiliezh vredel b. ; *Infantilismus mit affektiver Reifungshemmung*, mibiliezh triviel b.

Infantilität b. (-) : bugelegezh b.

Infarkt g. (-s,-e) : [mezeg.] angwazhiad g., infarkt g. ; *an einem Herzinfarkt sterben*, mervel gant ul lamm-kalon, mervel diwar un taol-gwad.

Infekt g. (-s,-e) : [mezeg.] kontammadur g., kontammidigezh b., pore g., poreadur g., poread g., poreidigezh b., P. kleñved brein g.

Infektiologe g. (-n,-n) : [mezeg.] poreour g.

Infektiologie b. (-) : [mezeg.] poreouriezh b.

infektiologisch ag. : [mezeg.] poreel.

Infektion b. (-,-en) : [mezeg.] kontammerezh g., kontammadur g., kontammidigezh b., pore g., poreadur g., poread g., poreidigezh b. ; *generalisierte Infektion*, pore hollekaet g. ; *opportunistische Infektion*, kontammadur koulzataer g., poread koulzataer g. ; *ambulant erworbene Infektion*, poread kevredigat g. ; *nosokomiale Infektion*, poread kurdiat g. ; *Abwehrkraft gegen Infektionen*, Resistenz gegen Infektionen, harzusted ouzh ar poreoù b. ; *vertikale Infektion*, tredizh diazerzh g.

Infektionserreger g. (-s,-) : [mezeg.] gwezher tredizh g., gwezher trezougen g., gwezher kleñvedus g., gwezher pore g., kontammer g.

Infektionsgefahr b. (-,-en) : [mezeg.] riskl kontammadur g.

Infektionsherd g. (-s,-e) : [mezeg.] annon pore g.

Infektionsimmunität b. (-) : [bev.] deharz ouzh ar poreadoù g.

Infektionskrankheit b. (-,-en) : [mezeg.] kleñved kontammus g., kleñved tredizhus g., kleñved poreüs g., pore g., poread g., kleñved-red g., kleñved pegus g., kleñved spegus g., kleñved stagus g., P. kleñved brein g. ; *ambulant erworbene Infektionskrankheit*, poread kevredigat g., kleñved kevredigat g. ; *nosokomiale Infektionskrankheit*, poread kurdiat g., kleñved kurdiat g. ; *parasitäre Infektionskrankheit*, arvevadegezh b., kleñved arvevadek g.

Infektionsresistenz b. (-) : [mezeg., bev.] harzusted ouzh ar poreoù b.

infektiös ag. : [mezeg.] mernentus, kontammus, binimus, pegus, spegus, stagus, tredizhus, poreüs, poreel, poreek ; *infektiöse Degeneration*, dic'henezh poreel g.

Infel b. (-,-n) : 1. [istor] talgen g. ; 2. [relij.] mintr g., tog-eskob g.

Inferenz b. (-,-en) : trereadur g., treren g. ; *induktive Inferenz*, treren dre an anren g. ; *deduktive Inferenz*, treren dre an

dezren g. ; *mittelbare Inferenz*, treren hanteradek g. ; *unmittelbare Inferenz*, treren dihanteradek g.

Inferenzmaschine b. (-, -n) : [stlenn.] lusker treren g.

Inferiorität b. (-) : izelded b., istalvoudegezh b., dislañs g.

Inferieren n. (-) : [preder.] trereadur g., treren g., tennadur g., kendastum g. ; *unmittelbares Inferieren*, treren dihanteradek g., tennadur dihanteradek g. ; *mittelbares Inferieren*, treren hanteradek g., tennadur hanteradek g.

infernal ag. / **infernalis** ag. : ... ifern, ... ar mil diaoul, .. an ifern, ... an diaoul, ifernel, ifernus, demoniakl.

Inferno n. (-s) : ifern g., ifern nevez g. ; *ein regelrechtes Inferno*, un tan ifern, un iferniad tan g. ; *durch das ewig dröhnende, schmerzvoll kreischende Kanoneninferno hatte er das Gehör völlig verloren*, trouz ifern an tennoù kanol en doa e vouzaret krak.

infertil ag. : brec'hagn, gaonac'h.

Infertilität b. (-) : brec'hagnder g.

Infibulation b. (-, -en) : gwriadur diweuz ar c'hourzh g., fibladur g., fibliñ g. ; *eine Infibulation an jemandem vornehmen*, fibliñ u.b.

Infiltration b. (-, -en) : 1. ensil g., ensilerezh g., ensiladur g., ensiladeg b., ensilañ g. ; 2. [mezeg.] ensiladenn b., ensilad g. ; *Leukozyteninfiltration*, ensilad leukokit g.

infiltrierbar ag. : ensiladus.

infiltrieren V.k.e. (hat infiltriert) : 1. silañ, ensilañ ; 2. en em silañ e ; 3. [mezeg.] ensilañ.

infinīt ag. : amsis, amspis, amstrizh ; [yezh.] digemm, dic'hour ; *infinite Verbform*, furm dic'hour b.

infinitesimal ag. : 1. bihan-netra, boc'hedek, boc'hedel ; 2. [mat.] boc'hedel.

Infinitesimalrechnung b. (-) : [mat.] jediñ boc'hedel g.

Infinitiv g. (-s, -e) : [yezh.] anv-verb g., pennanor g.

Infinitivgruppe b. (-, -n) / **Infinitivsatz** g. (-es, -sätze) : [yezh.] lavarenn anv-verb b., lavarenn bennanorek b., islavarenn verb b.

Infirmität b. (-) : [mezeg.] nammed b.

Infix n. (-, -e) : [yezh.] enger g.

infizierbar ag. : [mezeg.] poreadus, ... a c'hall bezañ kontammet, ... a c'hall poreañ, ... a c'hall binimañ.

infizieren V.k.e. (hat infiziert) : [mezeg.] poreañ, kontammiñ, binimañ ; *wieder infizieren*, adlouezañ, adporeañ, adkontammiñ, advinimañ ; *den Organismus infizieren*, poreañ ar bevedeg ; *mit der Pest infizieren*, bosenniñ.

V.em. **sich infizieren** (hat sich (ak.) infiziert) : [den] tapout ur poread bennak, dastum ur poread bennak, serriñ ur poread bennak, pakañ ur poread bennak ; *sich mit etwas infizieren*, bezañ kontammet gant udb, bezañ binimet gant udb.

infizierend ag. : [mezeg.] poreüs.

Infizierung b. (-, -en) : [mezeg.] kontammerezh g., kontammadur g., kontammidigezh b., poreidigezh b., poreadur g.

in flagranti Adv. : o wallober, e droug, e gwall, war an taol, war ar fed, war an tomm, war e daol fall ; *jemanden in flagranti ertappen*, tapout u.b. war an taol (war ar fed, war an tomm, war e daol fall), tapout u.b. e gwall, tizhout war an tomm, pakañ u.b. e droug (e gwall), tapout u.b. war an taol-fed (Gregor), tapout u.b. war e ched, kouezhañ war an tomm.

Inflation b. (-, -en) : 1. monc'hwez g., c'hwez moneiz g., c'hwezadur-moneiz g., kresk war ar prizioù g., kernez b., keraouez b. ; *die Inflation eindämmen*, lakaat harz d'ar monc'hwez, mestroniañ ar monc'hwez, kabestrañ ar monc'hwez ; *galoppierende Inflation*, monc'hwez diroll g. ; *kostenbedingte Inflation*, monc'hwez dre ar c'houstoù g., monc'hwez diwar vountañ g. ; *nachfragebedingte Inflation*,

monc'hwez dre ar goulenn g., monc'hwez diwar sachañ g. ; *schleichende Inflation*, monc'hwez lor g., monc'hwez enkelat g., monc'hwez stlejus g., monc'hwez eginek g. ; *chronische Inflation*, monc'hwez henek g. ; *eine Inflation verursachen*, monc'hwezañ ; *die Inflation unter Kontrolle bringen*, *die Inflation in den Griff bekommen*, mestroniañ ar monc'hwez ; 2. [dre astenn.] c'hwezadur g. ; *Verbraucherpreisinflation*, c'hwezadur ar prizioù g. ; *das Gespenst der Inflation*, spontailh c'hwezadur ar prizioù g.

inflationär ag. : monc'hwezus.

inflationistisch ag. : [gwashaus] monc'hwezus.

Inflationsrate b. (-, -n) : feur monc'hwez g. ; *differenzielle Inflationsrate zwischen zwei Ländern*, tregemmad ar feurioù monc'hwez etre div vro g.

Inflationsrückgang g. (-s, -gänge) : dic'hwezadur g.

Inflationsspirale b. (-, -n) : *die Inflationsspirale*, troellenn ar monc'hwezañ b.

inflexibel ag. : dibleg, diblegus, start, diaes, reut da blegañ, aheurtet, diaes ober outañ.

Infloreszenz b. (-) : [louza.] bleuñv str., bleuñvlec'hiadur g., lec'hiadur ar bleuñv g., bleuniadur g., bleuñvadur g., bleuñvadurezh b., bleuñvadeg b., bleuñvlokad g. ; *einfache Infloreszenz*, bleuñvadurezh unek b. ; *komplexe Infloreszenz*, *zusammengesetzte Infloreszenz*, bleuñvadurezh liesek b. ; *ährrige Infloreszenz*, tañvouezennad b. ; *geschlossene Infloreszenz*, *determinierte Infloreszenz*, bleuñvadurezh pennvleuñiek b. ; *offene Infloreszenz*, bleuñvadurezh pennvroñsek b. ; *einblütige Infloreszenz*, bleuñvadurezh unvleuñv b. ; *mehrbblütige Infloreszenz*, bleuñvadurezh liesvleuñv b.

Influenz b. (-, -en) : [fizik] delanvad tredansavel g.

Influenza b. (-) : [mezeg.] influenza g., anouedadur g., grip g., taol-anoued g. ; *aviäre Influenza*, grip an evned g.

Info b. (-, -s) : [berradur evit Information] titour g., ditour g., keloù g., nevezenti b., stlenn g., stennad g.

infolge araog. (gen.) : da-heul, e dilec'h udb., war-lerc'h, diwar-lerc'h, a-ziwar-lerc'h, gant, dre, hervez, dre berzh, dre-benn da, evel, a-ziwar, diwar, abalamour da, en abeg da, dre an abeg da, en arbenn (en askont, dre an arbenn) da ... ; *infolge des Krieges*, da-heul ar brezel ; *infolge dieses Unfalls*, diwar ar gwallzarvoud-se, da-heul ar gwallzarvoud-se.

infolgedessen Adv. : en abeg (dre an abeg, en arbenn, en askont, dre an arbenn) da gement-se, e-se, rak-se, dre-se, diwar-se, kent a se, e-skeud-se, gant-se, gant an dra-se, abalamour da se, diouzh-se, neuze, ac'hano.

Informant g. (-en, -en) : 1. kelaouer g., titourer g., ditourer g., diskulier g. ; 2. kelaouer polis g., ditourer polis g., titourer polis b.

Informatik b. (-) : stlenneg b., stlennegzh b., urzhiaataerezh g., kompoderezh g., stlennoniezh b., stlennouriezh b. ; *Gesamtheit der technischen und wirtschaftlichen Phänomene, die mit Informatik verbunden sind*, novoteg g. ; *Informatik und Automatik im Bereich der industriellen Produktion*, kenderc'h g., oberierezh stlenngevanek g. ; *an einer Umschulungsmaßnahme in Informatik teilnehmen*, kemer perzh en ur staj dastreiñ ouzh ar stlenneg.

Informatiker g. (-s, -) : stlennegour g., ijinour kompoderezh g., teknikour kompoderezh g.

Information b. (-, -en) : 1. titour g., ditour g., keloù g., nevezenti b., stlenn g., stlennad g., stlennadur g., kelaouadur g., kelaouiñ g., roadenn b., kemennadur g., kemennadenn b. ; *Informationen grafisch darstellen*, derc'hennañ stlennadoù ; *eine wichtige Information*, ur c'heloù a-bouez g. ; [stlenn.] *die Transparenz der Informationen*, boulded ar stlennadoù b. ;

zwecks Information, zur Information, evit kelaouiñ ac'hanoc'h, kement ha reiñ da c'houzout, deoc'h da c'houzout, deoc'h da c'houzout diouti, evit ho titouriñ, kement ha kelaouiñ ; *dürftige Informationen*, titouroù teusk ls. ; *er lieferte uns Informationen über die Anschläge, die wir ausführen sollten*, eñ a ditoure an taolioù da ober ; *sie verfügen ebenso wenig wie jeder andere Mensch über vollständige Informationen*, n'int ket titouret klok kennebeut ha den all ebet ; *Zusatzinformationen, weitere Informationen*, titouroù ouzhpenn ls. ; *Informationen durch Fernerkundung gewinnen*, pellzinoiñ ; *bis weitere Informationen vorliegen*, betek-gouzout, bete gouzout hiroc'h, da c'hortoz gouzout hiroc'h, o c'hortoz gouzout hiroc'h, betek diwezhatoc'h, war-vete gouzout, bete gwelet, ken ma vo gouezet hiroc'h ; *auf weitere Informationen warten*, chom war vetek-gouzout, gortoz betek-gouzout, gortoz gouzout hiroc'h, chom war-c'hed, chom o c'hortoz ; *für weitere Informationen, für nähere Informationen*, evit gouzout hiroc'h ; *Informationen sammeln*, dastum (klask) titouroù, klask ditour, imbourc'hiñ war udb, en em zaveiñ, klask disaouzan, kelaoua ; *über etwas Informationen einholen*, en em gelaouiñ diwar-benn udb, mont da c'houlenn (da glask) titouroù diwar-benn udb, klask disaouzan a-zivout udb, ober enklask diwar-benn udb, dastum ditouroù diwar-benn udb, pennaouiñ titouroù (ditour) diwar-benn udb, klask ditour diwar-benn udb, ditourañ udb, titouriñ udb, en em zaveiñ a-zivout udb, enklask / kemer kentel / lakaat poan da c'houzout udb (Gregor), mont da glask sklêrijenn diwar-benn udb ; *sie hat sich allerlei Informationen eingeholt*, graet eo ganti he fourvez a ditouroù ; *sich Informationen aus verschiedenen Büchern herauspicken*, pikotañ el levrioù ; *Informationen zurückhalten, Informationen vorenthalten*, azderc'hel titouroù ; *Vorenhaltung von Informationen*, azdalc'h titouroù g. ; *neu eingetroffene Information über einen abhanden gekommenen Gegenstand*, kavarad b., kavaraded b. ; **2.** burev titouriñ g., ditourva g.

informationell ag. : stennel, ... kelaouiñ, ... ar c'helaouiñ.

Informations- : stennel, ... kelaouiñ, ... ar c'helaouiñ, ... titouriñ, ... titouroù.

Informationsangabe b. (-, -n) : roadenn b., kemennadur g., kemennadenn b.

Informationsaufbereitung b. (-, -en) : [skiantoù] ar c'heweriañ stlenn g.

Informationsaustausch g. (-es, -e) : eskemm titouroù g.

Informationsbearbeitung b. (-, -en) : [skiantoù] ar c'heweriañ stlenn g.

Informationsbüro n. (-s, -s) : burev titouriñ g., servij titouriñ g., lec'h titouriñ g., ditourva g.

Informationsfreiheit b. (-) : frankiz ar stlenn b.

Informationsgespräch n. (-s, -e) : bodadeg-kelaouiñ b., emvod-kelaouiñ g.

Informationshalber Adv. : evit kelaouiñ ac'hanoc'h, kement ha reiñ da c'houzout, deoc'h da c'houzout, deoc'h da c'houzout diouti, evit ho titouriñ, kement ha kelaouiñ.

Informationsmangel g. (-s, -mängel) : diouer a gelaouiñ g., mank a gelaouiñ g. ; *der Informationsmangel steht im Widerspruch zur Demokratie*, an diouer a gelaouiñ a zo kontrol d'an demokratelezh.

Informationsmaterial n. (-s) : dielladur g., danvez titouriñ g., danvez teuliaouiñ g., teuliadur g., dafar g., teulioù dafariñ ls. ; *zugeschickte Informationsmaterial*, kasadenn ditouriñ b., kasadenn gelaouiñ b. ; *jemandem Informationsmaterial beschaffen*, teuliaouiñ u.b. ; *sich (dat.) Informationsmaterial beschaffen*, teuliaouiñ ; *die Behauptungen eines Buches auf Informationsmaterial stützen*, teuliaduriñ ul levr.

Informationsmedium n. (-s, -medien) : araez kelaouiñ g.

Informationsquelle b. (-, -n) : mammenn geleier b., mammenn ditouroù b.

informationsreich ag. : kentelius, kelennus, leun a ditouroù, kreñv an titouroù ennañ.

Informationsschalter g. (-s, -) : burev titouriñ g., servij titouriñ g., lec'h titouriñ g., ditourva g.

Informationsstand g. (-s, -stände) : **1.** stand titouriñ g., ditourva g. ; **2.** stad ar c'helaouiñ b.

Informationstechnik b. (-) : stlenneg b., stlenneghez b., urzhiataerezh g., kompoderezh g.

Informationstheorie b. (-) : [mat.] damkaniezh ar stlenn b.

Informationsträger g. (-s, -) : [stlenn.] skor stlenn g., skor roadennoù g.

Informationstransparenz b. (-) : frankiz ar stlenn b.

Informationstreffen n. (-s, -) : emvod kelaouiñ g.

Informationsübertragung b. (-, -en) : [stlenn.] dezougerezh ar stlenn g.

Informationsverarbeitung b. (-, -en) : [skiantoù] ar c'heweriañ stlenn g.

Informationsversammlung b. (-, -en) : emvod kelaouiñ g.

Informationszugangsfreiheit b. (-) : frankiz ar stlenn b.

Informationszweck g. (-, -e) : *zu Informationszwecken*, evit kelaouiñ ac'hanoc'h, kement ha reiñ da c'houzout, deoc'h da c'houzout, deoc'h da c'houzout diouti, evit ho titouriñ, kement ha kelaouiñ.

informativ ag. : kentelius, kelennus, deskus, leun a ditouroù, kreñv an titouroù ennañ.

informell ag. : anfurmel ; *informeller Sektor*, gennad anfurmel g. ; *informelle Wirtschaft*, armerzh anfurmel g.

Adv. : hep digoradur, hep feson / hep fesoniou / hep ken feson / hep pompad / hep pompad ebet (Gregor), hep kamambre, digompliment, ken aes ha tra, ken aes all, koulz all, ken bravik ha tra, hep digoroù bras, diardoù, hep ober geizoù, hep ober ardoù, kuit a chistroù, hep jestroù, netra dreist.

informieren V.k.e. (hat informiert) : kelaouiñ, titouriñ, ditourañ, stlennañ, kenteliañ ; *jemanden informieren*, kas keloù d'u.b., reiñ keloù d'u.b., kas kemenn d'u.b., degas kemenn d'u.b., degas kemennadurezh d'u.b., degas keloù d'u.b., kemenn udb d'u.b., ditourañ u.b., titouriñ u.b., kelaouiñ u.b., reiñ ditour d'u.b. eus udb, reiñ udb da c'houzout d'u.b., reiñ liv d'u.b. eus udb., reiñ keal eus udb d'u.b., reiñ disaouzan eus udb d'u.b., daveiñ udb d'u.b., stlennañ u.b., degemenn u.b., kelenn u.b. ; *jemanden über etwas (ak.) informieren*, daveiñ udb d'u.b., degemenn udb d'u.b., kas keloù d'u.b. eus udb, degas kemenn udb d'u.b., kemenn d'u.b. eus udb, degas keloù d'u.b. eus udb, reiñ anaoudegezh eus udb d'u.b., reiñ keal eus udb d'u.b., reiñ ditour d'u.b. eus udb, reiñ d'u.b. udb da c'houzout (da anavezout), kelaouiñ u.b. diwar-benn udb, ditourañ u.b. diwar-benn udb, titouriñ u.b. diwar-benn udb, ditourañ u.b. war udb, titouriñ u.b. war udb, kenteliañ u.b. diwar-benn udb, kenteliañ u.b. war udb, reiñ liv d'u.b. eus udb, reiñ disaouzan d'u.b. eus udb, reiñ titouroù d'u.b. diwar-benn udb, ober ur rentañ-kont d'u.b. a-zivout udb ; *soviel ich informiert bin*, din da c'houzout, war a ouzon, diouzh a ouzon, hervez a ouzon, war a glevan, em anaoudegezh, a gement ha ma ouzon, a gement a ouzon, gant ma oufen, pa ouzon, gant va gouiziegezh, kement ha ma oufen, kement a oufen, a gement a oufen, a gement ha ma oufen, da c'houzout ; *über die neuen Begebenheiten informieren*, distagañ keloù, kontañ an doareoù, daveiñ an doareoù, displegañ ar c'heleier ; *informieren Sie mich regelmäßig über den Fortgang der Arbeiten*, roit din da c'houzout e pelec'h e viot erru gant ho labourioù ; *ungenügend informiert sein*, na vezañ titouret mat, bezañ kelaouet fallik a-walc'h, na gaout nemet titouroù teusk, bezañ iskelaouet ; *gut*

informiert sein, bezañ kelaouet mat ; *über jemanden gut informiert sein*, gouzout doare u.b., gouzout buhez u.b., gouzout diouzh doareoù u.b. ; *über etwas informiert sein*, gouzout penn d'udb., gouzout diouzh udb ; *er ist darüber gut informiert*, gouzout a ra an doareoù (ar gartenn, an taol, ar riboulou), n'emañ ket hep gouzout se, n'emañ ket an dra-se da c'houzout gantañ, gouzout a ra an dra-se brav-bras, n'emañ ket en arvar a-zivout kement-se, n'emañ ket en arvar a gement-se, hennezh a zo bet o telc'her ar gouloù, anaoudek eo eus an dra-se, intentet mat eo ; *über etwas nicht informiert sein*, bezañ diouiziekl eus udb, bezañ dizanaoudek eus udb, bezañ dianaoudek eus udb. ; *wir werden Sie rechtzeitig informieren*, roet e vo deoc'h da c'houzout e koulz.

V.em. : **sich informieren** (hat sich (ak.) informiert) : klask keloù, klask gouzout, en em zaveiñ, kemer kentel, ditourañ, goulenn eus keloù u.b./udb, mont da glask sklêrijenn, en em gelaouiñ, kelaoua ; *sich über etwas informieren*, en em gelaouiñ diwar-benn udb, goulenn an doare eus udb, goulenn eus keloù udb., goulenn anv eus udb, goulenn (klask) titouroù diwar-benn udb, klask disaouzan a-zivout udb, ober enklask diwar-benn udb, dastum ditouroù diwar-benn udb, klask gouzout udb, pennaouiñ titouroù (ditour) diwar-benn udb, klask ditour diwar-benn udb, ditourañ udb, titouriñ udb, en em zaveiñ a-zivout udb, enklask / kemer kentel / lakaat poan da c'houzout udb (Gregor) ; *sich über das Wetter informieren*, titouriñ doare an amzer ; *sich über eine Angelegenheit informieren*, imbours'hiñ war un afer, titouriñ un afer.

Informieren n. (-s) / **Informierung** b. (-) : kelaouadur g., titouriñ g., stlennadur g., kelaouerezh g., kelaouiñ g., stlennañ g., stlennerezh g.

infradian ag. : danzeziat.

infrage Adv. : *infrage kommen*, **a**) bezañ da lakaat e penn-kont, bezañ da lakaat e-barzh ; **b**) bezañ dereat, bezañ azas, bezañ dik, bezañ klenk ; *das kommt nicht infrage*, n'emañ ket e-barzh, n'eus ket kistion eus se, n'eus ger a-se (a gement-se), n'eus kaoz (anv) ebet a gement-se, n'eus ditour ebet da se, n'eus keal (meneg) ebet eus an dra-se, n'eus ger a se, n'eus anv ebet a gement-se, n'eus ket a barlant ober se, dibosupl a-grenn eo ; *etwas infrage stellen*, sevel goulenn war udb, lakaat goulenn war udb, lakaat udb e bili-bann, adlakaat udb e kont, lakaat udb en arvar, stagañ drezenn ouzh udb, sevel mar war udb, bezañ war var ag udb, diskrediñ war udb, disfiziout diouzh udb, kaout disfiz (douetañs) diouzh udb, kaout diskred war udb, kavout abeg en udb, kavout si en udb, kavout da abegiñ diwar-benn udb, kavout da lavaret diwar-benn udb, kavout tro da abegiñ, kas brav war-lerc'h udb, douetiñ war udb, kaout douetañs war udb (Gregor), arzaelañ udb ; *sich infrage stellen*, ober e emvam, mont (diskenn, en em zastum, ober un dastum) en an-unan (*ennañ e-unan, enni hec'h-unan h.a.*), distreiñ ouzh an-unan (*outañ e-unan, outi hec'h-unan h.a.*), en em soñjal don, dirouestañ e goustiañs, ober un distro war an-unan (*warnañ e-unan, warni hec'h-unan h.a.*), ober un dastum en an-unan (*ennañ e-unan, enni hec'h-unan h.a.*) evit selaou mouezh ar goustiañs (Gregor), ober un enklask war e goustiañs ; *etwas steht infrage*, udb a chom e balañs, udb a chom drespont, udb a chom a-dreuz-foan, udb a chom e-skourr, udb a chom a-istribilh, udb a chom e-pign, udb a zo c'hoazh e perch, udb a chom ouzh an drez, udb a chom c'hoazh en entremar, emeur c'hoazh en arvar eus udb, en arvar emeur (arvar a zo c'hoazh) a-zivout udb, udb a zo c'hoazh war var.

Infragestellung b. (-,-en) : savadur goulenn war udb g., lakadur goulenn war udb g.

Infraklasse b. (-,-n) : [bev.] daniskevrennad b.

Infralitoral n. (-s,-e) : [bev.] live danarvorel g.

inrapelagisch ag. : inrapelagek.

Infraordnung b. (-,-en) : [bev.] danisurzhad g.

Infrareich n. (-s,-e) : [bev.] danisreziad b.

infrarot ag. : isruz, danruz.

Infrarot n. (-s) : isruz g., danruz g., luc'h danruz g., luc'h isruz g.

Infrarotfernglas n. (-es,-gläser) : divlunedenn dre isruz b., gevellunedenn dre zanruz b.

Infrarotheizung b. (-,-en) : tommerezh dre isruz g.

Infrarotschnittstelle b. (-,-n) : [stlenn., dispredet] IrDA g. [berradur evit **infrared Data Association**], treuzkasadur teuliadoù dre isruz g., treuzkasadur teuliadoù dre zanruz g.

Infrarotsensor g. (-s,-en) : kaptor dre isruz g., kaptor dre zanruz g., taper dre isruz g., resever dre isruz g., paker dre isruz g.

Infraschall g. (-s,-e/-schälle) : issten g.

Infraschall- : ... issten, isstenel.

Infrastruktur b. (-,-en) : **1.** [tekn.] danadeilad g., aveadurioù ls. ; *Hafeninfrastruktur*, danadeilad porzh g., aveadurioù porzh ls. ; **2.** [kevredadouriezh] danemframm g. ; *soziale Infrastruktur*, danemframm kevredadel g. ; **3.** danframm g.

Inful b. (-,-n) : **1.** [istor] talgen g. ; **2.** [relij.] mint g., tog-eskob g.

infuliert ag. : [relij.] mitret.

Infus n. (-es,-e) : [mezeg.] glec'hiadenn b., aozad plantel g., dour diwar blant g.

Infusion b. (-,-en) : enskuilh g., enskuilhadur g., enskuilhadenn b., ensil g., ensilerezh g., ensiladur g., trefennadenn b., trefennañ g. ; *jemandem eine Infusion machen*, silañ ul louzoù d'u.b. en e wazhienn, enskuilhañ ul louzoù d'u.b. dre ur wazhienn, trefennañ ul louzoù d'u.b., P. lakaat u.b. ouzh ar bilbilh.

Infusionstierchen ls. / **Infusorien** ls. : [loen. : blevaneged, skourjezeged hag amoeb] kentloen a c'hall bevañ en dour glec'h (en ur c'hlec'hiadenn) g.

Ing. [berradur evit **Ingenieur**] ijinour g., ijiner g.

Ingangsetzen n. (-s) / **Ingangsetzung** b. (-,-en) : loc'hañ g., loc'h g., loc'hadur g., lakaat da vont en-dro g. ; *zum Ingangsetzen ansetzen*, reiñ ar brall [d'udb], lakaat loc'h [en udb], loc'hañ.

Ingber g. (-s,-) : [louza.] jinjebr g.

Ingenieur g. (-s,-e) : ijinour g. ; *beratender Ingenieur*, ijinour kuzulier g.

Ingenieurbüro n. (-s,-s) : burev studi teknikel g.

Ingenieurin b. (-,-nen) : ijinourez b.

Ingenieurkorps n. (-,-) : [lu] korf ijinerezh-brezel g.

Ingenieurschule b. (-,-n) : skol ijinourien b.

Ingenieurwesen n. (-s,-) / **Ingenieurwissenschaften** ls. : ijinouriezh b.

Ingerenz b. (-,-en) : **1.** daremgor g., daremgorañ g., emell g., emelladur g., levezon b. ; **2.** [gwir] felladenn dre vankout b.

Ingesinde n. (-s) : servijerien ls., mevelien ls., koskor g., mitizhien ls., tud ls.

Ingestion b. (-,-en) : [mezeg.] euvrañ boued g., euvradur mezhur g.

Ingrediens n. (-,Ingredienzien) / **Ingredienz** b. (-,-en) : aozenn b., kenelfenn b.

Ingrimm g. (-s) : imor b., kounnar b., fum g., fulor g., droug g., emez b., diboellamant g., egar g., frenezi b., regarzherezh g., taerder g., taerded b., taerjenn b.

ingrimmig ag. : fuloret, fulorus, kruget, kounnaret, kounniriek, droug ennañ, droug en e gorf, imoret, imor ennañ, un imor

ennañ, divarc'het, diaoulet, frenezus, e gerc'h o tommañ dezhañ, e gerc'h o krazañ dezhañ.

inguinal ag. : [korf.] ... ar varlenn, barlennel.

Inguinalbruch g. (-s,-brüche) : [mezeg.] avelenn varlennel b., avalenn a-varlenn b.

Ingwer g. (-s,-) / **Ingwerwurzel** b. (-) : [louza.] jinjebr g.

Inh. [berradur evit **Inhaber** / **Inhalt**] *sellit pelloc'h.*

Inhaber g. (-s,-) : perc'henn g., dalc'her g., dalc'hour g. ; *Inhaber eines Ordens*, medalenned g., anvad (titlad) ur vedalenn g. ; *Inhaber eines Geschäfts*, perc'henn ur stal-werzh (un embregerezh) g., patrom g., mestr g., penn-ti g. ; [arc'hant] *Kontoinhaber*, piaouer ar gont g., dalc'her ar gont g. ; *auf den Inhaber lautend*, e gourc'hemenn an hini (e anv an neb) en diskouezo, d'an douger, d'an dalc'her ; *auf den Namen des Inhabers lautende Aktie*, kevran war anv b. ; *zahlbar an Inhaber*, da vezañ paeet d'an douger, da vezañ paeet d'an dalc'her ; [gwir] *Inhaber einer Vollmacht*, neb en deus hollc'halloud evit aferioù unan all g., leunc'halloudeg g., dalc'her an hollc'halloud g. ; [postoù-labour] *AmtsInhaber*, kargiad titled war ur post-labour g., entitied g. [*liester entitidi*]. **Inhaberaktie** b. (-,-n) : [arc'hant.] kevran d'an douger b., kevran d'an dalc'her b.

Inhaberobligation b. (-,-en) : endalc'henn d'an dalc'her b., endalc'henn d'an douger b.

Inhaberpapier n. (-s,-e) : teul e gourc'hemenn an dalc'her (e anv an neb en diskouezo) g., teul d'an dalc'her g., teul d'an douger g.

Inhaberin b. (-,-nen) : perc'hennez b., dalc'herez b.

Inhaberschek g. (-s,-s) : chekenn e gourc'hemenn an dalc'her (e anv an neb he diskouezo) g., chekenn d'an dalc'her g., chekenn d'an douger g.

Inhabertzertifikat n. (-s,-e) : teul e gourc'hemenn an dalc'her (e anv an neb en diskouezo) g., teul d'an dalc'her g., teul d'an douger g.

inhaftieren V.k.e. (hat inhaftiert) : [gwir] karc'hariañ, bac'hañ, toullbac'hañ, herzel, prizonañ, lakaat harz da, serriñ, dastum, koufrañ, kraouiañ, lakaat dindan vorailh, klozañ, lakaat klenk war, P. sparañ ; *erneut inhaftieren*, adkarc'hariañ.

inhaftiert ag. : bac'het, klozet, serret.

Inhaftierte(r) ag.k. g./b. : prizoniad g. [*liester prizonidi*], prizoniadez b., karc'hariad g. [*liester karc'hariadi*], karc'hariadez b., bac'hiad g. [*liester bac'hidi*], bac'hiadez b.

Inhaftierung b. (-,-en) : [gwir] 1. harzidigezh b., serriñ g. ; 2. bac'hadur g., prizoniatur g., prizonerezh g., bac'hidigezh b., bac'hadenn b., toullbac'hadenn b., bac'hadeg b., karc'haridigezh b., kraouiañ g. ; *erneute Inhaftierung*, adkarc'hariatur g., adkarc'haridigezh b., adkarc'hariañ g. ; *zu drei Jahren Inhaftierung verurteilt werden*, bezañ barnet da dri bloavezh toull-bac'h, pakañ tri bloavezh toull-bac'h ; *lebenslängliche Inhaftierung*, bac'hadur hed-buhez g.

Inhaftnahme b. (-,-n) : [gwir] bac'hadur g., prizoniatur g., prizonerezh g., bac'hidigezh b., bac'hadenn b., toullbac'hadenn b., harzidigezh b., karc'haridigezh b., serriñ g., kraouiañ g.

Inhalation b. (-,-en) : 1. enanalañ g., enanaladur g. ; 2. enanaladenn b. ; 3. [mezeg.] foiñ g., dewentadur g.

Inhalations- : ... dewentañ.

Inhalationsgerät n. (-s,-e) : [mezeg.] benveg foiñ g., dewenter g.

inhalieren V.k.e. (hat inhaliert) : enanalañ ; *man sollte sich davor hüten, den Atem eines Kranken zu inhalieren*, n'eo ket mat chom en anal un den klañv.

V.gw. (hat inhaliert) : [mezeg.] dewentañ, foiñ, sachañ fo dre ar fri, enanalañ fo, kemer ul louzoù dre an hent analañ, kemer ul louzoù dre hent an analañ.

Inhalt g. (-s,-e) : 1. endalc'h g., endalc'had g., dalc'h g., dalc'had g., barregezh b. ; *Behältnis und Inhalt*, an endalc'her hag an endalc'had ; *Inhalt eines Fasses*, endalc'h ur varrikenn g., endalc'had ur varrikenn g., barrikennad b. ; *wertvoller Inhalt*, endalc'had prizius g. ; *Form und Inhalt*, ar pleusk hag an danvez, ar furm (ar stumm) hag an danvez, ar materi hag ar furm, ar stumm hag an endalc'h (Gregor) ; *manifeste Inhalt eines Traumes*, endalc'had diskuliet un hunvre g. ; 2. endalc'h g., dalc'h g., tenor g., danvez g., derc'hvoud g. ; *Inhalt eines Briefes*, dalc'h ul lizher g., danvez ul lizher g. ; *wörtlicher Inhalt*, tenor g., danvez ur skrid g., dalc'h ur skrid g., endalc'h ur skrid g., kement hag a zo en ur skrid g. ; *kurz gefasster Inhalt*, diverradur g. / berradurezh b. (Gregor), diverradenn b., berradenn b., diverrañ g. ; 3. [preder.] endalc'hed g.

inhaltleer ag. : flak, dizanvez, hep danvez ennañ, divoued, goullou.

inhaltlos ag. : flak, dizanvez, hep danvez ennañ, divoued, goullou.

inhaltlich ag. : a-zalc'h ouzh an endalc'h, a-zalc'h ouzh an tenor.

Adv. : evit pezh a sell ouzh an endalc'h, evit pezh a sell ouzh an tenor ; *inhaltlich reicher gestalten*, danvezañ ; *seine Rede inhaltlich reicher gestalten*, reiñ tres (ton, tro) d'e brezegenn.

inhaltreich ag. : fonnus, danvez ennañ, derc'hvoudel, talvoudus e endalc'h, bouedek, kreñv an danvez ennañ ; *eine inhaltreiche Rede*, ur prezegenn vouedek b. ; *ein inhaltreiches Lehrprogramm*, un deskadurezh vouedek b.

Inhaltsanalyse b. (-,-n) : dielfennadur an endalc'h g., dielfennadur an endalc'had g.

Inhaltsangabe b. (-,-n) : taolenn b., taolenn verr b., taolenn an danveziou b., taolenn ar pennadoù b., diverradur g. / berradurezh b. (Gregor), diverradenn b., berradenn b., diverrañ g., krennadur g.

inhaltsarm ag. : nebeut a zanvez ennañ, nebeut a ijin ennañ, berrijet.

inhaltsgleich ag. : [preder.] kevastenn.

inhaltslos ag. : flak, dizanvez, hep danvez ennañ, divoued, goullou.

inhaltsreich ag. / **inhaltsschwer** ag. : fonnus, danvez ennañ, danveziek, puilh, derc'hvoudel, talvoudus e endalc'h, bouedek, kreñv an danvez ennañ ; *ein inhaltsreiches Buch*, ul levr danvez ennañ g., ul levr puilh g.

Inhaltsübersicht b. (-,-en) / **Inhaltsverzeichnis** n. (-ses,-se) : [levr] taolenn ar pennadoù b.

inhaltsvoll ag. : fonnus, puilh, danvez ennañ, derc'hvoudel, bouedek ; *ein inhaltsvolles Buch*, ul levr danvez ennañ g., ul levr puilh g.

inhärent ag. : 1. *einer Sache (dat.) inhärent*, enstag ouzh udb, enlenat d'udb. ; 2. [yezh.] beskellek ; *inhärenter Kasus*, tro veskellek b.

Inhärenz b. (-) : enstagelezh b., enlenadelezh b. ; *auf Inhärenz basierende Transitivität*, trazeadezh enlenadel b.

Inhärenzurteil n. (-s,-e) : [preder.] barnadenn enlenadelezh b.

inhibieren V.k.e. (hat inhibiert) : 1. berzañ, mougañ, herzel, skoilhañ, astaliñ, delc'her en e spered ; 2. [mezeg., bred.] heudañ, heudiñ, tolc'hañ, P. stouvañ ; *das Wachstum der Tumoren inhibieren*, heudiñ kresk ar yoc'hennoù.

inhibierend ag. : 1. skoilhus ; 2. [bred.] heudus.

Inhibition b. (-,-en) / **Inhibition** b. (-,-en) : 1. [mezeg., bred.] dalc'h-spered g., emharz g., enharz g., heudadur g., heudad g. ; *seine Inhibitionen verlieren*, diabafiñ, koll e heudadoù, en

em ziheudañ ; *jemandem seine Inhibitionen nehmen*, diheudañ u.b., lemel e heudadoù diwar u.b. ; **2.** skoilhadur g., skoilhañ g., astaliñ g.

Inhibitionstest g. (-s,-s) : [mezeg.] prouad tolc'hañ g.

Inhibitor g. (-s,-en) : **1.** [mezeg.] harzer g., astaler g. ; **2.** [kimiezh] heuder g.

inhibitorisch ag. : heudadel, enharzek.

inhomogen ag. : dizunvan, dizundoare, dizungenezh., diungenezh ; [mat.] *inhomogene Gleichung*, atalad diungenezh g.

inhuman ag. : **1.** dizenel ; **2.** digar, euzhus, kriz, dishegar, digernezh, divat.

Inhumanität b. (-,-en) : **1.** digarantez b., krizder g., euzhuster g., kruelder g., kruelded b., euzhusted b., gouezoni b., gouezded b., añjornerezh, rustoni b., fervder g. ; **2.** euzhadenn b., taol kriz g. ; **3.** dizezelezh b.

Initial n. (-s,-e) / **Initiale** b. (-,-n) : **1.** [moull.] letrenn b. [*liester letrennoù*] ; **2.** lizherenn-gentañ b., lizherenn-dal b., tallizherenn b.

initialisieren V.k.e. (hat initialisiert) : deraouekaad ; [stlenn.] *ein Programm initialisieren*, deraouekaad ur goulev.

Initialisierung b. (-,-en) : [stlenn.] deraouiñ g., deraouadur g., lañsañ g., deraouekaad g.

Initialisierungsprogramm n. (-s,-e) : goulev deraouekaad g.

Initialstadium n. (-s,-stadien) : stad deraouiñ b., stad deroù b., prantad kentañ g.

Initiation b. (-,-en) : enlaezadur g., enlaeziñ g., sklaeridigezh b., diskibladur g.

Initiationsritus g. (-,-riten) / **Initiationszeremonie** b. (-,-n) : lid enlaeziñ g.

initiativ ag. : hag en devez intrudu, leun a intrudu, un den a intrudu anezhañ ; *initiativ werden*, dont da gaout intrudu.

Initiativbewerbung b. (-,-en) : emstrivadur eeun g.

Initiative b. (-,-n) : intrudu g., taol intrudu g., emlusk g., emluskerezh g., ispid g., kentod g., kentoderezh g., kentodenn b., taol lañs g., taol atiz g., lañsaden b. ; *Volksinitiative*, kentoderezh pobl g., referendom war intrudu ar bobl g. ; *auf seine Initiative hin*, diwar e intrudu, diwar e gentod, diwar e atiz ; *die Initiative ergreifen*, mont dezhi, reiñ lañs dezhi, ober udb dre e benn e-unan, dispakañ e ijin, stagañ ganti, lakaat e ijin hag e imor d'ober udb, itrikañ ober udb, bezañ al lañsaden gentañ ; *etwas aus eigener Initiative schaffen*, ober udb diouzh e benn e-unan, ober udb eus e benn e-unan, ober udb dre an-unan (*drezañ e-unan*, *drezi hec'h-unan h.a.*), ober udb dre e benn e-unan, ober udb anezhañ e-unan, ober udb dre ijin an-unan ; *die Initiative geht von ihm aus*, eñ an hini eo a zo er penn kentañ eus an dra-se, eñ eo en deus itriket ober an dra-se ; *er besitzt Initiative*, leun a intrudu eo, intrudu en deus, un den a intrudu a zo anezhañ.

Initiativrecht n. (-s) : [polit.] gwir da gentodiñ al lezennoù g.

Initiator g. (-s,-en) : annouger g., deraouer g., atizer g., lusker g., krouer g., diazezer g., enaouer g., diaraoger g., degaser g., kentrador g., kentrader g., desezer g., enhenter g., lañsaden gentañ b., pennlusker g.

initieren V.k.e. (hat initiiert) : **1.** kentradiñ, deraouekaad, reiñ lañs da, luskañ, krouiñ, diazezañ, desezañ ; **2.** enlaeziñ.

Injektion b. (-,-en) : **1.** [mezeg.] ensinkladur g., ensinklañ g., strinkelladur g. ; *eine Injektion*, un ensinklad g., un ensinkladenn b., ur strinkelladenn b. ; *intravenöse Injektion*, ensinklad engwazhiennel g., ensinklad engwazhiennel g. ; *durch Subkutaneinjektion von Terpentinöl hervorgerufener steriler Abszess*, gor delenañ g. ; **2.** [skiantoù, mat.] ensaezhañ g. ; **3.** [fizik, tekn.] enstrink g., enstrinkadenn b., ensil g., ensilerezh g., ensiladur g., flistr g., flistradur g., enflistradur g.,

ensinkladur g., ensinklañ g., ensinklad g., ensinkladenn b. ; **4.** [mat.] kevreizhenn ensaezhat b., kevreizhenn ensaezhañ b.

Injektionsspritze b. (-,-n) : **1.** [mezeg.] strinkell b., strinkerezh b., flistrerezh b. ; **2.** [tekn.] flistrer g., enstrinker g., enflistrer g., ensinkler g.

injektiv ag. : [mat.] ensaezhat, ... ensaezhañ ; *injektive Funktion*, kevreizhenn ensaezhat b., kevreizhenn ensaezhañ b. ; *injektive Abbildung*, arloadur ensaezhat g., arloadur ensaezhañ g.

Injektiv g. (-s,-e) / **Injektivlaut** g. (-s,-e) : [yezh.] klik g.

Injektor g. (-s,-en) : [tekn.] flistrer g., enflister g., enstrinker g., ensinkler g.

injizierbar ag. : [mezeg.] ensinkladus.

injizieren V.k.e. (hat injiziert) : **1.** [mezeg.] strinkellat, enstrinkellat, ensinklañ ; *Tuberkulin injizieren*, tuberkulinañ ; **2.** [skiantoù, mat.] ensaezhañ ; **3.** [fizik, tekn.] enstrinkañ, flistrañ, enflistrañ, ensinklañ.

Injurie b. (-,-n) : kunujenn b., dismegañs b., feuk g., gwallvruderezh g., flipataerezh g., duerezh g., gragailh g., kaoz b., kaoziou ls., divruderezh g.

Inka g. (-/-s,-/-s) : Inka g. [*liester Inkaed*].

Inkardination b. (-,-en) : [relij.] enklouregadur g.

inkardinieren V.k.e. (hat inkardiniert) : [relij.] enklouregañ.

Inkarnat n. (-s) : ruz-sklaer g.

Inkarnation b. (-) : [relij.] enkorfañ g., enkorfadur g., emzenañ g. ; *das Mysterium der Inkarnation Christi*, mister an enkorfadur g., moliac'h an enkorfadur g. ; *die Inkarnation des Bösen*, an droug graet den g.

Inkarnat-Klee g. (-s) : [louza.] melchon-ruz str., melchon prim str., farhoc'h g. ; *getrockneter Inkarnat-Klee*, foenn melchon-ruz g.

inkarnieren V.k.e. (hat inkarniert) : enkorfañ ; *wieder inkarnieren*, adenkorfañ.

V.gw. (hat inkarniert) : dont da vezañ kig bev ; *wieder inkarnieren*, adenkorfañ.

V.em. **sich inkarnieren** (hat sich inkarniert) : dont da vezañ kig bev ; *sich wieder inkarnieren*, adenkorfañ.

inkarniert ag. : enkorfet ; *Jesus Christus, das inkarnierte Wort Gottes*, Jezuz, ar verb enkorfet g. ; *inkarnierte Seele*, ene enkorfet g.

Inkasso n. (-s,-s/-kassi) : enkefierezh b., enkefiadur g., enkefiañ g., enkef g. ; *das Inkasso vornehmen*, enkefiañ ; *zum Inkasso vorlegen*, kinnig d'an enkef.

Inkassoauftrag g. (-s,-aufträge) : urzh enkefiañ g.

Inkassoindossament n. (-s,-s) : ardestadur galloudegañ g.

Inkassomandat n. (-s,-e) : urzh enkefiañ g.

Inkaufnahme b. (-) : degemeridigezh an droug gant ar mad b. ; *unter Inkaufnahme finanzieller Verluste*, o c'houzout memes tra e tegaso an dra-se kolloù arc'hant.

inkl. Adv. : [berradur evit **inklusive**] e-barzh, hag all.

Inklination b. (-,-en) : **1.** [fizik] stou g. ; *magnetische Inklination*, stou gwarel g. ; **2.** [stered.] *Inklination eines Himmelskörpers*, stou an ekliptik g. ; **3.** [dre skeud.] pleg g., tech g., doug g.

Inklinationsnadel b. (-,-n) : nadoz stou warel g., kompaz stou warel g.

inklinieren V.gw. (hat inkliniert) : *zu etwas inklinieren*, bezañ douget d'udb, bezañ techet d'udb, bezañ taer d'udb, bezañ troet d'udb, bezañ taolet gant udb.

Inklinometer n. (-s,-) : klinometr g.

Inkluse g. (-n,-n) : [relij.] manac'h kloastret g. [*liester menec'h kloastret*].

Inklusion b. (-,-en) : **1.** [maenouriezh] *Inklusion im Gestein*, korf estren er maen g., danvezenn estren enserret er maen b., enklozenn b. ; *Inklusion in einem Edelstein*, pailhurenn b., enklozenn b. ; *Diamant, der Inklusionen aufweist*, diamant

pailhurennek g. ; *große Feldspat-Inklusion im Granit*, dant-marc'h g., dant-bleiz g. ; **2.** [mat.] gannadur g. ; *logische Inklusion*, gannadur mezoniel g. ; *echte Inklusion*, strikte Inklusion, gannadur strizh g. ; *unechte Inklusion*, gannadur ledan g. ; **3.** [sokiologiezh] kevanekadur kevredigezhel g.

Inklusionsverbindung b. (-,-en) : [kimiezh] klatrat g.

inklusive ag. : enkaelat ; [preder.] *inklusive* Oder, dazeilad disglenat g.

inklusive araog. (gen.) : e-barzh ; *inklusive aller Gebühren, Steuern und Abgaben*, kargoù e-barzh, pep taos e-barzh.

Adv. : ... hag all, gant ..., ... e-barzh, ... ivez, en ur gontañ ..., ... enkontet ; *alles inklusive*, kargoù e-barzh, pep taos e-barzh.

Inklusorium n. (-s, Inklusorien) : [relij.] kellig manac'h kloastret b.

Inkognito n. (-s,-s) : *das Inkognito bewahren*, menel (chom) dianav ; *er wollte ihr gegenüber das Inkognito wahren*, n'en doa ket c'hoant bezañ ganti anavezet ; *sein Inkognito lüften*, diskuliañ e anv gwirion ; *jemandes Inkognito lüften*, diskuliañ anv u.b., dizoleiñ anv u.b., reiñ an dizolo war u.b.

inkognito Adv. : ent-dianav, ez dianav, e-kuzh, hep gouzout da zen, hep ma ouzer, en dic'houzout d'an holl, hep gouzout dare da zen, hep rat den ebet, hep bezañ anavezet / dianav (Gregor) ; *er blieb inkognito*, menel (chom) a reas dianav, bevañ a reas dianav e-touez an dud ; *inkognito reisen*, beajiñ ent-dianav.

inkohärent ag. : digempoell, digendalc'h, besk.

inkohärenz b. (-,-en) : digempoell g., digendalc'h g.

inkohlt ag. : [douarouriezh] glaouekaet.

Inkolhung b. (-) : [douarouriezh] glaouekadur g.

inkommensurabel ag. : **1.** digenvuzul, divuzul, divent ; **2.** [mat.] ankevuzul.

Inkommensurabilität b. (-) : [mat., fizik] ankevuzulded b.

inkommodieren V.k.e. (hat inkommodiert) : diaezañ, lakaat diaes, ober diaez da, hegal.

inkompatibel ag. : **1.** digempadus, digenrezus, digendere, digenglotus, diglot, digembezus, digembez ; [digempadus] *untereinander inkompatible Blutgruppen*, rizhoù gwad digempadus ls. ; **2.** [stlenn.] ankeverlec'h ; *inkompatible Software, inkompatibles Programm*, meziant ankeverlec'h g.

Inkompatibilität b. (-,-en) : digempadusted b., digenrezusted b., digenglotusted b., digembezusted, digembez g., digempad g. ; **2.** [mezeg] *Inkompatibilität der Blutgruppen*, digempadusted ar rizhoù gwad b., gwaddigempadusted b. ; **3.** [stlenn.] ankeverlec'h g., ankeverlec'hded b.

inkompetent ag. : **1.** divarrek, dic'houest, diampart, fall, divalav, moan ; *völlig inkompetent sein*, na c'houzout na hent na wenodenn, na c'houzout na ton na son, na c'houzout na tailh na bailh diwar-benn udb, na gompren notenn en udb, na gompren ur siseurt en udb, bezañ divalav (bezañ dic'houzvez) war udb, na gaout raksoñj ebet, na c'houzout na diouzh sou na diouzh diha, na c'houzout tra ebet, na c'houzout na penn na beniad da vann ebet, na gompren tra ebet en udb, na gompren foeltr Doue seurt en udb, na c'houzout dare, na intent takenn, na c'houzout doare na netra, bezañ dall e gazh, bezañ dall e saout ; *als Köchin bin ich völlig inkompetent*, me a zo ur plac'h divalav war ar gegin, me a zo ur plac'h dic'houzvez war ar gegin, divarrek on war ar gegin, me n'on seurt Doue da geginañ, fall on da geginañ, n'on gour evit ar c'heginañ ; *inkompetent werden*, divarrekaat ; *inkompetent machen*, divarrekaat ; **2.** [gwir] ankembeliek, ankembeli, er-maez a garg, dic'halloud, n'en deus ket an emell [eus udb] ; *inkompetentes Gericht*, lez-varn ankembeliek b., lez-varn ankembeli b.

Inkompetenz b. (-,-en) : **1.** divarregezh, dic'houest b., diampartiz b. ; *ein Vorhaben aus Inkompetenz oder Ungeschick zum Scheitern bringen*, kaotañ ar stal ; *er ist aus Inkompetenz gescheitert*, c'hwit eo o vezañ ma'z eo divarrek, ar pezh a zo kiriek dezhañ da vezañ c'hwit eo ez eo divarrek, c'hwit eo dre berzh e zivarregezh ; **2.** [gwir] ankembeli b.

inkomplett ag. : diglok, anklok ; [hiloniezh] *inkomplette Dominanz*, damdrec'helezh b.

inkompossibel ag. : [preder., Leibniz] ankengallus, ankenveziadus.

Inkompossibilität b. (-) : [preder.] ankenveziadusted b., ankengallusted b.

inkompressibel ag. : [fizik] dihevoustr.

inkompressibilität b. (-) : [fizik] dihevoustr g.

inkongruent ag. : **1.** digendere, digenglot, digenglotus, diglot, dijaoj, ... na zere ket ; **2.** [mat.] digenlec'hadus ; **3.** [dre skeud.] hep penn na lost, hep penn na reizh.

Inkongruenz b. (-,-en) : **1.** disklotadur g., digenglot g., digenglotusted b. ; **2.** [mat.] digenlec'hadusted b.

inkonsequent ag. : **1.** laosk, n'eus ket a zalc'h ennañ, berrboell, berr a skiant, berrboellik, intourt, diaviz, furluok, kemm-digemm, hedro, breskik, bresk, bouljant, valigant, kildro, dizalc'h, tro-distro ; **2.** direizhpoell, diboell, digempoell, digendalc'h, besk.

Inkonsequenz b. (-,-en) : **1.** berrboellegezh b., diavizded b. ; **2.** diboell g., digempoell g., digendalc'h g.

inkonsistent ag. : **1.** digantalc'h, dizalc'h, dibad, dibadus, digendalc'h ; **2.** *inkonsistente Gleichungen*, ataladoù digembezus ls.

Inkonsistenz b. (-) : digantalc'h g.

inkonstant ag. : furluok, kemm-digemm, hedro, breskik, bresk, bouljant, tro-distro, valigant, kildro, berrboell, dizalc'h.

Inkontinenz b. (-,-en) : [mezeg.] andalc'h troazh g. ; *Überlaufinkontinenz*, gourberañ g. ; *an Inkontinenz leidend*, andalc'hek, P. rouez ; *an Inkontinenz Leidender*, andalc'heg g. [liester andalc'heien] ; *Haminkontinenz*, dizalc'h war an troazh g., andalc'h troazh g., troazhandalc'h g. ; *Stuhlinkontinenz*, *Darminkontinenz*, *anorektale Inkontinenz*, *anale Inkontinenz*, dizalc'h war ar fank g., andalc'h fank g., fankandalc'h g.

Inkontinenzunterlage b. (-,-n) : arlenn g.

Inkonvenienz b. (-,-en) : **1.** amzereadegezh b., dizereadegezh b. ; **2.** displek g., diemsav g., chastre g., gwall g., diaezamant g.

inkonvertibel ag. : **1.** direizhus, digelennus, diwellaus, ... na c'heller ket gwellaat, ... n'eus ket a wellaat dezhañ, kilpennek, aheuret, arloupet, brein, touet, daonet, pomet, kinviet, echu, peurechu, eus ar penn, diouzh ar penn, kousket-mik en e dech fall ; **2.** digemmadus, digemmus, digemm, andaralladus, ... na c'haller ket darallañ, divrall ; **3.** [arc'hant.] aneitaladus.

Inkoordination b. (-,-en) : [mezeg.] digenurzh loc'hadel g.

Inkorporation b. (-,-en) : entouezierezh g., entoueziañ g., enbarzhadur g., kenstagadur g., stagerezh g., stagidigezh b., enstrolladerezh g., kenemprerezh g., enframman g., enframmadur g., enteuzadur g., enteuzidigezh b., kendeuzadur g., kendeuzad g., kendeuzidigezh b.

inkorporierbar ag. : entoueziadus.

inkorporieren V.k.e. (hat inkorporiert) : kenstagañ, stagañ, entoueziañ, toueziañ, enlakaat, enframman, engronnañ, enstrolladañ, enteuziañ, kendeuziañ.

Inkorporierung b. (-,-en) : entouezierezh g., entoueziañ g., enbarzhadur g., kenstagadur g., stagerezh g., stagidigezh b., enstrolladerezh g., kenemprerezh g., enframman g., enframmadur g., enteuzadur g., enteuzidigezh b., kendeuzadur g., kendeuzad g., kendeuzidigezh b.

inkorrekt ag. : 1. direizh, fallstummet ; 2. dizereat, amzereat, amzere, dijaol.

Inkorrektheit b. (-,-en) : 1. direizhded b. ; *Inkorrektheit der Sprache*, trefoetaj g. ; 2. amzereadegezh b., dizereadegezh b.

Inkraftsetzung b. (-) : entalvoudegadur g., erounidekadur g., entalvoudegañ g., erounidekaat g.

In-Kraft-Treten n. (-s) : entalvoud g.

Inkreis g. (-es,-e) : [mat.] kelc'h kaeet g.

Inkrement n. (-s,-e) : [stlenn., mat.] azvuiad g., inkremant g.

inkremential ag. / **Inkremential**- : ... azvuiadel.

inkrementieren V.k.e. (hat inkrementiert) : [stlenn., mat.] azvuiadañ, inkrementiñ.

Inkrementregister n. (-s,-) : [stlenn.] marilh konter g.

inkriminierbar ag. : karezadus.

inkriminieren V.k.e. (hat inkriminiert) : kareziñ, teurel ar garez war, tamall ; *jemanden inkriminieren*, kareziñ u.b., teuler ar garez war u.b., tamall u.b. ; *jemanden fälschlich inkriminieren*, kareziñ u.b. e gaoñ, falstamall u.b., tamall u.b. e faos, tamall u.b. e gaou.

inkriminierend ag. : karezus.

inkriminiert ag. : karezet.

Inkrustation b. (-,-en) : 1. **a)** enskantadur g. ; **b)** [ober] enskantañ g. ; 2. [dilhad.] **a)** kinkladur g., lurell b., gourem b., pasamant g. ; **b)** [ober] kinklañ g. ; 3. [kimiezh] **a)** kreunenn b. ; **b)** [ober] kreunenniñ g.

inkrustieren V.k.e. (hat inkrustiert) : [tekn.] enstekañ, enskantañ, rikamaniñ.

V.gw. (hat inkrustiert) : [kimiezh] kreunenniñ.

inkrustierend ag. : [kimiezh] kreunennus.

Inkrustierung b. (-,-en) : [dilhad.] **a)** kinkladur g., lurell b., gourem b., pasamant g. ; **b)** [ober] kinklañ g.

Inkubation b. (-,-en) : 1. goradur g., goriñ g., gor g. ; 2. [mezeg.] gounervezh g., enkelez g.

Inkubationsphase b. (-,-n) : [mezeg.] gounervezh g., prantad enkelez g.

Inkubationszeit b. (-,-en) : 1. gorerezh g., reuziad goriñ g., gorvezh g. ; *nach drei Wochen Inkubationszeit*, goude teir sizhun o c'horin (o wirin) ; 2. [mezeg.] prantad enkelez g.

Inkubator g. (-s,-en) : gorerez b., digloser g. [*liester digloseriñ*].

Inkubus g. (-, Inkuben) : inkub g. [*liester inkubed*], diaoul mac'her g., diaoul moustrer g.

Inkulpant g. (-en,-en) : klemmer g., tamaller g., kehuzer g.

Inkulpat g. (-en,-en) : [gwir] enkabled g. [*liester enkablidi*], tamallad g. [*liester tamallidi*], kehuzed g. [*liester kehuzidi*].

inkulpiieren V.k.e. (hat inkulpiert) : [gwir] enklabañ, kehuzañ, tamall.

Inkunabel b. (-,-n) : [moull.] henvoulladur g., levr henvoullat g.

Inland n. (-s) : diabarzh g., bro b.

Inlandeis n. (-es) : togenn-skorn b., inlandsis g., skornredenn gevandirel b.

Inländer g. (-s,-) : annezad ar vro g.

Inländerin b. (-,-nen) : annezadez ar vro g.

Inlandflug g. (-s,-flüge) : nij diabarzh g., nijadenn diabarzh b.

Inlandmarkt g. (-s,-märkte) : nevid diabarzh g., marc'had diabarzh g., nevid broadel g., marc'had broadel g.

inländisch ag. : eus ar vro, diabarzh, broadel.

Inlandsgeschäft n. (-s,-e) : afer genwerzh en diabarzh ar vro b.

Inlandspreis g. (-es,-e) : priz a dalv en diabarzh ar vro g.

Inlaut g. (-s,-e) : lizherenn etrevogalennel b. ; *im Inlaute*, etre div vogalenn, etre an div vogalenn.

Inlett n. (-s,-s/-e) : 1. [gwiad.] fustenn b. ; 2. [dre astenn.] **a)** toagenn c'holc'hed b. ; **b)** toagenn b., souilh g.

inliegend ag. : amañ e-barzh, amañ stag, amañ kevret, enklozet.

in medias res Adv. : *in medias res kommen*, lakaat ar gaoz war kraf an diviz hep chom da dorañ, mont eeun d'ar pal.

inmitten araog. (gen.) : e-kreiz, e-touez, e-touesk, kenetre, e melloù [ur strollad tud, ur strollad traoù].

in natura Adv. : 1. evel m'emañ e gwirionez, diouzh an traoù o-unan, diouzh natur ; 2. [paeañ] e traezoù, gant traezoù, gant boued ; 3. [dre fent] *in natura bezahlen*, paeañ gant e gorf.

inne Adv. : e-kreiz ; *mitteninne*, **a)** er c'hreiz end-eeun, er c'hreizig-kreiz, e kreizik kreiz, e-kreiz tre ; **b)** a-greiz-holl, a-greiz-pep-ober, a-greiz-taol, a-greiz-tenn, a-greiz-pep-kreiz, sonn, krenn, trumm, pik, brusk, a-benn-krak, a-daol-trumm.

innehaben V.k.e. (hat inne / hatte inne / hat innegehabt) : kaout, derc'hel, embreger ; *Eigentum innehaben*, bezañ perc'henn ; *eine Stellung innehaben*, bezañ en ur garg, embreger ur garg, derc'hel ur garg, derc'hel ur stael ; *eine führende Stellung innehaben*, bezañ en ur garg uhel, embreger ur garg ren, derc'hel un uhelgarg, bezañ er c'hargoù ; *er hat eine gute Stellung inne*, labour vat en deus ; *mehrere Ämter innehaben*, bemiañ kargoù, laerezh poan ar re zilaour, bezañ ur serrer kargoù eus an-unan ; *einen Rekord innehaben*, bezañ dalc'her ur rekord bennak, derc'hel ur rekord bennak ; *die Führungsrolle innehaben*, bezañ e penn an traoù, bezañ e penn ar jeu, bezañ e penn an abadenn, bezañ er c'hargoù.

innehalten V.gw. (hält inne / hielt inne / hat innegehalten) : 1. soc'hiñ, chom a-sav, chom a-bik, chom a-boz, chom bourdet, chom krenn, chom boud, chom bouc'h, chom bourt, bourdiñ, bouc'hañ, sac'hañ, pozañ, chom a-bann, arsaviñ, harpañ, herpel ; *abrupt innehalten*, chom pik, chom pik a-sav, chom krenn a-sav, chom a-sav-pik, chom a-sav klok ; *mitten in der Rede hielt er inne*, chom a reas krenn e-kreiz e brezegenn, chom a reas mik e-kreiz e brezegenn, troc'hañ a reas berr d'e brezegenn, krennañ a reas trumm e brezegenn, krennañ a reas trumm e c'her, krennañ a reas trumm e gaoz, chom a reas krenn a-sav e-kreiz e brezegenn, chom a reas pik a-sav e-kreiz e brezegenn, chom a reas e deod a-isplih, chom a reas e deod ouzh ar groug, koll a reas penn e neudenn, koll a reas penn e gudenn, chom a reas ouzh an drez, ne reas nemet hanterbrezeg, chom a reas berr war e c'her, tevel a reas berr, chom a reas bourt, chom a reas boud, chom a reas bouc'h, sac'hañ a reas, chom a reas e-pign gant e brezegenn ; *derjenige, der mitten in einer Rede innehält*, ar boudet g. ; 2. doujañ da, mirout, ober diouzh, sentiñ ouzh ; *die Gesetze innehalten*, doujañ d'al lezennoù, derc'hel tost d'al lezennoù, mirout al lezennoù, sentiñ ouzh al lezennoù, ober diouzh al lezennoù.

Inneismus g. (-) : [preder.] enganouriezh b., enganedouriezh b.

Inneist g. (-en,-en) : [preder.] enganour g., enganedour g.

Inneität b. (-) : [preder.] enganedet b.

innen Adv. : 1. en diabarzh, e-barzh, a-barzh, a-ziabarzh, diabarzh ; *der Becher ist innen vergoldet*, an hanaf a zo alaouret e ziabarzh ; *ich kenne ihn innen und außen (von innen und außen)*, gouzout a ran ervat dioutañ, e anavezout a ran hed an neudenn, e anavezout a ran penn-kil-ha-troad, anavezout a ran anezhañ evel p'em bije maget anezhañ, gouzout a ran e vad hag e zroug, anavezout a ran anezhañ en daou du, gouzout a ran an tu dioutañ, meiz mat am eus outañ, gouzout a ran e holl ribouloù, gouzout a ran diouzh e holl ribouloù, gouzout a ran brav dioutañ ; *nach innen aufgehen*, digeriñ war an diabarzh ; *nach innen*, war-zu an diabarzh ; *von innen*, eus an diabarzh, a-ziabarzh ; *die Tür war von innen abgeschlossen*, an nor a oa prenet en diabarzh (eus an

diabarzh, a-ziabarzh) ; *von innen her, von innen heraus*, a-ziabarzh, dre ziabarzh ; *von innen*, eus an diabarzh ; **2.** [dre skeud.] *P. sich von innen begucken*, ober ur c'hrogad (ur pennad, ur berad) kousket, ober ur gouskadenn ; **3.** [predere.] *von innen gekommene Ideen*, mennozhioù danzeet ls..

Innenarchitekt g. (-en,-en) : kinklour g.

Innenarchitektur b. (-,-en) : kinklerezh diabarzh g.

Innenaufnahme b. (-,-n) : [film] skeudtapadur diabarzh g.

Innenaustattung b. (-,-en) : annezadur an ti g., aveadur an ti g.

Innenaustatter b. (-,-en) : kinklour g.

Innenbahn b. (-,-en) : [sport] roudenn diabarzh b. ; *auf der Innenbahn laufen, auf der Innenbahn fahren*, derc'hel tost d'ar gordenn.

Innenballistik b. (-) : bannouriezh diabarzh b.

Innenbeleuchtung b. (-,-en) : gouleier diabarzh ls.

Innenbohrung b. (-,-en) : toulladur g. ; *konische Innenbohrung*, toulladur kerniek g.

Innenbord g. (-s,-e) : [ardamezouriezh] ourl g. ; *doppelter Innenbord*, kizenn b.

Innenborder g. (-s,-) / **Innenbordmotor** g. (-s,-en) : [merdead.] keflusker enbourzh g.

Innenbordmotorboot n. (-s,-e) : [merdead.] bag dre geflusker enbourzh b.

Innendienst g. (-es,-e) : servij burev g., labour burev g.

Innendreiviertel g. (-s,-) / **Innendreiviertelspieler** g. (-s,-) : [sport] tric'hardour kreiz g.

Inneneinrichtung b. (-,-en) : **1.** afeson diabarzh an ti g. ; **2.** aveadur an ti g. ; **3.** [kenwerzh] arrebeuri ls., annezadur g., aveadur tiez g.

Innenfläche b. (-,-n) : gorre diabarzh g.

Innenfutter n. (-s) : [dilhad] doubladur g. ; *Innenfutter eines Holzschuhs als Spannschutz*, choukenn b., bourr g.

Innenhaut b. (-) : [korf.] **1.** tonenn b., derm g., iskroc'hen g., enkroc'hen g. ; **2.** lienenn diabarzh b. ; **2.** [merdead.] *Innenhaut eines Schiffes*, plankennoù diabarzh ar c'houc'h ls.

Innenhof g. (-s,-höfe) : porzh diabarzh g., pratell b. ; *Innenhof eines Klosters*, pratell ur c'hloastr b.

Innenkaliber n. (-s,-) : kavnez b.

Innenklüver g. (-s,-) : [merdead.] fok 'n eil g.

Innenknöchel g. (-s,-) : [korf.] ufern a-skin g.

Innenknöchelband n. (-s,-bänder) : [korf.] stagell delta b.

Innenleben n. (-s) : endon g., buhez speredel b., kreizon an den g., askre b., kalon Mab-den b., don ar galon g., traoù a-ziabarzh d'an den ls.

Innenminister g. (-s,-) : ministr an Diabarzh g., maodiern an Diabarzh g., maodiern an aferioù diabarzh g.

Innenministerium n. (-s,-ministerien) : **1.** [karg] ministrerezh an Diabarzh g. ; **2.** [savadur] ministrerezh an Diabarzh b., ministrdi an Diabarzh g.

Innenmyzel n. (-s,-ien/-e) : [bev., louza.] mikeliom diabarzh g.

Innenohr n. (-s,-en) : [korf.] skouarn diabarzh b. ; *oberes Bläschen des Innenohres*, krozhig b. ; *unteres Bläschen des Innenohres*, sac'hig b.

Innenpolitik b. (-) : politikerezh diabarzh g.

innenpolitisch ag. : ... a sell ouzh ar politikerezh diabarzh, a-zalc'h ouzh ar politikerezh diabarzh.

Innenraum g. (-s,-räume) : **1.** diabarzh g., egorenn diabarzh b., kambr b., pezh g., sal b. ; **2.** logell b., kombod pasajourien g., koban b.

Innenreim g. (-s,-e) : [barzh.] klotenn diabarzh b., enklotenn b.

Innenrevision b. (-,-en) : aodit diabarzh g., arc'hwil diabarzh g., kontroll diabarzh g., ensellerezh diabarzh g., enselladenn diabarzh b.

Innenrevisor g. (-s,-en) : aoditer diabarzh g., arc'hwiler diabarzh g.

Innenschielen n. (-s) : [mezeg.] loakrerezh engwar g., engwarded lagadel b.

Innenschmarotzer g. (-s,-) : [loen., bev.] enarvevad g. [*liester* enarvavaded].

Innensechskantschlüssel g. (-s,-) : alc'hwez Allen® g., alc'hwez ki c'hwec'h talbenn g., alc'hwez ki evit biñsoù c'hwec'htalbennek ent kleuz g.

Innensechskantschraube b. (-,-n) : biñs Allen® b., biñs gant ur penn c'hwec'htalbennek ent kleuz b., biñs c'hwec'htalbennek ent kleuz b.

Innenseite b. (-,-n) : diabarzh g., tu diabarzh g., tu a-ziabarzh g. ; *die Innenseite eines Glases*, kleuz ur werenn g., kleuzenn ur werenn b. ; *auf der Innenseite des Bechers*, a-ziabarzh d'an hanaf.

Innensims g. (-es,-e) : barlenn diabarzh b., stern diabarzh g., riz diabarzh g., rizenn diabarzh b., pousadur diabarzh g. ; *Innensims eines Kamins*, gorfenn b.

Innenskelett n. (-s,-e) : [bev.] enskeledenn b. ; *Kalk-Innenskelett eines Seeigels (P. Gehäuse, Schale)*, kogenn viteureg b. [*liester* kogoù viou-teureg].

Innensohle b. (-,-n) : [boteier] korniell b. [*liester* korniell], sol diabarzh g., soledenn diabarzh b., solenn diabarzh b.

Innenspant n./g. (-s,-en) : [merdead., nij.] kambron g.

Innenstadt b. (-,-städte) : *die Innenstadt*, kreiz-kêr g., ar gêr gozh b. ; *in der Innenstadt wohnen*, bezañ o chom e kreiz-kêr ; *in die Innenstadt fahren*, mont betek kreiz-kêr.

Innentasche b. (-,-n) : fiched g., godell dindan b., godell guzh b.

Innentemperatur b. (-,-en) : gwrezverk diabarzh g., gwrez diabarzh b.

Innenverteidiger g. (-s,-) : [sport] drekour kreiz g., difenner kreiz g., adreger kreiz g.

Innenwand b. (-,-wände) : speurenn b. ; *tragende Innenwand*, moger-dreuz b. [*liester* mogerioù-treuz].

Innenweite b. (-,-n) : treuzskiz diabarzh g., treuzskizenn diabarzh b.

Innenwelt b. (-) : kreizon an den g., kalon Mab-den b., don ar galon g., kaouded an den b., endon an den g., askre an den b., kreiz an den g., kalon Mab-den b., an traoù a-ziabarzh d'an den ls., buhez diabarzh b.

Innenwinkel g. (-s,-) : [mat.] korn diabarzh g.

inneratomar ag. : [fizik, kimiezh] enatomennel.

innerbetrieblich ag. : e-barzh an embregerezh, ... a sell ouzh an embregerezh.

innerdeutsch ag. : **1.** ... a sell ouzh aferioù diabarzh Bro-Alamagn ; **2.** [istor] etrealaman.

innere(r,s) ag. : diabarzh, a-ziabarzh, diabarzhzek, enbezant, ebarzhel, enien ; *das innere Tor*, an nor diabarzh b., ar porzh diabarzh g. ; *die innere Stadt*, kreiz-kêr g. ; *innere Wirren*, emstourm g., emstourmad g., arvelloù diabarzh ls., arvelloù a-ziabarzh ls., dispac'hioù a-ziabarzh ls., dizunvaniezhoù diabarzh ls. ; *ein inneres Leiden*, un droug en diabarzh ar c'horf g., ur boan en e ziabarzh b., un droug en e ziabarzh g., ur boan en diabarzh ar c'horf b., un droug en e greizenn g. ; *der innere Kampf zwischen Liebe und Hass*, ar stourm e kalon Mab-den etre ar garantez hag ar gasoni g. ; *die inneren Angelegenheiten*, an aferioù diabarzh ls., an traoù prevez ls. ; *der innere Mensch*, kaouded an den b., endon an den g., kreizon an den g., askre an den b., kreiz an den g., kalon Mab-den b., don ar galon g., an traoù a-ziabarzh d'an den ls. ; *innerer Wert der Währung*, gwerzh enien ar moneiz g. ; *sein inneres Gleichgewicht wiederfinden, seine innere Ruhe*

wiederfinden, kavout gwasked diouzh kint ha broud ar c'herse, adkavout e gempouez spered, adkavout e gempouez bred, adkavout e blom ; *innerste(r,s)*, endonel, endonek, kreizonel, kreizonek ; *innerste Überzeugung*, kredenn askreek b., angred g. ; *meiner innersten Überzeugung nach*, diouzh pezh a gredan e don va c'halon (a gredan em c'hreiz, a gredan em endon, a gredan em askre) ; *inneres Gespräch*, lavar diabarzh g. ; [bred.] *innere Wahrnehmung*, merzout diabarzh g. ; [gwir] *die inneren Gewässer*, an doureier diabarzh ls. ; [korf.] *inneres Organ*, flugezenn b. [liester flugezennoù / flugez] ; *die inneren Augenmuskeln*, kigennoù diabarzh al lagad ls. ; *innerer Fußsohlennerv*, nervenn a-sol kreizel b. ; [yezh.] *innere Flexion*, plegad diabarzh g. ; [stered.] *innerer Planet*, planedenn diabarzh b. ; [relij.] *innere Mission*, mision diabarzh g.

Innere(s) ag.k. n. : 1. diabarzh g., kreiz g., kreizenn b., kalon b., kreizon g. ; *sich (dat.) das Innere des Grabes ansehen*, sellet a-ziabarzh ar bez ; *das Innere des Schlosses ist eine einzige Ruine*, eus diabarzh ar c'hastell ne chom nemet dismantrou, eus kreizenn ar c'hastell ne chom nemet dismantrou ; *im Inneren des Landes*, en diabarzhvro, en douaroù, en argoad, e kalon ar vro, en diabarzh ar vro, e kreiz ar vor, war ar maez don ; *im Inneren der Kirche*, en diabarzh an iliz ; *im Inneren der Erde*, e kreizon an Douar, e kreiz an Douar, e donder don an Douar, en diabarzh an Douar / e kalon an Douar / e kof an Douar (Gregor), e kondon an douar ; [polit.] *Minister des Inneren*, ministr an Diabarzh g., maodiern an Diabarzh g., maodiern an aferioù diabarzh g. ; *das Innere eines Glases*, kleuz ur werenn g., kleuzenn ur werenn b. ; *sein Inneres brannte heiß vor Fieber*, an derzhienn a deve dezhañ e greiz, devet e veze gant an derzhienn en e greizenn ; 2. [dre skeud.] *unser Inneres*, hor c'haoued b., hon askre b., hor c'hreiz g., don hor c'halon g., hor c'hreiz g., hon endon g., an traoù a-ziabarzh deomp ls., kreizon an den g. ; *in meinem tiefsten Inneren*, em c'hreiz, em c'haoued, e don va ene, em askre, e don va c'halon, en don eus va c'halon, e donder va c'halon, em c'hreiz, em endon, a-ziabarzh va c'halon, don a-ziabarzh din, don em diabarzh, don e-barzh ennon.

Innereien ls. : [kegin.] torioù ls., kourailhoù ls., diskaroù ls., flugez str., flugezennoù ls., sotrailhoù ls. ; *bräunliche Innereien der Krabbe*, foer b., foer grank b., foer velen b. ; *die roten und die bräunlichen Innereien der Krabben schmecken herrlich*, foer ha boued ruz ar c'hranked a zo dispar ; *Verarbeitung von Innereien*, bouzellerezh g., striperezh g. ; *Verarbeitungsbetrieb für Innereien*, bouzellerezh b., striperezh b.

Innereienhändler g. (-s,-) : striper g.

innergemeinschaftlich ag. : enkumuniezhel.

innerhalb araog. (gen.) : 1. e diabarzh, a-ziabarzh, diabarzh, e-barzh ; *sich innerhalb eines Staates frei bewegen*, mont ha dont en e frankiz e diabarzh ur Stad ; *innerhalb der Stadt*, e-barzh kêr ; *die Arbeiten innerhalb und außerhalb des Hauses*, labourioù an ti ha labourioù ar maez ls. ; *innerhalb des vom Gesetz gegebenen Rahmens*, e stern al lezenn ; *innerhalb der Hauptgeschäftszeit*, e-pad ar prez labour ; 2. a-barzh, e-barzh, a-benn, ac'hann da, dindan, e-korf, en ur ober, da benn ; *innerhalb kurzer Zeit*, *innerhalb kürzester Zeit*, e berr amzer, en ur par berr, a-barzh nemeur, kent ma vo pell, a-raok pell, a-benn nemeur, a-benn nebeut amañ, dindan nebeut amzer, diwar un nebeud, dindan verr amzer, a-benn nebeut, edan berr, prestik, dizale, hep dale, hep re a zale, hep dale nemeur, hep nemeur a zale, hep dale pell, hep pell dale, a-barzh nebeut, war-barzh nemat, ne vo ket a-bell, ne vo ket pell, ne vo ket pell an dale, ne vo ket pell an amzer, kent pell, kent pell-bras, ac'hanen da bell, hep pell ; *innerhalb kurzer Zeit hatten wir unsere gesamte Munition verschossen*, hon drajez a echuas edan

berr ; *innerhalb von zwei Stunden kommt er*, ac'hann da ziv eurvezh e vo amañ, a-benn div eurvezh e vo amañ, da benn div eurvezh e vo amañ, en tu-mañ da ziv eurvezh e vo amañ, a-raok div eurvezh ac'hanen e vo amañ ; *innerhalb einer Woche*, a-barzh ur sizhun amañ, dindan eizhtez, e-korf eizhtez, a-benn eizhtez, da benn eizhtez, war-benn eizhtez, en ur ober ur sizhun ; *innerhalb eines Jahres*, en ur ober bloaz ; *innerhalb eines Monat*, dindan miz, e-korf ur miz, en ur ober miz ; *innerhalb der nächsten zwei Monate*, a-barzh daou viz amañ ; *innerhalb kürzester Frist*, buan-mat, e berr amzer, dindan verr amzer, an abretañ ar gwellañ.

innerlich ag. : diabarzh, ebarzhel.

Adv. : 1. en e greizon, en e gaoued, e goueled e galon, en endon, en e bart e-unan, e don e ene, en e askre, e don e galon, en don eus e galon, e donder e galon, a-spered ; 2. en diabarzh, e-barzh, a-barzh, a-ziabarzh, diabarzh.

Innerlichkeit b. (-) : diabarzhelezh b., diabarzhder g., diabarzhder b.

innerorts Adv. : [Bro-Suis] en diabarzh kêr.

innerstädtisch ag. : diabarzh kêr ; *die innerstädtische Bevölkerung*, ar boblañs tolpet e kêr b., ar boblañs en diabarzh kêr b.

innerste(r,s) ag. : donañ ; *innerste Überzeugung*, kredenn askreek b., angred g.

Innerste(s) ag.k. n. : 1. askre b., kreizon g., kaoued b., endon g., don ar galon g. ; *tief in meinem Innersten*, em c'hreiz, e don va ene, em askre, e don va c'halon, em c'haoued, en don eus va c'halon, e donder va c'halon, e goueled va c'halon, a-ziabarzh va c'halon, don a-ziabarzh din, e donderioù va ene ; *bis ins Innerste des eigenen Herzens vorstoßen*, diskenn en an-unan, diskenn e goueled e galon ; 2. kreiz g. ; *im Innersten des Landes*, e kreizig-kreiz ar vro.

innert araog. (gen. pe dat.) : [Bro-Suis, Bro-Aostria] a-barzh, a-benn, ac'hann da, dindan, e-korf.

innertropisch ag. : etretrovanel ; *innertropische Zone*, takad etretrovanel g.

innervieren V.k.e. (hat innerviert) : [mezeg.] nervaouiñ.

innwerden V.gw. (wird inne / wurde inne / ist innegeworden) + gen. : merzout, santout, spurmantiñ ; *einer Sache innwerden*, merzout udb, teuler pled (evezh) ouzh udb.

innewohnen V.gw. (hat innegewohnt) + dat. : bezañ kenstag ouzh, bezañ stag ouzh ; *auch alten Sitten kann Gutes innewohnen*, ur mad bennak a c'hall bezañ tennet eus an henvoazioù, an henvoazioù ivez a c'hell kaout o mad.

innewohnend ag. : kenstag ouzh, stag ouzh, diabarzhel, ebarzhel ; *einer Sache (dat.) innewohnend*, kenstag ouzh udb, stag ouzh udb.

innig ag. : tost d'ar galon, donañ, endonel, endonek, kreizonel, kreizonek, kalonek, askreek ; *jemandem seinen innigen Dank sagen*, trugarekaat u.b. a greiz e galon ; *inniger Kuss*, pok kalonek g. ; *innige Freundschaft*, mignoniezh wirion b., mignoniezh don b. ; *meine innigsten Glückwünsche*, va gwellañ gourc'hemennoù ls., va gourc'hemennoù kalonekañ ls. ; *er küsste sie innig*, pokat a reas kalonek dezhi ; *innig lieben*, karout gant ur galon tener-glizh, karout leizh e galon, karout a-greiz-kalon ; *mein innigster Wunsch ist hinzugehen*, n'em eus ken c'hoant nemet mont di, n'em eus ken mennozh nemet mont di, va spered a venn mont di, di eo e tenn va c'halon, birviñ a ran gant ar c'hoant da vont di.

Innigkeit b. (-) : intampi b., herrder g., gred g., oaz g., jourdoul g., begon b., lusk g., birvilh g., tan g., bevder g., bervded b., bervdanted b., birvidigezh b., ernez b., entan g., nerzh-youl g., deltu g.

inniglich Adv. : a greiz e galon, e don e galon, en e greizon, en e gaouded, e don e ene, en e askre, e goueled e galon, en endon, en don eus e galon, e donder e galon

Innovation b. (-,-en) : nevezadur g., nevezadenn b. ; *nicht immer bedeutet Innovation Verbesserung*, neveziñ n'eo ket atav gwellaat.

Innovationskosten ls. : frejoù neveziñ ls., mizoù neveziñ ls.

innovativ ag. : nevezus, ijinek ; *innovative Haltung*, gread-neveziñ g.

Innovator g. (-s,-en) : nevezer g.

innovieren V.gw. (hat innoviert) : neveziñ.

Innung b. (-,-en) : 1. korfuniad g., korf-micher g., kevmicher b., korf g. ; 2. leouriezh b.

Inobservanz b. (-) : [relij.] anvridigezh [udb] b., anvirerezh [udb] g., disentidigezh [d'udb, ouzh udb] b., P. terridigezh [udb] b.

inoffiziell ag. : anofisiel, ankefridiel ; *aus inoffizieller Quelle*, a berzh prevez, a berzh ankefridiel.

Inokulation b. (-,-en) : [mezeg.] enkoriñ g.

inokulierbar ag. : [mezeg.] enkoradus.

inokulieren V.k.e. (hat inokuliert) : enkoriñ, enkontammiñ, strinkellat.

inoperabel ag. : [mezeg.] anoberatadus, ... n'oufed ket oberata, ... na c'heller ket oberata.

inopportun ag. : digoulz, digoulzet, dibred, divare.

Inopportunität b. (-) : digoulz g.

in petto Adv. : *etwas in petto haben*, kaout udb dindan e soñj, kaout udb dindan e gazel ; *ich habe noch einiges in petto gegen sie*, mirout a rin dezhi un annoar diwar va buoc'h, gouarn a rin dezhi ul leue eus va buoc'h, n'em eus ket talarat ganti c'hoazh, gwregon a zo da lodennañ etrezomp c'hoazh, gwregon am eus da lodennañ ganti c'hoazh.

in puncto Adv. : evit pezh a sell ouzh, a-zivout, a-fet, e-keñver.

Input g./n. (-s,-s) : 1. [stlenn.] enmont g., ebarzhadenn b., moned g., kasadenn b., enank g. ; 2. atiz g., broud g., brouderezh g., intrudu g., lañs g., lusk g. ; *den Input zu etwas geben*, reiñ an taol-kregiñ d'udb, reiñ al lusk d'udb, reiñ ar brall d'udb, reiñ lañs (lusk) d'udb, broudañ udb, lusk d'udb, reiñ al lañs kentañ d'udb, brac'hitellat udb, bezañ al lañsadenn gentañ, lakaat udb e bole, reiñ bole d'udb, plantañ bole en udb, lakaat bole en udb ; 3. degasadenn b., skoazell b., kendaolad g. ; 4. [armerzh.] enod g. ; *Inputs und Outputs*, enodoù hag ec'hodoù.

Inputfaktor g. (-s,-en) : [armerzh.] enod g.

inquirieren V.k.e. (hat inquiriert) : atersañ, keisiañ, ober un enklask, ober enklask (war), ren un enklask, ditourañ, ditouriñ, enklask [u.b./udb], imbours'hiñ, imbours'hiñ war.

Inquisition b. (-) : [relij.] Inkizision b. ; *die Heilige Inquisition*, an Ofis Santel g., an Inkizision Santel b. ; *Ermittlungsreise im Namen der Inquisition*, troiad inkizitañ b.

Inquisitionsgericht g. (-s,-e) : [relij.] Ofis Santel g., lez-varn an Inkizision b.

Inquisitionsmaxime b. (-) : [gwir] pennaenn an argerzhat keisiañ b.

Inquisitionsverfahren n. (-s,-) : [relij.] argerzhad inkizitañ g.

Inquisitor g. (-s,-en) : [relij.] inkizitour g., barner inkizitour g., ofisial inkizitour g. ; *Großinquisitor*, *Generalinquisitor*, inkizitour meur g.

inquisitorisch ag. : [relij.] e doare an Inkizision, evel un inkizitour, ... inkizitañ.

Inrechnungstellung b. (-,-en) : [kenwerzh] fakturadur g.

Inreim g. (-s,-e) : [barzh.] klotenn diabarzh b., enklotenn b.

ins [berradur evit in das] d'ar, d'al, d'an ; *sellit ouzh in*.

Insalivation b. (-) : [mezeg.] enhalvadur g.

Insasse g. (-n,-n) : 1. treizhad g., beajer g., pasajour g. ; *Insasse eines Flugzeugs*, treizhad e bourzh ur c'harr-nij g. ; *die Autoinsassen*, tud ar c'harr ls., an dud a oa (a zo) er c'harr ls. ; 2. annezad g., lojad g.

Insassenversicherung b. (-,-en) : kretadur evit an dud treuzdouget g., kretadur treizhidi g.

insbesondere Adv. : dreist-holl, a-dreist pep tra, dreist pep tra, pergen, peurgetket, ispisial, da gentañ-penn, da gentañ ha dreist pep tra, da gentañ-holl, da gentañ-razh, da gentañ-unan, kentañ penn, kentañ lañs, kentañ kan, kentañ pae.

inschallah : inch allah.

Inschrift b. (-,-en) : engravadur g., engravadenn b., engrav g., enskrivadur g., enskrid g., enskrivadenn b., bomm-enskrivadur g. ; *ohne Inschrift*, diskrid ; *eine Inschrift ausmeißeln*, kizellañ un enskrivadur ; *die Inschrift verblasst*, *die Inschrift wird undeutlich*, diverkañ a ra an enskrivadur ; *glyphische Inschrift*, enskrivadur glifek g.

Inschriftenkunde b. (-) : enskrivadurouriezh b.

Inseestechen n. (-s) : [merdead.] digaeadur g.

Insekt n. (-s,-en) : [loen.] amprevan g., waoñ g. ; *beißend-kauende Insekt*, amprevan friker g., amprevan chageller g. ; *springendes Insekt*, amprevan lammer g. ; *Ameisen sind Staaten bildende Insekten*, ar merien a vev e kevredigezhioù aozet, ar merien a vev a-veuriadoù, ar merien a zo amprevaned kevredus anezho ; *Bienen sind Staaten bildende Insekten*, ar gwenan a vev e kevredigezhioù aozet ; *fliegende Insekten*, amprevaned-nij ls. ; *schwerfällig fliegende Insekten*, amprevaned pounner o nij ls., amprevaned lourt da nijal ls. ; *kriechende Insekten*, amprevaned stlej ls. ; *Insekten mit viergliederigen Tarsen*, amprevaned tetramer ls. ; *schädliche Insekten*, amprevaned noazus ls. ; *blütenbesuchende Insekten*, amprevaned bleuniaouaer ls., bleuniaouaerien ls. ; *honiglieferndes Insekt*, meler g. [liester melered], amprevan meler ls. ; *Stechinsekten*, *stechende Insekten*, amprevaned flemmer ls. ; *blutsaugende Insekten*, amprevaned gwadsuner ls.

Insektenbekämpfung b. (-,-en) : diamprevanerezh g., diamprevanañ g., flitoksañ® g.

Insektenbekämpfungsmittel n. (-s,-) : lazh-amprevaned g., louzoù-amprevaned g., louzoù-diamprevanañ g., louzoù-diamprevanediñ g., louzoù lazh-amprevaned g., louzoù amprevanlzh g., diamprevaner g., amprevanlzhher g., flitoks® g.

Insektenbeschreibung b. (-) : entomologiezh b., amprevanoniezh b.

Insektenblume b. (-,-n) : [louza.] *dalmatinische Insektenblume*, piretra g.

insektenblütig ag. : [louza.] entomogam.

Insektenblütigkeit b. (-) : [louza.] entomogamiezh b.

Insektenbrut b. (-,-en) : [loen.] krouañs b., gorad g.

Insektenforscher g. (-s,-) : entomologour g., amprevanonour g.

insektenfressend ag. : [loen., louza.] amprevanezat, ... amprevandebrer, ... amprevanetaer, ... debrer-amprevaned.

Insektenfresser g. (-s,-) : [loen.] amprevanezat g. [liester amprevanezaded], amprevanetaer g., debrer-amprevaned g., amprevandebrer g.

Insektengift n. (-s,-e) : lazh-amprevaned g., amprevanlzhher g., diamprevaner g., louzoù-amprevaned g., louzoù lazh-amprevan g., louzoù amprevanlzh g., louzoù-diamprevanañ g., flitoks® g.

Insektenkenner g. (-s,-) : entomologour g., amprevanonour g.

Insektenkunde b. (-) : entomologiezh b., amprevanoniezh b.

Insektenlarve b. (-,-n) : preñvedell b., preñvedenn b., preñvenn b., larvenn b. [liester larved].

Insektenlehre b. (-) : entomologiezh b., amprevanoniezh b.
Insektenmittel n. (-s,-) : lazh-amprevaned g., louzoù-amprevaned g., louzoù-diamprevanañ g., louzoù lazh-amprevaned g., louzoù amprevanlazh g., amprevanlazier g., diamprevaner g., flitoks® g.
Insektenplage b. (-,-n) : bordilh a amprevaned b., amprevaned a bep tu (kement-ha-kement, ken-ha-ken, ken-ha-kenañ, mui-pegenn-mui, gwazh-pegenn-gwazh, a-vordilh, forzh pegement, e-leizh) ls.
Insektenpulver n. (-s) : poultr lazh-amprevaned g., poultrenn lazh-amprevaned g., poultr diamprevanañ g., poultrenn diamprevanañ b., poultr amprevanlazh g., poultrenn amprevanlazh b.
Insektenstaat g. (-s,-en) : [loen.] kevredigezh amprevaned aozet g., meuriad amprevaned g.
Insektenstich g. (-s,-e) : flemmadenn b., flemmadur g. ; *bei Insektenstichen lindernd wirkend*, mat ouzh flemmoù an amprevaned, mat ouzh ar flemmadennoù.
Insektenvernichtungsmittel n. (-s,-) /
Insektenvertilgungsmittel n. (-s,-) : lazh-amprevaned g., louzoù-amprevaned g., louzoù-diamprevanañ g., louzoù lazh-amprevaned g., louzoù amprevanlazh g., diamprevaner g., amprevanlazier g., flitoks® g.
Insektenvertreibungsmittel n. (-s,-) : louzoù amprevangas g., danvez amprevangas g.
Insektivore¹ g. (-n,-n) : [loen] amprevanezad g. [*liester amprevanezaded*], amprevanetaer g., P. debrer amprevaned g., amprevandebrer g.
Insektivore¹ b. (-,-n) : [louza.] plant amprevanezat str., plant kigdebrer str., plant kigezat str.
Insektizid n. (-s,-e) : lazh-amprevaned g., louzoù-amprevaned g., louzoù-diamprevanañ g., louzoù lazh-amprevaned g., louzoù amprevanlazh g., diamprevaner g., amprevanlazier g., flitoks® g.
Insel b. (-,-n) : **1.** enez b. [*liester inizi*], enezenn b. [*liester enezennoù*] ; *einsame Insel, unbewohnte Insel*, enezenn didud b. ; *auf einer Insel*, en un enezenn, war un enez ; *vor der Küste der Insel*, er-maez d'an enez, a-vaez d'an enez ; *unmittelbar vor der Küste der Insel*, a-zouar d'an enez ; *voller Inseln*, enezek ; *an der Luvseite einer Insel entlangsegeln, an der dem Wind zugekehrten Seite einer Insel entlangsegeln*, tremen en avel d'un enezenn ; *an der Leeseite einer Insel entlangsegeln, an der windabgewandten Seite einer Insel entlangsegeln*, paseal olavent d'un enezenn ; *zu den Inseln der Tropen fahren, zu den Inseln tief im Süden fahren*, mont d'an inizi ; [istor] *die Insel Britannien*, Enez-Vreizh b. ; *vorgelagerte Insel*, ragenez b. [*liester raginizi*] ; *Insel der Seligen*, porzh ar joa g., gwenna g., gwened g. ; **2.** [kegin.] *schwimmende Insel*, enezenn war-neuñv b.
Inselberg g. (-s,-e) : [douarouriezh] inselberg g. [*liester inselbergoù*], torgenn dest b., tosenn dest b.
Inselbevölkerung b. (-,-en) : poblañs an enezenn b., enezourien ls., eneziaded ls., enezidi ls., eneziz ls. ; *die Inselbevölkerung besteht aus Menschen verschiedenen ethnischen Ursprungs*, un dastum tud eus pobloù disheñvel a ya d'ober poblañs an enezenn.
Inselbewohner g. (-s,-) : eneziad g., enezour g. ; *die Inselbewohner*, an enezidi, an eneziaded, an eneziz, eneziz, an enezourien ; *das Leben der Inselbewohner*, ar vuhez en enez b., ar vuhez en inizi b.
Inselbogen g. (-s,-/bögen) : gwareg inizi b.
Inselchen n. (-s,-) : enezig b., enezennig b.
Inselgruppe b. (-,-n) : enezeg b., blokad inizi g.
Insellage b. (-) : enezelezh g.

Inselsee n. (-s,-e) : enezeg b., blokad inizi g.
Inselt n. (-s) : soav g. ; *mit Inselt einschmieren*, soavañ ; *mit Inselt eingeschmiert*, soavek ; *Stück Inselt*, soavenn b.
inseltartig ag. : soavek, e doare ar soav, a-zoare gant ar soav, a-seurt gant ar soav.
Inseltolk n. (-s,-völker) : pobl eneziat b.
Inseltwelt b. (-) : **1.** enezeg b. ; **2.** [dre astenn.] Polinezia b.
Insemination b. (-,-en) : an ensperiañ g., an ensperiadur g., un ensperiadenn b.
Inseminator g. (-s,-en) : ensperier g., [dre fent] kole botoù-lêr g., tarv chapo mou g.
inseminieren V.k.e. (hat inseminiert) : ensperiañ.
insensibel ag. : [mezeg.] digizidik, diwiridik, disant.
Insensibilität b. (-) : [mezeg.] digizidigezh g., diwiridigezh b.
Inserat n. (-s,-e) : enmoulladur g., kemennad berr g., kemennadenn verr b., kemenn g.
Inseratenteil g. (-s,-e) : rubrik ar c'hemennadennoù berr g.
Inserent g. (-en,-en) : kemenn g.
inserieren V.k.e. (hat inseriert) : *etwas in einer Zeitung inserieren*, lakaat enmoullañ udb, lakaat embann ur gemennadenn verr evit gwerzhañ udb, lakaat embann ur gemennadenn verr evit reiñ udb da c'houzout.
V.gw. (hat inseriert) : **1.** lakaat embann ur gemennadenn verr, lakaat enmoullañ ur gemennadenn en ur gazetenn ; **2.** [korf.] enlenañ.
Inserierung b. (-,-en) : enlakadur g., enmoulladur g., ensoc'hañ g.
Insert n. (-s,-s) : **1.** [film] ensoc'had g., lenad ensoc'het g. ; **2.** [kasetenn] enmoulladur g., kemennad berr g., kemennadenn verr b., kemenn g.
Insertion b. (-,-en) : **1.** enlakadur g., enmoulladur g., ensoc'hañ g. ; **2.** [korf.] enlenadur g. ; *Muskelinsertion*, enlenadur ar c'higennoù g.
insgeheim Adv. : hep gouzout d'ar re all, en dic'houzout d'an holl, hep gouzout dare da zen, hep ma ouzer, e kuzh, e skoach, e koach, dre goach, dre laer, a-laer, dre guzh, a-guzh, a-zindan-guzh, dre skrap, diwar skrab, a-skrab, a-gildorn, dre zan dorn, dindan guzh, dre zindan, e kuzulig, e kuzul, kuzh-ha-muz, kuzhmuz, sioul-ha-sioul, hep gouzout da zen, hep gouzout da nikun, hep reiñ anaoudegezh, choucha-moucha ; *insgeheim lächeln*, fic'hañ, fic'hellañ.
insgemein Adv. : peurliesañ, peurluviañ, dre-vras, ordinal, d'an ordinal, ar fonn muiañ, ar fonn vuiañ.
insgesamt Adv. : en holl, en holl d'an holl, etre tout, an eil dre egile, an eil e-ser egile, an eil da gas egile, gwitibuntamm ; *das macht insgesamt zehn Franken (aus)*, dek lur suis e vo en holl (etre-holl) ; *das Pachtgut Keralaouen hat eine Fläche von insgesamt zehn Hektar*, ar feurm anvet Keralaouen a zo outi dek hektar en holl ; *insgesamt gesehen*, pep tra o vezañ sellet mat, evit gwir, kuit a c'haou, en holl, gwitibuntamm, a-benn ar fin, er fin, a-benn fin ar gont, a-barzh fin ar gont, dre vras, an eil dre egile, an eil da gas egile, unan o tegas egile, an eil e-ser egile, well-wazh, erfont, a-benn-kont .
Insichgehen n. (-s) : [dre skeud.] emziviz an den gant e askre g., emsell g., emsellerezh g., distro ouzh an-unan g./b., distro war an-unan g./b., dastum en an-unan evit selaou mouezh ar goustiañs (Gregor) g., enklask war e goustiañs g.
Insichgekehrtsein n. (-s) : [den, bred.] *das Insichgekehrtsein*, an emglozañ g.
Insider g. (-s,-) : enlaezed g. [*liester enlaezidi*], gouizieg g., anavezeg g., den a oar an doareoù g., den a oar ar gartenn g., den a oar ar ribouloù g., den a zo er jeu g., den reizhet g., den intentet mat g.

Insidergeschäft n. (-s,-e) / **Insiderhandel** g. (-) : gwezhiadenn etre enlaezidi b., [gwir] felladenn enlaezed b., felladenn a-berzh enlaezed b.

Insignien ls. : ardamezoù ls., arouezioù ls.

insignifikant ag. : 1. dibouez, dister, disterik, hep pouez ebet, ... na denn ket da vraz ; 2. [yezh., *nicht signifikant*] aneuladek.

Insinuation b. (-,-en) : 1. lavar goloet g., moustamall g., mouslavar g. ; 2. [gwir] rebuzad g., rebuzadur g.

insinuiieren V.k.e. (hat insinuiert) : 1. silañ er spered, reiñ da grediñ, mouslavaret ; 2. [gwir] rebuziñ.

insistieren V.gw. (hat insistiert) : skeiñ war an tach ; *auf etwas (dat.) insistieren*, pouezañ war udb.

in situ Adv. : 1. war al lec'h ; 2. en e blas ; 3. [henoniezh] en e lec'h orin.

inskribieren V.k.e. (hat inskribiert) : [Bro-Aostria] lakaat e anv evit mont d'ar skol-veur, enskrivañ er skol-veur.

Inskription b. (-,-en) : [Bro-Aostria] enskrivadur g.

inskünftig Adv. : [Bro-Suis] a-benn neuze, a-benn bremañ, hiviziken, pelloc'h, a-belloc'h, adalek (azalek) bremañ, goude-henn, goude-se, diwar-neuze, adal neuze, a-neuze, abaoe neuze, adal bremañ, adal ar c'houlz-mañ, diwar ar c'houlz-mañ, diwar ar pred-mañ, diwar ar mare-mañ, a-vremañ, a-vremaik, avaze, a-ziwar neuze, a-ziwar an deiz-se.

insofern¹ Adv. : en dra-mañ, war ar poent-mañ, war ar c'hraf-mañ, er c'heñver-se, er feur-se, d'ar feur-se, ouzh ar feur-se, war an dachenn-se, war an tu-se, er par-se ; *insofern hat sie sicher recht*, emañ ar gwir ganti war ar poent-se hep mar ebet. **insofern**² stagell isurzhiañ : 1. *insofern ... / insofern ..., als*, seul vui ma, dre ma ; *das Buch ist interessant, insofern es neue Erkenntnisse bietet, das Buch ist insofern interessant, als es neue Erkenntnisse bietet*, dedennus eo al levr dre ma ro tu d'al lenner da amplant e ouiziadur ; *der Vorschlag ist gut, insofern als er keinem schadet*, ar c'hinnig-se a zo mat, seul vui ma ne raio gaou ouzh den ebet ; 2. *insofern ... / insofern ..., als*, ma, mar ; *er wird helfen, insofern er in der Lage ist, er wird insofern helfen, als er in der Lage ist*, sikour a raio ma c'halllo.

Insolation b. (-,-en) : 1. heoliadur g., heoliañ g. ; 2. [mezeg.] darheoliad g.

insolvent ag. : amdalus, divarrek da baeañ, dibaer, kras, diarc'hant, riñset, rouset.

Insolvenz b. (-,-en) : amdalusted b., divarregzh da baeañ b., freuz-stal g., freuz-boutikl g., foet-boutikl g., P. rivin g.

Insolvenzmasse b. (-,-n) : kalzad diwan g.

Insolvenzverfahren n. (-s,-) : [gwir] azreizhadur barnerezhel g.

Insolvenzverkauf g. (-s,-verkäufe) : [kenw.] pilwerzh freuz-stal b.

Insolvenzverwalter g. (-s,-) : amskaradour g., abienner g., azreizher barnerezhel g., leuriad dibennfreuzer g., dibennfreuzer barnerezhel g., amaezhier barnerezhel g., merour barnerezhel g.

insonderheit Adv. : da gentañ-penn, da gentañ ha dreist pep tra, da gentañ-holl, da gentañ-razh, da gentañ-unan, kentañ penn, kentañ lañs, kentañ kan, kentañ pae, dreist-holl, ispisial, pergen, peurgetket.

insoweit¹ Adv. : en dra-mañ, war ar poent-mañ, war ar c'hraf-mañ, er c'heñver-se, er feur-se, d'ar feur-se, ouzh ar feur-se, war an dachenn-se, war an tu-se, er par-se ; *insoweit hat sie sicher recht*, emañ ar gwir ganti war ar poent-se hep mar ebet. **insoweit**² stagell isurzhiañ : 1. *insoweit ... / insoweit ..., als*, seul vui ma, dre ma ; *das Buch ist interessant, insoweit es neue Erkenntnisse bietet, das Buch ist insofern interessant, als es neue Erkenntnisse bietet*, dedennus eo al levr dre ma ro tu

d'al lenner da amplant e ouiziadur ; *der Vorschlag ist gut, insoweit als er keinem schadet*, ar c'hinnig-se a zo mat, seul vui ma ne raio gaou ouzh den ebet ; 2. *insoweit ... / insofern ..., als*, ma, mar ; *er wird helfen, insoweit er in der Lage ist, er wird insoweit helfen, als er in der Lage ist*, sikour a raio ma c'halllo.

insoziabel ag. : yen ouzh an dud, diskevredat, amgevredigezhel, digevredus, ourz, gouez.

in spe Adv. : P. o tont, da zont, a zeu ; *meine Schwiegertochter in spe*, danvez va merc'h-kaer g., va merc'h-kaer da zont b., va merc'h-kaer mar bez b., va merc'h-kaer mar bezo b.

Inspekteur g. (-s,-e) : [lu] 1. penn sturvod g. ; 2. rener ar bodad ensell g.

Inspektion b. (-,-en) : 1. [mezeg.] enselladenn diavaez ar c'horf b. ; 2. enselladenn b., ensellerezh g., enselladur g., ensell g., engweladenn b., gwel g. ; 3. [melestradurezh] ensellerezh b.

Inspektor g. (-s,-en) : enseller g.

Inspektorat n. (-s,-e) : [Bro-Suis, Bro-Aostria] ensellerezh b.

Inspiration b. (-,-en) : 1. awen b., awenerezh g. ; *voller Inspiration*, awenet kaer, awenet uhel ; *jemandes Inspiration stimulieren*, broudañ awen u.b. ; 2. [korf., bev.] enanaladur g., enanalañ g., enanaladenn b.

Inspirationskapazität b. (-,-en) : [bev.] barr enanalañ g.

Inspirationsmuskel g. (-s,-n) / **Inspirator** g. (-s,-en) : [korf.] kigenn enanaler b.

inspirieren V.k.e. (hat inspiriert) : 1. awenañ, atizañ, enaouiñ, elumiñ, engolver, degas c'hoant d'u.b. d'ober udb ; *Dichter und Denker inspirieren*, awenañ barzhed ha prederourien ; *sich (ak.) von etwas inspirieren lassen*, bezañ awenet gant udb ; 2. [mezeg.] enanalañ ; *inspirieren und expirieren*, enanalañ hag ec'hanalañ, P. analañ ha dianalañ.

inspirierend ag. : awenus, awenekaüs.

inspiriert ag. : awenet kaer, awenet uhel ; *ein inspirierter Dichter*, ur barzh awenet kaer g. ; *wenig inspiriert*, awenet berr, berrawenet ; *von etwas irgendwie inspiriert*, damawenet gant udb ; [relij.] *von Gott inspiriert*, awenet gant Doue.

Inspizient g. (-en,-en) : 1. evezhier g., enseller g. ; 2. [c'hoariva, skingomz, skinwel] pennardoer g., pennleurenner g., rener g.

inspizieren V.k.e. (hat inspiziert) : 1. ensellet, ober un adtremen war ; 2. [lu] amwelet.

instabil ag. : 1. distabil, brall-divrall, ling-ha-lang, kren-digren, brallus, horellus, horjellus, charigell, gadal, distrantell, laosk, silwink, a-silwink, war silwink, war vrafiskell, war vrafisell, amgadarn, distart, hej, hej-dihej, loc'h-diloc'h, e bili-bann, dizalc'h, kamm, rangouilh, war al lusk, lusk-dilus, luskellus, mezv, krog-diskrog ; 2. furluok, kemm-digemm, cheñch-dicheñch, keflusk-digeflusk, hedro, breskik, bresk, boullant, boullus, tro-distro, valigant, kildro, berr a skiant, berrboellik, dizalc'h ; *emotional instabile Persönlichkeitsstörung*, frammadur kleñvedek ar bred g. ; 3. [fizik, kimiezh] anstabil, distabil ; *instabiles Gleichgewicht*, kempouez distabil g. ; [kegin.] *instabile emulgierte Soße*, livrizhad distabil g.

Instabilität b. (-,-en) : 1. distabilder g., distabilded b. ; *Instabilität der Kabinette*, distabilded ar gouarnamantoù b., gouarnamantoù distrantell ls. ; 2. berrboelled b., skañvbennegezh b., berrboellegezh b., valigañs b. ; 3. [fizik, kimiezh] anstabilded b. ; *Instabilität der Atomkerne, nukleare Instabilität*, anstabilded derc'hanel b. ; 4. [armerzh.] valigañs b. ; *Instabilität des Marktes*, valigañs an nevid b.

Installateur g. (-s,-e) : 1. [tekn.] aveer g. ; 2. tredaner g. ; 3. plomer g. ; *die Arbeit als Installateur*, ar plomerezh g.

Installation b. (-,-en) : 1. [tekn.] enstaliadur g., enstaliadenn b., staliadur g., aveadur g. ; *Fehlinstallation*, stignaj g. ;

Elektroinstallation, staliadur tredan g., aveadur tredan g. ; 2. [stlenn.] sternañ g. ; 3. [relij., Bro-Suis] kadoridgezh iliz b., tronidigezh b. ; 4. [arzoù-kaer] staliadur g.

Installationsdose b. (-,n) : [tredan.] boest kennaskañ b.

Installationsgeschäft n. (-s,-e) : plomerezh b.

Installationsprogramm n. (-s,-e) : [stlenn.] meziant sternañ g.

installieren V.k.e. (hat installiert) : 1. staliañ, enstaliañ, staliata, aveiñ, lakaat, diazezañ, gwikefreañ, lakaat e plas ; *wieder installieren*, adstaliañ ; 2. [stlenn.] sternañ ; *ein Programm installieren*, sternañ ur meziant.

instand Adv. : e ratre, a-blom, e stad vat ; *instand halten*, trezerzhel, delc'her kempenn, delc'her e ratre, delc'her e ratre vat, delc'her e ratre vrav, delc'her e stad, delc'her e stad vat, delc'her a-ratre, delc'her a-blom, mirout ; *gut instand gehalten*, dalc'het mat, dalc'het kempenn ; *instand setzen*, degas e ratre vat, ratreañ, kempenn, dresañ, greiañ, feuzañ, difallañ, adaozañ, renkañ, kas da blom, peñseliat, rapariñ ; *die Mauer wird instand gesetzt*, war ratreañ emañ ar voger ; *jemanden instand setzen*, etwas zu tun, stummañ u.b. evit ma ve barrek d'ober udb.

instandhalten V.k.e. (hält instand / hielt instand / hat instandgehalten) : trezerzhel, delc'her kempenn, delc'her e ratre, delc'her e ratre vat, delc'her e ratre vrav, delc'her e stad, delc'her e stad vat, delc'her a-ratre, delc'her a-blom, mirout ; *gut instandgehalten*, dalc'het mat, dalc'het kempenn.

Instandhalter g. (-s,-) : trezalc'her g., kendalc'her g.

Instandhaltung b. (-) : dalc'h e ratre g., trezalc'h g., trezerzhel g., kempenn g., kempennerezh g., mirerezh g., kendalc'h g. ; *Instandhaltung eines Hauses*, dalc'h-lojeiz g.

Instandhaltungsfachmann g. (-s,-leute) : trezalc'her g.

Instandhaltungskosten ls. : frejoù trezalc'h ls., mizoù kempennerezh ls.

inständig ag. : intampus, groñs, aketus, start ; *inständige Bitte*, aspedenn b. azgoulenn g., soulbedenn b., gourfedenn b., gourfed g., erbedenn b.

Adv. : groñs / distag (Gregor), mort, start, krenn-ha-krak, krenn-ha-kras, krak-ha-krenn, berr-ha-krenn, krak, krenn, fraezh ha sklaer, a-dizh, gant tizh ; *jemanden inständig bitten*, soulbediñ u.b., gourfediñ u.b., pediñ hag aspediñ u.b., goulenn gant striv (gant aket, gant herrder) udb digant u.b. (Gregor), pediñ start (stank, kaer, aketus) u.b., erbediñ u.b.

Inständigkeit b. (-) : aspedenn b., erbed g., azgoulenn g.

instandsetzen V.k.e. (hat instandgesetzt) : degas e ratre vat, ratreañ, kempenn, dresañ, greiañ, feuzañ, difallañ, adaozañ, renkañ, kas da blom, peñseliat, rapariñ ; *die Mauer wird instandgesetzt*, war ratreañ emañ ar voger.

Instandsetzung b. (-) : dreserezh g., dresadur g., dresadenn b., kempenn g., kempennerezh g., ratreadur g., ratreañ g., difalladur g., difallañ g. ; *Instandsetzung einer Mauer*, ratreadur ur voger g.

Instandsetzungsarbeiten ls. : labourioù ratreañ ls., labourioù adaozañ ls., labourioù dresañ ls., labourioù kempenn ls.

Instantkaffee g. (-s) : [kegin.] primgafe g., kafe prim g., kafe diouzhtu g.

Instanz b. (-,-en) : 1. ensav g. ; *Entscheidungsinstanz*, ensav divizout g. ; *ausführende Instanz*, *vollziehende Instanz*, ensav erounit g. ; *die höheren Instanzen*, *die übergeordneten Instanzen*, an ensavioù krec'h ls. ; *die internationalen Instanzen*, an ensavioù etrebroadel ls. ; 2. [gwir] ensav g., eriol g., erioladurezh b. ; *Gericht erster Instanz*, ensav kentañ derez g., lez-varn a eriol kentañ b., lez izel b. (Gregor) ; *Fall in erster Instanz*, *Verfahren in erster Instanz*, gread a eriol kentañ g. ; *in letzter Instanz*, el lez uhel (Gregor), el lez uhelañ, en ensav meur ; *die zuständige Instanz*, al lez e karg eus an afer b., an

ensav rekis g., al lez-varn gembeliek b. ; *höchste Instanz*, lez-dreist b., lez-varn goueriel b., ensav meur g., ensav krec'h g. ; 2. [bred., S. Freud] ensav g. ; *die Ich-Instanz*, *die Instanz des Ich*, ensav ar Me g. ; *die Über-Ich-Instanz*, ensav an Dreistme g. ; *die Es-Instanz*, ensav ar Se g. ; 3. [polit.] ensav g., ensavadur g., aozadur g. ; 4. [yezh.] *die Instanzen des Diskurses*, ensavioù ar prezeg ls.

Instanzenweg g. (-s) : hent an urzhaz g.

instanzenmäßig ag. : hervez ar reolenn, diouzh ar reolenn.

Instanzenweg g. (-s,-e) : hent an urzhaz g. ; *auf dem Instanzenweg*, dre hent an urzhaz.

instehend ag. : e-barzh, amañ kevret, amañ stag.

Instigation b. (-,-en) : atiz g., broud g.

Instillation b. (-,-en) : [mezeg.] enstrilhañ g.

Instillationsspritze b. (-,-n) : [mezeg.] strinkell enstrilhañ b.

instillieren V.k.e. (hat instilliert) : [mezeg.] strilhañ, enstrilhañ.

Instinkt g. (-s,-e) : anien b., bondoug g., doug-anien g., doug-natur g., doug g., pleg-natur g., lusk g., luskidigezh b., keflusk g., darluskidigezh b., broud g., gouenn b. ; *aus Instinkt*, dre anien, dre vondoug, dre berzh e anien, hep gouzout dezhañ, hep soñj, hep soñjal, diwar anien ; *niedere Instinkte*, gwallyouloù ls. ; *sich von seinen niedrigsten Instinkten leiten lassen*, sentiñ ouzh e gorf, en em zerc'hel evel ul loen mut, en em gundu evel ul loen brein (evel ul loen vil, evel ul loen lous, evel ul loen fall, evel ul loen gars), en em ouarn evel ul loen fall, en em lakaat war renk al loened, en em lakaat e renk al loened, en em lakaat e par al loened.

instinkartig ag. : bondougel, bondougek.

Instinktbewegung b. (-,-en) : jestr bondougek g., fiñv bondougek g.

instinktgeleitet / instinktgesteuert : ag. : bondougel, bondougek.

Instinkthandlung b. (-,-en) : gread bondougek g., ober sevenet diwar vondoug g., ober sevenet dre anien g., ober bondougek g.

instinktiv ag. / **instinktmäßig** ag. : bondougel, bondougek ; *instinktives Verhalten*, *instinktmäßiges Verhalten*, realezh vondoug b.

Adv. : 1. hep gouzout dezhañ, hep soñj, hep e soñjal ; *ich habe es instinktiv gemacht*, hep soñj em boa graet an dra-se ; 2. diwar anien, dre vondoug, diwar vondoug, dre berzh e anien, dre anien, diouzh reizh an natur.

Instinktverhalten n. (-s) : [bred., bev.] realezh vondoug b.

Institut n. (-s,-e) : ensavadur g., institud g., aozadur g. ; *anatomisches Institut*, ensavadur korfadurezh g. ; *Institut für Meereskunde*, ensavadur moroniezh g. ; *Kreditinstitut*, kreti g., aozadur kred g., diazezadur bankel g. ; *Bankinstitut*, ti-bank g., arc'hanti g., diazezadur bankel g., ensavadur bankel g., aozadur bankel g.

Institution b. (-,-en) : [polit.] ensavadur g., aozadur g., diazezadur g. ; *muséale Institution*, ensavadur mirdiel g. ; *der lange Marsch durch die Institutionen*, an hir a gerzhadeg dre an ensavadurioù kevredik b. ; *die politischen Institutionen*, an ensavadurioù politikel ls.

institutionalisieren V.k.e. (hat institutionalisiert) : ensavadekaat.

V.em. **sich institutionalisieren** V.k.e. (hat sich (ak.) institutionalisiert) : ensavadekaat.

Institutionalisierung b. (-,-en) : ensavadekadur g.

Institutionalismus g. (-) : ensavadelouriezh b.

Institutionalist g. (-en,-en) : ensavadelour g.

Institutionalistisch ag. : ensavadelour.

institutionell ag. : ensavadel ; *institutionelle Anleger*, posterien ensavadel ls.

instruieren V.k.e. (hat instruiert) : 1. ditourañ, titouriñ, kelaouiñ, stlennañ, reiñ keloù da ; 2. *jemanden instruieren*, merkañ d'u.b petra en deus d'ober.

Instrukteur g. (-s,-e) : 1. kelenner g., kentelier g., stummer g. ; 2. urzhier g., roer urzhioù g., kefridier g., kemennour g., roer kefridi g., gougemenner g.

Instruktion b. (-,-en) : 1. kemenn g., gourc'hemenn g., kelenn g. ; *jemandem Instruktionen erteilen, jemandem Instruktionen geben*, merkañ d'u.b petra en deus d'ober ; 2. [gwir] imbourc'hadur g. ; 3. [stlenn.] kemenn g., kemennadur g., kemennadenn b.

Instruktionsrichter g. (-s,-) : [gwir] barner imbourc'her g.

instruktiv ag. : kentelius, kelennus, deskus.

Instruktor g. (-s,-e) : 1. kelenner g., kentelier g., stummer g. ; 2. [Bro-Suis, Bro-Aostria] urzhier g., roer urzhioù g., kefridier g., kemennour g., roer kefridi g., gougemenner g.

Instrument n. (-s,-e) : benveg g. [*liester* benvegoù, binvioù, binvij], klav g., reizh b., ardivink g., gwikefre b. ; *Streichinstrument*, benveg dre gerdin g., klav dre gerdin g. ; *Blasinstrument*, klav dre c'hwezh g., benveg dre c'hwezh g. ; *transponierendes Instrument*, benveg sonerezh treuzlec'hier g., benveg sonerezh treuzlec'hiañ g., treuzlec'hier g. [*liester* treuzlec'hierioù] ; *chirurgische Instrumente*, rikoù oberata ls. ; *Sterilität der chirurgischen Instrumente, Keimfreiheit der chirurgischen Instrumente*, dishadennded ar rikoù oberata b.

instrumental ag. : ... binvioù, ... gant binvioù, binviaouek, benvegel, binviadurel.

Instrumentalbegleitung b. (-,-en) : eilerezh gant binvioù sonerezh g.

Instrumentalensemble n. (-s,-s) : [sonerezh] laz-seniñ g.

instrumentalisieren V.k.e. (hat instrumentalisiert) : benvekaat, treiñ ha distreiñ, lakaat dindan gazel-ge, atoriñ, drougimplijout, treuzimplijout, kammober [gant udb], kammarverañ.

Instrumentalisierung b. (-,-en) : benvekadur g., benvekaat g., atoradur politikel g., kammarver g., gwallimplij g., drougimplij g., kammober g., treuzimplij g.

Instrumentalismus g. (-) : [preder.] benvegelouriezh b.

Instrumentalist g. (-en,-en) : 1. [sonerezh] benveger g., binviaouer g., soner g. ; 2. [preder.] benvegelour g.

instrumentalistisch ag. : [preder.] benvegelour.

Instrumentalkonzert n. (-es,-e) : koñserto g., kengerzad g.

Instrumentalmonodie b. (-,-n) : [sonerezh] unsoniezh b.

Instrumentalmusik b. (-) : sonerezh-benveg g.

Instrumentalpolyphonie b. (-) : liessoniezh b.

Instrumentalstück n. (-s,-e) : sonadenn b.

Instrumentarium n. (-s, Instrumentarien) : stalabard g., stalikerezh g., rikoù ls., reizhoù ls., arsanailh g.

Instrumentation b. (-,-en) : [sonerezh] 1. orkestriñ g., orkestradur g. ; 2. benvegadur g., benvegañ g.

Instrumentator g. (-s,-en) : [sonerezh] benvegadurour g.

Instrumentell ag. : ... binvioù, ... gant binvioù, binviaouek, benvegel, binviadurel.

Instrumentenbau g. (-s) : an oberiañ benvegoù seniñ g., luderezh g., ludaouerezh g.

Instrumentenbauer g. (-s,-) : farder binvioù sonerezh g., oberour benvegoù seniñ g., ludaouer g.

Instrumentenbrett n. (-s,-er) : taolenn-stur b., taolenn-lankañ b., [nij.] taolenn leviañ b.

Instrumentenflug g. (-s,-flüge) : nij gant binvioù g., nijadenn gant binvioù b.

Instrumentenmacher g. (-s,-) : farder binvioù sonerezh g., oberour benvegoù seniñ g., ludaouer g.

Instrumentenlandung b. (-,-en) : [nij.] leuriañ gant binvioù g., pradañ gant binvioù g.

Instrumententafel b. (-,-n) : taolenn-stur b., taolenn-lankañ b., [nij.] taolenn leviañ b.

instrumentieren V.k.e. (hat instrumentiert) : 1. [sonerezh] orkestriñ ; 2. [sonerezh] benvegañ ; 3. [mezeg.] delc'her prest ar rikoù e-pad un oberadenn.

Instrumentierung b. (-,-en) : [sonerezh] 1. orkestriñ g., orkestradur g. ; 2. benvegadur g., benvegañ g.

Insubordination b. (-,-en) : disujidigezh b.

Insuffizienz b. (-,-en) : [mezeg.] skorter g., skorted b., divig g. ; *hepatische Insuffizienz*, skorted avu b. ; *respiratorische Insuffizienz*, skorted analañ b. ; *Veneninsuffizienz*, skorted an amred gwad b.

Insufflation b. (-,-en) : [mezeg.] enc'hwezhañ g.

Insufflator g. (-s,-en) : enc'hwezer g. [*liester* enc'hwezerioù].

Insulaner g. (-s,-) : eneziad g. [*liester* eneziaded, eneziz], enezour g.

Insulanerin b. (-,-nen) : eneziadez b., enezourez b.

insular ag. : eneziat ; *insulare Lage*, enezelezh b.

Insularität b. (-) : enezelezh b.

Insulin n. (-s) : [bevgimiezh] insulin g.

Insulinase b. (-) : [bevgimiezh] insulinaz g.

Insulinde b. : [dispredet, douaroniezh] Insulindez b., enezeg Indez b.

Insulintherapie b. (-) : [mezeg.] insulingurañ g.

Insult g. (-s,-e) : 1. taol feuk g., feuk g., feukadenn b., gwalennad b., flemm g., flemmad g., flemmadenn b., hegadenn b., dismegañs b., dismeg g., mezhadenn b., kunujenn b., teodad cruz g., gwallvruderezh g., divruderezh g., duerezh g., gragailh g., anoaz g., led g., flipataerezh g., letaerezh g., begad g., teodad g., kaoz b., kaozioù ls. ; 2. [mezeg.] *Insult, zerebraler Insult, apoplektischer Insult*, lammkalon g., taol-gwad g., arsav kalon g., droug-ar-moug g., orc'had empenn g., argrad g., darvoud gwazhiadel empenn g., DGE g., gwallzarvoud gwazhienn en empenn g., GGE g., gwadliñv empenn g., enfroù empenn g. [*liester* enfraouioù empenn] ; *sie hatte einen Schlaganfall*, skoet e oa bet gant un taol-gwad.

insultieren V.k.e. (hat insultiert) : kunujenniñ, dismegañsiñ.

Insurgent g. (-en,-en) : darsavad g., darsaver g., emsaviad g. [*liester* emsavidi, emsaviaded], emsaver g., emsaverez b., emzispac'her g., rebell g.

insurgieren V.k.e. (hat insurgiert) : poulzañ da zarsaviñ, poulzañ d'en em sevel, hegal da zarsaviñ, hegal d'en em sevel. V.gw. (haben insurgiert) : darsaviñ, en em sevel.

Insurrektion b. (-,-en) : [polit.] emsavadeg b., taol-dispac'h g., harzerezh g., darsav g., darsaverezh g., ravolt b.

Inswerksetzen n. (-s) : engwezhiadur g., enarc'hweladur g.

inszenieren V.k.e. (hat inszeniert) : 1. leurenniñ ; 2. aozañ, trokellat ; *eine Intrige inszenieren*, iriennañ, kavailhañ, korvigellat, itrikañ, trokellat, troidellañ, antellañ e aferioù, lakaat an toaz e go, itrikañ un taol-ganas bennak, mont dezhi dre gavailh.

Inszenierung b. (-,-en) : leurennadur g., leurenniñ g.

Intaglio n. ((-s,Intaglien) : intailh g. [*liester* intailhoù].

Intaglio-Technik b. (-) : an intailhiñ g. ; *nach der Intaglio-Technik vertiefend schneiden*, intailhiñ.

intakt ag. : didorr, en ur stad vat, anterin, dic'haou, divoulc'h, dibistig, en e bezh, difreuz, didoull.

Intarsia b. (-,Intarsien) / **Intarsie** b. (-,-n) : marellerezh g., marelladur g., enskantadur g. ; *mit Intarsien verziert*, marellat ; *mit Intarsien verzieren*, marellañ.

Intarsienkünstler g. (-s,-) / **Intarsienschneider** g. (-s,-) : mareller g.

Intarsienparkett n. (-s,-e) : parked marellat g.

integer ag. : 1. anterin ; 2. peurleal, jurdik, onest, leal, gwirion, didro, didroidell, diroufenn, dispieg, disgwe, didres, eeun, reizh, reizh hag eeun, reizh a galon, reizh-meurbet, eeun a bep hent, eeun e pep hent, divalig, hep malis, diwidre, koad-tro ebet ennañ, koad a-dreuz ebet ennañ, ront a galon, frank ha ront, frank ha libr, eeun en e baperioù, eeun e pep giz, eeun e pep feur, onest evel ur pirc'hirindour, hep si na gwri, eeun ha leal, koad tro ebet ennañ, n'eus ket a we ennañ, tre, ur paotr diouzhtu anezhañ, ur paotr raktal anezhañ, eeun a galon, mil onest, prop, kewer.

integral ag. : 1. klok, peurglok, klok ha kempenn, anterin, penn-da-benn, penn-dre-benn, kevan ; 2. kevanek, parzhiañ ; *integraler Bestandteil*, parzh kevanek g. ; *integraler Bestandteil einer Sache sein*, bezañ parzhiañ en udb, bezañ lod en udb, bezañ dirannadus diouzh udb.

Integral n. (-s,-e) : [mat.] sammegenn b. ; *bestimmtes Integral*, *definites Integral*, sammegenn savelet b. ; *unbestimmtes Integral*, sammegenn ansavelet b., kentegenn ar gevreizhenn b. ; *uneigentliches Integral*, sammegenn ankewer b., sammegenn hollekaet b. ; *besonderes Integral*, sammegenn dibarek b.

Integralgröße b. (-,-n) : [mat.] sammegenn b.

Integralhelm g. (-s,-e) : tokarn penn-da-benn g.

Integralismus g. (-) : [relij.] integrouriezh b.

Integralist g. (-en,-en) : [relij.] integrour g.

integralistisch ag. : [relij.] integrour.

Integralerechnung b. (-) : [mat.] riñverezh sammegel g.

Integralzähler g. (-s,-) : [tekn.] hollader g.

Integration b. (-,-en) : 1. kenemprerezh g., enframman g., enframmadur g., enteuzadur g., enteuzidigezh b., entouezierezh g., kendeuz g., kendeuzadur g., kendeuzad g., kendeuzidigezh b., enbarzhadur g., kevanekadur g., kevanadur g. ; *soziale Integration*, *Integration in die Gesellschaft*, *gesellschaftliche Integration*, kenemprañ kevredigezhel g., kenemprenadur kevredigezhel g., kenemprerezh kevredigezhel g., kevanekadur kevredigezhel g. ; *wirtschaftliche Integration*, kevanadur armerzhel g. ; 2. [mat., skiantoù] sammegadur g., sammegañ g. ; 3. [armerzh] *horizontale Integration*, kengreizadur a-blaen g. ; *vertikale Integration*, kengreizadur a-blom g.

Integrations- : ... kevanekaat.

Integrationsdichte b. (-) : [tekn.] kevanegezh b. ; *höhere Integrationsdichte*, uhelgevanegezh b.

Integrationsfigur b. (-,-en) : dastumer tud g., daspugner tud g., unaner g., marc'h-blein g., marc'h-kleur g., bleiner g.

Integrator g. (-s,-en) : [mat.] sammeger g. ; *numerischer Integrator*, sammeger niverel g.

integrierbar ag. : [mat.] sammegadus ; *integrierbare Funktion*, kevreizhenn sammegadus b.

Integrierbarkeit b. (-) : [mat.] sammegadusted b.

integrieren V.k.e. (hat integriert) : 1. enframman, kevaniñ, kevanaat, kevanekaat, ebarzhiñ, kenemprañ, kenstagañ, enstrolladañ, heñvelaat, hevelebekaet, enteuziñ, kendeuziñ, entoueziañ ; *die Ausländer wurden integriert*, enframmet e voe an estrañjourien er gevredigezh ; 2. [mat.] sammegañ ; *eine Funktion integrieren*, sammegañ ur gevreizhenn.

V.em. : **sich integrieren** (hat sich (ak.) integriert) : kevanaat, kevanekaat, heñvelaat, hevelebekaet, enteuziñ, entoueziañ, en em akustumiñ gant an dud, kenemprañ er gevredigezh ; *er hatte sich völlig integriert*, setu eñ mesket gant ar bed.

integriert ag. : 1. kevanek, enframmet ; *integriertes Territorium*, tiriad kevanek g. ; 2. [armerzh.] *integrierter Handel*, kenwerzh enframmet g./b., kenwerzh gougevanet g./b. ; *integrierte Landwirtschaft*, labour-douar enframmet g. ; 3. [stlenn.]

integriertes Programm, *integrierte Software*, meziant enframmet g., meziant kevanek g. ; 4. [tredan.] *integrierter Schaltkreis*, amred kevanek g. ; 5. [fizik] *integrierte Zelle*, kell barzhiat b. ; 6. [teknologiezh] *integrierte Optik*, luc'honi gevanek b. ; 7. [mat.] sammeget ; *integrierte Funktion*, kevreizhenn sammeget b.

Integrierung b. (-,-en) : 1. kevanekadur g., kevanadur g., kenemprerezh g., enframman g., enframmadur g., enteuzadur g., enteuzidigezh b., entouezierezh g., kendeuz g., kendeuzadur g., kendeuzad g., kendeuzidigezh b., ebarzhadur g. ; 2. [mat.] sammegadur g., sammegañ g.

Integrität b. (-) : 1. kevanded b., anterinded b., unanded b. ; *die territoriale Integrität*, kevanded an diriegezh b. ; *Integrität eines Staatsgebietes*, anterinded ur Stad b., kevanded un diriegezh b., kevanded ur Stad b. ; *die persönliche Integrität*, unanded ar me b. ; 2. onestiz b., onested b., gwirionder g., gwirionded b., peurlealded b., lealder g., lealded b., lealentez b., kewerded b.

Integument n. (-s,-e) / **Integumentum** n. (-s, Integumenta) : [bev., louza., loen., korf.] amwiskad g. [*liester amwiskadoù*] ; *das Integument betreffend*, amwiskadel.

intellectus agens g. (- -) : [preder.] meiz oberiant g.

intellectus passivus g. (- -) : [preder.] meiz gouzañv g.

Intellekt g. (-s) : 1. kefred g., kefredelezh b., meiz g., intentegezh b. ; 2. [Schopenhauer, Kant] skiant b., poell g., speredegezh b., digoradur spered g., ijin g., poellegezh b.

Intellektion b. (-) : [preder.] kefrediñ g., meizañ g., meizadur g.

intellektualisieren V.k.e. (hat intellektualisiert) : kefredelaat.

Intellektualisierung b. (-) : kefredelaat g.

Intellektualismus g. (-) : kefredelouriezh b., meizelouriezh b.

Intellektualist g. (-en,-en) : kefredelour g., meizelour g.

Intellektualist g. (-en,-en) : kefredelour g., meizelour g.

intellektualistisch ag. : kefredelour, meizelour.

Intellektualität b. (-) : kefredegezh b.

intellektuell ag. : 1. [a sell ouzh ar spered] ... spered, speredel, kefredel, mennozhel ; *intellektuelle Arbeit*, labour-spered g., labour kefredel g. ; *die intellektuellen Dispositionen*, an tuedoù kefredel ls. ; *intellektuelle Fähigkeiten*, barregezhioù kefredel ls. ; *das intellektuelle Leben*, ar vuhez kefredel b. ; *intellektuelles Zentrum*, toull-berv g., krefivlec'h ar vuhez kefredel g. ; *intellektuelle Nähe*, *intellektuelle Verwandtschaft*, nested speredel b., nested kefredel b. ; *intellektuelle Führungsschicht*, begenn gefredourel b. ; *er hat mehr manuelle als intellektuelle Fähigkeiten*, barreko'h eo war al labour-dorn eget war al labour-spered, akuitoc'h eo gant e zaouarn eget gant e spered ; *intellektuelle Entwicklung*, diorroadur kefredel g., diorroadur spered g., diorroadur bredel g., erlusk speredel g. ; *Rückstand der intellektuellen Entwicklung*, *Verzögerung der intellektuellen Entwicklung*, dilerc'hegezh vred b., dilerc'hegezh kefredel b. ; *intellektuelle Umformung*, *intellektuelle Verarbeitung*, kefredelaat g. ; *intellektuelle Kreise*, meteier kefredel ls. ; 2. [a sell ouzh ar speredegezh] meizel, meizerezhel.

Adv. : ent-kefredel, P. a-spered ; *intellektuell umformen*, *intellektuell verarbeiten*, kefredelaat.

Intellektuelle(r) ag.k.g./b. : lenneg g., kefredour g., spereder g., [gwashaus] speredajer g., [gwashaus] intelektual g. [*liester intelektual*] ; *der Typ des Intellektuellen*, *der typische Intellektuelle*, ar c'hefredour skouer g. ; *die Intellektuellen*, ar gefredourien ls., ar sperederien ls. ; [Gramsci] *die organischen Intellektuellen*, ar gefredourien organek ls.

intelligent ag. : 1. speredek, speredet-kaer, meizek, meizus, lemm, lemm a spered ; *ein hochintelligenter Mensch*, un den

speredet kaer g., un den speredet dreist g., ur spered kaer a zen g., ur spered dreist a zen g., ur spered lemm a zen g. ; *nicht besonders intelligent*, disperedek, bas a spered, bas ha berr a spered, pout, pout a spered, pout e spered, pouer a spered, ur spered pouer a zen anezhañ, ur spered goustad a zen anezhañ, stouvet, speredet berr, berr (bouc'h) da gompren, divaoue, teuc'h a spered, ul lastez hir e skouarn, tev e voned, toullou talar en e benn, gorrek da gompren, tapet war ar portolof, tuzum, divalav e spered, ur skiant verr a zen anezhañ, treid leue en e votoù, o chom e Kerskouarneg, bet silet e spered dre ar ridell ; *so intelligent er auch ist*, gant kement a spered en deus, daoust pegement a spered en deus ; **2.** [stlenn.] naouek ; *intelligente Maschine*, ijinenn naouek.

Adv. : gant spered, gant ijin, gant poell ha skiant ; *intelligent veranlagt*, speredet kaer, ur perc'henn skiant anezhañ, ur spered den anezhañ, un den a ijin anezhañ, ijinnet mat, ur spered digor a zen anezhañ, digor a spered, lemm a spered, speredet dreist.

Intelligenz b. (-, -en) : **1.** spered g., skiant b., meiz g., meizusted b., meizerezh g., poell g., speredegezh b., intent g., intentamant g., intendifegezh b., kefredelezh b., poellegezh b., naouegezh b., ijin g., digoradur spered g. ; *künstliche Intelligenz*, naouegezh alvezel b., naouegezh kalvezadel b. ; *verteilte künstliche Intelligenz*, naouegezh kalvezadel dasparzhet b., naouegezh alvezel dasparzhet b. ; *höchste Intelligenz*, dreistpoell g. ; *Intelligenz ist besser als Stärke*, gwelloc'h ijin eget nerzh - rannañ pe gannañ, leuskel ar gwad da yenañ ; *praktische Intelligenz*, *körperlich-kinästhetische Intelligenz*, speredegezh-pleustr b. ; *interpersonale Intelligenz*, *soziale Intelligenz*, speredegezh sokial b. ; *existenzielle Intelligenz*, *spirituelle Intelligenz*, speredegezh vennozhiael b., speredegezh difetis b. ; *Mangel an Intelligenz*, disperedegezh b., berrentez spered b. ; **2.** kefredourien ls., lenneien ls., sperederien ls., meteier kefredel ls. ; *ein großes Reservoir an technischer Intelligenz*, ur mirad bras a galvezourien hag a arzurien ampart g., ur vagerezh kalvezourien hag arzurien ampart g. ; **3.** boud speredek g. ; **4.** [dispredet] titour b., keloù g., kemennadenn b.

Intelligenzalter n. (-s) : oad meiz g., oad bred g.

Intelligenzbestie b. (-, -n) : P. perc'henn skiant g., spered den g., spered lemm a zen g., den a benn g., den a ijin g., den ijinnet-mat g., spered digor a zen g., spered lemm a zen g., den speredet lemm g., den speredet kaer g., den speredet dreist g., spered kaer a zen g., spered dreist a zen g., paotr lemm g., spisweler g.

Intelligenzblatt n. (-s, -blätter) : kazetenn gemennadennoù b.

Intelligenzdefekt g. (-s, -e) : [mezeg.] dispered g., nammder a spered g.

Intelligenzija b. (-) : kefredourien ls., lenneien ls., sperederien ls., intelligentsia g., begenn gefredourel b., meteier kefredel ls.

Intelligenzler g. (-s, -) : [gwashaus] speredajer g., intelektual g. [*liester* intelektuale].

Intelligenzprüfung b. (-, -en) : prouad speredegezh g.

Intelligenzquotient g. (-en, -en) : [bred.] rannad meiz g.

Intelligenztest g. (-s, -s/-e) : prouad speredegezh g., test speredegezh g.

intelligibel ag. : [preder.] mennozhiaerus, intentadus, meizadus.

Intelligibilität b. (-) : [preder.] mennozhiaer g., mennozhiaerust b., meizaduster g., meizadust b., intentaduster g., intentadust b. ; *das Prinzip universaler Intelligibilität*, pennaenn an hollvezadust b.

Intendant g. (-en, -en) : **1.** [istor] merour g., melestrour g. ; **2.** [skingomz, c'hoariva] rener g.

Intendantur b. (-, -en) : [dispredet] **1.** merourva g. ; **2.** mererezh g., melestradur g.

Intendanz b. (-, -en) : **1.** merourva g. ; **2.** mererezh g., melestradur g.

intendieren V.k.e. (hat intendiert) : **1.** mennout kaout, fellout d'an-unan kaout, falvezout d'an-unan kaout, c'hoantaat, bezañ en e ratozh ober udb, ratozhiñ [ober udb] ; **2.** [preder.] ambredañ.

Intension b. (-, -en) : [mat., preder.] endalc'h g., ental g., entalad g. ; *Intension eines Begriffes*, endalc'h ur mennozhiaer g., ental ur mennozhiaer g. ; *breite Intension*, ental ledan g. ; *Extension und Intension*, erdal hag ental ; *implizite Intension*, ental emlegadel g., endalc'h emlegadel g. ; *der Begriff A ist eine Intension von B*, B a endalc'h A, B a ental A.

intensional ag. : [mat., preder.] dre an endalc'h, dre an ental, diouzh an endalc'h, diouzh an ental, entalek ; *intensionale Bezugnahme*, endalc'h g., ental g. ; *intensional interpretieren*, deveizañ diouzh an endalc'h, deveizañ diouzh an ental, dezintet diouzh an ental, intent diouzh an ental ; *„Mensch“ ist begrifflich intensionaler als „Säugetier“*, an derc'henn „den“ a zo entalekoc'h eget an derc'henn „bronneg“ ; *intensionale Definition*, termenadur diouzh an ental g., termenadur diouzh an endalc'h g.

intensionsgleich ag. : [mat., preder.] kevendalc'h, kevental.

Intensität b. (-, -en) : **1.** kreñvder g., stankted b., fonnder g., stennder g., galloud g., puilhentez b., derez g. ; **2.** [tredan.] read an tredan g., tredanread g.

Intensitätsadverb n. (-s, -ien) : [yezh.] adverb arbouezañ g.

intensiv ag. : **1.** kreñv, kalet, puilh, stank, stenn, galloudus, nerzhak, stank-ha-stank, fonnus, dibaouez, diehan, ha n'eo ket diouzh kont, ha n'eo ket dre gont, grizias, dreist, a-greñv ; *intensiver Glanz*, usked g. ; *intensiver werden*, kreñvaat, fonnusaat, kaletaat, stankaat, ampletusaat ; *nach langer intensiver Suche fand sie das gewünschte Buch*, dre fin klask (dre foul klask, dre forzh klask, dre sour klask, dre hed klask, dre hir klask, dre walc'h klask, dre zalc'h klask, a-sour klask, war-bouez klask, a-bouez klask) e kavas al levr he doa c'hoant kaout ; *durch seine intensive Arbeit*, dre hed poaniañ, dre forzh strivañ, dre fin strivañ, dre foul strivañ, dre zalc'h poaniañ, dre walc'h poaniañ, dre ser poaniañ, war-bouez strivañ, war-bouez kemer poan, a-bouez poaniañ, dre e aket, a-sour labourat, dre hir boaniañ ; *durch intensives Üben*, a-bouez pleustriñ, dre hed pleustriñ, dre forzh pleustriñ, dre foul pleustriñ, dre zalc'h pleustriñ, dre walc'h pleustriñ, dre fin pleustriñ, dre ser pleustriñ, war-bouez pleustriñ, gant kendelc'her da bleustriñ, dre hir bleustriñ ; *intensive Kraftanstrengung*, *intensive und heftige Leistung*, forsadenn b., taol diskrap g. ; **2.** askoridik, fonnidik ; *intensive Bewirtschaftung*, labour-douar askoridik g. ; *intensiver Anbau*, gounidegezh askoridik b., labour-douar askoridik g., gounezerezh askoridik g., labour-douar fonnidik g. ; *intensive Viehzucht*, chatalerezh askoridik g., sevel-loened askoridik g., magerezh chatal askoridik g. ; *intensiver werden*, askoridikaat, mont war askoridikaat, fonnidikaat ; **3.** [fizik] andennadel ; *intensive Größe*, braster andennadel g., andennadelezh b.

Intensivadverb n. (-s, -ien) : [yezh.] adverb arbouezañ g.

Intensivanbau g. (-s) : gounidegezh askoridik b., labour-douar askoridik g., gounezerezh askoridik g.

Intensivhaltung b. (-) : ar magañ loened askoridik g.

intensivieren V.k.e. (hat intensiviert) : **1.** kreñvaat, fonnusaat, kaletaat, stankaat, ampletusaat ; **2.** askoridikaat, fonnidikaat.

Intensivierung b. (-, -en) : **1.** kreñvaat g., kreñvadur g., fonnusaat g., kaletaat g., stankadur g., stankaat g.,

ampletusaat g. ; 2. askoridikadur g., askoridikaat g.,
fonnidikaat g.

Intensivität b. (-) : [fizik] andennadelezh b.

Intensivkurs g. (-es,-e) : kentelioù stank-ha-stank ls., staj
stank-ha-stank g., stummadur fonnus g., staj d'an daoulamm
g.

Intensivpflege b. (-,-n) : [mezeg.] prederioù askoridik ls.,
intentoù dibaouez ls.

Intensivstation b. (-,-en) : [mezeg.] servij an trummadoù hag
an advevaat g., kambr defraouiñ b.

Intensivum n. (-s, Intensiven) : [yezh.] verb pouezañ g., verb
arbouezañ g.

Intention b. (-,-en) : 1. ratozh b., mennad g., soñj g., amboaz
g., devez g., mennozh g. ; 2. [preder, fenomenologiezh]
ambredad g., ambredenn b., ambredañ g. ; 3. [dre fazi
reizhskrivadur : mat., preder.] *sellit ouzh Intension.*

intentional ag. : 1. mennadel, mennet, ratozhiet, mennozhiet,
diarvenn, diarvennel ; *intentionale Finalität*, davediñ diarvenn
g., davedelezh diarvenn b. ; 2. [preder.] ambredel, ambredadel ;
einheitliche intentionale Beziehung [Husserl], diazalc'h
ambredel unadek g. ; 3. [mezeg.] ambredadel.

Intentionalität b. (-,-en) : [preder, fenomenologiezh]
ambredadelezh b., ambredañ g.

intentionieren V.k.e. (hat intentioniert) : [preder.] ambredañ ;
ein Objekt intentionieren, ambredañ un ergorenn.

Intentionstremor g. (-s) : [mezeg.] kren ambredadel g.

interagieren V.gw. (hat interagiert) : etrewezhiñ.

Interaktion b. (-,-en) : 1. etrewered g. ; 2. [stlenn.] etrewezhiñ
g. ; 3. [fizik] *molekulare Interaktionen*, etreweredoù molekul
ls.

interaktiv ag. : etrewezhiat, etreoberiat ; [stlenn.] *interaktive
Bedienung, interaktiver Vorgang*, gwezhiadur etrewezhiat g.

Interaktivität b. (-) : etrewezhierezh b.

interatomar ag. : etreatom.

Interattraktion b. (-) : [loen.] etrehoal g.

Interbanken- : ... etrebankel, ... etre bankoù.

Interbanking n. (-s) / **Interbankenverkehr** g. (-s) :
etrebankerezh g., etrebankelezh b.

interchromosomal ag. : [bev.] etrekromozomel ;
interchromosomale Rekombination, meskerezh
etrekromozomel g.

Intercity® g. (-/-s,-s) : tren etrekêrel g.

Intercityexpress® g. (-es,-e) : tren etrekêrel herrek g., tren tizh
bras g., TTB g.

Intercity-Zuschlag g. (-s,-zuschläge) : ouzhpennadenn (priz
ouzhpenn g.) evit an trenioù etrekêrel b.

Interclub- : ... etre kleuboù.

interdental ag. : [mezeg., yezh.] etredentel.

Interdental- : [mezeg., yezh.] ... etredentel.

interdepartemental ag. : 1. [Bro-C'hall] etredepartamantel ; 2.
[Bro-Suis] ... etre rannoù, ... etre kevrennoù.

interdependent ag. : etredalc'hiat, kevamzalc'h,
kevamzalc'hiat

Interdependenz b. (-) : etredalc'hiezh b., etredalc'hiadegezh
b., kevamzalc'h g., kevamzalc'hiezh b.

Interdigitalraum g. (-s,-räume) : [korf.] gaol ar bizied b., skalf
ar bizied g.

Interdikt n. (-s,-e) : [relij.] entredid g., interdid g. ; *einen
Priester mit einem Interdikt belegen, ein Interdikt über einen
Priester verhängen*, divelegañ u.b., disakrañ ur beleg,
interdizañ ur beleg, terriñ u.b. a veleg.

interdisziplinär ag. : [skol-veur] etrediskiblezhel,
liesdiskiblezhel, ... liesdiskiblezh, ... liesdanvez ; *einen*

interdisziplinären Austausch ermöglichen, dispeurennañ an
diskiblezhioù.

Interdisziplinarität b. (-) : etrediskiblezhezh b.

interessant ag. : 1. dedennus, dudius, deurus, plijus, diverrus,
bourrus, eveshaus, P. interesus ; *er hatte viele interessante
Dinge zu erzählen*, hennezh a ouie ur bern traoù kurius da
gontañ ; *ich habe dort nichts Interessantes gesehen*, ne'm eus
gwelet mann a-feson eno ; *dieser Roman ist interessant und
leicht zu lesen*, plaen ha plijus eo ar romant-se, ar romant-se
a zo dudius da lenn ; 2. splotus, emsav, deurus ; *interessantes
Angebot*, kinnig deurus g. ; 3. *sich interessant machen*, c'hoari
e legon, dougen randon, c'hoari e baotr, ober e c'hrobis, ober
e baotr, ober e galite, ober brasoni, bragal, brageiñ, dougen
rouñ, en em rollañ, ober hec'h itron, bezañ un ton en an-unan,
bezañ un ober gant an-unan, en em gavout, en em gontañ, en
em zougen, jingellat.

interessanterweise Adv. : en un doare sebezus, pezh a zo un
dra estonus.

Interessantheit b. (-) : dedennusted b., dudiusted b.

Interesse n. (-s,-n) : 1. pled g., dudi g., dedenn g., dedennadur
g., deur g., hoal g., atapi g. ; *jemandes Interesse für etwas
wecken*, deuriañ u.b. gant udb ; *Interesse an etwas (dat.)
finden, Interesse an etwas (dat.) haben, Interesse für etwas (ak.)
haben, etwas (dat.) starkes Interesse entgegenbringen*, bezañ
dedennet (deuriet, plijet, troet, dudiet, atapiet) gant udb, bezañ
ampl d'udb, bezañ ampl war udb, plijout udb d'an-unan,
bourrañ udb, bourrañ gant udb, kavout saour gant udb, kaout
deur ouzh udb, kemer deur gant udb, lakaat e stumm gant udb,
diskouez deur ouzh udb, kemer dudi gant udb ; *Interesse an
etwas (dat.) zeigen, Interesse für etwas zeigen, Interesse für
etwas bekunden*, diskouezh deur ouzh udb ; *etwas (dat.)
Interesse entgegenbringen*, teuler pled d'udb, ober fed ouzh
udb, ober van ouzh udb ; *sie haben kein Interesse dafür*, n'en
deus an dra-se dedenn ebet evito, ne gavont saour ebet gant
an dra-se, ne gavont dudi ebet gant an dra-se ; *ein Buch mit
großem Interesse lesen*, bourrañ o lenn ul lev, lenn ul lev gant
plijadur vras, kavout dedennus-tre ul lev, lenn ul lev gant pled ;
er zeigt größtes Interesse für die Geschichte seiner Stadt,
atapiet kenañ eo gant istor e gêr, poaniañ a ra war istor e gêr,
kemer a ra kalz deur gant istor e gêr, diskouez a ra deur ouzh
istor e gêr ; *er hat für nichts Interesse*, ne ra na keuz na joa
ouzh netra, ne gav saour gant netra, n'eo troet e spered gant
tra ebet, ne vourr gant tra ebet, netra ne blij dezhañ, ur spered
klouarig a zen eo, dichal-tre eo, ne ra na man na mordo ouzh
netra, ne ra forzh gant netra, ne ra forzh a netra, diseblant eo
ouzh pep tra ; *das Interesse an einer Sache verlieren*, en em
zistagañ diouzh udb, dont udb da vezañ digaz evit an-unan, na
ober mui forzh eus udb, dont da vezañ diseblant ouzh udb, na
gavout mui saour gant udb, na ober mui van eus udb, treiñ kein
d'udb, disoursial diouzh udb. ; *sein Interesse für Sport*, e atapi
ouzh ar sport g. ; *als er sein starkes Interesse für Sport
bemerkte*, o welet an troet ma oa war ar sport.

2. mad g., deur g., laz g., interest g., kerz b. ; *im Interesse der
Allgemeinheit, im Interesse aller*, evit mad an holl, evit deur an
holl ; *in jemandes Interesse handeln*, ober evit u.b., ober evit
mad u.b., ober evit tra u.b., ober diouzh deur u.b., difenn lazioù
u.b. ; *in ihrem eigenen Interesse*, evit o mad o-unan ; *Wahrung
der Interessen*, gwarez (difenn) ar gwirioù g., difennerezh al
lazioù g., gwardoniezh al lazioù b. ; *seine Interessen wahren*,
bezañ aketus eus e interest, diwall diouzh e jeu, difenn e grog
(e wirioù, e lod, e lazioù, e gilhoù, e renk, e dra, e draoù, mad
an-unan, lazioù an-unan, e grampouezhenn), gwarediñ e
lazioù, bezañ aketus d'e lazioù, sachañ dour d'e vilin, sachañ
d'e du, ober evit an-unan (*evitañ e-unan, eviti hec'h-unan h.a.*),

ober diouzh e lazioù, delc'her d'e grog, delc'her e droad er par ; *hier kollidieren die Interessen der Beteiligten*, war ar poent-mañ eo kevenep lazioù ar c'hrevrennoù deuriet ; *die wirtschaftlichen Interessen eines Landes verscherbeln*, pilwerzhañ lazioù armerzhel ur vro, lakaat lazioù armerzhel ur vro e pilwerzh, diforañ lazioù armerzhel ur vro ; *die Interessen einer bestimmten Kategorie von Arbeitnehmern*, lazioù rummel ls. ; *öffentliches Interesse*, laz foran g. ; [dre astenn.] *nur aus Interesse handeln*, na ober netra evit netra, bezañ renet gant e lazioù, bezañ renet gant e interest, difenn e lod (e grog, e wirioù, e lazioù, e gilhoù, e dra, mad an-unan, lazioù an-unan), sachañ dour d'e vilin, sachañ d'e du, bezañ ur mag-e-doull, ober pep tra evit an-unan (*evitañ e-unan, eviti hec'h-unan h.a.*), ober pep tra evit mad an-unan, toullañ evit an-unan (*evitañ e-unan h.a.*), na gaout ken preder nemet evit ar pezh a zo mat ha talvoudek evit an-unan, klask e vad e-unan, bezañ stag ouzh e dra e-unan, sellet a-bezh ouzh e vad e-unan, na glask nemet e vad (e c'hounid, e aez, e interest), bezañ ur sacher d'e du, bezañ un den d'e sac'h eus an-unan, na ober nemet diouzh e lazioù, bezañ evel ar bleiz : kontant da gaout kuit da reiñ, goulenn kalz ha reiñ gwall nebeut, bezañ brokus outañ e-unan ha pizh e-keñver ar re all, bezañ ur mag-e-doull eus an-unan ; *auf seine eigenen Interessen bedacht sein*, arglask e lazioù, diwall diouzh e jeu, bezañ aketus eus e interest ; *den Interessen jemandes schaden*, ober un tamm mat a goll (a c'haou, a noaz) ouzh u.b., gaouiñ lazioù u.b., gaouiñ u.b., gaouiñ ouzh u.b., ober gaou ouzh u.b., ober droug d'u.b., noazout da (ouzh) u.b., gwallañ u.b., c'hoari ar c'hontrol ouzh u.b., c'hoari ar c'hontrol ouzh santimant u.b., diharpañ u.b., ober an anoaz d'u.b., ober divalav d'u.b., ober domaj d'u.b., ober an heg ouzh u.b., ober an heg gant u.b., blesañ u.b., ifamañ u.b. ; *er handelt gegen seine eigenen Interessen*, mont a ra a-enep e lazioù, mont a ra a-enep e interest, ober a ra noaz outañ e-unan, noazout a ra dezhañ e-unan, en em ziharpañ a ra, lakaat a ra e zorn en e zisheol, lakaat a ra e zorn en e c'houlou, enebour eo da vab e dad ; *zum Schutz seiner Interessen einer Gewerkschaft beitreten*, emezelañ en ur sindikad evit difenn e lazioù ; *das zu tun, liegt in deinem Interesse*, gwell e vi a se, da zeur eo ober an dra-se, interest ac'h eus d'ober an dra-se ; *diese Vereinbarung entsprach nicht ihren Interessen*, ne gavent ket o splet gant an emglev-se ; *es ist in Ihrem Interesse zu schweigen*, evit ho tra e vefe gwelloc'h (furoc'h) deoc'h tevel, interest ho peus da devel, un dra vat e vefe deoc'h tevel, emsav e vefe deoc'h tevel, ho teur eo chom hep lavaret tra.

3. preder g.

interessehalber Adv. : kement ha gouzout.

interesselos ag. : diseblant, dizedenn, digaz, dilañs, divegon, difrom, diflach, distrafulh, disaouzan, dichal, mingl.

Interesselosigkeit b. (-) : diforzh g., digaster g., digasted b., dilañs g., diseblanted b.

Interessenabwägung b. (-,en) : prizidigezh lazioù b.

Interessengebiet n. (-s,-e) : 1. tachenn desach b., tachenn dedennañ b. ; 2. [polit.] tachennad levezon b., kelc'h levezon g., levezonva g.

Interessengemeinschaft b. (-,en) : strollad a laz armerzhel g. ; *Interessengemeinschaft der Farbenindustrie*, unaniezh a laz armerzhel greanterezh an danveziou-liv b., I.G. Farben b. **Interessengruppe** b. (-,n) : strollad gwask g., lobi g., kartell g.

Interessenkollision b. (-,en) : kenniñv lazioù g.

Interessenkollusion b. (-,en) : anweadur lazioù g.

Interessenkonflikt g. (-s,-e) : kenniñv lazioù g.

Interessensphäre b. (-,n) : [polit.] tachennad levezon b., levezonva g., kelc'h levezon g.

Interessant g. (-en,-en) : 1. deuriet g. [*liester* deuriet], karour g., den troet gant udb g., den dedennet g. ; *diese Forschungsergebnisse müssen allen Interessenten zugänglich gemacht werden*, disoc'hoù an imbours'hioù-se a rank bezañ lakaet en ardremez (en akomod) an holl dud dedennet, ret eo kinnig disoc'hoù an imbours'hioù-se d'an holl dud dedennet en un doare plaen hag aes da gompren ; 2. [kenwerzh] danvez-prener g., prener erveziat g. ; *drei Interessenten haben sich für den Erwerb des Hauses gemeldet*, tri den a zo war pren an ti ; 3. [gwir] perc'henn-gwir g.

Interessenverband g. (-s,-verbände) : strollad gwask g., stroll pouezañ g., lobi g., kartell g.

Interessenvertreter g. (-s,-) : difenner lazioù g., gwarezer lazioù g. ; *Interessenvertreter der dritten Welt*, tredebedelour g.

Interessenvertretung b. (-,en) : 1. difenner lazioù g., gwarezer lazioù g. ; 2. difennerezh lazioù g., gwarez lazioù g., difenn lazioù g.

interessieren V.k.e. (hat interessiert) : dedennañ, filimiñ, dudiañ, deuriañ ; *es würde mich interessieren, mit dir nach Berlin zu fahren*, mont a rafan a-walc'h ganit da Verlin ; *das Buch interessiert mich*, dedennet on gant al levr-se, deur am eus gant al levr-se, al levr-se am filim ; *das interessiert sie nicht*, n'en deus an dra-se dedenn ebet evito, ne gavont dudi ebet gant an dra-se ; *jemanden für etwas interessieren*, deuriañ u.b. gant udb, ober d'u.b. bezañ dedennet gant udb, ober d'u.b. bourrañ gant udb, tommañ u.b. ouzh udb., treiñ spered u.b. war-zu udb, gounit u.b. d'udb ; P. *das interessiert mich nicht* ! tanfoeltr forzh ne ran eus an dra-se ! - ingal (heñvel, hañval, euver, unvan) eo din - heñvel dra eo din - ne ran forzh - 'ran ket fouter kaer - 'ran ket foeltr forzh - ne lakaan van ebet gant an dra-se - ne ran na forzh na brall eus kement-se - ne ran foeltr forzh ebet - se ne ra mann din-me - ne ran ket kaz a gement-se - n'eus ket a gaz din - ne ran foeltr-kaer gant an dra-se - ma'z erru, mat, mar n'erru ket, mat ivez - ne c'hwitane ket - koulz tra eo din - dichastre on diouzh an traoù-se - pe vern din ? - pe vern ouzhin ? - pe laz din-me ? - pe forzh a ran-me ? - pe forzh a ra din ? - pe forzh a zo din ? - pe forzh din ? - ha forzh a ra din ? - ha forzh a zo din ? - petra a ra se din ? - petra eo an dra-se din ? - pe kaz a ra din ? - ne ran na van na kaoz ouzh kement-se - ne ran forzh a netra - ne ran forzh gant netra - ne ran fouter kaer gant netra - foeltr forzh ne ran - n'emaon ket e chal gant kement-se - diseblant on ouzh kement-se holl - ne ran na man na mordo ouzh kement-se holl - ne ran fouter kaer eus kement-se holl - ne vern ket din - ne laz ket din - evit kelo ar pezh a dalvez kement-se ! - va botez ! - n'eo ket gant an dra-se on darbare - n'on ket gwall nec'het gant an dra-se - n'in ket klañv gant an dra-se - n'on ket chalet tamm ebet gant ken nebeut a dra - n'on ket chalet neudenn ebet gant ken nebeut all - n'emaon ket en trubuilh evit ken dister dra - n'on ket nec'hetoc'h gant an dra-se eget gant va botez kentañ - ne zeuio ket blev gwenn din kelo ken nebeut-se a dra - n'emaon ket e chal gant an dra-se - me 'ra forzh !

V.em. : **sich interessieren** (hat sich (ak.) interessiert) : *sich für etwas interessieren*, bezañ dedennet gant udb, bezañ troet gant udb, bezañ ampl d'udb, bezañ ampl war udb, plediñ gant (ouzh, war) udb, soursial ouzh udb, pleustriñ war udb, kemer deur gant udb, kaout deur gant udb, kaout deur ouzh udb, diskouez deur ouzh udb, kemer dudi gant udb, bezañ dudiet gant udb, lakaat e stumm gant udb ; *für Jagd interessiere ich mich nicht die Bohne*, me n'on ket chaseer evit ur begad ; *er*

interessiert sich für nichts, ne ra na keuz na joa ouzh netra, n'eo troet e spered gant tra ebet, ne gav saour gant netra, netra ne het gantañ, ne vourr gant tra ebet, netra ne blij dezhañ, ur spered klouarig a zen eo, dichal-tre eo, ne ra forzh gant netra, ne ra forzh a netra, ne ra na man na mordo eus netra, diseblant eo ouzh pep tra ; *sich für Politik interessieren*, politikañ ; *er interessiert sich sehr für die Geschichte seiner Stadt*, poaniañ a ra war istor e gêr, kemer a ra kalz deur gant istor e gêr, diskouez a ra deur ouzh istor e gêr ; *ich bin gekommen, weil es mich brennend interessiert*, deuet on d'ober pled ; *sie interessiert sich leidenschaftlich für Kunst*, tik (troet, angoulet, lorc'het, touellet, nay, pitilh, gwrac'h, sot, stran) eo gant an arzoù kaer, ruz eo war an arzoù kaer, tik eo war an arzoù kaer, angoulet eo evit an arzoù kaer, tik eo ouzh an arzoù kaer, douget eo d'an arzoù kaer, taolet eo d'an arzoù kaer, an arzoù kaer a laka birvilh enni, deur he deus gant an arzoù kaer, entanet (jourdoul) eo evit an arzoù kaer, taer eo war an arzoù kaer, ampl eo d'an arzoù kaer, ampl eo war an arzoù kaer, blizidik eo war gement a sell ouzh an arzoù kaer, lakaat a ra he boemenn gant an arzoù kaer.

interessiert ag. : 1. douget [d'udb], troet [gant udb], dedennet [gant udb], taolet [gant udb], dudiet [gant udb], atapiet [gant udb], deuriet [gant udb] ; 2. meañsus, emgar, digar, kar-e-unan, troet gantañ e-unan.

Adv. : gant pled.

interethnisch ag. : etrekeneliek.

Interface n. (-,s) : 1. darempredlec'h g. ; 2. [stlenn.] etrefas g., ketal g.

Interferenz b. (-,en) : [fizik] daremoug g., reustlad g.

Interferenz- : daremougel, ... daremoug.

Interferenzstreifen g. (-s,-) : [fizik] orenn daremoug b.

interferieren V.gw. (hat interferiert) : [fizik] daremouezh [pennrann daremoug-] ; *mit etwas interferieren*, daremouezh gant udb ; *interferierende Strahlen*, skinoù daremougat ls.

Interferometer n. (-s,-) : [fizik] daremougventer g.

Interferometrie b. (-) : [fizik] daremougventerezh g.

interferometrisch ag. : [fizik] daremougventerel.

Interferon n. (-s,-e) : [bev.] interferon g.

interfraktionell ag. : [polit.] etrestrollad ; *interfraktionale Arbeitsgruppe*, etrestrollad labour g.

intergalaktisch ag. : [stered.] etregalaksoù.

Intergenerationalität b. (-) : etrerummadelezh b.

intergenerationell ag. : etrerummadel, etre rummadoù.

Intergenerationenmobilität b. (-) : silluskerezh kevredigezhel g.

intergewerkschaftlich ag. : etrec'hweluniadel, etresindikadel.

interglazial ag. : etreskornvezhel.

interglazial n. (-s,-e) : etreskornvezh g.

Intergruppe b. (-,n) : etrestrollad g.

Interieur n. (-s,-s/-e) : afeson diabarzh an ti g., aveadur an ti g.

Interim n. (-s,-s) : diarbennoù tremen ls., diarbennoù dibad ls., diarbennoù da c'hortoz ls., diarbennoù ardreuzat ls., diarbennoù ardreuzadek ls.

interimistisch ag. : da c'hortoz, da c'hedal, dibad, tremeniat, tremen, etreadegat, etrekargel, padennek, ardreuzat, ardreuzadek.

Adv. : betek-gouzout, evit c'hoazh, da c'hortoz, da c'hedal, da c'hortoz gouzout hiroc'h, o c'hortoz gouzout hiroc'h, evit ar mare, evit ar c'houlz, evit bremañ, evit an tremen, evit ur mare, evit un abadenn, bete gwelet, en etretant.

Interims- : da c'hortoz, da c'hedal, dibad, tremeniat, tremen, etreadegat, ardreuzat, ardreuzadek.

Interimspace b. (-,n) : [lu, disprede] treuziad medalennoù g.

Interimsregierung b. (-,-en) : gouarnamant etreadegat g., gouarnamant ersezadel g., gouarnamant da c'hortoz g., etreeren g., etreerenadur g.

Interimsuniform b. (-,-en) : [lu] gwiskamant plaen g., gwiskamant diginkl g.

Interimsverwaltung b. (-) : etrekarg b.

interindividuell ag. : etrehiniennel.

interindustriell ag. : etregreantel.

Interjektion b. (-,-en) : [yezh.] estlammadell b.

interjektionell ag. : [yezh.] ... estlammañ ; *interjektioneller Ausdruck*, troienn estlammañ b.

Interkalation b. (-,-en) : [kimiezh] etrelakadur g.

Interkalationskomplex g. (-es,-e) : [kimiezh] dazetread g. [liester dazetreadoù].

interkalieren V.k.e. (hat interkaliert) : [kimiezh] etrelakaat.

V.em. **sich interkalieren** (hat sich (ak.) interkaliert) : [kimiezh] ensoc'hañ (etre traoù 'zo), en em lakaat (etre traoù 'zo).

interkeltisch ag. : etrekeltiek.

Interkeltismus g. (-) : etrekeltiegezh b.

interkommunal ag. : etrekumunel, etre kumunioù ; *interkommunale Zusammenarbeit*, etrekumunelezh b.

Interkomprehension b. (-) : etrekompren g.

interkontinental ag. : etrekevandirel, etrekevandir.

Interkontinentalrakete b. (-,-n) : [lu] fuc'hell gerc'hellañ etrekevandirel b.

interkostal ag. : [mezeg.] etre kostoù.

interkulturell ag. : etrestuzegezhel.

interkurrent ag. / **interkurrierend** ag. : [mezeg.] daskerzhat.

Interleukin n. (-s,-e) : [bev.] interleukin g.

interlingual ag. : etreyezhel.

Interlobium n. (-s,-lobien) : [korf.] *großes Interlobium des rechten Lungenflügels*, skarr beskellek ar skeventenn dehou g. ; *kleines Interlobium des rechten Lungenflügels*, skarr a-zremm ar skeventenn dehou g.

intermaxillär ag. : [mezeg., korf.] etre karvanoù ; *intermaxilläre Naht*, mellez etre karvanoù g.

Intermediär g. (-s,-e) : [kenwerzh] hanterour g., hanterer g. ; *die Banken sind Intermediäre*, hantererien eo ar bankoù.

intermediär ag. : etreat, hanterat.

intermetallisch ag. : [kimiezh] etremetalek ; *intermetallische Verbindung*, *intermetallische Phase*, aozad etremetalek g.

Intermezzo n. (-s,-s/ Intermezzi) : 1. [sonerezh] dazc'hoari g., etrec'hoari g., ehan-arvest g., ehan-c'hoari g., etreabadenn b. ; 2. astal g., arsav g., ehan g., troc'h g., spanaenn b. ; 3. [dre skeud.] *kurzes Intermezzo*, reuziad berbad g., avelenn b., paseadenn b., kasadenn b., heugenn b.

interministeriell ag. : etremaodiennel, etreministrel.

Intermission b. (-) : [mezeg.] habaskaenn b.

intermittierend ag. : spanaennek, spanaus, astalus, mareadek, taoladek, a-vare, a-frapadoù, a-vareadoù, a-vomandoù, bep eil mare, a-goulzadoù, a-daoladoù, a-lajadoù, krog-diskrog ; *intermittierendes Fieber*, terzhienn spanaus b.

intermodal ag. : etremodel ; *intermodaler Verkehr*, dezougen etremodel g.

Intermodalität b. (-) : etremodelezh b.

Intermodulation b. (-) : [elektronik] darouluz g., darouluzañ g.

intermolekular ag. : etremolekulel.

intermuskulär ag. : [mezeg.] etre-kigennoù.

intern ag. : diabarzh, a-ziabarzh ; *interne Querelen*, *interne Streitigkeiten*, arvelloù diabarzh ls. ; [lu] *interner Konflikt*, brezel a-ziabarzh g. ; [fizik] *interne Spannungen*, destrizhoù diabarzh ls.

Interna ls. : titouroù diabarzh ls., keleier diabarzh ls.

internalisieren V.k.e. (hat internalisiert) : diabarzhñ, diabarzhelaat.

Internalisierung b. (-, -en) : diabarzhñ g., diabarzhelaat g.

Internat n. (-s, -e) : 1. skol-lojañ b., skol-annez b., skol-bañsion b., pañsion b., skol-diabarzhidi b. ; *er blieb ein Jahr im Internat*, ur bloaz lojañ (ur bloavezhiañ lojañ) en doa graet en e skol ; 2. kouskva g., hunva g.

Internatschüler g. (-s, -) : pañsionad g., pañsioner g., diabarzhad g. [*liester* diabarzhidi], lojad g. [*liester* lojidi], lojer g. ; *Internatschüler sein*, bezañ lojad, bezañ diabarzhad, lojañ er skol.

international ag. : etrebroadel ; *internationales Übereinkommen*, *internationale Konvention*, kendivizad etrebroadel g., kenemglev etrebroadel g. ; *internationaler Vertrag*, feur-emglev etrebroadel g. ; *ständiger internationaler Gerichtshof*, lez-varn etrebroadel pad b. ; *die internationalen Instanzen*, an ensavioù etrebroadel ls. ; [arc'hant] *Bank für internationalen Zahlungsausgleich (BIZ)*, bank an taladurioù etrebroadel g. ; *auf internationaler Ebene*, er par etrebroadel ; *sich international ausweiten*, *internationale Ausmaße annehmen*, etrebroadelañ, etrebroadelaat ; *etwas auf internationaler Ebene austragen*, etrebroadelañ udb, etrebroadelaat udb. ; *um auf internationaler Ebene konkurrenzfähig zu bleiben*, *musste das Land große Opfer auf sich nehmen*, evit chom kevezus en nevid-bed e rankas ar vro asantiñ da aberzhioù pounner ; *internationale Nachrichten*, nevezentioù a-ziavaez bro ls. ; *internationaler bewaffneter Konflikt*, brezel etrebroadel g. ; *internationales Umfeld*, endro etrebroadel g. ; *internationale Migration*, divroadeg b., divroañ g., treuztiriañ diavaez g.

International b. (-, -n) : 1. [istor, polit.] *die kommunistische Internationale*, an Etrebroadelenn gomunour b., an Etrebroadel komunour g. ; *die vierte Internationale*, ar Pevare Etrebroadelenn b., ar Pevare Etrebroadel g. ; *die dritte Internationale*, an Trede Etrebroadelenn b., an Trede Etrebroadel g. ; *die zweite Internationale*, an Eil Etrebroadelenn b., an Eil Etrebroadel g., an Etrebroadelenn Vicherour b., an Etrebroadel Micherour g. ; 2. [kan] Etrebroadelenn b., Etrebroadel g.

internationalisieren V.k.e. (hat internationalisiert) : etrebroadelañ, etrebroadelaat.

Internationalisierung b. (-) : etrebroadelerezh g., etrebroadeladur g.

Internationalismus g. (-) : etrebroadelouriezh b.

Internationalist g. (-en, -en) : etrebroadelour g.

internationalistisch ag. : etrebroadelour.

Internationalität b. (-) : etrebroadelezh b.

Internatsschüler g. (-s, -) : pañsionad g., pañsioner g., diabarzhad g. [*liester* diabarzhidi], lojad g. [*liester* lojidi], lojer g. ; *Internatsschüler sein*, bezañ lojad, bezañ diabarzhad, lojañ er skol.

Internet n. (-s) : [stlenn.] kenrouedad b., rouedad b., gwiad b./g. ; *im Internet surfen*, merdeñ war ar genrouedad ; *eine Verbindung zum Internet herstellen*, savelañ ar c'hevreadur d'ar rouedad ; *sich ins Internet einloggen*, kevreañ ouzh ar genrouedad ; *elektronische Steuererklärung per Internet*, pellzisklêriadur kemedel g.

Internet-Adresse b. (-, -n) : [stlenn.] chomlec'h elektronek g., chomlec'h kenrouedad g.

Internet-Anschluss g. (-s, -anschlüsse) : [stlenn.] moned kenrouedad g., moned war ar genrouedad g.

Internet-Auftritt g. (-s, -e) : [stlenn.] lec'hienn Genrouedad b., load internet g.

Internetbenutzer g. (-s, -) : [stlenn.] gwedead g. [*liester* gwedeaded / gwedeidi], gwiader g.

Internet-Browser g. (-s, -) : [stlenn.] ergerzher gwiad g. [*liester* ergerzherioù gwiad], merdeer kenrouedad g. [*liester* merdeerioù kenrouedad], gwedead g. [*liester* gwedeadoù].

Internet-Café n. (-s, -s) : [stlenn.] kibertavarn b.

Internetdienstanbieter g. (-s, -) / **Internetdienstleister** g. (-s, -) : [stlenn.] pourvezer moned war ar Genrouedad g.

Internet Explorer® g. (-s) : Internet Explorer® g.

Internet-Freak g. (-s, -s) : [stlenn.] paotr troet gant ar genrouedad g., paotr ar genrouedad g., gwiader touet g.

Internetnutzer g. (-s, -) : [stlenn.] gwedead g. [*liester* gwedeaded / gwedeidi], gwiader g.

Internet-Provider g. (-s, -) : [stlenn.] pourvezer moned war ar genrouedad g., IAP g.

Internetsurfer g. (-s, -) : [stlenn.] gwedead g. [*liester* gwedeaded / gwedeidi], gwiader g.

Internet-Zugang g. (-s, -Zugänge) : [stlenn.] moned kenrouedad g., moned war ar genrouedad g.

InterNIC® n. (-) : [stlenn.] InterNIC® g.

internieren V.k.e. (hat interniert) : [mezeg., polit.] endredañ, serriñ, bac'hañ, P. sparlañ.

Internierte(r) ag.k. g./b. : [mezeg., polit.] den bac'het g., endreded g. [*liester* endredidi].

Internierung b. (-, -en) : [mezeg., polit.] serridigezh b., bac'hidigezh b., endredad g. ; [mezeg.] *nicht freiwillige Internierung*, endredad diferadel g.

Internierungslager n. (-s, -) : [polit.] kamp bac'hañ g., kamp bac'h g., kamp endredañ g.

Internist g. (-en, -en) : [mezeg.] diabarzhour g.

Internodium n. (-s, Internodien) : [louza.] taol g., hoskad g.

interozeanisch ag. : etremeurvorel.

interozeptiv ag. : [bred.] etretapus, interokeptivel.

interparietal ag. : [mezeg.] etre-kitem.

interparlamentarisch ag. : etreparlamantel.

Interpellant g. (-en, -en) : 1. [polit.] devenner g., galver g. ; 2. [Bro-Suis, gwir] harzer g.

Interpellation b. (-, -en) : 1. [polit.] devennadenn b., ateb g. ; 2. [Bro-Suis, gwir] harzidigezh b.

Interpellationsrecht n. (-) : gwir-devennañ g., gwir atebiñ g.

interpellieren V.k.e. (hat interpelliert) : 1. [polit.] devennañ, atebiñ ; *den Minister interpellieren*, devennañ ar maodiern, gelver war ar maodiern ; 2. [Bro-Suis, gwir] harzañ, herzel ; 3. [disprede] *jemanden interpellieren*, troc'hañ e gaoz d'u.b., mont war gaoz u.b., troc'hañ e gomz d'u.b. / mont war gomz u.b. (Gregor).

Interpenetration b. (-, -en) : [armerzh., polit., bred.] kenintradur g., etresankadur g.

interpersonell ag. : [bred.] etrepersonel.

Interphase b. (-, -n) : [bev.] etrelankad g.

interplanetar ag. / **interplanetarisch** ag. : etreplanedennel ; *interplanetarischer Raum*, steregor g.

Interpol b. (-) : interpol g.

Interpolation b. (-, -en) : 1. [mat.] etreletodad g., etreletodadur g., etreletodiñ g. ; 2. [skrid] falsadur g.

Interpolator g. (-s, -en) : 1. [skrid] falser g. ; 2. [tekn., stlenn.] etreletoder g. [*liester* etreletoderioù].

interpolieren V.k.e. (hat interpoliert) : 1. [mat.] etreletodiñ g. ; 2. [skrid] falsañ.

Interposition b. (-, -en) : 1. etrebezañs b., etrelakadur g. ; 2. [yezh.] etrestagenn b.

Interpret g. (-en, -en) : 1. devarnour g., displeger g., destier g. ; 2. dezerc'her g., c'hoarier g., kaner g., soner g.

Interpretation b. (-, -en) : 1. [film, c'hoariva] dezerc'hadur g., dezerc'hañ g. ; 2. [sonerezh] mod personel da seniñ g. ; 3. desteriadur g., deveizadur g., kompren g., intent g., esplegadenn b., displegadenn b., devarnerezh g., degomprenadur g., dezintentadur g., addispleg g. ; *Textinterpretation*, ezhizhañ lennegel g., plaenadur un destenn g. ; [mat.] *graphische Interpretation*, desteriadur kevregat g. ; *geometrische Interpretation*, desteriadur mentoniel g. ; 4. [bred.] desteriadur g. ; *wahnhafte Interpretation*, desteriadur ambreek g. ; 5. [stlenn.] dewezhiañ g., dewezhiadenn b.

interpretationsbedürftig ag. : ... a rank bezañ displeget hiroc'h, ... a rank bezañ desteriet.

interpretativ ag. : desteriadur.

Interpretator g. (-s, -en) : devarnour g., displeger g., desterier g.

Interpreter g. (-s, -) : [stlenn.] dewezhier g. [*liester dewezhieroù*].

interpretierbar ag. : desteriadus, deveizadus.

interpretieren V.k.e. (hat interpretiert) : 1. desteriañ, deveizañ, diskleriañ, displegañ, esplegañ, degompren, dezintent, addisplegañ ; *falsch interpretieren*, kammveizañ, treuzintent, treuzkompren ; *intensional interpretieren*, deveizañ diouzh an endalc'h, deveizañ diouzh an ental, dezintent diouzh an endalc'h, dezintent diouzh an ental, intent diouzh an ental ; *extensional interpretieren*, deveizañ diouzh an erastenn, deveizañ diouzh an erdal, dezintent diouzh an erdal, intent diouzh an erdal ; *ein Phänomen interpretieren*, deveizañ un anadenn ; 2. [c'hoariva] dezerc'hañ, c'hoari, kinnig ; 3. [sonerezh] seniñ, kinnig ; 4. [stlenn.] dewezhiañ ; 5. [lenn.] ezhizhañ, plaenaat ; *einen Text interpretieren*, ezhizhañ un destenn g., plaenaat un destenn ; 6. [mat.] desteriañ.

Interprofession b. (-, -en) : aozadur etremicherel g.

Interprofessionalität b. (-) : etremicherelezh b.

interprofessionell ag. : etremicherel.

Interpsychologie b. (-) : [mezeg.] etrebredoniezh b.

interpungieren (hat interpungiert) / **interpunktieren** (hat interpunktiert) V.k.e. : [yezh.] poentaouiñ.

Interpunktion b. (-) : [yezh.] *die Interpunktion*, ar poentadur g., ar poentaouiñ g., an arouezennoù poentaouiñ ls. ; *die Interpunktion in diesem Text ist gut*, poentaouet mat eo an destenn-se.

Interpunktionsregel b. (-, -n) : reolenn boentaouiñ b.

Interpunktionszeichen n. (-s, -) : arouezennoù boentaouiñ b. ; *die Interpunktionszeichen*, an arouezennoù poentaouiñ ls. ; *etwas mit Interpunktionszeichen versehen*, poentaouiñ udb.

Interrailkarte b. (-, -n) : kartenn Inter-Rail® b.

interrassisch ag. : etregouennel.

Interregio® g. (-/-s, -s) : tren herrek etrerannvroel g.

interregional ag. : etrerannvroel, etre rannvroioù, [e par ar bed] etrerannvedel.

Interregnum n. (-s, -regnen/-regna) : etrerenn g., etrerennadur g.

Interrelation b. (-, -en) : kengeñver g.

interreligiös ag. : etrekravezel, etrelijijel.

Interrobang n. (-s, -s) : [yezh.] pik goulenn-estlamm g.

interrogativ verneinend ag. : [yezh.] goulenn-nac'h.

Interrogativadjektiv n. (-s, -e) : [yezh.] anv-gwan goulennata g., adanv goulenn g.

Interrogativadverb n. (-s, -ien) : [yezh.] adverb goulenn g., adverb goulennata g.

Interrogativbegleiter g. (-s, -) : [yezh.] adanv goulenn g., adanv goulennata g.

Interrogativpartikel b. (-, -n) : [yezh.] rannig goulenn b., rannig goulennata b.

Interrogativpronomen g. (-s, -pronomina) / **Interrogativum** n.

(-s, -gativa) : [yezh.] raganv goulennata g., raganv-goulenn g.

Interrogativsatz g. (-es, -sätze) : [yezh.] lavarenn goulennata b., lavarenn c'houlenn b.

intersektoral ag. : etregennadel.

Intersexualität b. (-) : etrevegezh b., etrevelezh b., etrevezhadezh b.

intersexuell ag. : etrevek, etrevek, etrevek ; *intersexueller Mensch*, etrevek g. [*liester etreveken*], den etrevek g.

intersignifikant ag. : etrekanteuel.

interspezifisch ag. : etrespesadel.

interstellar ag. : [stered.] etresteredel, etre ar stered, etrestere, etrestrel ; *interstellares Medium*, danvez etresteredel g.

Interstitialflüssigkeit b. (-, -en) : [bev.] limf g.

interstitiell ag. : [korf., mezeg.] entremezel.

intersubjektiv ag. : [preder. (Edmund Husserl), bred.] etregouzerch'el.

Intersubjektivität b. (-) : [preder. (Edmund Husserl), bred.] etregouzerch'helezh b.

Intersystole b. (-, -n) : [mezeg.] etresistol g.

Intertidal n. (-/-s, -e) : [bev.] live kreizarvorel g., aod vev b., trec'henn b., kontraezh g., raskenn b.

intertropisch ag. : etretrovanel ; *intertropische Zone*, zonenn etretrovanel b., takad etretrovanel g.

interurban ag. : [Bro-Suis] etrekêrel, etre kêrioù.

Intervall n. (-s, -e) : 1. [mat., fizik] entremez g. ; *abgeschlossenes Intervall*, entremez serr g. ; *offenes Intervall*, entremez digor g. ; 2. [fizik] gavaelad g. ; *Schmelzintervall*, gavaelad teuziñ g. ; 3. esaouenn b., koulzad g., pennad g. ; 4. [sonerezh] esaouenn b. ; *ein Intervall vermindern*, digreskiñ un esaouenn ; *Komplementärintervall*, *Ergänzungsintervall*, *Umkehrintervall*, esaouenn eilpennet b. ; *zusammengesetztes Intervall*, esaouenn askeidet b. ; *ein Intervall umkehren*, eilpennañ un esaouenn ; *die Notation um ein bestimmtes Intervall verschieben*, treuzlec'hiañ an notennadur .

Intervallbreite b. (-, -n) : [mat.] heled an entremez g.

intervallisch ag. : [sonerezh] ... esaouenn ; *intervallische Umkehrung*, eilpennadenn un esaouenn b.

Intervallschachtelung b. (-, -en) : [mat.] entremeziou dazgannat ls.

Intervallschaltung b. (-, -en) : [tredan.] hanren pebeilat g.

Intervallschätzung b. (-, -en) : [mat.] prizadur un entremez g.

intervenieren V.gw. (hat interveniert) : hanterouriñ, emellout, en em veskañ, mont e-barzh ar jeu ; *für jemanden intervenieren*, difenn u.b., reiñ sav d'u.b., dougen dorn d'u.b., en em reiñ da skoaziañ u.b., lakaat e amzer hag e boan e ser u.b., ober (touliañ) evit u.b., erbediñ u.b. ouzh unan all, gourc'hemenn u.b. d'u.b. all, tuañ u.b. a-du gant u.b. all, lavaret ur gerig e kerz u.b., ober bazhvalan evit u.b., pediñ evit u.b. / mennout evit u.b. (Gregor).

Intervention b. (-, -en) : 1. hanterezh g., hanterouriezh b., emell g., emellerezh g., emelladenn b. ; *Intervention der Zentralbank*, emell ar bank kreiz g., emellerezh ar bank kreiz g. ; *dank jemandes Intervention*, dre hanterouriezh (hantererezh) u.b., dre (en) erbed u.b., gant moaien u.b., dre voaien u.b., dre zorn u.b. ; *ohne menschliche Intervention*, hep emell den ; 2. [lu] *bewaffnete Intervention*, emelladenn armet b. ; *Militärintervention*, *militärische Intervention*, emelladenn vilourel b., oberiadenn b., taol g., ermaeziadenn b.

Interventionismus g. (-) : [polit.] emellouriezh b.

Interventionist g. (-en, -en) : [polit.] emellour g.

interventionistisch g. (-) : [polit.] emellour.

Interventionsfonds g. (-,-) : [armerzh.] font emell g.
Interventionspreis g. (-es,-e) : [armerzh.] priz emell g.
Interventionswährung b. (-,-en) : [armerzh.] moneiz emell g.
intervertebral ag. : [korf., mezeg.] etremellek, etre-melloù.
interventrikulär ag. : [korf., mezeg.] etre-kofigoù.
Intervention b. (-,-en) : **1.** [polit.] emelladenn b., emell g., emellerezh g., darengor g. ; **2.** [mezeg.] gwezhiadenn b., P. oberatadenn b. ; *invasive Intervention*, gwezhiadenn drewan b.
Intervertebralganglion n. (-s,-ganglien) : [mezeg., korf.] kangrenn a-livenn b.
Interview g. (-s,-s) : dazatersadenn b., pennad-kaoz g., kendiviz g., troc'h-kaoz g., etrewel g., etreweladenn b.
interviewen V.k.e. (hat interviewt) : dazatersiñ, ober ur pennad-kaoz gant, etrewelet.
Interviewer g. (-s,-) : **1.** dazaterser g., saver pennadoù-kaoz g., etreweler g. ; **2.** [sontadegoù] sonter g. [*liester* sonterien].
intervokalisch ag. : [yezh.] etrevogalennel.
interzellulär ag. / **interzellulär** ag. : [bev., mezeg.] etrekelligel.
Interzellulärflüssigkeit b. (-,-en) : [bev.] limf g.
Intestaterbe g. (-n,-n) : [gwir] hêr didestamant g., hêr ab intestat g.
intestinal ag. : [mezeg.] pervezel, ... ar pervez, ... ar bouzelloù.
Inthronisation b. (-,-en) : kadoridigezh b., tronidigezh b., sakradurezh b. ; [relij.] *Inthronisation des Papstes*, krouidigezh ar pab b.
inthronisieren V.k.e. (hat inthronisiert) : kadoriañ, troniñ, sakriñ.
Inthronisierer g. (-s,-) : troner g.
Intifada b. (-) : intifada g./b.
intim ag. : **1.** tost, don, donañ, nes, nesañ, nes-kar, ker d'ar galon, nesaek ; *mit jemandem intim sein*, bezañ fri ha revr gant u.b., bezañ gwellañ mignon d'u.b., bezañ mignon nes-kar d'u.b., bezañ nesañ mignon d'u.b., en em glevet mat-dispar gant u.b., bezañ mignon a galon d'u.b., bezañ mignon bras d'u.b. ; **2.** prevez, kuzulik, kuzhut, klet ha klot, diabarzh, piaouek ; **3.** revel, nesaek, keouel ; **4.** [aergelc'h] klet ; ; *Abendessen zu zweit in intimer Privatsphäre*, koan penn-ouzh-penn b.
Intima b. (-, Intimä) : kuzhutezh b., kuzulierezh b., kuzuliadezh b., nesañ mignonezh b., mignonezh vras b., mignonezh nes-kar b., mignonezh fidel b., mignonezh ar galon b. / mignonezh ar sekredoù b. (Gregor).
Intimation b. (-,-en) : devennadur g., devennadenn b.
Intimbereich g. (-s,-e) : **1.** kaezourenn b., kevrennoù ls., takadoù ganadel ls., parzhioù keouel ls., gaol b., fourchad g. ; **2.** amgant ar brevezelezh g., amgant prevez g., amgant ar vuhez prevez g., domani prevez g., buhez prevez b., buhez klet ha klot b., prevezded b.
Intimfeind g. (-s,-e) : enebour touet g.
Intimhygiene b. (-) : emwalc'h keouel g., emwalc'h nesaek g., yec'hederezh nesaek g., yec'hederezh ar c'hevrennoù g.
Intimismus g. (-) : [arz] nesaëlouriezh b.
Intimist g. (-en,-en) : [arz] nesaëlour g.
intimistisch ag. : **1.** [arz] nesaëlour ; **2.** [dre astenn.] troet war ar vuhez prevez, troet war ar vuhez klet ha klot, troet war ar brevezded .
intimieren V.k.e. (hat intimiert) : [gwir] kas un devennadenn da, devennañ.
Intimität b. (-,-en) : **1.** nested b., nester g., nesañded b., darempred tost g., nesaoni b. ; **2.** endon g., kreizon g. ; **3.** amgant ar brevezelezh g., amgant prevez g., amgant ar vuhez prevez g., domani prevez g., buhez prevez b., buhez klet ha klot b., prevezded b.

Intimkontakt g. (-es,-e) : darempredoù nesaek ls., darempredoù revel ls.
Intimlotion b. (-,-en) : golc'had nesaek g., golc'had evit ar c'hevrennoù g.
Intimsphäre b. (-) : amgant ar brevezelezh g., amgant prevez g., amgant ar vuhez prevez g., domani prevez g., buhez prevez b., buhez klet ha klot b., prevezded b. ; *Verletzung von jemandes Intimsphäre*, emelladenn e buhez prevez u.b. b., emelladenn en amgant prevez u.b. b., emelladenn en amgant buhez prevez u.b. b., emell en aferioù privez u.b. g., gaou (noaz) ouzh buhez prevez u.b. g.
Intimspray g./n. (-s,-s) : sprae nesaek g., sprae evit ar c'hevrennoù g.
Intimus g. (-, Intimi) : kuzhuter g., kuzulier g., kuzuliad g., den a fiziañs g., mignon neshentek g., nesañ mignon g., mignon bras g., mignon nes-kar g., mignon fidel g., mignon ar galon g. / mignon ar sekredoù g. (Gregor).
Intimverkehr g. (-s) : nested b., nester g., nesañded b., darempred tost g., darempred nesaek g.
intolerabel ag. : dic'houzañvadus, ... n'oufed gouzañv, ... n'eur ket evit gouzañv, ... na c'heller ket gouzañv.
intolerant ag. : **1.** andamantek, strizh a spered, a spered enk, dizouj, dihabask, dihegar, dic'houzañv, dic'houzañvus ; **2.** [mezeg.] angougemerus.
Intoleranz b. (-) : **1.** strizhder a spered g., dizoujañs b., dihegarated b., dihabaskter g., dic'houzañv g., dic'houzañvusted b. ; **2.** [mezeg.] angougemer [ouzh udb] g. ; *Fruktoseintoleranz*, angougemer ouzh ar fruktoz g.
Intonation b. (-,-en) : **1.** taol-mouezh g. ; **2.** toniadur g. ; **3.** rakc'hoari g.
intonieren V.k.e. (hat intoniert) : **1.** stagañ gant [ur ganaouenn] ; **2.** [benveg-seniñ] toniañ ; **3.** taolmoueziañ.
Intoxikation b. (-,-en) : [mezeg.] pistriadur g.
Intra- : en...
intrachromosomal ag. : [bev.] enkromozomel ; *intrachromosomale Rekombination*, meskerezh enkromozomel g.
Intrada b. (-, Intraden) / **Intrade** b. (-,-n) : [sonerezh] raksonadenn b.
intradermal ag. : [mezeg.] entonennel.
intrafamiliär ag. : entiegezhel, enfamilhel.
intragalaktisch ag. : [stered.] engalaksiel.
intrakardial ag. : [mezeg.] enkalonel.
intrakraniell ag. : [mezeg.] ... enklompenn, enklompennel.
intrakutan ag. : [mezeg.] enkroc'hennel.
intramolekular ag. : [kimiezh] enmolekulel ; *intramolekulare Bindung*, ere enmolekulel g.
intramuskulär ag. : [mezeg.] ... enkigenn, enkaherel.
Intranet n. (-s) : [stlenn.] enrouedad b.
intransitiv ag. : [yezh.] gwan, dic'hraus, antrazeat ; *intransitive Verben*, verboù gwan ls., verboù dic'hraus lies, verboù antrazeat ls.
Intransitivität b. (-) : [yezh.] antrazeadezh b.
Intransitivum n. (-s, Intransitiva) : [yezh.] verb gwan g., verb dic'hraus g., verb antrazeat g. ; *Intransitivum mit indirektem Objekt*, verb kreñv dieun g., verb trazeat ameeun g.
intransparent ag. : divoull, didreuzluc'hus, demer ouzh ar gouloù, didreuzus d'ar gouloù.
Intransparenz b. (-) : **1.** divoullder b., divoullded b., didreuzluc'huster g., demerez ouzh ar gouloù g. ; **2.** [dre skeud.] amsklaerd b., displannder g., displannned b.
intranukleär ag. : **1.** [bev.] enkraoñlel ; **2.** [fizik] enderc'hanel ; *intranukleäre Kräfte*, nerzhioù enderc'hanel ls.
intrapsychisch ag. : [bred.] enbredel.

intrathekal ag. : [mezeg.] en diabarzh ar mellkein, dre ziabarzh ar mellkein.

intrauterin ag. : [mezeg.] enkrozhel.

Intrauterinpeppar n. (-s,-e) : [mezeg.] linkell b., stignadell enkrozhel b.

intravenös ag. : [mezeg.] engwazhiennel ; *intravenöse Injektion*, ensiklad engwazhiennel g., ensikladur engwazhiennel g. ; *intravenöser Katheter*, sont engwazhiennel g.

intrazellular ag. / **intrazellulär** ag. : [bev.] enkelligel ; *intrazelluläre Dehydration*, dourisvec'h enkelligel g.

intrazerebral ag. : [mezeg.] enempennel.

intrigant ag. : korvigellus, korvigellek, lamprek, link, kudennek, kudennek e galon, gweet e hentoù, gwidreüs, gwidilus, gwidal, beskellek, kavailhus, itriker, korvigeller, kavailher, iriennner, frikoter.

Intrigant g. (-en,-en) : korvigeller g., itriker g., iriennner g., kavailher g., gidaz g. [*liester* gidazed], ganaz g. [*liester* ganazed], gwidal g. [*liester* gwidaled], ragater g., breser g., ficher g., frikoter g., tad an itrikoù g., spered itrikañ a zen g.

Intrige b. (-,-n) : 1. irienn b., iriennad b., itrik g., korvigell b., kavailh g., kammigell b., troidelloù ls., ijin fall g., ard g., ardivinkoù ls., trokell b., trokellerezh g. ; *politische Intrigen*, itrikoù politikel ls., politikaj g., trikamaradoù ls., ribouilhaj g., rouestloù politikel ls. ; *eine Intrige anzetteln, eine Intrige inszenieren*, iriennañ, kavailhañ, korvigellat, itrikañ, trokellat, troidellañ, lakaat an toaz e go, antellañ e aferioù, itrikañ un taol-ganas bennak, mont dezhi dre gavaill ; 2. [lenn.] steuñvenn b.

intrigieren V.gw. (hat intrigiert) : iriennañ, kavailhañ, korvigellat, itrikañ, troidellañ, lakaat an toaz e go, trokellat, antellañ e aferioù, itrikañ un taol-ganas bennak, mont dezhi dre gavaill.

intrinsisch ag. : enien, diabarzh, diabarzhak, a-ziabarzh ; [preder.] *intrinsische Ursachen*, arbennoù enien ls., arbennoù a-ziabarzh ls. ; [fizik] *intrinsische Leitung*, reüsted enien b. ; [korf.] *die intrinsischen Augenmuskeln*, kigennoù diabarzh al lagad ls. ; [bred.] *intrinsische Motivation*, kantabeg diabarzh g., lusked diabarzh g.

Intro n. (-s,-s) / **Introduktion** b. (-,-en) : digoradur g., rakkinnig g., raksonadenn b., rakc'hoari g., raklavar g.

Introflection b. (-,-en) : [yezh.] plegad diabarzh g.

Introjektion b. (-,-en) : [bred.] gougantañ g., enbannañ g., enbannadur g.

introjizieren V.k.e. (hat introjiziert) : [bred.] gougantañ, enbannañ.

Intron g. (-s,-s/-e/-en) : [bev.] intron g.

Introspektion b. (-,-en) : emsellerezh g., emsell g., imbroud-spered g., enklask war e goustiañs g., emc'hwiliañ g. ; *eine Introspektion vornehmen*, emc'hwiliañ.

introspektiv ag. : ... emc'hwiliañ.

introvertiert ag. : 1. entroet, diseblant, divan, P. en e dortoù ; *er ist völlig introvertiert*, n'en em ro da zen ebet, un den klozennek eo, hennezh a zo ur souchet a zen ; 2. [bred.] entroat ; *introvertierte Haltung*, emzalc'h entroat g.

Introvertierte(r) ag.k. g./b. : [bred.] entroad g. [*liester* entroidi], entroadez b.

Introvertiertheit b. (-) : [bred.] entroadur g.

Introversiön b. (-) : [bred.] entroadur g., entreiñ g.

introdieren V.k.e. (hat intrudiert) : 1. [douarouriezh] entourzhañ ; 2. [mezeg., dent] ebarzhiñ, enlakaat, enplantañ.

Intrusion b. (-,-en) : 1. emsiladur dre laer g., emsilañ dre laer g. ; 2. [douarouriezh] entourzhañ g.

intrusiv ag. : [douarouriezh] entourzhat.

Intrusivgestein n. (-s,-e) : [douarouriezh] karregad entourzhat b.

Intubation b. (-,-en) : [mezeg.] korzennañ g., korzennadur g., enpibadur g.

intubieren V.k.e. (hat intubiert) : [mezeg.] plantañ ur gorzenn e-barzh, korzennañ, enpibañ.

Intuition b. (-,-en) : 1. nad g., nadad g., nadadenn b., naderezh g., nadiñ g., damgeal g., primveizad g., anaoud nadel g. ; *empirische Intuition*, nad merzadurel g. ; [preder.] *synthetische Intuition*, nadiñ kendodel g. ; [preder., Husserl] *mittelbare Intuition*, nadiñ handizhek g. ; *unmittelbare Intuition*, nadiñ kentizhek g. ; 2. [relij.] *eine spirituelle Intuition*, ur speredad g.

Intuitionismus g. (-) : nadouriezh b., nadadouriezh b.

Intuitionist g. (-en,-en) : nadour g., nadadour g.

intuitionistisch ag. : nadour g., nadadour g.

intuitiv ag. : nadel, nadek, nadidik, primveizek ; *intuitive Erkenntnis, intuitives Erkennen*, naderezh g., anaoud nadel g. Adv. : dre an naderezh, gant naderezh ; *intuitiv vorgehen*, nadiñ, ober gant naderezh, mont dezhi dre an naderezh.

Intumescentia cervicalis b. (-) : [korf.] bolzadur ar gouzoug g.

Intumescentia lumbosacralis b. (-) : [korf.] bolzadur an dargreiz g.

intumeszent ag. : koeñvadus, koeñvus.

Intumeszenz b. (-,-en) : 1. koeñv g. ; 2. [fizik] ennov g.

intus ag. : 1. e-barzh, en e gof ; *er hat einen intus*, mezv eo, lous eo e fri, erru eo lous e fri, n'emañ ket diwar an dour, tomm eo d'e fri, ganti emañ, aet eo ganti, tomm eo d'e veg ha bec'h dezhañ o lakaat neud en nadoz, avel a zo gant e letern, ur garrigellad en deus, karrigellet eo, tomm eo en e ziabarzh, druz eo e c'henoù, erru eo ront e votoù, tomm eo d'e forn, tomm eo ar forn gantañ, brignen a zo ouzh e c'henoù, tapet en deus ur garg, lakaet en deus un talad, graet en deus ur picherad ; 2. P. *er hat es intus*, plomet en deus, komprenet en deus.

Intussuszeption b. (-,-en) : 1. [bev.] endiorroadur g. ; 2. [mezeg.] empradur bouzelloù g., emc'hounadur g., emc'hounañ g.

Inuit ls. : Inuited ls. *sellit ivez ouzh Inuk*.

Inuit-Kunst b. (-) : arz inuit g.

Inuk g. (-s, Inuit) : Inuit g. [*liester* Inuited].

Inulin n. (-s) : [mezeg.] inulin g.

Inumlaufsetzen n. (-s) : [arc'hant.] enamredañ g.

Invagination b. (-,-en) : [mezeg., bev.] emc'hounadur g., emc'hounañ g.

invalid ag. : mac'hagnet, siek, nammet, siet, muturniet, nodet, ampechet, aflijet, dalc'het en e gorf gant un namm bennak ; *zu dreißig Prozent invalid*, ur feur divarregezh a dregont dre-gant dezhañ, divarrek evit tregont dre-gant.

Invalide(r) ag.k. g./b. / **Invalide** g. (-n,-n) : nammad g., nammadez b., mac'hagned g., mac'hagnedez b., den mac'hagnet (siek, nammet, siet, muturniet, nodet, ampechet, dalc'het en e gorf gant un namm bennak, aflijet) g. ; *Arbeitsinvalid*, divarreg g. [*liester* divarreien] ; *Kriegsinvalid*, *Kriegsinvalid*, muturnied brezel g. [*liester* murtunidi vrezel].

invalidieren V.k.e. (hat invalidiert) : freuzañ, nullañ, terriñ, foeltrañ, lakaat diwiriek, diwiriekaat.

Invalidieren n. (-s) : diwiriekadur g., diwiriekaat g.

Invalidin b. (-,-nen) : nammadez b., mac'hagnedez b.

invalidenrente b. (-,-n) : leve divarregezh g., leve nammad g.

invalidisieren V.k.e. (hat invalidisiert) : 1. mac'hagnañ, nammañ, muturniañ, lakaat divarrek da labourat ; 2. anavezout [u.b.] da zivarreg, anavezout [u.b.] da vuturnied, anavezout [u.b.] da nammad.

Invalidität b. (-) : divarregezh b., namm g., ampech g. ; *Grad der Invalidität*, feur divarregezh g.

Invaliditätsgrad g. (-s,-e) : feur divarregezh g.

Invaliditätspension b. (-,-en) : [Bro-Aostria] leve divarregezh g., leve nammad g.

Invar n. (-s) : [kimiezh] invar g.

invariabel ag. : digemm, digemmus, anargemm.

invariant ag. : 1. anargemm ; *invariante Merkmale*, perzhioù anargemm ls. ; 2. [fizik, mat., skiant] anargemmat ; *ein invarianter Punkt*, ur poent anargemmat g. ; *invariante Masse*, tolz er paouez g., tolz anargemmat g.

Invariante b. (-,-n) : [mat., fizik] anargemmad g.

Invarianz b. (-,-en) : [fizik, mat., skiant] anargemmdezh b.

Invasion b. (-,-en) : 1. aloubadeg b., argadadeg b., alouberezh g., aloubidigezh b., aloubadur g., kenkizañ g., konkediñ g., enkompiañ g. ; [2022] *die Invasion der Ukraine durch die russischen Truppen*, aloubadeg Ukraina gant Rusia b., aloubidigezh Ukraina gant Rusia b. ; 2. [istor] [1944] dilestradeg ar Gevredidi b., dilestradeg ar Re Gevreded b.

invasiv ag. : 1. aloubus, kenkizus ; *invasive Art*, spesad aloubus g., spesad kenkizus g. ; *invasive Pflanzen*, louzoù aloubus str., louzoù kenkizus str. ; 2. [mezeg.] **a)** trewan, enerus ; *invasiver Akt*, *invasiver Eingriff*, *invasive Intervention*, gwezhiadenn drewan b. ; *nicht-invasiv*, antrewan ; **b)** emledus ; *invasiver Tumor*, yoc'henn emledus b. ; *invasives Karzinom*, karkinom emledus g., karkinom ensiladek g.

Invasor g. (-s,-en) : alouber g.

Invektive b. (-,-n) : kunujenn b., salmenn b., P. pedenn Gerne b.

Inventar n. (-s,-e) : 1. fredoù ls., kaoudoù ls. ; *das Inventar liquidieren*, arc'hantañ ar fredoù, liñvelaat ar fredoù, arc'hantañ ar stal, lakaat foar war ar stal ; 2. renabl g., inventar g., roll-madoù g., roll-niveriñ g. ; *das Inventar der historischen Baudenkmäler*, renabl ar savadurioù istorel g. ; *allgemeines Inventar*, renabl hollek g. ; *das Inventar aufnehmen*, sevel ar renabl, renabliñ, ober renabl, ober inventar, inventoriñ ; *eine Erbschaft mit dem Vorbehalt der Rechtswohltat des Inventars antreten*, *eine Erbschaft unter öffentlichem Inventar annehmen*, degemer un hêrezh gant inventar gwenn ; 3. *lebendes und totes Inventar*, chatal hag ardivinkoù labour-douar stag ouzh un atant ; *totes Inventar*, binvioù gounit-douar ls.

Inventarerrichtung b. (-) : [gwir] inventor gwenn g. ; *unter Vorbehalt der Inventarerrichtung*, gant inventor gwenn.

inventarisieren V.k.e. (hat inventarisiert) : sevel ar renabl, renabliñ, ober renabl, ober inventar, inventoriñ ; *die Lagerbestände inventarisieren*, *die vorhandenen Vorräte inventarisieren*, renabliñ ar staliad.

Inventarstreit g. (-) : [istor, Bro-C'hall 1905] tabut an invañtorioù g.

Inventarstück n. (-s,-e) : traezenn renablet b., traezenn eus ar renabl b.

Inventarverzeichnis n. (-ses,-se) : renabl g. ; *das Inventarverzeichnis aufstellen*, sevel ar renabl, renabliñ, ober renabl.

Inventur b. (-,-en) : renabl g., inventar g. ; *Jahresinventur*, renabl bloaz g. ; *Inventur machen*, sevel ar renabl, renabliñ, ober renabl, ober inventar, inventoriñ ; *allgemeine Inventur*, renabl hollek g. ; *wegen Inventur geschlossen*, serr dre-benn renabl.

Inventorausverkauf g. (-s,-verkäufe) : difoar renabliñ b., pilwerzh renabliñ b., peurwerzh renabliñ b.

invers ag. : gin, kontrol, enep. ; [mat.] *inverses Element*, elfenn c'hin b. ; *inverses Verhältnis*, keñver gin g., ginfeur g.

Inverse ag.k. b. : [mat.] ginad g. ; *die Inverse der Matrix*, ginad an oged g.

Inversion b. (-,-en) : eilpennadur g., amginadur g., ginadur g., ginad g., amginañ g., tuginadur g. ; *meteorologische Inversion*, ginadur gwrezverk g. ; [mat., Paul Lorenzen] *logische Inversion*, ginadur mezoniel g.

Inversionskreis g. (-es,-e) : [mat.] kelc'h ginañ g.

Inversionssymmetrie b. (-,-n) : [mat.] kemparzh kreizel g., kemparzhadur kreizel g., kemparzhñ kreizel g.

Inversionswetterlage b. (-,-n) : ginadur gwrezverk g.

Invertase b. (-,-n) : [bevgimiezh] sakaraz g., sukraz g.

invertierbar ag. : eiltroüs, ... a c'haller distreiñ, ... a c'haller eilpennañ, eilpennadus, tro-distro, amginus, distroadus, tuginadus.

Invertierbarkeit b. (-) : eilpennadusted b., distroaduster g., distroadusted b., eiltroüsted b., tuginadusted b.

invertieren V.k.e. (hat invertiert) : eilpennañ, amginañ, tuginañ, treiñ tu da, cheñch tu da.

Invertin n. (-s) : [bevgimiezh] sakaraz g., sukraz g.

Invertose b. (-) / **Invertzucker** g. (-s) : sukr tuginadel g.

investieren V.k.e. / V.gw. (hat investiert) : 1. [arc'hant.] postañ, engouestañ ; *wieder investieren*, adpostañ ; *in etwas (ak.) investieren*, gougemenn udb, postañ arc'hant en udb ; *übermäßig stark in etwas (ak.) investieren*, dreistpostañ kevalaoù en udb ; *Kapital investieren*, postañ kevalaoù ; *ein Vorhaben*, *werein viel investiert werden müsste*, ur raktres a lonkfe kalz a arc'hant g. ; 2. galloudekaat, lakaat en ur garg bennak, engwiskañ ; *jemanden in ein Amt investieren*, lakaat u.b. en ur garg ; 3. lakaat, dispign, implijout ; *er hat für den Bau seines Schiffes viel Zeit investiert*, lakaet en doa kalz a amzer da sevel e vag.

Investierung b. (-,-en) : postadur kevalaoù g., postañ g., engouestladur g., postadenn b.

Investigation b. (-,-en) : imbourc'haden b., imbourc'h g., imbourc'herezh g., imbourc'hiñ g., enklask g., enklaskerezh g., enserch g., klaskadenn b., klaskerezh g. ; *Investigationen anstellen*, ren imbourc'hioù, ober enklaskoù (imbouc'hadennoù), imbourc'hiñ war udb., enserch, ditourañ un afer ; *gründliche Investigationen*, enklask pizh g., enklask pervezh g. ; *weitere Investigationen*, ur peurenklask g.

investigativ ag. : ... imbourc'hiñ, ... ditouriñ, ... enklask ; *investigativer Journalismus* g., kazetennerzh enklask g.

Investigativjournalist g. (-en,-en) : kazetenner enklasker g., kelaouenner enklasker g.

Investigator g. (-en,-en) : imbourc'her g., enklasker g.

investigieren V.gw. (hat investigiert) : ren imbourc'hioù, ober enklask, ober enklask (war), ren un enklask.

Investition b. (-,-en) : postadur kevalaoù g., postañ g., engouestladur g., postadenn b. ; *der Rückfluss der getätigten Investitionen*, an distro diwar bostañ g./b., ar c'horvoder diwar an arc'hant postet g. ; *produktive Investition*, postadur dedaolus g., postadur bev g. ; *öffentliche und private Investitionen*, postadurioù foran ha postadurioù prevez ls. ; *übermäßig starke Investitionen*, dreistpostadur g., dreistpostañ g. ; *vorgesehene Investitionen*, *geplante Investitionen*, postadurioù diawelat ls.

Investitionsanleihe b. (-,-n) : amprest postañ g., amprestadenn bostañ b.

Investitionsbank b. (-,-en) : bank postañ g.

Investitionsgüter ls. : madoù aveiñ ls., madoù kenderc'hiñ ls.

Investitionsgüterindustrie b. (-) : ijinerezh ar madoù aveiñ g.

Investitionslust b. (-) / **Investitionsneigung** b. (-) : doug da bostañ arc'hant g., pleg da bostañ arc'hant g.

Investitionsprogramm n. (-s,-e) : raklun postañ g.

Investitur b. (-,-en) : [melestr., istor] kadoridgezh b., galloudekadur g., engwiskadur g., entitladur g. ; *kirchliche Investitur*, kadoridgezh iliz b., tronidgezh b.

Investment n. (-s,-s) : postadur g., engouestladur g.

Investmentclub g. (-s,-s) : stroll postañ g.

Investmentfonds g. (-,-) : font postañ a-stroll g.

Investmentgesellschaft b. (-,-en) : kevredad postañ g.

Investmentzertifikat n. (-s,-e) : testeni postadur g.

Investor g. (-s,-en) : poster g., fiziour g. ; *institutionelle Investoren*, posterien ensavadel ls.

in vitro Adv. : [bev.] in vitro.

In-vitro-Fertilisation b. (-,-en) : speriadur in vitro g.

in vivo Adv. : [bev.] in vivo, ent bev.

Invokation b. (-,-en) : [relij.] galvadenn b., aspedenn b.

Involucralblatt n. (-s,-blätter) : [louza.] delienn involukrek b. [*liester* delioù involukrek], brakteenn b. ; *Involucralblätter*, involukr g.

Involucrum n. (-s) : [louza.] involukr g.

involuieren V.gw. (ist involuiert) : 1. [mezeg., bev.] atreiñ [*pennrann* atro-] ; 2. [louza.] enrodañ.

involut ag. : [louza.] enrodet ; *involute Knospenlage*, *involute Vornation*, rakdeliadur enrodet g.

Involution b. (-,-en) : 1. [mezeg.] atroadur g., atreiñ g. ; *altersbedingte Involution*, atreiñ kozhiadel g. ; 2. [mat.] arloadur atroa g. ; 3. [louza.] enrodañ g.

involutiv ag. : [mezeg., bev.] atroa.

involveren V.k.e. (hat involviert) : emplegañ, enderc'hel, derc'hel.

inwendig ag. : diabarzh.

Adv. : a-ziabarzh ; *ein Schiff inwendig mit Futterdielen verkleiden*, languziñ ; *etwas in- und auswendig kennen*, gouzout mat diouzh udb, gouzout mat udb penn-da-benn, gouzout udb dreist penn e viz, gouzout udb evel e Bater ; *jemanden in- und auswendig kennen*, gouzout mat diouzh u.b., anavezout u.b. evel p'en dije an-unan maget anezhañ, anavezout u.b. penn-kil-ha-troad, gouzout mad ha droug u.b., anavezout u.b. en daou du, gouzout an tu diouzh u.b., gouzout holl ribouloù u.b., gouzout diouzh holl ribouloù u.b., gouzout troidelloù u.b., kaout meiz mat ouzh u.b., gouzout brav diouzh u.b. (Gregor), bezañ debret ur minod holen gant u.b.

inwiefern Adv. / **inwieweit** Adv. : pegeit, betek pegeit, e pe zoare, e peseurt keñver, penaos.

Inwohner g. (-s,-) : [dispredet] annezad g., annezher g.

Inzahlungsnahme b. (-,-n) : [kenwerzh] adkemer g., adkemeradur g.

Inzest g. (-s,-e) : gwadserc'h g., gadaliezh etre kar ha karez b., gwadorged g., karemaradur g. ; *Mensch, der Inzest begeht*, gwadserc'heg g. [*liester* gwadserc'heien] ; *Inzest treiben*, gwadserc'hiñ.

inzeßuös ag. : gwadserc'hek, gwadorgedus, ... gwadorged, ... gwadserc'h.

Inzestverbot n. (-s) : berz ar gwadserc'h g.

Inzidenz b. (-) : 1. [fizik, mat, optik] dehaez g. ; 2. [loc'honiezh an heverennoù] darrur g. ; 3. [mezeg.] darvezusted b. ; *Inzidenz und Prävalenz*, darvezusted ha revezusted b.

Inzidenzaxiom n. (-s,-e) : [fizik, mat, optik] aksiomenn dehaez b.

Inzidenzebene b. (-,-n) : [fizik, mat, optik] plaenenn dehaez b.

Inzidenzrate b. (-,-n) : [mezeg.] darvezusted b.

Inzidenzstrahl g. (-s,-en) : 1. [fizik] skin dehaezat g. ; 2. [optik] skin entreat g.

Inzidenzwinkel g. (-s,-) : 1. [fizik, mat, optik] korn dehaez g. ; 2. [loc'honiezh an heverennoù] korn darrur g.

Inzucht b. (-) : kenwadelezh b., dimeziñ etre tud kenwad g.

inzwischen Adv. : e-pad an amzer-se, e pleg an dra-se, etretant, etre-daou, e-keit-se, etre keit-se, er c'heit amzer-se, er c'heit-se, er c'heit amzer-mañ, e-kerzh neuze, en-drebad-hont, en-drebad-mañ, en-drebad-se, e grez kement-se, da c'horthoz, da c'hedal.

in-zwölf : [moull.] en daouzek.

Iod n. (-s) : iod g.

Iodat n. (-s,-e) : [kimiezh] iodat g. [*liester* iodatoù].

Ioddämpfe ls. : aezhennoù iodek ls.

Iodhaltig ag. : [kimiezh] iodek, iodet.

Iodid n. (-s,-e) : [kimiezh] iodidenn b.

Iodidhaltig ag. : [kimiezh] iodidet.

Iodieren V.k.e. (hat iodiert) : [kimiezh] iodañ.

Iodierung b. (-) : [kimiezh] iodadur g., iodañ g.

Iodsilber n. (-s) : [kimiezh] iodidenn arc'hant b.

Iodtinktur b. (-) : [mezeg.] tentur iod g.

Iodoform n. (-s) : [kimiezh] iodoform g., triiodometan g.

Iodwasserstoffsäure b. (-) [kimiezh] trenkenn iodhidrek b.

IOK n. (- pe -s) : [*berradur evit Internationales Olympisches Komitee*] Poellgor Olimpek Etrebroadel g.

Ion n. (-s,-en) : [fizik, kimiezh] ion str., ionenn b. ; *chemische Aktivität gelöster Ionen*, gweredusted ionek b. ; *mit Ionen bombardieren*, skinata gant ion : *Ionen implantieren*, ensoc'hañ ion.

Ionendosis b. (-,-dosen) : [nukl.] feur ionaat g.

Ionenimplantation b. (-,-en) : [fizik] ensoc'hadur ion g.

Ionenkristall n. (-s,-e) : [kimiezh] strink ionel g.

Ionenladung b. (-,-en) : [kimiezh, fizik] amsav an ion g.

Ionentriebwerk n. (-s,-e) : [nukl.] keflusker dre ion g.

Ionenwertigkeit b. (-,-en) : [kimiezh, fizik] amsav an ion g.

Ionien n. (-s) : [douaroniezh] Ionia b.

Ioner g. (-s,-) : Ionad g. [*liester* Ioniz].

Ionisation b. (-,-en) : ionadur g., ionekadur g., ionaat g. ; *Ionisation der Luftmoleküle in der Atmosphäre*, ionadur an aergelc'h g.

Ionisationsenergie b. (-) : [fizik] gremm ionaat g.

Ionisationsgrad g. (-s,-e) : [nukl.] feur ionaat g.

Ionisationskammer b. (-,-n) : [fizik] kambr ionaat b.

ionisch¹ ag. : 1. ionat, eus Ionia ; 2. [tisav.] ionek ; *ionische Architektur*, ionegezh b. ; *die ionische Säulenordnung*, an urzh ionek g. ; *ionische Säule*, kolonenn ionek b. ; *ionisches Kapitell*, togenn ionek b. ; 3. [sonerezh] *ionischer Modus*, moz ionek g. ; 4. [preder.] *ionische Aufklärung*, ionouriezh b. ; *ionischer Aufklärer*, ionour g. ; 5. [yezh.] ionek ; *ionische Spracheigentümlichkeit*, ionegadur g. ; 6. [barzh.] ionek ; *ionische Verse*, gwerzennoù ionek ls.

ionisch² ag. : [fizik, kimiezh] ionek, ionel ; *ionische Bindung*, ere ionek g. ; *ionische Polymere*, polimeroù ionel ls. ; *ionische Struktur*, luniad ionel g.

Ionisch n. : 1. [yezh.] *Ionisch, das Ionische*, an ioneg g. ; 2. [sonerezh] moz ionek g.

ionisierbar ag. : [fizik] ionadus.

ionisierbarkeit b. (-) : [fizik] ionadusted b.

ionisieren V.k.e. (hat ionisiert) : [fizik] ionaat, ionekaad.

ionisierend ag. : [fizik] ionaus ; *ionisierende Partikel*, *ionisierendes Teilchen*, rannig ionaus b. ; *ionisierende Strahlung*, skinadoù ionaus ls. skinadur ionaus g.

ionisiert ag. : [fizik] ionek.

Ionisierung b. (-,-en) : [fizik] ionadur g., ionekadur g., ionaat g.

Ionisierungsenegie b. (-) / **Ionisierungsenthalpie** b. (-) / **Ionisierungspotenzial** n. (-s) : [fizik] gremm ionaat g.

Ionizität b. (-) : ionegezh b.

Ionosphäre b. (-) : ionosfer g.

ionosphärisch ag. : ionosferek.

iota n. (-/s,-s) : iota g.
lotazismus g. (-) : [yech.] iotakegezh b.
IP-Adresse b. (-,-n) : [stlenn.] chomlec'h IP g., niverenn c'hougediañ b.
Ipseitât b. (-) : [preder.] hennadelezh b.
I-Punkt g. (-s,-e) : *der I-Punkt*, ar pik war an i g., i pik war e fri g., an tiked g., an tik g.
IQ g. (-/s,-/s) : [berradur evit **Intelligenzquotient**] rannad meiz b.
i.R. [berradur evit **im Ruhestand**] : war e leve.
I.R.A. b. (-) : I.R.A. g./b., Lu Republikan Iwerzhon g. ; *die Anschläge der I.R.A.*, gwalldaolioù an I.R.A. ls.
Irak g. (-/s) : *Irak* (-s), *der Irak* (- pe -s), Irak b.
Iraker g. (-s,-) : Irakad g. [liester Irakiz].
Irakerin b. (-,-nen) : Irakadez b.
Iran g. (-/s,-) : *Iran* (-s), *der Iran* (- pe -s), Iran b.
Iraner g. (-s,-) : Iranad g. [liester Iraniz].
Iranerin b. (-,-nen) : Iranadez b.
iranisch ag. : iranat ; *iranischer Kaviar*, kaviar Iran g. ; [yech] iranek ; *iranische Sprachen*, yezhoù iranek ls., yezhoù persek ls.
iranoarisch ag. : [yech.] iranek, persek ; *iranoarische Sprachen*, yezhoù iranek ls., yezhoù persek ls.
Irbis g. (-ses,-se) : [loen.] panterenn erc'h b.
irden ag. : ... pri, graet gant pri ; *irdenes Geschirr*, priaj g., pladoù pri ls. ; *irdene Ware*, priaj g., danvez pri g.
irdisch ag. : ... ar bed-mañ, eus ar bed-mañ, bedel, krouet, douarek, douarel ; *das irdische Dasein*, *das irdische Leben*, ar vuhez er bed-mañ b., ar vuhez war an douar b., ar vuhez war an tamm douar patatez-mañ b. ; *die irdische Hülle des Verstorbenen*, korf diene an hini marv g. ; *unsere irdische Hülle*, *unsere Erdenhülle*, hor c'horf douarel g., hor mantell-den b. ; *das Irdische*, traoù ar bed-mañ ls. ; *sich vom Irdischen abwenden*, mervel d'ar bed, mervel d'an-unan, en em ankounac'haat, dilezel ar bed hag ar joaioù, kuitaat ar bed evit ober pinijenn (Gregor), distagañ e galon (en em zistagañ) diouzh madoù ar bed-mañ, lavaret kenavo d'ar bed lorber, dilezel (bezañ distag diouzh) ar bed, pellaat diouzh chastre ar bed, pellaat e ene diouzh safar ar bed, pellaat diouzh fougeerezhioù ar bed, pellaat diouzh fougeoù ar bed, pellaat diouzh safaroù ar bed, pellaat diouzh hemolc'h ar bed, pellaat diouzh fourgas ar bed, pellaat diouzh trouz ha fourgas ar bed ; *irdische Freuden*, plijadurioù ar bed ls., plijadurezhioù ar bed ls. ; *den Weg alles Irdischen gehen*, mervel evel mard eo ret da bep hini ober, paeañ e zle d'an Ankoù (Gregor), kuitaat ar beg-douar-mañ ; *alles Irdische ist vergänglich*, traoù ar bed-mañ ne badont ket pell - traoù ar vuhez kollidik-mañ a dremen buan - madoù ar bed-mañ a zo bresk - a-nebeut-da-nebeut ez a da ludu ar bern keuneud - n'eus netra da badout dindan an heol - madoù a zeu, madoù a ya, evel moged, evel pep tra - traoù ar bed-mañ n'int ket graet diouzh padout da viken - n'eus netra badus war an douar ; *die Vergänglichkeit alles Irdischen*, breskadurezh traoù ar bed-mañ b. ; *jedes irdische Streben ist eitel*, avel eo ober war-dro traoù ar bed-mañ.
Irdischkeit b. (-) : douaregezh b., douarelezh b.
Ire g. (-n,-n) : Iwerzhonad g. [liester Iwerzhoniz] ; *Nordire*, Iwerzhonad an norzh g. ; *Südire*, Iwerzhonad ar su g.
Irenik b. (-) : [relij.] irenegezh b.
irenisch ag. : [relij.] irenek.
irgend Adv. : *wer irgend ...*, piv bennak ..., *forzh piv ...*, *bern piv ...*, n'eus forzh piv ... ; *wo irgend*, pelec'h bennak ..., *forzh pelec'h ...*, *bern pelec'h ...*, n'eus forzh pelec'h ... ; *wenn es irgend möglich ist*, ma'z eus tu mod pe vod ; *wenn er irgend*

verständlich ist, gant (evit) nebeut ma'z eo komprenus (Gregor), ma'z eo komprenus tamm-pe-damm.

irgendein ag. amresis : unan bennak, ur ... ne vern pehini, nep ; *unter irgendeinem Vorwand*, evit abeg pe abeg, evit un abeg pe abeg, evit un digarez pe zigarez, evit un abeg bennak, war-bouez un digarez bennak, war digarez pe zigarez, diwar abeg pe abeg, diwar digarez pe zigarez ; *irgendein anderer*, unan bennak all, unan all bennak, ur re bennak all ; *sich für das Gemeinwohl einsetzen und nicht für das Wohl irgendeines Einzelnen*, klask mad an holl kentoc'h eget mad an den-mañ pe an den-se en e bart e-unan ; *an irgendeinem Tag*, ur pedeiz, ur pezeiz ; *irgendeine Lösung finden*, kavout ur stek bennak ; *in irgendeiner Weise*, *auf irgendeine Weise*, *auf irgendeine Art*, *in irgendeiner Form*, mod pe vod, e mod pe vod, dre hent pe hent, a-dreuz pe a-hed, stag pe zistag, e doare pe zoare, en un doare pe zoare, en ur c'hiz pe c'hiz, e stumm pe stumm, e giz pe c'hiz, en ur mod, en ur mod bennak, en un doare, en ur c'hiz, en un tu bennak, evit ur perzh, en ur c'heñver bennak, a-bell pe a-dost, mui pe vui, muioc'h pe vui, muioc'h pe nebeutoc'h, mui pe nebeutoc'h, mui pe vihanoc'h, tamm-pe-damm, un tamm bennak, forzh penaos, bern penaos, n'eus forzh penaos, forzh petailh, forzh peseurt mod, n'eus kaz e pezh feson, tu pe du, e pep stad, e pep doare, e pep hent, e pep giz, e pep feur, e nep doare, e nep stumm, e nep giz, e nep stad, dre an nor pe dre ar prenestr, ne vern dre be hent, ne vern pe dre hent, evel ma teu e teu ; *irgendein Haus*, n'eus forzh peseurt ti, un ti bennak g. ; *irgendeine Pfarrgemeinde*, ur beparrez b., ur barrez bennak b. ; *irgendein Herr Müller oder Meier*, ur peanv bennak g.

irgendeine(r,s) raganv : unan pe unan, hemañ pe henhont, unan bennak, un unan, un den pe zen, den pe zen, hini pe hini, ur re pe re, hini, ur re bennak, forzh piv, n'eus forzh piv, ne vern piv, ne laz piv, ne vern pe zen, n'eus forzh pehini, ne vern pehini, ne laz pehini, un den g., an den g., ur peden g., ur pezen g. ; *irgendeinen nehmen*, kemer unan pe unan ; *irgendeiner von diesen Leuten*, unan bennak eus an dud-se, ur re bennak eus an dud-se ; *ist irgendeiner dafür zuständig* ? daoust hag afer den eo kement-se ? ; *ich wäre bitter enttäuscht*, *wenn irgendeins verloren ginge*, kavout a rafed dipiti ma vefe kollet hini, desped bras a rafe din ma vefe kollet hini.

irgendeinmal Adv. : ur wech bennak, gwech pe wech, tro pe dro, un devezh pe unan all ; [tr-l] *wenn irgendeinmal*, ma tegouezhfe (gant u.b. / udb), e ken kaz ma.

irgendetwas raganv : 1. tamm pe damm, un tamm bennak, un tammig bennak, seurt pe seurt, tra pe dra, dra pe zra, un dra bennak, ne laz petra, ne vern petra, forzh petra, bern petra, n'eus forzh petra, un draig bennak, mann ebet, ur c'heuz ; *irgendetwas Großes*, un dra vras bennak g., un dra bennak a vras g. ; *gibt es irgendetwas Schöneres* ? hag un dra bennak koantoc'h a vefe ? ; *wenn Sie irgendetwas brauchen*, *sagen Sie mir ganz ruhig Bescheid*, pa vanko netra deoc'h n'ho po ken reiñ din da c'houzout, pa vanko un dra bennak deoc'h n'ho po ken reiñ din da c'houzout, m'en em gavet en diouer n'ho po ken reiñ din da c'houzout ; *brauchen sie noch irgendetwas* ? ha ken a fell dezho ? ; *ich werde es nicht zulassen*, *dass ihnen irgendetwas zustößt*, ne bermetin ket e kouezho an disterañ droug ganto, ne bermetin ket e kouezhfe mann ebet ganto ; *ohne irgendetwas*, kuit a vann ebet, siseurt ebet ; *irgendetwas unternehmen*, ober seurt pe seurt, ober seul pe eneb ; *wenn ich irgendetwas davon erfahre*, mar klevan ur c'heuz eus an dra-se ; 2. n'eus forzh petra, n'end eus kas (n'end eus forzh) petra vo, ne laz petra vo, ne vern petra a vefe.

irgendjemand raganv : unan bennak, un unan, un den pe zen, den pe zen, hini pe hini, unan pe unan, ur re pe re, hini, ur re bennak, forzh piv, n'eus forzh piv, ne vern piv, ne laz piv, n'eus forzh pehini, ne vern pehini, ne laz pehini, un den, an den, ur peden g., ur peanv g. ; *du machst die Arbeit besser als irgendjemand sonst*, ober a rez gwell eget den all ebet ; *wenn mir irgendjemand sagen könnte*, ma c'halfe unan bennak lavaret din ; *ist irgendjemand dafür zuständig ?* daoust hag afer den eo kement-se ?

irgendwann Adv. : d'ur peamzer, un devezh pe unan all, deiz pe zeiz, un deiz pe zeiz, ur pezeiz, ur pedeiz, n'eus forzh peur, forzh peur, bern peur, ne laz (ne vern) peur, ur peur bennak, mare pe vare, ur mare pe vare, d'ur mare bennak, tro-pe-dro, d'ur poent bennak, da nep mare, e nep amzer, forzh pegoulz, n'eus forzh pegoulz, n'eus forzh pevare, un dro bennak, gwech pe wech, tro pe dro, e mare pe vare, e poent pe boent, poent pe boent, un deiz bennak, un deiz a vo, en devezhioù all, koulz pe goulz, kent pe c'houde, pe gent pe c'houde, abred pe ziwezhat, un taolad bennak, ur wechiad bennak, ur wech bennak, ur wechig bennak, ur wechennig bennak, ur wezhiennig bennak, un dro bennak, un droiad bennak, da nep mare, ur gwech pe wech, ur gwech da wech, gwech pe amzer ; *irgendwann mal am Tag*, ur mare pe vare eus an deiz ; *wenn du irgendwann mal aus der Armee entlassen wirst*, en devezhioù all, pa vezi deuet d'ar gêr eus a soudard ; *irgendwann werden sie der Vergessenheit anheimfallen*, dont a vo graet hag e vint disoñjet ; *irgendwann aber nahmen sie keine Notiz mehr davon*, deuet e oant ha ne raent van ebet ken ; *irgendwann wird dieses Land seine gesamte Bevölkerung einbüßen*, ur c'houlz a zeuio e vo diboblet rik ar vro-se, ar mare a zeuio e vo diboblet rik ar vro-se ; *irgendwann wird das Meer das Land überfluten*, erruout a raio e teuio ar mor war an douar, koulz pe goulz e teuio ar mor war an douar, un deiz a vo e teuio ar mor war an douar ; *komm, wenn du irgendwann mal Lust dazu hast*, pa gari e teui, bez' e c'hallez dont pa vo ez faltazi ; [bred.] *das Unterdrückte kommt irgendwann und irgendwie zum Vorschein*, ar pezh a zo arvoustret (an arvoustred) a vez eztaolet koulz pe goulz hag e stumm pe stumm.

irgendwas raganv : 1. tamm pe damm, un tamm bennak, un tammig bennak, seurt pe seurt, tra pe dra, dra pe zra, un dra bennak, ne laz petra, ne vern petra, forzh petra, bern petra, n'eus forzh petra, un draig bennak, mann ebet, ur c'heuz ; *irgendwas Großes*, un dra vras bennak g., un dra bennak a vras g. ; *gibt es irgendwas Schöneres ?* hag un dra bennak koantoc'h a vefe ? ; *wenn Sie irgendwas brauchen*, sagen Sie mir ganz ruhig Bescheid, pa vanko netra deoc'h n'ho po ken reiñ din da c'houzout, pa vanko un dra bennak deoc'h n'ho po ken reiñ din da c'houzout, m'en em gavit en diouer n'ho po ken reiñ din da c'houzout ; *brauchen sie noch irgendwas ?* ha ken a fell dezho ? ; *ich werde es nicht zulassen, dass ihnen irgendwas zustößt*, ne bermetin ket e kouezho an disterañ droug ganto, ne bermetin ket e kouezhe mann ebet ganto ; *ohne irgendwas*, kuit a vann ebet, siseurt ebet ; *irgendwas unternehmen*, ober seurt pe seurt, ober seul pe eneb ; *wenn ich irgendwas davon erfahre*, mar klevan ur c'heuz eus an dra-se ; 2. n'eus forzh petra, n'end eus kas (n'end eus forzh) petra vo, ne laz petra vo, ne vern petra a vefe.

irgendwelche raganv hag ag. amresis : *irgendwelche (Leute)*, tud pe dud, tud, tud 'zo, unanoù, unanoù bennak, unan bennak ; *irgendwelche anderen*, un nebeud bennak a re all ; *ohne irgendwelche Kosten*, hep mizoù ebet, digoust-kaer, evit mann, kuit a arc'hant, kuit a vizoù, hep reiñ ur siseurt, hep fontañ blank ebet ; *ohne irgendwelche Verpflichtungen*, hep nep redi ; *wenn uns irgendwelche Leute angreifen, bekommen*

sie es mit mir zu tun, e ken kaz ma teufe unan bennak da dagañ ac'hanomp e respontin anezho (ez in dezho).

irgendwelcher / irgendwelche / irgendwelches raganv : n'eus forzh piv, ne laz (ne vern) piv, ne laz (ne vern) pehini, n'eus forzh pehini, n'eus forzh pere, ne laz (ne vern) pere, hini pe hini, ur re pe re, unan bennak, un den pe zen, den pe zen, unan pe unan, n'eus forzh peseurt hini, ne laz (ne vern) peseurt hini, nep hini ; *irgendwelche von diesen Leuten*, unan bennak anezho.

irgendwer raganv : 1. unan bennak, un unan, un den pe zen, den pe zen, ur peden g., hini pe hini, unan pe unan, ur re bennak, ur re pe re, forzh piv, bern piv, n'eus forzh piv, n'eus forzh pehini, ne vern piv, ne laz piv, unan pe unanez, hini ; 2. nikun, hini ; *ich weiß es besser als irgendwer*, gouzout a ran an dra-se gwelloc'h eget nikun, gouzout a ran an dra-se gwelloc'h eget hini, gouzout a ran an dra-se gwelloc'h eget n'eus forzh piv, gouzout a ran an dra-se gwelloc'h eget ne vern piv.

irgendwie Adv. : mod pe vod, e mod pe vod, dre hent pe hent, a-dreuz pe a-hed, stag pe zistag, e doare pe zoare, en un doare pe zoare, en ur c'hiz pe c'hiz, e stumm pe stumm, e giz pe c'hiz, en ur mod, en ur mod bennak, en ur stumm, en ur stumm bennak, en un doare, en un doare bennak, en ur c'hiz, en ur c'hiz bennak, en un tu, en un tu bennak, evit ur perzh, en ur c'heñver bennak, a-bell pe a-dost, mui pe vui, muioc'h pe vui, muioc'h pe nebeutoc'h, mui pe nebeutoc'h, mui pe vihanoc'h, tamm-pe-damm, un tamm bennak, forzh penaos, bern penaos, n'eus forzh penaos, forzh petailh, forzh peseurt mod, n'eus kaz e pezh feson, tu pe du, e pep stad, e pep doare, e pep hent, e pep giz, e pep feur, e nep doare, e nep stumm, e nep giz, e nep stad, dre an nor pe dre ar prenestr, ne vern dre be hent, ne vern pe dre hent, evel ma teu e teu ; *irgendwie so*, damdost evel-henn ; *von etwas irgendwie inspiriert*, damawenet gant udb ; *dieses Wort klingt irgendwie verächtlich*, liv an dispriz a zo gant ar ger-se, un arliv a zispriz a zo gant ar ger-se ; *er ist irgendwie krank*, klañv pe glañvoc'h eo ; *sie müssen sich doch irgendwie beschäftigen*, kenkoulz eo dezho ober un dra bennak gant o amzer ivez ; *das stimmt irgendwie*, en un tu, gwir eo ; *wir waren irgendwie verwandt*, un tamm e oamp kerent ; *Sie haben irgendwie Recht*, gwir a lavarit, en ur c'hiz ; [bred.] *das Unterdrückte kommt irgendwann und irgendwie zum Vorschein*, ar pezh a zo arvoustret (an arvoustred) a vez eztaolet koulz pe goulz hag e stumm pe stumm.

irgendwo Adv. : tu bennak, en un tu bennak, un tu bennak, e tu pe du, un tu pe du, un tu, en un tu pe du, en ul lec'h bennak, forzh pelec'h, bern pelec'h, n'eus forzh pelec'h, ne vern (ne laz) pelec'h, e lec'h pe lec'h ; *irgendwo am Kreuz tut es mir weh*, poan am eus dre va c'hroazell ; *sie sind weder im Schrank noch irgendwo anders*, n'emaint nag en armel na neblec'h.

irgendwoher Adv. : eus un tu bennak, eus lec'h pe lec'h, eus n'eus forzh pelec'h, eus tu pe du.

irgendwohin Adv. : d'un tu bennak, da lec'h pe lec'h, da n'eus forzh pelec'h, en un tu pe du, tu pe du, da du pe du.

Iridektomie b. (-,-n) : [mezeg.] iridektomiezh b.

Iridium n. (-s) : [kimiezh] iridiom g.

Irin b. (-,-nen) : lwerzhonadez b.

Iris¹ b. (-,-) : [louza.] elestr str.

Iris² b. (-,-/Iriden/Irides) : [korf.] lienenn al lagad b., kanevedenn b., iris g.

Iris³ b. : [mojenn.] Iris b.

Irisbeet n. (-s,-e) : elestreg b.

Irisblende b. (-,-n) : [luc'hskeudenniñ] rañvell b.

Irisbogen g. (-s,-/bögen) : kanevedenn b., gwareg-ar-glav b., gwareg-an-neñv b., gwareg-c'hlav b., kordenn-c'hlav b., rizenn-c'hlav b., barrenn-c'hlav b., roudenn-gi b., ruban-glav g., ruban-heol g., lost-ar-bleiz g., lostenn-vleiz b., lagad-bleiz g., lost-louarn g., lost-an-diaoul g., seizenn-c'hlav b., seizenn-an-diaoul b., krommetenn b.

Irisfarbe b. (-,-n) : liv kanevedennek g., kanevedennadur g.

Irisch n. : [yehz] iwerzhoneg g., gouezeleg lwerzhon g.

irisch ag. : 1. iwerzhonat, ... lwerzhon ; *irischer Mönch*, manac'h iwerzhonat g. ; *die Irische See*, Mor lwerzhon g. ; *die irische Musik*, ar sonerezh iwerzhonat g., sonerezh lwerzhon g. ; *irisches Kreuz*, kroaz keltiek b. ; [louza.] *irisches Moos*, *irisches Perlmoos*, pioka g., bezhin-gad str. ; 2. [yehz] iwerzhonek, gouezelek ; *ein irisch schreibender Schriftsteller*, ur skrivagner iwerzhonek g.

irischsprachig ag. : iwerzhonek, gouezelek ; *irischsprachige Literatur*, lennegezh iwerzhonek b.

irischsprechende(r) ag.k. g./b. : iwerzhoneger g., iwerzhonegerez b.

irisieren V.gw. (hat irisiert) : kanevedenniñ.

irisieren n. (-) : kanevedennadur g.

irisierend ag. : kanevedennek.

Irland n. (-s) : lwerzhon b., Bro-lwerzhon b. ; *Irland blieb frei vom römischen Joch*, lwerzhon a chomas frank diouzh ar yev roman ; *kein fremdes Land gefällt mir so sehr wie Irland*, n'eus bro estren a blij kement din ha ma ra lwerzhon, n'eus bro estren a gement a blij din evel ma ra lwerzhon.

Irländer g. (-s,-) : lwerzhonad g. [*liester* lwerzhoniz].

Irländerin b. (-,-nen) : lwerzhonadez b.

irländisch ag. : iwerzhonat, ... lwerzhon ; [louza.] *irländisches Moos*, *irländisches Perlmoos*, pioka g., bezhin-gad str.

Iro g. (-/s) : P. blev giz irokat str.

Iroise b. (-) / **Iroise-See** b. (-) / **Iroise-Durchfahrt** b. (-) / **Iroise-Passage** b. (-) : *die Iroise* / *die Iroise-See* / *die Iroise-Durchfahrt* / *die Iroise-Passage*, Kanol-lz b., Kanol-lrez b.

Irokese g. (-n,-n) : Irokiz g. [*liester* Irokizien].

Irokesenschnitt g. (-s) : blev giz irokat str.

Irokesin b. (-,-nen) : Irokizez b.

irokesisch ag. : 1. irokat ; 2. [yehz.] irokek.

Iroko n. (-s) : [koad, prenn] iroko g.

Ironie b. (-,-n) : 1. godiserezh g., godis g., mousfent g., mousgoap g. ; *beißende Ironie*, flemmused b., flemmuster g., godiserezh flemmus g., komzoù flemmus ls., komzoù pegus ls., komzoù hek ls., komzoù put ls. ; *bittere Ironie*, godiserezh c'hwerv (trenk, put, hek) g. ; 2. [preder., Sokrates] ironiezh b.

Ironiker g. (-s,-) : mousgoapaer g.

ironisch ag. : 1. tatin, godisus, mousgoapaus, goapaus, goapaer, goap, faeüs, flemmus ; *ironisch sprechen*, mousgoapaat, bezañ godisus, godisat, godisal, lavaret traoù diwar vousgoap, lavaret traoù war ton ar godiserezh ; *in ironischer Verkehrung*, dre eilpennster ; 2. [preder., Sokrates] ironek.

ironisieren V.k.e. (hat ironisiert) : mousgoapaat, goapaat, godisat, godisal, ober goap eus., lavaret traoù diwar vousgoap eus.

irr sellit ouzh irre.

Irradiation b. (-,-en) : 1. [mezeg.] saezhenniñ g. ; 3. [luc'hskeudennerezh] uskizañ g.

irradiieren V.gw. (hat irradiert) : [mezeg.] saezhenniñ ; *der Schmerz irradiiert*, saezhenniñ a ra ar boan.

irrational ag. : 1. eneppeoll, diheboell, direzon, diboell, anpoellet ; 2. [preder.] anrasional, anpoellel, anpoellek ; *irrationaler Glaube*, feiz anpoellel b. ; 3. [mat.] ankemezel ; *irrationaler Zahl*, niver ankemezel g.

Irrationale(s) ag.k. n. : *das Irrationale*, an diboellezh b., an anpoell g.

Irrationalismus g. (-) : diboellegouriezh b., anpoellelouriezh b.

Irrationalist g. (-en,-en) : diboellegour g., anpoellelour g.

irrationalistisch ag. : diboellegour, anpoellelour.

Irrationalität b. (-) : diboellezh b., anpoell g., anpoellelezh b., anpoellegezh b.

Irrblock g. (-s,-blöcke) : karregenn distrewat b.

irre ag. : 1. sot, foll, diskiant, diboell, pitilh, troet, trelatet, nammet e spered, hanter gollet e spered, un tamm difournis a spered, amiod, diod, pennfoll, berlobiet, diahelet e spered, direizhet e spered, distrañset e spered, divontet e spered, troet e spered, brizh ; *im Kopfe irre sein*, direzoniñ, diskiantiñ, trevariañ, bezañ diant e spered, mont e berlobi, brizhañ, loariañ, loariadiñ, mont e belbi, berlobiañ ; *er hat einen irren Blick*, lugerniñ (parañ) a ra ar follentez en e zaoulagad ; *irre reden*, alfoiñ, alteriñ, tramziñ, trevariañ, berlobiañ, ambren, ambreniñ, trelatañ, mont gant komzoù iskis, bezañ en alfo, treuzkomz, trevagiñ ; 2. sebezus, souezhus-meurbet, iskriv, am'hiz, loukes, spontus, espar ; *das ist ja irre* ! peadra a zo da bilat un den ! gouest eo da bilat ac'hanoc'h ! spontus eo ! un estlamm gwelet ! n'eo ket ur fall gwelet seurt arvestoù ! ur bam eo ! peadra a zo da vamañ ! peadra a zo da vout balpet ! chom a ran war va c'hement all ! chom a ran skodeget ! sabatuet mik on ! kouezhet eo ar sabatur wamon ! chom a ran badet ! chom a ran abafet lip ! stabanet on ! tapet lopes on ! badaouet on ! chom a ra balc'h va genoù ! kement-se a daol ac'hanon en alvaon ! ; 3. forzh pegement, ken-ha-ken, ken-ha-kenañ, kenañ-kenañ, mui-pegen-mui, d'ober teil, bras-bras, bras-meurbet, bras-kenañ, bras-divent, pezh foeltrenn, mell, pikol(enn), mellad, pezhriad, pezh mell, pikol(enn)où, pezhioù, moñs(où), e-leizh, helaezh ; *eine irre Summe*, un tousegad brav a arc'hant g., ur bern arc'hant g., ur varlennad arc'hant b., ur pikol bern arc'hant g., ur pezhriad moneiz g., ur somm vras a arc'hant b., ur sammad gouest g., ur pebezh sammad arc'hant g., ur pochad mat a arc'hant g., ur voujedenn bravik a-walc'h b., un tamm mat a voujedenn g. ; 4. *wie irr, wie ein Irre*, ken-ha-ken, mui-pegen-mui, a-dribilh, a-dro-chouk, a-dro-jouez, a-fardeglev, gwazh-pegen-gwazh, betek koll alan, evel unan difelc'het, en ur skeiñ kaoc'h en avel, en ur deurel kaoc'h en avel, evel un diaoul, evel un dall, a-daol-dall, ken na foeltr, ken na foeltre, forzh pegement, kement ha ma c'haller, kement ha ma c'halled, herriañ ma c'haller, herriañ ma c'halled, her da ma c'haller, her da ma c'halled, ken-ha-kenañ, kenañ-kenañ, ken a strak, ken a strake, ken a fu, ken a fue, ken a zaon, ken a zaone, ken a foeltr, ken a foeltre, gant ar foeltr, ken na findaon, ken na findaone, gant un tizh an diaoul, gant ur foll a dizh, d'an druilh, d'an druilh-drask, d'an druilh-drast, d'ar red-tan-put, d'ar red-tan-ruz, war dorr e chouk, gant pep tizh, tizh-ha-tizh, d'ar c'haloup, tizh-ha-taer, a-dizh hag a-dag, a-dizh hag a-dro, a-benn-herr, a-bost, a-hast-kaer, a-herr-kaer, d'ar flimin-foeltr, a-benn-kas, a-brez-herr, a-daol-herr, diwar herr, en herr, gant tizh ar mil diaoul, gant tizh ken a foeltr, gant tizh ken a foeltre, gant tizh ken a finfoeltr, gant tizh ken a finfoeltre, gant tizh ken a foec'h, gant tizh ken a foec'he, gant tizh ken na yud, gant tizh ken na yude, gant tizh ken na strak, gant tizh ken na strake, gant tizh ken a findaon, gant tizh ken a findaone, gant tizh ken a friz, gant tizh ken a frize, gant tizh ken na ziaoul, gant tizh ken na ziaoule, endra c'hall, endra c'halle, par ma c'hell, par ma c'helle, par ma c'hall, par ma c'halle, pellañ ma c'hall, pellañ ma c'halle, evel an tan, d'an tan ruz, [amzer dremenet nemetken] mar gouie, ma ouie.

Irre b. (-) : *in die Irre gehen*, mont gant an hent fall, mont e gaou, faziñ, koll e hent, faziñ war e hent, faziñ diwar e hent,

saouzaniñ war e hent, saouzaniñ en hent, ezaouiñ, mont diwar e hent, en em goll, dihenchañ, bezañ kollet diwar e hent, divarchiñ a-ziwar an hent ; *jemanden in die Irre führen*, dougen u.b. da faziñ (Gregor), faziñ u.b., kas u.b. war an hent fall, dihenchañ u.b., diroudañ u.b., lakaat u.b. da faziñ, ezaouiñ u.b., saouzaniñ u.b., divarchiñ u.b. eus an hent, disturiañ u.b., tunañ u.b., touellañ u.b., trellañ u.b., kilhañ u.b., lorbañ u.b., bratellat u.b., c'hwennat u.b., bourdiñ u.b., tremen lost al leue dre c'henou u.b., paseal lost al leue hebiou da veg u.b., kac'hat e godell u.b.

Irre(r) ag.k. g./b. : 1. foll g., follez b., folladenn b., diskiant g., diskiantez b., sod g., darsod g., sodez b., berlobi g. ; *die Irren einsperren*, sparlañ ar re foll ; *ein durchgeknallter Irre*, un hanter egaret g., un hanter gounnaret g. ; 2. [dre skeud.] *wie ein Irre*, ken-ha-ken, mui-pegem-mui, a-dribilh, a-dro-chouk, a-dro-jouez, a-fardeglev, gwazh-pegem-gwazh, betek koll alan, evel unan difelc'het, en ur skeiñ kaoc'h en avel, en ur deurel kaoc'h en avel, evel un diaoul, evel un dall, a-daol-dall, ken na foeltr, ken na foeltre, forzh pegement, kement ha ma c'haller, kement ha ma c'halled, herañ ma c'haller, herañ ma c'halled, her da ma c'haller, her da ma c'halled, ken-ha-kenañ, kenañ-kenañ, ken a strak, ken a strake, ken a fu, ken a fue, ken a zaon, ken a zaone, ken a foeltr, ken a foeltre, gant ar foeltr, ken na findaon, ken na findaone, gant un tizh an diaoul, gant ur foll a dizh, d'an druilh, d'an druilh-drask, d'an druilh-drast, d'ar red-tan-put, d'ar red-tan-ruz, war dorr e chouk, gant pep tizh, tizh-ha-tizh, d'ar c'haloup, tizh-ha-taer, a-dizh hag a-dag, a-dizh hag a-dro, a-benn-herr, a-bost, a-hast-kaer, a-herr-kaer, d'ar flimin-foeltr, a-benn-kas, a-brez-herr, a-daol-herr, diwar herr, en herr, gant tizh ar mil diaoul, gant tizh ken a foeltr, gant tizh ken a foeltre, gant tizh ken a finfoeltr, gant tizh ken a finfoeltre, gant tizh ken a foec'h, gant tizh ken a foec'he, gant tizh ken na yud, gant tizh ken na yude, gant tizh ken na strak, gant tizh ken na strake, gant tizh ken a findaon, gant tizh ken a findaone, gant tizh ken a friz, gant tizh ken a frize, gant tizh ken na ziaoul, gant tizh ken na ziaoule, endra c'hall, endra c'halle, par ma c'hell, par ma c'helle, par ma c'hall, par ma c'halle, pellañ ma c'hall, pellañ ma c'halle, evel an tan, d'an tan ruz, [amzer dremenet nemetken] mar gouie, ma ouie ; *wie ein Irre laufen*, redek evel un difelc'het ; *wie ein Irre zuschlagen*, skeiñ evel un diskiant, skeiñ evel un diskiantet, skeiñ evel un egaret, skeiñ evel un diboelet.

irreal ag. : diwirion, diwir, diveziadel, divezoud, diwirovodel, angwerch'hel, n'eus ket anezhañ ; *irreale Welt*, bed angwerch'hel g.

Irrealis g. (-) : [yezh.] mos disveziadel g., doare disveziadel g.

Irrealität b. : diveziadelezh b., angwerch'helezh b.

Irredentismus g. (-) : irredentouriezh b.

Irredentist g. (-en,-en) : irredentour g. ; *von den Irredentisten geforderte Gebiete*, tiriadoù irredente ls.

irredentistisch ag. : irredentour.

Irreduktibilität b. (-) : [mat., preder.] andireadusted b.

irreduzibel ag. : [mat., preder.] andireadus, ... na c'heller ket diren ; *irreduzible Gleichung*, atalad andireadus g.

Irreduzibilität b. (-) : [mat., preder.] andireadusted b.

irrefahren V.gw. (fährt irre / fuhr irre / ist irregefahren) : 1. mont gant an hent fall, faziñ war e hent, faziñ diwar e hent, koll e hent, saouzaniñ war e hent, mont e gaou, saouzaniñ en hent, ezaouiñ, mont diwar e hent, en em goll, dihenchañ, bezañ kollet diwar e hent, divarchiñ a-ziwar an hent ; 2. faziñ, en em dromplañ, en em vourdañ, mankout, en em vankout, skeiñ a-gleiz, skeiñ a-dreuz, skeiñ hebiou, mont hebiou.

V.k.e : dougen da faziñ (Gregor), kas war an hent fall, dihenchañ, dihentañ, ezaouiñ, divarchiñ, disturiañ,

diroudennañ, lakaat da faziñ, saouzaniñ, boemañ, tunañ, touellañ, tromplañ, trellañ, kilhañ, lorbañ, bratellat, bourdiñ, tremen lost al leue dre c'henou u.b., paseal lost al leue hebiou da veg u.b., kac'hat e godell u.b.

irreflexiv ag. : [mat.] anasplegat, gourzhasplegat ; *irreflexive Relation*, daveadur anasplegat g., daveadur gourzhasplegat g.

irreführen V.k.e. (hat irregeführt) : dougen da faziñ (Gregor), faziñ (u.b.), kas war an hent fall, dihenchañ, dihentañ, ezaouiñ, divarchiñ, disturiañ, diroudennañ, diroudañ, lakaat da faziñ, saouzaniñ, boemañ, tunañ, touellañ, tromplañ, trellañ, kilhañ, lorbañ, bratellat, bourdiñ, tremen lost al leue dre c'henou u.b., paseal lost al leue hebiou da veg u.b., kac'hat e godell u.b. ; *sich durch etwas irreführen lassen*, bezañ touellet (trellet, lorbet) gant udb.

irreführend ag. : touellus, tromplus, gaouius, gaouiat, gaou, treuz, fazius, filimus, trellus, strobinnellus, desevus ; *irreführende Werbung*, daranverezh gaouier g., daranverezh gaouiat g., daranverezh touellus g., bruderezh tromplus (gaou, gaouiat, gaouius, treuz, touellus) g., bruderezh faos g., bruderezh aozet evit lakaat an dud da gemer ar gaou evit ar wirionez g.

Irreführung b. (-,-en) : tunidigezh b., touellerezh g., lorberezh g., bratellerezh g., tromplerezh g., boemerezh g.

irregehen V.gw. (ging irre / ist irregegangen) : 1. mont gant an hent fall, faziñ war e hent, faziñ diwar e hent, mont e gaou, koll e hent, saouzaniñ war e hent, saouzaniñ en hent, ezaouiñ, mont diwar e hent, en em goll, dihenchañ, bezañ kollet diwar e hent, divarchiñ a-ziwar an hent, tec'hel diwar an hent eeun, divarchañ ag ar gwir hent, kouezhañ war louzaouenn-ar-saouzan, kouezhañ war ar c'heotenn-voem ; 2. faziñ, en em dromplañ, en em vourdañ, mankout, en em vankout, skeiñ a-gleiz, skeiñ a-dreuz, skeiñ hebiou, mont hebiou.

irregulär ag. : 1. amreol, direizh, amreizh, direoliek ; 2. [gwir] amreol, amreoliek ; *irregulärer Zuwanderer*, enbroad amreol e saviad g. ; *irreguläre Truppen*, armead lezluel b., armead amreoliek b., lu amreoliek g. ; 3. [mentoniez] anreoliek.

Irregularität b. (-,-en) : 1. amreolded b., amreolder g., direolieghez b., direizhder g., amreizhded b. ; 2. [gwir] amreolded b., amreolder g.

irreleiten V.k.e. (hat irregeleitet) : dougen da faziñ (Gregor), faziñ (u.b.), kas war an hent fall, dihenchañ, disturiañ, diroudañ, divarchiñ, ezaouiñ, lakaat da faziñ, saouzaniñ, tunañ, touellañ, trellañ, kilhañ, lorbañ, bratellat, bourdiñ, tremen lost al leue dre c'henou u.b., paseal lost al leue hebiou da veg u.b., kac'hat e godell u.b. ; *sich durch etwas irreleiten lassen*, bezañ touellet (trellet, lorbet) gant udb ; *irreleitend*, tromplus, gaouius, gaouiat, gaou, treuz, touellus, fazius, filimus, trellus, strobinnellus, desevus ; *irreleitende Werbung*, daranverezh gaouier g., daranverezh gaouiat g., daranverezh touellus g., bruderezh tromplus (gaou, gaouiat, gaouius, treuz, touellus) g., bruderezh faos g., bruderezh aozet evit lakaat an dud da gemer ar gaou evit ar wirionez g.

Irreleitung b. (-) : divarch g.

irrelevant ag. : dibouez, dister, didalvoud, didalvez, null, ankantrat, anperzhak.

Irrelevanz b. (-,-en) : dibouezder g., dibouezded b., disterder b., disterder g., distervez b., bihanez b., disterdra g., ankantraded b., anperzhegezh b.

irreligiös ag. : digredenn, direlijion, difeiz.

Irreligiosität b. (-) : [relij.] direlijjusted b., direlijjuster g.

irremachen V.k.e. (hat irregemacht) : [dre skeud.] strafuilhañ, divarc'hañ, rouestlañ, bac'hiñ, brellañ [spered u.b.], trefuiñ, trelatañ, skoelfañ, disturiañ ; *irremachend*, tromplus, gaouius,

gaouiat, gaou, treuz, touellus, fazius, filimus, trellus, strobinnellus, desevus.

irren V.gw. (ist geirrt / hat geirrt) : 1. (ist) : kantren, kantreal, troidellañ, kildreñ, treñ ha kildreñ, mont a-gilwed-kaer, treñ ha distreñ, troidellañ ; *ziellos durch die Straßen irren*, mont war-bouez e benn, mont da-heul e dreid ; *von einem Ort zum anderen irren*, mont du-mañ du-hont dre ar vro, redek ar vro, mont a-gilwed-kaer dre ar vro, kantren dre ar vro, bale dre ar broezioù (Gregor) ; 2. [dre astenn.] (hat) : faziañ, faziañ diwar ar wironez, en em dromplañ, en em vourdañ, mankout, en em vankout, c'hwitañ, skeiñ a-gleiz, skeiñ a-dreuz, skeiñ hebiou, mont hebiou, en em dapout, en em bakañ, bezañ e fazi ; *du irrst*, faziañ a rez, en em dromplañ a rez, skeiñ a rez a-gleiz, en em vourdañ a rez, e fazi emaut (Gregor) ; *wenn ich nicht irre*, ma ne fazian, ma ne fazian ket, nemet e lavarfen gaou, nemet em bije skoet a-dreuz, nemet e vijen en em dapet ; *jeder kann einmal irren*, an holl a c'hall faziañ ; [kr-l] *Irren ist menschlich*, pep hini en deus e zroug hag e vad - n'eus den difazi - n'eus den na zeu da faziañ - n'eus den na fazi alies - pep den a zo fazius / pep den a c'hall faziañ / pep den a c'hall ober fazi (Gregor) - n'eus den na tra hep e si, hag alies en deus daou pe dri - pep hini en deus e si, an hini n'en deus ket daou en deus tri - hor mad hag hor fall hon eus holl - n'eus den disi ebet - an hini na vo ket kavet abeg ennañ n'eo ket bet ganet c'hoazh hag e vamm a zo marv - an hini n'eo ket bailh en e benn a zo bailh en e revr - ar c'haerañ charretour a ziskar e garr - evit c'hoazh n'eo ket ganet neb a zo gant an holl karet - n'emañ ket war an douar an hini a blij d'an holl - ar marc'h kreñvañ a rank pukañ - ar marc'h gwellañ a rank pukañ - kaer o deus an dud kaout un digoradur a'r brasañ, atav e vint war riskl da faziañ - techet eo an holl d'ober mankadennoù.

V.em. : **sich irren** (hat sich (ak.) geirrt) : faziañ, bezañ faziet, faziañ diwar ar wironez, en em dromplañ, en em vourdañ, en em loriñ, c'hwitañ, mankout, en em vankout, skeiñ a-gleiz, skeiñ a-dreuz, skeiñ hebiou, mont hebiou, en em dapout, en em bakañ, en em abuziñ, abuziñ etre daou dra, bezañ e fazi, treuziñ war e votoù ; *verdammt ! ich habe mich geirrt*, faziet on, sac'h an dienn ! - manket on, pod an dienn ! - en em vourdet on, pod an dienn ! - daonet, en em baket em eus ! - c'hwitet on ! ; *Sie irren sich !* faziañ a rit ! skeiñ a rit hebiou ! ; *da irren Sie sich gewaltig !* faziet bras ez oc'h ! ; *sie hatte sich gewaltig (gründlich) geirrt*, ur dromplezon vras he doa bet, tromplet bras e oa bet war ar poent-se, en em dromplañ a-vras he doa graet war gement-se, faziañ a-vras he doa graet war gement-se, faziañ a-grenn he doa graet, gwall faziañ he doa graet, he c'houiñ a oa panenn, faziet e oa a-vras ; *du hast dich geirrt*, mankout, manket out, en em dromplet out, en em vanket ec'h eus, en em vanket out, faziet out, faziañ ec'h eus graet, c'hwitet out, en em vourdet out, en em baket out ; *man kann sich leicht irren*, an toull hebiou a zo frank ; *Sie müssen sich irren*, kavout a ra din e rit ur fazi ; *sich in etwas irren*, faziañ war (a-zivout) udb ; *ich darf mich nicht irren*, n'em eus ket droed da dreuziñ war va botoù ; *sich an jemandem irren*, faziañ a-zivout (diwar-benn) u.b., c'hwitañ a-zivout u.b. ; *wenn ich mich nicht irre*, mar ne fazian, mar ne fazian ket, mar n'on ket faziet, nemet e lavarfen gaou, nemet em bije skoet a-dreuz, nemet e vijen en em dapet ; *jedermann kann sich irren*, n'eus den difazi - n'eus den na zeu da faziañ - n'eus den na fazi alies - pep den a zo fazius / pep den a c'hall faziañ / pep den a c'hall ober fazi (Gregor) - an holl a c'hall faziañ - ar c'haerañ charretour a ziskar e garr - ar marc'h kreñvañ a rank pukañ - ar marc'h gwellañ a rank pukañ - kaer o deus an dud kaout un digoradur a'r brasañ, atav e vint war riskl da faziañ - techet eo an holl d'ober mankadennoù.

Irrenanstalt b. (-, -en) : ti ar re sot g., ti ar re foll g., folldi g., bredospital g., ospital ar re sot g., ospital ar re foll g., P. Kerwazi b., kabanoù ls.

Irrenarzt g. (-s, -ärzte) : bredvezeg g., psikiatour g.

Irrenhaus n. (-es, -häuser) : ti ar re sot g., ti ar re foll g., folldi g., bredospital g., ospital ar re sot g., ospital ar re foll g., P. Kerwazi b., kabanoù ls. ; *er wurde ins Irrenhaus eingeliefert*, kaset e voe d'ar bredospital, kaset e voe da di ar re sot, kaset e voe da di ar re foll, P. kaset e voe d'ar c'habanoù, kaset e voe da dreiñ ar rod, kaset e voe da Gerwazi ; *er gehört ins Irrenhaus*, *er ist reif fürs Irrenhaus*, mat eo da vezañ sparlet, P. mat eo da gas d'ar c'habanoù, mat eo da dreiñ ar rod, mat eo da gas da Gerwazi, diboellet eo da stagañ, foll-mik eo, foll-bras eo, foll-magn eo, foll-tremenet eo, hennezh a zo gars da stagañ, hennezh a zo gars da bennaskañ, hennezh a zo sot da stagañ, hennezh a zo mat da stagañ, foll da stagañ eo, foll da genstrizhañ eo, diskiant da stagañ eo, morfoll eo, stagapl eo ; *sie bringen mich noch ins Irrenhaus*, me 'zo erru dotu ganto, ar re-mañ a dorr din va fevarzek real, kas a reont ac'hanon da sot, me 'zo erru prest da goll va skiant ganto, divontañ a reont va spered din, terrñ a reont va fenn din, lakaat a reont ac'hanon da vont war bilbotig, lakaat a reont ac'hanon da dreiñ da sot, lakaat a reont ac'hanon da goll va buoc'h vrizh, me a zo lor gant ar re-mañ, lakaat a reont ac'hanon da vont e belbi, daoubenniñ a reont ac'hanon, ganto ez eus peadra da goll e benn (peadra d'an den da vezañ troet), ar re-mañ 'zo traoù, aet on tremen skuizh gant ar re-mañ, me a zo erru skuizh va revr (va fenn) gant ar re-se.

Irrenhäuser g. (-s, -) : klañvour dalc'het en ur folldi g., klañvour dalc'het en ur bredospital g.

Irrenheilkunde b. (-) : bredvezegiezh b., psikiatriezh b.

irreparabel ag. : 1. diremed ; *ich hätte beinahe etwas Irreparables angestellt*, darbet eo bet din ober ur maleur, tost-kaer eo bet din ober ur maleur, war-hed un netraig em bije graet ur maleur ; 2. ... na c'heller ket dresañ, ... na c'heller ket renkañ, ... na c'heller ket adaozañ, ... na c'heller ket ratreañ, ... na c'heller ket kempenn, torret diremed.

irreden V.gw. (hat irregeredet) : alfoiñ, alteriñ, trevariañ, trevagiñ, berlobiañ, ambren, ambreniñ, trelatañ, mont gant komzoù iskis, bezañ en alfo, raneal, treuzfaltaziañ, treuzkomz, tramziñ, distrañsiñ, eriunellañ ; *der Betrunkene redet irre*, dizatiñ a ra ar mezvier.

Irresein n. (-s) : droug-sant-Koulm g., droug-sant-Briag g., droug-sant-Matiliñ g., katar g., follentez b., follezh b., belbi g., trefu g., diskiantiz b., diboell g., diboellegezh b., berlobi g.

irrespirabel ag. : [mezeg.] dianaladus.

irreversibel ag. : aneiltroüs, dieiltroüs, dizistroadus, dieiltro, dieiltroadus, dieilpennadus, hep distro, dizistro ; [mezeg.] *irreversibles Koma*, koma dieiltro g., trac'homa g., marv an empenn g.

Irreversibilität b. (-) : aneiltroüsted b., dieiltroüsted b., dieiltroadusted b., dieilpennadusted b., dizistroadusted b., dizistroaduster g.

irrewerden V.gw. (wird irre / wurde irre / ist irregeworden) : treiñ da sot, treiñ sot, mont sot, sodiñ, katarñ.

Irrfahrt b. (-, -en) : kantreadenn b., follezhenn b., ergerzhadenn b., troiadenn b., imram g., beaj turmudus b., beaj arvarus-kenañ b.

Irrgang g. (-s, -gänge) / **Irrgarten** g. (-s, -gärten) : milendall g., abuzetez b., koadig kant hent g., troieleg b.

Irrgläube g. (-ns) / **Irrgläubigkeit** b. (-) : [relij.] disivoud g., disivouderezh g., erezi b., falskredenn b., enepkredenn b., brizhkredenn b., treuzkredenn b., gwallgredenn b., fals

kredennoù ls., gwall gredennoù ls., kredennoù faos ls., brizh kredennoù ls., gaou g., teñvalijenn ar gaou b.

irrgläubig ag. : disivouder, eretik.

irrig ag. : fazius, faziiek, fals, direizh, diwir, faos, treuz, gaou ; *er ist irrig* *Auffassung*, e fazi emañ (Gregor), faziñ a ra, mennozhioù treuz en deus ; [gwir] *irriges Urteil*, fazi barnerezhel g., fazi barn g., drouksetañs b., barnadenn fazius b., barnedigezh fazius b.

Irrigation b. (-en) : 1. douradur g., dourerezh g., goueriañ g., kanouc'hellañ g., dourañ g., दौरа g. ; 2. [mezeg.] ensinklañ g., ensinkladur g., flistr-dour g., strinkelladur g., krizal g., kriszalad g.

Irrigator g. (-s,-en) : [mezeg.] ensinkler g. [*liester* ensinklerioù].

irrigerweise Adv. : dre fazi, e gaou.

irrigieren V.k.e. (hat irrigiert) : dourañ, दौरа, goueriañ, gwazhiañ, gwazhiñ, kanouc'hellañ, kaniañ, kanolañ.

irritabel ag. : 1. [mezeg.] hegadus ; 2. kintus, kinteüs, kinte ennañ, fioun ennañ, razailher, diaes, tagnous, brouezus, brouezek, buanek, kizidik, anoazus, buanekaus, taerus, feukidik, tik, gwiridik.

Irritabilität b. (-) : [mezeg.] hegadusted b.

Irritation b. (-,-en) : 1. [mezeg.] hegad g., hegadur g., saragerezh g., krasañ g., tozonadur g., kloc'hadur g. ; *äußere Irritation*, hegad diavaez g. ; *innere Irritation*, hegad diabarzh g. ; 2. brouezenn b., brouez b., fum g., arfleu g., imor b., fioun g., kinte g., razailh g., hegaz g., droug g., erez g.

irritieren V.k.e. (hat irritiert) : 1. *jemanden irritieren*, lakaat imor da sevel en u.b., lakaat droug da sevel en u.b., hegaziñ u.b., chigardiñ u.b., ereziñ u.b., atahinañ u.b., tregasiñ u.b., eogiñ u.b., imoriñ u.b., inzrougiñ u.b., heskinañ u.b., chifañ u.b., hegal ouzh u.b., ober an heg ouzh u.b., ober an heg gant u.b., ober heg d'u.b., egariñ u.b., jahinañ u.b., gaiañ u.b., ouroulat d'u.b., burutellañ u.b., broueziñ u.b., arfleuiñ kounnar u.b., arfleuiñ u.b. ; 2. *er ist irritiert*, trevariet eo e benn, gwalañjeret eo, fumet eo, hegazet eo, heget eo, fuloret eo, imoret eo, imor a zo ennañ, un imor a zo ennañ, niñvet eo, tommañ a ra e gerc'h dezhañ, krazañ a ra e gerc'h dezhañ, brouezet eo, arfleuet eo, buanekaet eo ; 3. kloc'hañ, tourjounañ, tozonañ, taltouzañ, kregiñ e ; *die Zähne irritieren*, kloc'hañ (tourjonañ, tozonañ, taltouzañ) an dent ; *diese Äpfel irritieren mir die Zähne*, an avaloù-se a dourjoun va dent, an avaloù-se a dozon va dent, gwrac'hellet eo va dent gant an avaloù-se ; 4. hegañ, saragiñ, raskennañ, dirañsañ, pikañ, kregiñ e ; *die Haut irritieren*, saragiñ ar c'hroc'hen ; *die Augen irritieren*, saragiñ (dirañsañ, pikañ) an daoulagad, kregiñ en daoulagad ; 5. krasañ, saragiñ ; *den Hals irritieren*, krasañ ar gouzoug, saragiñ ar gouzoug ; 6. abafiñ, bac'hiñ, trubuilhañ, strafuilhañ.

irritierend ag. : 1. hek, hegaz, hegazus, hegus, fachus, arfleuus, erezus, dipitus, kasaus, kazus, chifus, chastreüs, chaneüs, anoazus, heskinus, maritellus, amblijus, atahinus, dispiljus, goular ; 2. trubuilhus, abafus, bac'hus, strafuilhus, luziadus, trabasus, tregasus, trechalus, trefuus, trekous trevellus, gwaskus ; 3. [mezeg.] hegus, saragus, tagus.

Irritiertheit b. (-) : 1. brouezenn b., brouez b., fum g., arfleu g., imor b., fioun g., kinte g., razailh g., hegaz g., droug g., erez g. ; 2. [dre astenn.] brouezegezh b., buanegezh b. ; 3. [mezeg.] hegadusted b., saragerezh g., krasañ g., tozonadur g., kloc'hadur g.

Irritierung b. (-,-en) : 1. [mezeg.] hegad g., hegadur g., saragerezh g., krasañ g., tozonadur g., kloc'hadur g. ; 2. brouezenn b., brouez b., fum g., arfleu g., imor b., fioun g., kinte g., razailh g., hegaz g., droug g., erez g.

Irrkreis g. (-es,-e) : kelc'h-bac'h g.

Irrläufer g. (-s,-) : kasadenn bost kaset d'ur chom-lec'h fall b.

Irrlehre b. (-,-n) : disivoud g., disivouderezh g., erezi b. ; *die Irrlehren*, ar falslezennoù ls., teñvalijenn ar gaou b.

Irrlicht n. (-s,-er) : tan-foll g., tan-noz g., tan-red g., gouloù-red g., arc'helar g., keler-noz g., keler g., kelerenn b., enkeler g., kilher g., taran g., treflamm g., sklaerderig-noz g., P. paotr ar skod-tan noz g. ; *Irrlichter flackern im Moor*, ar c'helerou-noz a zañs war bouilhennoù ar baludenn.

irrlichtelieren (ist irrlichteliert / hat irrlichteliert) / **irrlichtern** (ist irrlichtert / hat irrlichtert) V.gw. : fiñval evel un tan-foll, c'hwistañ, breskenn, daoubenniñ, firbouchal, diskrapañ, difretañ, difelpañ, dispac'hañ, kabalat, turmudañ, redek-diredek, froudañ, meskañ, ober ur riboul, meskañ, meskañ ha berviñ, merat, turlutañ .

Irrrede b. (-,-n) : rambre g., alfo g., ambren b., alter g., berlobi g.

Irrsal n. (-s,-e) : [dispredet] fazi g., mank g., mankadenn b., fazienn b., faziadenn b., faot b., gaou g.

Irrsein n. (-s) : droug-sant-Koulm g., droug-sant-Briag g., droug-sant-Matiliñ g., katar g., follentez b., follezh b., belbi g., trefu g., diskiantiz b., diboell g., diboellegezh b., berlobi g.

Irrsinn g. (-s) : 1. droug-sant-Koulm g., droug-sant-Matiliñ g., katar g., follentez b., follezh b., belbi g., trefu g., diskiantiz b., diboell g., diboellegezh b., diboellerezh g., berlobi g., envedi b. ; 2. [dre skeud.] *was für ein Irrsinn !* un diframm ! ur spont ! un hiris !

irrsinnig ag. : sot, foll, diskiant, diboell, kontrol d'ar skiant-vat, pitilh, troet, trelatet, nammet e spered, hanter gollet e spered, un tamm difournis a spered, amiod, diod, pennfoll, diahelet e spered, direizhet e spered, distrañset e spered, divontet e spered, troet e spered ; *irrsinnig werden*, koll e skiant (e spered), treiñ sot, treiñ da sot, katarin, pennsodiñ, sodiñ, mont sot, mont foll, mont tok-tok, pakañ anezho, mont gant ar c'hatar, treiñ e spered e dour, mont e spered da stoupa, dont da vezañ gwrac'h, follañ, berlobiañ.

Adv. : abominapl, spontus, kenañ-kenañ, evel n'onn doare petra, spontus, euzhus, mantrus ; *P. es ist irrsinnig kalt*, yen eo, ur spont ! yen eo, un diframm ! yen eo, un hiris ! ; *irrsinnig groß*, bras-bras, bras-meurbet, bras kenañ-kenañ, bras-dijaoj, bras-eston, bras-spontus, bras-euzhus, bras-mantrus, bras evel n'onn doare petra ; *ich fühlte mich durch dieses Lob irrsinnig geschmeichelt*, me am boa lipet va mourrou diwar ar c'haol-se ; *er hat irrsinnig lange geschrien !* youc'het en doa na pegeit ! youc'het en doa e-pad pell, ur spont ! youc'het en doa e-pad pell, un hiris ! youc'het en doa e-pad pell, un diframm !

Irrsinnige(r) ag.k. g./b. : foll g., follez b., folladenn b., diskiant g., diskiantez b., sod g., sodez b., sodenn b., sodell b., darsod g., berlobi g.

Irrsinnshitze b. (-,-n) : tommder kriz g., pulluc'h b., pulluc'h tan b., fornez b., herrder g., gor g., gor fom g., amzer c'hor b., poazhadur g., poazhidigezh b., tommder kreñv g., tommder berv g., tommder bras (Gregor).

Irrstern g. (-s,-e) : steredenn-red b.

Irrtum g. (-s,-tümer) : fazi g., mank g., mankadenn b., fazienn b., faziadenn b., droukfazi g., fazierezh g., faot b., gaou g., bourdaj g., errol g., touell g., tromplezon b. ; *das beruht auf einem Irrtum*, ur fazi a zo pennabeg d'an dra-se, disoc'h ur fazi eo ; *ein bedauerlicher Irrtum*, ur fazi mantrus g. ; *sein Irrtum einsehen*, anzav e faot, anzav e fazi, anzav e wallegezh, mezañ (kompren) e fazi, anzav bezañ e gaou, lavaret e geuz, distreiñ d'ar gêr, difaziañ, didouellañ, dizallañ, dont en e stern ; *Irrtümer richtig stellen*, *Irrtümer berichtigen*, reizhañ (c'hwennat) fazioù ; *jemandem seinen Irrtum benehmen*, didouellañ (difaziañ, distromplañ, didromplañ, dizallañ,

dibikouzañ) u.b., dizallañ spered u.b., dibikouzañ spered u.b., digoc'hennañ e zaoulagad d'u.b., divorodiñ u.b., disorbiñ u.b., disaouzanañ u.b. (Gregor), divleupañ ur paotr, divleupezañ ur plac'h, dilabaniñ u.b., dizidiñ u.b., P. diseitegañ u.b., digleizañ u.b. ; *im Irrtum sein*, bezañ faziet, bezañ e fazi, faziñ, faziñ diwar ar wirionez, en em dromplañ, en em vourdañ, en em vankout, en em abuziñ, abuziñ etre daou dra, treuziñ war e votoù ; *seinen Irrtum zugeben*, anzav e faot, anzav e fazi, anzav e wallegezh, anzav bezañ e gaou ; *einem Irrtum verfallen*, kouezhañ e gaou, skeiñ war ar gaou, faziñ, skeiñ hebiou, skeiñ a-dreuz, skeiñ a-gleiz ; *zum Irrtum verleiten*, touellañ, tromplañ, dihenchañ, trellañ, lakaat da faziñ, kas da faziñ, dougen da faziñ (Gregor) ; *grober Irrtum*, mell fazi g., pezh fazi g., pezh mell fazi g., fazi lourt g., fazi bras g. ; *es war ein gewaltiger Irrtum, mich einzukerkern*, en em dromplañ a-vras a zo bet graet ouzh va zoulbac'hañ ; *es ist ein Irrtum zu glauben, dass ...*, fazi eo krediñ e ..., faziñ a reer mar soñjer e ..., fazius eo soñjal e ... ; [kenw.] *Irrtum vorbehalten*, mar bez pep tra war e reizh, ma n'eus fazi ebet, ma ne faziomp ket, ma ne fazian ket, panevet e vefe ur fazi, anez na vefe ur fazi bennak, nemet faziñ a rafen ; *Irrtümer und Auslassungen vorbehalten, Irrtum und Auslassung vorbehalten*, nemet mank pe fazi ; *Irrtum ist Sohn der Übereilung*, mat ha buan n'int ket unan - re a herr n'eo ket mat - arabat mont primoc'h eget ar marc'h hon doug - ne dalv ket mont d'ar red, gwelloc'h eo mont abred - gant pasianted hag hir amzer e vez graet meur a dra - ne gresk ket ar geot en ur sachañ warno - mont a-lamm ne dalv netra nemet c'hwen a ve da bakañ - gant ar boan hag an amzer a-benn eus pep tra e teuer - tamm-ha-tamm e vez graet e vragoù da Yannoù - tamm-ha-tamm e vez graet e vragoù da Yann ha buan-ha-buan e vez divragezet Mari-Jan - ar prez ne servij da netra - nebeut-ha-nebeut hinkin a ra neud - hirañ amzer, aesañ labour - a-van-da-van ez a merenn da goan - tammig-ha-tammig ez a ar marc'h gant ar big - tamm-ha-tamm e teu ar verc'h da vamm - kammed-ha-kammed e reer tro ar bed.

irrtümlich ag. : fazius, fals, direizh, diwir, diwirion, faos, treuz, gaou.

Adv. : dre fazi, diwar fazi, e gaou.

irrtümlicherweise Adv. : dre fazi, diwar fazi, e gaou ; *ich hatte irrtümlicherweise mit unserem Sieg gerechnet*, bez' e oan e-sell e vijemp bet trec'h.

lrrung b. (-,en) : fazi g., mank g., mankadenn b., fazienn b., faziadenn b., faot b., gaou g.

lrrwahn g. (-s) : pezh mell fazi g., falskredenn b., brizhkredenn b., teñvalijenn ar gaou b., treuzkredenn b., rakvarn b., raksoñj g., sorc'henn b., follezh b.

lrrweg g. (-s,-e) : 1. milendall g., abuzetez b., koadig kant hent g., troielleg b. ; 2. [dre skeud.] hent fall g., roud fall g. ; *einen lrrweg einschlagen*, mont gant an hent fall, mont e gaou, mont diwar an hent mat, saouzañ war an hent (Gregor), saouzañ en hent, ezaouiñ, faziñ war an hent, faziñ diwar an hent, dihenchañ, distreiñ (riklañ) diwar an hent mat, divarchiñ a-ziwar an hent, kouezhañ war louzaouenn-ar-saouzan, kouezhañ war ar c'heotenn-voem ; [relij.] *einen Sünder von seinem lrrweg bekehren*, distreiñ ur pec'her ouzh Doue.

lrrwisch g. (-es,-e) : 1. tan-foll g., tan-noz g., tan-red g., arc'helar g., keler g., kelerenn b., enkeler g., kilher g., taran g., treflamm g., sklaerderig-noz g. ; 2. lutun g., korrigan g., kornandon g., teuz g., enkeler g., paotrig-ar-skod-tan g., bugel-noz g., gobelin g., jodouin g., kilher g., maneger-noz g., polpegan g. ; 3. [dre skeud.] paotr turmut (bividik, fich-fich, bev, bliv, gwiv, birvidik, forzh vourlant, riboul-diriboul, war orjal, mesk ennañ, brezik-brezek, mont-dont, lec'h-lec'h, fiñv-diviñv,

fiñv-fiñv, loc'h-loc'h) g., hinkin a vugel g., paotr holen kras en e revr g., paotr poazh a revr g., paotr an tan en e revr g., paotr na bad neblec'h g., paotr na bad e revr e nep lec'h g., paotr na bad e revr neblec'h g., bugel atav war vourl g., bugel atav war lusk g., c'hwister g., ficher g., mesker g., breser g., trapikell b., fistoul g., breskenner g., tarlasker g., fiñvetaer g., fiñver g., revr bervet g., turmud g., flikenn b., fourgaser g., ribouler g., fich-e-doull g., reder-e-doull g.

Isaak g. : Izaag g.

Isabelle¹ b. : Izabel b.

Isabelle² b. (-,-n) : [loen.] marc'h melenwenn g.

Isabellfarbe b. (-) : liv melenwenn g.

Isabellfarben ag. / **isabellfarbig** ag. : melenwenn.

Isabell-Steinschmätzer g. (-s,-) : [loen.] bistrak melenwenn g.

Isabellwürger g. (-s,-) : [loen.] pig-spern Kreizazia b.

Isallobare b. (-,-n) : [hinouriezh] izallobar g.

Isba b. (-, Isbi) : [ti-prenn] izba b. [*liester* izbaou].

ISBN b. (-,-/s) : [*berradur diwar ar saozneg evit Internationale Standardbuchnummer*] ISBN g./b., niverenn ISBN b., niverenn levr reoladet etrebroadel b.

Ischämie b. (-,-n) : [mezeg.] heskwad g. ; *von Ischämie befallener Patient*, heskwadeg g. [*liester* heskwadeien].

ischämisch ag. (-,-n) : [mezeg.] heskwadel, heskwadek.

Ischias g./n./b. : [korf.] mavigamm g., gwendr-fredik g. ; *ihn plagt wieder sein Ischias*, dalc'het eo ur wech c'hoazh gant ar mavigamm.

Ischias- : [korf.] ... a-goazez.

Ischiasnerv g. (-s,-en) : [korf.] nervenn-vavigamm b., nervenn a-goazez b.

Ischurie b. (-,-n) : [mezeg.] azdalc'h troazh g.

ISDN n. (-) : [*berradur diwar ar saozneg evit Integrated Services Digital Network*] rouedad niverel servijoù enframmet b., RNSE b., [Bro-C'hall] Numeris g.

ISDN-Anschluss g. (-s,-anschlüsse) : tap rouedad niverel servijoù enframmet g., tap RNSE g., moned war rouedad niverel servijoù enframmet g., moned war RNSE g.

ISDN-Netz n. (-es,-e) : rouedad niverel servijoù enframmet b., RNSE b., [Bro-C'hall] rouedad Numeris b.

isentrop ag. : [fizik] keidentropek.

Isentropie b. (-) : [fizik] keidentropiezh b.

isentropisch ag. : [fizik] keidentropek.

Isegrim g. (-s,-e) : 1. Gwilhoù ar Bleiz g. ; 2. [dre skeud.] nagenner g., chikaner g., noazour g., abeger g., teod abegus a zen g., arzaeler g., chaoker-e-c'henoù g., chaoker trousk g., chaoker e revr g., genoù hek a zen g., soroc'her g., grozmoler g., grignouz g., gouerouz g., grumuzer g., bourbouter g., razailher g., heureuchin g., rachouz g., ourz g., regain g., den ranous g., tagnouz g., den n'eo ket brav kaout d'ober gantañ g., den n'eo ket brav kaout d'ober outañ g., revr war wigour g., pismiger g., bagajer g., chaoker-laou g., flemmer g., chipoter g., beg m'en argarzh g., beg kamm g., ripompi tagnous g., kac'her gwasket g., kac'her diaes g., ki kac'her g., kac'her g., kagaleg g. [*liester* kagaleien], kaoc'her g., chaoker g., tad an ardoù fall g., strapad den g., penn-kleiz g., penn-kleiz a zen g., torr-penn g., chilper g., dismantr-spered g., tourmant a zen g., gaster g., kousker diaes / kousker fall g. (Gregor).

Isidor g. : Izidor g.

Islam g. (-/s) : [relij.] islam g., muzulmanegezh b., mahomediezh b., islamiezh b. ; *der Status der Frau im Islam und im Katholizismus*, dezvad ar vaouez en islam hag er gatoligiezh g.

Islamfeindlichkeit b. (-) : islamgasouriezh b.

islamisch ag. : [relij.] islamek, muzulmat ; *islamischer Staat*, Stad islamek b. ; *die islamische Welt*, ar bed islamek g.

islamisieren V.k.e. (hat islamisiert) : islemeaat.
Islamisierung b. (-) : islemekadur g., islemeaat g.
Islamismus g. (-) : [polit.] islamouriezh b.
Islamist g. (-en,-en) : [polit.] islamour g.
islamistisch ag. : [polit.] islamour ; *islamistischer Staat*, Stad islamour b..
Islamit g. (-en,-en) : [relij.] islamad g.
Islamität b. : islemegezh b.
islamitisch ag. : [relij.] islamat.
Islamophobie b. (-) : islamgasouriezh b.
Islamwissenschaft b. (-) : islamoniezh b.
Islamwissenschaftler g. (-s,-) : islamoniour g.
Island n. (-s) : Island b.
Isländer g. (-s,-) : Islandad g. [*liester* Islandiz].
Isländerin b. (-,-nen) : Islandadez b.
Islandfischer g. (-s,-) : moruetaer Island g., pesketaer a za(e) da Island da vorueta g.
isländisch ag. : 1. islandat, Island ; 2. [yezh.] islandek.
Isländisch n. : [yezh.] islandeg g.
Islandit g. (-s,-e) : [maen.] andezit g.
isobar ag. : 1. [hinouriezh] keitwask ; 2. [kimiezh, fizik] izobar.
Isobare b. (-,-n) : [hinouriezh] keitwaskenn b.
Isobathe b. (-,-n) : krommenn donder b., keitdonenn b.
Isobronte b. (-,-n) : [hinouriezh] izobront g.
Isobutan n. (-s) : [kimiezh] izobutan g.
isochor ag. : [fizik] keitec'honad.
Isochrome b. (-,-n) : [fizik] keitec'honadenn b.
isochromatisch ag. : [fizik] izokromatek.
isochron ag. : 1. kempadrezh ; 2. [mezeg.] keitpad.
isochrone b. (-,-n) : izokronenn b.
Isochronismus g. (-) : kempadrezh g.
Isochronsignal n. (-s,-e) : arhent kempadrezh g.
Isocitronensäure b. (-) : [kimiezh] trenkenn izokitrek b.
Isodosis b. (-,-dosen) : [mezeg.] izodozenn b.
isoedrisch ag. : keittalbennek.
isoelektrisch ag. : [kimiezh] keittredan.
isoelektronisch ag. : [kimiezh] kenelektronek.
isogam ag. : [bev.] izogam.
Isogamie b. (-,-n) : [bev.] izogamiezh b.
Isoglosse b. (-,-n) : [yezh.] izoglos g.
Isoglucose b. (-) / **Isoglukose** b. (-) : [kimiezh] izoglukoz g.
Isogon n. (-s,-e) : [mat.] keitkorn g., liestueg reoliek g.
isogonal ag. : [mat.] keitkornek.
Isogramm n. (-s,-e) : [yezh.] izogramm g.
Isohelie b. (-,-n) : [stered.] izoheliezh b.
Isohyete b. (-,-n) : [hinouriezh] izoietenn b., keitglavenn b.
Isohypse b. (-,-n) : [kartennoù] krommenn-live b., izohipsenn b., keitliveenn b. ; *je enger die Isohypsen beieinander liegen, umso steiler ist das Gelände*, seul dostoc'h e vez ar c'hrommennoù-live an eil ouzh eben, seul sershoc'h e vez an dachenn.
isoionisch ag. : [mezeg.] keidionek.
isoklinal ag. : [douarouriezh] izoklinal.
Isokline b. (-,-n) : [douaroniezh] keitnaouenn b.
Isokostenkurve b. (-,-n) / **Isokostenlinie** b. (-,-n) : [armerzh.] keitkoustenn b.
Isolat n. (-s,-e) : [bev.] dredad g.
Isolation b. (-,-en) : 1. digenvez g., digenvezder g., digenvezded b., dizaremprederezh g., digenvezadur g. ; *eine Region aus der Isolation befreien*, disvac'hañ ur rannvro, dienezenniñ ur rannvro, digeriñ ur rannvro war ar bed ; 2. diamended b. ; 3. [mezeg.] dizarempred g., dihentadur g., dispell g., digenveziñ g., digenvezadur g. ; 4. [tekn.] disfuiñ g., disfuadur g., difuiñ g., difuadur g. ; 5. disfuer g., dafar disfuiñ

g., difuer g., dafar difuiñ g. ; 6. [armerzh] emglozadur armerzhel g., emglozañ g.
Isolationismus g. (-) : [polit.] emglozadurezh b., emglozadouriezh b.
Isolationist g. (-en,-en) : [polit.] emglozadour g.
isolationistisch ag. : [polit.] emglozadour.
Isolationshaft b. (-) : bac'hidigezh en ur gell digenvezañ b., bac'hidigezh dindan dizarempred b., bac'hadur dindan dispell g.
Isolationsmessgerät n. (-s,-e) : [tredan] megomventer g. [*liester* megomventerioù].
Isolator g. (-s,-en) : [tredan] difuer tredan g., disfuer tredan g.
Isolekt g. (-s,-e) : [yezh.] izolekt g.
Isoleucin n. (-s,-e) / **Isoleuzin** n. (-s,-e) : [bev.] izoleukin g.
Isolierband n. (-s,-bänder) : [tekn., tredan.] seizenn disfuiñ b., seizenn difuiñ b., seizenn distokañ b.
isolierbar ag. : ... a c'heller dispartiañ diouzh ar re all, ... a c'heller difuiñ, ... a c'heller disfuiñ, ... a c'heller distokañ, digenvezadus, goubaradus.
isolieren V.k.e. (hat isoliert) : 1. digenvezañ, dispartiañ diouzh ar re all, disrannañ diouzh ar re all, lakaat en distro, lakaat en dizarempred, lakaat en dispell ; *jemanden gesellschaftlich isolieren*, lakaat u.b. en dizarempred, lakaat u.b. e Koraiz, lakaat u.b. er c'horn, ober ar goulo en-dro d'u.b. ; 2. [tekn.] dizouarañ, distokañ, disfuiñ, difuiñ ; *das Heu war von der Erde isoliert*, ar foen a oa distok diouzh an douar, ar foen a oa distrad diouzh an douar, dizouaret e oa ar foenn ; *gegen Wärmeverlust isolieren*, gwrezdisfuiñ ; *ein Haus isolieren*, gwrezdisfuiñ un ti ; 3. [tredan.] tredanzisfuiñ, tredanzifuiñ, gwiskañ gant danvezioù n'int ket heren ouzh an tredan ; 4. [trouz] *gegen den Schall isolieren*, lakaat da vezañ didreuzus d'ar son, stengaeañ, didrouzañ, disonaat ; 5. [bev.] goubarañ ; *einen Virus isolieren*, goubarañ ur viruz.
isolierend ag. : 1. digenvezus ; 2. [tredan., gwrez] disfuus, disfu, difuus, difu ; *elektrisch isolierend*, tredanzisfuus, tredanzifuus, didreuzus d'an tredan, ... n'eo ket heren ouzh an tredan.
Isolierhaft b. (-) : bac'hidigezh en ur gell digenvezañ b., digenvezadur en ur gell g., bac'hidigezh dindan dizarempred b., bac'hadur dindan dispell g.
Isolierhülle b. (-,-n) : gouin disfuiñ g., gouin difuiñ g., gouin distokañ g.
Isolierkanne b. (-,-n) : boutailh termos® g.
Isoliermaterial n. (-s,-ien) : disfuer g., dafar disfuiñ g., difuer g., dafar difuiñ g.
Isolierrolle b. (-,-n) : [tekn.] pole porselen g.
Isolierschemel g. (-s,-) : [tekn., fizik] tous disfuer b.
Isolierschicht b. (-,-en) : gwiskad difuiñ g., gwiskad disfuiñ g., gwiskad distokañ g.
Isolierstation b. (-,-en) : [mezeg.] sal dizarempred b., sal dispell b., sal digenvezañ b.
Isolierstoff g. (-s,-e) : difuer g., disfuer g.
isoliert ag. : 1. en e unan, en e bart e-unan, e-unan, digompagnun, chomet etre treid ar bed, pell diouzh darempred an dud, e-unan evel ul lakez pikez, e-unan evel ur c'hi, e-unan evel ur penn-ki, evel ur wezenn divarret, distok diouzh an dud all ; *völlig isoliert leben*, bevañ en e unan paour ; 2. distro, didud, didu, dizarempred, dichenñ-bras, dianket war ar maez, diannet, digevannez, digenvez, digenvezet, diamezek, dihentad, gouez ; 3. distok ; *das Heu war von der Erde isoliert*, ar foen a oa distok diouzh an douar, ar foen a oa distrad diouzh an douar, dizouaret e oa ar foenn.
Isoliertheit b. (-) : digenvezded b., digenvezder g., dizaremprederezh g.

Isolierträger g. (-s,-) : skor difuiñ g.
Isolierung b. (-,-en) : 1. digenvez g., digenvezder g., digenvezded b., dizaremprederezh g., digenvezadur g. ; 2. diamended b. ; 3. [mezeg.] dizarempred g., dihentadur g., dispell g., digenveziñ g., digenvezadur g. ; 4. [tekn.] disfuiñ g., disfuadur g., difuiñ g., difuadur g. ; 5. disfuer g., dafar disfuiñ g., difuer g., dafar difuiñ g. ; 6. [armerzh] emglozadur armerzhel g., emglozañ g. ; 7. [bred.] goubarañ g.
Isolierungsmittel n. (-s,-) : disfuer g., dafar disfuiñ g., difuer g., dafar difuiñ g.
Isolierungspolitik b. (-) : [polit.] emglozadurezh b., emglozadouriezh b., politikerezh emglozañ g.
Isolierzelle b. (-,-n) : kell digenvezañ b., kell dizarempred b., kell dispell b.
isolog ag. : [kimiezh] unglad.
Isomatte b. (-,-n) : tapis leur polietilen g., pallenn leur polietilen g.
isomer ag. : [kimiezh] izomer.
Isomer n. (-s,-e) : [kimiezh] izomer g.
Isomerie b. (-,-n) : [kimiezh] izomeriezh b. ; *Konstitutionsisomerie*, *Strukturisomerie*, izomeriezh frammadel b. ; *geometrische Isomerie*, izomeriezh ec'honel b.
Isomerisation b. (-,-en) : [kimiezh] izomeriñ g., izomeradur g.
isomerisieren V.gw. (hat isomerisiert) : [kimiezh] izomeriñ.
Isomerisierung b. (-,-en) : [kimiezh] izomeriñ g., izomeradur g.
Isometrie b. (-,-n) : 1. keitventadur g., keitventiñ g. ; [mat.] *entgegengesetzte Isometrie*, keitventadur leiel g. ; *direkte Isometrie*, keitventadur muiel g. ; 2. [sport, mezeg.] izometriezh b.
Isometrik b. (-) : [sport, mezeg.] kigenneriezh izometrek g., kigenneriezh dre izometriezh g., kigennañ izometrek g., kigennañ dre izometriezh g.
isometrisch ag. : 1. keitvent, keitventel [mat.] *isometrische Abbildung*, keitventad g. ; 2. [sport, mezeg.] izometrek.
isomorph ag. : stummheñvel, kendelvek ; *A ist isomorph zu B*, stummheñvel eo A ouzh B, kendelvek eo A ouzh B.
Isomorphie b. (-) / **Isomorphismus** g. (-) : stummheñvelder g., kendelvadur g., kendelviñ g.
Isooctan n. (-s) / **Isooktan** n. (-s) : [kimiezh] izooktan g.
Isop g. (-s) : [louza.] sikadez g.
Isopren n. (-s) : [kimiezh] izopren g.
Isopren- : ... izoprenek, ... izopren.
Isorrhachie b. (-,-n) : [douaroniezh] linenn geitgourlenel b.
Isospin g. (-s) : [fizik] izospin g.
isotherm ag. : [fizik] keitwrez.
Isotherme b. (-,-n) : [fizik] keitwrezenn b.
isothermisch ag. : [fizik] keitwrezus.
isoton ag. : [kimiezh] kengrennek ; *isotone Lösung*, dileizhad kengrennek g.
isotonisch ag. : 1 [kimiezh] kengrennek ; *isotonische Lösung*, dileizhad kengrennek g. ; 2. [mezeg.] keittantel ; *isotonische Muskelkontraktion*, argrezañ keittantel g.
Isotonizität b. (-) : [kimiezh] kengrenn g.
Isotop n. (-s,-e) : [fizik] izotop g. ; *stabiles Isotop*, izotop stabil g. ; *radioaktives Isotop*, izotop skinoberiek g., skinizotop g.
Isotopentrennanlage b. (-,-n) : [fizik] dispartier izotopoù g.
Isotopentrennung b. (-,-en) : [fizik] an dispartiañ izotopoù g.
Isotopenverhältnis n. (-ses,-se) : [fizik] kenaoz izotopek g.
Isotopie b. (-) : [fizik, yezh.] izotopiezh b.
isotrop ag. : [fizik] nebabelek.
Isotropie b. (-) : [fizik, Kimiezh] nebabelegezh b.
Isotyp g. (-s,-en) : [bev.] kevunrizheg g. [*liester* kevunrizhegoù], izotip g.

isotyp ag. : 1. [kimiezh] kendelvek ; 2. [bev.] kevunrizhek, kevunrizhel, izotipek.
Isotypie b. (-) : 1. [bev.] kevunrizh g., izotopiezh b. ; 2. [kimiezh] kendelvegezh b.
isotypisch ag. : 1. [kimiezh] kendelvek ; 2. [bev.] kevunrizhek, kevunrizhel, izotipek.
Isotronensäure b. (-) : [kimiezh] trenkenn izokitrek b.
Israel n. (-s) : Israel b. ; *vierzig Jahre lang wurde Manna die Nahrung der Söhne Israels*, mibien Israel a zebras ar Mann e-pad daou-ugent vloaz ; *das Volk Israel*, pobl Israel b. ; *die Kinder Israel*, die *Kinder Israels*, mibien Israel ls., an Israeliz ls.
Israeli g. (-/-s,-,-s) / b. (-,-s) : Israelad g. [*liester* Israeliz], Israeladez b.
israelisch ag. : ... Israel, israelat.
Israelit g. (-en,-en) : [relij.] yuzev g., israelad g. [*liester* Israeliz].
israelitisch ag. : [relij.] yuzev, israelat.
Istbestand g. (-s,-bestände) : kementad devoudel g.
Isteinnahme b. (-,-n) : enkefiadur devoudel g.
Isthmus g. (-, Isthmen) : 1. [douar.] strizh-douar g. [*liester* strizhoù-douar] ; 2. [korf.] strizh g. [*liester* strizhoù].
Isthmusstenose b. (-) : [mezeg.] goudag g.
Ist-mir-wurscht-Haltung b. (-) : doare foeltr-forzh g., doare foutre-kaer g., doare foeltr-kaer g.
Istrien n. (-s) : Istria b.
Iststärke b. (-,-n) : [lu] niver devoudel g., niverad devoudel g., galloudegezh devoudel b.
IT b. (-) : [berradur evit **Informationstechnik**] kompoderezh g., urzhiaataerezh g., stlenneg b., stlennerezh g.
Italer g. (-s,-) : Henitaliad g. [*liester* Henitaliz].
italianisieren V.k.e. (hat italianisiert) : italianekaat.
Italianismus g. (-, Italianismen) : [yezh.] italianegadur g.
Italianist g. (-en,-en) : [yezh.] italianegour g.
italianistisch ag. : [yezh.] italianegouriezhel, ... italianegouriezh, evit ar italianegourien, a sell ouzh ar italianegouriezh, a sell ouzh studioù an italianeg.
Italien n. (-s) : Italia b., Bro-Italia b.
Italiener g. (-s,-) : Italian g. [*liester* Italianed], Italiad g. [*liester* Italiz].
Italienerin b. (-,-nen) : Italianez b., Italiadez b.
italienisch ag. : 1. italian, italiat ; *die italienische Gastronomie*, ar c'heginerezh italian g. ; *die italienische Malerei*, al livouriezh italian b. ; [louza.] *italienischer Kohl*, kaol-fleur str., kaol-bouedek str., kaol-bleuñv str., kaol-brigennnek str., brikoli str. ; *italienischer Klee*, melchon-ruz str., melchon prim str., farhoc'h g. ; 2. [yezh.] italianek ; *die italienische Literatur*, al lennegezh italianek b.
Italienisch n. : [yezh.] italianeg g.
italienischsprachig ag. : italianek, italianeger.
italienischsprachige(r) ag.k.g./b. : italianeger g., italianegerez b.
italienisieren V.k.e. (hat italianisiert) : italianekaat.
Italiker g. (-s,-) : Henitaliad g. [*liester* Henitaliz].
Italique b. (-) : [moull.] skritur stouet g./b., skritur italek g./b., arouezennoù italek ls., lizherennoù italek ls.
italisch ag. : 1. henitaliat ; 2. [yezh.] henitaliek ; *die italischen Sprachen*, ar yezhoù henitaliek ls.
Italisch n. : [yezh.] henitalieg g.
Italowestern g. (-/-s,-) : western italian g., western spaghetti g.
Itazismus g. (-) : [yezh.] iotakegezh b.
Iteration b. (-,-en) : [mat., stlenn.] arreadur g., arredeiñ g.
Iterationsschleife b. (-,-n) : [stlenn.] dol arredeiñ b.
Iterationszyklus g. (-,-zyklen) : [stlenn.] dol arredeiñ b.
iterativ n. (-s,-e) : [yezh.] verb-boaz g., stumm boaz g.

iterativ ag. : 1. [yezh.] boas ; *iterative Form des Imperfekts*, amdremenet boas g. ; 2. arreat, arreadek, arredeat.

iterativbildung b. (-, -en) : [yezh.] stumm boaz g.

iterativum n. (-s, Iterativa) : [yezh.] verb-boaz g., stumm boaz g.

iterieren V.k.e. (hat iteriert) : [stlenn.] arredeiñ [*anv-gwan verb arredoet*] ; *ein Programm iterieren*, arredeiñ un dol c'houlev.

lthaka n. (-s) : [douaroniezh, mojenn.] lthaki b.

I-Tüpfelchen n. (-s, -) : 1. pik war an i g., i pik war e fri g., tiked g., tik g. ; 2. [dre skeud.] mistradenn b., peurlipadur g., peurober g., peurobererezh g., peuraoz b., peuraozadur g., talaroù ls., labour peurlipat g., al lañs da beurdogañ ar stal g. ; *bis aufs I-Tüpfelchen*, pizh-kenañ, a-hini-da-hini, hini-ha-hini, dre gen lies a vunudoù a zo holl, dre gen lies munud a zo holl, gant kement kraf a zo, dre gement munud a zo holl, pizh dre ar munud, pizh diouzh ar munud, pizh-kempenn, a-hed hag a-dreuz, ent hir, ez hir, klok ; *wir brauchen doch nicht aufs I-Tüpfelchen einzugehen*, se n'eo ket spazh gwiz ; *das I-*

Tüpfelchen setzen, peurechuiñ (lipat ha peurlipat) udb., peurgribañ udb, peurvegañ udb, peurdogañ udb, kinklañ brav udb, peurober brav-kenañ udb, turgnañ udb., flourañ udb, ober beskelloù udb, ober an talaroù, kalfichat udb, parañ e labour, degas ar vistradenn.

I-Urteil n. (-s, -e) : [preder.] lavarenn doare I b.

i.V. [berradur evit in Vertretung] : dre brokul, dre (diouzh) urzh, diwar c'houlenn, en anv, dre gemenn, dre gannadur / dre gemennadurezh (Gregor).

Ivo g. : Erwan g., Youenn g., Erwin g., Even g., Ewen g., Ewan g., Evan g., Iwan g., Eozen g., Cheun g., Ivon g.

Ivonne b. : Ivona b.

IWF g. (-/s) : [berradur evit Internationaler Währungsfonds] : Font Moneizel Etrebroadel g., FME g., Aozadur Arc'hantañ Etrebroadel g., AAE g.

J, j n. (-,-) : 1. J g., j g., iota g. ; 2. d. J. (*dieses Jahres*), eus ar bloaz-mañ ; 3. v. J. (*vorigen Jahres*), eus ar bloaz tremenet ; 4. [kimiezh] J(od), iod g.

ja Adv. : 1. ya ; *ach ja ! o ja ! ei ja !* , o ya ! ; *ja gewiss ! ja freilich, ja natürlich ! aber ja !* ya evelkent 'vat ! ya sur ! ya 'vat ! ya da ! ya a-walc'h ! ya, el leal ! ya, leal ! ya, laouen ! sur 'vat ! evel-just ! o damm ya ! ya dam ! ya tre ! membri ! feiz ya, 'vat ! ; *hast du nur Wasser zu trinken ? - ja, nur Wasser !* n'ec'h eus nemet dour da evañ ? - nann, nemet dour ! ; „*Sie haben bloß drei Kinder, nicht wahr ?*“ - „ja, das stimmt“, c'hwil n'hoc'h eus nemet tri bugel, neketa ? - nann, nann, gwir a-walc'h a lavarit ! ; „*es ist heute aber nicht warm*“ - „ja, das stimmt“, n'eo ket tomm an amzer hiziv 'vat - nann ! gwir eo ! ; „*es ist aber warm heute*“ - „ja, das stimmt“, tomm eo an amzer hiziv 'vat - ya ! gwir eo ! ; „*die Musik kann man nicht gut hören*“ - „ja, das stimmt“, ne glever ket mat ar sonerezh - nann ! gwir eo ! ; „*die Musik kann man gut hören*“ - „ja, das stimmt“, klevet e vez mat ar sonerezh - ya ! gwir eo ! ; *ja doch !* geo da ! geo 'vat ! ; *ja oder nein*, ya pe get, P. ya pe mel, ya pe rev ; *er sagt zu allem ja und amen*, ne gred ket lavaret ez eo e revr dezhañ, ne gred ket touiñ ez eo e revr dezhañ, sentiñ a ra evel ur c'hi, un ene bouk evel ur goarenn en deus, bouk eo evel ur goarenn, sioul eo evel un oan o vont gant ar c'higer, sentus eo evel ur c'hleuz ouzh ur park, heul-heul a spered eo, ur spered heul-heul a zen a zo anezhañ, ur spered sentidik a zen a zo anezhañ, bale moan a ra, charreat moan a ra, kerzhet moan a ra, bale plaen a ra, bale eeun a ra, bale strizh a ra, bale a ra kempenn, mont a ra eeun gant an hent, gouzer ha skabell eo dindan treid an dud, gouzer eo dindan treid an dud, mont a ra da c'houzer dindan treid an dud, plegañ a ra da vezañ gwelien.

2. [ger pouezañ] *Sie wissen ja, dass ...*, n'emaoc'h ket hep gouzout e ... ; *das kannst du ja auch*, gouest out d'ober kenkoulz ivez ; *das ist ja eine schreckliche Nachricht !* gwashat keloù ! ; *sage es ja niemand !* ger da zen ! grik ebet war se ! peoc'h en toull-se ! tav krenn war an dra-se ! ; *die Straße ist ja breit !* ledan an hent ! ; *das Wetter ist ja herrlich !* brav an amzer ! ; *kommen Sie ja wieder !* distroit bepred ! distroit d'hor gwelet mar plij ! na c'hwitit ket da zont d'hor gwelet c'hoazh ; *da soll er nur ja ruhig bleiben*, ra chomo peoc'h ! ; *er hörte ihn, ja, er sah ihn*, e glevet a rae, e welet a rae zoken ; *das Volkslied ist musikalisch, ja, es lebt nur im Gesang*, ar c'hanaouennoù-pobl a zo sonerezh ha muioù c'hoazh, n'eus ket anezho nemet dre ar c'han.

3. hogen, met, evelato ; *du siehst es ja !* e welet a rez alato (evelato) ! ; *da kommt er ja !* setu aze hennezh o tont, setu eñ o tont ! ; *da ist er ja !* emañ o tont 'benn ar fin ! ; *ja so, das ist was anderes*, ma, ur c'hoari all eo neuze, se 'vat 'zo ur jeu all neuze, honnezh a zo un afer all neuze, un abadenn all eo neuze, ur pezh all eo neuze.

4. [ger implijet evit digeriñ ar gaoz] : ma, mat neuze ; *ja, nun wollen wir anfangen*, mat, poent e vefe kregiñ - ma, krogomp 'ta neuze !

Ja n. (-s,-s) : ya g. ; *mit Ja antworten*, asantiñ, respont (lavaret) ya ; *weder Ja noch Nein*, na ya na ket, na ya na nann ; *antworten Sie mir mit Ja oder Nein*, lavarit din ya pe nann.

Jabadao g. (-s) : jabadao g.

Jabiru g. (-s,-s) : [loen] jabiru g. [*liester jabirued*].

Jabruder g. (-s,-brüder) : heuliataer g., spered heul-heul a zen g., spered sentidik a zen g.

Jabot n. (-s,-s) : [dilhad] krepez g.

Jacht b. (-,-en) : [merdead.] bag-dudi b., bag-vale b., lestr-bale g., morvaleer g., yak g.

Jachthafen g. (-s,-häfen) : porzh-bageal g., porzh bigi-bale g., porzh baleantiz g.

Jachtklub g. (-s,-s) : klub yak g., klub yakerezh g., kleub morvaleerezh g., kreizenn verdeiñ b.

Jackbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] jakenn b., gwez-jak str. [*Artocarpus integrifolia*].

Jäckchen n. (-s,-) : chupenn skañv b., porpant skañv g., justin skañv g., ranglenn skañv b.

Jacke b. (-,-n) : 1. chupenn b., porpant g., jakedenn b., rokedenn b., justin g. ; *lammfellgefüttete Jacke*, chupenn maoutig b., kanadianenn b. ; *diese Jacke trage ich schon seit einem Jahr*, bloaz 'zo emañ ar chupenn-se o vont en-dro ganin ; *seine Jacke ausziehen*, dichupennañ, tennañ e chupenn, lemel e chupenn, diwiskañ e chupenn, chetiñ e chupenn ; *keine Jacke anhaben*, bezañ dichupenn ; 2. [dre skeud.] *jemandem die Jacke vollhauen*, dotuañ u.b., kargañ u.b. a vazhadoù, gwiskañ ur saead vazhadoù d'u.b., plantañ kouez gant u.b., reiñ un toufad d'u.b., reiñ e rapenn d'u.b., reiñ ur pulloc'h d'u.b., dorloñ u.b., ober butun gant u.b., ober bleud gant u.b., ober ur frigasenn ouzh u.b., frikañ u.b., reiñ ur c'hefstad (ur fustad, ul lard, un trepan, ur saead vazhadoù, koad, kerc'h, kerc'h Spagn, segal, fest ar geuneudenn) d'u.b., drailhañ u.b. kig-hag-eskern, drailhañ e c'henoù d'u.b., reiñ e dus d'u.b., reiñ e damm lip d'u.b., lopañ u.b., lopañ war u.b., lopañ gant u.b., torbilat u.b., trepanañ u.b., muntrañ u.b. a-daolioù, blodañ e gorf d'u.b., maoutañ u.b., lardañ e billig d'u.b., lardañ e gein d'u.b., lardañ u.b., kalkennañ u.b., mont ouzh u.b. a daolioù vil, roustañ u.b., frotañ u.b. ken na fu / frotañ u.b. ken na strak / distremen hetus u.b. / distremen u.b. a c'hoari gaer / sevel koad dreist u.b. / frotañ u.b. gant eoul garzh ken na luf / frotañ u.b. a c'hoari gaer / reiñ e gaol-pour d'u.b. / reiñ e gerc'h-Spagn d'u.b. / diboultrañ pizh dilhad u.b. / harzelliñ u.b. / skriviellañ mat u.b. / fiblañ kaer u.b. (Gregor) ; *es ist Jacke wie Hose*, maout ha dañvad eo din, se 'zo tuig ha talig, tuig ha talig eo, tuig 'zo talig, n'eus ket a gemm etre bara-laezh ha laezhbara, er givijeri e vez an ejened buoc'hed, marv eo ar gwez-avaloù ha disec'hed plant ar sistr, ur memes eo / un heñvel eo (Gregor).

Jackentasche b. (-, -n) : godell chupenn b., chakot porpant g.
Jacketkron b. (-, -n) : [dent] kurunenn groc'han ibiliet b.
Jackett n. (-s, -s/-e) : 1. jakedenn b., rokedenn b., justin g., porpant g., krakvestenn b. ; 2. [dre skeud.] P. *sich (dat.) einen unter das Jackett brausen*, pintal, trezenañ, chopinat start, kleuzañ gwer, chopinata, lonkañ (distagañ) forzh banneou, evañ brav, kargañ e doull, lonkañ evel un toull goz, na vezañ sont ebet d'an-unan, evañ forzh banneou, evañ kaer, evañ hardizh, evañ a c'hoari gaer, evañ ken na strak.
Jackfrucht b. (-, -früchte) : [louza.] jak str., jakenn b.
Jackfruchtbaum g. (-s, -bäume) : [louza.] gwez-jak str.
Jackpot g. (-s-s) : pod g., kef g., bank g. ; *den Jackpot knacken*, dont ar gounid bras gant an-unan, dont an holl ouestloù gant an-unan, fregañ ar bank, riñsañ ar pod, mont holl arc'hant ar pod gant an-unan.
Jacobi-Determinante b. (-, -n) : [mat.] jakobant g. [*liester jakobantoù*].
jacobisch ag. : [mat.] jakobel.
Jacquard g. (-/-s, -s) : [gwiad.] jakard g.
Jacquard-Pullover g. (-s, -) : pullover jakart g., stammenn jakart b.
Jacquemart g. (-/-s, -s) : [tekn.] jakamard g. [*liester jakamardoù*].
Jacuzzi® g. (-/-s, -s) : poull dour-bouilh g., jakouzi® g., jacuzzi® g., spa g.
Jade g. (-/s) / b. (-) : [maenoniezh] jad g., maen-jad g.
jadegrün ag. : jad.
Jadeit g. (-s, -e) : [maenoniezh] jadeit g.
Jagd b. (-, -en) : 1. hemolc'h g., hemolc'hadeg b., hemolc'herezh g., chase g., jiboez g. ; *hohe Jagd, Jagd auf Hochwild*, hemolc'h loened bras g., hemolc'h jiboez bras g. ; *niedere Jagd, Jagd auf Niederwild*, hemolc'h jiboez bihan g. ; *Jagd auf Wildschweine*, hemolc'h moc'h-gouez g. ; *Jagd auf Vögel machen*, evneta, labousea ; *Jagd auf Hasen machen*, chaseal (hemolc'hiñ, kas) gedon, redek ar gedon, redek ar c'had, jiboeseat ar gedon, chaseal (hemolc'hiñ) ar c'had, gedona ; *Jagd auf Sklaven machen*, sklaveta ; *Jagd mit Frettchen*, furediñ g., furikat g. ; *auf die Jagd gehen*, mont da chaseal (da hemolc'hiñ), mont d'ober un dro chase ; *die Jagd aufnehmen*, kregiñ gant ar chase ; *die Jagd geht auf*, digor eo (kregiñ a ra) an hemolc'h (ar jiboez, ar chase) ; *die Jagd ist offen*, krog eo ar chase, emañ digor ar chase ; *die Öffnung der Jagd, die Eröffnung der Jagd*, digoradur ar chase g. ; *auf ein Tier wird Jagd gemacht*, kas a zo war-lerc'h ul loen, emeur o redek ul loen, roet e vez kas war-lerc'h ul loen, ul loen a vez hetaet ; *auf jemanden Jagd machen*, kas war-lerc'h u.b., hetiñ u.b., hetaat u.b., hetaat war-lerc'h u.b., redek u.b., redek war-lerc'h u.b., klask war-lerc'h u.b., enklask u.b., poursuiñ u.b., poursu u.b., treseal u.b. ; *bellende Hunde bei der Jagd*, chas-hemolc'h o chilpat ls. ; *die Jagd abblasen*, kornal ar chas [Gregor], kornal d'ar chas, kornal diwezh ar chase ; *Parforcejagd*, gwenaerezh g., gwenaeri b., hemolc'h war varc'h g., chase war varc'h g. ; *von der Jagd leben*, bevañ diwar ar chase, bevañ diwar an hemolc'h ; *von der Jagd zurückkehren*, dont eus chaseal, erruout eus chaseal, erruout eus ar jiboez ; *für Jagd interessiere ich mich nicht die Bohne*, me n'on ket chaseer evit ur begad ; [mojenn.] *die wilde Jagd*, an Hemolc'h lfern g. ; 2. [dre skeud.] klask g., skrap g., kas g./b., heskin g., heskinerezh g. ; *die Jagd auf den Dieb*, ar c'hask war-lerc'h (war) al laer g., ar skrap war al laer g., ar c'has (ar gas) war-lerc'h al laer g./b. ; *auf der Jagd nach Abenteuern sein*, redek ar c'hwitell, redek ar c'hwitez, friantellat ; *die Jagd nach Glück*, ar c'hask war-lerc'h ar chañs g.

Jagdanteil g. (-s) : *Jagdanteil für die Jagdhunde*, kourailhoù ls., flugez jiber str., flugezennoù jiber ls. [a vez roet d'ar chas goude an hemolc'h].
Jagdaufseher g. (-s, -) : gward-chase g., gward-jiboez g.
jagdberechtigt ag. : ... a zo aotreet da chaseal.
Jagdberechtigung b. (-, -en) : aotreadur chaseal g., aotre-chaseal g.
Jagdbeute b. (-) : jiber g., jiboez g., preizhadennoù ls.
Jagdbezirk g. (-s, -e) : tachenn chase b., tachenn hemolc'h b.
Jagdbomber g. (-s, -) : [lu] aervombezer-hemolc'h g., hemolc'her bombezer g. ; [Boeing B-17, istor] kastell-nij g.
Jagderöffnung b. (-, -en) : digoradur ar chase g., digoridigezh an hemolc'h b.
Jagdflieger g. (-s, -) : [lu] 1. [den] nijer hemolc'h g. ; 2. [karr-nij] nijerez hemolc'h b., nijerez argad b., karr-nij kaeañ g., kaeer g.
Jagdfliegerei b. (-) : [lu] nijerezh hemolc'h g.
Jagdflinte b. (-, -n) : fuzuilh chase g./b.
Jagdflug g. (-s, -flüge) : [lu] nij hemolc'h g.
Jagdflugzeug n. (-s, -) : [lu] nijerez hemolc'h b., karr-nij kaeañ g., kaeer g.
Jagdflugzeugflotte b. (-) : [lu] aerlestraz hemolc'h g., aerlestraz kaeañ g., aerlu hemolc'h g.
Jagdfrevel g. (-s, -) : bigrierezh g., taol bigriañ g.
Jagdfrevler g. (-s, -) : bigrier g., [gant lasoù kouevr] kouevretaer g.
Jagdgehege n. (-s, -) : mirva chase g., gwaremm b. [*liester gwaremmeier, gwerimier, gwaremmad* b].
Jagdgerät n. (-s, -e) : benveg chase g., benveg hemolc'hiñ g., prest chase g., ardivink chase g., klav chase g. ; *Jagdgeräte*, reizhoù chase ls., reizhoù chaseal ls., reizhoù chaseour ls., rikoù chase ls., rikoù chaseal ls., rikoù chaseour ls., traouegezh chaseal b., traouerezh chaseal g.
Jagdgeschütz n. (-es, -e) : [merdead.] *Jagdgeschütz einer Galeere*, kanol-chase g.
Jagdgeschwader n. (-s, -) : skouadrenn nijerezoù hemolc'h b., skouadrenn kirri-nij kaeañ b.
Jagdgesellschaft b. (-, -en) : kevread chaseourien g.
Jagdgewehr g. (-s, -e) : fuzuilh chase g./b.
Jagdglück n. (-s) : chaseadenn frouezhus b., chase mat g.
Jagdgrund g. (-s, -gründe) : 1. takad chaseal g. ; 2. [dre skeud.] *in die ewigen Jagdgründe eingehen*, mont da vro e hendadoù (da vro an Anaon, da Anaon, d'an Anaon), mont da Avalon ; 3. [dre skeud.] *abgeschottete Jagdgründe*, peuriñ prevez g.
Jagdhaus n. (-s, -häuser) / **Jagdhäuschen** g. (-s, -) : pavilhon chase g.
Jagdhorn g. (-s, -hörner) : korn-hemolc'h g., korn-chase g.
Jagdhund g. (-s, -e) : 1. [loen.] ki-hemolc'h g., ki-chase g., puze g. [*liester puzeed*] ; *eine Koppel Jagdhunde*, ur roll chas-hemolc'h g., ur stroll chas-hemolc'h g. ; *das hier ist das Bellen eines Jagdhundes*, diouzh e harzh, hennezh a zo ur c'hi-chase ; 2. [stered.] *die Jagdhunde*, ar Chas ls.
Jagdhündin b. (-, -nen) : [loen.] kiez-hemolc'h b., kiez-chase b., puzeez b. [*liester puzeezed*]
Jagdhüter g. (-s, -) : gward-chase g., gward-jiboez g.
Jagdjacke b. (-, -n) : chupenn jiboez b., chupenn chaseour b.
Jagdkarte b. (-, -n) : aotre-chaseal g.
Jagdkunde b. (-) : hemolc'houriezh b.
jagdkundlich ag. : ... hemolc'h.
Jagdleopard g. (-en, -en) : [loen.] gwepard g.
Jagdmantel g. (-s, -mäntel) : mantell jiboez b., mantell chaseour b.
Jagdmesser n. (-s, -) : kontell chase b.
Jagdpatch b. (-, -en) : tachenn chase feurmet ha miret b.

Jagdpattie b. (-,-n) : troiad chase b., tro-chase b., troiadeg chase b., chaseadenn b., chaseadeg b., abadenn chase b., hemolc'hadenn b., hemolc'hadeg b.

Jagdrech n. (-s,-e) : 1. gwir da chaseal g. ; 2. [dre astenn.] reolennadur an hemolc'h g., reolennadur ar chase g.

Jagdreiter g. (-s,-) : chaseour war varc'h g., hemolc'her war varc'h g., gwenaeer g., piker g.

Jagdrennen n. (-s,-) : [sport, kezeg] redadeg lammat b.

Jagdrevier n. (-s,-e) : tachenn chase b., tachenn hemolc'h b., mirva chase g. ; *privates Jagdrevier*, tachenn chase prevez b., tachenn chase miret b.

Jagdsaison b. (-,-s) : mare ar chase g., prantad ma'z eo aotreet chaseal g., chase g. ; *in der Jagdsaison*, e-doug ar chase ; *die Jagdsaison ist eröffnet*, krog eo chase, emañ digor ar chase ; *die Eröffnung der Jagdsaison, der Beginn der Jagdsaison*, digoradur ar chase g.

Jagdschein g. (-s,-e) : aotre chaseal g.

Jagdschloss n. (-es,-schlösser) : pavilhon chase g.

Jagdspieß g. (-es,-e) : gouzifiad g., impiod g.

Jagdspringen n. (-s) : [sport, kezeg] redadeg lammat b.

Jagdstaffel b. (-,-n) : [lu] skouadrennig nijerezoù hemolc'h b., skouadrennig kirri-nij kaeañ b., pare aelistri brezel b.

Jagdstrecke b. (-,-n) : [hemolc'h] taolenn chase b., preizhadennou ls., hollad rummataet eus al loened bet tapet e-kerzh un hemolc'hadenn g.

Jagdstrick g. (-s,-e) : krouglas g., antell b., gardinez b., tagell b., lindag g.

Jagdtasche b. (-,-n) : sac'h-jiber g. [*liester seier-jiber*], sac'h-jiboez g. [*liester seier-jiboez*], jibiserenn b., ru g., ruad g.

Jagdtreiber g. (-s,-) : piker g., gwenaeer g.

Jagdwaaffe b. (-,-n) : arm hemolc'hiñ g., klav hemolc'hiñ g., benveg hemolc'hiñ g.

Jagdwesen n. (-s) : gwenaeerezh g.

Jagdzeit b. (-,-en) : mare ar chase g., prantad ma'z eo aotreet chaseal g., chase g. ; *während der Jagdzeit*, e-doug ar chase ; *die Eröffnung der Jagdzeit, der Beginn der Jagdzeit*, digoradur ar chase g.

Jagdzeug n. (-s) : reizhoù chase ls., reizhoù chaseal ls., reizhoù chaseour ls., rikoù chase ls., rikoù chaseal ls., rikoù chaseour ls., traouegezh chaseal b., traouerezh chaseal g.

Jagdzug g. (-s,-züge) : troiad chase b., tro chase b., troiadeg chase b., chaseadenn b., chaseadeg b., abadenn chase b., hemolc'hadenn b., hemolc'hadeg b.

jagen V.k.e (hat gejagt) : 1. hemolc'hiñ, chaseal, jiboesaat, jiboesa, jibera, poursuiñ, poursu, treseal, hetaat, hetiñ ; *Hasen jagen*, chaseal (hemolc'hiñ, kas) gedon, redek ar gedon, jiboesaat ar gedon, chaseal (hemolc'hiñ) ar c'had, gedona ; *Füchse jagen*, louarneta ; *Robben jagen*, hemolc'hiñ reuniget, reunigeta ; *Vögel jagen*, evneta, labouseza ; *Schnepfen jagen*, kefelegeta ; *Kaninchen jagen*, konikleta, koulineta, lapineta ; *Enten jagen*, hoidia ; *Mäuse jagen*, logota ; *Wachteln jagen*, koailheta ; *jemanden jagen*, redek u.b., redek war-lerc'h u.b., klask war-lerc'h u.b., dispenn roudoù u.b., enklask u.b., poursuiñ u.b. ; *er will mit den Hunden jagen und mit den Hasen rennen*, hennezh en deus c'hoant da zastum ar bed-mañ en ur votez-koad (en ur grogenn) ; *Wild mit Gamen jagen, Wild mit Netzen jagen*, rouedañ jiber ; 2. difindaoniñ ; *ein Pferd zu Tode jagen*, difindaoniñ ur marc'h / mont a holl nerzh ur marc'h (Gregor), regas ur marc'h, mont a-zifronk-marc'h ; 3. *jemanden in die Ecke jagen*, lakaat an tach d'u.b., lakaat enk war u.b., serrañ u.b. a bep tu, enkañ u.b., enkaat u.b. (Gregor), lakaat kalet d'u.b. ; 4. skubañ, kas gant an-unan, karzhañ ; *der Wind jagt die Wolken*, skubañ a ra an avel ar c'houmoul, kaset e vez koabr gant an avel, karzhañ a ra an avel an amzer ; 5.

argas, skarzhañ, bannañ, hemolc'hiñ, chaseal ; *jemanden aus einem Ort jagen*, argas (skarzhañ, bannañ) u.b. eus ul lec'h bennak, reiñ herr d'u.b. da vont kuit eus ul lec'h bennak ; *jemanden in die Flucht jagen*, kas u.b. d'an tus, reiñ ar skar d'u.b., ober d'u.b. rahouenniñ kuit, lakaat aer e kilhoroù u.b., sevel e dreid d'u.b., ober d'u.b. kemer an tec'h, reiñ herr d'u.b., ober d'u.b. tec'hel ; 6. [dre skeud.] P. *damit kannst du mich jagen*, paouez ouzhin gant an dra euzhus-se ! euzh am eus pa glevan an dra-se, sevel a ra va c'halon pa glevan anv eus an dra-se ; 7. P. *jemanden durch die Gasse jagen*, gwallgas (gwallaozañ) u.b., ober lous d'u.b., ober vil d'u.b., ruilhal u.b. ; 8. *jemanden ins Bockshorn jagen*, ober aon d'u.b., lentaat (abafiñ) u.b., lakaat u.b. da lentañ ; 9. *jemandem das Schwert in den Leib jagen*, toullgofañ u.b. gant e gleze, difreuzañ e vouzelloù en e gof d'u.b. gant e gleze, choukañ e gleze e korf u.b., fourrañ e gleze e kof u.b., plantañ e gleze e korf u.b., treuziñ u.b. gant e gleze, sikañ e gleze e kof u.b.

V.k.d. (hat gejagt) : 1. poursuiñ, redek war-lerc'h, redek ; *nach einem Wild jagen (auf ein Wild jagen)*, redek war-lerc'h ur penn jiboez, kas ur penn jiboez, hetiñ ur penn jiboez, hetaat ur penn jiboez, hetaat war-lerc'h ur penn jiboez ; *nach dem Glück jagen*, mont war-lerc'h e chañs, poursuiñ ar chañs.

V.gw. (hat gejagt / ist gejagt) : 1. (hat) : hemolc'hiñ, chaseal ; *nach Trüffeln jagen*, trufa ; 2. (ist) : diflipat, skarzhañ, karzhañ, c'hwistañ, tizhañ, plantañ tizh, sankañ tizh, sachañ e skasoù, faoutañ (fustañ, koadañ, redek, troc'hañ) hent, mont gant un tizh an diaoul (gant ar foeltr, gant ur foll a dizh, d'an druilh, d'an druilh-drask, d'an druilh-drast, d'ar red-tan-put, d'ar red-tan-ruz, war dorr e chouk, gant pep tizh, tizh-ha-tizh, d'ar c'haloup, tizh-ha-taer, a-benn-kas, a-brez-herr, a-daol-herr, diwar herr, en herr, gant tizh ar mil diaoul, a-benn-herr, a-bost, a-hast-kaer, a-herr-kaer, d'ar flimfin-foeltr, gant tizh ken a foeltr, gant tizh ken a finfoeltr, gant tizh ken a foec'h, gant tizh ken na yud, gant tizh ken a friz, gant tizh ken na ziaoul, a-dizh hag a-dag, a-dizh hag a-dro, gant tizh ken na strak, gant tizh ken a findaon, endra c'haller, herrañ ma c'haller, her da ma c'haller, evel ur c'hurunou), reiñ kentr d'e varc'h, lakaat aer en e gilhoroù, dipadapañ, bezañ ramp gant an-unan, redek evel un dremedal, redek evel un tenn, redek evel an avel, redek d'ar pevarlamm, regiñ hent, pevarlamm, plantañ d'ar pevar zroad, redek evel ur c'had, nijal, kantenniñ, kidellat, kravañ, kravañ gantañ, frizañ, fustañ, redek ; *die Wolken jagen am Himmel, die Wolken jagen über den Himmel*, gant tizh e tremen ar c'houmoul en oabl, emañ ar c'houmoul o redek war an amzer, tizh a zo gant ar c'houmoul, koumoul a zaoulamm a-dreuz an oabl, ar c'houmoul a vez gwentet gant an avel.

V.gw. : **sich jagen** (hat sich gejagt) : 1. *sich (ak.) müde jagen*, brevañ e gorf, en em lazhañ, lazhañ e gorf ouzh al labour, en em giañ ouzh al labour, lardañ, kordañ da vat gant al labour, lopañ, loeniñ, loeniñ e gorf, forsiñ, mont dezhi a-lazh-korf, bezañ war ar charre, en em darzhañ gant al labour, bezañ kefridi war an-unan, c'hwezhañ e-barzh, lakaat leizh ar vourell, korfañ, reiñ bec'h dezhi, lakaat bec'h, plantañ bec'h, reiñ bec'h d'ar c'hanab ; 2. *sich (dat.) eine Kugel durch den Kopf jagen*, plantañ ur boled (ur vilienn blom, ur bolosenn) en e benn, en em zistrujañ gant un tenn en e benn, tennañ ur boled en e benn, lojañ ur boled en e benn, en em lazhañ gant un tenn en e benn, en em denañ.

Jagen n. (-s) : poursu g., galoup g., bountadeg b., hemolc'h g., chase g.

Jäger¹ g. (-s,-) : [lu] nijerez hemolc'h b., karr-nij kaeañ g., kaeer g.

Jäger² g. (-s,-) : 1. chaseer g., chaseour g., hemolc'her g., hemolc'hiad g., jiboesaour g., jiboesaer g. ; *Parforcejäger*, gwenaeer g. ; *ein Volk von Jägern*, ur boblad chaseourien b. ;

ein hervorragender Jäger, ur gwall chaseour g. ; ein gewaltiger Jäger vor dem Herrn, ur jiboesaour eus ar vegenn g., gwellañ jiboesaour a zebr bara (a daol troad war an douar, a zo bet biskoazh) g., gwellañ jiboesaour dindan tro an heol g., gwellañ jiboesaour dindan an Neñv ; Jäger, der Tiere aus ihren Bauen ausgräbt, dizouarenner g. ; er ist als Jäger freiberuflich tätig, chaseal a ra war e gont e-unan ; Wildschweine sind ein leichtes Ziel für Jäger, hoc'hed-gouez a zo gwennoù aes da dizhout ; der Jäger mäuselt den Fuchs, drevezañ a ra an hemolc'her mouezh al lodod gant ur sutell evit desachañ al louarn ; die Jäger in der Bretagne bezeichnen Wildschweine, Füchse, Dachse, Frettchen und Iltisse als „stinkende Tiere“, gant ar chaseourien e Breizh e vez graet „loened lous“ eus ar moc'h-gouez, al lern, ar broc'hed, ar fureged hag ar pudasked ; 2. [dre astenn., lu] reitender Jäger, fuzuilher war varc'h g., soudard war varc'h g. ; Gebirgsjäger, alpaer g., hemolc'her alpat g. ; afrikanischer Jäger, hemolc'her afrikan g. ; 3. [dre skeud.] diskoacher g. ; ein gewiefter Raritätenjäger, un diskoacher traoù ral g.

Jägerart b. (-) : [kegin.] nach Jägerart, giz ar chaseourien ; Hühnerragout nach Jägerart, penn-yar ar chaseour g., penn-yar giz ar chaseourien g.

Jägerei b. (-) : hemolc'h g., chase g., gwenaezezh g., gwenaeri b.

Jägergarn n. (-s,-e) : roued chase b.

Jägerhähnchen n. (-s,-) : [kegin.] penn-yar ar chaseour g., penn-yar giz ar chaseourien g.

Jägerhaus n. (-es,-häuser) : 1. ti ar gward-chase g. ; 2. pavilhon chase g.

Jägerhorn n. (-s,-hörner) : korn-hemolc'h g., korn-chase g.

Jägerhuhn n. (-s,-hühner) : [kegin.] penn-yar ar chaseour g., penn-yar giz ar chaseourien g.

Jägerin b. (-,-nen) : chaseourez b., hemolc'herez b.

Jägerkunst b. (-) : gwenaerezh g., gwenaeri b., hemolc'herezh g.

Jägerlatein n. (-s) : 1. jagouilhaj ar chaseourien g., safar ar chaseourien g., luc'haj ar chaseourien g., brizhyezh ar chaseourien b., gregach ar chaseourien g. ; 2. [dre astenn.] koñchenn chaseourien b.

Jägerlied g. (-s,-e) : [loen.] diredig-koad g.

Jägermeister g. (-s,-) : gwenaer meur g., pennwenaer g.

Jägerrecht n. (-s,-e) : lod ar chaseour g. ; Jägerrecht der Meute, kourailhoù ls., flugez jiber [a vez roet d'ar chas goude an hemolc'h] str., flugezennoù jiber ls.

Jägersmann g. (-s,-leute) : chaseer g., chaseour g., hemolc'her g., jiboesaour g., jiboesaer g., hemolc'had g.

Jägerzaun g. (-s,-zäune) : treilheris g.

Jaguar g. (-s,-e) : [loen.] jagoar g. ; einen Jaguar von einem Leopard unterscheiden können, anavezout ur jagoar diouzh ul loupard diouzh o neuz-korf.

jäh ag. : 1. trumm, prim, dillo, ribus, flav, krenn, pront ; ein jäher Tod, ur marv trumm g., ur marv prim g. ; jähe Handlung, ober bet sevenet war ar prim (bet sevenet diwar herr, bet sevenet war an trumm) g., brouezenn b. ; ihn packte jähe Wut gegen die Nachbarn, mont a reas en ur fulor ruz gant an amezeien ; 2. a-serzh ; jäher Felsen, roc'h a-serzh b.

Adv. : a-daol-trumm, dipadapa, en ur flipad, a-benn-krak, en un taol-kont, en un toulpaz, en ur par berr, en un taol berr, a-greiz-holl, a-greiz-tout, a-greiz-pep-ober, a-greiz-taol, a-greiz-tenn, a-greiz-pep-kreiz, soudenn, a-daol-dak, a-drak, a-sav-daol, a-daol-herr, a-daol-krenn, a-daol-krak, a-daol-tarz, en un taol, en un taol trumm, dre un taol trumm, gant un taol trumm, en un taol krenn, en un taol krak, en un taol buan, a-daol, a-droc'h-taol, a-droc'h-mogn, a-droc'h-trañch, a-daol-

trañch, a-flav, krak, krenn, trumm, pik, brusk, evel ur c'hurunou, prim, [dispredet] en ur gaouad ; jäh stoppen, jäh stehen bleiben, chom pik, chom pik a-sav, chom krenn a-sav, chom a-sav-pik, chom a-sav klok ; sie drehte sich jäh um, ober a reas un dro grenn war he seuliou.

Jähe b. (-) : 1. trummder g., trummed b. ; 2. serzhder g., serzhded b., sonnder g., sonnded b.

jähings Adv. : a-daol-trumm, dipadapa, en ur flipad, a-benn-krak, en un taol-kont, en un toulpaz, en ur par berr, en un taol berr, a-greiz-holl, a-greiz-tout, a-greiz-pep-ober, a-greiz-taol, a-greiz-tenn, a-greiz-pep-kreiz, soudenn, a-daol-dak, a-drak, a-sav-daol, prim, a-daol-herr, a-daol-krenn, a-daol-krak, a-daol-tarz, en un taol trumm, dre un taol trumm, gant un taol trumm, krak, krenn, trumm, brusk, pik, evel ur c'hurunou, a-flav, [dispredet] en ur gaouad.

Jahr n. (-s,-e) : 1. bloaz g., bloavezh g., bloaziad g., bloaz-pad g., bloavezhiad g., blizenn b., blez g., blezad g., P. lamp g. ; ich habe ein Jahr in Zürich verbracht, ur bloavezh on bet e Zürich ; hundert Jahre, kant vloaz ls. ; in den Jahren vor dem Krieg, e-pad ar bloavezhioù kent ar brezel ; wieder ist ein Jahr vergangen, setu deuet ur bloaziad c'hoazh ; es noch kein Jahr her, n'eus ket bloaz c'hoazh, n'eus ket a vloaz c'hoazh, n'eus ket c'hoazh ur bloaz fournis ; seine ersten Arbeitsjahren, e vloavezhiennoù kentañ war e vicher ls., e vloazhiadennoù kentañ war e vicher ls., e vloavezhioù kentañ war e vicher ls. ; ein glückliches Jahr, ur bloavezh a eürusted g., ur bloavezh mat g. ; ein ergiebiges Jahr, ur bloavezh a builhentez g., ur bloavezh fonnus g. ; ein unergiebiges Jahr, ur bloavezh gour g. ; ein schlechtes Jahr, ur gwall vloavezh g. ; ausschlaggebendes Jahr, bloaziad mudurun g. ; ein Jahr Arbeit, Arbeit für ein Jahr, ur bloavezhiad labour g., ur bloavezh labour g. ; jemandem ein gutes (frohes, segensreiches) Jahr wünschen, hetitñ ur bloavezh mat d'u.b., hetitñ ur blezad mat d'u.b., hetitñ ur bloaziad mat d'u.b. ; das bürgerliche Jahr, ar bloavezh foran g. ; die siebziger Jahre, ar bloavezhioù dek ha tri-ugent ls. ; sieben Jahre Pech, seizh bloavezh dikañs ls. ; zwanzig Jahre Knast, ugent lamp bidouf ; er hat zwei Jahre im Knast gesessen, daou vloaz eo bet dalc'het en toull ; was bedeuten schon die paar Jahre, die das Leben uns gönnt, n'eo ket an nebeud bloavezhioù hon eus c'hoazh da ren ! n'eo ket ar pellder a zo da vevañ ! evit an hed (evit an c'heit) a zo da vevañ ! evit an nebeudig amzer hon eus da vevañ ! evit an nebeudig amzer hon eus da ren ! ; [Bibl] die fetten Jahre, ar bloavezhioù a builhentez ls. ar bloavezhioù frouezh ls. ; die mageren Jahre, ar bloavezhioù a gernez (a zienez, a davantegezh) ls. ; die sieben fetten und die sieben mageren Jahre, die sieben ertragreichen Jahre und die sieben Jahre der Dürre, ar seizh bloavezh a builhentez hag ar seizh bloavezh a zienez, ar seizh bloavezh frouezh hag ar seizh bloavezh kernez ; ein ganzes (ein volles) Jahr, ur bloavezh leun (a-grenn, a-bezh, klok, tre-ha-tre, klok) g. ; ein halbes Jahr, ur c'hwec'hmiadiad g., un hanter vloavezh g. ; der größte Teil des Jahres, ar braz eus ar bloaz g. ; ein ganzes Jahr, ein volles Jahr, ur bloavezh-pad, ur bloavezh hed-ha-hed, a-hed-da-hed d'ur bloavezh, ur bloavezh penn-da-benn, ur bloavezh leun (a-grenn, a-bezh, klok, tre-ha-tre) g., ur bloaz-pad, ur bloaz a-bezh, a-hed (hed, dre hed) ur bloaz, ur bloavezh klok g., ur bloaz klok g., ur bloaz leun g., ur bloaz tre-ha-tre, ur bloaz chouk g., ur bloaz krenn g., ur bloaz a-grenn g., ur bloaz frank g., ur bloaziad g., ur bloavezhiad g. ; das neue Jahr, ar bloaz nevez g. ; ein neues Jahr steht vor uns, ur bloaz nevez a ya da zigeriñ ; an der Schwelle zum neuen Jahr, e-tal ar bloaz nevez ; dieses Jahr, das jetzige Jahr, das laufende Jahr, ar bloaz-mañ g., ar bloaz o ren g., ar bloaz a red g., ar bloaz a

zo o ren g. ; *das alte* (das vergangene, das vorige) Jahr, ar bloaz kozh g., ar bloaz tremen g., ar bloaz all g., ar bloaz diwezhañ g., ar bloaz paseet g. ; *das kommende* (das nächste) Jahr, ar bloaz a zeu (da zont) g., ar bloaz all g., ar bloaz kentañ a zo o tont g. ; *das Jahr geht zur Neige*, *das Jahr geht dem Ende zu*, *das Jahr geht zu Ende*, ar bloaziad a vñaskell hag a gouezho a-benn nebeut, o tilostañ ar bloaz emaomp, tostaat a ra ar bloaz nevez, war e bare emañ ar bloaz, ar bloaz kozh a zo oc'h ober e dalaroù, ar bloaz a zo war an echu ; *und schon wieder ist ein Jahr um*, setu c'hoazh deuet ur bloavezh, setu deuet ur bloaziad c'hoazh ; *nach Ablauf des Jahres*, e dibenn ar bloaz, ur wech echu ar bloaz ; *die früheren Jahre*, an amzer dremenet b., an amzer wechall b., an amzer gozh b. ; *das letzte Jahr des Jahrhunderts* (1800, 1900 usw.), bloavezh ar c'hantved g. ; *2000 war das letzte Jahr des Jahrtausends*, 2000 a zo bet bloavezh ar milved ; *das Jahr 2017*, ar bloavezh 2017, ar bloaz 2017 ; [stered., mentawouriezh] *tropisches Jahr*, bloavezh trovanel g. ; *Sonnenjahr*, bloavezh heol g. ; *siderisches Jahr*, bloavezh steredel g. ; *Mondjahr*, *Lunarjahr*, bloavezh loar g. ; *Lunisolarjahr*, bloavezh loar-heol g. ; *Äquinoktialjahr*, bloaz kedezel g. ; *ekliptisches Jahr*, bloavezh ekliptikel g. ; *anomalistisches Jahr*, bloavezh nesheolvanel g., bloavezh anomalistik g. ; *drakonitisches Jahr*, bloavezh drakonitek g. ; *Schaltjahr*, bloavezh bizeost g. ; [levrlennadur] *ohne Ort und Jahr*, o. O. und J., hep lec'h na bloaziad, H.L.N.B.

2. [renadenn a verk an amzer hep araogenn] : *dieses Jahr*, er bloaz-mañ, ar bloaz-mañ, hevlene, evit ar bloaz ; *der Baum trägt dieses Jahr zum ersten Mal Früchte*, ar bloavezh kentañ eo d'ar gwez-se da frouezhiñ ; *vergangenes Jahr*, *letztes Jahr*, *voriges Jahr*, er bloaz tremen, er bloaz paseet, ar bloaz kozh, ar bloaz kozh, ar bloaz tremen, ar bloaz tremenet, ar bloaz paseet, warlene, àrlene, àrlene diwezhañ ; *letztes Jahr zu dieser Zeit*, *voriges Jahr um diese Zeit*, warlene da-geñver ar mare-mañ ; *nächstes Jahr*, er bloaz a zeu (o tont), ar bloaz a zeu (o tont), er bloaz nesañ, er bloaz all, er bloaz kentañ a zo o tont, da vloaz, ac'hann da vloaz ; *nächstes Jahr zur gleichen Zeit*, a-benn bloaz d'ar c'houlz-mañ ; *er wird erst nächstes Jahr heiraten*, ne zimezo ket ac'hann da vloaz ; *das ganze Jahr*, *das ganze Jahr über*, *das ganze Jahr lang*, hañv-goañv, hañv-c'hoañv, etre daou benn ar bloaz, tro ar bloaz, a-hed ar bloaz, e-pad ar bloaz, a-hed daouzek miz ar bloaz, ar bloavezh-pad, penn-da-benn ar bloaz ; *ein Jahr lang*, ur bloaz a-bezh, e-pad bloaz, bloaz-pad, ur bloavezh-pad, a-hed (hed, dre hed) ur bloaz ; *alle Jahre*, *jedes Jahr*, *Jahr um Jahr*, a vloaz da vloaz / a vloavezh da vloavezh (Gregor), bep bloaz ; *alle zwei Jahre*, *jedes zweite Jahr*, bep daou vloaz, bep eil bloaz ; *alle vier Jahre*, *jedes vierte Jahr*, bep pevar bloaz, diouzh an eil pevar bloaz d'egile ; *alle vier Jahre stattfindend*, pevarbloaziek ; *das muss alle fünf Jahre erneuert werden*, kement-se a zo da vezañ nevezet bep pemp bloaz, kement-se a zo da adneveziñ bep pemp bloaz ; *jedes Jahr*, bep bloaz, ar bloaz ; *dreimal pro Jahr*, teir gwech ar bloaz ; *Jahr für Jahr*, bloaz-ha-bloaz, ur wech bep bloaz, ur wech ar bloaz, unan bep bloaz ; *zwei Jahre hintereinander*, en eil bloaz evel en egile, daou vloaz diouzh renk ; *manche Jahre*, bloavezhiennoù, bloavezhadennoù ; *viele Jahre lang*, meur a vloaz, e-pad (e-doug) un toullad mat a vloavezhioù, e-pad niver a vloavezhioù ; *für mehrere Jahre*, evit ul leizh a vloavezhioù, evit un toullad mat a vloavezhioù ; *ein Jahr darauf*, *ein Jahr später*, *ein Jahr danach*, *ein Jahr nachher*, a-benn bloaz war-lerc'h, bloaz war-lerc'h, bloaz goude-se, bloaz goude, goude bloaz ; *ein Jahr danach*, ganz genau, bloaz goude, deiz-ha-deiz ; *ein Jahr danach erhielt er eine Botschaft von seinem Freund*, a-benn bloaz e oa deuet kemennadurezh

dezhañ a-berzh e vignon ; *zehn Jahre vorher*, dek vloaz kentoc'h, dek vloaz a-gent, dek vloaz a-raok ; *zehn Jahre später*, dek vloaz goude (goude-se) ; *hundert Jahre zu früh*, kant vloaz re abred ; *er hat zwei Jahre (im Knast) gegessen*, daou vloaz eo bet dalc'het en toull ; *er ist schon zwei Jahre krank*, daou vloaz 'zo ez eo klañv, klañv eo abaoe daou vloaz.

3. [goude un araogenn] *Jahr für Jahr*, a vloaz da vloaz, eus an eil bloaz d'egile, bep bloaz drouk ha mat, bloaz-ha-bloaz ; *für mehrere Jahre*, evit ul leizh a vloavezhioù ; *im Jahre 50 nach unserer Zeitrechnung*, er bloavezh 50 eus hon amzervezh ; *im Jahre 1164 nach Christi Geburt*, er bloaz 1164 goude ar C'hrist, er bloavezh 1164 goude Hor Salver ; *im darauffolgenden Jahr*, er bloaz goude ; *einmal pro Jahr*, *einmal im Jahr*, ur wech ar bloaz, ur wech er bloaz ; *mein Vater ging allerhöchstens einmal im Jahr zur Beichte*, a-vec'h ma veze va zad ur wech ar bloaz o kofes ; *in zwei Jahren*, a-benn (a-barzh, en ur ober) daou vloaz ; *heute in zwei Jahren*, a-benn daou vloaz da-geñver an deiz-mañ, a-benn daou vloaz da-geñver an deiz hiziv, a-benn daou vloaz da-geñ an deiz-mañ ; *in einem Jahr ist er zurück*, a-benn bloaz e vo distro ; *im Jahre, als der Krieg ausbrach*, er bloavezh ma oa kroget ar brezel ; *innerhalb eines Jahres*, *binen eines Jahres*, en ur ober bloaz ; *binen Jahr und Tag*, a-benn bloaz devezh-ha-devezh, ac'hann da vloaz ; *für ein Jahr*, evit bloaz ; *bis zum nächsten Jahr dann !* kenavo da vloaz ! ; *Jahr für Jahr*, a vloaz da vloaz, eus an eil bloaz d'egile, bep bloaz drouk ha mat, bloaz-ha-bloaz ; *nach einem Jahr*, a-benn bloaz ; *nach einigen Jahren*, *nach ein paar Jahren*, a-benn ur pennad bloavezhioù, a-benn un nebeud bloavezhioù ; *nach Jahren*, bloavezhioù ha bloavezhioù goude se ; *nach Jahr und Tag*, un toullad mat a vloavezhioù goude se ; *nach acht Jahren trägt der Zitronenbaum seine ersten Früchte*, a-benn eizh vloaz e taol ar suravalenn he c'hentañ bloavezhiaid frouezh ; *pro Jahr*, ar bloaz ; *seit einem Jahr*, bloaz 'zo, a-vloaz 'zo ; *diese Jacke trage ich schon seit einem Jahr*, bloaz 'zo emañ ar chupenn-se o vont en-dro ganin ; *seit zwei Jahren ist er krank*, daou vloaz 'zo ez eo klañv, klañv eo abaoe daou vloaz ; *seit Jahren*, abaoe bloavezhioù ha bloavezhioù ; *seit Jahr und Tag*, abaoe forzh pell, abaoe ur pelloù bras, abaoe ur pell bras, abaoe kozh amzer, meur a warlene 'zo ; *über Jahr und Tag*, diwezhatoc'h, ur peur bennak ; *morgen in einem Jahr*, warc'hoazh penn-bloaz ; *heute übers Jahr*, *heute über ein Jahr*, *über ein Jahr*, *übers Jahr*, hiziv penn-bloaz, en deiz-mañ penn-blizenn, an deiz-mañ penn-blizenn, en deiz-mañ penn-bloaz, an deiz-mañ penn-bloaz, a-benn bloaz devezh-ha-devezh, a-benn ur bloaz amañ, a-benn bloaz da-geñver an deiz-mañ, ac'hann da vloaz, da-geñver hiziv er bloaz a zeu, ac'hanen da vloaz, a-benn bloaz, ac'hanen d'ur bloaz ; *es ist schon über zehn Jahre her*, en tu all da zek vloaz 'zo dija ; *das liegt um Jahre zurück*, un toullad brav a vloavezhioù 'zo, meur a warlene a zo, abaoe ez eus meur a warlene, meur a varc'had nav bloaz 'zo, ur marc'had nav bloaz 'zo d'an nebeutañ, abaoe ar c'heit ez eo c'hoarvezet ! abaoe ar geit ma'z eo c'hoarvezet ! abaoe ez eus tremenet meur a varr avel, kozh-Noe eo an dra-se ! ; *von Jahr zu Jahr*, a vloaz da vloaz, a vloavezh da vloavezh ; *heute vor einem Jahr*, *vor einem Jahr*, *heute vorm Jahr*, *vorm Jahr*, bloaz 'zo, bloaz penn hiziv ; *vor nicht einmal einem Jahr*, n'eus ket bloaz c'hoazh, n'eus ket a vloaz c'hoazh, n'eus ket c'hoazh ur bloaz forniz ; *vor Jahr und Tag*, gwechall ; *vor Jahren*, un toullad brav a vloavezhioù 'zo, un toullad bloavezhioù 'zo, bloavezhiennoù 'zo, meur a warlene 'zo, abaoe ar c'heit ez eo c'hoarvezet ! abaoe ar geit ma'z eo c'hoarvezet ! ; *vor zehn Jahren*, dek vloaz 'zo, bremañ ez eus dek vloaz ; *vor weniger als zehn Jahren*, en tu-mañ da zek vloaz 'zo ; *ein Jahr lang*, e-pad bloaz, bloaz-pad, ur bloavezh-pad.

4. [evit merkañ an oad] bloaz g., P. lamp g. ; *er ist zehn Jahre alt*, dek vloaz eo, erru eo en e zek vloaz, erruet eo en e zek vloaz, dek vloaz en deus, deuet eo d'e zek vloaz, krog eo en e zek vloaz, tapet en deus e zek vloaz, emañ o ren e zek vloaz, en e zek vloaz emañ, gant e zek vloaz emañ ; *einunddreißig Jahre alt sein*, bezañ bloaz ha tregont, bezañ o ren e vloaz ha tregont ; *als er einunddreißig Jahre alt war*, d'e vloaz ha tregont, pa oa o ren e vloaz ha tregont ; *hundert Jahre alt werden*, mont d'e gant vloaz, pakañ e gant vloaz ; *er war nicht einmal ein Jahr alt*, ne oa ket bloaz c'hoazh, ne oa ket c'hoazh ur bloaz fornais ; *er ist soeben zwanzig Jahre alt geworden*, deuet eo d'e ugent vloaz, erru eo en e ugent vloaz, erruet eo en e ugent vloaz ; *er war erst sieben Jahre alt*, seizh vloaz ne oa ken c'hoazh, n'en doa bloaz nemet seizh, ne oa nemet seizh vloaz c'hoazh ; *er ist ein Jahr jünger als ich*, hennezh a zo bloaz yaouankoc'h egedon ; *er ist ein Jahr älter als ich*, hennezh a zo bloaz warnon, bloaz en deus warnon, ur bloaz en deus warnon ; *er ist fünf Jahre älter als ich*, pemp bloaz en deus warnon, pemp bloaz koshoc'h eo egedon ; *er steht in seinem elften Jahr*, o ren e unnek vloaz emañ, emañ o vont d'e unnek vloaz, en e unnekvet bloavezh emañ ; *in der Blüte der Jahre sein*, *in den besten Jahren sein*, bezañ e bleuñv e vrud, bezañ en e vourdilhon, bezañ e-kreiz e vourdilhon, bezañ en e voked, bezañ en e vleuñv, bezañ en e oad flamm, bezañ e-kreiz e vent, bezañ e-kreiz e yec'hed, bezañ e-kreiz e ampartiz, bezañ e-kreiz e vrud, bezañ e-kreiz e oad, bezañ en e vrud, bezañ e barr e vrud (e barr e nerzh, e barr e oad), bezañ e brud e oad, bezañ e kreñv e vrud, bezañ e kreñv e nerzh, bezañ en e oad flour / bezañ e barr e oad / bezañ e kreiz an oad / bezañ yaouank-flour (Gregor), bezañ etre daou oad ; *um die dreißig Jahre alt sein*, bezañ un tregont vloaz den bennak, bezañ un tregont vloaz bennak a zen ; *er hat fünfzig Jahre auf dem Rücken*, aet eo dreist d'e hanter-kant vloaz, paket en deus e hanter-kant vloaz ; *er hat volle zwanzig Jahre auf dem Buckel*, ugent vloaz krenn eo, ugent vloaz klok eo, ugent vloaz fornais eo, ugent vloaz leun eo, ugent vloaz echu eo, ugent vloaz klok en deus, paket en deus e ugent vloaz ; *er hat gut sechzig Jahre auf dem Buckel*, *er ist gut sechzig Jahre alt*, *er ist locker sechzig Jahre alt*, tri-ugent vloaz kreñv eo ; *nach Vollendung (mit Vollendung) des achtzehnten Lebensjahres*, d'e driwec'h vloaz fornais, d'e driwec'h vloaz leun, d'e driwec'h vloaz echu, d'e driwec'h vloaz peurechu, d'e driwec'h vloaz klok ; *du bist so rüstig und gesund, dass du hundert Jahre alt werden kannst*, te ac'h eus ur sklosenn da vont da gant vloaz ; *im Alter von sechs Jahren konnte ich schon gut lesen*, a-benn an oad a c'hwec'h vloaz e ouien lenn mat, d'an oad a c'hwec'h vloaz e ouien lenn mat ; *seine Jahre fühlen (spüren)*, spurmantiñ en e gorf bec'h ar bloavezhioù ; *jünger als seine Jahre sein*, na vezañ ar stumm war an-unan da vezañ ken kozh-se, bezañ chomet yaouank da welet ; *schon bei Jahren sein*, bezañ oadet, bezañ oajet, bezañ hoalek, bezañ hoalek, bezañ hoalus, bezañ war an oad, bezañ deuet war an oad, bezañ erru war an oad, bezañ erru un tamm mat a oad d'an-unan, bezañ paket un tamm mat a oad, bezañ aet bras war an oad, bezañ avañset en oad, bezañ avañsedik en oad ; *sich unter der Last der Jahre beugen*, choukañ dre ma teuer war an oad, kurzhañ dre ma teuer war an oad, koazhañ gant ar gozhni ; *von der Last der Jahre gebeugt*, aet kruget gant an oad, soukek dindan bec'h ar bloavezhioù, erru daougromm gant an oad, daougrommet gant an oad, erru tort gant an oad, chouket dindan bec'h ar bloavezhioù, krommet e gein dindan bec'h ar bloavezhioù ; *eine unter der Last der Jahre gebückte Greisin*, ur grommenn gozh b., ur grommell gozh b., ur vaouez aet kruget gant an

oad b., ur vaouez soukek b., ur vaouez erru tort gant an oad b., ur vaouez krabosek b. ; *vor seinen Jahren sterben*, mervel a-raok e goulz, bezañ bet berr e dro war an douar ; *in die Jahre kommen*, mont war an oad, kozhañ, koshaat, mont war goshaat, dont war an oad, gwrac'hat pelloc'h.

jahraus Adv. : *jahraus, jahrein*, a vloaz da vloaz, eus an eil bloaz d'egile, bep bloaz drouk ha mat, bloaz-ha-bloaz.

Jahrbuch n. (-s,-bücher) : levr-bloaz g., bloazlevr g., kronik g. ; [dre astenn.] bloazdanevell b., danevell ar bloaz b., danevelladur g. ; *Jahrbücher*, an istor hervez reizh ar bloazioù g. (Gregor), bloazdanevelloù ls.

Jährchen n. (-s,-) : [dre fent] bloavezh g. ; *er hat einige Jährchen auf dem Buckel*, un tamm mat a oad a zo deuet dezhañ, paket en deus un tamm mat a oad, aet eo bras war an oad, n'eo ket eus an torad diwezhañ, n'emañ ket war e gentañ lamm abaoe pell, kozhik eo dija, war an oad emañ, deuet eo war an oad, erru eo war an oad, erru ez eus un tamm mat a oad dezhañ.

jahrein Adv. : *jahraus, jahrein*, a vloaz da vloaz, eus an eil bloaz d'egile, bep bloaz drouk ha mat, bloaz-ha-bloaz.

jahrelang ag. : ... a c'houlenn kalz a amzer, hirbad, hirbadus, a hir amzer.

Adv. : e-pad bloavezhioù ha bloavezhioù, meur a vloaz, e-pad un toullad mat a vloavezhioù, e-doug un toullad mat a vloavezhioù ; *jahrelang blieben die Schweinepreise niedrig*, chomet e oa ar moc'h e priz izel e-pad meur a vloavezh.

jähren V.em. : **sich jähren** (hat sich gejäht) : *es jährt sich heute*, hiziv 'zo bloaz abaoe, bloaz 'zo hiziv.

Jahresabgabe b. (-,-n) : pennwir g.

Jahresabonnement n. (-s,-sl-e) : bloaz kazetenn g., bloaz g. ; *ein Jahresabonnement*, ur bloaz kazetenn g., ur goumanant vloaz b., ur c'houmanant bloaz g. ; *Ihr Jahresabonnement ist bald zu Ende*, ho ploaz kazetenn a zo war an echu, erru pare eo ho ploaz kazetenn.

Jahresabrechnung b. (-,-en) : kontoù ar bloaz ls.

Jahresabschluss g. (-s,-abschlüsse) : danevell vloaz b., klozadur an embregvezh g., mentel ar bloaz b.

Jahresanfang g. (-s,-anfänge) : deroù ar bloaz g., deroù-bloaz g., penn kentañ ar bloaz g., beg ar bloaz g., digor ar bloaz g. ; *zum Jahresanfang*, war dreuzoù ar bloaz nevez, e digor ar bloaz.

Jahresausgleich g. (-s,-e) : daskeitadur bloaz g.

Jahresbeginn g. (-s) : deroù ar bloaz g., deroù-bloaz g., penn kentañ ar bloaz g., beg ar bloaz g. ; *zum Jahresbeginn*, war dreuzoù ar bloaz nevez, e digor ar bloaz.

Jahresbeitrag g. (-s,-beiträge) : skod-bloaz g., skodenn-vloaz b., derannad bloaz g., bloaztal g., pennwir g.

Jahresbericht g. (-s,-e) : danevell vloaz b., rentañ-kont bloaz g.

Jahresbestzeit b. (-,-en) : [sport] rekord ar bloaz g., gourc'hoù ar bloaz g. [liester gourc'heier ar bloaz], gwellañ amzer ar bloaz g., amzer wellañ ar bloaz g.

Jahresbezüge ls. : [polit.] kevuziadurioù bloaz ls.

Jahresbilanz b. (-,-en) : mentel ar bloaz b., bilañs an embregvezh g.

Jahresdrittel n. (-s,-) : pevarmiziad g.

Jahresdurchschnitt g. (-s,-e) : keitad bloaz g.

Jahreseinkommen n. (-s) : korvoder bloaz g.

Jahresende n. (-s,-n) : dibenn bloaz g., dibenn ar bloaz g. ; *am Jahresende*, war an diwez eus ar bloaz, e penn ar bloaz ; *die Festtage am Jahresende*, gouelioù dibenn ar bloaz ls. ; *die Festtage am Jahresende feiern*, ober ar sizhun gozh.

Jahresertrag g. (-s,-erträge) : askorad bloaz g., bloaziad gounid g., bloavezh gounid g., bloavezhiad gounid g., blezad g., bloaziad g.

Jahreserzeugung b. (-) : kenderc'h bloaz g.

Jahresfeier b. (-,-n) / **Jahresfest** n. (-es,-e) : gouel bloaz g., gouel bloavezhiad g., deiz-ha-bloaz g.

Jahresfolge b. (-,-n) : red ar bloavezhioù g., dibun ar bloavezhioù g.

Jahresfrist b. (-,-en) : *innen Jahresfrist, vor Jahresfrist, nach Jahresfrist*, a-benn bloaz, ac'hann da vloaz, da vloaz.

Jahresgebühr b. (-,-en) : pennwir g.

Jahresgehalt n. (-es,-gehälter) : gopr bloaz g., gopr bloaziek g.

Jahreskarte b. (-,-n) : kartenn vloaz b., kartenn hed-bloaz b.

Jahresklasse b. (-,-n) : [lu] rummad oad g., bloavezhiad g.

Jahreshaushaltplan g. (-s,-pläne) / **Jahreshaushaltsplan** g. (-s,-pläne) : [polit.] kelliidsteuñv bloaz g., kelliidsteuñv ar bloaz g. ; *Verlängerung des Jahreshaushaltsplans (wenn der neue nicht rechtzeitig verabschiedet werden kann)*, adtalvoudekadur ar c'helliidsteuñv g.

Jahresplan g. (-s,-pläne) : steuñv bloaz g., programm ar bloaz g., raklun obererezh bloaziek g.

Jahresproduktion b. (-,-en) : kenderc'h bloaz g.

Jahresrate b. (-,-n) : bloaztal g., skodenn vloaz b.

Jahresrendite b. (-,-n) : [arc'hant.] askorad bloaz g.

Jahresrente b. (-,-n) : leve-bloaz g., leve bloaziek g.

Jahresring g. (-s,-e) : [louza.] kelc'h g., kelc'hienn b., kelc'henn b., anell b., gwalenn b.

Jahressatz g. (-es,-sätze) : feur bloaz g.

Jahresschluss g. (-es,-schlüsse) : dibenn bloaz g., dibenn ar bloaz g.

Jahrestag g. (-s,-e) : deiz penn-bloaz g., gouel deiz-ha-bloaz g., deiz-ha-bloaz g., gouel bloaz g. ; *zwanzigster Jahrestag der Krönung des Königs*, ugentvet deiz-ha-bloaz kurunidigezh ar roue g. ; *der zehnte Jahrestag ihres Todes*, dekvet deiz-ha-bloaz he marv g. ; *Montag ist der zweite Jahrestag des Todes ihrer Mutter*, dilun e vo eil deiz-ha-bloaz marv o mamm ; *zehnjähriger Jahrestag*, dekveder g.

Jahrestagung b. (-,-en) : bodadeg vloaz b.

Jahresvertrag g. (-s,-verträge) : kevrat vloaz b. ; *seinen Jahresvertrag kündigen*, terriñ e vloaz.

Jahresurlaub g. (-s,-e) : ehan bloaz g., vakañsoù bloaz ls.

Jahreswagen g. (-s,-) : karr-tan kinniget bep bloaz da implijidi an tangarrerezh evit ur priz dedennus-tre g.

Jahreswechsel g. (-s) : / **Jahreswende** b. (-) : kala-Genver g., tro ar bloaz b.

Jahreszahl b. (-,-en) : bloaziad g., bloavezh g., bloaz g. ; *etwas mit einer Jahreszahl versehen*, bloaziadañ udb, bloaziañ udb.

Jahreszahlung b. (-,-en) : bloaztal g., skodenn vloaz b., skodenn dre vloaz b.

Jahreszeit b. (-,-en) : koulz-amzer g., mare-bloaz g., koulz-bloaz g., amzer g., rannamzer g., rannvloaz b. ; *die vier Jahreszeiten*, ar pevar amzer ls., ar pevar c'houlz eus ar bloaz ls., amzerioù ar bloaz ls. ; *die kalte Jahreszeit*, toull du ar bloaz g. ; *Obst der Jahreszeit, Früchte der Jahreszeit*, frouezh ar mare str. ; *zu jeder Jahreszeit, zu allen Jahreszeiten*, hañv-goañv, hañv-ha-goañv ; *zu dieser Jahreszeit, um diese Jahreszeit*, en termen-mañ eus ar bloaz, d'ar mare-mañ eus ar bloaz, d'ar poent-mañ eus ar bloaz, d'ar c'houlz-mañ eus ar bloaz, er c'houlz-mañ eus ar bloaz, evit ar c'houlz-mañ eus ar bloaz, d'ar c'houlz bloaz-mañ, er c'houlz-mañ bloaz, er mare-mañ eus ar bloaz, er mareoù-mañ eus ar bloaz, d'ar c'houlz-mañ a'r bloaz, er c'houlz-mañ a'r bloaz, er mizioù-mañ ; *für die*

Jahreszeit, evit ar mare-mañ a'r bloaz, evit ar c'houlz-mañ a'r bloaz, evit ar mizioù-mañ ; *außerhalb der Jahreszeit*, digoulz, e-maez amzer ; *außerhalb der Jahreszeit pflanzen*, plantañ en digoulz ; *die günstigste Jahreszeit für den Makrelenfang*, koulz ar brizhilli g. ; *Frühjahr und Herbst sind die besten Jahreszeiten, um Bäume zu pflanzen*, en nevez-amzer pe en diskar-amzer eo e vez plantet gwez.

Jahreszeitenzyklus g. (-) : *der Jahreszeitenzyklus*, heuliad ar c'houlzoù-amzer g., trovezh ar c'houlzoù-amzer b., trovezh amzerioù ar bloaz b., kelc'htro ar c'houlzoù-amzer b., distro ar bloaz g./b.

Jahreszeitlich ag. : rannvloaziat ; *jahreszeitliche Schwankungen eines wirtschaftlichen Phänomens*, argemmoù rannvloaziat un anadenn armerzhel ls. ; [hinouriezh] *jahreszeitliche Durchschnittswerte*, keitadoù rannvloaziat ls.

Jahreszins g. (-es,-en) : kampi bloaziek g.

Jahrfünft n. (-es,-e) : pempbloaz g., pempbloaziad g.

Jahrgang g. (-s,-gänge) : **1.** bloavezhiad g., bloavezh g. ; *geburtenschwacher Jahrgang*, bloavezh gant ur feur-genel izel-tre g., bloavezh izel-tre e feur-genel g., renkad toull b. ; **2.** [labour-douar] bloavezh g., bloaziad g., bloaziadur g. ; *der Jahrgang 2008*, ar bloavezh (ar bloaziad) 2008 ; **3.** [gwin] seim g., bloavezh g., bloaziadur g., gwinadeg b., blizen g. ; *ein guter Jahrgang*, ur bloavezh gwin g., ur bloavezh mat g., ur bloaz gwinus-bras g. (Gregor) ; *die alten Jahrgänge, die älteren Jahrgänge*, ar gwinioù kozh ls. ; **3.** [lu] rummad oad g., bloavezhiad g., bloaziad g. ; *einen Jahrgang einziehen*, gelver ur rummad oad d'an arme, gelver ur bloavezhiad dindan an armoù, enluañ ur rummad oad ; **4.** [studieren] rummad g., forniad b., bloaziad g.

Jahrgänger g. (-s,-) : [Bro-Suis, Bro-Aostria, su Bro-Alamagn] paotr eus ur rummad oad g. ; *die Jahrgänger 1998*, paotred eus ar bloaziad 1998 ls., paotred eus ar forniad 1998 ls.

Jahrgangsangabe b. (-,-n) : merk ar blizen ; *mit Jahrgangsangabe*, blizenek.

Jahrgangsstufe b. (-,-n) : troc'had oad g.

Jahrgangswein g. (-s,-e) : gwin blizenek g.

Jahrhundert n. (-s,-e) : kantved g., kantvedad g., kantvloavezh g., kantvloaz g., kantvlead g., kantvloaziad g. ; *das Jahrhundert der Aufklärung*, ar Sklêrijenn b., kantved ar Sklêrijennadur g., kantved ar Sklêrijenn g., kantved ar Sklêrijennouriezh g. ; *halbes Jahrhundert*, hanterkantved g. ; *das neunzehnte Jahrhundert*, an naontekvet kantved g. ; *im ausgehenden zwanzigsten Jahrhundert*, e fin an ugentvet kantved, e dilost an ugentvet kantved, e diwezh an ugentvet kantved, e lost an ugentvet kantved, e dibenn an ugentvet kantved, war dibenn an ugentvet kantved, war dilost an ugentvet kantved, war an diwezh eus an ugentvet kantved, da zibenn an ugentvet kantved ; *das einundzwanzigste Jahrhundert*, an unanvet kantved warn-ugent g., an unvet kantved warn-ugent g. ; *Anfang des einundzwanzigsten Jahrhunderts*, am Anfang des einundzwanzigsten Jahrhunderts, zu Beginn des einundzwanzigsten Jahrhunderts, e deroù an unanvet kantved warn-ugent, e deroù an unvet kantved warn-ugent, e lodenn gentañ an unanvet kantved warn-ugent, e lodenn gentañ an unvet kantved warn-ugent, e penn kentañ an unvet kantved warn-ugent, e penn kentañ an unanvet kantved warn-ugent ; *das letzte Jahr des Jahrhunderts (1800, 1900, 2000 h.a.)*, bloavezh ar c'hantved g. ; *Jahrhundert auf Jahrhundert*, a gantved da gantved, a bep kantved (Gregor) ; *die erste Hälfte des zwanzigsten Jahrhunderts*, an hanterenn gentañ eus an ugentvet kantved b. ; *die zweite Hälfte des zwanzigsten*

Jahrhunderts, an hanterenn diwezhañ eus an ugentvet kantved b. ; *im letzten Jahrhundert*, *im vorigen Jahrhundert*, *im vergangenen Jahrhundert*, er c'hantved all ; *Kornisch wurde bis ins späte 18. Jahrhundert gesprochen*, ar c'herneveureg a badas da vezañ komzet betek fin an XVIII^{vet} kantved ; *auf das dreizehnte Jahrhundert zurückgehen*, *aus dem dreizehnten Jahrhundert datieren*, sevel d'an trizekvet kantved, bezañ eus an trizekvet kantved ; *im 9. Jahrhundert wurde ein Teil der Normandie von den Bretonen besetzt*, en IX^{vet} kantved e perc'hennas Breizhiz darn eus Normandia ; *in Dunkel gehüllte Jahrhunderte*, kantvedoù luget ls. ; *durch die Jahrhunderte hindurch*, a-dreuz ar c'hantvedoù, a-dreuz an oadoù ; *über die Jahrhunderte hinaus*, *über die Jahrhunderte hinweg*, dreist ar c'hantvedoù ; *vor über einem Jahrhundert*, muioc'h eget kant vloaz 'zo ; *im Laufe der Jahrhunderte*, a-hed ar c'hantvedoù, dre an amzer ; *im Laufe der Jahrhunderte nahm die Körpergröße der Menschen zu*, a-hed ar c'hantvedoù eo aet ment an dud war greskiñ ; *er wird zu den bedeutendsten Malern des vorigen Jahrhunderts gezählt*, kontet e vez bezañ unan eus brasañ livourien ar c'hantved tremenet ; *in jenem Jahrhundert häufen sich wichtige Ereignisse*, darvoudaouek e oa bet ar c'hantved-se, ar c'hantved-se e c'hoarvez kement a zarvoudoù istorel a-bouez en e zoug, er c'hantved-se e fonn an darvoudoù istorel a-bouez.

jahrhundertealt ag. : meur a gantved dezhañ, paket meur a gantved gantañ, lieskantvedek, lieskantvedel.

jahrhundertelang ag. : 1. ... a bad meur a gantved ; 2. meur a gantved dezhañ, paket meur a gantved gantañ, lieskantvedek, lieskantvedel.

Adv. : e-pad kantvedoù ha kantvedoù, meur a gantved, e-pad un toullad mat a gantvedoù, e-doug meur a gantved.

Jahrhundertwende b. (-,-n) : tro ar c'hantved b.

jährig ag. : 1. hed-bloaz, peurlvloaz ; 2. bloaz, bloaziad ; *das Kind ist jährig*, bloaz eo ar bugel.

-jährig ag. : *zehnjährig*, dek vloaz, dek vloaz dezhañ, oadet a zek vloaz, kozh dek vloaz, dekvloaziat ; *ein sechsjähriges Kind*, ur bugel c'hwec'h vloaz g., ur bugel a c'hwec'h vloaz g. ; *einjähriges Tier*, bloaziadenn b., ul loen kozh bloaz g. ; *einjähriges Zieglein*, menn gavr bloaziad g. ; *einjähriges Kind*, bugel bloaz g. ; *eine tausendjährige Kirche*, un iliz kozh mil bloaz b. ; *einjährige Pflanze*, plant bloaziek str.

jährlich ag. : ... bloaz, bloaziek, bloavezhiek, bloazel ; *jährliche Zahlung*, bloaztal g., paeamant bloaz g., skodenn vloaz b., skodenn dre vloaz b. ; *jährliche Schließung*, ehan bloaz g., klozadur bloaz g. ; [hinouriezh] *jährliche Temperaturamplitude*, heled bloaziek g.

Adv. : 1. bep bloaz, dre vloaz, ar bloaz, er bloaz ; *jährlich wiederkehrender Festtag*, gouel bloaz g., gouel bloavezhiek g. ; *zweimal jährlich*, div wech ar bloaz, div wech er bloaz ; 2. a vloaz da vloaz, eus an eil bloaz d'egile.

Jährlichkeit b. (-) : bloaziegezh b. ; *Prinzip der Jährlichkeit*, pennaenn ar vloaziegezh b.

Jährling g. (-s,-e) : [loen.] bloaziadenn b., loen kozh bloaz g. ; [marc'h] ebeul-gourbloaz g.

Jahrmak g. (-es,-märkte) : 1. foar b., foar ar barrez b. ; *an Kirchweih wird Jahrmak abgehalten*, foar a vez da zeiz ar pardon, deiz ar pardon e vez foar ; *der Vorabend des Jahrmaktes*, *der Abend vor dem Jahrmak*, ar gousper eus ar foar g. ; 2. kermes g., kurioziteoù ls.

Jahrmaktsbude b. (-,-n) : stal foar b., stand g., kuriozite b., tinell b.

Jahrmaktsende b. (-s,-n) : difoar b.

Jahrmaktschändler g. (-s,-) : marc'hadour foar g., marc'hadour foran g., foraner g., foranad g., foaratour g., foaraour g.

Jahrmaktsorgel b. (-,-n) : [sonerezh] limoner g. [*liester* limonerioù], ograou limoner g. [*liester* ograouioù limoner / ograouier limoner].

Jahrmaktsplatz g. (-es,-plätze) / **Jahrmaktswiese** b. (-,-n) : foarlec'h g., plas-foar g.

Jahrmillionen ls. : milionoù a vloavezhioù ls.

Jähring g. (-s,-e) : [louza.] kelc'h g., kelc'hienn b., kelc'henn b., anell b., gwalenn b.

Jahrsiebert n. (-s,-e) : seizhvloaz g., seizhvloaziad g.

Jahrtausend n. (-s,-e) : milved g.

jahrtausendelang ag. : ... a bad meur a vilved.

Adv. : e-pad milvedoù ha milvedoù, meur a vilved, e-pad un toullad mat a vilvedoù, e-doug meur a vilved.

Jahrtausendwende b. (-,-n) : tro ar milved b.

jahrweise Adv. : bep bloaz, bloaz-ha-bloaz, ur wech bep bloaz, unan bep bloaz.

Jährzehnt n. (-s,-e) : dekvloazh g., dekvloazhiad g., dekvloavezhiaid g., dekvled g., un dek vloaz g.

jahrzehntelang ag. : ... a bad meur a zekvloazhiad.

Adv. : e-pad dekvloazhiadoù ha dekvloazhiadoù, meur a zekvloazhiad, e-pad un toullad mat a zekvloazhiadoù, e-doug meur a zekvloazhiad.

Jahrzeit (-,-en) / **Jahrzeitmesse** b. (-,-n) : [relij.] servij-bloaz g.

Jahve g. / **Jahwe** g. : [relij.] Jehovah g., Jehova g., Yave g.

Jähzorn g. (-s) : barr imor g., barr kounnar g., sodadenn b., folladenn b., barlennad taeroni b., ernez b., taol imor g., barrad brouez g., brouezad b., brouezenn b., taerder g., taerded b., taerjenn b.

jähzornig ag. : *jähzornig sein*, bezañ buanek (kruk, brouezek, brouezus, imorus, feuls, kleiz, diribin, taer, taerus, nervus, prim, bouilhus, pront, droukrañsus, fourradus, tik, trumm, barradek, loariet, loariet, brizh, direzon, froudennek, kounnarek), bezañ tev e glopenn, bezañ douget d'arfleuiñ, mont buan ar revr war ar chouk gant an-unan (*e revr war e chouk gantañ*, *he revr war he chouk ganti h.a.*), mont buan dreist-penn, lammat buan dreist-penn, bezañ buan da vont droug en an-unan, bezañ tomm e benn, bezañ ur penn tomm, bezañ brizh, bezañ uhel an dour en e eien, bezañ uhel an eien en an-unan, bezañ tost e dog d'e benn, bezañ prim da fuloriñ, bezañ taer da fuloriñ, kaout gwad mui eget bihan, kaout gwad dindan e ivinoù, bezañ gwad berv en an-unan, bezañ ar gwad o virviñ en e wazhied, bezañ ur paotr diouzhtu, bezañ fourradus, bezañ taer evel an tan, bezañ taer da vont droug en an-unan, bezañ taer da vrouezañ, bezañ rust an troc'h gant an-unan, bezañ ur spered intampius a zen, bezañ buan da daeriñ, bezañ un den bouilhus (Gregor) ; *jähzornige Frau*, tarzhiell b. ; *er war jähzornig*, taer e oa da vont droug ennañ ; *er war ziemlich jähzornig*, un tamm taer e oa da vont droug ennañ, un tamm prim e oa da fuloriñ, un tamm taer e oa da vrouezañ.

Jähzornigkeit b. (-) : brouezegezh b., buanegezh b.

Jak g. (-s,-s) : [loen.] yak g. [*liester* yaked], ejen-Tibet g.

Jakob g. : 1. Jakez g., Jegu g., Yagu g., Jalm g. ; 2. [Bib.] Jakob g. ; 3. *das ist noch nicht der wahre Jakob*, n'eo ket diouzh va c'hoant, paot a faot ! - ne blij ket din, pell ac'hano ! - an dra-se (an den-se) n'eo ket mat din, na tost da vezañ ! - n'eo ket an dra-se (an den-se) diouzh va doare (diouzh va dere, diouzh va goust), nag a-bell ! (pell ac'hano ! an tazoù ! a-hed-pell ! a-hed-kalz ! pell diouzh eno ! n'eo ket tost dezhañ e vefe ! na tost ! forzh a vank ! war-nes-tost ! a-bell ac'hano ! war-

bouez kalz ! pell a-se ! kalz a faot ! kalz a vank ! ; 4. [kenwerzh] *billiger Jakob*, difoarer g.

Jakobgreiskraut n. (-s,-kräuter) : [louza.] pilhenneg g., louzaouenn-bilhenneg b., louzaouenn-sant-Jakez b.

Jakobiner g. (-s,-) : jakobin g. [*liester jakobined*], P. Yann Jakobin g. ; *Heterophobie der Jakobiner*, aralkasouriezh ar jakobined b., arallarur ar jakobined g., arallarur jakobin g. ; *weg mit den Jakobinern !* an dalibaned er-maezh !

Jakobinermütze b. (-,-n) : boned republikan g., [dre fent] tok buzhug g.

Jakobinertum n. (-s) : jakobinegezh b.

jakobinisch ag. : jakobin ; *der jakobinisch organisierte Staat*, ar Stad jakobin b.

Jakobinismus g. (-) : jakobinelezh b., jakobinouriezh b., [tro-spered] jakobinegezh b.

Jakobit g. (-en,-en) / **Jakobiter** g. (-s,-) : [relij.] jakobad g. [*liester jakobidi*].

Jakobsgreiskraut n. (-s,-kräuter) / **Jakobskraut** n. (-s,-kräuter) / **Jakobskreuzkraut** n. (-s,-kräuter) : [louza.] pilhenneg g., louzaouenn-bilhenneg b., louzaouenn-sant-Jakez b.

Jakobslauch g. (-s,-e) : [louza., kegin.] sivolez str.

Jakobsleiter b. (-,-n) : 1. [Bibl] skeul Jakob b. ; 2. [merdead.] skeul-gordenn b. ; 3. [louza.] skeul Jakob b., bazh Jakob b. [*Polemonium*] ; 4. [stered.] *die Jakobsleiter*, ar Rastell b., an Tri Roue ls., an Tri Lakez ls.

Jakobsmuschel b. (-,-n) : [loen.] kalipez str., krogenn-sant-Jakez b. [*liester kregin-sant-Jakez*], tennegenn b. [*liester tenneged*] ; *eine tellergroße Jakobsmuschel*, ur krogenn-sant-Jakez e ledander d'un asied b. ; *Jakobsmuscheln am Spieß*, beriadoù kalipez ls., beriadoùigoù kalipez ls. ; *Jakobsmuscheln im Kräutersud*, neuñviadenn galipez b.

Jakobsmuschelnuss b. (-,-nüsse) : [kegin.] bouedenn galipez b., bouedenn Sant-Jakez b. ; *die Jakobsmuschelnüsse abtrocknen*, sec'hañ ar bouedennoù kalipez.

Jakobsstab g. (-s,-stäbe) : 1. [merdead.] astralab g. ; 2. [stered.] *der Jakobsstab*, ar Rastell b., an Tri Roue ls., an Tri Lakez ls.

Jakobsstraße b. (-) : ar c'halaksienn b., hor galaksienn b., Hent-Sant-Jakez g., Hent-Sant-Jalm g., Bali-Sant-Jakez b., Hent-Gwenn an neñv g., Bali Sant-Pêr b., ar Vali Wenn b., Karrant-Sant-Jakez b.

Jakobstag g. (-s,-e) : gouel sant Jakez g.

Jakobszwiebel b. (-,-n) : [louza.] kraksivolez str., ognonetez str.

Jalape b. (-,-n) : [louza.] jalapez str.

Jalousie b. (-,-n) : treilh-prenestr b., abavant g.

jam estl. : *jam, jam !* manam, manam, manam ! / mamamm ! / menam, menam !

Jam n. (-s) : [louza.] ignam str., igrnamez str., igrnamezenn b.

Jamaika n. (-s) : Jamaika b.

Jamaikapfeffer g. (-s) : [louza.] pimant g., pebr-Spagn g./str.

jambisch ag. : [barzh.] iambek.

Jambe b. (-,-n) : [barzh.] iamb g.

Jambulbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] jambozenn b. [*liester jambozenned, jambozed*], gwez-jamboz str.

Jambus g. (-, Jamben) : [barzh.] iamb g.

Jambuse b. (-,-n) : [louza.] jamboz str.

Jammer g. (-s) : 1. klemmvanoù ls., keinvanoù ls., gouelvanoù ls., klemmadennoù ls., klemmadeg b., hirvoud g., hirvoudoù ls., hirvoudennoù ls., huanadoù glac'har ls., kunuc'hennnoù ls., klemmuskerezh g., klemmuskadennoù ls., gwigour g., truantoù ls., leñv g., leñvadeg b. ; 2. dienez b., kaezhnez b., kaezhned b., truez b., gwalleur g., reuz g., bihanez b.,

tavantegezh b., ezhommegezh b., paourentez b., reuzeudigezh b., truegezh b., tristez b., mizer b., P. Fañch ar Moan g., kiez ar bed b. ; *in Jammer und Not*, en dienez vrasañ, e-kreiz ar baourentez an ezhommekeñ, er brasañ reuzeudigezh ; *es ist ein Jammer um das zerstörte Schloss*, truez eo bezañ distrujet ar c'hastell-se, un druez eo gwelet penaos ez eo bet distrujet ar c'hastell-se, maleürs eo memes tra gwelet penaos ez eo bet distrujet ar c'hastell-se, ar c'hastell-se a zo ur goustiañs gwelet penaos eo bet distrujet, bras eo gwelet penaos ez eo bet distrujet ar c'hastell-se, trist eo evelkent gwelet penaos ez eo bet distrujet ar c'hastell-se, pezh un dristez gwelet penaos ez eo bet distrujet ar c'hastell-se, poanius eo gwelet penaos ez eo bet distrujet ar c'hastell-se, gloazañ a ra ac'hanon gwelet penaos ez eo bet distrujet ar c'hastell-se, gwelet penaos ez eo bet distrujet ar c'hastell-se a ro poan gof din, gwazh a se ez eo bet distrujet ar c'hastell ; *es ist ein Jammer mit ihm*, nag a reuz gantañ ! ur gwall reuz eo ober outañ, hennezh a zo un den teuc'h en em ober outañ, kavout a ran da gochañ gantañ, hennezh em bez da badout gantañ, braoz am bez gantañ, krog am bez gantañ, krog a-walc'h am bez gantañ, gwall grog am bez gantañ, luziasennoù am bez gantañ, n'eus ken nemet rouestl anezhañ, kavout a ran krog gantañ, kavout a ran krog a-walc'h gantañ, kavout a ran gwall grog gantañ ; *es ist ein Jammer mit meinem Mann*, poan am bez e-ser va gwaz, braoz am bez e-ser va gwaz, va gwaz n'eus ken nemet rouestl anezhañ, kavout a ran da gochañ gant va gwaz, va gwaz em bez da badout gantañ, luziasennoù am bez gant va gwaz, va gwaz a zo un den teuc'h en em ober outañ, krog am bez gant va gwaz, krog a-walc'h am bez gant va gwaz, gwall grog am bez gant va gwaz, kavout a ran krog gant va gwaz, kavout a ran krog a-walc'h gant va gwaz, kavout a ran gwall grog gant va gwaz ; *Jammer erregend*, mantrus, reuzeudik, truezus, truek, truezek, tru, hirvoudus, trididik ; *welch ein Jammer !* nag un druez ! an dra-se a zo ur goustiañs ! un druez eo gwelet an dra-se ! pezh un dristez ! ur mantr eo gwelet an dra-se ! spontus e oa e petore peñse e oa lakaet ! trist eo evelkent gwelet seurt traoù ! ma n'eo ket trist !

Jammerbild n. (-s,-er) : arvest truezus g., feson an dienez b., bro saotret gant an diouer hag ar baourentez b.

Jammergeschrei g. (-s) : klemmvanoù ls., keinvanoù ls., gouelvanoù ls., klemmadennoù ls., klemmadeg b., hirvoud g., hirvoudoù ls., hirvoudennoù ls., huanadoù glac'har ls., kunuc'hennnoù ls., klemmuskerezh g., klemmuskadennoù ls., gwigour g., truantoù ls., leñv g., leñvadeg b.

Jammergestalt b. (-,-en) : paourkaezh tra dreut g., paourkaezh marmouz g., paourkaezh den g., paourkaezh paotr g., pikouz g., trueg g., reuzeudig g., ezhommeg g., tavanteg g.

Jammerlappen g. (-s,-) : klemmicher g., klemmuskier g., klemmasenn b. [*liester klemmasenned*], revr war wigour g., kunuder g., termer g., kunuc'her g., kluc'hun g., goueler g., goueler-moc'h g., kest-kest g., leñver g., siner g., gouerouz g., mousklemmer g., bugel pikous g.

Jammerlaut g. (-s,-e) : taol klemm g., taol damant g., klemmadenn b. ; *einen Jammerlaut ausstoßen*, ober un taol klemm, ober un taol damant, ober ur glemmadenn, lezel un taol klemm, lezel un taol damant, lezel ur glemmadenn ; *zwischen zwei Jammerlauten*, etre daou daol damant.

Jammerleben n. (-s) : buhez reuzeudik b., buhez e kaezhnez b., bevañ bihan g., buhez treut b.

jämmerlich ag. : 1. gouelvanus, klemmvanus, klemmus, keinvanus, klemmichus, hirvoudus, gouelus ; *jämmerliches Geschrei*, klemmvanoù ls., keinvanoù ls., gouelvanoù ls.,

klemmadennoù ls., hirvoudoù ls., huanadoù glac'har ls., klemmadeg b. ; *eine jämmerliche Stimme*, ur vouezh klemmus b., ur vouezh klemmichus b., ur vouezh c'houelvanus (klemmvanus, keinvanus, hirvoudus) ; **2.** reuzeudik, truezus, truezus-bras, truek, truezek, tru, mantrus, fall-mantrus, morfontus, ranngalonus, trisdik, trist da welet, truilh ; *er bietet einen jämmerlichen Anblick*, liv ar vizer a zo warnañ, truez eo e zoare, hennezh a zo truek e neuz ; *in jämmerlichem Zustand*, en ur stuz reuzeudik, en ur barezon drist, en ur stad vantrus (truezus, reuzeudik, truek, dipitus, fall-mantrus), dipitus e zoare (e stad), truezus e stad (e zoare), ur vezh da welet, trist da welet ; *sie war in einem jämmerlichen Zustand*, truez meurbet e oa he doare, he gwelet a oa truez, honnezh a oa hudur da welet ; *wie jämmerlich !* nag un druez ! an dra-se a zo ur goustiañs ! un druez eo gwelet an dra-se ! ur mantr eo gwelet an dra-se ! spontus eo e petore peñse eo bet lakaet ! trist eo evelkent gwelet seurt traoù ! ma n'eo ket trist ! ; *das ist ja ein jämmerlicher Haufen*, ur vandenn drueged a ran me anezho ; **3.** disterik, divalav ; *eine jämmerliche Bezahlung*, un tamm pae dister g., ur gopr divalav g., un tamm gopr disterik a-walc'h g., ur begad pae g., un disterik a bae g.

Adv. : **1.** hirvoudus ; *jämmerlich weinen*, keinal, leñvañ gwalc'h e galon, leñvañ hirvoudus ; **2.** mantrus ; *jämmerlich scheitern*, c'hwitañ mantrus, c'hwitout mantrus.

Jämmerlichkeit b. (-) : distervez b., divalaverezh g., distered b., paourentez b., tavantegezh b., dienez b., kaezhnez b., kaezhned b., ezhommegezh b., reuzeudigezh b., truegezh b., mizer b., morfont g., morfontadur g.

jammern V.gw. (hat gejamert) : temal, klemm, klemmuskat, klemmichal, kestral, glac'hariñ, hirvoudiñ, ober hirvoudoù bras, hirvoudiñ evel un durzhunell, leuskel huanadoù glac'har, glac'hariñ, leñvañ forzh, morleñvañ, keinal, kunudañ, gouerouzat, sinal, kluc'hunañ, truantal, ober e druantoù, toreañ, en em chaokat, trueziñ, cherjal, bourouellat, kunuc'henniñ, kunuc'hañ, mousklemm, mousklemmañ, chalañ, gwigourat ; *die Kinder jammerten nach Essen*, ar vugale a oa o c'helver toaz d'ar forn ; *um das verlorene Glück jammern*, dougen kañvoù bras d'e eurbed aet da get, dougen kañvoù bras d'e eurbed aet da hesk, dougen kañvoù bras d'e eurbed aet d'an hesk, kañvaouiñ d'e eurbed aet da goll, kañvaouiñ war e eurbed aet da goll, gouelañ d'e eurbed aet da netra, gouelañ d'e eurbed aet war netra ; *über große Not jammern*, mizeriñ, disec'hañ gant an dienez, langisañ gant paourentez ha mizer, morfontiñ, trueziñ gant ar vizer, reuziñ ; *du jammerst ja dauernd*, te a vez e-pad an deiz o termal, bepred e vez e o klemm, klemm a rez dalc'hat, te a vez ordinal o c'harat, ur revr war wigour a zo ac'hanout, emaout atav o wigourat, da erbediñ a zlefed da sant Diboan, klemm-klemm out bepred, klemm-diglemm out bepred, pebezh klemm-klemm ! kest-kest out bepred, kunuc'henniñ a rez evit kement bramm 'zo tout, kunuc'henniñ a rez evit ket ha netra, ne roez ket ur peoc'h gant da glemmicherezh, ne baouezez ket a ober da druantoù, ne baouezez ket a druantal, te a vez ordinal o truantal, ne baouezez ket gant da yezhoù fall, n'eo ket dav dit damantiñ atav evel-se, aesoc'h eo klemm evit kaout poan ; *jammern Sie nicht wegen jeder Kleinigkeit*, lezit ho klemmuskerezh ! lezit ho klemmicherezh a-dreuz ! arabat bezañ klemm-klemm e-giz-se, arabat kunuc'henniñ evit kement bramm 'zo tout, arabat kunuc'henniñ evit ket ha netra, hoc'h erbediñ a zlefed da sant Diboan, tavit ho kunuc'hennou, roit peoc'h gant ho klemmicherezh, paouezit a ober ho truantoù, paouezit a druantal, paouezit gant ho yezhoù fall, paouezit gant ho kwigour, ehanit gant ho keinvanoù, aesoc'h eo klemm evit kaout poan, kest-kest a bad pell, klemm-klemm a ya da gozh ;

über sein Schicksal jammern, klemm doanuis war e stad, en em chalañ, en em chaokat, klemm ouzh e blanedenn ; *wozu jammern ?* petra 'dalv glac'hariñ ?

V.k.e. (hat gejamert) : *mich jammert das Kind*, es jammert mich das Kind, truez am eus ouzh ar bugel-se, truantal a ran d'ar bugel-se, gloazañ a ra ac'hanon gwelet ar paourkaezh bugel-se ; *er jammert mich*, es jammert mich seiner, gwall chalet on gantañ.

Jammern n.(-s) : klemmicherezh g., klemmichadennoù ls., gouerouzezh g., gouelvan g., klemmvan g., klemmoù ls., klemmadeg b., keinvan g., leñvoù ls., leñvadeg b., leñvadennou ls., mousklemmoù ls., kunuc'hennou ls., klemmuskerezh g., klemmuskadennoù ls., truandoù ls., yezhoù fall ls., hirvoud g., hirvoudoù ls., hirvoudennou ls., gouelvan g., huanadoù glac'har ls., siwadennou ls., ambrenou ls., gwigour g., damant g., krieezh g., leñv g., leñvadeg b., term g., termerezh g. ; *von Jammern und Selbstmitleid stirbt man nicht*, klemm-klemm a bad pell, klemm-klemm a ya da gozh, klemmus n'eo ket marvus.

jammernd ag. : hirvoudus, klemmus, leñvus, klemmvanus, keinvanus, gouelvanus, gouelus, kunuc'hennus.

Adv. : war un ton klemmus, en un doare klemmus.

jammerschade ag. : mantrus, truezus ; *es ist jammerschade*, gwazh a se ! un druez eo ! domaj eo ! pebezh bisk ! pebezh biskenn ! nag un druez ! an dra-se a zo ur goustiañs !

Jammertal n. (-s) : traoñienn a c'hlac'har b., traoñienn a zaeroù b., devalenn a zaeroù b. ; *in diesem Jammertal*, en draoñienn-mañ a c'hlac'har, en draoñienn-mañ a zaeroù.

jammervoll ag. : mantrus, reuzeudik, truezus, truek, truezek, tru, hirvoudus, ranngalonus, glac'harus, doanuis, trisdik, kañvaouus.

Jamswurzel b. (-,-n) : [louza.] ignam str., ignamez str., ignamezenn b.

Janhagel g. (-s) : [dispredet] orintud ls., gouenn ar re fallak b., lastez str., gagnoù ls., tud foei ls., livastred ls., lagailhoù ls., lorgnez str., truilhenned ls., hailhoned ls., hailhonedeg ls., maraoded ls., peñselioù fall ls., standilhoned ls., noueañs b., ravalidi ls., reilhaj g., strailhaj g., ragoustailh g., torfedourien en o had ls., gisti ls., jaloded ls., jalodaj g., breinaj g., gañsaj g., stlabez ar bed-holl g., mezh an dud b., lignez b., tud didalvez ls.

Janitschar g. (-en,-en) : [lu] janisar g. [liester janisared], gward Turk g.

Janker g. (-s,-) : [Bro-Aostria, su Bro-Alamagn] **1.** chupenn c'hloan b. ; **2.** jakedenn b., rokedenn b.

Jänner g. (-s,-) : [Bro-Aostria] Genver g., miz Genver g.

Jansenismus g. (-) : jañseniezh b.

Jansenist g. (-en,-en) : jañsenour g.

Januar g. (-/-s,-e) : Genver g., miz Genver g. ; *der erste Januar*, kala-Genver g., kala-bloaz g., an deiz kentañ a C'henver g. ; *letzte Januarnacht*, noz ar wrac'h b. ; *Anfang Januar*, e deroù miz Genver, e penn kentañ miz Genver, en digor a viz Genver, e deizioù kentañ miz Genver ; *Mitte Januar*, da hanter viz Genver, da hanter C'henver, gant hanter viz Genver, gant hanter C'henver ; *Ende Januar*, e diwezh miz Genver, e deizioù diwezhañ miz Genver ; *es ist doch Januar und immer noch kein Schnee !* erc'h ebet c'hoazh ! Mizh Genver anezhi koulskoude !

Japan n. (-s) : Japan b.

Japaner g. (-s,-) : Japanad g. [liester Japaniz].

Japanerin b. (-,-nen) : Japanadez b. ; *junge Japanerin*, mousmeenn b. [liester mousmeezed].

japanisch ag. : **1.** japanat, ... Japan ; *japanischer Kunstgegenstand*, japanadur g., japanadenn b. ; [louza., gwez]

japanische Blütenkirsche, kerezenn Japan b. [*liester kerezenned Japan*] ; *japanische Mispel*, *japanische Wollmispel*, mesperenn Japan b. ; *japanische Grafik*, stamp japanat g. ; 2. [yehz.] japanek ; *eine japanische Zeitung*, ur gazetenn japanek b. ; *ein japanisches Wort*, ur ger japanek g. **Japanisch** n. : [yehz.] japaneg g. ; *Japanisch lernen*, deskiñ japaneg.

Japanischlehrer g. (-s,-) : kelenner japaneg g., kelenner war ar japaneg g.

Japanisch-Wörterbuch n. : [yehz.] geriadur japaneg g.

Japanologe g. (-n,-n) : japanour g.

Japanologie b. (-) : japanouriezh b.

Japonismus g. (-) : [arz] japanerezh g.

jappen (hat geappt) / **japsen** (hat geapst) V.gw. : *nach Luft japsen*, dielc'hat / berranalañ (Gregor), trealañ, halpiñ, dihostal, termal, dianalañ, trec'hwezhañ, mougant, tagañ, diroufal, bezañ berr war e gezeg, diadaviñ, bezañ tenn an anal d'an-unan (*tenn e anal dezhañ, tenn hec'h anal dezhi h.a.*), bezañ berr war an-unan, bezañ e anal o kinnig mankout, bezañ berr e anal, bezañ ar berralan gant an-unan, bezañ ar berranal war an-unan, soetiñ, berraat war an-unan.

Jargon g. (-s,-s) : jagouilh g., jagouilhaj g., safar g., luchaj g., brizhyezh b., gregach g., trefodaj g., langaj g.

Jargonophasie b. (-) : [bred.] ankonz jagouilhek g.

Jarmulke b. (-,-s / Jarmulka) : [relij.] kipa g.

Jsager g. (-s,-) : heuliataer g., spered heul-heul a zen g., spered sentidik a zen g.

Jasarme b. (-,-n) : [lu, istor] juzarm g.

Jasmin g. (-s,-e) : [louza.] jesmi g., jesami g. ; *wilder Jasmin*, sereñga g. ; *echter Jasmin*, jesmi gwenn g. ; *spanischer Jasmin*, jesmi Spagn g. ; *gelber Jasmin*, jesmi Indez g., jesmi melen g.

jaspieren V.k.e. (hat jaspieret) : yalpañ.

jaspieret ag. : yalpet.

Jaspis g. (-l-ses,-se) : maen-yalp g., yalp g. ; *Stück Jaspis*, yalpenn b. ; *Gegenstand aus Jaspis*, yalpenn b.

jaspisfarbig ag. : a-liv gant ar yalp, el liv d'ar yalp, kenliv gant ar yalp, ... a zoug liv ar yalp.

Jass g. (-ses) : [Bro-Suis, c'hoari kartoù] yas g.

jassen V.gw. (hat gejasst) : [Bro-Suis] c'hoari yas.

Ja-Stimme b. (-,-n) : mouezh a-du b. ; *die Ja-Stimmen*, ar ya g., ar mouezhiou a-du ls.

Jatagan g. (-s,-e) : [kleze] yatagan g. [*liester yataganou*], sabrenn gromm b., semterenn b., krommgleze g.

jäten V.gw. ha V.k.e. (hat gejätet) : c'hwenat, pechat, meskañ, kravellat, dilouzaouiñ, dilastezañ ; *Unkraut jäten*, c'hwenat al louzoù, lazhañ al louzeier fall, tennañ al louzoù fall, digrakañ al louzoù fall, c'hwenat, ober ur reuziad c'hwenat, dilastezañ an douar, dilouzaouañ an douar, dilastezañ an douar, dizouarañ al louzoù fall, dichaoziñ al louzoù fall, diframmañ al louzoù fall diouzh an douar, dilouzaouiñ, lazhañ ar c'hagn, kravellat an douar ; *Unkraut im Garten jäten, den Garten jäten*, ober un tamm c'hwen d'ar jardin, c'hwenat ar jardin ; *ein Beet jäten*, c'hwenat un ervenn, dilouzaouañ un ervenn, dilastezañ un ervenn ; *Kartoffeln jäten*, meskañ patatez, ober ur reuziad c'hwenat en-dro d'ar patatez ; *Karotten jäten, Mohrrüben jäten*, ober ur c'hwen d'ar charotez ; *das gejäte Unkraut*, ar c'hwenadur g., ar c'hwenadoù ls.

Jäten n. (-s) : c'hwen g., c'hwenat g., c'hwenerezh g., c'hwenad g., c'hwenadenn b., c'hwenadeg b., kravellat g. ; *das Karottenjäten, das Mohrrübenjäten*, ar c'hwenat karotez g.

Jäter g. (-s,-) : c'hwenner g. [*liester c'hwennerien*].

Jäthacke b. (-,-n) / **Jätharke** b. (-,-n) : [labour-douar] c'hwengl g., c'hwennglav g., gwigned b., kamglav g., kravell b., krog

c'hwenat g. [*liester krogou c'hwenat, kregier c'hwenat, kreier c'hwenat*], pech g., pech troad-berr g., broch g.

Jätmaschine b. (-,-n) : c'hwenerez b. [*liester c'hwenereziou*].

Jätung b. (-,-en) : c'hwen g., c'hwenat g., c'hwenerezh g., c'hwenad g., c'hwenadenn b., c'hwenadeg b., kravellat g.

Jauche b. (-,-n) : hañvouez g., hañvouezenn b., dour-hañvouez g., dour teil g., dour druz g., ludu-sil g., [dre fent] dour Kernaou eus ar c'hraou g., dour benniget eus piñsin al loened g. ; *mit Jauche düngen*, hañvouezañ douarou ; *die Jauche aus dem Misthaufen abfließen lassen*, reiñ red d'an hañvouezenn a zeu eus ar bern teil.

Jauchegrube b. (-,-n) : poull hañvouez g., fozell-vreinañ b., beol-vrutug b., poull brutug g., poull blezañ g., P. toull-staot g., toull-kaoc'h g.

jauchen V.k.e. (hat gejaucht) : *einen Acker jauchen*, fennañ dour-hañvouez war ur park, teuler hañvouez war ur park, hañvouezañ ur park.

V.gw. (hat gejaucht) : fennañ dour-hañvouez.

Jauchengrube b. (-,-n) : poull hañvouez g., fozell-vreinañ b., beol-vrutug b., poull brutug g., poull blezañ g., P. toull-staot g., toull-kaoc'h g.

Jauchenverteiler g. (-s,-) : skuilher hañvouez g. [*liester skuilheroù hañvouez*], stlabezer hañvouez g. [*liester stlabezerioù hañvouez*].

jauchig ag. : 1. brein, breinus ; 2. [mezeg.] linek.

jauchzen V.gw. (hat gejaucht) : grouifal, diskouez e levez a-leun, tridal, skrijañ ; *er jauchzte vor Freude*, brunellat a rae e levez, grouifal a rae gant ar blijadur, tridal a rae gant al levez a oa ennañ, tridal a rae e galon hag e gorf gant ar joa, nijal a rae gant al levez ken e youc'he, skrijal a rae gant ar blijadur, tridal a rae gant al lid (Gregor).

Jauchzen n. (-s) : trid g., grouifal g., grouifadennoù ls., youc'hadennoù a levez ls.

Jauchzer g. (-s,-) : youc'h a levez g., youc'haden n a levez b., grouifadenn b.

jaulen V.gw. (hat gejault) : yudal, chalpat, garmiñ, speuñial.

Jaulen n. (-s) : 1. speuñierezh g., speuniadennoù ls. ; 2. [tekn.] distresadur ar son g., valigañs ar son b., daskemmoùigoù ar son ls., raoulad g., raouladoù ls., raoulañ g., miaoual g.

Jause b. (-,-n) : [Bro-Aostria] harzell b., gortozenn b., merenn-vihan b., merenn-enderv b., adverenn b.

jausen V.gw. (hat gejaust) : [Bro-Aostria] gortozenniñ, adverennañ, merennvihanañ.

Java¹ n. (-s) : Java b.

Java²⁰ n. (-l-s) : [stlenn.] Java[®] g.

Java-Mensch g. (-en,-en) : [ragistor] pitekanthrop g. [*liester pitekantroped*].

Javaneraffe g. (-n,-n) : [loen.] makak kranketaer g.

javanisch ag. : eus Java, ... Java.

Java-Nashorn n. (-s,-hörner) : [loen.] frikorneg Java g.

JavaScript[®] n. (-l-s) : [stlenn.] JavaScript[®] g., areg JavaScript[®] g.

Javelwasser[®] n. (-s) : dour Javel[®] g. ; *mit Javelwasser behandeln*, javelaat ; *Behandlung mit Javelwasser*, javeladur g., javelaat g.

jawohl Adv. : *jawohl !* ya da ! geus ! o damm ya ! ya dam !

jawoll Adv. : [lu] en ho kourc'hemenn emañ !

Jawort n. (-es) : asant g., aotre g., aotreadur g. ; *jemandem sein Jawort geben*, reiñ e asant d'u.b. ; *das Jawort erhalten*, kaout an asant (an aotre) ; *er hat ihr sein Jawort gegeben*, aet eo war zaouhanter ganti, kemeret en deus anezhi da bried, gwalennet en deus he biz kleiz, graet en deus euredenn ganti, P. staget en deus e c'har ouzh he gar, graet en deus gant e deod pezh ne c'hall ket dispenn gant e zent.

Jazz g. (-) : jaz g., sonerezh jaz g., sonerezh djaz g., djaz g. ; *Jazz spielen*, c'hoari jaz, c'hoari djaz.

Jazzband b. (-,s) : laz-seniñ jaz g., laz-seniñ djaz g., strollad jaz g., strollad djaz g., bagad djaz g., bagad jaz g.

Jazzer g. (-s,-) : jazour g., djazour g.

Jazzkapelle b. (-,n) : laz-seniñ jaz g., laz-seniñ djaz g., strollad jaz g., strollad djaz g., bagad djaz g., bagad jaz g.

Jazzkeller g. (-s,-) : kav ma vez kinniget sonerezh djaz ennañ g., tavarn danzouar ma vez kinniget abadennoù jaz enni b.

Jazzkonzert n. (-s,-e) : abadenn jaz b., abadenn djaz b.

Jazzmusik b. (-) : sonerezh jaz g., sonerezh djaz g. ; *die Entwicklungsstufen der Jazzmusik*, marevezhioù ar jaz ls., marevezhioù an djaz ls.

Jazzmusiker g. (-s,-) : jazour g., djazour g.

je Adv. : 1. biskoazh, biken, morse ; *von je*, a-vepred, a-viskoazh, a-holl-viskoazh, a-hed-ar-wech, a bep amzer, dalc'hmat, abaoe an amzerioù koshañ, abaoe ez eus koun, aba 'z eus koun, en tu-hont da soñj Mab-den (Gregor) ; *seit eh und je*, evit (a-hed, e-doug, a-zoug) ar wech, a-viskoazh, a-holl-viskoazh, a bep amzer, abaoe ez eus koun, aba 'z eus koun, abaoe an amzerioù koshañ, a bep memor den / en tu-hont da soñj Mab-den (Gregor) ; *wie eh und je*, 'tav 'vel 'tav, atav evel atav, evel ma vez graet a-holl-viskoazh, evel ma'z eus bet biskoazh ; *seit eh und je und auf ewig*, a viskoazh da viken ; *so ist es seit eh und je und so bleibt es auf ewig*, se a zo bet a viskoazh hag a vo da viken ; *schöner denn je*, *schöner als je zuvor*, bravoc'h eget (evit) biskoazh, bravoc'h eget kent, ken brav ha biskoazh ; *mehr denn je*, muioc'h eget (evit) biskoazh, gwashoc'h eget biskoazh ; *der Regen fällt heftiger denn je*, ar glav a daol gwazh eget kent, ar glav a daol gwashoc'h eget biskoazh, ar glav a daol ken gwazh ha biskoazh, ar glav a stourm gwazh eget kent, dour a ra gwashañ ma c'hall, glav a ra par ma c'hall, glav a ra pellañ ma c'hall, gwashaat a ra d'ober glav, foetañ a ra ar glav gwazh eget kent, ar glav a daol forzh pegement, glav a ra ken-ha-ken, glav a ra ken-ha-kenañ, glav a ra kenañ-kenañ, glav a ra mui-pegem-mui, glav a ra gwazh-pegem-gwazh, ar glav a daol n'eus forzh pegement ; *wer hätte das je geglaubt ?* piv 'ta en dije kredet an dra-se ? piv 'ta en dije douetet an dra-se ? ; *Ihre Tochter ist das hübscheste Mädchen*, *das ich je zu sehen bekommen habe*, n'em eus gwelet biskoazh kaeroc'h plac'h yaouank eget ho merc'h evit plijout da'm daoulagad ; *dein Vater war der lustigste Kerl*, *den ich je erlebt habe*, morse n'em eus bet gant den kement a fent evel m'em eus bet gant da dad ; *hat man je so etwas gesehen ?* biskoazh kement all ! biskoazh em buhez kement all ! biskoazh c'hoazh ! biskoazh Doue kement all ! biskoazh oueskoc'h ! sada biskoazh ! un estlamm gwelet ! ur bam eo ! n'eo ket ur fall gwelet seurt arvestoù ! peadra a zo da vout balpet ! peadra a zo da vamañ ! kur gaer ! ur gur gaer ! ; *das war wohl die größte Schmach*, *die ich je einstecken musste*, n'em eus gwelet biskoazh kaeroc'h din-me ! ; *das spannendste Buch*, *das ich je zu lesen bekommen habe*, al levr plijusañ ez eus bet dic'hañset din lenn ; 2. c'hoazh, ur wech bennak, un deiz bennak, ur peur bennak ; *er gibt die Hoffnung auf*, *je befördert zu werden*, ne wel ket mui kaout sav en e garg ; *ob wir je in die Heimat zurückkehren ?* mechal ha distreiñ a raimp un deiz d'hor bro ? ; 3. pep a, pep, bep ; *er gab den Kindern je einen Apfel*, reiñ a reas pep a aval d'ar vugale, un aval a roas da bep hini eus ar vugale ; *nehmt je zwei davon*, kemerit daou pep hini ; *gebt ihnen je zwei davon*, roit pep a zaou dezho, roit pep a zaouig dezho ; *je einer von zwei*, unan a zaou, unan dre zaou, unan diwar zaou, unan bep daou, unan seul daou ; *je zwei von zehn*, daou dre zek, daou diwar zek, daou bep dek, daou seul dek ; *je der Zehnte*, von

zehn je einer, unan a zek, unan dre zek, unan diwar zek, unan bep dek, bep dek den, unan dre bep dek, unan a bep dek, unan war bep dek, unan seul dek ; *eine Portion für je zwei Personen*, ul lodenn da bep daou b., ul lodenn dre bep daou b. ; *eine Schüssel für je drei Personen*, ur pladad da bep tri g. ; *auf je sechs Personen entfällt eine Flasche*, roit ur voutailhad da bep c'hwec'h den, ur voutailhad a zo dre bep c'hwec'h anezho ; *je einer von drei*, unan a bep tri, unan dre bep tri, unan diwar bep tri, unan war bep tri, unan seul dri ; *je im dritten Jahr*, bep tri bloaz ; *je zu zweit*, dre zaouioù, dre zivioù, a-zaouoù, a-zivioù, a zaou da zaou, a ziv da ziv ; *je zwei davon*, *je zu zweit*, a-zaouioù, daou-ha-daou, div-ha-div, daou da zaou, div da ziv, a-zivioù ; *je zu viert*, *je vier davon*, pevar-ha-pevar, peder-ha-peder, pevar da bevar, peder da beder, a bevar da bevar, a beder da beder, a-bederioù, a-bevaroù ; *schöne Fische : je drei davon bringen es auf ein Pfund*, pesked brav int : tri da lur (tri evit ober ul lur pouez, seul dri evit ober ul lur a bouez) ; *je zur Hälfte*, bep un hanter, war hanter, hanter-hanter, hanter-ouzh-hanter, kement-ha-kement, hanter evit hanter ; *die Kosten werden von den zwei Partnern je zur Hälfte getragen*, ar mizoù a vez daouhanter etre an daou genlodeg, lakaat a ra an daou genlodeg ar mizoù war zaouhanter, lakaat a ra an daou genlodeg ar mizoù ez kumun, daouhanter eo an daou genlodeg evit ar mizoù, rannet e vez ar mizoù en un doare kevatal etre an daou genlodeg ; 4. seul, seul vui, dre ma, bep ma, evel ma, a-feur ma, a-vuzul ma ; *je weiter die Arbeiten fortschritten*, dre ma'z ae al labourioù war-raok ; *je weiter die Woche verlief*, *je weiter die Woche fortschritt*, bep ma teue ar sizhun ; *je länger die Zeit*, *umso leichter die Arbeit*, hirañ amzer, aesañ labour ; *je früher*, *desto besser (desto lieber)*, *je eher*, *desto (je) besser*, seul gent, seul well - seul gentoc'h, seul welloc'h - ar prestañ ar gwellañ - prestañ gwellañ - an abretañ ar gwellañ - an abretañ 'vo ar gwellañ - ar c'hentañ ar gwellañ - an trummañ ar gwellañ - ar primañ ar gwellañ - ar buanañ ma vo gellet - na zale ket d'ober da dra - ar c'hentañ n'eo ken ar gwellañ ; *je größer er wird*, *je stärker wird er*, seul vui e kresk, seul greñvoc'h e teu da vezañ, seul vuic'h e kresk, seul greñvoc'h e teu da vezañ ; *je mehr er trinkt*, *desto durstiger wird er*, dre ma ev e teu itik, bep ma ev e teu itik ; *je enger die Höhenlinien beieinander liegen*, *umso steiler ist das Gelände*, seul dostoc'h e vez ar c'hrommennoù-live an eil ouzh eben, seul sershoc'h e vez an dachenn ; *je mehr sie heranwachsen*, *desto markanter unterschieden sie sich äußerlich voneinander*, dre ma kreskent e teue disheñvel neuz dezho, a-feur ma kreskent e teue disheñvel neuz dezho, a-vuzul ma kreskent e teue disheñvelaet kalz ; *je näher er kam*, *desto deutlicher hörte er die Stimmen der Sänger*, dre ma tostae e kleve fraeshoc'h mouezhioù ar ganerien, evel ma (a-feur ma, bep ma, a-vuzul ma) tostae e kleve fraeshoc'h mouezhioù ar ganerien ; *je höher der Berg*, *desto reiner die Luft*, seul uheloc'h ar menez, seul yac'husoc'h an aer ; *je weniger er arbeitet*, *desto weniger will er arbeiten*, seul nebeutoc'h a labour a ra, seul nebeutoc'h en devez c'hoant ober - nebeutoc'h a-se e labour, nebeutoc'h a-se en devez c'hoant labourat - seul nebeutoc'h, seul welloc'h ; *je toller*, *desto besser - je mehr*, *desto besser - je mehr Leute*, *desto besser die Stimmung*, an dud, seul vui a vez anezho, seul vui a joa a vez diouto - forzh tud, forzh plijadur - pa vez ar muiañ tud, e vez ar brasañ plijadur - muiañ keuneud, brasañ tantad - seul vui, seul well - seul vuic'h, seul welloc'h ; *je mehr Geld*, *desto mehr Zinsen*, e lec'h emañ ar mor emañ ar pesked, d'ar mor e ya ar pesked, an arc'hant a c'hounez an arc'hant, gant arc'hant eo e c'hounezer arc'hant,

segal a zegas segal ; *je seltener eine Ware ist, desto höher steigt ihr Preis*, ar rouezded a laka priz ar marc'hadourezhioù da greskiñ - seul vui ma vez rouez ar varc'hadourezh, seul vui e vez gwerzhet ker ; *je höher die Nachfrage, desto höher der Preis*, pa vez reked eus un dra e vez bepred ker, a-feur ma kresk ar goulenn e kresk ar priz ivez, a-vuzul ma kresk ar goulenn e kresk ar priz ivez ; **5.** diouzh, hervez, a-zalc'h ouzh, a-gevreizh gant ; *je nachdem, je nach den Umständen*, diouzh an degouezhioù, diouzh ma vez, diouzh ma vo, diouzh ma vo an dro, diouzh an dro, diouzh ma vo tro, diouzh e gont, diouzh ma vo kont, diouzh m'emañ kont, se 'zo hervez, diouzh (hervez) an degouezh, hervez an darvoudoù, diouzh an darvoudoù, hervez (diouzh) ma tegouezho, hervez pezh a c'hoarvezo, diouzh stad an traoù, diouzh ma tegouezh ; *je nach Qualität der Crêpes*, hervez madelezh pe fallentez ar c'hrampouezh ; *je nachdem, ob er recht hat oder nicht*, hervez ma vo ar wirionez gantañ pe get ; *je nachdem, ob Sie mächtig oder gering sind [La Fontaine]*, diouzh ma viot galloudek pe tavantez ; *je nachdem, was er mir sagt*, diouzh a lavaro din, diouzh ma lavaro din ; *je nach seinem Vermögen*, a-zalc'h ouzh e beadra, pep hini hervez e beadra (hervez e aez), pep hini diouzh e c'hounidoù ; *je nachdem, wie man aufgelegt ist, je nachdem, wie man gelaunt ist*, diouzh an tuet mat pe fall ma vezer, diouzh an troet mat pe fall ma vezer ; *je nach Laune*, diouzh ma vez troet u.b., hervez ma vez imoret mat pe fall u.b., hervez e froudennoù, a-zalc'h ouzh e froudennoù ; *je nach Gemütslage*, hervez pleg e spered ; *je nach Größe des Grundstücks*, diouzh ar bras m'eo an dachenn ; *je nach Lage*, diouzh m'emañ kont, diouzh stad an traoù, hervez ma tegouezho ar bed, hervez ma troio ar stal, diouzh e gont ; *je nach den Verhältnissen (den Umständen)*, hervez an doareoù, diouzh ma vo kont, diouzh an degouezhioù (an darvoudoù), diouzh ma tegouezho, hervez ma tegouezho, hervez ma tegouezho ar bed, diouzh ma vo an dro, diouzh ma vo ; *je nach Anzahl der Kinder*, hervez an niver a vugale o deus ; *je nach Leistung müssen sie bezahlt werden*, diouzh a labouront e tleont bezañ paeet ; *das ist je nachdem*, se 'zo hervez ; **6.** *oh je ! ach je !* kern va buoc'h !

Jeanne d'Arc b. : [istor] Janed Ark b.

Jeans b. (-,-) : **1.** bragoù jeans g., bragoù jean g., jeans g./ls., jean g. ; *er war angetan mit Jeans und T-Shirt*, paket e oa en ur bragoù jeans hag un t-shirt ; *diese Jeans läuft garantiert nicht ein*, distrizhaus eo ar bragoù jeans-se ; **2.** [gwiad.] denim g., jean g.

Jeck g. (-en,-en) : [rannyezh] **1.** den o veurlarjezañ g., maskaradenn b., kailharenn b., meurlajezenn b. ; **2.** diod g. [*liester* dioded, diodien]), inosant g., beulke g., alvaon g., genaoueg g., genaoueg echu g., glaourenneg g., pampez g., nouch g. [*liester* nouched], loñseg g. [*liester* loñseged], genoù klapez g., glapez g., genoù da bakañ kelien g., genoù patatez g., genoù gwelien g., alvaon g. [*liester* alvaoned, alvaoneien], houperig g., bourjin g., bleup g., jaodre g., balbouzer g., geolieg g., beg don g., beg bras g., genoù bras g., genoù frank g., begeg g., bajaneg g., balteg g., papelod g., droch g., penn droch g., penn lor g., pennsod g., diskiant g., darsod g., loukez g., kloukez g., gogez g., penn luch g., magn g., louad g., lichefre g., lochore bras g., buzore g., penn beuz g., penn sot g., keuneudenn b., kanuchenn b., penn-bazh g., penn-skod g., penn peul g., leue g., barged g., Yann seitek g., Yann banezenn g., Yann diwarlerc'h g., Yann beul g., Yann yod g., Yann al leue g., Fañch ar Peul g., Yann ar peul karr g., panezenn b., patatezenn b., patoenn b., paganad g., pothouarn g., podig g., impopo g., mab-azen g., magn g., droch ar pardon g., penn maout g., loufer g., paourkaezh nouch g., paourkaezh penn

brell g., brell g., penn-bailh g., penn-bazh g., penn peul g., penn leue g., penn azen g., brichin a zen g., brichin g., brizh g., buoc'hig an Aotrou Doue b., kaezh g. [*liester* kaezhed], kaezh-Doue g., makez cheulk g., makez tamm paotr fin g., makez penn leue g., leue dour g., leue brizh g., leue geot g., beg leue g., mell baja g., jostram g.

jedenfalls Adv. : **1.** memes tra, d'an (da) nebeutañ, da vihanañ, bepred, atav, a-wael, a-c'hoel, a-c'hwel, evelkent, evelato, alato, alato ivez, ha c'hoazh, koulskoude, e-se, nag evit-se, evit-se, diantav ; *das erzählt man sich jedenfalls*, ar vrud-se a zo a bep tu bepred, evel-se emañ ar vrud bepred ; *das ist jedenfalls etwas*, kement-se bepred eo, kement-se atav eo, kement-se gounezet, kement-se muioc'h, gwelloc'h fav eget netra, nebeudig a ra vad, nebeud a ra vad ; *sie müssen sich jedenfalls darum kümmern*, bepred eo e tleont pleal gant se ; *Sie aber müssen jedenfalls kommen*, deuet c'hwil, a-c'hwel ! ; *er war jedenfalls ehrlich genug*, es zu gestehen, aluzen en doa bet memes tra oc'h anzav an dra-se - aluzen en doa bet, kement-se, oc'h anzav an dra-se - onest a-walc'h e oa bet bepred evit en anzav - da vihanañ e oa bet onest a-walc'h evit en anzav ; **2.** bep tro - bepred - forzh penaos - forzh petailh - n'eus forzh penaos - petra bennak a vez / erruet pe erruo / bezet pe vezo / bezet pe vezet / petra bennak a vez (Gregor) - gant a ri - kousto pe gousto - koustet a gousto - koust pe ne goust - tu priz, tu miz - seul priz, seul miz - daoust pe zaoust - dre hent pe hent - a-gleiz pe a-zehoù - a-dreuz pe a-hed - e pep darvoud - e pep degouezh - bezet drouk, bezet mat gant neb a garo.

jedenorts Adv. : dre-holl, e pep lec'h, n'eus forzh pelec'h, ne vern pelec'h, a draoñ da laez, krec'h-ha-traoñ, krec'h-traoñ.

jeder / jede / jedes **1.** anv-gwan diskouezañ : pep, bep, kement, seul ; *zu jeder Stunde*, da bep eur ; *zu jeder Zeit*, n'eus forzh peur, da bep eur, da bep mare, da bep koulz, da bep frap, da bep taol, da seul daol, da bep momed, koulz pe goulz, d'ur pe amzer, da nep mare, e nep amzer, atav, bepred, tro-distro, poent pe boent, e poent pe boent, e mare pe vare, e pep mare, e pep amzer, forzh pegoulz, abred ha diwezhat, noz-deiz, [dispredet] e pep kentel ; *zu jeder Tages- und Nachtzeit*, da bep mare, da bep koulz, forzh pegoulz, n'eus forzh peur, abred ha diwezhat, noz-deiz ; *auf jeden Fall, in jedem Fall*, bep tro - bepred - forzh penaos - n'eus forzh penaos - forzh petailh - erruet pe erruo / bezet pe vezo / bezet pe vezet / petra bennak a vez (Gregor) - gant a ri - kousto pe gousto - koustet a gousto - koust pe ne goust - tu priz, tu miz - seul priz, seul miz - daoust pe zaoust - dre hent pe hent - a-gleiz pe a-zehoù - a-dreuz pe a-hed - e pep darvoud - e pep degouezh - bezet drouk, bezet mat gant neb a garo ; *ich besuche Sie auf jeden Fall*, ne c'hwitin ket da vont d'ho kwelet ; *jeder andere*, pep hini all ; *wie jeder andere auch*, evel kement den 'zo, evel pep hini ; *wie jeder andere auch muss er sich ernähren und kleiden*, kof ha kein en deus da zerc'hel evel ar re all ; *das kannst du so gut wie jeder andere*, ober a rez an dra-se koulz ha nikun ; *du machst die Arbeit besser als jeder andere*, ober a rez gwell eget den all ebet ; *so machen wie jeder andere auch*, ober ar c'hiz ; *jeder Zehnte*, bep dek den, pep dek den, unan diwar zek, unan dre bep dek ; *jede Nacht*, bemnoz, bep noz ; *jeden Tag*, bemdez, bemdez-c'houlou, bep penn deiz, bep tamm bemdez, ken alies ha bemdez, bemdez-bemdez, bemdez-resis ; bemdez-buhez, bep deiz ; *jeden Tag, den Gott macht*, bemdez-Doue ; *jeden Tag und manchmal öfter*, bemdez pe liesoc'h ; *wir bekamen jeden Tag immer abwechselnd mal Haferbrei mal Kartoffeln*, yod kerc'h bep daou zevezh a veze, war eil gant patatez ; *jeden Sonntag*, bep Sul ; *jeden Abend*, bemnoz, bep noz ; *jeden Morgen*, bep beure ; *jedes Mal*, bewech, bep gwech, bep

taol, seul daol, seul wech, bep tro, seul dro, atav, ordinal, sav-taol, ingal, bepred ; *jedes Mal, wenn ...*, seul dro ma, bewech ma, bep gwech ma, ken lies ha ma, ken lies ma, bep tro ma, seul wech ma, bep taol (seul wezhiad, seul wechad) ma, kel lies gwech ma, kel lies gwech ha ma, ken lies gwech ma, ken lies gwech ha ma, ken alies gwech ma, ken alies gwech ha ma, ken alies tro ma, ken alies a dro ma, ken lies taol ma, ken lies taol ha ma, ken lies a daolioù ha ma, kement gwech ma ; *jedes Mal, wenn er dazu Lust hatte*, bep tro m'en deveze c'hoant ; *jedes Mal, wenn er kam, erhielt er Prügel*, kel lies gwech e teue, kel lies a daolioù a dape - kel lies tro ma teue e tape taolioù ; *jeden zweiten Tag*, a bep eil deiz, bep eil deiz, pep eil deiz, bep daou zevezh, bep eil devezh, un deiz diwar zaou, un deiz war bep daou ; *jeden zweiten Tag bekomme ich von ihr eine Flasche Milch*, beb eil devezh em bez ur voutailhad laezh diganti ; *jedes zweite Jahr*, bep eil bloaz, bep daou vloaz ; *jedes zweite oder dritte Jahr*, bep daou pe dri bloaz ; *am ersten Mai jedes Jahres*, bep bloaz da gala-Mae (da gala-hañv, gant kala-Mae, gant kala-hañv) ; *jeden Ersten*, d'ar c'hentañ eus pep miz ; *jedes vierte Jahr*, bep pevar bloaz, diouzh an eil pevar bloaz d'egile ; *in jedem Land*, e pep bro, e kement bro a zo ; *jedes dritte Fenster*, bep tri frenestr, pep tri frenestr ; *diese Konstruktion kann jedes mögliche Gewicht tragen*, ar savadur-se a zo gouest da skorañ n'eus forzh peseurt pouez ; *man konnte jedes leiseste Geräusch vernehmen*, an disterañ trouz a veze klevet ; *die Uhr schlägt jede Viertelstunde*, seniñ a ra an horolaj bep kardeur ; *jedes Mittel war ihm gut*, graet en dije n'eus forzh petra evit dont a-benn eus e daol, graet en dije n'eus forzh petra evit tennañ e daol ; *jeder Wunsch wird Ihnen erfüllt*, goulennit hag ho po ; *in jeder Hinsicht*, e pep keñver, a bep hent, e pep hent, e kement stumm a zo holl, e pep feur, e pep giz, e pep andred, e pep feson ; *auf jede Art und Weise*, mod pe vod, e pep hent / pep hent / e pep feson / e pep keñver (Gregor), e kement feson 'zo, e pep feson ; *jeder Beliebige*, n'eus forzh piv, ne vern piv, nep piv bennak / piv bennak / kement hini / kement den (Gregor).

2. Raganv-diskouezañ : pep hini, pep unan, pep den, kement hini, kement den, kement unan, ken lies hini, ken alies a hini, hini ; *jeder nach seinen Fähigkeiten, jedem nach seinen Bedürfnissen* ! pep hini hervez e varregezhioù, da bep hini hervez e ezhommoù ! ; *jeder nach seinen finanziellen Möglichkeiten*, pep hini diouzh an aez en deus, pep hini diouzh e c'halloud, pep hini diouzh e aez, pep hini diouzh e voaien, pep hini diouzh e beadra, pep hini a ya diouzh e aez, diouzh ar c'heuneud e vez graet an tan, diouzh an aez eo kas ar saout er-maez, nebeut e ranker dispign pa ne c'hounezer ket kalz, ar paour a vank dezhañ malañ munut, bez' e ranker ober an eured gant ar pezh a dud 'zo ; *jeder, der / jede, die*, pep den a gement a, kement hini a, kement den a, kement a, a gement a, neb a, neb piv bennak a, piv bennak a ; *nicht jeder, der in den Krieg zieht, muss sterben*, ne vez ket lazhet kement hini a ya d'ar brezel, kement a ya d'ar brezel ne vezont ket lazhet ; *jeder, der vorbeikam, wurde vom Hund angegriffen*, ar c'hi a lamme gant kement den a dremene, ar c'hi a lamme war gement den a dremene dre eno ; *mit jedem, der litt, hatte er Mitleid*, truez en doa ouzh kement a oa stag ar boan outo ; *nach dieser kurzen Pause ergriff jeder seinen Wanderstock*, goude an ehanig-se e krogjont pep hini en e vazh-vale ; *ein jeder begab sich nach Hause, jeder ging allein zu sich nach Hause*, mont a rejont pep hini d'e gêr, pep unan a yeas da glask e lojeiz ; *das schaffst du so gut wie jeder*, gouest out d'ober al labour-se kenkoulz hag hini, gouest out d'ober al labour-se kenkoulz ha nikun ; *er kennt die Gegend besser als jeder andere*, anavezout a ra ar vro gwelloc'h eget nikun ; *auf*

jeden entfallen zwei Brote, pep a ziv dorzh vara a vo roet (a zo da reiñ) dezho, div dorzh vara a vo roet (a zo da reiñ) dre benn, div dorzh vara a vo roet (a zo da reiñ) dre zen, div dorzh vara a vo roet (a zo da reiñ) dre bep den ; *jeder hat fünf davon bekommen*, bet o deus pep a bemp ; *zwei Frauen, jede auf einem weißen Pferd*, div vaouez war bep a varc'h gwenn ; *jeder auf einem Pferd*, pep a varc'h dindano ; *jeder trug einen Korb*, ganto e oa pep a baner en o daouarn ; *die Mädchen hielten jede eine Handtasche in der Hand*, ar merc'hed a veze pep a sac'hig ganto war-bouez o dorn ; *jeder einzelne*, pep unan ; *jeder von euch*, pep unan ac'hanoc'h, kement hini a zo ac'hanoc'h, kement den a zo ac'hanoc'h, kement unan a zo ac'hanoc'h, ken lies hini a zo ac'hanoc'h, ken alies a hini a zo ac'hanoc'h ; *jeder an Ihrer Stelle*, n'eus forzh piv en ho lec'h ; *jeder einzeln betrachtet, jeder für sich betrachtet*, pep hini en e bart ; *jeder von uns beiden wird es so tun, wie es ihm beliebt*, te a raio da giz ha me a raio va hini ; *gebt jedem eins*, roit dezho pep a hini ; *als Spielzeug hatte jeder ein Schwert bekommen*, bet o doa pep a gleze evel c'hoariell ; *jeder hat sein eigenes Zimmer*, pep a gambr o deus ; *jeder von uns*, kement a zo ac'hanomp-holl, pep unan ac'hanomp, kement hini a zo ac'hanomp, kement den a zo ac'hanomp, kement unan a zo ac'hanomp, ken lies hini a zo ac'hanomp, ken alies a hini a zo ac'hanomp ; *das Gesetz bestraft jeden, der schuldig gesprochen wird*, neb piv bennak (piv bennak, kement hini, kement den, pep den a gement) a zo bet disklêriet kablus, a vez kastizet gant al lezenn ; *allen und jedem zum Trotz*, allen und jedem zum Trotz, daoust da bep tra, daoust d'an avelioù enep, en desped d'an holl gontroliezhioù, en desped d'ar skoselloù lakaet war e hent, a-dreuz drez ha spenn, en enep d'an holl ; *ein jeder*, pep hini, pep unan, an holl dud, kement den a zo, pep den a gement ; *alles und jedes*, kement hini a zo anezho, an holl gweitbunan ; *[kr-] jedem das Seine*, e hini da bep hini / da bep hini e dra (Gregor) - da bep re e eur - pep hini e lod - pep hini e hini - pep hini e gont - panerig da verserig - ar baner hervez ar merser - ouzh pep stad eo stag he foan - e stad a zo da bep unan, darn a labour, darn all a gan - da bep hini hervez e oberoù ; *jedem nach seinem Geschmack*, da bep hini e vlaz, logod d'ar c'hazh, eskern d'ar chas - evit plijout d'an holl eo dleet bezañ fur ha foll - pep hini en deus e c'houst, evel-se emaoomp tout ; *jeder ist sich selbst der Nächste*, pep manac'h a bed evit e sac'h - pep manac'h evit e sac'h - e pep tra e klask pep den tennañ begig e spilhenn - ur micherour diouzh an deiz a garfe 've noz da greisteiz - pep hini war e besk - pep hini evit e gont - pep hini evit e sac'h - pep den ne glask nemet e vad e-unan - pep hini a skrap d'e veg gwellañ ma c'hell - truez zo marv ha karantez zo interes - n'eus ket a garantez na mann ebet etre an dud - emañ an traoù diouzh krap, an neb a dap a dap, an neb na dap ket a skrap - erru eo an holl dud fall pe falloc'h ; *jeder für sich*, pep hini war e besk, pep hini evit e sac'h, pep manac'h a bed evit e sac'h, pep manac'h evit e sac'h, pep hini evit e gont, pep hini e dan ha pep hini e vutun, pep hini evitañ e-unan (Gregor) ; *jeder kocht sein eigenes Süppchen*, pep hini a ra e jeu en e bart e-unan, pep unan a ra e jeu diouzh e du, pep unan a denn d'e du ; *wie jeder andere auch*, evel kement den a zo, evel pep hini ; *jeder ist Herr in seinem Hause*, pep ki 'zo mestr en e di, pep ki a zo hardizh en e di, pep ki a harzh en e di.

jederlei Adv. : a bep seurt.

jedermann raganv-diskouezañ : pep hini, pep unan, kement hini, kement den ; *es ist nicht jedermanns Sache*, an dra-se n'eo ket afer n'eus forzh piv ; *Herr Jedermann*, an aotrou "n'eus-forzh-piv-eus-n'eus-forzh-pelec'h", un den a nep hini g.,

ar peanv war ar straed g., Yann forzh piv g. ; *für jedermann erschwinglich*, en amen d'an holl, en ardremez an holl.

jederzeit Adv. : n'eus forzh peur, da bep eur, da bep mare, e pep mare, da bep koulz, da bep frap, da bep taol, da seul daol, da bep momed, koulz pe goulz, d'ur pe amzer, da nep mare, e nep amzer, atav, bepred, tro-distro, poent pe boent, e poent pe boent, e mare pe vare, e pep amzer, forzh pegoulz, abred ha diwezhat, noz-deiz, a-drebad, [dispredet] e pep kentel ; *auf Verlangen jederzeit vorzuzeigen*, da ziskouez pa vo (pa vez) goulennet, da ziskouez bewech ma vo (bewech ma vez) goulennet ; *du kannst jederzeit zurück !* distreiñ a ri pa'z po c'hoant ! distreiñ a ri pa gari ! distreiñ a ri pa blijjo ganit !

jedesmal Adv. [ar stumm reizh abaoe adreizh ar reizhskrivadur 'zo : **jedes Mal**] bewech, bep gwech, bep taol, seul daol, seul wech, bep tro, seul dro, atav, ordinal, sav-taol, ingal, bepred.

jedoch Stagell genurzhañ : koulz all, padal, evelkent, neoazh, koulskoude, evelato, avat, ha c'hoazh, met, nag evit-se, memes tra ; *jedoch das war ein kurzes Glück*, (Hebbel), koulz all, berrbad e voe o levenez - met buan e troas al levenez da joa vil - met buan e cheñchas ar blijadur e tourmant hag e glac'har ; *ich glaubte, es wäre dort was los gewesen, ich habe mich jedoch zu Tode gelangweilt*, me a gave din em befe bet plijadur, ha padal e oan bet enoeet marv ; *sie wollten mit dem Flugzeug hinfliegen, werden jedoch mit dem Zug fahren müssen*, edont e soñj beajiñ dre nijerez ha padal e rankint mont gant an tren ; *er lag wach auf seinem Bett, jedoch seine Augenlider waren geschlossen*, dihun e oa en e wele, daoust ha kloz e valvennoù ; *ich habe den ganzen Vormittag am Motor herumgebastelt und bin jedoch noch nicht fertig*, e-pad ar mintinvezh on bet war-dro ar c'heflusker ha c'hoazh n'em eus ket echuet gantañ ; *ich wollte ins Kino, mein Freund jedoch nicht*, c'hoant am boa mont d'ar sinema, va mignon avat ne felle ket dezhañ dont ; *es war schon spät, die Mutter jedoch arbeitete noch*, diwezhat e oa dija, ar vamm avat a laboure c'hoazh ; *wir warteten auf ihn, er kam jedoch nicht*, gortozet hor boa anezhañ, met n'e oa ket deuet ; *er wollte mir helfen, er kam jedoch nicht*, c'hoant en doa bet sikour ac'hanon, met ne oa ket deuet ; *er konnte jedoch die Wahrheit herausfinden*, deuet e oa a-benn da c'hrouzout a wirionez memes tra.

Adv. : met, hogen, memes tra ; *er ist zwar sehr alt, jedoch ist er noch rüstig*, kozh-kenañ eo a-dra-sur, met chomet eo koujour memes tra - kozh-mat eo met e gont a zo ennañ c'hoazh ; *jedoch habe ich Weib und Kind zu Hause*, ur vaouez ha bugale a zo war va c'harg memes tra, ur vaouez ha bugale am eus war an dorzh memes tra, eureudet ha bugaleet on memes tra ; *er versuchte es mehrfach, jedoch misslang es immer wieder*, klasket en doa meur a wech, met ne oa ket deuet a-benn ; *sie versprach zu kommen, jedoch war ihre Mutter krank*, lavaret he doa e teufe, met klañv e oa he mamm ; *er lag wach auf seinem Bett, jedoch waren seine Augenlider geschlossen*, dihun e oa en e wele, daoust ha kloz e valvennoù.

jedweder / jedwede / jedwedes anv-gwan : pep, bep, kement.

Raganv : pep hini, pep unan, kement hini, kement den, nep, nep piv bennak, piv bennak, pep den a gement.

Jeep® g. (-s,-s) : 1. jip® g. ; 2. karr-tan treuz bro g., P. karr-saout g.

jegliche / jeglicher / jegliches anv-gwan amresis : pep, bep, kement ; *wie können sie nur fernab von jeglicher Zivilisation leben ?* penaos e reont evit padout keit-se eus pep lec'h ? penaos e reont evit padout keit all eus pep lec'h ? penaos e

reont evit bevañ en o unan paour ? ; *ohne jegliche Vorwarnung*, hep berzadenn a nep seurt ; *ohne jegliches Schamgefühl, bar jeglichen Schamgefühls*, gwerzhet e vezh gantañ, staotet e vezh gantañ ; *er war nicht völlig bar jeglichen Schamgefühls*, mezhigoù en doa memes tra ; *anwesend waren Politiker jeglicher Couleur*, eno e oa politikourien a bep liv.

Raganv amresis : pep hini, pep unan, kement hini, kement den, nep, nep piv bennak, piv bennak, pep den a gement.

jeher Adv. : *seit jeher, von jeher*, a-holl-viskoazh, a-viskoazh, a-hed ar wech, evit ar wech, a-zoug ar wech, e-doug ar wech, a-vepred, a bep mare, a-hed an amzerioù, a bep amzer, dalc'hat, abaoe ez eus koun, aba 'z eus koun, abaoe an amzerioù koshañ, a bep memor den / en tu-hont da soñj Mab-den (Gregor).

Jehova g. (-s) : [relij.] Jehovah g., Jehova g., Yave g. ; *Zeuge Jehovas, Jehovas Zeuge*, test Jehova g.

Jehovah g. : [relij.] Jehovah g., Jehova g., Yave g.

jein Adv. : ya ha nann war un dro.

Jelängerjelier n. (-s,-) : [louza.] gwezvoud str., bezvoud str., boued-gavr g., gavrvoud g., gwial-gavr g., iliaevrez g., troad-bleiz g.

Jelängerjelierblüte b. (-,-n) : bronnig ar c'havr b., bronnig ar c'had b., bronn goukoug b. ; *Saft der Jelängerjelierblüte*, laezh-gavr g., laezh-koukoug g.

jemals Adv. : biskoazh, biken, morse, c'hoazh, ur wech bennak, d'ur peamzer, un devezh pe unan all, deiz pe zeiz, un deiz pe zeiz, ur pezeiz, ur pedeiz, ur peur bennak, mare pe vare, ur mare pe vare, d'ur mare bennak, tro-pe-dro ; *hat man jemals so etwas gesehen ?* biskoazh kement all ! biskoazh em buhez kement all ! biskoazh c'hoazh ! biskoazh Doue kement all ! biskoazh oueskoc'h ! sada biskoazh ! un estlamm gwelet ! n'eo ket ur fall gwelet seurt arvestoù ! ur bam eo ! peadra a zo da vout balpet ! peadra a zo da vamañ ! kur gaer ! ur gur gaer ! ; *das spannendste Buch, das ich jemals zu lesen bekommen habe*, al levr plijusañ ez eus bet dichañset din lenn ; *ob er jemals wieder gesund wird, ist fraglich*, n'eo ket sur tamm ebet e teuo en-dro en e yec'hed ; *keiner von uns wird dich jemals im Stich lassen*, morse ne lezimp ac'hanout war ar beoz.

jemand raganv amresis : unan bennak, unan bennaket, unan, hini, den, den pe zen, hini pe hini, unan pe unan, [dispredet] ur re bennak, ur re, ur re pe re, ur peden g. ; *ist jemand da drin ?* ha tud 'zo e-barzh an ti ? tud 'z eus ? tud 'zo ? ; *jemand hatte mich gerufen*, unan bennak en doa galvet ac'hanon ; *has du jemanden gesehen ?* ha gwelet ec'h eus bet unan bennak ? ; *ist jemand dafür zuständig ?* daoust hag afer den eo kement-se ? ; *jemand anders*, unan bennak all, hini all ; *jemand Unbekanntes*, unan bennak dianav, un neb piv bennak g. ; *jemand Entschlossenes*, un den mennet start g. ; *ein gewisser Jemand*, unan bennak pehini ne anvin ket, unan bennak ha te oar piv eo, un neb piv bennak, ur peanv bennak g., ur peanv g., an den-mañ-den g., neb-mañ-neb. ; *jemanden mit jemand anderem in Verbindung setzen*, kehentaat u.b. gant unan all, lakaat u.b. kehent gant unan all ; *jemandem eine Freude bereiten*, ober plijadur d'unan bennak ; *bleiben wir hier, falls noch jemand kommt !* chomomp amañ betek-gouzout na zeufe unan bennak c'hoazh ! chomomp amañ betek-gouzout na zeufe unan pe unan c'hoazh ! chomomp amañ betek-gouzout na zeufe hini pe hini c'hoazh ! chomomp amañ betek-gouzout na zeufe den pe zen c'hoazh ! chomomp amañ rak na zeufe unan bennak c'hoazh ! ; *ohne jemanden zu sehen*, hep bezañ gwelet nikun, hep bezañ gwelet hini, hep bezañ gwelet den, hep bezañ gwelet ur penn ki, hep bezañ gwelet foeltr den.

Jemen n. : *Jemen, der Jemen*, Yemen b.

Jemenit g. (-en,-en) : Yemenad g. [*liester Yemeniz*].

jeminitisch ag. : yemenat.

jener / jene / jenes 1. anv-gwan diskouezañ : ar ... -se, al ... -se, an ... -se, ar ... -hont, al ... -hont, an ... -hont ; *zu jener Zeit*, d'ar mare-se, d'ar c'houlz-se, da neuze, a-benn neuze, en amzer-hont ; *an jenem Tag*, en deiz-se, en deiz-hont ; *von jenem Tag an*, diwar an deiz-se ; *in jener Nacht*, en noz-hont ; *an jenem Morgen war es kalt*, evit ar beure e oa yen ; *auf jene Weise*, e-giz-hont, evel-hont ; *in dieser oder jener Hinsicht*, war ur poent pe boent, e poent pe boent, e keñver pe geñver, tu pe du, e tu pe du, en tu pe du, evit ur perzh, en ur mod, en ur mod bennak, en un tu, en ur c'hiz ; *auf diese oder jene Weise*, en un doare pe zoare, en doare-mañ pe en doare-hont ; 2. raganv-diskouezañ : hennezh g., honnezh b., henhont, honhont, hounhont, ar re-se ls., ar re-hont ls., ar re-nezh, an dra-se, an dra-hont ; *dies oder jenes*, hen-ha-hen, an dra-mañ-tra, seurt pe seurt ; *dies und jenes*, an dra-mañ hag an dra-hont ha kalz a draoù all (Gregor) ; *über dieses und jenes sprechen*, kaozeal diwar-benn ket ha netra, kaozeal dilokez, kaozeal jore-dijore, komz diwar-benn tra-pe-dra ; *dieser und jener*, hemañ hag hennezh ; *dieser oder jener*, hemañ-henn, hini pe hini, unan pe unan ; *dieser oder jener von euch*, unan pe unan ac'hanoc'h ; *dieser oder jener von ihren Freunden*, hini pe hini eus o mignoned ; *diesen oder jenen schockieren*, feukañ unan pe unan ; *diese und jene*, homañ hag honhont ; *diese oder jene*, houn-ha-houn, hini pe hini, unan pe unan.

jenseitig ag. : a-dal, war an tu all, enep ; *das jenseitige Ufer*, an tu all eus ar stêr g., ar ribl enep g.

jenseits Adv. : en tu-hont da, en tu all da, dreist ; *jenseits des Ärmelkanals*, en tu all da Vor Breizh, tramor ; *jenseits des Atlantiks*, en tu all d'ar Meurvor Atlantel, tramor ; P. *jenseits des großen Teiches*, en tu all da bark ar siliou, en tu all d'ar Meurvor Atlantel, tramor ; *jenseits des Meeres*, tramor ; *jenseits des Mittelmeers*, en tu all d'ar Mor Kreizdouarel ; *jenseits des Rheins*, en tu all d'ar Roen ; *jenseits der Alpen gelegen*, lec'hiet en tu all d'an Alpoù ; *jenseits der Alpen angesiedelt*, trameneziat ; *Mensch, der jenseits der Alpen lebt*, trameneziad g. [*liester trameneziaded*] ; *jenseits von Raum und Zeit*, en tu all d'an egor ha d'an amzer, er beurbadelezh ; *jenseits des Grabes*, trabez ; *er ist schon jenseits der Fünfzig*, hanter-kant vloaz bet eo, ouzhpenn hanter-kant vloaz eo, muiget hanter-kant vloaz eo, pase hanter-kant vloaz eo, tremen hanter-kant vloaz eo ; *das liegt jenseits meines Verständnisses*, kement-se a zo dreist va maner (va skiant, va foell, va c'hompren, va reiz, va intentamant), setu aze avat ha 'zo dreist va skiant, n'on ket evit kompren an dra-se, n'on ket barrek ouzh traoù a seurt-se, kement-se a zo trec'h da'm gouiziegezh, kement-se a zo trec'h din ; *jenseits allen Verständnisses sein*, bezañ en tu all da spere mab-den, bezañ dreist poell mab-den.

Jenseits n. (-s) : *das Jenseits*, ar bed all g., ar bed-hont g., tir ar re varv g., ar vuhez all b., ar vuhez arall b., ar vro arall b. ; *im Jenseits*, en tu all d'ar bez ; *ins Jenseits abberufen werden*, mont d'ar bed all, mont da Anaon (d'an Anaon), mervel ; *jemanden ins Jenseits befördern*, kas u.b. d'ar bed all (da vro an Anaon, da Anaon, d'an Anaon), peurgas u.b., reiñ e stal (e gont) d'u.b., ober e varv d'u.b., ober e stal (e lod) d'u.b., reiñ e stal ouzh u.b., reiñ taol ar marv d'u.b., lazhañ mik u.b., lazhañ moust u.b., pakañ u.b., ridañ e doull d'u.b., tortañ u.b. ; *eine Stimme aus dem Jenseits*, ur vouezh trabez b. ; [relij.] *das Leben im Jenseits*, ar vuhez all b., ar vuhez arall b.

Jeremias g. (Jeremiä) : [relij.] Jeremias g. ; *die Klagelieder Jeremiä*, klemmganoù Jeremias ls.

Jërriais n. : [yezh.] Jerzenezeg g.

Jersey n. (-s) : Jerzenez b.

Jersey-Rasse b. (-) : [loen.] gouenn Jerzenez b.

Jersey-Kuh b. (-,-kühe) : [saout] jerzenezenn b. [*liester jerzenezenned*].

Jerusalem n. (-s) : Jeruzalem b.

Jesais g. : [relij.] Izai g.

Jesses estl. : Jezuz ! Jezuz-Doue ! Salver Jezuz !

Jesuat g. (-en,-en) : [relij.] jezuad g. [*liester jezuaded*].

Jesuit g. (-en,-en) : [relij.] jezuist g.

Jesuiten- : [relij.] ... jezuist, ... ar jezuisted.

Jesuitenorden g. (-s) : [relij.] urzh ar jezuisted g.

Jesuitentum n. (-s) : [relij.] jezuistegezh b.

jesuitisch ag. : [relij.] jezuistek.

Jesuitismus g. (-) : [relij.] jezuistegezh b.

Jesus g. (Jesu) : [relij.] Jezuz g. [gen. Jesu / ak. Jesus pe Jesum / dat. Jesus pe Jesu / vokativ Jesus pe Jesu] ; *Jesus Christus*, Jezuz-Krist g. [gen. Jesu Christi / ak. Jesus Christus pe Jesum Christum / dat. Jesus Christus pe Jesu Christo / vokativ Jesus Christus pe Jesu Christe] ; *unser Herr Jesus Christus*, Hor Salver Jezuz-Krist g. ; *der Leidensweg Jesu Christi*, Pasion Hor Salver b. ; *Wiederkunft Jesu Christi*, eildonedigezh b., parouzia g. ; *die Offenbarung Jesu Christi*, Diskuliadur Jezuz-Krist g. ; *die Auferstehung Jesu Christi*, Dasorc'hidigezh ar C'hrist b. ; *Jesus Christus ist vollkommen sündlos*, dibec'hus eo Jezuz-Krist ; *Jesus wurde von der Jungfrau Maria geboren*, Jezuz a c'hanas eus ar Werc'hez ; *Jesus starb am Kreuz*, mervel a reas Jezuz war ar groaz ; *das Heiligste Herz Jesu*, ar Galon Sakr b. ; *sich dem Heiligsten Herzen Jesu hingeben*, ober dedi eus an-unan (eus e vuhez) d'ar Galon Sakr ; *Jesus übernahm alle Sünden der Welt*, Jezuz a lamas holl bec'hedoù an dud, Jezuz a zilamas holl bec'hedoù an dud ; *süßester Jesus ! lieblichster Jesus !* va Jezuz !

Jesuskind n. (-s,-er) / **Jesuskindlein** n. (-s,-) : [relij.] *das Jesuskind*, ar Mabig Jezuz g., ar C'hrouadur Jezuz g.

Jesulatschen ls. : soledennoù ls., solennoù ls., sandalennoù ls.

Jet¹ g. (-/s,-s) : [nij.] P. jet g.

Jet² g./n. (-s) : [maenoniezh] maen-jed g., jed g.

Jetlag g. (-s,-s) : [beajoù] skuizhder o tont eus ar c'hemm-eur g., skuizhder o tont eus an dislank eurioù g.

Jeton g. (-s,-s) : jedouer g., jedaouer g., jedenn b.

Jetset g. (-s,-s) : jet-society b., jet-set g./b.

Jetstream g. (-s,-s) : aergasenn b.

Jett g./n. (-s) : [maenoniezh] maen-jed g., jed g.

jetten V.gw. (ist gejettet) : P. mont kuit gant ur c'harr-nij.

jetzige(r,s) ag. : a-vremañ, bremañ, bezant, bremanel, kempred, hiziv ; *die jetzigen Preise*, ar prizioù bremañ ls., ar prizioù o ren ls. ; *jetzige Lage*, stad an traoù bremañ b. ; *im jetzigen Augenblick*, evit bremañ, bremañ, d'ar pred-mañ, dres d'an ampoent ; *in der jetzigen Situation*, diouzh red an traoù hiziv, o vezañ penaos emañ kont hiziv, o vezañ penaos e tro ar bed hiziv, o vezañ penaos e tro ar stal bremañ, o vezañ penaos emañ stad an traoù hiziv, gant stad an traoù er mod 'zo ; *in seinem jetzigen Zustand*, en e stad a-vremañ ; P. *in der jetzigen Zeit*, hiziv an deiz, gant ar vuhez (an amzer) a zo o ren, en amzer a zo o ren, gant ur vuhez (gant un amzer) er mod 'zo, d'an eur hiziv, en eur hiziv.

jetzt Adv. : bremañ, nomañ, en amzer-mañ, er mare-mañ, a-vremañ, pelloc'h, evit c'hoazh, evit bremañ, evit ar mare, evit ar pred, evit ar c'houlz, a-benn bremañ, war-benn bremañ ; *hier und jetzt*, amañ ha bremañ, nomañ-lomañ ; *jetzt oder später*, a-benn bremañ pe a-benn goude ; *wie viel Uhr ist es jetzt ?* pet eur eo pelloc'h ? ; *jetzt ist es Zeit*, deuet eo ar c'houlz (an amzer), bremañ emañ ar c'houlz vat, bremañ eo mont dezhi,

pred eo deomp-ni mont dezhi, setu ar pred, erru eo ar c'houlz d'ober an dra-se ; *ich bin jetzt bereit*, setu-me prest ; *jetzt bin ich bereit !* setu-me prest ! ; *jetzt sind wir ihn los*, setu-ni dijablet anezhañ ; *jetzt werde ich für meine Unbesonnenheit bestraft*, setu-me puniset eus va diboelloù ; *jetzt heißt es Ärmel hochkrepeln*, bremañ eo lakaat eoul kalon, bremañ eo stagañ ganti ; *jetzt heißt es Abschied nehmen*, deuet eo eur an disparti, erruet eo an disparti, sonet eo evidomp kloc'h an digouvi, pred eo deomp kemer hor c'himiad, bremañ emaomp o vont d'ho lezel, n'hon eus mui netra d'ober nemet mont diwar ho tro ; *jetzt fängt es an zu regnen*, setu pelloc'h deuet ar glav ; *er muss jetzt am Ziel eingetroffen sein*, pelloc'h emañ degouezhet, a-benn bremañ emañ erruet ; *und jetzt sagt er ...*, ha setu eñ da lavaret ; *und jetzt wollen sie weg*, ha setu m'o deus c'hoant mont kuit ; *du bist jetzt groß genug*, paotr a-walc'h out bremañ, plac'h a-walc'h out bremañ ; *und jetzt ist aus ihm ein Mann geworden*, pelloc'h ez eus ur gwaz anezhañ ; *jetzt ist Ihre Suppe kalt geworden*, pelloc'h eo riellet ho soubenn ; *jetzt gleich*, bremañ-souden, bremañ-souden-Doue, bremañ-tuchant, kerkent ha bremañ, bremaik, pelloc'h, tuchantik ; *jetzt ist es an der Zeit dafür*, bremañ eo en ober, bremañ emañ ar c'houlz vat, bremañ eo mont dezhi, bremañ eo stagañ ganti, deuet eo ar c'houlz d'ober an dra-se, deuet eo ar mare d'ober an dra-se, erru eo ar c'houlz d'ober an dra-se, setu ar pred, deuet eo ar pred, ar pred a zo deuet, emañ deuet ar mare ; *jetzt oder nie*, bremañ-rik eo en ober, bremañ emañ ar c'houlz, bremañ emañ ar c'houlz vat, bremañ-rik eo mont dezhi, pred eo deomp-ni mont dezhi, setu ar pred ; *für jetzt*, evit bremañ, evit c'hoazh, evit poent, evit an ampoent, evit ar mare, evit ar c'houlz ; *ab jetzt, von jetzt an*, evit a-benn kaer, kerkent ha bremañ, a-benn neuze, a-benn bremañ, hiviziken, a-hiziv, pelloc'h, a-belloc'h, adalek (azalek) bremañ, diwar vremañ, adal bremañ, goude-henn, goude-se, diwar-neuze, adal neuze, a-neuze, abaoe neuze, adal ar c'houlz-se, a-c'houdevezh, avamañ, diwar ar c'houlz-se, a-vremañ, a-vremaik, avaze, a-ziwar neuze, a-ziwar an deiz-mañ ; *bis jetzt*, betek amañ, betek neuze, betek-henn, betek bremañ, betevremañ ; *man konnte bis jetzt nicht herausfinden, wo dieser Pharaon bestattet wurde*, n'eus ket bet kavet evit c'hoazh pelec'h eo bet beziet ar faraon-se ; *ich gehe aber jetzt*, me a zo o vont atav, me a zo o vont bepred ; *jetzt, nachdem ..., jetzt, wo ..., bremañ pa, bremañ ma ; da ich jetzt genug Geld zusammenhabe, werde ich einen Wagen kaufen, jetzt, wo ich genug Geld zusammenhabe, werde ich einen Wagen kaufen*, bremañ pa'm eus lakaet a-walc'h a arc'hant a-gostez e prenin ur c'harr-tan ; *jung hatte ich vier geschmeidige Glieder und ein steifes, jetzt, wo ich alt bin, habe ich vier steife und ein geschmeidiges*, a-benn ma oan yaouank em boa pevar ezel soupl hag unan reut, ha bremañ ma'z on deuet kozh em eus pevar reut hag unan soupl ; *es ist jetzt um die zehn Jahre her*, un dek vloaz bennak a zo abaoe, bremañ ez eus un dek vloaz bennak ; *es sind jetzt zwei Jahre her*, daou vloaz 'zo abaoe.

Jetzt n. (-) : / **Jetztzeit** b. (-) : amzer vremañ b./g., bremañ g.

Jeu de Paume n. (-) : [sport] c'hoari an tripod g.

Jeu-de-Paume-Spieler g. (-s,-) : tripod g. [liester tripoderien].

jeweil Adv. : [Bro-Suis] pep re anezho, pep hini anezho, bewech, bep tro.

jeweilige(r,s) ag. : 1. ketep ; *die ausländischen Studenten reisen in ihr jeweiliges Land zurück*, ar studieren estren a zistro pep hini d'e vro ; 2. a vremañ, eus ar mare ; *der jeweilige Präsident*, ar prezidant a vremañ g.

jeweils Adv. : pep re anezho, pep hini anezho, bewech, bep tro ; *zwei Pausen von jeweils zehn Minuten*, daou ehan a zek

minutenn pep hini ; *er schickte jeweils kant Euro*, kas a rae kant euro bewech, kas a rae kant euro bep tro ; *sie gehen in Gruppen von jeweils zehn Mann*, bale a reont dek ha dek, bale a reont dek e pep bandenn ; *alle erhielten jeweils zwei Bücher*, pep a zaou levr a voe roet dezho ; *ich werde jeweils zwei Kisten tragen*, daou-ha-daou e tougin ar c'hasedoù-se ; *auf jeweils sechs Personen entfällt eine Flasche*, roit ur voutailhad da bep c'hwec'h den, ur voutailhad a zo dre bep c'hwec'h ; *jeweils einer von drei*, unan a bep tri, unan dre bep tri, unan diwar bep tri, unan war bep tri ; *von zehn jeweils einer*, unan a zek, unan dre zek, unan diwar zek, unan bep dek, unan bep dek den, unan dre bep dek, unan a bep dek, unan war bep dek, unan seul dek.

jezuweilen Adv. : [dispredet] pep re anezho, pep hini anezho, bewech, bep tro.

Jg. [berradur evit **Jahrgang**] sellit uheloc'h.

Jh. [berradur evit **Jahrhundert**] kantved g.

JH [berradur evit **Jugendherberge**] herberc'h yaouankiz g.

jiddisch ag. : [yezh.] yidich.

Jiddisch n. : [yezh.] yidich g.

Jingle g. (-/s,-s) : [sonerezh, bruderezh] aoudell b. [liester aoudelloù].

Jiu-Jitsu n. (- pe -s) : jiu-jitsu g.

Job g. (-s,-s) : c'hwil g., tamm c'hwil g., tamm labour g., tamm brizhlabor g., implij g., fred g., tamm micher g., gounidegezh b., micher b. ; *einen Ferienjob für den Sommer finden*, kavout un tamm c'hwil a-benn an hañv ; *cooler Job, bequemer Job, gemütlicher Job, ruhiger Job*, abuzetez vrav b., labour zen g., labour koul g., labour koulik a-walc'h g., tamm labour diboan g., P. bertim b. ; *einen coolen Job haben*, P. bezañ bertimet brav ; *ein mieser Job*, ur c'hozh vicher b. ; *er ist neu im Job*, nevez eo war ar vicher, nevez eo er vicher ; *sie sucht einen Job*, emañ o klask fred, emañ o klask labour, emañ o klask krog, emañ o freta, emañ o klask c'hwil, P. emañ o klask sav.

jobben V.gw. (hat gejobbt) : P. labourat diouzh gopr, brizhlaborat, ober un tamm labour bennak, ober hirik ha berrik.

Jobber g. (-s,-) : 1. [Yalc'h] brokaiger g., agioter g. ; 2. den hag a vev diwar tammoù labour dister g.

Jobberei b. (-) : [Yalc'h] agioterezh g., brokaigerezh g.

jobbern V.gw. (hat gejobbt) : [Yalc'h] agiotañ, brokaigañ.

Jobsharing n. (-/s) : rannadur al labour g.

Joch n. (-s,-e) : 1. yev g./b., yevad g./b., suj g. ; *Ochsen unter das Joch bringen, Ochsen ins Joch spannen*, yevañ oc'h en, yevañ ur c'houblad oc'h en, yevañ ur c'houblad ejened, lakaat ejened ouzh ar yev, sterniañ oc'h en, sterniañ ur yevad ejened, sterniañ ur yevad oc'h en ; *den Ochsen das Joch abnehmen*, diyevañ an oc'h en ; *kleines Joch, womit die Ochsen zum Viehmarkt geführt wurden*, bazh-yev b. ; [dre skeud. ha ster rik] *das Joch tragen*, dougen ar yev ; [dre skeud.] *das Joch abschütteln (abwerfen)*, terriñ ar yev, disujañ, en em zisujañ, teuler ar yev a-ziwar e zivskoaz, divazhyevañ, terriñ e rañjennoù ; *Irland blieb frei vom römischen Joch*, lwerzhon a chomas frank diouzh ar yev roman ; *sich aus dem Joch (vom Joch) der kolonialen Unterdrückung befreien*, terriñ yev ar gwaskerezh trevadennel ; *das Joch der Ausbeuterklasse abschütteln*, terriñ yev ar renkad korvoer ; *unter dem Joch des Adels stehen*, bezañ dindan gazel-ge gant an noblañs ; *das Joch auferlegen*, lakaat da sujañ (da blegañ), yevañ ; *jemanden unter das Joch bringen, jemanden unter das Joch beugen*, plegañ u.b. dindan ar yev, lakaat u.b. da sujañ, sujañ u.b., lakaat u.b. da blegañ d'e youl, lakaat u.b. da bladañ d'e veli, lakaat u.b. dindan yev, bazhyevañ u.b., lakaat ar suj war u.b., lakaat u.b. dindan gazel-ge, yevañ u.b., mestroniañ u.b.,

chadennañ u.b., hualañ u.b. ; *sich unter das Joch beugen*, sujañ, plegañ, soublañ, rankout pladañ ; *vom Joch befreien*, divazhyevañ, diyevañ ; *durchs Joch gehen*, rankout pladañ (sujañ, soublañ, en em izelaat) ; *mein Joch ist sanft*, va yev a zo dous ; *das Kaudinische Joch*, [istor] yev Kaodiom [arouez an dismegañs a veze graet d'an drec'hidi] g. ; **2.** [meneziou] ode g. ; **3.** [tisav.] treuziad g., gwareg-pont b. ; **4.** yev da gerc'hat dour g., bazh-yev b. ; **5.** [muzul, gorread] devezh-arat g., pengenn g. / keñver douar g. (Gregor) ; **6.** *Glockenjoch*, maout g.

Jochbalken g. (-s,-) / **Jochbaum** g. (-s,-bäume) : kamarenn b.

Jochbein n. (-s,-e) : [korf.] askorn boc'h g., askorn jod g.

Jochbeinmuskel g. (-s,-n) : [korf.] kigenn a-voc'h b.

Jochbogen g. (-s,-/bögen) : [korf.] gwareg ar voc'h b.

Jochbrücke b. (-,-n) : pont diazezet war bilochou g., pont war bostoù g.

Jochfeld n. (-s,-er) : treuziad pont g.

Jochfortsatz g. (-s,-fortsätze) : [korf.] baleg ar voc'h g.

Jochkissen n. (-s,-) : kondre g.

Jochmuskel g. (-s,-n) : [korf.] kigenn a-voc'h b.

Jochochs g. (-en,-en) : ejen tenn g.

Jochriemen g. (-s,-) : louan b.

Jochring g. (-s,-e) : inar g.

Jochspannung b. (-,-en) : treuziad pont g.

Jochträger g. (-s,-) : skor treuziad g., treust g.

Jochweite b. (-,-n) : hed treuziad g.

Jockei g. (-s,-s) / **Jockey** g. (-s,-s) : [sport] joke g. [*liester jokeed*] ; *die Jockeys gehen zum Wiegen*, mont a ra ar jokeed da bouezañ, mont a ra ar jokeed d'ar bouezadeg.

Jockeydress g. (-es,-e) : kazakenn b., rokedenn b.

Jod n. (-s) : iod g.

Jod n. (-) : [yech.] yod g.

Jodat n. (-s,-e) : [kimiezh] iodat g. [*liester iodatoù*].

Joddämpfe ls. : aezhennoù iodek ls.

jodeln V.gw. (hat gejdelt) : hollaikat, tirolañ, kanañ diouzh giz Bro-Dirol.

jodhaltig ag. : [kimiezh] iodek, iodek.

Jodid n. (-s,-e) : [kimiezh] iodidenn b.

jodidhaltig ag. : [kimiezh] iodidet.

jodieren V.k.e. (hat jodiert) : [kimiezh] iodañ.

Jodierung b. (-) : [kimiezh] ioadur g., iodañ g.

Jodler g. (-s,-) : **1.** kanaouenn diouzh giz Bro-Dirol b., tirolianenn b., hollaika g. ; **2.** kaner diouzh giz Bro-Dirol g., kaner tirolianennoù g.

Jodsilber n. (-s) : [kimiezh] iodidenn arc'hant b.

Jodtinktur b. (-) : [mezeg.] tentur iod g.

Jodoform n. (-s) : [kimiezh] iodoform g., triiodometan g.

Jodwasserstoffsäure b. (-) [kimiezh] trenkenn iodhidrek b.

Joga g./n. (-/s) : yoga g.

joggen V.gw. (hat gejoggt, *evit pouezañ war an dilec'hiañ* : ist gejoggt) : [sport] trotañ, joggañ, galoupat.

Joggen n. (-s) : [sport] trotadenn b., trotañ g., jogging g., frapad galoupat g., frapad redek g., galoupat g.

Jogger g. (-s,-) : [sport] troter g., jogger g., galouper g.

Jogging n. (-s) : [sport] trotadenn b., trotañ g., jogging g., frapad galoupat g., frapad redek g., galoupadenn b., galoupat g.

Jogginganzug g. (-s,-anzüge) : [sport] dilhad trotañ g., dilhad jogging g.

Joghurt g./n. (-/s,-el-s) : yaourt g. ; *Naturjoghurt, Joghurt ohne Zucker oder sonstige Zusätze*, yaourt plaen g. ; *der Joghurt hat längst das Verbrauchsdatum überschritten*, dourennet eo ar yaourt.

Joghurtbecher g. (-s,-) : pod yaourt g., podad yaourt g., yaourt g.

Joghurtbereiter g. (-s,-) : [benveg] yaourterez b. [*liester yaourterezioù*].

Joghurtmilch b. (-) : yaourt g.

Jogi g. (-s,-s) : [relij.] yogi g.

Jogurt g./n. (-/s,-/s) : yaourt g. ; *Naturjogurt, Joghurt ohne Zucker oder sonstige Zusätze*, yaourt plaen g. ; *der Jogurt hat längst das Verbrauchsdatum überschritten*, dourennet eo ar yaourt.

Johann g. / **Johannes** g. : Yann g. ; [relij.] *Johannes der Täufer*, sant Yann-Vadezour g. ; *Gedenktag der Enthauptung Johannes des Täufers*, gouel sant Yann dibenn-Eost g., gouel Yann dibenn-Eost g.

Johanna b. : Janed b., Chann b., Channig b., Jani b. ; [mojenn.] *die Päpstin Johanna*, ar babez Janed b.

Johannesbrief g. (-s,-e) : *die Johannesbriefe*, lizhiri (lizheroù) an abostol Yann Is.

Johannesevangelium n. (-s) : *das Johannesevangelium*, an aviel hervez sant Yann g., aviel sant Yann g.

Johannesgürtelkraut n. (-s,-kräuter) : [louza.] huelenn-wenn b., avron str., louzaouenn-an-draen b., louzaouenn-sant-Yann b.

Johannis n. (-) : gouel sant Yann g., gouel Yann g.

Johannisbeere b. (-,-n) : [louza.] kastilhez str., kastilhezenn b., kastilhez str., kastilhezenn b. ; *schwarze Johannisbeere*, kastilhez-du str. ; *rote Johannisbeere*, kastilhez-ruz str.

Johannisbeergelee g./n. (-s,-s) : [kegin.] kaotigell gastrilhez b.

Johannisbeerlikör g. (-s,-e) : likor kastilhez-du g.

Johannisbeerstrauch g. (-s,-sträucher) : [louza.] kastilhezenn b. [*liester kastilhezenned*], bod-kastilhez g., kastilhez str./g.

Johannisbeertraube b. (-,-n) : [louza.] blokad kastilhez g., kropad kastilhez g.

Johannisblume b. (-,-n) : [louza.] arnika-menez g.

Johannisblut n. (-s) : [louza.] milzoùll g., kanttoulig g., kanttoul g.

Johannisbrot n. (-s) : [louza.] karoubes str.

Johannisbrotbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] gwez karoubes str., karoubezenn b.

Johannisfest n. (-es,-e) : gouel sant Yann g., gouel Yann g., Gouel-Yann g.

Johannisfeuer n. (-s,-) : tantad Sant-Yann g., tantez Sant-Yann g., tantad gouel Yann g. ; *Asche des Johannisfeuers*, ludu tantad Sant-Yann g., ludu tantad gouel Yann g. ; *Versteigerung der Asche des Johannisfeuers*, embann al ludu g.

Johannisglühwürmchen n. (-s,-) : [loen.] preñv-gouloù g., preñv-lugern g., preñv-lugernus g., preñv-glas g., preñv-noz g., preñv-goulaouier g., preñv-tan g., preñv-gweleviat g., c'hwibu-luc'h str.

Johanniskäfer g. (-s,-) : [loen.] **1.** preñv-gouloù g., preñv-lugern g., preñv-lugernus g., preñv-glas g., preñv-noz g., preñv-goulaouier g., preñv-tan g., preñv-gweleviat g., c'hwibu-luc'h str. ; **2.** c'hwil-derv mizh Even g., c'hwil-tann g., c'hwil-Mae g., buoc'h-derv b.

Johanniskraut n. (-s,-kräuter) : [louza.] kanttoul g., kanttoulig g., milzoùll g. ; *Blut-Johanniskraut*, gwenterc'henn b.

Johannislauch g. (-s,-e) : [louza.] ognonetez str., kraksivolez str.

Johannismarkt g. (-es) : Foar Ouel-Yann b., Foar sant Yann b.

Johannistag g. (-s,-e) : gouel sant Yann g., Gouel-Yann g. ; *am Johannistag ist die Hälfte des Jahres vorbei*, Gouel-Yann

a rann ar bloaz e daou damm ; wenn der Johannistag näher rückte, pa dostae da Ouel-Yann.

Johannistrieb g. (-s,-e) : 1. astaol war an diwezhad g., taoladenn war an diwezhad b. ; 2. [dre skeud.] karantez war an diwezhad b., karantez war an oad diskar b., distro yaouankiz g.

Johanniswürmchen n. (-s,-) : [loen.] preñv-gouloù g., preñv-lugern g., preñv-lugernus g., preñv-glas g., preñv-noz g., preñv-goulaouier g., preñv-tan g.

Johanniter g. (-s,-) : herberc'hour sant Yann g., marc'heg sant Yann g., manac'h-ruz g.

Johanniterkreuz n. (-es) : kroaz Valta b., kroaz marc'heien sant Yann b.

Johanniterorden g. (-s) : urzh marc'heien sant Yann g.

johlen V.gw. (hat gejoht) : krial a-bouez-penn, youc'hal, beogal, choual a-bouez-penn, choual a-bouez e benn.

John g. : Yann g.

Joint g. (-s,-s) : P. bazh butun drol b., bazh butun-nij b., bazh butun koul b.

Jointventure n. (-/-s,-s) / **Joint Venture** g. (-/-s,-s) : [kenw.] kenembregerezh g.

Jo-Jo® n. (-s,-s) : yo-yo® g., pun-dibun g. ; *Jo-Jo spielen*, c'hoari pun-dibun.

Joker g. (-s,-) : joker g. [*liester* jokerioù / jokerien].

Jokus g. (-,-se) : farsadenn b., bourd g.

Jolle b. (-,-n) : [merdead.] yol g., kanod g., driver skañv g. ; *Rennjolle*, leverer [*liester* levererioù].

Jölltau n. (-s,-e) : [merdead.] kargahun g.

Jonchée® b. (-,-s) : [keuz] joñchez str., joñchezenn b.

Jonglage b. (-,-n) : [sirk] tro vannikerezh b.

Jongleur g. (-s,-e) : 1. [sirk] banniker g. ; 2. [Krennamzer] a) jangler g., barzh g. ; b) furlukin g., farouell g.

Jongleurin b. (-,-nen) / **Jongleuse** b. (-,-n) : 1. [sirk] bannikerezh b. ; 2. [Krennamzer] a) janglerezh b. ; b) furlukinezh b.

jonglieren V.gw. (hat jongliert) : [sirk] bannikat, c'hoari timolo ; 2. [dre skeud.] *mit den Wörtern jonglieren*, c'hoari gant ar gerioù.

Jonglieren n. (-s) : [sirk] bannikerezh g.

Jonquille b. (-,-n) : [louza.] foeon str., jonkilhez str., boked laezh-ribot g., roz-kamm melen str.

Joppe b. (-,-n) : chupenn b., kalabousenn b., vareuzenn b.

Jordan g. (-/-s) : Jordan g., Jourden g., kanol Jourden b. ; [dre skeud.] *über den Jordan gehen*, mont d'an tu all, mont en tu all, serriñ e levr (e doull), ober (leuskel) e vramm diwezhañ, foeltrañ, lipat (lonkañ) e loa, lonkañ e vabouzen, lonkañ e chik, lonkañ e deod, lakaat e garnaj en driñs, mont d'ar bern, pakañ anezhi, pakañ, serriñ e baraplu, ridañ e baraplu, serriñ e baiplu, ridañ e baiplu, terriñ e neudenn, ober e astenn gar diwezhañ, koll e c'hwitell, koll e groc'henn, treiñ e lagad, ober e dro, ober e lamm gwashañ, ober al lamm, sailhañ er bailh, tortañ, tremen dreist kae ar vuhez, mont d'ar c'hae, distaliañ diwar ar bed, talpiñ, mont er bord all, mont da Gankari, mont d'ar gevred, kreñviñ, kreviñ, pibidañ, disgweañ,

Jordanien n. (-s) : Jordania b.

Jörg g. : Jord g., Jorj g.

Josef g. : Jozef g., Jozeb g., Jos g., Job g. ; *Josef wurde Stammvater eines edlen Geschlechts*, Job a zeuas da vezañ ar c'hef eus ul lignez kaer.

Josefa b. / **Josefine** b. : Josefa b.

Josefsehe b. (-,-n) : dimeziñ paper g., dimeziñ gwenn g.

Josefskraut n. (-s) : [louza.] sikadez g.

Joseph g. : Jozef g., Jozeb g., Jos g., Job g. ; *Joseph wurde Stammvater eines edlen Geschlechts*, Job a zeuas da vezañ ar c'hef eus ul lignez kaer.

Josephskraut n. (-s,-kräuter) : [louza.] sikadez g.

Jot n. (-,-) : 1. [*anv alamanek evit al lizherenn j*] iota g., iot g. ; 2. [*anv kastilhanek evit al lizherenn j*] c'hota g.

Jota n. (-/-s,-s) : iota g. ; [dre skeud.] *es ist auch nicht ein Jota daran zu ändern*, arabat treiñ ur pik ennañ, arabat treiñ ur pik dioutañ ; P. *er will kein Jota (um kein Jota) nachgeben*, delc'her mort (yud, start, gwevn) a ra, ne gil tamm ebet, ne giz neudenn ebet, ne soubl tamm ebet, n'eus pleg ebet ennañ, derc'hel a ra mat d'e askorn, ne gilfe ket an disterañ, ne gilfe ket a-dreuz troad.

Joule n. (-/-s,-) : [fizik] joul g.

Joulesch- ag. : *Joulesches Gesetz*, lezenn Joule b.

Jour fixe g. (-,-,-s,-s) : abadenn danevelliñ sizhuniek b., rentañ-kont sizhuniek g.

Journaille b. (-) : kazetennoù sebeziñ ls., tammoù torch ls.

Journal n. (-s,-e) : 1. kazetenn b., kelaouenn b. ; 2. [kenwerzh.] marilh ar c'hontoù g., deizlevr g. ; 3. emgazetenn b., koundeiziadur g., deizlevr g.

Journalismus g. (-) : kelaouennerezh g., kazetennerezh g. ; *investigativer Journalismus* g., kazetennerezh enklask g.

Journalist g. (-en,-en) : kelaouenner g., kazetenner g. ; *Investigativjournalist*, kazetenner enklasker g., kelaouenner enklasker g. ; *freier Journalist*, *freiberuflicher Journalist*, oefsour g.

Journalistik b. (-) : kelaouennouriezh b., studioù ar c'helaouennerezh ls.

Journalistin b. (-,-nen) : kelaouennerez b., kazetennerez b.

journalistisch ag. : ... kelaouenner, evel kelaouenner, ... kelaouennerezh, ... kelaouiñ, kazetennel ; *journalistischer Stil*, stil kazetennel g.

jovial ag. : 1. madelezh, karantezus ; 2. laouen, drev, drant, seder, lirzhin, gwiv, bagol, bagos, sart, c'hoarzh, ebatus, gae, gailhart.

Jovialität b. (-) : 1. madelezh b., madelezhusted b., karantegezh b., karantelezh b. ; 2. levenez b., laouender g., laouended b., laouenidigezh b., drantiz b., dranted b., dranter g., drevded b., drevder g., drevidigezh b., joa b., joausted b., gaeded b., gaeder g., gaederi b., gaeoni b.

Joystick g. (-s,-s) : lanker c'hoari-video g., dornell c'hoari-video b.

JPEG n. (... von JPEG *pe* JPEG-...) : [stlenn.] reolad JPEG b. jr. : [*berradur evit junior*] mab g.

Jubel g. (-s) : trid g., sourlevenez b., levenez vras b., entan g., birvilh g., trelaterezh g., birvidigezh b., gardisted b., gardister g. ; *der Jubel brach los*, al levenez a zirollas ; *sie brachen in Jubel aus*, o levenez a zirollas ; *die mit Tränen säen, werden mit Jubel ernten*, ar re a had en daeroù a vedo el levenez.

Jubelfeier b. (-,-n) / **Jubelfest** n. (-es,-e) : jubile g.

Jubelfreude b. (-) : sourlevenez b., levenez vras b., entan g., birvilh g., trelaterezh g., birvidigezh b.

Jubelgeschrei n. (-s) : youc'hadennou a levenez ls., grouifadennoù ls., youc'hadez b., youadeg b., youadennoù ls., kennyouc'hadennou ls., kennyouc'hadez b., sourlevenez b.

Jubelhochzeit b. (-,-en) : deiz-ha-bloaz an dimeziñ g.

Jubeljahr n. (-s,-e) : 1. bloaz ar jubile g., bloavezh ar jubile g. ; 2. [tro-lavar] P. *alle Jubeljahre, alle Jubeljahre einmal*, ral a wech, dibaot a-walc'h, dibaot a wech.

jubeln V.gw. (hat gejubelt) : grouifal, diskouez e levenez a-leun, tridal gant al levenez, birvilhañ, bezañ entanet, youal gant al levenez, youc'hal gant al levenez ; *hell (laut) jubeln*, brunellat e levenez, grouifal, tridal gant al levenez, leuskel

youc'hadennou a levez ; *das Volk jubelt über den Sieg*, degemer a ra ar bobl an trec'h gant youc'hadennou a levez ; *wir jubeln im Inneren*, bleuñviñ a ra hor c'halonou ; *jemandem Beifall jubeln*, youc'hal a-leizh korzenn (a-leizh e gorzailhenn, eus holl nerzh e gorzenn) ha strakal e zaouarn en enor d'u.b. V.k.e (hat gejubelt) : P. *jemandem etwas unter die Weste jubeln*, a) teurel war u.b., skeiñ ar bec'h war u.b., skeiñ ar bec'h war kein u.b., teuler ar bec'h war kein u.b., teurel ar bec'h (an digarez) war u.b., teurel ar garez war u.b., kareziñ u.b., lakaat u.b. e gaou, teurel ar gaou war u.b., teurel gaou war u.b., lakaat ur mank bennak war gont u.b., teurel un tamall war u.b., en em zisammañ war u.b., kas un tamall ouzh u.b., lakaat udb war gwall u.b. ; b) en em zisammañ eus udb war u.b., bountañ udb gant u.b.

Jubelruf g. (-s,-e) : youc'h a levez g., youc'hadenn entanet b., youc'hadenn a levez b., grouifadenn b., youadenn b. ; *Jubelrufe*, youc'hadeg b., youadeg b., youc'hadennou ls., youadennoù ls., kenyouc'hadennou ls., kenyouc'hadeg b., sourlevez b. ; *jemanden mit Jubelrufen empfangen*, kenyouc'hañ d'u.b., youal d'u.b., youc'hal d'u.b.

Jubeltag g. (-s,-e) : deiz a joa g., deiz a levez g., devezh a blijadur g.

Jubilar g. (-s,-e) : den hag a vez lidet e 10, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45 pe 50 vloaz labour pe garg g.

Jubilarin b. (-,-nen) : maouez hag a vez lidet he 10, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45 pe 50 vloaz labour pe garg b.

Jubiläum n. (-s, Jubiläen) : 1. [Bibl] jubile g. ; 2. [relij.] jubile g., bloavezh santel g. ; 3. *fünfzigstes Jubiläum*, jubile g. ; *zwanzigjähriges Jubiläum*, ugentveder g. ; *vierhundertjähriges Jubiläum*, pevarc'hantveder g.

Jubiläums- : jubileel, ... jubile, ... ar jubile.

jubilieren V.gw. (hat jubiliert) : grouifal, diskouez e levez a-leun, tridal, birvilhañ, bezañ entanet, youc'hal gant al levez, bezañ ouzhpenn laouen.

Juchart g. (-s,-e) / **Juchart** b. (-,-en) / **Jucharte** b. (-,-n) : [Bro-Suis] devezh-arat g., palefarzh douar g., pengenn g. / keñver douar g. (Gregor).

juchen V.gw. (hat gejucht) : birvilhañ, bezañ entanet, grouifal, youc'hal gant al levez.

Juchert g. (-s,-e) : [Bro-Suis] devezh-arat g., palefarzh douar g., pengenn g. / keñver douar g. (Gregor).

juchhe / juchhu / juchheißa estl. : rip ! you ! you hou hou ! youkou !

Juchten g./n. (-s) : lër Rusia g.

juchten ag. : e lër Rusia, ... lër Rusia.

juchzen V.gw. (hat gejuchzt) : birvilhañ, bezañ entanet, grouifal, youc'hal gant al levez.

Jucke b. (-) : [kleñved] rach g., diskrab g.

jucken V.k.e., V.em. (hat gejuckt / hat sich gejuckt) : 1. debroniñ, klevet debron, kaout debron, kaout kemenerien, ober debron, reiñ krafign da, flemmikañ ; *sich (dat.) die Haut blutig jucken, sich (ak.) blutig jucken*, skrabañ e groc'h betek ar gwad (betek ar bev), en em gravat betek ar gwad (Gregor) ; *die Narbe juckt mich, die Narbe juckt mir*, va figosat a ra va c'hleizhenn ; 2. P. *was juckt dich das ?* ha forzh a zo dit-te ? ! ; *das juckt mich nicht*, ingal (heñvel, hañval, euver, unvan) eo din - heñvel dra eo din - ne ran forzh - 'ran ket fouter kaer - 'ran ket foeltr forzh - ne lakaan van ebet gant an dra-se - ne ran na forzh na brall eus kement-se - ne ran foeltr forzh ebet - se ne ra mann din-me - ne ran ket kaz a gement-se - n'eus ket a gaz din - ne ran foeltr-kaer gant an dra-se - ma'z erru, mat, mar n'erru ket, mat ivez - ne c'hwitan ket - koulz tra eo din - dichastre on diouzh an traoù-se - pe vern din ? - pe vern ouzhin ? - pe laz din-me ? - pe forzh a ran-me ? - pe forzh a ra din ? - pe forzh a zo

din ? - pe forzh din ? - ha forzh a ra din ? - ha forzh a zo din ? - petra a ra se din ? - petra eo an dra-se din ? - pe kaz a ra din ? - ne ran na van na kaoz ouzh kement-se - ne ran forzh a netra - ne ran forzh gant netra - ne ran fouter kaer gant netra - foeltr forzh ne ran - n'emaon ket e chal gant kement-se - diseblant on ouzh kement-se holl - ne ran na man na mordo ouzh kement-se holl - ne ran fouter kaer eus kement-se holl - ne vern ket din - ne laz ket din - evit kelo ar pezh a dalvez kement-se ! - va botez ! ; *das juckt mich nicht, wer heute Geburtstag hat !* me 'ra foeltr fouter' deiz-ha-bloaz piv 'zo ! ; 3. [kr-I] *wen's juckt, der kratze sich*, an hini a sant ar c'hwec'h diouzh e revr e kouezh - sellit ouzh ho potoù hag e welot toull ho loeroù - sell ouzh da seuliou hag e weli toull da loeroù - war stad ar re all neb a gomzo, en em sellet, hag e tavo - war stad re all neb a gomzo mar kar en em sellet a davo - na damallit ket ar re all mar n'oc'h ket hoc'h-unan didamall - dañvad kailharet, peurluviañ ouzh ar re all a glask en em frotañ - ne vezer labezet nemet gant ar fall - pep hini a ra fazioù, an hini na ra ket unan a ra daou.

V.gw., V.dibers. (hat gejuckt) : 1. debroniñ, ober debron, bezañ debronus, flemmikañ ; *es juckt mir*, debron am eus, debron a ra din ; *es juckt mich in den Fingern*, klevet a ran debron em bizied, debron am eus em bizied, kemenerien am eus em bizied, tapet em eus debron em bizied, emañ ar verv em bizied, me a sant ar verv em bizied ; *mich juckt es am Rücken, mein Rücken juckt*, debron am eus e-barch va c'hein ; *es juckt mich im Arm*, ar c'hemener a zo krog em brech ; *es juckt mich in der Wade*, kemenerien am eus e kof va gar ; *kitzelt es oder juckt es ?* tammoù hillig pe tammoù debron 'zo ganeoc'h ? ; 2. [dre skeud.] P. *es juckt mich in den Beinen*, emañ o virviñ war va zreid gant ar c'hoant mont kuit ; *die Zunge juckt ihn*, poan en deus delc'her war e deod, poan en deus derc'hel war e latenn, debron en deus en e deod, debron en deus en e latenn, debron-krug en deus en e deod ; *es juckt ihm am Abzugfinger*, hennezh a zo prim da dennañ, hennezh a zo pront da dennañ, hennezh a ya d'e bistolenn evit kement bramm 'zo tout, hennezh a ya d'e bistolenn evit ket ha netra, hennezh ne vez ket pell evit dic'houinañ e bistolenn, hennezh ne vez ket pell evit lakaat e bistolenn da c'hoari, hennezh a zo un dic'houinour ; P. *es juckt mir in den Fingern*, c'hoant bras am eus (c'hoant bras eo din) da ziaveliñ ur javedad dezhañ, debron am eus em dorn, debron a ra din diaveliñ ur javedad dezhañ.

Jucken n. (-s) : debron g., krafign g., kemenerien ls., berv b., debradur g. ; *furchtbares Jucken*, debron-krug g. ; *Jucken verursachen*, reiñ debron, reiñ krafign, debroniñ.

juckend ag. : debronus.

Juckflechte b. (-) : [mezeg.] ekzema g., daroued-ruz str., derederez b.

Juckpulver n. (-s) : poultr-skrabañ str., skrab g.

Juckreiz g. (-es) : debron g., krafign g., kemenerien ls., berv b., debradur g. ; *furchtbarer Juckreiz*, debron-krug g. ; *einen Juckreiz bekommen*, kregiñ debron en an-unan ; *Mittel gegen Juckreiz*, louzoù enepdebron g., enepdebroneg g. [liester enepdebroneier].

Juda¹ g. : [Bibl] [roue] Juda g.

Juda² n. (-s) : [Bibl] [bro] rouantelezh Juda b.

Judäa n. (-s) : [Henamzer, rannvro] Judea b.

Judäer g. (-s,-) : [istor] Judean g.

Judaismus g. (-) : bed yuzev g., yuzevelezh b., yuzevezh b., yuzeviezh b.

Judaizität b. (-) : yuzevegezh b.

judäo-arabisch ag. : [yezh] yuzev-arabek.

Judäo-Christentum n. (-s) : yuzev-kristeniezh b.

judäo-spanisch ag. : [yetz] yuzev-spagnolek, ladinoek.
Judas g. (-, -se) : 1. [Aviel] Judaz g., Yuzaz g. ; *der Verräter Judas*, an treitour Judaz g. ; 2. [dre skeud.] treitour g., yudaz g.
Judasbaum g. (-s, -bäume) : [louza.] gwez Judaz str., gwez Judea str. [*Cercis siliquastrum*].
Judaskuss g. (-es, -küsse) : 1. pok Judaz g. ; 2. [dre skeud.] yudazerezh g., judazerezh g., trubarderezh g., treitouriezh b.
Judaslohn g. (-s, -löhne) : 1. gopr Judaz g. ; 2. [dre skeud.] gopr ar vezh g.
Judas-Pfennig g. (-s, -e) / **Judas-Silberling** g. (-s, -e) : [louza.] [*lunaria annua*] yalc'h-ar-person b.
Jude g. (-n, -n) : Yuzev g. ; *das Volk der Juden*, pobl ar Yuzevien b. ; [mojenn.] *ewiger Jude*, Boudedeo g. ; *die Juden wurden deportiert, die Juden wurden verschleppt*, ar Yuzevien a voe hangaset ; *die Juden wurden aus der Stadt vertrieben*, e kêr e voe graet ar riñs war ar Yuzevien ; *gegen die Juden hetzen*, kas a-enep ar Yuzevien, isañ an dud a-enep ar Yuzevien, froudennañ an dud a-enep ar Yuzevien, arfleuiñ an dud a-enep enep ar Yuzevien, chwezhañ ar gasoni ouzh ar Yuzevien.
Judenapfel g. (-s, -äpfel) : [louza.] sedratez str., sedratezenn b..
Judendeutsch n. : [yetz.] yidich g.
judenfeindlich ag. : enepyuzev.
Judenfrage b. (-, -n) : [nazi., istor] kudenn ar Yuzevien b. ; *Endlösung der Judenfrage*, diskoulm echuus da gudenn ar Yuzevien g. [d.l.e. diouennañ ar Yuzevien].
judenfrei ag. : [nazi.] Yuzev ebet ennañ.
Judengasse b. (-, -n) : yuzeveri b.
Judenhass g. (-es) : enepyuzevegezh b.
Judenheit b. (-) : bed yuzev g., yuzevelezh b., yuzevezh b., yuzeviezh b.
Judenhetze b. (-) : enepyuzevegezh b.
Judenkirsche b. (-, -n) : [louza.] louzaouenn-ar-maen b., alkañjez g.
Judenrat g. (-s, -räte) : [istor] kuzul ar Yuzevien g.
Judenstern g. (-s, -e) : [istor] steredenn David b.
Judenstraße b. (-, -n) : yuzeveri b.
Judentum n. (-s) : 1. Yuzevien ls., yuzeviezh b., yuzeverezh g. ; [nazi] *das internationale Judentum*, ar yuzeverezh etrebroadel g. ; 2. [relij.] bed yuzev g., yuzevelezh b., yuzevezh b., yuzeviezh b.
Judenverfolgung b. (-, -en) : heskinerezh a-enep ar Yuzevien g., hande a-enep ar Yuzevien g., heskin enepyuzev g., heskinadur enepyuzev g.
Judenviertel n. (-s, -) : geto g., karter ar yuzevien g., karter yuzev g., gato g., ghetto g., yuzeveri b.
Juderia b. (-, -s) : yuzeveri b.
Judikative b. (-) : barnerezh g., galloud barn g.
Judikatur b. (-) : [gwir] devarnadurezh b.
Jüdin b. (-, -nen) : Yuzevez b.
jüdisch ag. : yuzev, yuzevek ; *jüdischer Tempel*, sinagogenn b. ; *jüdischer Nationalcharakter*, yuzevegezh b.
jüdisch-arabisch ag. : yuzev-arab.
jüdisch-christlich ag. : yuzev-kristen.
jüdisch-deutsch ag. : yuzev-alaman.
jüdisch-spanisch ag. : yuzev-spagnol.
judizieren V.k.e. (hat judiziert) : barn, rentañ ar justis, dougen ur varn.
Judo n. (-/s) : [sport] judo g.
Judogriff g. (-s, -e) : [sport] krog judo g., kraf judo g.
Judogürtel g. (-s, -) : [sport] gouriz judo g.
Judokampf g. (-s, -kämpfe) : [sport] krogad judo g.
Judoka g. (-/s, -/s) / b. (-, -/s) : [sport] judoka g./b.

Jugend b. (-) : yaouankiz b., oad krenn g., krennoad g. ; *die Jugend ist ausgelassen*, war orjal emañ ar re yaouank, lavig a vez atav gant ar re yaouank, mesk a zo er re yaouank, foll eo ar yaouankiz ; *von Jugend auf*, a-yaouank ; *schon über die erste Jugend hinaus sein*, na vezañ mui en e yaouankiz kentañ, bezañ tremenet dreist e yaouankiz kentañ, na vezañ ur bugel ken, bezañ er-maez a vogel, bezañ aet er-maez a vogel, bezañ deuet er-maez a vogel, bezañ deuet eus a vogel ; *die früheste Jugend, die zarteste Jugend*, ar yaouankiz vunut b., ar yaouankiz flamm b., an oad kentañ g., an oad tener g. ; *von frühester Jugend an*, abaoe an oad kentañ, a-yaouank-flamm, a-vihan, a-vihanik ; *in seiner frühen Jugend*, en e yaouankiz kentañ, en e yaouankiz vunut ; *in meiner Jugend*, em yaouankiz, p'edon yaouank, pa oan yaouank, em amzer yaouank, pa oan o ren va yaouankiz ; *im Glanze der Jugend stehen*, bezañ yaouank-flamm, bezañ e fleurenn e yaouankiz, bezañ e fleur e yaouankiz ; *das menschliche Leben wird in vier Atersstufen eingeteilt* : *Kindheit, Jugend, Erwachsenenalter, Greisenalter*, e buhez an den ez eus pevar oad : ar vogeliezh, an oad krenn, an oad gour hag ar gozhni ; *die Jugend wirkt sich mit ungeteilter Kraft ans Leben*, ar yaouankizoù a c'hoarzh ouzh ar vuhez ; *die Pervertierung der Jugend*, direizhadur ar re yaouank g. ; *seine Jugend in Saus und Braus verbringen, eine ausschweifende Jugend erleben*, roulât e yaouankiz ; *seine Jugend verzetteln*, foranañ e yaouankiz, foetañ e yaouankiz, fritañ e yaouankiz, kalkennañ e yaouankiz ; *sich nach seiner Jugend zurücksehnen, seiner Jugend nachtrauern*, keuziñ d'e yaouankiz ; *eine zweite Jugend erleben*, ragainañ, ragagnat ; *die Jugend verderben, direizhañ ar re yaouank, direizhañ ar yaouankiz ; eine zweite Jugend erleben*, ragainañ ; *jemandem eine zweite Jugend beschern*, lakaat u.b. da ragainañ ; *entwurzelte Jugend*, tud yaouank diwrizienet ls. ; [kr-l] *Jugend hat keine Tugend, Jugend muss sich austoben*, ar frouezh gwellañ a-raok dareviñ 'zo bet trenk, c'hwerv, put-ki - gant kolo, heol hag amzer e teu bouk ar mesper - gant kolo hag amzer e veüra ar mesper - an hailhoned eo a ra ar wazed ; *die Jugend weiß nicht, das Alter kann nicht*, ar re yaouank n'ouzont ket c'hoazh hag ar re gozh ne c'hallont ket ken ; *wenn die Jugend wüsste und das Alter könnte*, yaouankiz pa oufe, kozhni pa c'hellfe, moliaç'hoù a rafe.
Jugendabenteuer n. (-s, -) : *seine Jugendabenteuer*, abadennoù e yaouankiz ls.
Jugendalter n. (-s) : oad krenn g., yaouankiz b., an oad etre daou g., krennoad g., eil oad g., eilvet oad g., eilvet hoal g.
Jugendamt n. (-s, -ämter) : servij skoazell evit ar re yaouank g., servij ar bugaleaj hag ar yaouankiz g.
Jugendarbeit b. (-) : 1. labour ar re yaouank g. ; 2. skoazell sokial evit ar re yaouank b.
Jugendbewegung b. (-, -en) : emsav yaouankizoù g., luskad tud yaouank g.
Jugendbild n. (-s, -er) : poltred bugaleaj g.
Jugendbildnis n. (-ses, -se) : taolenn u.b. en e yaouankiz b. ; *ein Jugendbildnis Dürers*, ur poltred Dürer pa oa yaouank g.
Jugendblüte b. (-) : fleurenn ar yaouankiz b. ; *in der Jugendblüte*, e fleurenn e yaouankiz, e fleur e yaouankiz, yaouank-flamm.
Jugendbuch n. (-s, -bücher) : levr evit ar re yaouank g., levr evit an dud yaouank g.
Jugenddelinquenz b. (-) : felliezh a-berzh an dud yaouank b., felliezh ar re yaouank b., torfederezh o tont eus an dud yaouank g., felladennerzh o tont eus an dud yaouank g., gwalloberioù tud yaouank ls., gwallgrennardiezh b.

Jugendfilm g. (-s,-e) : film evit ar re yaouank g., film evit an dud yaouank g.

Jugendfrei ag. : aotreet evit ar re yaouank.

Jugendfreund g. (-s,-e) : mignon yaouankiz g., mignon a-yaouank g.

Jugendfreundin b. (-,-nen) : mignonez yaouankiz b., mignonez a-yaouank b.

Jugendfrische b. (-) : jourdoul ar yaouankiz g., begon ar yaouankiz b., lañs ar yaouankiz g., startijenn ar yaouankiz b., lusk ar yaouankiz g., birvilh ar yaouankiz g., tan ar yaouankiz g., bevder ar yaouankiz g., birvidigezh ar yaouankiz b., ernez ar yaouankiz b., entan ar yaouankiz g., nerzh-youl ar yaouankiz g., deltu ar yaouankiz g., begon ar yaouankiz g. ; *voller Jugendfrische sein*, bezañ en e wellañ, bezañ leun a nerzh hag a yec'hed, bezañ e barr e nerzh (e kreiz e nerzh, en e ched), bezañ bagol, bezañ bagos.

Jugendfürsorge b. (-) : servij skoazell evit ar re yaouank g.

Jugendgefährdend ag. : hag a laka ar re yaouank en arvar, noazus d'ar re yaouank.

Jugendgefährte g. (-n,-n) : mignon yaouankiz g., mignon a-yaouank g.

Jugendgefieder n. (-s) : [loen.] pluñv yaouankiz str., pluñv al loen yaouank str.

Jugendgericht n. (-s,-e) : lez-varn evit ar vugale b., lez-varn evit ar vinored b.

Jugendgöttin b. (-) : [mojenn.] Hebe b., doueez ar Yaouankiz b.

Jugendgruppe b. (-,-n) : strollad tud yaouank g. ; *die Jugendgruppe der Pfarrgemeinde*, patronaj ar barrez g. ; *laizistisch betreute Jugendgruppe*, patronaj laik g.

Jugendhelfer g. (-s,-) : skoazeller sokial e karg eus ar re yaouank g., monitour g.

Jugendhelferin b. (-,-nen) : skoazellerez sokial e karg eus ar re yaouank b., monitourez b.

Jugendherberge b. (-,-n) : herberc'h yaouankiz g.

Jugendhilfe b. (-) : servij ar bugaleaj hag ar yaouankiz g.

Jugendirresein n. (-) : [mezeg., dispredet] hebefreniezh b.

Jugendjahre ls. : yaouankiz b., bloavezhioù paotr yaouank ls., bloavezhioù plac'h yaouank ls. ; *in seinen ersten Jugendjahren*, en e yaouankiz kentañ.

Jugendklasse b. (-) : [sport] bihaniged ls., yaouaerien ls., yaouankidi ls.

Jugendkleid n. (-s,-er) : [loen.] pluñv yaouankiz str., pluñv al loen yaouank str. ; *Silbermöwe im Jugendkleid*, gouelan rous g., gouelan gris yaouank g.

Jugendkrankheit b. (-,-en) : [mezeg.] kleñved a gouezh war ar re yaouank dreist-holl g., kleñved a grog er re yaouank dreist-holl g.

Jugendkriminalität b. (-) : felliezh a-berzh an dud yaouank b., felliezh ar re yaouank b., torfederezh o tont eus an dud yaouank g., felladennerezh o tont eus an dud yaouank g., gwalloberioù tud yaouank ls., gwallgrennardiezh b.

Jugendlager n. (-s,-) : kamp vakañsoù g., kamp evit ar re yaouank g., kreizenn vakañsiñ b., kreizenn vakañsoù b.

jugendlich ag. : yaouank, yaouankik, ... ar yaouankiz, ... ar vugale, ... ar re yaouank ; *jugendliche Erscheinung*, den yaouank g. ; *jugendlicher Greis*, paotr glazik c'hoazh evitañ da vezañ war an oad g., kozhiad chomet gren g. ; *sich zu jugendlich kleiden*, bezañ a-ziwar an oad evit dougen seurt dilhadoù ; *jugendliche Frische*, jourdoul ar yaouankiz g., begon ar yaouankiz b., lañs ar yaouankiz g., startijenn ar yaouankiz b., lusk ar yaouankiz g., birvilh ar yaouankiz g., tan ar yaouankiz g., bevder ar yaouankiz g., birvidigezh ar yaouankiz b., ernez ar yaouankiz b., entan ar yaouankiz g., nerzh-youl ar

yaouankiz g., deltu ar yaouankiz g., begon ar yaouankiz g. ; [c'hoariva] *jugendlicher Liebhaber*, *jugendlicher Held*, amourouz yaouank kentañ renk g.

Jugendliche(r) ag.k. g./b. : krennard g., krennardez b., krennbaoth g., krennblac'h b., krennardenn b., paotr krenn g., paotrez krenn b., plac'h en he c'hrennoad b., paotr en e grennoad g., Yann Grennard g. ; *ein Jugendlicher*, ur c'hrennard g., ur paotr yaouank g., ur paotr en e grennoad g., ur paotr krenn g. ; *die Jugendlichen*, ar re yaouank, ar yaouankizoù ls., ar grenndud ls., ar c'hrenndudigoù ls., ar grennarded ls., an traoù yaouank ls., Yann Grenn g. ; *Jugendliche haben keinen Eintritt*, berzet eo ouzh ar re yaouank dindan c'hwezek vloaz mont e-barzh ; *zu einem Jugendlichen heranwachsen*, mont er-maez a vugel, dont er-maez a vugel, dont eus a vugel, dont da grennard, sevel da baotr yaouank, sevel da baotr krenn, sevel da grennard ; *dem Fußballverein angehörigen Jugendlichen*, izili yaouank ar c'hleub mell-droad ls. ; *Jugendliche betreuen, sich um Jugendliche kümmern*, krennardata.

Jugendlichkeit b. (-) : yaouankted b.

Jugendliebe b. (-,-n) : karantez yaouankiz b.

Jugendmannschaft b. (-,-en) : [sport] skipailh yaouankidi g., skipailh yaouaerien g.

Jugendpflege b. (-) : skoazell sokial evit ar re yaouank b.

Jugendschutz g. (-es) : gwarez ar bugaleaj hag ar yaouankiz g.

Jugendsekte b. (-,-n) : sekteñ a zedenn an dud yaouank b.

Jugendspieler g. (-s,-) : yaouaer g., yaouankad g.

Jugendsprache b. (-) : langaj ar re yaouank g.

Jugendstaffel b. (-,-n) : [sport] skipailh yaouankidi g., skipailh yaouaerien g.

Jugendstil g. (-s) : arz nevez g., stil 1900 g.

Jugendstrafanstalt b. (-,-en) : ti-kastiz evit ar re yaouank g., ti-kastiz evit ar vinored g.

Jugendstrafe b. (-,-n) : serridigezh en un ti-kastiz b.

Jugendstreich g. (-s,-e) : tro-gamm b., taol-bourd g., noualantez b.

Jugendsünde b. (-,-n) : pec'hed yaouankiz g., pec'hed a-yaouank g.

Jugendtorheit b. (-,-en) : mankadenn yaouankiz b., follezhenn yaouankiz b.

Jugendverband g. (-s,-verbände) : kevredigezh tud yaouank b., aozadur tud yaouank g. ; *kommunistischer Jugendverband*, Yaouankizoù komunour ls.

Jugendverbrechertum n. (-s) : felliezh a-berzh an dud yaouank b., torfederezh o tont eus an dud yaouank g., gwalloberioù tud yaouank ls., gwallgrennardiezh b.

Jugendwerk n. (-s,-e) : paeroniezh b. ; *Deutsch-Französisches Jugendwerk (DFJW)*, gwazadur gall-alaman evit ar re yaouank g.

Jugendwohnheim n. (-s,-e) : bod ar re yaouank g.

Jugendzeit b. (-) : yaouankiz b., bloavezhioù paotr yaouank ls., bloavezhioù plac'h yaouank ls.

Jugendzentrum n. (-s,-zentren) : ti ar re yaouank g., ti ar yaouankiz g., ti an holl g.

Jugoslawe g. (-n,-n) : Yougoslaviad g.

Jugoslawien n. (-s) : Yougoslavia b.

jugoslawisch ag. : yougoslaviat, ... Yougoslavia.

Jugularvene b. (-,-n) : [korf.] gwazhienn ar gerc'henn b.

Jugulum n. (-s, Jugula) : [korf., mezeg.] ask a-gerc'henn g.

Jujube b. (-,-n) : [louza.] 1. [gwez] jujubezenn b. [*liester* jujubezenned, jujubezed] ; 2. [frouezh] jujubez str.

Jujubenfrucht b. (-,-früchte) : [louza.] jujubez str.

Jujubenpaste b. (-,-n) : [kegin.] toaz jujubez g.

Julchen n. : P. Julianaig b.

Julei g. (-/-s,-s) : [kenwerzh, *implijet peurliesañ dre bellgomz evit ober an diforc'h etre Juli ha Juni*] Gouere g., Gouhere g., miz Gouere g., Mezhevenig g., Gourhelen g., miz ar Foenn g.

Julep g./n. (-/-s,-s) : [died] julep g.

Julfest n. (-es,-e) : gouel norzhiek goursav-heol ar goañv g.

Juli g. (-/-s,-s) : Gouere g., Gouhere g., miz Gouere g., Mezhevenig g., Gourhelen g., miz ar Foenn g. ; *im Juli*, e miz Gouere, da viz Gouere ; *der zweite Juli*, an eil a C'houere ; *am 25. Juli*, den 25. Juli, d'ar 25 a viz Gouere.

Juli² g. (-s,-s) / b. (-,-s) : [berradur evit **Jungliberale(r)**] frankizour yaouank g., frankizourez yaouank b. ; *die Julis*, luskad ar frankizourien yaouank g.

Julia b. : Juliana b.

Julian g. : Julian g.

julianisch ag. : julian ; *julianischer Kalender*, deiziadur julian g. ; *Computus im julianischen Kalender*, kompod julian g.

Julienne b. (-) : [kegin.] juliana b. ; *Porree-Julienne*, juliana pour b.

Juliennesuppe b. (-,-n) : soubenn legumaj drailhet b., soubenn juliana b.

Julius g. : Julius g. ; *Julius Cäsar*, Julius Kezar g., Julius Kaezar g.

Juli-Vollmond g. (-s) : kann Gouere g.

Julkapp g. (-s) : prof Nedeleg g.

Julmond g. (-s,-e) : Kerzu g., miz Kerzu g.

Julscheit n. (-s,-e) : [kegin.] tousenn Nedeleg b., tousenn an Nedeleg b., skod Nedeleg g., kef Nedeleg g., tos Nedeleg g.

Jumbo g. (-s,-s) / **Jumbo Jet** g. (- -s,- -s) : Jumbo Jet g., Boeing 747 g.

jun. ag. : [berradur evit **junior**] mab g. ; *Smith jun.*, Smith mab g., mab Smith g.

jung ag. : 1. yaouank, krenn, dister, P. jeun, far ; *reichlich jung*, yaouankik, yaouank-flamm, yaouankik-flamm, forzh yaouank ; *junges Mädchen*, krennardez b., krennardenn b., krennblac'h b., plac'h yaouank b., plac'h en he c'hrennoad b. ; *junger Mann*, paotr yaouank g., paotr en e grennoad g., den yaouank g., gour yaouank g., Yann Grennard g. ; *junge Leute*, krennarded ls., krenndud ls., krenndudigoù ls., tud yaouank ls., yaouankiz b., yaouankizoù ls., traoù yaouank ls. ; *zwei junge Leute*, daou zen yaouank ls., daou yaouank ls. ; *die jungen Dinger*, [tud yaouank] an traoù yaouank ls. ; *die Arbeitslosigkeit ist eine schwere Geißel für die jungen Leute*, ur c'hontamm eo an dilabour evit ar yaouankiz ; *das junges Ehepaar, die jungen Eheleute*, an daou zen-nevez ls., an dud-nevez ls., ar priedoù-nevez ls. ; *von jung auf*, a-vihan(ik), abaoe an oad kentañ, a-yaouank, a-yaouank-flamm ; *jung an Jahren*, en oad tener, yaouankik-flamm, forzh yaouank ; *die junge Generation*, ar rummad o sevel g. ; *Jung und Alt*, ar re yaouank hag ar re gozh - kozh ha yaouank - an holl, ken yaouank ha ken kozh ; *Jung und Alt waren gekommen*, kozh ha yaouank a oa deuet ; *er hat noch junge Beine*, start eo c'hoazh war e dreid (war e droad), mat eo da vale c'hoazh ; *die jungen Leute verderben*, direizhañ ar re yaouank, direizhañ ar yaouankiz ; *sie haben jung geheiratet*, dimezet int bet ez yaouank, dimezet int bet abred, graet o deus bet un dimeziñ yaouank, dimeziñ o doa graet pa oant yaouank ; *du bist noch zu jung*, re yaouank eo da varv, re verr eo da varv ; *recht jung sein*, bezañ bugel a-walc'h, bezañ forzh yaouank ; *er sieht recht jung aus*, yaouank-flamm eo da welet ; *er sieht jünger aus als er ist*, n'emañ ket ar stumm gantañ da vezañ ken kozh-se, ne ziskouez ket bezañ en oad-se, da welet ne seblant ket bezañ ken kozh-se, n'en deus ket doare da vezañ ken kozh-se, n'eo ket ken yaouank ha m'en deus doare da vezañ, diskouez a ra bezañ yaouankoc'h eget ma'z eo

e gwirionez ; *er ist noch recht jung für diesen Beruf*, yaouankik eo da vont war ar vicher-se, gwall zister eo c'hoazh evit c'hoari ar vicher-se ; *er ist zu jung zum Sterben*, re dost emañ e vez d'e gavell ; *er war noch recht jung, als er starb*, berr e voe e dro war an douar, marvet eo a-raok e goulz, forzh yaouank e oa pa varvas, troc'het e voe an neudenn eus e vuhez ha ne rae nemet komañs ar wiadenn anezhi, sammet e voe berrhoalek gant ar falc'her dall, mervel a reas ent-yaouank ; *er ist fünf Jahre jünger als ich*, pemp bloaz yaouankoc'h eo egedon ; *er ist ein Jahr jünger als ich*, hennezh a zo bloaz yaouankoc'h egedon ; *jung hatte ich vier geschmeidige Glieder und ein steifes, jetzt, wo ich alt bin, habe ich vier steife und ein geschmeidiges*, a-benn ma oan yaouank em boa pevar ezel soupl hag unan reut, ha bremañ ma'z on deuet kozh em eus pevar reut hag unan soupl ; *man kann nicht ewig jung bleiben*, ar yaouankiz ne bad ket atav - ne c'heller ket bezañ ha bezañ bet ; *jünger werden*, yaouankaat ; *jünger machen*, yaouankaat ; *sich jünger machen, sich jünger geben*, en em yaouankaat.

2. nevez ; *junges Licht, junger Tag*, yaouankiz an deiz b., deiz yaouank g. ; *junges Laub*, delioù glas ls. ; *junges Gemüse*, legumaj prim (abred, fresk) ; *junge Möhren*, karotez nevez str. ; *junge Erbsen*, piz-bihan glas str. ; *junges Bier*, bier nevez g. ; *junger Wein*, gwin nevez g., gwin glas g. ; *junges Land*, bro nevez b. ; *Holbein der Jüngere*, Holbein ar Yaouanker g., Holbein ar Yaouaer g. ; *der Jüngste Tag (das Jüngste Gericht)*, ar Varn ziwezhañ b., deizh ar Varn g., deiz ar Varn ziwezhañ g., ar varnadeg-veur b. ; *mein Jüngster*, lostig an tiegezh g., lost an neizh g., va mab (va bugel) yaouankañ g., va yaouaer diwezhañ g., [dre fent] ar mevel bihan g. ; *das jüngste von fünf Kindern*, ar yaouankañ eus pemp g., ar yaouankañ a bemp bugel g. ; *das jüngste Kind*, ar benoni g., lostig-an-ti g., ar gwidor g., ar gwidor g., ar gwidoroc'h g., ar widoroc'h b., ar gwidoroc'hig g., ar widoroc'hig b., bidoroc'hig ar familh g., bidoc'hig ar familh g., ar galonadig b., ar gorrikin g., ar gourig g., ar grazenn b., an dakezenn b., an diwezhañ g., an diwezhañ ganet g., ar yaouankañ g., toullig an ti g., lost an neizh g., [dre fent] skubadur ar c'hignol g. ; *die jüngste Tochter*, ar verc'h yaouañ b., ar yaouerez b. ; *die älteste Tochter und ihre jüngere Schwester*, ar verc'h henañ hag he yaouaerez, ar verc'h henañ hag ar verc'h eil-henañ, ar verc'h henañ hag an hini eil-koshañ ; *die jüngere Linie, der jüngere Zweig*, ar skourr yaouañ g. ; [lenn.] *das junge Deutschland*, [luskad lennegezh] Bro-Alamagn Yaouank b. ; [dre skeud.] *sein jüngstes Werk*, e oberenn ziwezhañ b. ; *die jüngste Vergangenheit*, an amzer-dremenet nevez vet b. ; *in jünger Zeit*, n'eus tamm 'zo ebet, a-nevez-flamm, nevez 'zo, n'eus ket pell 'zo, n'eus ket paot, n'eus ket gwall bell(où), n'eus ket pell bras, n'eus ket gwall bell-maleürus, n'eus ket c'hoazh gwall diamzer, n'eus ket c'hoazh gwall bell, n'eus ket gwerso, n'eus ket tamm gwerso, gwechall-nevez, n'eus ket pell, d'abard, ergentaou, ergentaouik, kentaou, a-gentaou, nevez 'zo, ken un nevez 'zo, n'eus ket pell amzer, n'eus ket keit-se holl c'hoazh, n'eus ket a geit-se holl c'hoazh, un tammig bihan 'zo, un tachadig bihan 'zo, ur pennadig bihan 'zo, en deiz all, en devezh all ; P. [dre skeud.] *junger Fuchs*, fri tanav a baotr g., paotr fin g., paotr finoc'h eget kaoc'h louarn g., mailh louarn g., louarn fin a baotr g., louarnig daoudroadek g., paotr leun e sac'h a widre g., paotr bet darbet dezhañ mont da louarn g., louarn a baotr g., paotr gwriet a finesaoù g., sifelenn a baotr g., paotr gweet e hentoù g., paotr a zo fil ennañ g., paotr finesus, finesaer g., louarn a zen g., paotr a zo tro en e gordenn g., paotr kordet a finesaoù g., paotr ur c'harrad finesaoù gantañ g., paotr bet meret e bleud tanav g., ebeul g., fouin g., hinkin a zen g. [liester hinkined], higenn a zen b.,

louarnig g. (Gregor) ; *junge Gans*, sodez yaouank b., pikolenn sodez yaouank b., sodenn yaouank b., genaouegez yaouank b., begegez yaouank b., paborenn yaouank b., pebrenn yaouank b., buoc'hig b., bleupez b., louadez b., loukezenn b. **Jungbrunnen** g. (-s,-) : feunteun a vuhez b., feunteun ar yaouankiz b.

Jungbulle g. (-n,-n) : kole-tarv g. [*liester koleoù-tarv*], kole g. [*liester koleoù*].

Junge g. (-n,-n/P.Jungs/-ns) : 1. paotr g., krennard g., krennbaoth g., mous g., mal g. [*liester maled / malien*], den g., denig g. ; *ein hübscher Junge*, ur paotr koant g., ul lañsenn a baotr b., ur pichon g., ur bouilh den g., ur paotr korfet brav g., ur brav a baotr g., ur brav g., ur c'haer a baotr g., ur c'haer g., ur c'horf kaer a baotr g. ; *es reicht nicht, ein schöner Junge zu sein, um den Mädchen zu gefallen*, n'eo ket a-walc'h bezañ paotr koant a-benn plijout d'ar merc'hed ; *ein dummer Junge*, ul leue g., ur beulke g., un dobien g., ur genaoueg g., ur genaoueg echu g., ur podig g., ur pothouarn g., un impopo g., ur glaourenneg g., ur pampez g., un nouch g., ul loñseg g. [*liester loñseged*], ur genoù klapez g., ur glapez g., ur genoù da bakañ kelien g., ur genoù patatez g., ur genoù gwelien g., un alvaon g., un houperig g., ur bourjin g., ur geolieg g., ur beg don g., ur genoù bras g., ur beg bras g., ur genoù frank g., ur balbouzer g., ur penn javedek g., ur makez cheulk g., ur makez tamm paotr fin g., ur makez penn leue g., ul leue dour g., ul leue brizh g., ul leue geot g., ur beg leue g., ur mell baja g., ur papelod g., un droch g., ur penn droch g., ul loukez g., ur c'hloukez g., ur banezenn b., ur batatezenn b., ur gogez g., ur pennsod g., un diskiant g., un darsod g., ur magn g., ur penn luch g. ; *ein grüner Junge*, ur beg melen g., ur pikouz fall g., un tamm kozh mic'hieg g., un tamm fri lous g., un tamm fri-lor g., ur marmouz kaoc'h g., ur c'hac'her g., ul laoueg g., ur glaoueg g., ur glaourenneg g., ur babouzeg g., Yann gañfard g., Yann grenn g., Yann varmouz g., Yann vous g., Yann laou g., ur makez brammer bihan g., ur makez penn laou g., ur fri-kreien g., ur fri-mic'hi g., ur fri-karn g., ur mousig fall g., un tamm mous flaez g., ur paotr n'eo ket deuet al laezh c'hoazh eus beg e fri g. ; *er ist noch ein grüner Junge*, trec'h eo ar mic'hi war e ziweuz ; *viele Jungen*, P. *viele Jungs*, *viele Jungens*, kalz paotred ls., ur bern paotred g., ur bern gwersed g. ; *Jungs im Bezug auf Mädchen necken*, erjennat ar baotred krenn diwar-benn ar merc'hed ; *die Jungs gingen nach rechts, die Mädels weiter geradeaus*, ar baotred a droas war an tu dehou, ar merc'hed a gendalc'has eeun dirazo ; *Jungen und Mädchen*, paotred ha merc'hed, maled ha merc'hed ; *mehr Mädchen als Jungen*, muioch a verc'hed eget a baotred, liesoc'h a verc'hed eget a baotred ; *es werden mehr Jungen als Mädchen geboren*, muioch a baotred a vez ganet eget a verc'hed ; *es kam oft zu Raufereien zwischen den Jungs*, piladeg a veze alies etre ar baotred, kannoù a veze alies gant ar baotred, kannoù a veze alies etre ar baotred ; P. *ein schwerer Junge*, ur gwallbaotr g., ur gwallibil g. ; *ein schwieriger Junge*, ur paotr diaes ober gantañ g., un tarin a baotr g. ; *an ihr ist ein Junge verloren gegangen*, hounnezh a zo ur raspaotr, hounnezh a zo ur yourc'h (ur penn-paotr, ur skilbaotr, ur galafourchenn, ur wreg-ozac'h, ur c'hilgog, un hanter waz, ur pilpaotr, un tourc'h-paotr), hounnezh a zo un hanter baotr, ur paotr manket eo hounnezh, ur gazeg anterin eo hounnezh ; [bugel] *böser Junge* ! fallou bihan ! g. ; 2. *mein Junge*, mab, mabig, va mab, va filhor, va niz ; *wie geht's, Jungs* ? penaos emañ kont, tudoù ? ; 3. [dre skeud.] P. *alter Junge* ! kamalad kozh ! paotr ! paotr kozh ! va mignon ! va mignon kozh ! mignon kaer ! va filhor ! frai kozh ! kenderv ! ; 4. *Junge ! Junge !* oc'ho ! ma, biskoazh c'hoazh ! biskoazh oueskoc'h ! un estlamm gwelet ! ur bam eo ! n'eo ket

ur fall gwelet seurt arvestoù ! peadra a zo da vout balpet ! peadra a zo da vamañ ! kur gaer ! ur gur gaer ! ; 5. [merdead.] *Schiffsjunge*, mous g. ; *die blauen Jungs*, ar vartoloded ls.

Junge(s) ag.k. n. : [loen.] kolen [*liester kelin*] g., plog g., loen munut g., labous munut g., bihan g., bihanig g. ; *ein Vogel füttert ein Junges*, ul labous a vegad un evnig, ul labous a bask un evnig ; *die Hündin hat Junge geworfen*, ar giez he deus troet he chas bihan, ar giez he deus troet he re vunut, troet eo ar giez, ar giez he deus dozvet he re vihan, dozvet eo ar giez, nevez-kolenet eo ar giez ; *die Hündin wird bald ihre Jungen werfen*, ar giez a zo tostik da gelinañ, prest eo ar giez da dreiñ he chas bihan ; *die Katze hat Junge geworfen*, klodet eo ar gazhez, kolenet eo ar gazhez, troet eo ar gazhez, ar gazhez he deus dozvet he re vihan, ar gazhez he deus dozvet he re vunut, dozvet eo ar gazhez, kelinet eo ar gazhez ; *die Katze hat Junge*, ar gazhez a zo re vihan warni, ar gazhez a zo re vunut warni ; *die Wölfin wirft ihre Jungen*, bleizañ a ra ar vleizez ; *die Häsini hat ihre Jungen geworfen*, gadet eo ar vamm-c'had, flutet eo ar c'hadez ; *das Kaninchen hat Junge geworfen*, klodet eo ar vamm-gonikl, kolenet eo ar vamm-lapin, troet eo ar vamm-gonikl, ar vamm-lapin he deus dozvet he re vihan, ar vamm-gonikl he deus dozvet he re vunut, dozvet eo ar vamm-lapin, kelinet eo ar vamm-gonikl ; *eine Ente mit ihren zehn Jungen*, un houadez gant he dek vihan b. ; *die Jungen des Wolfs*, ganadur ar bleiz g.

Jüngelchen n. (-s,-) : P. kañfard g., konikl g., blogorn g., sioc'h an g., krotouz g., torgos bihan g., korrigant g., marmouz bihan g., traouilh g., skribiton g., skoanard g., gwidoroc'h g., gwidoroc'hig g., skrilh g., tamm mous flaez g., boustouv g., c'hwiltouz g., c'hwiltouz g., bitouz g., fri-karn g., bidorc'hig g., minoc'h g., preñvig g., preñv-douar g.

jungen V.gw. (hat gejunget) : koleniñ, treiñ, genel, teurel, chom, P. flutañ.

Jungengesicht n. (-s,-er) : penn ur paotr yaouank-flamm g.

jungenhaft ag. : doareoù paotred gantañ (ganti), doare ur c'hañfard gantañ (ganti), doare ur c'hañfard warnañ (warni), e-giz ur paotr.

Jungenjahre ls. : bloavezhioù deskoni ls., bloavezhioù deskardiñ ls.

Jungenstreich g. (-s,-e) : tro-gamm b., taol-bourd g., noualantez b.

jünger ag. : yaouankoc'h, yaouañ ; *die älteste Tochter und ihre jüngere Schwester*, ar verc'h henañ hag he yaouaerez, ar verc'h henañ hag ar verc'h eil-henañ, ar verc'h henañ hag an hini eil-koshañ ; *die jüngere Linie, der jüngere Zweig*, ar skourr yaouañ g.

Jünger g. (-s,-) : 1. diskibl g., dalc'hiad g., heulier g., mab speredel g. ; *ein Jünger Nietzsches*, un dalc'hiad da Nietzsche g., un diskibl da Nietzsche g. ; *die Jünger Nietzsches*, hil Nietzsche g., mibien speredel Nietzsche ls. ; 2. [relij.] diskibl g., abostol g. ; *die zwölf Jünger*, an daouzek abostol ls., an diskiblien ls.

Jüngere(r) ag.k. g./b. : yaouanker g., yaouaer g., yaouaerez b. ; *Holbein der Jüngere*, Holbein ar Yaouanker g., Holbein ar Yaouaer g.

Jungfalke g. (-n,-n) : [loen.] falc'hunig g. [*liester falc'huniged*].

Jungfer b. (-,-n) : 1. gwerc'hez b., plac'h dizimez b., dizimeziadez b., plac'h yaouank b. ; *eine alte Jungfer*, ur plac'h yaouank-kozh b., ur gozh plac'h-yaouank b., ur plac'h kozhviret b., ur gozhwrac'h b., ur gaolenn disac'h hep bezañ pomet b., ur saladenn galedet b. ; *Jungfer bleiben*, chom dizimez, chom d'ober ur voereb, kozhwrac'hiñ, chom da gozhwrac'hiñ, kozhplac'hiñ, chom da gozhplac'hiñ, chom da louediñ hec'h-unan en he c'hozhni ; 2. [louza.] *nackte Jungfer*,

digounnar g., efloud g., karkailh str. ; *Jungfer im Grünen*, niell Damask g. ; **3.** [tekn.] damez b. ; **4.** [jahin] *die eiserne Jungfer*, ar werchez houarn b. ; **5.** [merdead.] rennell b. ; *ein(e) Want mit der Jungfer spannen*, rennañ un obank ; *das Spannen der Wanten mit einer Jungfer*, ar rennañ g.

Jungferkraut n. (-s,-kräuter) : [louza.] **1.** louzaouenn-ar-Werc'hez b. ; **2.** louzaouenn-an-divulum b. ; **3.** louzaouenn-an-onestiz b.

jüngferlich ag. : **1.** gwerchezel ; **2.** [dre skeud.] *jüngferlich tun*, ober minoù (neuzioù, jestroù, lentigoù), c'hoari he flac'h tanav, chom da orbidiañ.

Jungfernfahrt b. (-,-en) : [bigi] beaj kentañ b., treizhadenn gentañ b.

Jungferflug g. (-s,-flüge) : [nijerezioù] nijadenn gentañ b.

Jungferngeburt b. (-) : [bev.] gwerch'ngeneliezh b., gwerch'ngenel g., partenogenez g.

Jungfernglas n. (-es) : [maen.] mika g., maen-skant g.

Jungfernhaut b. (-,-häute) / **Jungfernhäutchen** n. (-s,-) : [korf.] lienenn-gourzh b., P. rouedenn b., ridenn b.

Jungfernkranz g. (-s,-kränze) : [istor] kurunenn werch'hded b.

Jungfernkraut n. (-s,-kräuter) : [louza.] huelenn-wenn b., avron str., louzaouenn-an-draen b., louzaouenn-sant-Yann b.

Jungfernerpement n. (-s,-e) : leuegen g.

Jungferneraub g. (-s,-e) : skrap g., skraperezh g., skrapadenn b.

Jungfernerbe b. (-,-n) : [louza.] gwini-moger str., gwini-krap str.

Jungfernerrede b. (-,-n) : prezegenn gentañ b.

Jungfernerreise b. (-,-n) : **1.** [bigi] beaj kentañ b., treizhadenn gentañ b. ; **2.** [nijerezioù] nijadenn gentañ b.

Jungfernschaft b. (-) : gwerch'hded b., gwerch'hted b.,

Jungfernwachs n. (-es) : koar gwerch'h g.

Jungfernzeugung b. (-) : [bev.] gwerch'ngeneliezh b., gwerch'ngenel g., partenogenez g.

Jungfisch g. (-es,-e) : peskig g. [*liester* peskedigoù] ; *einen Teich mit Jungfischen besetzen*, lakaat peskedigoù en ul lenn, neriñ ul lenn a besked, peskedusaat ul lenn, munusañ ul lenn ; *die Aussetzung von Jungfischen*, *das Besetzen mit Jungfischen*, *das Aussetzen von Jungfischen*, ar munusañ g., ar munusadur g., ar peskedusaat g., ar peskedusadur g.

Jungforelle b. (-,-n) : [loen.] dluzhig g. [*liester* dluzhedigoù].

Jungfrau b. (-,-en) : **1.** gwerchez b. [*liester* gwerchezed], plac'h yaouank divoulc'h b. ; *keusche Jungfrau*, gwerchez glan b., gwerchez divoulc'h b. ; [istor] *die Jungfrau von Orleans*, gwerchez Orleañs b., merc'h c'hlan Orleañs b., ar werchez a Orleañs b. ; **2.** [relij.] *die Heilige Jungfrau*, *die Jungfrau Maria*, ar Werc'hez b., ar Werc'hez wenvidik b., ar Werc'hez santel b., ar Werc'hez Varia b., ar Werc'hez Vari b., ar Werc'hez-Mamm b., ar Werc'hez Sakr (santel, benniget, dinamm) b., ar Werc'hez dibec'hed b., an Itron Varia b., [merdead., relij.] steredenn ar mor b. ; *die Mutterschaft der allerseligsten Jungfrau Maria*, mammelezh ar Werc'hez b. ; *gepriesen sei die allerseligste Jungfrau Maria !* ar Werc'hez Vari, meulet ra vezo ! ; *die unbefleckte Jungfrau Maria*, ar Werc'hez dinamm krouet b., ar Werc'hez digatar b., ar Werc'hez disaotr b., ar Werc'hez Vari bet krouet libr a bec'hed b., ar Werc'hez Vari diskuilh diouzh pep pec'hed b. ; *Jesus wurde von der Jungfrau Maria geboren*, Jezuz a c'hanas eus ar Werc'hez ; *die Jungfrau Maria erschien ihr*, ar Werc'hez a zo en em ziskouezet dezhi ; [estlamadenn] *heilige Mutter Gottes !* Gwerchez santel ! ; **3.** [stered.] *die Jungfrau*, *das Sternbild Jungfrau*, steredeg ar Werc'hez b., P. Bali ar Werc'hez b., P. Alc'hwez Sant David g. ; **4.** *astrologisches Zeichen der Jungfrau*, azon ar Werc'hez g.

jungfräulich ag. : gwerch'h, glan, diaoz, gwerchezel, diorged, dic'hadal, disaotr, P. divoulc'h.

Jungfräulichkeit b. (-) : gwerch'hded b., gwerch'hted b., diorged, dic'hadaliezh b., glanded b. ; *sie opferte ihm ihre Jungfräulichkeit*, aberzhiñ a reas he gwerch'hded dezhañ ; *sie hat ihre Jungfräulichkeit verloren*, diflouret eo bet, boulc'h eo, falc'het eo bet he flourenn dezhi, kollet he deus he fleuren, kollet he deus he gwerch'hded, torret he deus he gwerch'hded, krazet he deus he gwerch'hded, prestat he deus he gwerch'hded, kollet he deus he c'hurunenn, kollet he deus he ourmelenn, didalet eo bet, gwelet he deus ar bleiz, flemmet eo bet, labouret eo bet he jardin, kollet he deus he c'houch, kollet he deus he fich glas, digoret eo he rouedenn.

Junggeselle g. (-n,-n) : paotr dizimez g., paotr yaouank g., paotr yaouank da bourvezañ g., paotr yaouank-kozh g., kozh paotr yaouank g., dizimeziad g. ; *ein eingefleischter Junggeselle*, *ein geschworener Junggeselle*, ur paotr yaouank-kozh touet g., ur c'hozh paotr yaouank-kozh g., ur c'hozh paotr yaouank g., ur paotr yaouank kozhviret g. ; *die Heirat fand nicht statt und seitdem bin ich Junggeselle*, menel d'eurediñ em boa graet ha bremañ on manet, c'hwitet em eus war an hini a garan ha chomet on dizimez ; *er hat die Marotten eines Junggesellen*, doareoù ur paotr yaouank-kozh a zo gantañ ; *er war fest entschlossen, Junggeselle zu bleiben*, e santimant a oa graet ha fontet gantañ da chom atav paotr yaouank, mennet start e oa da chom atav paotr yaouank ; *Junggeselle bleiben*, chom dizimez, chom paotr yaouank-kozh, chom d'ober un eontr, chom da dontonañ, chom da louediñ e-unan en e gozhni.

Junggesellenabschied g. (-s,-e) : nozvezh riboul an dibaotrañ b.

Junggesellenbude b. (-,-n) : lojeiz paotr dizimez g.

Junggesellendasein n. (-s) / **Junggesellenleben** n. (-s) : buhez paotr yaouank dizimez b., ar bevañ dizimez g. ; *sich von seinem Junggesellenleben verabschieden*, dibaotrañ.

Junggesellenstand g. (-s) : dizimezded b., dizimez g.

Junggesellenwohnung b. (-,-en) : lojeiz paotr dizimez g., lojeiz paotr yaouank g.

Junggesellenzeit b. (-) : buhez paotr yaouank dizimez b.

Junggesellin b. (-,-nen) : plac'h dizimez b., dizimeziadez b., plac'h yaouank kozh b. ; *Junggesellin bleiben*, chom dizimez, chom plac'h yaouank, chom d'ober ur voereb, chom da dintinañ, chom da louediñ hec'h-unan en he c'hozhni.

Junghase g. (-n,-n) : [loen.] gadig b. [*liester* gedonigoù], kolen-gad g. [*liester* kelin-gedon] ; [hemolc'h] *Hase im ersten Lebensjahr*, hanterc'had b. [*liester* hanterchedon].

Junghenne b. (-,-n) : [loen.] polez b. [*liester* polezi, polezed], enez b. [*liester* enezi, enezed], yarig b. [*liester* yarezedigoù].

Jungholozän n. (-s) : [douarouriezh] holoken uhel g.

Jungholz n. (-es,-hölzer) : [koadc'hounezerezh] lañsenneg b. [*liester* lañsennegi].

Junglachs g. (-es,-e) : [loen.] takon g. [*liester* takoned] ;

Junglehrer g. (-s,-) : kelenner o teraouiñ war ar vicher g.

Junglehrerin b. (-,-nen) : kelennerez o teraouiñ war ar vicher b.

Jüngling g. (-s,-e) : krennard g., krennbaoth g. kañfard g., paotr yaouank g., paotr en e grennroad g., yaouaer g., Yann Grennard g. ; *zum Jüngling heranwachsen*, mont er-maez a vogel, dont er-maez a vogel, dont eus a vogel, dont da grennard, sevel da baotr krenn, sevel da grennard ; *ausgewachsener Jüngling*, krennard mat g., krennard deuet d'e vent g. ; *reiner Jüngling*, *unberührter Jüngling*, gwerch'h g., paotr gwerch'h g. ; *die Jünglinge*, ar re yaouank, ar yaouankizoù ls.,

ar grenndud ls., ar c'hrenndudigoù ls., ar grennarded ls., an traoù yaouank ls., Yann Grenn g.

Jünglingsalter n. (-s) : oad krenn g., yaouankiz b., krennoad g.

Jungmännchen n. (-s,-) : [loen.] par yaouank g.

Jungmatrose g. (-n,-n) : [merdead.] mousig g., mous g., paotr-bag g., danvez martolod g.

Jungpaläolithikum n. (-s) : [douarouriezh] paleoliteg uhel g.

Jungpflanze b. (-,-n) : [louza.] plant str. ; *Kohljungplanze*, plant kaol da bikañ str.

jüngst ag. : 1. yaouankañ, yaouañ ; *das jüngste Kind*, ar benoni g., lostig-an-ti g., ar gwidor g., ar gwidoroc'h g., ar widoroc'h b., ar gwidoroc'hig g., ar widoroc'hig b., bidorc'hig ar familh g., bidoc'hig ar familh g., ar galonadig b., ar galonig b., ar gorrikin g., ar gourig g., ar grazenn b., an dakezenn b., an diwezhañ g., an diwezhañ ganet g., ar yaouankañ g., toullig an ti g., lost an neizh g., ar belostig g., an dilerc'hadenn b., [dre fent] skubadur ar c'hignol g. ; 2. [dre skeud] diwezhañ ; *sein jüngstes Werk*, e oberenn ziwezhañ b. ; *die jüngste Vergangenheit*, an amzer-dremenet nevez vet b. ; [relij.] *der Jüngste Tag (das Jüngste Gericht)*, ar Varn Ziwezhañ b., deizh ar Varn g., deiz ar Varn Ziwezhañ g., ar varnadeg-veur b.

Adv. : a-nevez-flamm, nevez 'zo, n'eus ket pell 'zo, n'eus ket paot, n'eus ket gwall bell(où), n'eus ket pell bras, n'eus ket gwall bell-maleürus, n'eus ket c'hoazh gwall diamzer, n'eus ket c'hoazh gwall bell, n'eus ket gwerso, n'eus ket tamm gwerso, gwechall-nevez, n'eus ket pell, ne oa ket pell, dabor, ergentaou, ergentaouik, kentaou, a-gentaou, nevez 'zo, ken un nevez 'zo, n'eus ket pell amzer, n'eus ket keit-se holl c'hoazh, n'eus ket a geit-se holl c'hoazh, un tammig bihan 'zo, un tachadig bihan 'zo, ur pennadig bihan 'zo, en deiz all, en devezh all.

Jüngste(r) ag.k. g./b. : *mein Jüngster*, lostig an tiegezh g., va mab (va bugel) yaouankañ g., va yaouaer diwezhañ g., krazenn an tiegezh b., takezenn an tiegezh b., toullig an ti g., lost an neizh g., an diwezhañ ganet eus va bugale g., an hini diwezhañ eus va bugale g., [dre fent] ar mevel bihan g. ; *er ist nicht mehr der Jüngste*, un tamm mat a oad a zo deuet dezhañ, paket en deus un tamm mat a oad, aet eo bras war an oad, n'eo ket eus an torad diwezhañ, n'emañ ket war e gentañ lamm abaoe pell, kozhik eo dija, barv gwenn a zo dezhañ.

Jungsteinzeit b. (-) : neolitik g., nevezoadvezh ar maen g., aodvezh neolitik g., aodvezh ar maen flouret g. ; *der Übergang zur Jungsteinzeit*, an neolitekadur g. ; *charakteristische Merkmale der Jungsteinzeit annehmen*, neolitekaat.

jungsteinzeitlich ag. : neolitik, eus an neolitik, eus nevezoadvezh ar maen, nevezvaenek.

Jüngstenrecht n. (-s) : [gwir, istor Breizh] kevaez g. ; *Nutznieser des Jüngstenrechts*, kevaezer g.

jüngstens Adv. : nevez 'zo, n'eus ket pell 'zo, n'eus ket paot, n'eus ket gwall bell(où), n'eus ket pell bras, n'eus ket gwall bell-maleürus, n'eus ket c'hoazh gwall diamzer, n'eus ket c'hoazh gwall bell, n'eus ket gwerso, n'eus ket tamm gwerso, gwechall-nevez, n'eus ket pell, ne oa ket pell, nevez 'zo, ken un nevez 'zo, n'eus ket pell amzer, n'eus ket keit-se holl c'hoazh, n'eus ket a geit-se holl c'hoazh, un tammig bihan 'zo, un tachadig bihan 'zo, ur pennadig bihan 'zo, en deiz all, en devezh all, dabor, ergentaou, ergentaouik, kentaou, a-gentaou.

Jüngstgeborene(r) ag.k. g./b. : *der Jüngstgeborene*, an diwezhañ ganet g., ar benoni g., lostig-an-ti g., ar gwidor g., ar gwidor g., ar gwidoroc'h g., ar gwidoroc'hig g., bidorc'hig ar familh g., bidoc'hig ar familh g., bidorc'hig an torad g., ar galonadig b., ar gorrikin g., ar gourig g., ar grazenn b., an

dakezenn b., an diwezhañ g., ar yaouankañ g., toullig an ti g., lost an neizh g., an hini diwezhañ eus ar vugale g., [dre fent] skubadur ar c'hignol g., ar mevel bihan g. ; *die Jüngstgeborene*, ar widoroc'h b., ar widoroc'hig b.

Jungstier g. (-s,-e) : kole-tarv g. [*liester koleoù-tarv*], kole g. [*liester koleoù*] ; [mojenn.] *der bunte Jungstier*, *der gefleckte Jungstier*, ar c'hole brizh g.

Jungtier n. (-s,-e) : [loen.] kolen g., loen yaouank g. ; *Weibchen mit Jungtier bei Fuß*, mamm b. ; *Weibchen mit Jungtieren bei Fuß dürfen nicht abgeschossen werden*, difenn a zo da dennañ war ar mammoù.

Jungtrieb g. (-s,-e) : [louza.] nevez str., nevezenn b., broñs g., broñsenn b., broust str., broustenn b., bout g., kelli g., kreskenn b., kresk g., lañsadenn b., taol g., taolad g., taoladenn b., azdiwanaj g., bouilhastr str., glastrenn b., morgoad g., bount g., bountadenn b.

Jungverheiratete(r) ag.k. g./b. / **Jungvermählte(r)** ag.k. g./b. : 1. [paotr] ozhac'h nevez g., ozhac'h nevez-dimezet g., ozhac'h yaouank g., den nevez g., paotr nevez g., paotr nevez-dimezet g., eured g. ; 2. [plac'h] gwreg nevez b., gwreg yaouank b., plac'h nevez b., plac'h nevez-dimezet b. ; 3. [koublad] tud nevez ls., tud nevez-dimezet ls.

Jungvieh n. (-s) : chatal yaouank g., annoared ls., annoarezed ls., ounnerezed ls., ounnerezed ls., koleed ls., koleoù ls., kojened ls., blogorned ls.

Jungwähler g. (-s,-) : voter yaouank g., mouezhier yaouank g., dilenner yaouank g.

Jungwald g. [-s,-wälder] : [koadc'hounezerezh] lañsenneg b. [*liester lañsennegi*].

Jungwein g. (-s,-e) : gwin nevez g., gwin ar bloaz g., gwin glas g., gwin foll g.

Jungwolf g. (-s,-wölfe) : [loen.] krennvleiz g. [*liester krennvleizi*].

Jungwiebel b. (-,-n) : [louza.] sivolez str.

Juni g. (-/-s,-s) : Mezheven g., miz Mezheven g., miz Even g., Even g., P. miz ar foenn g. ; *ab Juni*, adalek miz Even ; *im Juni*, e miz Mezheven, e Mezheven, e miz Even ; *Mitte Juni*, da hanter viz Even, da hanter Vezheven, kerkent ha hanter Vezheven, gant hanter viz Even, gant hanter Vezheven, war-dro hanter viz Even, war-dro hanter Vezheven, e-kreiz miz Even ; *der zweite Juni*, an eil a Vezheven ; *am 25. Juni*, den 25. Juni, d'ar 25 a viz Even.

junior ag. digemm : mab ; *Smith jun.*, Smith mab g., mab da Smith g.

Junior g. (-s,-en) : [sport] yaouankad g. [*liester yaouankidi*] ; *Altersklasse der Junioren*, rummad ar yaouankidi g., rummad ar re yaouank g.

Juniorat n. (-s,-e) : [gwir] kevaez g. ; *Nutznieser des Juniorats*, kevaezer g.

Juniorenausweis g. (-es,-e) : kartenn den yaouank b.

Juniorin b. (-,-nen) : [sport] yaouankadez g.

Juniorpartner g. (-s,-) : keveler yaouank g.

Juniorpass g. (-es,-pässe) : kartenn den yaouank b.

Junisonne b. (-) : *die glühende Junisonne*, heol poazh Mezheven g.

Junk-Bond g. (- -s,- -s) : [arc'hant.] endalc'henn gwall risklus b., endalc'henn gwall arvarus b.

Junker g. (-s,-) : [istor] 1. denjentil a-ziwar ar maez g., denjentil diwar ar ploue g. ; 2. junker g., gourferc'henn-glad g., fondatur g. ; 3. floc'h g., skoedour g.

junkerhaft ag. : ... denjentil a-ziwar ar maez, evel ur junker, evel un denjentil a-ziwar ar maez.

Junkerland n. (-s,-länder) : douaroù ar junkerien ls. ; *Junkerland in Bauernhand* [RDA], douaroù ar junkerien d'ar gouerien.

Junkerschaft b. (-) / **Junkertum** n. (-s) : beli ar junkerien b., brientinelezh a-ziwar ar maez b.

Junkfood n. (-/-s) : [gwaschhaus, boued] bouetaj greantel g., pasturaj greantel g., P. magnez greantel g., tarzhell c'hreantel b., trantell c'hreantel b., keusteuenn c'hreantel b., moc'haj greantel g., boued moc'h greantel g., lastez greantel str., loustoni c'hreantel b.

Junkie g. (-s,-s) : P. drammgaehiad g., drammed g.

Junk Mail b. (-,-,-s) : [stlenn.] strob g., spam g.

Junktim n. (-s,-s) : 1. [polit.] strollad labour war un danvez lezenn g. ; 2. [dre skeud.] *dazwischen besteht ein Junktim*, liammet eo an traoù-se etrezo.

Juno¹ b. : 1. [mojenn.] Juno b. ; 2. [dre skeud.] *eine wahre Juno*, ur gigenn vat a blac'h (a vaouez) b., ur palvad mat a vaouez b., ur gigenn vat a wreg b., ur vaouez temzet mat b., un temz vat a vaouez b., un troc'had mat a vaouez b., ur vaouez a droc'had mat b., ur vaouez troc'het mat b., un digoradur a vaouez b., un darinenn b.

Juno² g. (-/-s,-s) : [kenwerzh] Mezheven g., miz Mezheven g., Even g., miz Even g.

junonisch ag. : *junonische Formen*, stummoù kuilh ls.

Junta b. (-,-s / Juntén) : [polit.] juntenn b.

Jupe¹ g./n. (-s,-s) : [Bro-Suis] brozh b.

Jupe² b. (-,-s) : brozh b.

Jupiter¹ g. (-s pe Jovis) : 1. [mojenn.] Yaou g. ; *Jupiter statuarisch darstellen*, delwenniñ Yaou ; 2. *was Jupiter erlaubt ist, ist nicht jedem Ochsen erlaubt*, an neb a zo mevel n'eo ket mestr, verbum caro factum est - mat al laezh dous, mat al laezh trenk, mat da bep den chom en e renk - ne reomp ket pep tra hervez hor c'hoant - an den ne oar nemet lavaret, Doue avat a ra evel ma kar - bez e ranker peuriñ pe euzhiñ el lec'h ma vezer staget - lec'h m'emañ stag ar c'havr e rank peuriñ.

Jupiter² g. (-/-s) : [stered.] Yaou g., Jupiter g. ; *die Monde des Jupiter*, loarennoù (adplanedennoù) Yaou ls. ; *der Große Rote Fleck des Jupiters*, tarch ruz bras Yaou g. ; *die Ringe des Jupiter*, gwalennoù Yaou ls.

Jupiterbart g. (-s) : [louza.] heglev g., louzaouenn-an-droug-skouarn b., louzaouenn-an-divskouarn b., joberd g.

jur. ag. : [berradur evit **juristisch**] *sellit pelloc'h*.

Jura¹ ls. [ger-mell ebet] : Gwir g., Reizh b. ; *Jura studieren*, studiañ ar Gwir, studiañ ar Reizh ; *Jura unterrichten*, *Jura lehren*, kelenn ar Gwir.

Jura² g. (- pe -s) : [douaroniezh] 1. *der Jura*, ar Jura g. ; *der französische Jura*, ar Jura gall g. ; *fränkischer Jura*, Jura frankonat g. ; 2. [Bro-Suis] *der Jura*, kanton ar Jura g.

Jura³ g. (-s) : [douarouriezh] juraseg g. ; *Oberjura*, *weißer Jura*, juraseg uhel g. ; *Mitteljura*, *brauner Jura*, juraseg krenn g. ; *Unterjura*, *schwarzer Jura*, *Schwarzjura*, juraseg izel g., liaz g.

Jurabewohner g. (-s,-) : annezad ar Jura g.

Jurabildung b. (-,-en) / **Juraformation** b. (-,-en) : [douarouriezh] furmadur jurasek g.

Juragebirge g. (-s) : Jura g. (ar Jura g.).

Jurarelief n. (-s,-s/-e) : torosennadur jurasian g.

Juraschicht b. (-,-en) : [douarouriezh] gwiskad jurasek g., gwelead jurasek g.

Jurassier g. (-s,-) : annezad ar Jura g.

Jurassisch ag. : 1. [douarouriezh] jurasek, ... eus ar juraseg ; 2. [douaroniezh] ... a sell ouzh ar Jura.

Jurastudent g. (-en,-en) : studier war ar Gwir g.

Jurastudium n. (-s,-studien) : studioù war ar Reizh ls., studioù war ar Gwir ls.

Jürg g. / **Jürgen** g. : Jord g., Jorj g.

juridisch ag. : gwir, gwirus, lezennel, lezvarnel, ... ar gwir.

Juridismus g. (-) : gwirouriezh b.

Jurisdiktion b. (-,-en) : barnerezh g., galloud barn g., galloud barnerezhel g., barnouriezh b. ; *zivile Jurisdiktion*, barnouriezh keodedel b. ; *militärische Jurisdiktion*, barnouriezh vilourel b.

jurisdiktionell ag. : barnadurezhel, barnerezhel ; *jurisdiktioneller Akt*, gread barnadurezhel g.

Jurismappe b. (-,-n) : [burev] kleurenn erienoù b., kleurenn gant erienoù b., kleurenn erienek b., kleurenn plegoù b., kleurenn gant plegoù b., gronner erienek g.

Jurisprudenz b. (-) : [gwir] gwiraouriezh b., gwironiezh b., Gwir g., Reizh b. ; *Jurisprudenz studieren*, studiañ ar Gwir, studiañ ar Reizh.

Jurist g. (-en,-en) : den-a-lezenn g., den a justis g., gwiraour g., gwiraer g., lezennour g.

Juristendeutsch n. / **Juristensprache** b. (-) : jagouilhaj an dud-a-lezenn g., safar an dud-a-lezenn g., luc'haj an dud-a-lezenn g., brizhyezh an dud-a-lezenn b., gregach an dud-a-lezenn g.

Juristerei b. (-) : P. studioù war ar Gwir ls., studioù war ar Reizh ls.

Juristin b. (-,-nen) : gwiraourez b., gwiraerez b., lezennourez b.

juristisch ag. : gwir, gwirus, lezennel, ... ar gwir, hervez al lezenn ; *juristischer Terminus*, termen gwir g. ; *juristische Fakultät*, kevrenn ar Gwir b. ; *juristische Befähigung*, barregzhioù war ar Gwir ls. ; *juristischer Besitz*, perc'henniezh (perc'hentiezh) hervez al lezenn b. ; *juristische Person*, tudelezh b. ; *Sitz einer juristischen Person*, sez ur c'hevredad g. ; *juristische Person des Privatrechts*, tudelezh prevez b. ; *juristische Person des öffentlichen Rechts*, tudelezh foran b. ; *einen juristischen Präzedenzfall darstellen*, *ein juristischer Präzedenzfall sein*, *ein juristischer Präzedenzfall werden*, talvezout da zevarnadur ; *juristisch gesehen*, hervez ar gwir.

Juristische(s) ag.k. n. : gwirlezh b.

Juror g. (-s,-en) : ezel eus ar juri g.

Jurorin b. (-,-nen) : ezel eus ar juri g., ezelezh eus ar juri b.

Jurte b. (-,-n) : [telenn] yourt g.

Jury b. (-,-s) : 1. strollad-barn g., bodad-priziañ g., bodad arnodenniñ g. ; 2. [gwir] barngor g.

Jus¹ n. (-, Jura) : [Bro-Austria] [ger-mell ebet en alamaneg] ar Gwir g., ar Reizh b.

Jus² b./g./n. (-) : [Bro-Suis] chug-frouezh g., dour-frouezh g.

Juso g. (-s,-s) / b. (-,-s) : [polit.] [berradur evit **Jungsozialist** / **Jungsozialistin**] sokialour yaouank g., sokialourez yaouank b.

just Adv. : P. dres, krak, end-eeun.

justierbar ag. : reizhadus.

justieren V.k.e. (hat justiert) : 1. reizhañ, sterniañ, lakaat klenk, lakaat c'hwek, reoliañ, lakaat an e reizh, lakaat spis, spisaat, kouchañ ; *das Azimut justieren*, reizhañ an azimut, azimutañ ; 2. [moull.] marzekaat.

Justierer g. (-s,-) : junter g., junter-houarn g., sternier g., reizher g.

Justierring g. (-s,-e) : gwalenn reizhañ b.

Justierung b. (-,-en) : 1. reizherezh g., reizhadur g., reizhañ g., sterniadur g., reoliañ g., reolieriezh g., lakaat-spis g., spisaat g., kouchadur g. ; 2. reoliadenn b. ; 3. reizhoù reoliañ ls., rikoù reizhañ ls., reizhiad spisaat b. ; 4. [moull.] marzekadur g., marzekaat g.

justifizieren V.k.e. (hat justifiziert) : 1. reizhabegañ, kantreizhañ, reishaat, digabluzañ, didamall, gwennañ ; 2. [kenwerzh] eeunañ ; 3. [relij.] justifiañ.

Justifizierung b. (-,-en) : 1. reizhabegadenn b., kantzreizhadur g., didamalladur g., gwennadur g. ; 2. [kenwerzh] eeunadur g. ; 3. [relij.] justifiñs b.

Justitia b. : doueez ar Reizh b., Justitia b.

Justitiar g. (-s,-e) : kuzulier gwiraour g., kuzulier gwirel g.

Justitiarin b. (-,-nen) : kuzulierez wiraouez b., kuzulierez wirel b.

Justiz b. (-) : justis b. ; *die Mühlen der Justiz mahlen langsam*, ruilhal a ra ar justis kempennik he boul, mont a ra ar justis endro war he goarig (war he fouezig, war he sklavig).

Justizapparat g. (-s) : benvegadur bam g.

Justizbeamte(r) ag.k. g. : 1. reizhaouer g., ofiser a Justis g. ; 2. grefier g., tablezer g.

Justizbehörde b. (-,-n) : pennadurezh justis ls., pennadurezh varn b., barnensavadur g.

Justizgewalt b. (-,-en) : galloud barn g., barnerezh g.

Justiziar g. (-s,-e) : kuzulier gwiraour g., kuzulier gwirel g.

Justiziarin b. (-,-nen) : kuzulierez wiraouez b., kuzulierez wirel b.

Justizirrtum g. (-s,-tümer) : fazi barnerezhel g., fazi barn g., drouksetañs b., barnadenn fazius b., barnedigezh fazius b.

Justizminister g. (-s,-) : ministr ar justis g., ministr ar Reizh g., maodiern ar Reizh g.

Justizministerium n. (-s,-ministerien) : 1. ministrerezh ar Reizh g. ; 2. ministrerezh ar Reizh b., ministrdi ar Reizh g.

Justizmord g. (-s,-e) : torfed a justis g., muntr a justis g.

Justizpalast g. (-es,-paläste) : [Pariz] lez-varn Pariz b., ti al lezioù-barn e Pariz g.

Justizpflege b. (-) : Reizh b., justis b.

Justizsache b. (-,-n) : afer a justis b., kaoz b. ; *in Justizsachen*, war tachenn an aferioù a justis.

Justizvollzugsanstalt b. (-,-en) : ti-bac'h g.

Justizwesen n. (-s) : justis b.

Jute b. (-,-n) : 1. [louza.] jut str. ; *Jute hecheln*, kribañ jut, kribinañ jut, rañvellat jut, dirañvañ jut, rimiañ jut ; 2. [gwiad.] jut g., lien rous str., rouz g.

Jüte g. (-n,-n) : Jutad g., annezar Jutland g., annezad Jutland g.

Jutesack g. (-s,-säcke) : sac'h jut g., P. sac'h rouz g., sac'h lien rous g.

Jütland n. (-s) : Jutland b., Bro-Jutland b.

juvenil ag. : 1. yaouank-flamm, yaouankik, ... ar re yaouank ; 2. ... kondon ; *juveniles Wasser*, dourioù kondon ls. ; *juveniles Magma*, magma kondon g.

Juvenilität b. (-) : yaouankted b.

Juvenilkleid n. (-s,-er) : [loen.] pluñv yaouankiz str., pluñv al labous yaouank str.

Juvenilwasser n. (-s) : dourioù kondon ls.

Juwel¹ g./n. (-s,-en) : bravig g., bizoù g., brabrag g. ; *Juwelen*, bragerezh g., brageriz g., bragerizoù ls., bravigoù ls., bizeier ls., brabravioù ls., joaiuzoù ls., pezhioù orfeberezh ls.

Juwel² g. (-s,-e) : 1. [den] disparadenn b. ; *das ist ein Juwel von einer Sekretärin*, honnezh a zo ur berlezenn a sekretourez ; 2. [lec'h] perlezenn b., lec'h derc'h g., lec'h holgaer g., lec'h ar c'haerañ-holl g., boked g. ; 3. [skouerenn brizius] perlezenn b., disparadenn b. ; *der Juwel der Sammlung*, perlezenn an dastumadeg b.

Juwelenhandel g. (-s) : bravigerezh g., bizaouerezh g., orfebrerezh g.

Juwelenhändler g. (-s,-) : bragerizour g., bravigour g., bizaouier g., orfebrour g., orfebrer g.

Juwelenkästchen n. (-s,-) : skrin g., klozenn b., klaouier g.

Juwelier g. (-s,-) : bragerizour g., bravigour g., bizaouier g., orfebrour g., orfebrer g. ; *als Juwelier tätig sein*, orfebriñ.

Juweliengeschäft n. (-s,-e) : bravigerezh b., bizaouerezh b., orfebrerezh b., stal-vravigoù b.

Juwelierhandwerk n. (-s) / **Juwelierkunst** b. (-) : bravigerezh g., bizaouerezh g., orfebrerezh g.

Juwelierwaren ls. : brageriz g., bragerizoù ls., bravigoù ls., bizeier ls., pezhioù orfebrerezh ls.

Jux g. (-es,-e) : farsadenn b., bourd g., taol-bourd g., tro b. ; *aus Jux*, dre fent, evit farsal, a-fars, dre fars, dre farserezh.

juxen V.gw. (hat gejuxt) : ober gennoù, ober farsoù, ober farsig-farsoù, ober troioù-kamm, farsal, ober fent, ober bourd, farouellañ, fentigellañ, gogeaal, furlukinat, ober furlukinerezh.

juxig ag. : bourdus, farsus, fentus, bourrus, lu.

juxtalinear ag. : linenn-ha-linenn ; *juxtalinare Übersetzung* (dem Original zeilenmäßig gegenübergestellte Übersetzung), troidigezh linenn-ha-linenn b.

jwd Adv. : P. [berradur evit ganz weit draußen distaget e doare Berlin : iotvede] *er wohnt jwd*, emañ o chom pell an diaoul, emañ o chom en ur c'hozh lec'h distro, emañ o chom en un distro, emañ o chom en un difouilh, emañ o chom en ur vro ouez, emañ o chom en un toull kutez, emañ o chom en un toull gouez, emañ o chom en ul lec'h digenvez, emañ o chom en un toull kêr, emañ o chom en un toull kollet kac'het gant an diaoul, emañ o chom en un toull parrez kollet ha dilezet gant an Aotrou Doue, emañ o chom en ur vourc'hadenn laou, emañ o chom en ul lec'h kollet, emañ o chom e Kerneblec'h, emañ o chom e Kernetra, emañ o chom e Kerneuz, emañ o chom e Keribil-Beuz, emañ o chom war ar beoz, aet eo da chom e penndarch.

K

K, k n. (-,-) : K g., k g. ; *auf Bretonisch wird der Buchstabe K jedes Mal verändert, wenn er nach einem bestimmten oder unbestimmten Artikel steht*, bepred e kemm al lizherenn K e brezhoneg goude ur ger-mell resis pe amresis ; *K (Kalium)*, kaliom g., potasiom g. ; *durchgestrichenes K*, K barrennet g., K.

Kabale b. (-,-n) : irienn b., korvigell b., itrik g., kavailh g., ijin fall g., ardivinkoù ls.

Kabalist g. (-en,-en) : korvigeller g., itriker g., irienn g., kavailher g., gidaz g. [*liester* gidazed], ganaz g. [*liester* ganazed], gwidal g. [*liester* gwidaled], ragater g., breser g., ficher g., frikoter g., tad an itrikou g.

Kabarett n. (-s,-s/-e) : tavarn b., kabared g., boest-noz b., P. toull-noz g.

Kabarettist g. (-en,-en) : arzour kabared g.

Kabarettistin b. (-,-nen) : arzoerez kabared b.

kabarettistisch ag. : ... kabared.

Kabbala b. (-) : kabal b., kabal hebraek b., kabal an Hebreed b., kabal ar Juzevien b.

Kabbalist g. (-en,-en) : kabalour g.

kabbalistisch ag. : **1.** hag a sell ouzh ar gabal, kabalek, ... ar gabal ; **2.** rouestlet, diaes, fuilhet, luziet, kemmesket, gwall vesket.

Kabäuschen n. (-s,-) : [rannyez.] lab g., laborenn b., skiber b., logell b., log b., loch g., lochenn b., barakenn b.

Kabbelei b. (-,-en) : chabous g., tabut g., mesk g., meskadenn b., meskadeg b., c'hin-c'han (c'hign-c'hagn) g., bec'h g., arvellerezh g., arvell g.

kabbelig ag. : [merdead.] pilhennek, draillhet ; *kabbelige See*, mordreailh g., kalapi g., dibennoù-mor ls., mor berr g.

kabbeln V.gw. (hat gekabbelt) : [merdead.] *das Meer kabbelt*, deñvedigoù a zo war ar mor, pilhennek eo ar mor, drailh a zo war ar mor, mordreailh a zo, eonennek eo ar mor, kizhierañ a ra ar mor, frizañ a ra ar mor, kalapi a zo, mor berr a zo.

V.em. : **sich kabbeln** (haben sich (ak.) gekabbelt) : chabousat, en em chabousat, en em bigailhat, en em gataillhat, tabutal.

Kabbelsee b. (-) : mordreailh g., kalapi g., dibennoù-mor ls., mor berr g.

Kabelung b. (-,-en) : [merdead.] mordreailh g., kalapi g., dibennoù-mor ls., mor berr g.

Kabelwellen ls. (-,-n) : [merdead.] dibennoù-mor ls., mor berr g.

Kabel n. (-s,-) : **1.** [tredan, merdead.] fard g., fun b., orjalenn b., chabl g., tortis g. ; *Netzkabel*, fun borzhiñ b., neudenn gemborzh b. ; *ein Kabel in Rohr verlegen*, lakaat ur fun en ur gorzenn (en un duellenn), korzenañ ur fun ; *Kabel herstellen*, gweañ funioù ; *ein Kabel abisolieren*, dibourc'hañ ur fun. ; **2.** funskrid g., kelskrid dre orjal g.

Kabelader b. (-,-n) : [tekn.] orjalenn heren ar fun dredan b.

Kabelanschluss g. (-es,-anschlüsse) : gougediadur ouzh ar funrouedad g.

Kabelauftrag g. (-s,-aufträge) : [bank] urzh dre orjal g.

Kabelbericht g. (-s,-e) : kelskrid dre orjal g., funskrid g.

Kabelbinder g. (-s,-) : [tredan] skarv-orjal g., ailhedenn festañ b., funskarv g.

Kabelfabrik b. (-,-en) : funerezh b.

Kabelfersehen n. (-s,-) : funwel g.

Kabelgarn n. (-s,-e) : [merdead.] neud kar str., neudenn gar b.

Kabelhaspel b. (-,-n) : puner fun g., punerez fun b., turgnig fun g.

Kabelherstellung b. (-) : gweadur funioù g., gweañ funioù g., funerezh g.

Kabelhülle b. (-,-n) : [tekn.] gouin gwarez g.

Kabeljau g. (-s,-el/-s) : [loen.] moru g. [*liester* morued], moruenn b. [*liester* morued] ; *ein Kabeljau*, ur penn-moru g. ; *auf Kabeljau fischen*, morueta ; *Kabeljau verarbeitende Industrie*, moruetaerezh g., morueta g. ; *gesalzener Kabeljau*, *grüner Kabeljau*, moru glas g. ; *getrockneter Kabeljau*, moru sec'h ha disall g., vergadell disall b. ; *gesalzener und getrockneter Kabeljau*, moru sec'h g., vergadell b.

Kabeljaufang g. (-s) : moruetaerezh g., morueta g.

Kabeljaufänger g. (-s,-) : [merdead.] lestr morueta g. [*liester* listri morueta].

Kabeljaufischer g. (-s,-) : moruetaer g., paotr ar morued g.

Kabeljaufischerei b. (-) : moruetaerezh g., morueta g.

Kabeljaufleisch n. (es) : *frisches Kabeljaufleisch*, moru fresk nevez pesketaet g. ; *gesalzenes Kabeljaufleisch*, moru glas g. ; *getrocknetes Kabeljaufleisch*, moru sec'h (ha disall) g., vergadell disall b. ; *gesalzenes und getrocknetes Kabeljaufleisch*, moru sec'h g., vergadell b.

Kabeljunge g. (-n,-n) : paotr ar funioù g.

Kabelkanal g. (-s,-kanäle) : **1.** chadenn dre fun b., chadenn funwel b., ristenn funiekaet b. ; **2.** [tekn., tisav.] sanell b.

Kabelklammer b. (-,-n) : [tekn.] starder-fun g.

Kabellänge b. (-,-n) : [merdead.] fardad g.

Kabelleger g. (-s,-) / **Kabellegeschiff** n. (-s,-e) : [merdead.] lestr funiñ g.

Kabellegung b. (-,-en) : [tekn.] funiekaet g.

Kabelleitung b. (-,-en) : [tekn.] linenn dredan dindan zouar b.

Kabelmeldung b. (-,-en) : kelskrid dre orjal g., funskrid g.

kabeln V.k.e (hat gekabelt) : funskrivañ ; *eine Meldung kabeln*, kas ur c'heloù dre ar fun-gelaouiñ, kas ur c'heloù dre ar fard-kelaouiñ, kas ur funskrid, funskrivañ ur c'heloù.

Kabelnetz n. (-es,-e) : funrouedad b.

Kabelöse b. (-,-n) : [tredan.] fibl g.

Kabelrolle b. (-,-n) : **1.** puner fun g., punerez fun b. ; **2.** [merdead.] davied g.

Kabelschuh g. (-s,-e) : [tredan.] fibl g.

Kabeltau n. (-s,-e) : [merdead.] fard g., fun b. ; *die Kabeltaue an den Ankerring stechen*, intalinkañ ar funioù.

Kabelträger g. (-s,-) : paotr ar funioù g.

Kabeltrommel b. (-,-n) : puner fun g., punerez fun b., turgnig-fun g.

Kabelverlegung b. (-,-en) : [tekn.] funiekaat g.

Kabine b. (-,-n) : logell b., log b., kambrig-lestr b., kambr-lestr b., kombod g., kabanell b., kabanenn b.

Kabinenbahn b. (-,-en) : fungarr g., funlogell b.

Kabinenbett n. (-s,-en) : [merdead.] fled g.

Kabinett¹ n. (-s,-e) : **1.** kambrig b. ; **2.** [dre astenn.] diskouezva g. ; *Kupferstichkabinett*, diskouezva (diskouezlec'h) stampennoù g. ; *Raritätenkabinett*, magazenn traoù dibaot b., diskouezva traoù ral g. ; **3.** [polit.] gouarnamant g., kuzul ar vaodierned g., kabined g. ; *das Kabinett bilden*, sevel ur gouarnamant nevez, amparañ ur gouarnamant ; *das Kabinett stürzen*, terriñ ar gouarnamant, reiñ lamm d'ar gouarnamant.

Kabinett² g. (-s,-e) : [gwin] seim bras rummet g., anvadur kontrollet g., chem meur rummet g.

Kabinettperspektive b. (-,-n) : [treserezh] diarsell diwar varc'h g.

Kabinettsbefehl g. (-s,-e) : [istor, polit.] gourc'hemennidigezh b.

Kabinettsbildung b. (-,-n) : [polit.] amparadur ur gouarnamant g.

Kabinettsskizze b. (-,-n) : [polit.] enkadenn war tachenn ar gouarnamant b., enkadenn c'houarn b.

Kabinettssorder b. (-,-n) : [istor, polit.] gourc'hemennidigezh b.

Kabinettsschreiben n. (-s,-) : [polit.] lizher kabined g., lizher-siell g.

Kabinettssitzung b. (-,-en) : [polit.] dalc'h kuzul ar vinistred g., emvod ministred ar gouarnamant g.

Kabinettssstück n. (-s,-e) / **Kabinettstück** n. (-s,-e) : **1.** . pennober b., pennoberenn b., taol-micher g., meurober g., uhelober g., pezh-labour g., pezh-micher g. ; **2.** taol ruz g., taol kaer g., kaer a daol g., mestr taol g.

Kabinettsumbildung b. (-,-en) : [polit.] azveradur maodiernezhel g.

Kabis g. (-) : [Bro-Suis] kaol-podek str., penn-kaol g.

Kabrio n. (-/s,-s) : kabrioled g., gwetur skañv b., karr to-disto g.

Kabriele b. (-,-n) : lamm-gavr g., fringadenn b. ; *Kabriolen*, fringerezh g. ; *Kabriolen machen*, gavrlammat, fringal, fringalañ, fringellat, friantañ, dizoac'hañ, en em zizoac'hañ, ober chiboud, ober chiboudig.

Kabriolett n. (-s,-s) : [Bro-Aostria, su Bro-Alamagn] gwetur skañv b., kabrioled g., karr to-disto g.

Kabuff n. (-s,-s/-e) : P. siklud g., lab g.

Kabuki n. (-s) : [c'hoariva] kabuki g.

Kabuse b. (-,-n) : **1.** [merdead.] sanailh-lestr b., kambr ar bitailh b. ; **2.** [tisav.] sanailh b., skiber g., lab g., siklud g.

Kabyle g. (-n,-n) : Kabil g. [*liester* Kabiled].

Kabylei b. (-s : *die Kabylei*, Bro-Gabilia b., Kabilia b.

kachektisch ag. : [mezeg.] fallezhel, fallezhok ; *kachektischer Patient*, fallezhok g. [*liester* fallezheien].

kachektisierend ag. : [mezeg.] fallezhus.

Kachel b. (-,-n) : karrell b., karraozenn b., karrell-feilhañs g., karrell-briaj g. ; *mit Kacheln belegen*, *mit Kacheln auslegen*, karellañ, karrezennañ, karrezañ ; *die alten Kacheln der Küche entfernen*, digarrellañ ar gegin, digarrezañ ar gegin.

Kachelbelag g. (-s,-beläge) : karelladur g., daradur g.

kacheln V.k.e. (hat gekachelt) : karellañ ; *gekachelt*, leuriet a garraozennoù, karellat.

Kachelofen g. (-s,-öfen) : fornigell dommañ gwisket gant karrelloù-feilhañs b.

Kachelung b. (-,-en) : karrellerezh g., karelladur g., karellañ g.

Kachexie b. (-) : [mezeg.] fallezh b.

Kacke b. (-) : **1.** kaoc'h g., mon g., kakac'h g., failhañs g., kac'herezh g., kac'hadenn b., kac'hadell b., kagal g. ; **2.** P. amerdamant g. ; *die Kacke ist am Dampfen*, emañ ar soubenn o trenkañ, krog eo ar sistr da drenkañ, tost eo an tan d'ar stoub, fallaat a ra an traoù, stardañ a ra an traoù, treiñ a ra an traoù d'ar put, emañ ar jeu o treiñ e jeu gi, krog eo ar soubenn da drenkañ, ar gor a zeu da vegañ, c'hwezh ar pebr a zo gant ar wadegenn.

kacken V.gw. (hat gekackt) : P. kac'hat, difankañ, fankañ, teilañ, foerat, ober, ober e louz, dozviñ, dozviñ ur vi hep pluskenn, ober un neizh, ober un dilas, ober un dilasenn, lakaat un tamm da yenañ, leuskel ur bouton, leuskel un huanad da gouezañ, ober ur gac'hadenn, ober ur blegadenn, ober traoù tev, lakaat un dra bennak da sec'hañ, P. freoziñ, kouziñ ; *kacken gehen*, mont da blegañ, mont d'ober ur gac'hadenn, mont d'ober ur blegadenn, mont da buchañ ; *wenig Kot auskacken*, kac'hat moan ; *er muss ständig kacken*, hennezh 'zo atav kac'h-kac'h.

Kacker g. (-s,-) : P. fouerouz g., revreg g., tarrevreg g., pezh fall a zen g., tra milliget g., toull visoù g., paotr lavis g., loen brein g., loen vil g., loen lous g., loen fall g., loen gars g., loen mut g., den brein betek mel e eskern g., bosenn a zen b., lec'hidenn a zen fall b., gwir hailhon g., hailhon echu g., maraod g., lastezenn b., paotr e gont a fallagiezh ennañ g., den korvigellet e galon a fallagiezh g., den pezhell e galon gant ar fallagiezh g., den n'eus ket ur vlevenn gristen warnañ g., paotr a zo kement si fall 'zo tout ennañ g., paotr n'eus netra a vat ennañ g., gast b., porc'hell lous g., pemoc'h lous g., seller ar moc'h g., stronk g., loudoureg g., loudour g., loen hudur (vil, lous) evel ar seizh pec'hed g., loustoñ g., louskod g., louveg g., libouz g., louvidig g., libouzer g., pezh teil g., tamm mat a loustoni g., tamm brav a loustoni g., lorgnaj g., tamm teil g., lorgnez g., paotr gagn g., gwall higolenn b., higenn b., pezh lous g., pezh vil g., sac'h malis g., fallakr g.

Kackerin b. (-,-nen) : P. liboudenn b., lousken b., kañfantenn ar vazh lous b., charlezenn b., stronk g., stronken b., libourc'henn b., landourc'henn b., torch-listri g., kailharenn b., kailhareg b., Mari-flav b., Mari-vastrouilh b., Mari-forc'h b., strouilhenn b., strakouilhenn b., bastrouilhenn b., groll b., loudourenn b., louzenn b., louzell b., fourkailh b., flegenn b., gwiz lous b., louvigez b., flaeradenn b., flaerasenn b., hudurrenn b., stlabezenn b., kontronenn b., kontronenn lous b., kailhostrenn b., libouzell b., libouzenn b., libouz g., strodenn b. (Gregor).

Kadaver g. (-s,-) : relegenn b., korf-marv g., kelan g., gagn b. ; *zerstückelter Tierkadaver*, dispenn g., relegoù diwar korf dispennet ul loen ls. ; *Tierkadaver mit ungelöschem Kalk beseitigen*, lakaat raz-bev war korfoù loened marv.

Kadavergehorsam g. (-s) : sentidigezh tud skoelfet b., sentidigezh displeet b., senterezh tud stouvet o spered g., sentidigezh dall b.

Kadenz b. (-,-en) : [sonerezh] kaskouezh g., lusk g., dastalm g. ; *authentische Kadenz*, *vollkommene Kadenz*, kaskouezh rik g. ; *unvollkommene Kadenz*, *offene Kadenz*, kaskouezh brizh g. ; *gebrosene Kadenz*, kaskouezh torr g. ; *plagale Kadenz*, kaskouezh plagel g. ; *Vollkadenz*, kaskouezh klok g. ; *harmonische Kadenz*, kaskouezh klotadek g. ; *andalusische Kadenz*, *spanische Kadenz*, kaskouezh linennek g.

kadenzartig ag. : kaskouezhel.

kadenzieren V.k.e. / V.gw. (hat kadenziert) : [sonerezh] kaskouezhañ.

Kadenzmotiv n. (-s,-e) : [sonerezh] tres kaskouezhel g.

Kader g. (-s,-) : sterner g.

Kadett g. (-en,-en) : [lu] danvez-ofiser g.

Kadettenanstalt b. (-,-en) / **Kadettenschule** b. (-,-n) : skol danvez-ofiserien b.

Kadettenschulschiff n. (-s,-e) : [merdead.] lestr stummañ g., lestr skol g.

Kadi g. (-s,-s) : kadi g., barner g.

kadmieren V.k.e. (hat kadmiert) : [tekn.] kadmiomiñ.

Kadmierung b. (-) : [tekn.] kadmiomiñ g.

Kadmium n. (-s) : [kimiezh] kadmiom g.

kaduzieren V.k.e. (hat kaduziert) : [arc'hant.] disklêriañ didalvez, divonañ, divoneizañ, lakaat e-maez amred.

Käfer g. (-s,-) : 1. [loen.] c'hwil g., safronnenn b., koleopter g. ; *Käfer fangen, Käfer suchen*, c'hwileta ; 2. [lezanv] c'hwil Volkswagen® g., buoc'hig-Doue b. ; 3. [dre skeud.] P. frizenn b., bleukenn b., gwazenn b., bilhez b., gwenan str., chelgenn b. ; *ein hübscher Käfer*, un tamm brav a blac'h b., ul labousell b., ur sukenn b., ur gaer a blac'h b., ur pakad brav a blac'h b., ur vouilhez plac'h b., ur gurun a blac'h b., ur plac'h gwall vrav b., ur plac'h kaer-distailh b., ur plac'h kaer-eston b., ur plac'h kaer-meurbet b., ur plac'h kenedus-espar b., ur farodez b., ul loskadenn b., ur c'harsalenn b., ur femelenn b., ur garvez b., ur fulenn b., un tamm friant g., ul lipadenn b., ur blantenn b., ur gouarc'henn b., ur goantenn b., ur gaerenn b., un dekenn b., ur babig koant g., ur plac'h diouzh ar moull b., ur chevreenn b., un hadenn b., ur gaer a hadenn b., ur boked g., ur plac'h stipet b., ur stipadenn b., un darinenn a blac'h b., ur c'hwenenn b., ur geurenn b., ur gogez g.

Käferarten ls. : [loen.] *die Käferarten*, ar c'hwiled ls.

Käferjäger g. (-s,-) : c'hwiletaer g., paker c'hwiled g.

Käferschnecke b. (-,-n) : [loen.] faozourmelig g. [*liester* faozourmeliged], ourmel-mein str.

Kaff¹ n. (-s,-s/-e) : difouilh g., toull kutez g., toull gouez g., toull kêr g., toull kollet kac'het gant an diaoul g., toull parrez kollet ha dilezet gant an Aotrou Doue g., lastez kêrig vihan b., bourc'hadenn laou b., kozh lec'h distro g., lec'h kollet g., toullig bro g., trogom g., Kerneblec'h, Kernetra, Kerneuz, Keribil-Beuz ; *wie können sie nur in diesem erbärmlichen Kaff leben ?* penaos e reont evit padout keit-se eus pep lec'h ? penaos e reont evit padout keit all eus pep lec'h ? ; *ich versauere in diesem Kaff*, chom a ran da chagañ ha da vorfontiñ en toull parrez-mañ, divouedet e vez va empenn el lastez kêrig-mañ, dont a ra va spered da vorzañ er c'hozh lec'h distro-mañ.

Kaff² n. (-s) : pell str., troien str., gwentajoù ls., uzor str., boskon g., lostajoù ls.

Kaffee¹ g. (-s,-s) : 1. kafe g., rouzig g., [dre fent] pipi du g., pipi g. ; *Päckchen Kaffee*, pakad kafe g. ; *Kaffee filtern*, silañ kafe ; *Kaffee rösten*, kraziañ (grilhañ, goulleskiñ) kafe ; *Kaffee mahlen*, malañ kafe ; *gemahlener Kaffee*, kafe malet g. ; *frisch gemahlener Kaffee*, kafe nevez-valet g. ; *Kaffee kochen*, ober (fardañ, aozañ) kafe ; *der Kaffee läuft durch*, emañ ar c'hafe o silañ ; *Kaffee trinken*, evañ kafe, evañ ur banne rouzig, evañ ur banne kafe, evañ ur banne pipi ludu, kafea, P. evañ ur bannac'h piz, evañ morilhon, evañ gnek ; *jemandem Kaffee einschenken*, kafea u.b. ; *zu mehreren Kaffee trinken*, kafeta, kafea ; *ich trinke lieber Tee als Kaffee*, gwelloc'h eo ganin ur banne te eget ur banne kafe, kavout a ran gwelloc'h pakañ ur banne te eget ur banne kafe, gwelloc'h e kavan staot saoz eget pipi du ; *was möchtest du : Tee oder Kaffee ?* petra az po : te peotramant kafe ? ; *ich trinke nie Kaffee*, ne evan morse a gafe ; *tue Zucker in deinen Kaffee*, laka dous da gafe gant un tamm sukr, laka sukr e-barzh da gafe ; *der vorzügliche Geschmack des Arabica-Kaffees*, gwellentez ar c'hafe arabika b., madelezh kruel ar c'hafe arabika b., vertuz kruel ar c'hafe arabika g./b. ; *koffeinfreier Kaffee*, kafe digafein g., kafe hep kafein g. ; *schwarzer Kaffee*, kafe du g., kafe rik g., P. pipi du g. ; *seinen Kaffee ohne Zucker oder sonstige Zusätze trinken*, evañ e gafe drezañ e-unan g. ; *starker Kaffee*, kafe kalet g., kafe tev g., kafe marc'h g., kafe kreñv g. ; *Blümchenkaffee*,

kafe tanav g., kafe sklaer g., kafe semplik g., kafe hir (divlaz, flak, flav) g., kafe seurez g., kafe seurezed g., lipig g., dour-kafe g., dourgafe g., troazh kazeg g., frigotell jav b. ; *schlechter Kaffee*, bannac'h teil g., dour lous g., gwelien g., kafe gwelien g., stronk g., pipi-ludu g., pipi du g., dour lijoù g., dour liviv g., dour-jostr g. ; *löslicher Kaffee*, kafe enteuzadus (dileizhadus, teuzus) g., kafe hedeuz g., primgafe g., kafe prim g., kafe diouzhtu g. ; *Milchkaffee, Kaffee mit Milch*, kafe laezh g., kafe dre laezh g., kafe dre al laezh g., kafe dre zienn g., P. kafe gwenn g., pipi gwenn g. ; *Kaffee und Milch, halb und halb*, ur banne kafe hag e gement all a laezh, kafe ha laezh kement-ha-kement, kafe ha laezh hanter evit hanter, kafe ha laezh hanter-ouzh-hanter, kafe ha laezh hanter-hanter, kafe ha laezh hanter-dihanter ; *Kaffee mit Schuss*, banne kafe koefet g., banne kafe beleg g., banne kafe badezet gant ur banne lambig g., banne kafe benniget gant ur banne lambig g. ; *Kaffee mit einem Schuss Schnaps, halb und halb*, ur banne kafe hag e gement all a odivi, ur banne kafe hag e gementad a odivi, kafe hag odivi kement-ha-kement, kafe hag odivi hanter evit hanter, kafe hag odivi hanter-ouzh-hanter, kafe hag odivi hanter-hanter, kafe hag odivi hanter-dihanter ; *Kaffee ohne Schuss*, banne kafe seurezed g. ; *sich (dat.) einen Schuss in den Kaffee gießen*, koefañ e gafe, badeziñ e gafe gant ur banne lambig g., bennigañ e gafe d'ur banne lambig ; *ein Pfund Kaffee*, ul lur gafe g. ; *verbrühter Kaffee schmeckt eklig*, kafe bervet, kafe lazhet - kafe bervet, kafe c'hwitet ; *eine Kanne Kaffee*, ur grekad kafe b., ur c'hrekennad kafe b. ; *Kaffeekanne*, grek b. [ar grek b.], grekenn b. [ar c'hrekenn], pod-kafe g., cheftalenn b., kafetierenn b. [ar gafetierenn b.], kafierenn b. [ar gafierenn b.] ; *die Kaffeekanne*, [dre fent] Pipi Ludu g., Pipi Du g., [kleuk] ar pich kamm g. ; *und zum guten Schluss eine Tasse Kaffee, um das Essen anständig zu beenden*, hag ur banne kafe da gernañ ar pred ; *Kaffe mobilisiert (erweckt) die Lebensgeister*, ar rouzig a zo hael da galon an den, ar rouzig a sikour da reiñ lusk d'ar galon (da reiñ lusk da galon an den), ar c'hafe a zegas nerzh deoc'h en-dro (a ro startijenn deoc'h, a ro begon deoc'h, a ro kalon deoc'h, a zegas buhez ennoc'h, a zo mat evit divorediñ ho kwad, a zo mat evit divorediñ ho spered) ; *er trinkt für sein Leben gern Kaffee*, un toull kafe a zo anezhañ, hemañ 'zo paotr ar c'hafe, ur bleiz kafe eo, un ever mat a gafe eo ; *es gibt nichts Besseres als Kaffee, um wach zu bleiben*, n'eus ket d'ar c'hafe da zerc'hel dihun, n'eus ket par d'ar c'hafe evit derc'hel dihun, n'eus ket d'ar rouzig da zerc'hel dihun, n'eus ket par d'ar rouzig evit derc'hel dihun ; *wer zu viel Kaffee trinkt, kann dann nicht einschlafen*, ar c'hafe ne gousk ket an dud diwamañ ; *schwarzer Kaffee und Rotwein halten die Soldaten bei Laune*, kafe du ha gwin ruz, setu kerc'h ar soudard ; *der Kaffee ist schon lange fertig und wartet nun mal auf euch*, emañ ar c'hafe ouzh ho kortoz en e gluch, P. emañ Pipi du ouzh ho kortoz en e gluch el ludu ; 2. [dre skeud.] P. *das ist doch kalter Kaffee*, se a zo bet klevet seizh kant gwech warn-ugent dija, kement-se n'eo ket un nevezenti ; *da kommt einem ja der kalte Kaffee wieder hoch*, kement-se a ro c'hoant din da strinkañ (da lañsañ) diwar va c'halon (Gregor), c'hoant dislonkañ am bez pa welan seurt traoù, c'hoant am bez da zislonkañ pa welan seurt traoù, dislonk am bez pa welan seurt traoù.

Kaffee² n. (-s,-s) : ti-kafe g., kafedi g., saloñs-te g., tavarn b., ostaleri b.

Kaffeeanbau g. (-s) : kafec'hounezerezh g., gounezerezh kafe g., ar gounit kafe g.

Kaffeeautomat g. (-en,-en) : ingaler kafe g., darbarer kafe g., kafeerez b., aozerez-kafe b.

Kaffeebaum g. (-s,-bäume) : [louza.] gwez-kafe str., kafeenn b., plant kafe str.

Kaffeebohne b. (-, -n) : *Kaffeebohnen*, kafe str., greun kafe str. ; *eine Kaffeebohne*, ur gafeenn b., ur c'hreunenn gafe b.

kaffeebraun ag. : el liv d'ar c'hafe.

Kaffeebrennerei b. (-, -en) : 1. [micher] krazerezh kafe g., gouloukerez kafe g. ; 2. [stal-labour] krazerezh kafe b.

Kaffeeeis n. (-es) : dienn skorn kafe g., dienn skorn dre gafe g., skornenn gafe b., skornenn dre gafe b.

Kaffeeersatz g. (-es) : meni kafe g., erlec'hiad eus ar c'hafe g., kafe malt g., kafe heiz g.

Kaffeeextrakt g. (-s, -e) : kafe poultr g., primgafe g., kafe prim g., kafe diouzhtu g.

Kaffeefahrt b. (-, -en) : troiad kinniget gant un ajañs-veaj ma vez diskouezet traezoù da brenañ en he c'herzh b.

Kaffeefilter g. (-s, -) : sac'h kafe g., sil kafe g.

Kaffee Frucht b. (-, -früchte) : [louza.] frouezh ar gwez-kafe str., kignez kafe str.

Kaffeeesgeschmack g. (-s) : blaz kafe g. ; *ein Eis mit Kaffeeesgeschmack*, ur skornenn blaz kafe b.

Kaffeeesgeschirr n. (-s, -e) : rummad listri-taol evit ar c'hafe g., servij kafe g., ul lestrou kafe g.

Kaffeehaus n. (-es, -häuser) : ti-kafe g., kafedi g., kafe g., saloñs-te g.

Kaffeeanne b. (-, -n) : grek b. [ar grek], grekad b. [ar grekad], grekenn b. [ar c'hrekenn], grekennad b. [ar c'hrekennad], pod-kafe g., cheftalenn b., kafetierenn b., kafierenn b., [dre fent] Pipi Ludu g., Pipi Du g., P. arlikin g., [kleuk] pich kamm g. ; *Inhalt einer Kaffeeanne*, grekad b., grekennad b. ; *zum Einschenken ist diese Kaffeeanne ungeeignet*, ar grek-se ne ziskarg ket mat ; *die Kaffeeanne hat einen Film angesetzt*, kramennet eo ar grek ; *die Kaffeeanne aufs Feuer stellen*, lakaat ar grek war an tan ; *den Filteraufsatz über die Kaffeeanne stülpen*, lakaat ar sil war ar grek ; *die Tülle der Kaffeeanne*, flutenn ar grek b., chaflutenn ar grek b., sutell ar grek b.

Kaffeeekirsche b. (-, -n) : [louza.] frouezh ar gwez-kafe str., kignez kafe str.

Kaffeeeklatsch g. (-es) : P. kafeta g., kafea g., komerezh g.

Kaffeeekoch g. (-s, -köche) : kafeer g.

Kaffeeeköchin b. (-, -nen) : kafeerez b.

Kaffeeeküche b. (-, -n) : kafeerezh b.

Kaffeeelöffel g. (-s, -) : loa vihan b., loa gafe b.

Kaffeeemarkt g. (-s) : nevid ar c'hafe g.

Kaffeeemaschine b. (-, -n) : kafeerez b., aozerezh-kafe b., grek-tredan b., grek b. ; *die Kaffeeemaschine einschalten*, enaouiñ ar grek.

Kaffeeemühle b. (-, -n) : milin-gafe b., meilh-gafe b., malerez-kafe b. ; *der Trichter einer Kaffeeemühle*, kern ur vilin-gafe b.

Kaffeeepause b. (-, -n) : ehan kafeta g., ehan kafea g., pozadenn gafeta b., pozadenn gafea b., troc'h kafeta g., troc'h kafea g.

Kaffeeepflanzung b. (-, -en) / **Kaffeeplantage** b. (-, -n) : [labour-douar] tachennad plant-kafe b., kafeeg b., plantadeg kafe b.

Kaffeeplantagenbesitzer g. (-s, -) : kafeour g.

Kaffeeproduzent g. (-en, -en) : kafec'hounezher g., gounezher kafe g.

Kaffeeröster g. (-s, -) : 1. [benveg] krazerezh-kafe b., krazer-kafe g. [*liester* krazerioù-kafe], goulouker-kafe g. [*liester* gouloukerioù-kafe] ; 2. [den] krazer-kafe g. [*liester* krazerien-gafe], goulouker-kafe g. [*liester* gouloukerien-gafe].

Kaffeerösterei b. (-, -en) : [stal] krazerezh kafe b.

Kaffeeröstmaschine b. (-, -n) : krazerezh-kafe b., krazer-kafe g., goulouker-kafe g.

Kaffeesatz g. (-es) : mal-kafe g., malajoù ls., markoù kafe ls. ; *aus dem Kaffeesatz was sagen*, lenn ar blanedenn e-barzh ar mal-kafe.

kaffeesatzartig ag. : heñvel ouzh ar mal-kafe ;[mezeg.] *kaffeesatzartiges Erbrechen*, rechetadur gwad du g., dislonk gwad du g.

Kaffeesatzerbrechen n. (-s) : [mezeg.] rechetadur gwad du g., dislonk gwad du g.

Kaffeesäuer g. (-s, -) : toull-kafe g., bleiz kafe g., ever mat a gafe g.

Kaffeeschwester b. (-, -n) : P. [dre fent] trutell b., klakenn b., flaperez b., glaouerezh b., pil-beg a vaouez g., begegez b., begegenn b., begasenn b., plapenn b., plapenn a blac'h b., bardell b., sergonerez b., beg abred g., beg a-raok g., Mari latenn b., Mari-strap-he-latenn b., Mari strap-latenn b., Mari glakenn b., Mari-flav b., Mari-pil-beg b., Mari beg a-raok b., Mari strapaplenn b.

Kaffeeservice n. (-/s, -) : rummad listri-taol evit ar c'hafe g., servij kafe g., ul lestrou kafe g.

Kaffeespur b. (-, -en) : kramenn b. ; *auf dem Boden der Tasse sind Kaffeespuren zu sehen*, ur gramenn a zo e foñs ar volenn gafe, kramennet eo foñs ar volenn gafe.

Kaffeestrauch g. (-s, -sträucher) : [louza.] gwez-kafe str., kafeenn b., plant kafe str.

Kaffeeestube b. (-, -en) : ti-kafe bihan g., kafedi bihan g., saloñs-te bihan g.

Kaffeeetante b. (-, -n) : P. [dre fent] trutell b., klakenn b., flaperez b., glaouerezh b., pil-beg a vaouez g., begegez b., begegenn b., begasenn b., plapenn b., plapenn a blac'h b., bardell b., sergonerez b., beg abred g., beg a-raok g., Mari latenn b., Mari-strap-he-latenn b., Mari strap-latenn b., Mari glakenn b., Mari-flav b., Mari-pil-beg b., Mari beg a-raok b., Mari strapaplenn b. ; *sie ist eine echte Kaffeeetante*, ne vez ganti nemet kaoziou gwrac'h kozh, honnezh 'zo un drutell mar boa biskoazh ! honnezh 'zo un drutell mard eus bet biskoazh un unan ! ur c'hreizh strakell 'zo anezhi ! un drabell eo ! ur Vari-strap-he-latenn a zo anezhi ! ur beg minaoed eo ! komer eo !

Kaffeeetasse b. (-, -n) : tas evit ar c'hafe g., tasenn evit ar c'hafe b., bolenn gafe b.

Kaffeeewasser n. (-s) : dour evit fardañ kafe g.

Kaffeezeit b. (-, -en) : eur ar banne kafe b.

Kaffein n. (-s) : [kimiezh] kafein g.

Kaffer g. (-s, -/n) : 1. Kafir g. ; 2. P. [dre zismeg] beulke g., loukez g., kloukez g., patatezen b., patoenn b., panezen b., Yann Banezen g., gogez g., magn g., penn luch g.

Kaffernkorn n. (-s) : [louza.] sorgo str.

Käfig g. (-s, -e) : 1. kaoued b., kaouidell b., kostinell b. ; *Käfig zum Mästen*, muz g. [*liester* muzioù] ; *ein voller Käfig*, ur gaouedad b., ur gaouidellad b., ur gostinellad b. ; *in einen Käfig sperren*, kaouediñ, kaouidelliñ ; *aus seinem Käfig befreien*, *aus seinem Käfig nehmen*, digaouediñ, digaouidelliñ ; *der Vogel ist aus seinem Käfig entflohen*, tec'het eo al labous ag e gaoued ; 2. [dre skeud.] *im goldenen Käfig leben*, bezañ staget gant ur chadenn aour, bezañ serret (bevañ) en ur gaoued aour.

Käfigbatteriehaltung b. (-) : ar sevel yer askoridik e kombodoù-strob g., ar magañ loened e kaouedoù g., ar magañ loened e muzioù g., ar magañ loened e keliou g.

Käfigeinschlussverbindung b. (-, -en) / **Käfigverbindung** b. (-, -en) : [kimiezh] klatrat g.

Käfigfalle b. (-, -n) : stoker g., stokerezh b.

Käfighaltung b. (-, -en) : ar sevel yer askoridik e kombodoù-strob g., ar magañ loened e kaouedoù g., ar magañ loened e muzioù g., ar magañ loened e keliou g.

Käfighändler g. (-s, -) : kaoueder g.

kafkaesk ag. : kafkaek.

Kaftan g. (-s, -e) : [dilhad] kaftan g.

kahl ag. : 1. moal, divlev, disto, dizeil, noazh, dibourc'h, dizolo ; *vorne kahl*, tarvoal ; *kahl werden*, koll e vlev, divleviñ, moalaat, dont da vezañ moal, disteñ, pennmoalañ ; *kahl machen*, pennmoalañ, moalañ (penn u.b.), moalaat ; *kahl scheren*, touzañ pizh, touzañ rez, razhañ pizh ; *kahl sein*, bezañ moal, bezañ divlev e benn, bezañ disto ; *kahl geschoren*, touzet pizh, touzet rez ; *ein kahl rasierter Schädel*, *ein kahl rasierter Kopf*, ur penn touz g., ur penn touzet rez g. ; *kahler Baum*, gwez noazh str., gwez dibourc'h str., gwez disto eus o delioù str., gwez diwisk str., gwez dizeil str. ; *bald sind die Bäume kahl*, ar gwez a ziwisko (a noashao) hep dale ; *die Raupen fressen die Bäume kahl*, ar biskoul a zebr holl zelioù ar gwez, delienn ebet ne chom er gwez war-lerc'h ar biskoul, holl zelioù ar gwez a vez debret gant ar biskoul pizh ha kempenn, holl zelioù ar gwez a ya gant ar biskoul, lipet mistr e vez holl zelioù ar gwez gant ar biskoul, skubet e vez holl-razh-ribus delioù ar gwez gant ar biskoul ; *die Kaninchen haben die Wiese kahl gefressen*, leurennet eo ar prad gant ar c'honikled, ar prad a zo bet lakaet noazh gant ar c'honikled ; *ein kahler Berggipfel*, lein moal-krin ur menez g. ; 2. [dre skeud.] noazh, dizolo, diginkl, strizh, eeun, plaen, didres ; *kahle Wände*, mogerioù noazh ; *kahle Gegend*, bro noazh b., tachenn zizolo b., tachenn dizolo b., maezioù dizolo ls.

Kahlheit b. (-) : 1. moalder g., moalder b. ; 2. penn touz g., P. penn karnel g. ; 3. [dre skeud.] noazhd b., noazhder g.

Kahlkopf g. (-s,-köpfe) : 1. penn moal g., penn disto g., penn divlev evel ur vi g., penn noazh g. ; 2. penn touz g., P. penn karnel g.

kahkköpfig ag. : moal evel un irvinenn diblusket, moal evel ur vilienn, moal evel ur blaisenn, disto e benn, blevenn ebet war bodenn e benn, divlev e benn evel ur vi, ur penn karnel anezhañ.

Adv. : war e benn moal.

Kahkköpfigkeit b. (-) : moalder g., moalder b. ; *zu Kahkköpfigkeit führend*, pennmoalus.

Kahlschlag g. (-s,-schläge) : 1. difraostadur g., diskaradeg b., peurziskaradeg wez b., digoadadur g., digoadañ g. ; 2. digoadenn b., tachenn digoadet b. ; 3. [dre skeud.] krennadur groñs ar postoù-labour g., skarzhadeg a-vras b. ; 4. P. penn moal g., penn ken moal hag un irvinenn g., penn disto g., penn divlev evel ur vi g., penn karnel g., penn noazh g.

Kahlwild n. (-s) : kirvi ha yourc'hed yaouank, karvezed ha yourc'hez.

Kahm g. (-s) : louedenn ar gwin b., blev war ar gwin str., gwele ar gwin g., mikoderm g. [*Mycoderma vini*].

kahmen V.gw. (hat gekahmt / ist gekahmt) : [gwin] louediñ, dont blev war ar gwin-mañ-gwin.

Kahmhaut g. (-s,-häute) / **Kahmhefe** b. (-,-n) : louedenn ar gwin b., blev war ar gwin str., gwele ar gwin g., bleuñv str., mikoderm g. [*Mycoderma vini*].

kahmig ag. : [gwin] blev warnañ, louet, louedet, mikodermek.

Kahn g. (-s, Kähne) : 1. [merdead.] bag b., bagig b. [*liester bagoùigoù*], kanod g., kobar b. [*liester kobiri*], bark g., tignol g. ; *Kahn fahren*, bageal, mont gant ur c'hanod ; *alter Kahn*, kozh bag vrein b., kozh penton g., skuil g., skuitenn b., silwinkenn b., kokedig g., krogenn ourmel b., bag c'hadal b., bag lespos b., pod toupin g. ; 2. P. *der Kahn*, [ar gwele] ar fled g., an toull c'hwen g., ar ched g., ar c'hud g., ar siklud g., ar c'hel g., ar bern laou g., ar riboul g., ar flut g., ar flitouer g., ar c'hloz g., al loj g.

Kahnbein n. (-s,-e) : [korf.] 1. *Kahnbein des Handgelenks*, skafeg g. ; 2. *Kahnbein des Fußgelenks*, bulzuneg g.

Kahnfahren n. (-s) : bageerezh g.

Kahnfahrer g. (-s,-) : bageer g.

Kahnfahrt b. (-,-en) : tro vageal gant ur c'hanod b.

kahnförmig ag. : [korf.] bulzunek.

Kahnschnecke b. (-,-n) : [loen.] maligorn-dour eus ar spesad *Neritæ* g.

Kai g. (-s,-s) : [merdead.] kae g., kaead g., kal g. ; *am Kai längsseits anlegen*, *sich längsseits des Kais legen*, kostezañ ouzh ar c'hae, kaeañ, lakaat e vag en abourzh ; *unter Segeln am Kai anlegen*, kostezañ ouzh ar c'hae dindan ouel ; *vom Kai abfahren*, digaeañ, distagañ diouzh ar c'hae ; *am Kai liegen*, bezañ ouzh ar c'hae.

Kaianlage b. (-,-n) : [merdead.] kaeoù ha kalioù ls.

Kaid g. (-l-s,-s) : kaid g. [*liester kaided*].

Kaigebühr b. (-,-en) / **Kaigeld** n. (-s) : kaeaj g. ; *die Kaigebühr entrichten*, paeañ ar c'haeaj.

Kaischuppen g. (-s,-) : [merdead.] sanailh b.

Kaiman g. (-s,-e) : [loen.] kaiman g., gourglazard g.

Kain g. : [Bibl.] Kain g.

Kain-Komplex g. (-es,-e) : [bred.] kemplezh Kain g.

Kainolophobie b. (-) : [bred.] nevezkaz g.

Kainsmal n. (-s) : 1. [Bibl.] merk Kain g. ; 2. [dre skeud.] merk ifamus g.

Kaiphaz g. : [Aviel] Kaifaz g.

Kairampe b. (-,-n) : [merdead.] kal g.

Kairo n. (-s) : Kaero b.

Kaiser g. (-s,-) : 1. impalaer g. ; *der deutsche Kaiser*, impalaer Bro-Alamagn g. ; *der chinesische Kaiser*, *der Kaiser Chinas*, *Chinas Kaiser*, impalaer Sina g. ; *Kaiser Karl der Große*, *der Kaiser Karl der Große*, an impalaer Karl Veur g., an impalaer Cherlamen g. ; *in zweiter Ehe wurde Adelheid Gattin des Kaisers Otto I.*, dont a reas Adelheid da vezañ gwreg-pried an impalaer Otto I^{añ} dre addimeziñ (dre eildimeziñ) ; *zum Kaiser krönen*, lakaat da impalaer, sakrañ impalaer, kurunennañ ; *der Kaiser dankte ab*, an impalaer a roas e zilez, dilezel a reas an impalaer e gurunenn, an impalaer a reas dilez eus e gurunenn, ober a reas an impalaer e zilez, dont a reas an impalaer er-maez a impalaer, mont a reas an impalaer er-maez a impalaer ; *dem Kaiser tributpflichtiger König*, roue dindan truañ an impalaer g. ; *er hatte dem Kaiser nicht gefallen*, displejet e oa bet d'an impalaer ; 2. [dre skeud.] P. *sich um des Kaisers Bart streiten*, klask pemp troad d'ar maout, klask pevar fav d'an trebez, klask chikan evit plouz e votoù, spazhañ laou, ober c'hoari gaer gant traoù a netra, ober c'hoari gaer kelo nebeut a dra, ober kalz a reuz evit netra, klask laou el lec'h na vez ket nez, klask digarezioù, kavout traoù el lec'h ma n'eus ket, klask an Ankoù el lec'h n'emañ ket, ober kalz a drouz evit nebeut a dra, ober kalz a drouz evit disterdra, bezañ gwashoc'h an trouz eget ar gloaz, breujata, ober trouz bras evit bihan dra, ober ur van evit nebeut a dra, ingenniñ, chikanal, chikanañ ; *gebt dem Kaiser*, *was des Kaisers ist*, rentit da Gezar ar pezh a aparchant outañ (Gregor), rentit da Gezar ar pezh a zo dezhañ, rentit da Gezar ar pezh a zo da Gezar, roit da Gezar ar pezh a zo dezhañ ; *gebet dem Kaiser*, *was des Kaisers ist*, und Gott, *was Gottes ist*, roit da Gezar ar pezh a zo da Gezar, ha da Zoue ar pezh a zo da Zoue ; *auf den alten Kaiser loswirtschaften*, bevañ diouzh an deiz ; [kr-I] *wo nichts ist*, *hat (selbst) der Kaiser sein Recht verloren*, el lec'h n'eus eus netra, ar roue a goll e dra - gant netra ne reer tra - gant netra ne reer mad (Gregor) - pa vez eost, ma chom al labourer war e skaoñ, e varvo an dudjentil gant an naon - pa n'eus ken, n'eus ken ! - ne zeur ket da gregiñ el lec'h ma n'eus ket - kas ar paour da baour a zo diaes.

Kaiseradler g. (-s,-) : 1. [loen.] östlicher Kaiseradler, erer skoazioù gwenn g. ; 2. [ardamezouriezh] erez veur b.

Kaiserbarsch g. (-es,-e) : [loen.] gouzerc'h ruz g. [*liester gouzerc'hed ruz*].

Kaisergarde b. (-) : *die Kaisergarde*, gward an impalaer g.

Kaisergranat g. (-s,-e) : [loen.] grilh-traezh g. ; *der Hinterleib des Kaisergranats*, lost ar grilh-traezh g.

Kaisergranat-Reuse b. (-,-n) : kavell grilheta g. [*liester* kavelloù grilheta, kevell grilheta].

Kaisergruft b. (-,-grüfte) : kav-bez an impalaer g., kav-bez an impalaerien g.

Kaiserhummer g. (-s,-) : [loen.] grilh-traezh g. ; *der Hinterleib des Kaiserhummers*, lost ar grilh-traezh g.

Kaiserin b. (-,-nen) : impalaerez b.

Kaiserkrone b. (-,-n) : kurunn an impalaer b.

kaiserlich ag. : impalaerel, ... an impalaer ; *Seine Kaiserliche Hoheit*, e Uhelded an impalaer b. ; [istor] *die Kaiserlichen*, soudarded an impalaer ls. ; *die kaiserliche Armee*, an arme impalaerel b. ; *die kaiserliche Garde*, gward an impalaer g.

kaiserlich-königlich ag. : [istor] ... Aostria-Hungaria ; *die K. und K.-Armee (die Kaiserlich-Königliche Armee)*, lu Aostria-Hungaria g.

Kaiserling g. (-s,-e) : [louza.] oroñez str.

Kaiserpfalz b. (-,-en) : palez an impalaer g.

Kaiserpilz g. (-es,-e) : [louza.] oroñez str.

Kaiserpinguin g. (-s,-e) : [loen.] mank impalaer g., mank impalaerel g. [*liester* manked impalaerel].

Kaiserreich n. (-s,-e) : impalaeriezh b., impalaerded b. ; [istor Bro-Chall] *das erste Kaiserreich*, an Impalaeriezh kentañ b., an Impalaerded kentañ b.

Kaiserschmarren g. (-s,-) / **Kaiserschmarrn** g. (-s,-) : [Bro-Aostria] krampouezh drailhet gant sukr ha rezin sec'h str.

Kaiserschnitt g. (-s,-e) : [mezeg.] kezarian g., skej-kof g. ; *einen Kaiserschnitt vornehmen, eine Frau durch einen Kaiserschnitt entbinden*, kezariañ ur vaouez, ober ur skej-kof d'ur vaouez.

Kaiserschwamm g. (-s,-schwämme) : [louza.] oroñez str.

Kaisertum n. (-s,-tümer) : 1. [tachenn] impalaeriezh b. ; 2. [briegezh] impalaerded b.

Kaiserwürde b. b. (-) : impalaerded b., briegezh a impalaer b.

Kajak g./n. (-s,-s) : kaiak g. ; *kajak fahren*, kaiakiñ.

Kajakfahrer g. (-s,-) : kaiaker g.

Kajalstift g. (-s,-e) : kreion kohol g., kreion kol g.

Kajaphas g. : [Aviel] Kaifaz g.

Kajüte b. (-,-n) : kambrig b., kambrig-lestr b., kambr-lestr b., kombod g., kabanell b., kabanenn b.

Kajütenbett n. (-s,-en) : gwele-estaj g.

Kakadu g. (-s,-s) : [loen.] kaketo g. [*liester* kaketoued].

Kakao g. (-s) : 1. kakao g. ; *eine Tasse Kakao*, ur volennad chokolad b., ur volennad kakao b., un tasad kakao g., ur banne chokolad tomm g. ; 2. [dre skeud.] *jemanden durch den Kakao ziehen*, ober anezhi gant u.b., ober dilhad nevez d'u.b., ober e wele d'u.b., kempenn dilhad u.b., dineudenniñ brozh u.b., dineudenniñ u.b., pikañ u.b., pikañ chupenn u.b., broudañ chupenn u.b., peñseliat chupenn u.b., peñseliat u.b., gwiskañ u.b., plaenaat porpant u.b., teodata diwar-benn u.b., dresañ porpant u.b., ober ur porpant nevez d'u.b., terriñ keuneud war kein u.b., gwiskañ [louzañ, pilat, gwashaat] u.b. ; 3. [dre skeud.] *P. da kommt einem ja der Kakao wieder hoch*, kement-se a ro c'hoant din da strinkañ (da lañsañ) diwar va c'halon (Gregor), c'hoant dislonkañ am bez pa welan seurt traoù, c'hoant am bez da zislonkañ pa welan seurt traoù, dislonk am bez pa welan seurt traoù.

Kakaoanbau g. (-s) : ar gounit kakao g.

Kakaobaum g. (-s,-bäume) : [louza.] gwez-kakao str., kakaoenn b. [*liester* kakaoenned].

Kakaobohne b. (-,-n) : *Kakaobohnen*, kakaoennoù ls., fav kakao str. ; *eine Kakaobohne*, ur gakaenn b., ur favenn gakaenn b.

Kakaobutter b. (-) : [kegin.] amanenn kakao g.

Kakaofrucht b. (-,-früchte) : [louza.] krogenn gakaenn b.

Kakaopflanzung b. (-,-en) / **Kakaopflantage** b. (-,-n) : kakaoenneg b. [*liester* kakaoennig].

Kakaopulver n. (-s) : chokolad poultr g., bleud chokolad g., kakao poultr g., bleud kakao g.

Kakaoschote b. (-,-n) : [louza.] krogenn gakaenn b.

kakeln V.gw. (hat gekakelt) : 1. klochañ, klokal, grakal, gragennat, ragachat ; 2. [dre skeud.] parlikanat, storlokat, latennat, kaketal, glabousat, klakenniñ, grakal, dic'hourdañ e latenn, diverglañ e deod, diroufennañ e deod, flepañ, drailhañ kaozioù, drailhañ e c'henoù, komz dilokez, komz jore-dijore, chaokat, pilprennat.

Kakemono n. (-s,-s) : [arz japanat] kakemono g. [*liester* kakemonioù].

Kakerlak g. (-s/-en,-en) / **Kakerlake** b. (-,-n) : 1. [loen.] c'hwil-du g., kloreg g., preñv-du g., blatideg g. [*liester* blatideged] ; 2. [dre skeud.] gwennard Azia g., albineg Azia g.

Kaki' b. (-,-s) : [louza.] kakienn b. [*liester* kakiennoù, kaki].

Kaki' n. (-s) : [liv] kaki g.

Kakibaum g. (-s,-bäume) : [louza.] kakienn b. [*liester* kakienned], gwez-kaki str.

kakifarben ag. : ... liv kaki, kaki, livet e kaki.

Kakipflaume b. (-,-n) : [louza.] kakienn b. [*liester* kakiennoù, kaki].

Kakke b. (-) : [mezeg.] beriberi g., avitaminos B1 g.

Kakofonie b. (-,-n) : 1. distoniezh b., disoniezh b., disonegezh g., dihesoniezh b. ; 2. storlok g.

kakofonisch ag. : diheson, diston.

Kaktee b. (-,-n) : [louza.] kaktuz str.

Kakteengewächs (-es,-e) : [louza.] kakteg g. [*liester* kakteged].

Kaktus g. (-/-ses, Kakteen/-se) : 1. [louza.] kaktuz str. ; 2. P. [dre skeud.] neizh-kañkañ g., bern kaoc'h g., bomm kaoc'h g., kac'herezh g., kac'hadenn b., kac'hadell b., P. tamm toaz g., boulom-kaoc'h g., kouign g., foeriadenn b.

Kaktusfeige b. (-,-n) : [louza.] fiezh lndez str., fiezh kaktuz str.

Kalamin n. (-s) : kalaminn g.

Kalamit g. (en,-en) : [henlouzavouriezh] kalamitez str., kalamitezenn b.

Kalamität b. (-,-en) : 1. gwallreuz g., reuz g., gwalenn b., gwalennad b., reuziad g., kontamm g., bosenn b., lorgnez b., lovrnez b., gourmest g. ; 2. P. rec'h g., niñv g., poan-galon b., bles g., gloaz b., glac'har g., bihanezh b., enkrezh g., nec'h g., nech'amant g., chal g., soursi g., preder g., prederi b., trubuilh g., strafuilh g., trabas g., anken b., doan b., gouli g., chif g., chastre g., melre g., trechal g., trefu g., tregas g., sorb g., kontamm g.

Kalander g. (-s,-) : [tekn.] lufrouer g., lufrez b.

Kalanderarbeiter g. (-s,-) : lufre g.

Kalanderlerche b. (-,-n) : [loen.] alc'hweder beg tev g.

kalandern V.k.e. (hat kalandert) / **kalandieren** V.k.e. (hat kalandiert) : lufrañ, gourlufrañ, satinañ.

Kalandern n. (-s) / **Kalandieren** n. (-s) : lufrañ g., gourlufrañ g., satinañ g.

Kalasche b. (-,-n) : P. lordadenn b., laz taolioù g., bazhadenn b., roustad druz g., pilad g., kempenn g./b., fustadenn b., fustadoù ls., fustad g., freilhadoù ls., trell b., bodennad b., c'hwistadoù ls., keuneudennadoù ls., fest ar vazh g/b., fest ar geuneudenn g/b., kefestad g., distoupad g., distokadenn b., pulloc'h g., lard g., abadenn vazhadoù b., piladeg b., distres g., dres g., sifel g., foetadenn b., grizilhad taolioù bazh g., gwiskad fustadoù g., pred bazhadoù g., predad g., chupennad taolioù b., gwiskad bazhadoù g., trepan g., saead vazhadoù b., frotadenn b., prad g., pred g., repaz g., fraead g., fraeadenn b., roustadenn b., flum g., flumad

g., kroc'henad g., lardenn b., lardadenn b., lord g., lordad g., ognad g., pradadenn b., rapenn b., toufad g., laz bazhadoù g., pred bodennadoù g., saead b., eoul garzh g. ; *Kalasche kriegen*, pakañ (tapout) taolioù, pakañ (tapout) lopoù, bezañ boufonet, kaout an drell, pakañ ur repaz, tapout ul laz, kaout war e groc'hen, kaout ar fust, pakañ korreenn, bezañ boureviet a daolioù, bezañ malet a daolioù, bezañ brevet a daolioù, bezañ broustet a daolioù, bezañ flastret a daolioù, bezañ maoutet, kouezhañ koad war an-unan, kaout fest ar vazh (fest ar geuneudenn, koad, kerc'h, kerc'h Spagn, segal, ul lard, ur c'hefestad, ur pred, ur predad), pakañ kerc'h, pakañ ur roustad eus ar gwashañ tout, kaout ur roustad druz, tapout ur roustad druz, kaout ur peilh, tapout fest ar geuneudenn, tañva fest ar geuneudenn, tañva blaz ar geuneudenn, tapout ul lardenn, tapout ul lip, tapout ur gempenn, tapout ur c'hempenn, tapout kerc'h, tapout e gerc'h, pakañ ur grizilhadao taolioù bazh (ur grizilhadao fustadoù) (Gregor), bezañ frotet kaer (kivijet a-zoare, fiblet a-dailh), tapout frot, tapout sifel, pakañ sifel, pakañ un dres, tapout ur freilhad, kaout beuz, tapout ur vodennad, tapout ur pred bodennadoù.

Kalaschnikov® b. (-, -s) : [arm] kalachnikov® b. [*liester kalachnikovov*].

Kalauer g. (-s, -) : 1. daof g./str., daofenn b., boutikl g./b., c'hoari-gerioù g., bourd g., fentigell b. ; *Kalauer machen*, dibunañ (distagañ) dafoù, dibunañ (distagañ) daofennoù, kontañ dafoù (daofennoù), dibunañ (distagañ) bourdoù, reiñ melladoù, ribardennat, bourdal, ober baochoù, baochal, distagañ fentigelloù, diskolpañ bommoù ; 2. fentigell bet klevet seizh kant gwech warn-ugent b.

kaluern V.gw. (hat gekalauert) : dibunañ (distagañ) dafoù, dibunañ (distagañ) daofennoù, kontañ dafoù (daofennoù), dibunañ (distagañ) bourdoù, reiñ melladoù, ribardennat, bourdal, ober baochoù, baochal, distagañ fentigelloù, diskolpañ bommoù.

Kalb n. (-s, Kälber) : leue g., [yezh ar vugale] leukig g., P. boubou minig g. ; *Kalb aus der Mutterkuhhaltung*, leuead g. [*liester leueadoù*], leue peurer g. ; *abgesetztes Kalb*, leue dizon g., dizonadenn b., lead g., leue dizonet g., leue aet diwar e vamm g. ; *Kalb mit Hydrocephalus*, leue dour g. ; *das Kalb wurde vor zwei Monaten abgesetzt*, daou viz dizonet eo al leue ; *das abgesetzte Kalb nimmt ab*, al leue nevez dizonet a ra e goazh ; *die Hörner des Kalbes fangen an zu sprießen*, krog eo karniel al leue yaouank da ziwanañ war e benn ; *Kuh mit Kalb*, mamm-vuoc'h b. ; *Saugkalb*, leue war e vamm g., leue-laezh g. ; *Schlachtkalb*, leue kig g. ; *Hirschkalb*, menn-karv g., karvig g. ; *Rehkalb*, menn-yourc'h g., yourc'hig g. ; *gleichaltrige Kälber*, leueouaj g. ; *tot geborenes Kalb*, leue-janus g. ; *männliches Kalb*, leue-tarv g. ; [relij.] *das Goldene Kalb anbeten*, azeuliñ al Leue Aour (Gregor) ; *das Mastkalb schlachten*, lazhañ al leue lart.

Kalbe b. (-, -n) : [loen.] annoar b. [*liester annoared*, annoarezed], ouenner b. [*liester ouennered*], onner b. [*liester onnered*] ; *eine einjährige Kalbe*, un annoar vloaz b. ; *das Gedärm der Kalbe hatte sich verknötet*, an ouenner a oa deuet he bouzelloù da gordañ.

Kalbefieber n. (-s) : [loenmezeg.] terzienn al laezh b., terzienn-laezh b.

kalben V.gw. (hat gekalbt) : 1. halañ ; *die Kuh kalbt*, emañ ar vuoc'h oc'h halañ, emañ ar vuoc'h gant droug he leue ; *die Kuh wird bald kalben*, emañ ar vuoc'h o tezeziñ, dizalc'hwez eo ar vuoc'h, da c'hortoz halañ emañ ar vuoc'h, da c'hortoz hec'h amzer emañ ar vuoc'h, war-nes halañ emañ ar vuoc'h, war ar bord da halañ emañ ar vuoc'h, emañ ar vuoc'h gant droug he leue, emañ ar vuoc'h war droug he leue, droug al leue a zo gant ar vuoc'h ; *es sind nur noch zwei Monate, bis die Kuh kalbt*, ar vuoc'h n'he deus nemet daou viz evit mont da halañ ;

Kuh, die bald kalben wird, devezenn b., buoc'h devez b. ; *die Kuh hat gekalbt*, halet eo ar vuoc'h ; *die Kuh hat vor Kurzem gekalbt*, nevez-halet eo ar vuoc'h, nevez-hal eo ar vuoc'h, fresk-halet eo ar vuoc'h ; *die Kuh hat vor langer Zeit gekalbt*, kozh-halet eo ar vuoc'h ; *beim Kalben Geburtshilfe leisten*, halañ ur vuoc'h, reiñ an dorn d'ur vuoc'h da halañ ; 2. [dre astenn., skornouriezh, douarouriezh] *der Gletscher kalbt*, emañ ar skornredenn o tisteuler pezhiadoù skorn, pezhiadoù skorn a zo o tistagañ diouzh ar skornredenn.

Kalben n. (-s) : 1. [loen.] halañ g., hal g., tro b., troadur g., treiñ g. ; *nach dem Kalben*, war-lerc'h an dro, war-lerc'h an hal ; 2. [dre astenn., skornouriezh, douarouriezh, skornredenn, morskorneg] dispennadur g., distaol pezhiadoù skorn g.

Kälberbox b. (-, -en) : karched leueoù g.

Kälberkropf g. (-s) : [louza.] *knolliger Kälberkropf*, serfilh-dous g.

Kälberlab n. (-s) : tro g., kaoul g., goedenn b., keul g. ; *Kälberlab einsetzen*, goedennañ laezh ; *mit Kälberlab behandelte Milch*, laezh goedennek g.

Kälbermagen g. (-s, -l-mägen) : kaouligen leue b., kaouledenn leue b.

kalbern V.gw. (hat gekalbert) : P. ebatal, ober joa, bragal, c'haoriellat, fringellat, genaouekaad, noualantiñ, garzenniñ, ober e zen gars, ober ar jirfoll, ober e jirfoll, jirfollañ, ober e jostram, ober e istrogell, ober e Yann, ober e Julian, diotal, diotat, tariellañ, louadiñ, ober gennoù (troioù kamm, bourdoù), c'hoari taolioù-bourd, farsal, ober farsoù (farsadennoù, farsig-farsoù, fent), lakaat fent, reiñ fent, fentigellañ, gogeaal, farouellañ, furlukinat, ober furlukinerezh, ober e veurlarjez, ober e cholori, ober e farouell, ober ar bourjin, ober e rampono, ober e baotr fistoulik, chalvantiñ, ober e rouz, c'hoari e loa, c'hoari al loa, kontañ flugez, kontañ flugezennoù, kontañ pifoù, kontañ lerbaj, kontañ kantikoù, glabousañ a bep seurt diotajoù, batouilhat evel piged born, glabousañ a bep seurt kaotigelloù, dibunañ diotajoù, distilhañ garzaj, distilhañ garzennaj, pentañ lern, tennañ siklezonoù, tennañ koñchoù born eus e gelorn, tennañ koñchennoù born eus e gelorn, dornañ kaozioù, dibunañ kaozioù, bezañ kaozioù treuflez gant an-unan, paribolennat, drailhañ paribolennnoù, c'hoari e chaoker-e-c'henoù (e chaoker-e-spered), c'hoari e chaoker kaozioù.

kälbern V.gw. (hat gekälbert) : 1. P. ebatal, ober joa, bragal, c'haoriellat, fringellat, genaouekaad, noualantiñ, garzenniñ, ober e zen gars, ober ar jirfoll, ober e jirfoll, jirfollañ, ober e jostram, ober e istrogell, ober e Yann, ober e Julian, diotal, diotat, tariellañ, louadiñ, ober gennoù (troioù kamm, bourdoù), c'hoari taolioù-bourd, farsal, ober farsoù (farsadennoù, farsig-farsoù, fent), lakaat fent, reiñ fent, fentigellañ, gogeaal, farouellañ, furlukinat, ober furlukinerezh, ober e veurlarjez, ober e cholori, ober e farouell, ober ar bourjin, ober e rampono, ober e baotr fistoulik, chalvantiñ, ober e rouz, c'hoari e loa, c'hoari al loa, kontañ flugez, kontañ flugezennoù, kontañ pifoù, kontañ lerbaj, kontañ kantikoù, glabousañ a bep seurt diotajoù, batouilhat evel piged born, dibunañ diotajoù, glabousañ a bep seurt kaotigelloù, distilhañ garzaj, distilhañ garzennaj, pentañ lern, tennañ siklezonoù, tennañ koñchoù born eus e gelorn, tennañ koñchennoù born eus e gelorn, dornañ kaozioù, dibunañ kaozioù, bezañ kaozioù treuflez gant an-unan, paribolennat, drailhañ paribolennnoù, c'hoari e chaoker-e-c'henoù (e chaoker-e-spered), c'hoari e chaoker kaozioù ; 2. [Bro-Aostria] halañ ; 3. P. dislonkañ, bruihiñ, c'hwedañ, reboursiñ, rechetiñ, lañsañ diwar e galon, resteuler, teuler diwar e galon, strinkañ diwar e galon.

Kälbermarkt g. (-s, -märkte) : marc'had al leueoù g., nevid al leueoù g.

Kälberpreis g. (-es, -e) : priz al leueoù g.

Kälberzahn g. (-s,-zähne) : [tisav.] dantig g. [*liester dentigoù*].
Kälberzieher g. (-s,-) : mekanik da halañ ar saout g.
Kalbfell n. (-s,-e) : 1. leuegen g., kroc'henn leue g. ; 2. [dre skeud.] taboulin b./g.
Kalbfleisch n. (-es) : [kegin.] kig-leue g., leue g. ; *Geflügel-, Kaninchen-, Kalb- und Schweinefleisch*, kig gwenn g.
Kalbleder n. (-s) : leuegen g., lèr leue g. ; *Kalbleder mit Schuppeneffekt*, *Kalbleder mit Reptilieneffekt*, leuegen skantennet g.
Kalbsauge n. (-s,-n) : [dre skeud.] *Kalbsaugen*, daoulagad dispourbellek (Gregor) ls., daoulagad dislontret ls., daoulagad divarc'het ls., daoulagad kaouenn ls., daoulagad evel pentonioù ls., daoulagad glesker ls., daoulagad voulek ls.
Kalbsbraten g. (-s,-) : [kegin.] rost kig-leue g., rost leue g.
Kalbsbries n. (-es,-e) / **Kalbsbrieschen** n. (-s,-) : [kegin.] toazon leue g. ; *eine Pfanne Kalbsbrieschen mit Morcheln*, un darbodad toazonoù gant morukl g.
Kalbseintopf g. (-s) : [kegin.] kefalenn kig-leue b., kefalenn leue b., keusteuenn kig-leue b., keusteuenn leue b.
Kalbsfell n. (-s,-e) : 1. leuegen g., kroc'henn leue g. ; 2. [dre skeud.] taboulin b./g.
Kalbsfleisch n. (-es) : [kegin.] kig leue g. ; *sautiertes Kalbsfleisch*, frinkadenn leue b.
Kalbsfrikassee n. (-s,-s) : [kegin.] blanketenn leue b. ; *Kalbsfrikassee nach Hausmacherart*, blanketenn leue giz gwechall b.
Kalbsgekröse n. (-s) : [kegin.] frezenn leue b.
Kalbshachse b. (-,-n) / **Kalbshaxe** b. (-,-n) : [kegin.] jaritell leue b.
Kalbshirn n. (-s,-e) : [kegin.] empenn leue g. ; *Kalbshirne schälen*, digroc'henañ empennoù leue.
Kalbskeule b. (-,-n) : [kegin.] morzhed leue b., feskenn leue b., morzhedenn leue b. ; *Fleischscheibe aus der Kalbskeule*, rodell leue b., rodellenn leue b.
Kalbskopf g. (-s,-köpfe) : penn leue g. ; [kegin.] *einen Kalbskopf wässern*, *einen Kalbskopf wässern lassen*, *einen Kalbskopf degorgieren*, lakaat ur penn leue da ziruziañ.
Kalbsleber b. (-) : avu leue g.
Kalbsleder n. (-s,-) : leuegen g., lèr leue g. ; *Einband aus Kalbsleder*, keinadur leuegen g. ; *Kalbsleder mit Schuppeneffekt*, *Kalbsleder mit Reptilieneffekt*, leuegen skantennet g.
Kalbslendchen n. (-s,-) : [kegin.] spilhenn leue b.
Kalbslunge b. (-,-n) : [kegin.] skevent leue str.
Kalbsmaul n. (-s,-mäuler) : [louza.] geol-bleiz g.
Kalbsmedaillon n. (-s,-s) : medalenn spilhenn leue b.
Kalbsmilch b. (-) : [kegin.] toazon leue g.
Kalbsnase b. (-,-n) : [louza.] geol-bleiz g.
Kalbsnierenbraten g. (-s,-) : [kegin.] lounezhennad leue b.
Kalbsnuss b. (-,-nüsse) : [kegin.] torchenn leue b.
Kalbspergament n. (-s) : paper leuegen g., leuegen g.
Kalbsroulade b. (-,-n) : rollad kig leue g., ruilhad kig leue g., logodenn gig leue b., paopiet kig leue str., paopietenn kig leue b.
Kalbsschlegel g. (-s) : [kegin.] morzhed leue b., rodellenn leue b., rodell leue b., feskenn leue b., morzhedenn leue b.
Kalbsschnitzel n. (-s,-) : skalopenn leue b., skolpenn leue b.
Kalbsstelze b. (-,-n) : [Bro-Aostria] jaritell leue b.
Kaldaunen ls. : 1. bouzelloù ls. ; 2. [kegin.] togonoù ls., stripoù ls., stripennoù ls., skipoù ls., kourailhoù ls., flugez str., P. sotrailhoù ls. ; *Herstellung von Kaldaunen*, striperezh g. ; *Betrieb, wo Kaldaunen hergestellt werden*, striperezh b.
Kaldaunengeschäft n. (-s,-e) : striperezh b.
Kaldaunenhandel g. (-s) : striperezh g.
Kaldaunenhändler g. (-s,-) : striper g.

Kalebasse b. (-,-n) : koulourdrenn b. ; *Inhalt einer Kalebasse*, koulourdrennad b.
Kalebassenbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] koulourdrenn b., gwec'h-koulourdrenn str.
Kaledonien n. (-s) : Kaledonia b.
kaledonisch ag. : kaledonian.
Kalefaktion b. (-,-en) : [fizik] gwezruzañ g.
Kaleidoskop n. (-s,-e) : Kaleidoskop g.
kaleidoskopisch ag. : kaleidoskopek.
kalendarisch ag. : kalanderel.
Kalenden ls. : [istor] kala g. ; *an den griechischen Kalenden*, pa gavin un neizh logod e skouarn ar c'hazh, a-benn james, biken, gwech ebet, pa savo ul loar nevez e ti ar gemenerien, pa nijo ar moc'h, pa'n em lako ar yer da bisat, an deiz goude biken, pa sono trompilh ar Varn, da ouel sant Bikenig, da zeiz sant Bikenig, p'o devo dent ar yer, pa ne vo ket a vleuñv el lann pe goude-se.
Kalender g. (-s,-) : 1. kalander g., almanag g., deiziataer g., deiziadur g. ; *gregorianischer Kalender*, kalander gregorian g. (Gregor) ; *Computus im gregorianischen Kalender*, kompod gregorian g. ; *julianischer Kalender*, kalander julian g. ; *Computus im julianischen Kalender*, kompod julian g. ; *Kalender der Feste und Veranstaltungen*, goueler g. ; *diesen Tag muss man im Kalender (rot) anstreichen*, an deiz-se a zo da verkañ gant liv ruz (a zo da lakaat e-touez ar re washañ), ra vezo milliget an deiz-hont ! ; 2. [loen.] levrioù ls., bigof g., kaouledenn b., sac'hig g.
Kalenderberechnung b. (-,-en) / **Kalenderfestsetzung** b. (-,-en) : kompod g.
Kalenderjahr n. (-s,-e) : bloavezh keodedel g., bloavezh kalanderel g.
Kalendermonat g. (-s,-e) : miz kalanderel g.
Kalendersystem n. (-s,-e) : reizhiad kalanderel b.
Kalesche b. (-,-n) : rederig g.
Kalfaktor g. (-s,-en) : / **Kalfaktor** g. (-s,-) : 1. gra-pep-tra g. ; 2. [toull-bac'h] skoazeller g., skorer g., eil g.
Kalfaterer g. (-s,-) : kalafeter g.
Kalfatermann g. (-s,-männer) : [merdead., mojenn.] ampech g., viltañs g., droukspered ar bigi g., drouklutun ar bigi g.
kalfatern V.k.e. (hat kalfatern) : [merdead.] kalafetiñ, stoupañ ; *eine Naht zwischen hölzernen Schiffsplanken kalfatern*, kalafetiñ ur grem g., stoupañ ur grem g., kalafetiñ ur c'haran etre div regennad bordajennoù war kouch ur vag b., stoupañ ur c'haran etre div regennad bordajennoù war kouch ur vag b. ; *ein Schiff mit Spalm kalfatern*, soaviñ ul lestr.
Kalfatern n. (-s) : kalafetadur g. ; *Mischung aus Teer und Talg zum Kalfatern der Schiffe*, kourrez g.
Kali n. (-s) : kali g., potas g.
Kali- : ... potas, potasek.
Kaliber n. (-s,-) : 1. gobari g. ; *Innenkaliber*, kavnez b. ; *Außenkaliber*, gobari g. ; 2. [dre skeud.] tremp g. ; P. *vom gleichen Kaliber sein*, *vom selben Kaliber sein*, bezañ eus an hevelep tremp (eus ar memes temz, eus an hevelep bleud, eus an hevelep gobari, eus ar memes gobari), bout a gigenn ar re arall.
Kalibergwerk n. (-s,-e) : mengleuz potas b.
Kalibrator g. (-s,-en) / **Kalibreur** g. (-s,-e) : gobarier g. [*liester gobarieroù*].
kalibrieren V.k.e. (hat kalibriert) : gobariañ.
Kalibriergerät n. (-s,-e) : gobarier g. [*liester gobarieroù*].
Kalibrierung b. (-,-en) : gobariadur g., gobariañ g.
kalibrig ag. : eus ar gobari ...
Kalidünger g. (-s) : [labour-douar] raz azotek g.
Kalif g. (-en,-en) : kalif g.
Kalifen- : ... ar c'halif, kalifel.

Kalifenamt n. (-s) : kalifiezh b., briegezh a galif b.
Kalifat n. (-s) : 1. [karg] kalifiezh b., briegezh a galif b.; 2. [bro] kalifelezh b.
Kaliförderung b. (-,-en) : [mengleuz] korvoerezh kali g., eztenn potas g.
Kalifornien n. (-s) : Kalifornia b.
kalihaltig ag. : [kimiezh] potasek.
Kaliko g. (-s, -s) : lien-kotoñs g., lien-koton g., kaliko g.
Kalikraut n. (-s, -kräuter) : [louza.] bugelenn-mor str., bugelennenn-vor b., morgelenn str., morgelennenn b.
Kalilauge b. (-,-n) : [kimiezh] dourenn botas daskrignus b.
Kalialpeter g. (-s) : [kimiezh] nitrat potasiom g., nitrat potas g., holen-moger g., holen-mein g., hili-moger g.
Kalisalz n. (-es, -e) : [kimiezh] holen potas g.
Kalisalzkräut n. (-s, -kräuter) : [louza.] bugelenn-mor str., bugelennenn-vor b., morgelenn str., morgelennenn b.
Kalium n. (-s) : [kimiezh] kaliom g., potasiom g.
Kalium-Dünger g. (-s) : ludu-tan g.
Kaliumnitrat n. (-s) : [kimiezh] nitrat potasiom g., nitrat potas g., holen-moger g., holen-mein g., hili-moger g.
Kaliumpermanganat n. (-s) : [kimiezh] permanganat potasiom g.
Kalixtiner g. (-s, -) [Kelchner / Utraquist] : [relij., istor] daouspezour g. [*liester* daouspezourien].
Kalk g. (-s, -e) : 1. raz g. ; *Kalk brennen*, poazhañ maen d'ober raz, pulluc'hañ maen-raz, cheñch maen-raz gant an tan e raz (Gregor) ; *ungelöschter Kalk*, raz-bev g., raz-kriz g. ; *gelöschter Kalk*, raz distan g. / raz distanet g. (Gregor) ; *Kalk löschen*, lazhañ raz, distanañ raz (Gregor) ; *fetter Kalk*, raz poazh g. ; *hydraulischer Kalk*, raz dre zour g. ; *aus Kalkstein hergestellter Baukalk*, raz-maen g. ; *die Wände mit Kalk bewerfen*, razañ ar mogerioù, gwennrazañ ar mogerioù, induiñ ar mogerioù gant raz, gwennañ ar mogerioù gant dour-raz ; *Tierkadaver mit ungelöschtem Kalk beseitigen*, lakaat raz-bev war korfoù loened marv ; *Kalk dient als Beförderungsmittel bei der Zersetzung des Mistes*, ar raz a servij da zispeuriñ an teil ; 2. kalkiom g. ; *kohlensaurer Kalk*, karbonat kalkiom g., karbonat raz g. ; [mezeg.] *Kalk entziehen*, dirazekaar ; 3. [dre skeud.] P. *bei ihm rieselt schon der Kalk*, luo eo, aet eo kabac'h, gourdet eo gant ar gozhni, louet ha merglet eo, diskaret eo gant ar gozhni, kozh-kripon eo, ur vagadenn eo, troet eo e empenn e dour, troet eo e empenn e yod, ur c'hripon pampes a zo anezhañ, ur c'hripon impopo a zo anezhañ, ur c'hripon luo a zo anezhañ, ur c'hozh kripon a zo anezhañ, ur glaourenneg a zo anezhañ, un neudenner a zo anezhañ.
Kalkanstrich g. (-s) : [tisav.] gwisk raz g., gwiskad raz g., indu raz g., lindrenn raz b.
kalkartig ag. : [kimiezh] razek, e doare ar raz, a-zoare gant ar raz, a-seurt gant ar raz.
Kalkboden g. (-s, -böden) : douar raz g.
Kalkbrenner g. (-s, -) : fornier-raz g., razer g.
Kalkbrennerei b. (-,-en) : forn-raz b. ; *die Kalkbrennerei*, forn ar raz b.
Kalkbruch g. (-s, -brüche) : mengleuz maen-raz b.
Kalkbrühe b. (-,-n) : meskaj razek g. ; *fertige Kalkbrühe*, poullad raz g. ; *Kalkbrühe zum Äschen*, palmer g.
Kalkdünger g. (-s) : [labour-douar] raz azotek g., raz g.
Kalkdüngung b. (-) : [labour-douar] razadur g., razañ g.
kalken V.k.e. (hat gekalkt) : 1. *eine Mauer kalken*, razañ ur vogel, gwennrazañ ur vogel, induañ ur vur gant raz, gwennañ ur vogel gant dour-raz ; *eine neulich gekalkte Mauer*, ur vogel fresk razet b. ; 2. [labour-douar] razañ, lakaat raz war, margañ, merliñ, strogañ.
Kalken n. (-s) : razadur g., razañ g., gwennrazañ g., gwennrazadur g. ; *das Kalken der Mauern*, razadur ar

mogerioù g., gwennrazadur ar mogerioù g., gwennerezh ar murioù gant dour-raz g., gwennidigezh ar mogerioù gant dour-raz b.
Kalkerde b. (-,-n) : douar raz g.
Kalkfarbe b. (-,-n) : laezhenn-raz b., laezh-raz g., raz-sklaer g., dour-raz g., gwenn-raz g.
Kalkgebirge g. (-s) : [maenoniezh] reier raz ls.
Kalkgemisch n. (-s, -e) : meskaj razek g. ; *fertiges Kalkgemisch*, poullad raz g.
Kalkgrube b. (-,-n) : mengleuz maen-raz b.
kalkhaltig ag. : [kimiezh] razek, razus.
Kalkhütte b. (-,-n) : forn-raz b. ; *die Kalkhütte*, forn ar raz b.
kalkig ag. : razek, razus, ... raz.
kalkliebend ag. : [louza.] razkar, raztrigat ; *kalkliebende Pflanzen*, plant raztrigat str., raztrigaded ls. [*unander* raztrigad g.].
Kalkmangel g. (-s) : 1. [mezeg] negez a galkiom b., dirazekaenn b. ; 2. [labour-douar] diouer a raz g.
kalkmeidend ag. : [louza., loen.] raztec'h.
Kalkmergel g. (-s) : marg g.
Kalkmilch b. (-) : laezhenn-raz b., laezh-raz g., raz-sklaer g., dour-raz g., gwenn-raz g., dilav raz g. ; *eine Mauer mit Kalkmilch bespritzen*, razañ ur vogel, gwennrazañ ur vogel, induañ ur vur gant raz, gwennañ ur vogel gant dour-raz, gwennrazañ ur vur.
Kalkmörtel g. (-s, -) : pri-raz g., pri-touseg g.
Kalkofen g. (-s, -öfen) : forn-raz b. [*liester* fornioù-raz, ferniel-raz] ; *der Kalkofen*, forn ar raz b.
Kalkphosphat n. (-s, -e) : raz-eskern g.
Kalkplateau n. (-s, -s) : razeg g.
Kalkputz g. (-es) : [tisav.] gwisk raz g., gwiskad raz g., indu raz g., lindrenn raz b.
Kalkröhrenwurm g. (-s, -würmer) : [loen.] serpulideg g. [*liester* serpulideged] ; *bunter Kalkröhrenwurm*, rask gwenn str., raskenn wenn b.
Kalksalpeter g. (-s) : [kimiezh] nitrat potasiom g., nitrat kalkiom g.
Kalksandstein g. (-s, -e) : krag razek g.
Kalkschaufel b. (-,-n) : loa-blät b.
Kalkschwamm g. (-s, -schwämme) : [loen.] spoue razek str., spoueenn razek b.
Kalksinter g. (-s) : hinkin-maen g., hinkin-bolz g., bolzhinkin g., stalaktit g.
Kalkspat g. (-s, -e/-späte) : kalkit g.
Kalkspritze b. (-,-n) : razerez b.
Kalkstein g. (-s, -e) : maen-raz g. ; *urgonischer Kalkstein*, urgonian g.
Kalksteinplateau n. (-s, -s) : razeg g.
kalkstet ag. : [louza.] razkar.
Kalkstickstoff g. (-s) : [kimiezh] kianamid g.
Kalktuff g. (-s, -e) : [maenoniezh] tufev g.
Kalkül g./n. (-s, -e) : 1. *Kalkül* (g.), jedadenn b., jed g., jedad g., jederezh g., jedadur g., riñvad, riñvadenn b. ; 2. [dre skeud.] *Kalkül* (n./g.), rakjedadur g., ragempentadenn b., ragarveziad g., diawelad g., rakwelad g., ratozh b., mennad g., amboaz g., aviz g., devez g. ; *aus Kalkül*, a-fetepañs, a-benn-kefridi, a-benn-kaer, a-ratozh-kaer, a-ratozh-vat, dre rat ha dre vennozh ; *etwas ins Kalkül ziehen*, derc'hel kont eus udb, derc'hel stad eus udb, ober fed (reiñ a fed, reiñ priz) d'udb, lakaat udb e penn-kont, lakaat udb e-barzh.
Kalkulation b. (-,-en) : 1. jed g., jedad g., jedadenn b., jedadur g., jederezh g., jedadur ar c'houstoù g. ; *genaue Kalkulation*, jederezh dre vunudoù g. ; 2. priziadur g., istimadur g., rakjedadur g., ragarveziad g., diawelad g., rakwelad g.

Kalkulator g. (-s,-en) : 1. [benveg] jederez b., jeder g. ; 2. [den] kontour g., jedour g., jeder g.

kalkulierbar ag. : rakjedadus, ... a c'heller rakjediñ, ragarvezadus, ragementadus, diaweladus, rakweladus ; *kalkulierbares Risiko*, riskl tebekadus g.

kalkulieren V.k.e. (hat kalkuliert) : 1. rakjediñ, ragarveziñ, ragementiñ, rakwelet, diawelet ; 2. [mat.] riñvañ.

V.gw. (hat kalkuliert) : 1. kontañ, jediñ, teuler d'ar jed ; 2. *mit etwas kalkulieren*, delc'her kont eus udb.

Kalkung b. (-) : [labour-douar] razadur g., razañ g.

Kalkwasser n. (-s) : raz-sklaer g., laezhenn-raz b., laezh-raz g., dour-raz g., gwenn-raz g., dilav raz g. ; *eine Mauer mit Kalkwasser bespritzen*, razañ ur vur, induañ ur voger gant raz, gwennañ ur vur gant dour-raz, gwennrazañ ur voger.

Kalkzuschlag g. (-s) : maen-raz da veskañ gant ar c'hailh en uhelfornioù g.

Kalligraf g. (-en,-en) / **Kalligraph** g. (-en,-en) : kaerskriver g., pizhskriver g.

Kalligrafie b. (-) / **Kalligraphie** b. (-) : 1. kaerskriverezh g., kaerskrivañ g., pizhskriverezh g. ; 2. *eine Kalligrafie*, ur gaerskrivenn b.

Kalligrafie-Übungen ls. : embregennoù kaerskrivañ.

kalligrafisch ag. / **kalligraphisch** ag. : kaerskriverezhel, pizhskriverezhel, ... kaerskrivañ.

kalligrafieren V.k.e ha V.gw. (hat kalligrafiert) : kaerskrivañ, pizhskrivañ.

Kallipygie b. : kaerbeñsegezh b.

kallipygisch ag. : adrefivet brav, kaerbeñsek, kaer e feskennoù, klunet-kaer.

Kallus g. (-,-se / Kalli) : 1. [mezeg.] kaledenn askorn b. ; 2. [mezeg.] karn g., kaledenn b. ; 3. [louza.] kaledenn gleizhennel b.

Kalmar g. (-s,-e) : [loen.] sifellek g., stiogenn b., stiogan b., stivell b. [*liester stivelled*], stivellegenn b. [*liester stivelleged*], stivelleg str. ; *gemeiner Kalmar*, stivellegenn ruz b., stivell ruz b., stiogan b. ; *kleiner Kalmar, gepfrierter Zwergkalmar, Langflossenkalmar*, stivellegenn wenn b., stivell wenn b., stiogan wenn b. ; *Gladius des Kalmars*, pluñvenn b. [*liester pluñvennoù*], blevenn b. [*liester blevennoù*].

Kalme b. (-,-n) : [merdead.] kalmijenn b., kalmadenn b., mor kalm-gwenn g., kalm-chok g., kalm-mik g., kalm-gwenn g., kalm-chouk g.

Kalmen ls. : [merdead.] kalmijiri b.

Kalmück g. (-en,-en) : 1. Kalmouk g. ; 2. [loen.] levneg g., malaouenn b., gouleg g. ; *junger Kalmück*, malaouan g., libour g., levneg-baodrez g.

Kalmücke g. (-n,-n) : Kalmouk g.

Kalmückien n. (-s) / **Kalmükien** n. (-s) / **Kalmykien** n. (-s) : kalmoukia b.

Kalmus g. (-,-se) : [louza.] gellhesk g.

Kalorie b. (-,-n) : kalori g., kaloriad g. ; *pro Tag braucht der Mensch zwischen 2000 und 3500 Kalorien*, an den en devez ezhomm eus etre 2000 ha 3500 kalori bemdez.

kalorienarm ag. : [kegin.] nebeut a galorioù ennañ, iskaloriek.

Kalorienbeschränkung b. (-,-en) : [mezeg.] hanren iskaloriek g.

Kalorienbombe b. (-,-n) : [kegin.] boued gourc'haloriek g.

Kaloriengehalt g. (-s) : [kegin.] bec'h kalorioù g.

kalorienreduziert ag. : [kegin.] paour e kalorioù, iskaloriek.

Kalorienrestriktion b. (-,-en) : [mezeg.] hanren iskaloriek g.

kalorienreich ag. : [kegin.] uskaloriek, kreñv ar c'halorioù ennañ.

Kalorimeter n. (-s,-) : kalorimetr g., gwrezventer g.

Kalorimetrie b. (-) : kalorimetriezh g., gwrezventerezh g.

kalorimetrisch ag. : gwrezventerel, kalorimetrek.

kalorisch ag. : 1. [fizik] ... gwrez ; 2. [kegin.] gremmus ; 3. [mezeg.] *kalorische Restriktion*, hanren iskaloriek g.

Kalotte b. (-,-n) : 1. [pennwisk] kalotenn b. ; *jemandem eine Kalotte aufsetzen*, kalotenniñ u.b. ; *jemandem die Kalotte vom Kopf nehmen*, digalotenniñ u.b. ; *seine Kalotte abnehmen*, tennañ e galotenn ; 2. [mat.] kokenn bellennek b. ; 3. [tisav.] bolz plat b. ; 4. [korf.] kern ar penn b., kitem b.

Kalottenmodell n. (-s,-e) : [kimiezh] delvan stumm ur volekulenn g.

Kalpak g. (-s,-s) : [dilhadañ, lu] kolbak g.

kalt ag. : 1. yen, didan, P. freten, frelom ; *kaltas Wasser*, dour kriz g., dour yen g. ; *ich habe kalte Füße*, riv am eus em zreid, riv am eus da'm zreid, rivet eo va zreid, anaoudet eo va zreid ; *die Suppe wird kalt*, yenañ a ra ar soubenn ; *Ihre Suppe wird kalt*, na lezit ket ho soubenn da yenañ, na laoskit ket ho soubenn da yenañ, darev eo ho soubenn da glouaraat ; *jetzt ist Ihre Suppe kalt geworden*, pelloc'h eo riellet ho soubenn ; *kaltas Wetter*, amzer yen b., amzer galet b., amzer griz b. ; *wir bekommen kaltes Wetter*, yen e vo an amzer, rivañ a raio ; *es ist kalt*, yen eo, yen eo anezhi ; *heute früh war es kalt*, *heute Morgen war es kalt*, evit ar beure e oa yen, ergentaou (evit hiziv vintin, kentaou) e oa yen an amzer ; *es wird von Tag zu Tag kälter*, garvaat a ra an amzer, yenaat a ra an amzer ; *es ist bitter kalt*, yen-du eo, yen-du eo anezhi, yen-skorn eo, yen-skorn eo an amzer, rip eo an amzer, yen-kalet eo, yen-ki eo, yen-chas eo, yen-rip eo, yen-sklas eo anezhi, riv bras a zo, riv bras a ra, amzer but a ra, amzer rip a ra, ripañ a ra, yen eo ken ma rip, gwashat eo yen ! ; *die kalte Jahreszeit*, *die kalten Monate*, toull du ar bloaz g. ; *gestern Nacht war es trocken und eiskalt*, dec'h da noz en doa krazet, dec'h da noz en doa ripet ; *kalter Wind*, avel griz g., avel rivus g. ; *trockener eiskalter Wind*, avel rip g., avel dreut g., avel yen ha spelc'hus g., spinac'henn b. ; *es ist kalt*, yen eo an amzer, kriz eo an amzer, yen eo, yen eo anezhi, riv a ra, riv a zo, rivañ a ra ; *mir ist kalt*, rivet on (Gregor), anouedet on, riv (anoued, paourentez) am eus, kavout a ra din ez eo yen an amzer, yen eo din, emañ o rivañ, krenañ a ran gant an anoued, emañ o paourentiñ ; *es ist mir verdammt kalt*, va gwalc'h a riv am eus, treuzet on gant an anoued, emañ o frimañ, emañ o skornañ gant ar riv, emañ o kleriñ gant ar riv, emañ o klasañ gant ar riv, fritañ a ran gant ar riv, rivet eo va sac'h, emañ va revr o skornañ, riv am eus da gac'hat tachoù, kreviñ a ran gant ar riv, tapout a ran paourentez, skarnilañ a ran gant ar riv, seizet eo va izili gant ar riv, sklaset on betek mel va eskern, sklaset on betek ibil va lagad ; *es war ihnen nicht mehr so kalt*, ar riv a groge nebeutoc'h enno ; *es ist kälter geworden*, yenaet eo an amzer, kresket eo ar riv, krisaet eo an amzer, aet eo an amzer war grisaat ; *an der Küste macht die Luft hungrig und der kalte Wind geht einem durch Mark und Bein*, an aod a zo naonus ha paourentezus ; *kalter Winter*, goañv didan g. ; *so kalt war es noch nie*, ken gwazh yenijenn n'eus ket bet biskoazh ; 2. [mezeg.] riviad ; *kaltas Fieber*, terzhienn riviad b. ; 3. [dre skeud., dre astenn.] yenidik, yen, diseblant, digas ; *ein kalter Mensch*, un den diseblant (yen, digas) ; *er ist kalt gegen sie*, yen eo en he c'heñver, digas eo en hec'h andred, diseblant (yen) eo outi ; *ein kaltes Gebaren*, un emzalc'h yen (digas, diseblant) g., un neuz yen b. ; *kalt bleiben*, chom yen ; 4. [kegin.] yen ; *kaltas Büffet*, meuzioù yen, boued yen g., traoù yen ls. ; *kalte Küche*, meuzioù yen, boued yen g. ; *kalte Platte*, meuz yen g., pladad traoù yen g., pladad kig yen g. ; 5. [liv.] *kalte Farben*, livioù yen ls. ; 6. [dre skeud.] *jemandem die kalte Schulter zeigen*, ober fas koad d'u.b., bezañ fae d'an-unan kaozeal gant u.b., ober e benn kozh, ober penn kozh ouzh u.b., droukzegemer u.b., bezañ diseblant ouzh u.b., bezañ yen ouzh u.b., bezañ yen e-keñver u.b., bezañ hegarat evel bodoù linad ; *mir war doch klar*,

dass er mir die kalte Schulter zeigte, gwelet a-walc'h a raen e oa fae dezhañ kaozeal ganin, gwelet a-walc'h a raen e oa yenaet ouzhin, gwelet a-walc'h a raen e oa fallaet ouzhin, gwelet a-walc'h a raen e oa fallaet em c'heñver ; *kaltas Blut bewahren*, derc'hel plaen e spered, chom mestr war e imor, derc'hel war e imor, kabestrañ e imor, plegañ e imor, padout, chom difrom, menel difrom, chom mestr war e skiantoù ; **7.** [korf.] *kalter Schweiß*, c'hwezenn-yen b. (Gregor), aezhenn yen b. ; *ihm brach der kalte Schweiß aus*, c'hweziñ yen a reas, deuet e oa un aezhenn yen warnañ, deuet e oa ur c'hlizhenn yen warnañ, deuet e oa un aezhenn yen drezañ, ur c'hwezenn-yen a oa deuet warnañ, ur c'hwezenn-yen a redas a-hed e groc'henn, ur c'hwezenn-yen a darzhas arnezañ ; *sie fühlte, wie ihr ein kalter Schweiß über das Gesicht lief*, ur c'hwezenn-yen a santas o redek diouzh he bizaj ; *kalter Schauder*, kridienn b. ; **8.** [istor] *der kalte Krieg*, ar brezel yen g.

Adv : **1.** *Getränke kalt stellen*, lakaat evajoù da yenaat ; *eine Flasche Wein kalt stellen*, lakaat ur voutailhad win er fresk ; *etwas kalt essen*, debrñ udb ent yen ; **2.** *es überlief ihn kalt*, ur gridienn a redas a-hed (hed, dre hed) e livenn-gein, ur gridienn a hejas anezhañ, ur gridienn a redas dre e gorf, tremen a reas an Ankoù drezañ, mont a reas an Ankoù dreist dezhañ, tremen a reas an Ankoù dreistañ, tremen a reas an Ankoù dre e chouk, tremen a reas ur skrijadenn dre e holl izili, ur c'hlizhenn a zeuas warnañ ; *es läuft mir kalt über den Rücken*, ober a ran ur skrijadenn, santout a ran ur gridienn o redek a-hed (hed, dre hed) va livenn-gein, ur c'hlizhenn a zeu warnon ; *es überläuft mich kalt, wenn ich nur daran denke*, mont a ra ur sklas drezon mann nemet soñjal, me a vez skrij ganin ken tra nemet soñjal e kement-se ; **3.** *P. jemanden kalt machen*, lazhañ u.b., ober e stal d'u.b., tortañ u.b., ridañ e doull d'u.b., lazhañ mik u.b., lazhañ moust u.b., pakañ u.b., reiñ e gont d'u.b., ober e lod d'u.b., ober e varv d'u.b., ober e jeu d'u.b., ober e afer d'u.b. ; **4.** *das lässt mich kalt*, ne ran ket a fed eus traoù a seurt-se - tanfoeltr forzh ne ran eus an dra-se ! - ingal (heñvel, hañval, euver, unvan) eo din - heñvel dra eo din - ne ran forzh - 'ran ket four kaer - 'ran ket foeltr forzh - ne lakaan van ebet gant an dra-se - ne ran na forzh na brall eus kement-se - ne ran foeltr forzh ebet - se ne ra mann din-me - ne ran ket kaz a gement-se - n'eus ket a gaz din - ne ran foeltr-kaer gant an dra-se - ma'z erru, mat, mar n'erru ket, mat ivez - ne c'hwitan ket - koulz tra eo din - dichastre on diouzh an traoù-se - pe vern din ? - pe vern ouzhin ? - pe laz din-me ? - pe forzh a ran-me ? - pe forzh a ra din ? - pe forzh a zo din ? - pe forzh din ? - ha forzh a ra din ? - ha forzh a zo din ? - petra a ra se din ? - petra eo an dra-se din ? - pe kaz a ra din ? - ne ran na van na kaoz ouzh kement-se - ne ran forzh a netra - ne ran forzh gant netra - ne ran foutre kaer gant netra - foeltr forzh ne ran - n'emaon ket e chal gant kement-se - diseblant on ouzh kement-se holl - ne ran na man na mordo ouzh kement-se holl - ne ran foutre kaer eus kement-se holl - ne vern ket din - ne laz ket din - evit kelo ar pezh a dalvez kement-se ! - va botez ! - n'eo ket gant an dra-se on darbare - n'on ket gwall nec'het gant an dra-se - n'in ket klañv gant an dra-se - n'on ket chalet tamm ebet gant ken nebeut a dra - n'on ket chalet neudenn ebet gant ken nebeut all - n'emaon ket en trubuilh evit ken diste dra - n'on ket nec'hetoc'h gant an dra-se eget gant va botez kentañ - ne zeuio ket blev gwenn din kelo ken nebeut-se a dra - n'emaon ket e chal gant an dra-se - me 'ra forzh ! - ne ra evidon na kriz na poazh - ne ra ket na pouez na bann din - ne ran na mik na man ; *Kälte lässt ihn kalt*, ne ra van ebet ouzh ar yenien ; *die Hitze lässt mich kalt*, ne ran van ebet ouzh an tommder.

Kaltbearbeitung b. (-,-en) : [tekn.] forjañ en yen g., forjañ ent-yen g., forjañ a-yen g., pleuskañ en yen g., pleuskañ ent-yen g., pleuskañ a-yen g., oberiadurezh en yen b., oberiadurezh ent-yen b., oberiadurezh a-yen b.

kaltbiegen V.k.e. (bog kalt / hat kaltbogen) : [tekn.] plegañ en yen, plegañ ent-yen, plegañ a-yen, kammañ en yen, kammañ ent-yen, kammañ a-yen, krommañ en yen, krommañ ent-yen, krommañ a-yen.

Kaltblüter g. (-s,-) : [loen.] **1.** loen arallwrezat g., arallwrezad g. [*liester arallwrezaded*] ; **2.** [kezeg] marc'h-labour g., jav-labour g., marc'h-tenn g., marc'h pounner g. ; *leichter Kaltblüter*, marc'h hanterbouez g.

kaltblütig ag. : **1.** arallwrezat ; *kaltblütige Tiere*, loened arallwrezat ls., arallwrezaded ls. ; **2.** [dre skeud.] difrom ; *kaltblütig bleiben*, derc'hel plaen e spered, derc'hel war e imor, chom mestr war e imor, kabestrañ e imor, plegañ e imor, padout, chom difrom, menel difrom, na ober ur van ; *kaltblütig handeln*, mont difrom dezhi, mont dezhi mik ha digar ; *er bringt seine Feinde kaltblütig um*, ne ra ket van evit lakaat gwad e enebourien da redek, lazhañ a ra e enebourien mik ha digar.

Kaltblütigkeit b. (-) : difromidigezh b.

Kaltblutrasse b. (-,-n) : [kezeg] gouenn kezeg pounner b., gouenn bounner b. ; *leichte Kaltblutrasse*, gouenn hanterbouez b.

Kälte b. (-) : **1.** yenion b., yenien b., yenijenn b., yenizion b., yenadurezh b., yender g., yended b., yen g., krizaj g., riv g., anoued g., paourentez b., c'hai b., amzer yen b. ; *gefühlte Kälte*, *wahrgenommene Kälte*, *empfundene Kälte*, yenien santet b. ; *grimmige (schneidende, beißende, klirrende, eisige, durchdringende) Kälte*, riv lemm g., yenijenn but b., yenien but b., yenijenn zu b., yenijenn rip b., yenijenn bikotus b., yenien yud b., amzer yen-put b., amzer but b., amzer yen-ki b., amzer yen-chas b., amzer yen-sklas b., amzer yen-skorn b., amzer yen-du b., amzer rip, morfont g., morfontadur g., yenijenna grog en dud b. ; *wir haben 15 Grad Kälte*, 15 derez dindan mann a zo, gant 15 derez dindan mann emaomp ; *heute herrscht trockene Kälte*, amzer rip a zo hiziv, amzer dreut a zo hiziv ; *die Wärme und die Kälte*, an tomm hag ar yen ; *bei dieser Kälte wirst du es nicht aushalten können*, ne c'halli ket padout dindan an amzer rivus, ne c'halli ket padout gant ar yenijenn a ra ; *unter der Kälte leiden*, gouzañv yenijenn ; *halb tot vor Kälte*, hanter varv gant ar riv ; *ich bin vor Kälte ganz erstarrt, diese Kälte geht mir durch Mark und Bein, die Kälte kriecht mir bis in die Knochen*, treantet on gant ar riv / skornet on gant ar riv (Gregor), morzet (kropet, grisiet, sonnet, kruget, paourentezet, paourentezus, nodet, gourdet, seizet, soret, frimet, chugudet, kleret, pistiget, ridet, bav) on gant ar riv, rivet eo va sac'h, o krugañ emaon gant ar riv, grisiañ a ran gant ar riv, o chugudiñ emaon gant ar yenien, treuzet on gant an anoued, kleret (frimet) eo va daouarn, morzet on gant ar riv evel kegel va mamm-gozh, kropet on gant ar riv evel an naeron e-pad ar goañv, deuet eo va izili da vervel ouzhin gant ar riv, chom a ran pintet gant ar riv, sklaset on, klasañ a ran gant ar riv, kleret on, rivet on, skornet on, emañ va revr o skornañ, riv am eus da gac'hat tachoù, kreviñ a ran gant ar riv, tapout a ran paourentez, fritañ a ran gant ar riv, skarnilañ a ran gant ar riv, seizet eo va izili gant ar riv, sklaset on betek mel va eskern, sklaset on betek ibil va lagad, rividik on ; *vor Kälte zittern*, krenañ (skarnilañ) gant ar riv, krenañ gant an anoued, kridiennañ gant ar riv, simudiñ, daskrenañ gant ar yen ez eo, skrijañ gant ar riv, skrijañ diwar anoued, flojañ gant ar riv ; *ich zittere doch nicht vor Angst, sondern vor Kälte*, riv am eus, neket aon ; *sich gegen die Kälte schützen*, mirout ouzh ar riv da gregiñ en an-unan, distav ar riv, eveshaat ouzh ar riv, en em ziwall diouzh ar riv, en em ziwall diouzh anoued, difenn

diouzh an anoued, en em zifenn ouzh ar riv, en em sikour ouzh an anoued, difenn e gorf ouzh ar riv ; *vor Kälte und Wind geschützter Ort*, lec'h klet g., kornig klet g., kledour g., kledourenn b. ; *sich vor lauter Kälte zusammenkauern*, tortañ gant ar riv, krugañ gant ar riv, bezañ en e gropoù, en em vac'hañ abalamour d'ar yenijenn, en em damolodiñ abalamour d'ar yenijenn ; *die Kälte lässt nach*, soublañ a ra ar yen ; *die Blumen sind in der Kälte erfroren*, rostet eo bet ar fleur gant ar skorn, skaotet eo bet ar fleur gant ar skorn, lipet eo bet ar fleur gant ar skorn, aet eo ar fleur gant ar rev ; *die Knospen sind in der Kälte erfroren*, ar rev en deus suilhet ar broñsoù ; *er ist für Kälte unempfindlich*, *Kälte lässt ihn kalt*, ne ra van ebet ouzh ar yenien ; **2.** [mezeg.] riviadezh b. ; **3.** [dre skeud.] dihegarated b., yender g., yended b., yenijenn b., yenien b., yenion b., yenizion b., glazentez b.

Kälteanlage b. (-) : skomer g., skornerez b., sklaserz b., skorndi g., enstaladenn souryen b.

kältebeständig ag. : dalc'hus ouzh ar yenijenn, kalet ouzh ar yenijenn, na skorn ket, diskornus.

Kältebrücke b. (-,-n) : [tisav.] pont gwrezel g., pont termek g.

Kälteeinbruch g. (-s,-einbrüche) : taolad yenien g., fourrad yenien g., barr riv g., stokad riv g., frapad riv g., frapadenn riv b., kaouad riv b./g., krogad riv g., strañs riv g., strañsad riv g., reuziad riv g., strapad riv g., binim en amzer g.

kälteempfindlich ag. : kizidik ouzh ar yenijenn, tener ouzh ar yenijenn, tener ouzh ar yenien, rividik, anouedik, anouedek, gwak ouzh an amzer yen, gwak ouzh ar yenijenn, gwak ouzh ar yenien, fall ouzh ar yenien, da vezañ diwallet diouzh ar riv, ... na harz ket ouzh ar riv, ... a zouj ar riv, luduek, bavidik ; *diese Pflanze ist kälteempfindlich*, ar blantenn-se a zo kizidik ouzh ar yenijenn, ar blantenn-se a zo tener ouzh ar yenijenn, ar blantenn-se a zo gwak ouzh an amzer yen, ar blantenn-se a zo da vezañ diwallet diouzh ar riv, ar blantenn-se a zo da vezañ gwarantet diouzh ar riv, ar blantenn-se a zo fall ouzh ar yenien, ar blantenn-se a zo gwak ouzh ar yenien, ar blantenn-se a zouj ar riv.

Kälteempfindlichkeit b. (-) : kizidigezh ouzh ar yenijenn b., rividikted b.

Kältegefühl n. (-s) : riv g., anoued g. ; *ein Kältegefühl empfinden*, klevet diouzh anoued, klevet ouzh anoued, klevet anoued, santout riv ; *ein Kältegefühl verursachen*, bezañ anouedus, bezañ anouedik, bezañ rivas, anouediñ, rivañ.

Kältegemisch n. (-es,-e) : meskad yenañ g., meskadur yenañ g., kemmesk yenañ g., touezenn yenañ b.

Kältegrad g. (-s,-e) : derez yenijenn g.

Kältekreis g. (-es,-e) / **Kältekreislauf** g. (-s,-kreisläufe) : amredad distanañ g.

kälteliebend ag. : skornar.

Kältemittel n. (-s,-) : heverenn yenañ b.

Kältemittelkreislauf g. (-s,-kreisläufe) : amredad distanañ g.

Kältepol g. (-s,-e) : blein ar yen g.

Kälteschauer g. (-s,-) : morzadur g., bavador g., kropadur g.

Kältetechnik b. (-) : teknik ar yenañ g., yenidigezh b.

Kältetechniker g. (-s,-) : yenezour g.

Kältewelle b. (-,-n) : fourrad yenien g., taolad yenien g., skornadenn b., barr riv g., stokad riv g., frapad riv g., frapadenn riv b., kaouad riv b./g., krogad riv g., strañs riv g., strañsad riv g., reuziad riv g., strapad riv g., binim en amzer g.

Kaltfront b. (-,-en) : [hinouriezh] talbenn yen g.

Kaltfrontokklusion b. (-,-en) : [hinouriezh] enkloz yen g.

kaltgepresst ag. / **kaltgeschlagen** ag. : gwasket ent-yen, gwasket a-yen, ... n'eo ket bet tommet ; *kaltgepresstes Öl*, *kaltgeschlagenes Öl*, eoul gwerc'h g., eoul flour g., ar flour eus an eoul g., ar vamm eoul b.

kalthämmern V.k.e. (hat kaltgehärmt) / **kalthärten** V.k.e. (hat kaltgehärtet) : [tekn.] fetizañ.

Kalthaus g. (-es,-häuser) : [labour-douar] ti-gwer yen g., ti-gwer fresk g.

kalthertzig ag. : diseblant, digas, difrom, digalon, kriz, digar, didruez, dibalamour, digernezh, kalet a galon, kriz e galon, skornet e galon, spelc'het e galon, disec'het-pizh e galon, krin e galon, krinet e galon, kaledet e galon, yen.

Kalthertzigkeit b. (-) : rustoni b., garventez b., krizder g., kaleter a galon g. (Gregor), skarnil an ene g., yenien b., digasted b.

kaltlassen V.k.e. (ließ kalt / hat kaltgelassen) : *dein Zorn lässt mich kalt*, ne ra da gounnar na droug na vad din, da gounnar ne ra evidon na kriz na poazh, me ne ran van eus da gounnar, me ne ran van ebet evit klevet ac'hanout oc'h ober trouz, da c'hourdrouzoù n'am spontont ket, ne ra ket da c'hourdrouzoù na pouez na bann din, da c'hourdrouzoù a ramp warnon ; *spottet nur ! das lässt mich kalt !* e c'hallit krediñ !

Kaltleiter g. (-s,-) : [tredan.] gwrezharzell.

Kaltluft b. (-) / **Kaltluftmasse** b. (-,-n) : [hinouriezh] ec'honenn aer yen b., tolzennad aer yen b.

kaltmachen V.k.e. (hat kaltgemacht) : P. *jemanden kaltmachen*, lazhañ u.b., lazhañ mik u.b., lazhañ moust u.b., ober e stal d'u.b., tortañ u.b., ridañ e doull d'u.b., pakañ u.b., dic'hastañ u.b., baotañ u.b., diskar u.b., reiñ e gont d'u.b., ober e lod d'u.b., ober e varv d'u.b., ober e jeu d'u.b., ober e afer d'u.b.

Kaltmeißel g. (-s,-) : [tekn.] kizell-yen b.

Kaltmiete b. (-,-n) : priz ar feurm hep ar c'hargoù g., priz ar feurm pep karg er-maez g.

kaltnieten V.k.e. (hat kaltgenietet) : [tekn.] riñvediñ (riñvañ) a-yen, riñvediñ (riñvañ) ent-yen.

kaltprägen V.k.e. (hat kaltgeprägt) : [tekn.] stampiñ a-yen, stampiñ ent-yen, mintañ.

kaltrecken V.k.e. (hat kaltgereckt) : [tekn.] fetizañ.

Kaltschale b. (-,-n) : [kegin.] **1.** soubenn frouezh yen b. ; **2.** soubenn vier yen b.

Kälteschauer g. (-s,-) : kridienn riv b., skrijadenn riv b.

Kaltschmied g. (-s,-e) : minter g.

kaltschmieden V.k.e. (hat kaltgeschmiedet) : forjañ en yen, forjañ ent-yen, forjañ a-yen, mintañ.

kaltschnäuzig ag. : divergont, dichek, digoll, hardizh, her, balc'h, divezh, dizoare, disaouzan, dijen, difoutre ; *kaltschnäuzig sein*, bezañ divergont (dichek, hardizh, her, balc'h, divezh, digoll, dibalamour, digaz, disaouzan), kaout kribell, bezañ difoutre ; *er ist ganz schön kaltschnäuzig*, hardison (hardizhegezh) en deus, kribell en deus, hennezh n'eo ket an hardizhegezh a vank dezhañ, P. hennezh a zo ront dezhañ, hennezh ne vank ket avel dezhañ.

Kaltschnäuzigkeit b. (-) : hardizhded b., divergontiz b., divezhoni b., herder g., taerder g., dijen g., difoutre g.

Kaltstart g. (-s,-s) : loc'hañ yen g., loc'hañ a-yen g.

kaltstellen V.k.e. (hat kaltgestellt) : *jemanden kaltstellen*, distroadañ u.b., didroadañ u.b., riñsañ e dreid d'u.b., sevel e dreid d'u.b., sevel dindan u.b., diarbenniñ u.b., skarzhañ u.b., skubañ u.b., skubañ dindan botoù u.b., reiñ lamm d'u.b., dic'hoprañ (kas kuit, difredañ, ezfredañ, digouviañ, digargañ, dizorniañ) u.b., lakaat u.b. e-maez ar jeu, lakaat u.b. war e dorchenn vihan, sinañ e baper d'u.b. ; [polit.] *der Minister wurde kaltgestellt*, roet e voe ar skar d'ar maodiern, lamet e voe e garg digant ar maodiern, P. savet e voe e dreid d'ar maodiern, lakaet e voe sav dindan botoù ar maodiern, roet e voe foet an nor d'ar maodiern, siret e voe e votoù d'ar maodiern, lardet e voe e dreid d'ar maodiern.

kaltrocken ag. : [avel] rip, treut, yen ha spelc'hus ; *kaltrockenes Wetter*, amzer skelt b., amzer rip b., amzer

dreut b. ; *heute haben wir kalttrockenes Wetter*, amzer rip a zo hiziv, amzer dreut a zo hiziv, ripañ a ra hiziv, krazañ a ra hiziv ; *kalttrockener Wind*, avel rip g., avel dreut g., avel yen ha spelc'hus g., spinac'henn b.

Kaltumformen n. (-s) / **Kaltumformung** b. (-) : fetizadur g.

kaltverfestigen V.k.e. (verfestigte kalt / hat kaltverfestigt) : kaletaat en yen, kaletaat ent-yen, kaletaat a-yen, fetizañ.

Kaltverfestigung b. (-) : fetizadur g.

Kaltwalzen n. (-s) : [metal.] lavnennañ en yen g., lavnennañ ent-yen g., lavnennañ a-yen g.

Kaltwasserbehandlung b. (-,-en) : [mezeg.] dourvezegiezh b., dourgur b., dourgurañ g.

Kaltwasserhahn g. (-s,-hähne) : kog an dour yen g., pluenn an dour yen b., alc'hwez an dour yen g.

Kaltwasserprobe b. (-,-n) : [istor] barn dre zour yen b.

Kaltwasserschock g. (-s,-s) : [mezeg.] dourgeuziad g., dourgeuziañ g.

Kaltwerden n. (-s) : distan g., distanadur g., yendurezh b., yenadur g., yenerezh g.

Kaltzeit b. (-,-en) : oadvezh-skorn g., marevezh ar skorn g., skornvezh g. ; *die letzte Kaltzeit*, ar skornvezh diwezhañ g. ; *die großräumigen Kaltzeiten*, ar skornvezhioù meur ls., hoaladoù bras ar skorn ls. ; *die quartären Kaltzeiten*, skornvezhioù ar pevare hoalad ls.

kaltziehen V.k.e. (zog kalt / hat kaltgezogen) : [tekn.] stiral a-yen, stiral ent-yen.

Kalumet n. (-s,-s) : kalumed g.

Kaluppe b. (-,-n) : touzinell b., kozh ti g., ti brein g., kozh toull ti g., kozh toull brein g., klud g., siklud g., neizh touseg g., ti-gutez g., toull lous g., lastez ti g., fougenn b., fougenn hudur b., klotenn b., tamm toull ti g., kozh lochenn b., ti flodac'het g., ti dirapar g., ti aet dirapar g., ti erru dirapar g., ti darev da gouezhañ en e boull g., ti a ginnig kouezhañ en e boull g., ti a venn kouezhañ en e boull g., ti en arvar da bilat g.

Kalvarienberg g. (-s,-e) : [relij.] kalvar g. ; *Schwester Unserer Lieben Frau von der Zuflucht auf dem Kalvarienberg*, leanezed ar Minic'hi ls.

Kalverine b. (-,-n) : [arm] koulerinenn b. ; *Bediener einer Kalverine*, koulerin g.

kalvinisch ag. : hugunot, kalvinour.

Kalvinismus g. (-) : kalvinouriezh b., hugunodiezh b., hugunodaj g. / parpailhodaj g. (Gregor).

Kalvinist g. (-en,-en) : kalvinour g., hugunod g. / parpailhod g. (Gregor).

Kalvinistin b. (-,-nen) : kalvinourez b., hugunodez b., parpailhodez b.

kalvinistisch ag. : kalvinour, hugunot.

Kalzifikation b. (-,-en) : razekadur b., ur razekadenn b.

kalzifizieren V.gw. (ist kalzifiziert) : razekaat.

V.k.e. (hat kalzifiziert) : razekaat.

Kalzifizierung b. (-,-en) : razekadur b., ur razekadenn b. ; *die Kalzifizierung fördernd*, razekaus.

Kalzination b. (-,-en) : [kimiezh] darwrezadur g.

kalzinieren V.k.e. (hat kalzinisiert) : [kimiezh] darwreziñ.

Kalzinierung b. (-,-en) : [kimiezh] darwrezadur g.

Kalzit g. (-s,-e) : kalkit g.

kalzitisch ag. : kalkitek.

Kalzitoinin n. (-s) : [bev.] kalkitonin g.

Kalzium n. (-s) : [kimiezh] kalkiom g.

Kalzium- : ... kalkiom, kalkek, razek.

Kalziumaufnahme b. (-,-n) : [mezeg.] razekadur g., razekaat g. ; *gesteigerte Kalziumaufnahme*, adrazekadur g., adrazekaat g.

kalziumhaltig ag. : [kimiezh] kalkek.

Kalziumhydrid n. (-s,-e) : [kimiezh] hidrolit g.

Kalziumhydrozyd n. (-s) : [kimiezh] hidroksidenn botasium b., potas daskrignus g.

Kalziumkarbid n. (-s) : [kimiezh] karbidenn galkiom b.

Kalziummangel g. (-s) : [mezeg.] negez kalkiom b.

Kalziumoxid n. (-s) : [kimiezh] raz hepdour g., raz-bev g., raz-kriz g., oksidenn galkiom b.

Kalziumsalz n. (-es,-e) : [kimiezh] hal kalkiom g.

Kalziumverlust g. (-es,-e) : [mezeg.] digalkekaat g., dirazekadur g., dirazekaat g.

Kambotscha n. (-s) : Kambodja b.

kambrisch ag. : [douarouriezh] kambrian.

Kambrium n. (-s) : [douarouriezh] kambrian g.

Kambüse b. (-,-n) : [merdead.] sanailh-lestr b., kambr ar bitailh b.

Kamcorder g. (-s,-) : kamenroller g., kameskop g.

Kamaldulenser g. (-s,-) : [relij.] kamaldolad g. [*liester kamaldoliz*].

Kamee b. (-,-n) : kameenn b.

Kamel n. (-s,-e) : **1.** [loen] kañval g. ; *einhöckeriges Kamel*, *arabisches Kamel*, dremedar g., dremedal g. ; *zweihöckeriges Kamel*, *baktrisches Kamel*, kañval Baktria g. ; *Kamele sind zweihöckerig*, kañvalad a zo daou dort (daou vos) war o c'hein ; *Kamele sind Passgänger*, kañvalad a zo inkane ; *Rennkamel*, kañval-red g. ; **2.** [dre skeud.] P. balteg g. [*liester balteien*], baltaz [*liester baltazed*] ; *so ein Kamel* ! pebezh penn maout ! pebezh leue ! pebezh amparfal ! pebezh lopez ! treid leue a zo en e votoù ! pebezh penn lor ! pebezh den lor ! ; **3.** [relij.] *eher geht ein Kamel durch ein Nadelöhr, als dass ein Reicher in das Reich Gottes gelangt*, aesoc'h e tremenfe ur c'hañval dre grao un nadoz eget ned afe un den pinvidik d'ar baradoz.

Kamelfohlen n. (-s,-) : [loen.] kañvalig g. [*liester kañvaledigou*].

Kamelführer g. (-s,-) : kañvaler g.

Kamelhaar n. (-s) : blev kañval str. ; *Stoff aus Kamelhaar*, mezher kañval g.

Kameliden ls. : [loen.] kamelideged ls.

Kamelie b. (-,-n) : [louza.] kamelia str., bod-kamelia g.

Kamelienblüte b. (-,-n) : [louza.] roz-kamelia str.

Kamelin b. (-,-nen) : [loen.] kañvalez b.

Kamelle b. (-,-n) : karamelenn b., karamel str., madig karamel g.

Kamellen ls. : *das sind alle Kamellen* ! an holl er goar ! mil anavezet eo an dra-se ! klevet eo bet seizh kant gwech warn-ugent dija ! atav 'giz atav an hevelep komzoù skuizh ! atav 'giz atav an hevelep kaozioù skuizh ! atav 'giz atav an hevelep temzoù skuizh !

Kamelopard g. (-s pe -en) : [stered.] *der Kamelopard*, steredeg ar Jirafenn b.

Kamelott g. (-s,-e) : [gwiad.] kamolod g.

Kamelrennen n. (-s,-) : redadeg kañvalad b.

Kamelroute b. (-,-n) : hent kañvalad g.

Kamelstute b. (-,-n) : [loen.] kañvalez b.

Kameltreck g. (-s,-s) : dremedalad g. [*liester dremedaladoù*].

Kameltreiber g. (-s,-) : **1.** kañvaler g. ; **2.** [gwaschhaus] biko g., boughnoul g., plouk g., razh g., razhig g. h.a.

Kameltreiberkultur b. (-,-en) : sevenadurezh kañvalat b.

Kamelziege b. (-,-n) : [loen.] lama g., vigogn g.

Kamera b. (-,-s) : **1.** luc'hskeudennerez b., benveg luc'hskeudenniñ g., benveg tennañ luc'hskeudennoù g. ; **2.** kamera g., filmez b.

Kamerad g. (-en,-en) : kamalad g., kenseurt g., kile g., mignon g., komper g., kompagnun g., keneil g., frai g., ami g. [*liester amied*] ; *ich hatt' einen Kameraden*, *einen Besseren findest du nicht*, ur c'hamalad am boa, ned eo ket ganet e bar evit c'hoazh ; *Schulkamerad*, kamalad skol g., kile-skol g.

Kameradin b. (-, -nen) : kamaladez b., kenseurtez b., mignonez b.

Kameradschaft b. (-, -en) : 1. kamaladegezh b., keneilded b., mignoniezh b. ; 2. kenseurtiezh b., kenseurterezh g.

kameradschaftlich ag. : kamaladek, a vignoniez, a gamaladegezh, a genseurtiezh ; *kameradschaftlich miteinander verkehren*, kaout darempredoù a vignoniez an eil gant egile, kamaladiñ an eil gant egile, kamaladiñ.

Kameradschaftsgeist g. (-es) : spered a gamaladegezh g.

Kameraeinstellung b. (-, -n) : [film.] talenn b., sterniadur g., kouchadur g. ; *amerikanische Kameraeinstellung*, talenn amerikan b.

Kamerafahrt b. (-, -en) : [film.] travelling g.

Kamerafrau b. (-, -en) : kameraourez b.

Kameramühle b. (-, -n) : [istor] milin voutin b., kenvilin b., milindalc'h b.

Kameramann g. (-s, -männer/-leute) : penngameraour g.

Kameraopérateur g. (-s, -e) : skeutaper g., eilkameraour g., filmour g.

Kamerarecorder g. (-s, -) / **Kamerarekorder** g. (-s, -) : kamenroller g., kameskop g. ; *mit einem Kamerarekorder filmen*, kameskopiñ.

kamerascheu ag. : ... a dec'h diouzh ar c'hameraoù.

Kameraschwenker g. (-s, -) : [filmoù] eilkameraour g.

Kamerun n. (-s) : Kameroun b.

Kamerunnuss b. (-, -nüsse) : [louza.] krañ-marmouz str., kakaouetez str., pistachenn-douar b., arachidez str., arachidenn b. [*liester* arachidoù].

Kamikaze g. (-, -) : 1. [istor] kamikaze g. [*liester* kamikazeed], levier-embzistruj g., levier-embazhiat g. ; 2. [dre skeud.] unan a dorfe e c'hroñj g., foeltr e revr g., paotr a foeltr forzh g., penn bervek g., unan na ra ket forzh petra d'ober g., torr e c'hroñj g., paotr diouzh an druilh g., paotr disaouzan g., paotr diskramailh g., paotr diramailh g., paotr diflav g., amgrener g., paotr hardizh-diremed g., paotr dizamant d'e vuhez g., paotr ha n'en devez aon dirak mann ebet g., paotr brizh g., embazhiat g. [*liester* embazhiaded].

Kamikazefahrer g. (-s, -) : blenier foeltr e revr g., blenier a foeltr forzh g., blenier penn bervek g., blenier torr e c'hroñj g., blenier embazhiat g.

Kamikazeflieger g. (-s, -) : 1. [istor] kamikaze g. [*liester* kamikazeed], levier-embzistruj g., levier-embazhiat g. ; 2. [dre skeud.] blenier karr-nij foeltr e revr g., blenier karr-nij a foeltr forzh g., blenier karr-nij penn bervek g., blenier karr-nij torr e c'hroñj g.

Kamikazeflugzeug n. (-s, -e) : karr-nij kamikaze g.

Kamille b. (-, -n) : [louza.] louzaouenn-ar-mammoù b., louzaouenn-ar-vamm b., mammlouzoù str., kriminig g. ; *echte Kamille*, *kleine Kamille*, *deutsche Kamille*, *aouredal* g. ; *römische Kamille*, *kramamailh* g., *abrant wenn* b., *bokedig-santez-Eved* g., *maron* g., *tro-heol* b. ; *geruchlose Kamille*, *fanulgon* g.

Kamillenöl n. (-s) : eoul kramamailh g.

Kamillentee g. (-s) : dour diwar gramamailh ; *bei Bauchschmerzen empfiehlt es sich, Kamillentee zu trinken*, ouzh ar boan-gof e vez mat evañ dour diwar gramamailh, dour diwar gramamailh a zo mat ouzh ar boan-gof ; *bei Übelkeit und Erbrechen hilft Kamillentee*, ouzh an heug hag ar sav-kalon e vez mat evañ dour diwar gramamailh, dour diwar gramamailh a zo mat ouzh an heug hag ar sav-kalon.

Kamillensaft g. (-s) : chugon diwar louzaouenn-ar-vamm g.

Kamin g. (-s, -e) / [Bro-Suis] n. (-s, -e) : 1. oaled b., siminal g./b., kiminell g., kiminal g., kimin g., penn uhelañ an ti g., toull an tan g. ; *Feuerraum des Kamins*, genoù ar siminal g., oaled b. ; *den Kamin kehren*, *den Kamin fegen*, skarzhañ ar siminal,

karzhañ ar siminal, dihuiziañ ar siminal, divogediñ ar siminal, riñsañ ar siminal ; *um den Kamin sitzen*, *am Kamin sitzen*, bezañ azezet dirak an oaled, bezañ azezet e-tal an tan, bezañ azezet e korn ar c'hogn, bezañ azezet e korn an oaled, bezañ e toull an oaled, luduañ e korn an tan, luduenniñ e toull an tan, rostañ e korn an oaled, bezañ tolpet en-dro d'an oaledad tan ; *vermeiden, dass der Kamin das Wohnzimmer verqualmt*, mirout ouzh ar siminal a vogediñ ; *es brennt Feuer im Kamin*, tan a zo war an oaled ; *das Feuer loderte im Kamin*, flammañ a rae an tan en oaled ; *das Holzschicht füllt den ganzen Kamin*, ar geuneudenn a zo leizh ar siminal ganti ; *kommen Sie dem Kamin näher und wärmen sich*, tostait war-grec'h da dommañ deoc'h, tostait ouzh an tan da dommañ deoc'h, tostait ouzh an oaled da dommañ deoc'h ; *der Wind heult im Kamin*, trouzal a ra an avel er siminal, youc'h a ra an avel er siminal, c'hwibanat (c'hwitellat, gwic'hal, hudal, soroc'hal, roc'hal, kornal, kunudañ) a ra an avel er siminal, yudal a ra an avel er siminal, an avel a zo pounner er siminal, klevet a reer an avel o voudal er siminal, klevet a reer ar siminal o voudal gant an avel ; *die Gesimsträger (die Konsolen, die Kragsteine) des Kamins*, korbelloù ar siminal ls., skourjezoù ar siminal ls., ar skourjoù siminal ls. ; *die Katze liegt vor dem Kamin*, ar c'hazh a zalc'h tost d'an tan ; 2. [dre skeud.] *eine Schuld in den Kamin schreiben*, kroaziañ war un dle, ober e gañv da arc'hant un dle, ober e ziouer eus arc'hant un dle, koll pep spi da adkavout arc'hant un dle.

Kaminaufsatz g. (-s, -aufsätze) : togenn siminal b.

Kaminbesteck n. (-s) : rikoù oaled ls.

Kaminbock g. (-s, -böcke) : ki-tan g. [*liester* chas-tan], lander g., trank koad g. ; *Holzklötz, der als Kaminbock eingesetzt wird*, tranked g.

Kaminecke b. (-, -n) : kogn an oaled g., korn an oaled g., toull an oaled g., korn ar c'hogn g.

Kamineinfassung b. (-, -en) : mantell ar siminal b., tumenn b., barlenn ar siminal b.

Kaminfeger g. (-s, -) : skarzher-siminalioù g., dihuizier g.

Kaminfeuer n. (-s, -) : tan en oaled g., oaledad tan g., goradenn b. ; *sich am Kaminfeuer wärmen*, ober ur grazadenn e korn ar c'hogn (e korn an oaled, e toull an oaled), ober un dommadenn e korn an oaled, ober ur grazadenn e korn an tan, ober un dommadenn ouzh aer an tan, ober ur c'horadenn dirak an tan, luduañ e korn an tan, luduenniñ e toull an tan, rostañ e korn an oaled, ober un tomm e korn an oaled, ober un tommañ e korn an oaled, [e yezh ar *vugale*] ober titi ; *sich am Kaminfeuer kurz aufwärmen*, ober un tommaig ouzh aer an tan ; *ums Kaminfeuer zusammensitzen*, bezañ tolpet en-dro d'an oaledad tan.

Kamingesims n. (-es, -e) : mantell siminal b., tumenn b., barlenn siminal b.

Kamingespräch n. (-s, -e) : kaozeadenn e korn ar c'hogn b., kaozeadenn e korn an oaled b., kaozeadenn e toull an oaled b., kaozeadenn dirak an oaled b., kaozeadenn e-tal an tan b.

Kamingitter n. (-s, -) : difulenner g., harz-tan g., skramm g., gward-tan g., tanharz g., distaner g., harz-fulennoù g.

Kaminherd g. (-s, -e) : fornigell b.

Kaminkehrer g. (-s, -) : skarzher-siminalioù g., dihuizier g.

Kaminkopf g. (-s, -köpfe) : karre g., beg ar siminal g.

Kaminmantel g. (-s, -mäntel) : mantell ar siminal b., tumenn b., barlenn ar siminal b.

Kaminplatte b. (-, -n) : keinenn ar siminal b., plakenn oaled b., houarn fornigell g., maen fornigell g.

Kaminrohr n. (-s, -e) : toull ar siminal b., korzenn-siminal b.

Kaminrost g. (-es, -e) : ki-tan g. [*liester* chas-tan], lander g., trank koad g.

Kaminschacht g. (-s,-schächte) : mogedeg b., korzenn ar siminal b., toull ar siminal g. ; *nach oben hin verjüngt sich der Kaminschacht*, mont a ra korzenn ar siminal war serriñ ; *er ist im Kaminschacht eingeklemmt*, houbet eo ar paourkaezh den e-barzh ar siminal, chomet eo gennet e-barzh ar siminal, lutet eo e korzenn ar siminal.

Kaminschaukel b. (-,-n) : paliked b., palikez b., pal-dan b. [*liester* palioù-tan, pili-tan].

Kaminschirm g. (-s,-e) : difulenner g., harz-tan g., skramm siminal g., gward-tan g., tanharz g., distaner g., harz-fulennoù g.

Kaminsims g./n. (-es,-e) : mantell siminal b., tumenn b., barlenn siminal b.

Kaminstützen ls. / **Kaminträger** ls. : korbelloù ar siminal ls., skourjezoù siminal ls., skourjoù siminal ls.

Kaminumrandung b. (-,-en) : mantell siminal b., tumenn b., barlenn siminal b.

Kaminzange b. (-,-n) : piñsetez b., piñsetenn b., piñsedoù ls., gwask b.

Kamisol n. (-s,-e) : kamizolenn b., hivizenn b.

Kamlot g. (-) : [gwiad.] kamolod g.

Kamm g. (-s, Kämme) : **1.** krib b. ; *enger Kamm*, krib tanav b., krib stank b., krib stank ar gwaskoù enni b. ; *weiter Kamm*, grober Kamm, diluzierez b., dirouestlerez b., difuilherez b., kribin b., krib voull b., krib rouez b., krib rouez ar gwaskoù enni b. ; *er weiß wohl nicht, was ein Kamm ist*, e vlev n'o deus morse gwelet liv ur grib ; **2.** [tekn.] Kamm am Webstuhl, lavn g., lavneg b., skaoñ-lavneg g./b. ; **3.** [dre astenn.] klipenn b., kribell b., kribenn b., chup g., chupenn b. ; *Hahnenkamm*, kribenn (kribell) ar c'hilhog b., klipenn ar c'hilhog b. ; *über den Hühnerhof herrschte ein Hahn mit breitem, flachem Kamm*, ur c'hog podek a rene war al leur ; *einem Hahn den Kamm abschneiden*, digribennañ ur c'hilhog, diskribellañ ur c'hilhog ; **4.** Kamm eines Pferdes, kribenn araogenn ur marc'h b. ; **5.** lein g., beg g., penn g., kribenn b., kribell b., kern b., barr g. ; *der Kamm eines Gebirges*, lein (beg, penn) ur menez g., kribenn ur menez b. ; *der Kamm einer Welle*, kribenn (kribell) ur wagenn b., lein un tarzh g. ; *sehr hohe Wellen mit schäumenden Kämme*, tonnoù uhel-tre gant kribennoù plumachennek ls. ; **6.** [labour-douar, arar] Kamm einer Furche, erv g./b. [*liester* ervioù, irvi], ervad g./b., ervenn b., ervennad b., boem g., bomm-douar g., glann b., taol douar g., aradenn b., riblennad douar b. ; *Kämme wenden*, *Furchenkämme aufwerfen*, ervenniñ an douar, ervennañ an douar, erviñ an douar ; *den Kamm einer Furche mit der Haue ebnen*, kouc'hañ ur bomm-douar gant ar varr ; *die zwei Kämme an beiden Seiten einer Furche*, an ambrioù ls., an tennoù ls. ; **7.** briger g., melkern g., plumachenn b., kribenn b., kribell b., moue g. ; **8.** [dre skeud.] *ihm schwillt der Kamm*, a) hennezh a zo c'hwezet evel un touseg, c'hwezet eo gant ar vrasoni, n'eus nemet foug e anezhañ, kollet eo gant gloar, mont a ra gant ar prun, mont a ra gant ar fru, kement a lorc'h a zo ennañ evel pa vije pevare person an Dreinded, lorc'h a zo ennañ kement ha pa vije pevare person an Dreinded, en em c'hwezañ a ra, emañ oc'h en em ambridañ, glorius (dichek, otus, tonius, uhel) eo un tamm, sonn e teu e gribell da vezañ ; b) ur c'horfad droug a zo o sevel ennañ, sevel a ra e gribell, sevel a ra e gribenn, sevel a ra war e elloù (e gentroù), sevel a ra war e dach, sevel a ra kintoù ennañ, mont a ra kintoù ennañ, hennezh a ya ur sac'had droug ennañ, hennezh a ya ur c'horfad droug ennañ, sevel a ra droug en e gorf, trenkañ a ra e spered outañ, ne harz ket mui e wad, sevel a ra ar gwad d'e benn, emañ e wad o vont e dour, sevel a ra broc'h ennañ, komañs a ra da c'harvaat, deuet ez eus tro en e voned, emañ o c'hinañ ; *er sträubt den Kamm*, sevel a ra en e wezenn uhelañ, sevel a ra en e avalenn,

rebekat a ra ouzh ar c'hentroù (Gregor), sevel a ra e gribell, mont a ra e-barzh blev kriz, dispakañ a ra e gounnar, sevel a ra ar grug ennañ, sevel a ra ar grug dezhañ ; *alle über einen Kamm scheren*, lakaat an holl a-rez, lakaat an holl dud war a memes resed, lakaat an holl a-rezed, lakaat an holl dud keit-ha-keit, lakaat an holl dud heñvel, na ober kemm ebet evit den, na ober a ziforc'h etre an dud, na lakaat diforc'h (kemm) ebet etre an dud ; *alles über einen Kamm scheren*, lakaat pep tra en un douez (en un duilh, touez-touez, kej-mesk, kej-mej, kein-dre-gein, mesk-ha-mesk, P. moc'h-ha-marc'h, a-tribouilh-strabouilh, tribouilh-strabouilh, [dre fent] pell-mell-kaotigell), peñseliat burell gant limestra, lakaat peñsel burell ouzh limestra, lakaat ar maout da vezañ dañvad, brizhkemmeskañ an traoù ; *man darf nicht alles über einen Kamm scheren*, arabat eo lakaat peñsel burell ouzh limestra, arabat eo peñseliat burell gant limestra.

Kammdeckel g. (-s,-) : [kezeg] toser g.

Kammeidechse b. (-,-n) : [loen.] igwan g. [*liester* igwaned].

kämmen V.k.e. (hat gekämmt) : **1.** kribañ, [dre fent] rastellat ; *erneut kämmen*, adkribañ ; *die Mähne eines Pferdes kämmen*, kribañ moue ur marc'h ; *fein gekämmt*, kribet pizh ; **2.** [gwiad.] kribinañ, inkardañ, breuzat, rañvat, rañvellat ; *in einem Arbeitsgang gekämmte Wolle*, kribinad b., breuzad b. ; **3.** *gekämmte Antennen, gekämmte Fühler*, tastornelloù kribinek ls.

V.em. : **sich kämmen** (hat sich gekämmt) : *sich (ak.) kämmen, sich (dat.) das Haar kämmen*, kribañ e vlev, kribañ e benn, ober ur gribadenn d'e vlev, ober ur gribadenn d'e benn, ober un taol krib d'e vlev, ober un tamm kribañ d'e vlev, renkañ e vlev, fichañ e vlev, kempenn e vlev, aozañ e vlev, ober un tamm kempenn d'e vlev, alejiñ e vlev, ingalañ e vlev, en em goefañ, P. ober un tamm kribañ d'e reun, ober un tamm kribañ d'e bennad blev ; *sich noch einmal kämmen*, adkribañ e vlev ; *sich mit besonderer Sorgfalt kämmen*, keuriñ e vlev.

Kammer b. (-,-n) : **1.** kambr b., kambrig b., pezhig g. ; **2.** [korf] *Herzammer*, kofig ar galon g. ; **3.** [polit.] kambr b. ; *die beiden Kammern des Parlaments*, div gambr ar parlamant ls. ; **4.** [armoù-tan] revr g., lost g. ; **5.** [gwir] kambr b. ; *erste Kammer*, kambr gentañ b. ; *zweite Kammer*, eil kambr b.

Kammerflimmern n. (-s) : [mezeg.] krehad kofigel g., gwienngrehad kofigel g.

Kämmer g. (-s,-) : [gwiad.] kribiner g., inkarder g., rañveller g., breuzer g.

kammerartig ag. : [korf.] logigel, keviaoek.

Kammerdiener g. (-s,-) : mevel-a-gambr g., mevel-kambr g., den-a-gambr g., paotr-a-gambr g., dilhader g., kambrer g.

Kämmerei b. (-,-en) : **1.** kribinañ g., inkardañ g., breuzerezh g., breuzadur g., breuzat g. ; **2.** ti kumunel an telloù g.

Kämmerer g. (-s,-) : **1.** kambrelan g., chaparlank g., kambrer g., den-a-gambr g. ; **2.** merour g., melestrour g., archantour g., resever g. ; **3.** [relij.] kambrelan-ar-Pab g., kardinal merour g., ofiser-a-gambr g.

Kammerersatzrhythmus g. (-,-rhythmen) : [mezeg.] ec'hamzalc'h kofigel g.

Kammerflimmern s. (-s) : [mezeg.] tarlammoù direizh ar galon ls., gwienngrehad g.

Kammerfrau b. (-,-en) : matezh-a-gambr b., plac'h-a-gambr b., kambrez b., dilhaderez b.

Kammergericht n. (-s,-e) : [gwir] lez-engalv b.

Kammergut n. (-s,-güter) : domani e dalc'h ur priñs g., douaroù domaniel ls.

Kammerherr g. (-n,-en) : kambrelan g., chaparlank g., den-a-gambr g.

Kammerjäger g. (-s,-) : paotr e karg eus ar stourm ouzh an arvevaded ti g., P. dirazheder g.

Kammerjungfer b. (-,-n) : matezh-a-gambr b., plac'h-a-gambr b., dilhaderez b., kambrez b.

Kämmerlein n. (-s,-) : kambr b., kambrig b. [*liester* kambrouigoù] ; *gehe in dein Kämmerlein*, kae da'z kambr.

Kammerling g. (-s,-e) : [bev.] foraminifer g. [*liester* foraminifered].

Kämmerling g. (-s,-e) : 1. kambrelan-ar-Pab g., kardinal merour g., ofiser-a-gambr g. ; 2. kambrelan g., chaparlank g., den-a-gambr g.

Kammermädchen n. (-s,-) : plac'h-a-gambr b., matezh-a-gambr b., dilhaderez b., kambrez b.

Kammermädlein n. (-s,-) : matezhig b. [*liester* matezhiged,mitzhienigoù].

Kammermusik b. (-) : sonerezh kambr g.

Kammermusiker g. (-s,-) : 1. kambrouer g. ; 2. [lezanv a enor] kerzour al lez g., sonour al lez g.

Kammerorchester n. (-s,-) : laz-seniñ kambr g.

Kammersänger g. (-s,-) : [lezanv a enor] kaner al lez g.

Kammerton g. (-s) : la ar bondon g. ; *auf den Kammerton einstimmen*, bondoniañ ; *den Kammerton angeben*, lakaat war an ton, reiñ an ton.

Kammertrennwand b. (-,-wände) : [korf.] speurenn etrekofigoù b., tilhenn etre-kofigoù b.

Kammerwasser n. (-s) : [korf.] dourenn al lagad b.

Kammerzofe b. (-,-n) : matezhig-a-gambr b., [*liester* matezhiged-a-gambr], plac'h-a-gambr b., dilhaderez b., kambrez b.

kammförmig ag. : kribinek ; [amprevaned] *kammförmige Antennen*, *kammförmige Fühler*, tastornelloù kribinek ls. ; [louza.] *kammförmige Blätter*, delioù kribinek ls.

Kammgarn n. (-s) : [gwiad.] gloan inkardet g., gloan kribin g., gloan breuzet g.

Kammgarnstoff g. (-s,-e) : [gwiad.] gwriad gloan kribin g./b., gwriad gloan breuzet g./b.

Kammhefe b. (-,-n) : [*Mycoderma vini*] louedenn ar gwin b., blev war ar gwin str., gwele ar gwin g., mikoderm g.

Kämmler g. (-s,-) : [gwiad.] kribiner g., inkarder g., rañveller g., breuzer g.

Kammlinie b. (-,-n) : [menezioù] kribenn b., keinenn b.

Kammacher g. (-s,-) : kribier g.

Kämmmaschine b. (-,-n) : [tekn.] kriberez g., breuzerez b., inkarderez b.

Kammuschel b. (-,-n) : [loen.] 1. [kerentiad, Pectinidae] pektinideg g. [*liester* pektinideged] ; 2. [spesad] pistonkenn b. [*liester* pistonked], petonk str., horbalan g. ; *Kammuscheln fangen*, horbalana ; *kleine Kammuschel*, pistonkenn wenn b. [*liester* pistonked gwenn], pizaod g., petonk gwenn str., peureuilh g., horbalan g. ; *bunte Kammuschel*, pistonkenn zu b., petonk du str.

Kammuskel g. (-s,-n) : [korf., loen.] kigenn gribinek g.

Kammqualle b. (-,-n) : [loen.] ktenofor str., ktenoforen b., ktener str., ktenerenn b., kerez str., kerezenn b., kerez-mor str., kerezenn-vor b.

Kammrad n. (-s,-räder) : [tekn.] rod dentek b., dentrod b., kraouenn b.

kammtragend ag. : kribellek, kribennek.

Kammwolle b. (-) : [gwiad.] gloan inkardet g., gloan kribin g., gloan breuzet g.

Kampagne b. (-,-n) : 1. [lu] koulzad brezel g., brezeliadenn b., brezelekadenn b., taol-brezel g. ; 2. koulzad g., stourmad g., taol g., kroaziadeg b., stourm g. ; *eine Kampagne gegen etwas führen*, kabaliñ a-enep udb, taerñ war an dud a-enep udb, stourm a-enep udb ; *eine Kampagne für den Frieden*, ur groaziadeg evit ar peoc'h b. ; *Werbekampagne*, koulzad brudañ g., koulzad daranviñ g., brudadeg b., taol brudañ g. ; 3.

[labour-douar] barr an eost g., uhelamzer an eost b., barr ar mediñ g.

Kampanien n. (-s) : [Italia] Kampania b.

Kampanile g. (-s, -s) : kloc'hdi g.

Kampanolog g. (-en,-en) : kloc'hour g.

Kampanologie b. (-) : kloc'houriez b.

Kampanologin b. (-,-nen) : kloc'hourez b.

Kämpfe g. (-n,-n) : [barzh.] kampion g., difennour entanet g.

Kampf g. (-s, Kämpfe) : 1. stourm g., stourmerezh g., stourmadenn b., stourmad g., stourmadeg b., emgann g., kann b./g., kannadeg b., kannerezh g., krogad g., krog g., pegad g., kad b., kenstourm g., aer b., bell b., emgannerezh g., frigas g., gourenadeg b., pigos g. ; *politischer Kampf*, stourm politikel g. ; *erbitterter Kampf*, *harter Kampf*, stourm arloup g., stourm garv g., stourm start g., krogad start g., krogad garv g., emgann start g. ; *ausgeglichener Kampf*, stourmad kompez g. ; *der Kampf ist unausgeglichen*, n'eo ket kompez ar stourmad, n'eo ket kempouez ar c'hrogad, digempouez eo an emgann ; *langwieriger Kampf*, stourm padus g. ; *symbolischer Kampf*, baroud a enor g. ; *jemanden zum Kampfe herausfordern*, hegal u.b. d'an emgann-daou, hegal u.b. da stourm, hejañ kerc'h d'u.b., gervel u.b. da c'hoari e baotr, dichekañ u.b., daeañ (difiañ, golver) u.b. d'an emgann / reiñ an difi d'u.b. (Gregor) ; *Aufruf zum Kampf*, galv d'an emgann g. ; *zum Kampf rufen*, *zum Kampf aufrufen*, gervel d'an emgann ; *im Kampfe siegen*, bezañ trec'h en emgann, mont an tu gounit gant an-unan, kaout al levezon war e enebourien ; *sich auf den Kampf vorbereiten*, en em brientiñ d'ar stourm ; *den Kampf eröffnen*, kregiñ gant un emgann, digeriñ an emgann, lakaat ar poultr da grozal, kregiñ da vat gant an emgann, stagañ da vat gant an emgann, mont d'an arsailh, argadiñ, mont dezhi, tagañ, P. digeriñ trouz ; *der Kampf beginnt*, digeriñ a ra an emgann ; *einen Kampf bestehen*, rentañ penn, reiñ fas, herzel ouzh un arsailh, dont a-benn eus (derc'hel mat ouzh) e enebourien en un argadenn ; *zum Kampf schreiten*, mont d'an emgann, mont d'an argad ; *einen Kampf ausfechten*, bellañ, distagañ (stagañ gant) un emgann, mont da stagañ gant an enebourien, mont ouzh an enebourien, kas un emgann en-dro ; *den Kampf leiten*, ren ar stourm ; *den Kampf verloren geben*, koll pep fiziañs da vezañ trec'h, koll fiziañs e teuo an trec'h gant e gevrenn, koll an disterañ fiziañs e teufe an trec'h gant an-unan ; *Kampf bis aufs Messer*, *Kampf auf Leben und Tod*, stourm hep damant d'ar vuhez g., stourm d'ar marv g., stourm didruez g., emgann betek ar marv g. ; *innere Kämpfe*, emstourm g., emstourmad g., arvelloù diabarzh ls., arvelloù a-ziabarzh ls., dispac'hioù a-ziabarzh ls., dizunvaniezhoù diabarzh ls. ; *der innere Kampf zwischen Liebe und Hass*, ar stourm e kalon Mab-den etre ar garantez hag ar gasoni g. ; *gegen jemanden einen erbitterten Kampf führen*, arlouiñ war u.b., en em gounnariñ ouzh u.b. ; *in erbittertem Kampf erworben*, *in erbittertem Kampf errungen*, *durch harten Kampf erworben*, *durch harten Kampf errungen*, gounezet a-striv-kaer ; *gegen etwas einen erbitterten Kampf führen*, en em atahinañ war udb, loeniñ ouzh udb ; [Darwin] *Kampf ums Dasein*, kevezerezh bevoniell g., stourm evit bevañ g., stourm evit ar vuhez g. ; *der Roman spiegelt die politischen Kämpfe wider*, disteurel a ra ar romant ar stourmoù politikel, ar romant-se eo melezeur feal ar stourmoù politikel ; *der Kampf der Kulturen* [Samuel P. Huntington], kenstok ar sevenadurioù g. ; *das ist nur der Anfang*, *der Kampf geht weiter*, n'omp ken er penn kentañ, kendalc'homp gant ar stourm ; *es ist jetzt nicht an der Zeit*, *den Kampf aufzugeben*, n'emañ ket ar mare da zispegañ ; 2. [sport] gouren g., gourenadenn b., gourenadeg b., stourmad g., emgann g., emgannerezh g., krogad g., pegad g. ; *den Ringkampf beginnen*, krafañ ; *Kampf im*

Schwergewicht, krogad pouezioù pounner g.[boks] 10-*Runden-Kampf*, krogad e dek krog g. ; 3. [ster rik ha dre skeud.] *jemandem Kampf ansagen*, disklêriañ brezel d'u.b., disklêriañ ar brezel d'u.b., bezañ war vuhez u.b. ; *es kam zum Kampf*, distaget e voe an argad, an emgann a grogas, sevel a reas kann, digeriñ a reas an emgann, lakaet e voe sach-blev er-vann, emgann a c'hoarvezas etrezo, frigas a savas ; *das Leben ist ein Kampf*, etre marv ha bev e vez ret derc'hel da vont, ret eo stourm er vuhez, buhez an den a zo brezel atav, ar vuhez a vez leun a enebiezhoù ; *Kampf oder Tod* ! harz pe grev ! ; *auf in den Kampf* ! a) argad ! war-raok ! d'an arsaill ! dao d'ar pigos ! dao d'an drailh ! bec'h dezhi ! rousin dezhi ! dao dezho ! forzh warno ! ; b) [dre fent] war-raok ! deomp dezhi ! dalc'hit tomm ! bec'h dezhi ! rousin dezhi !

Kampfabstimmung b. (-,-en) : [polit.] mouezhiadeg en ur c'hengevredad politikel b.

Kampfansage b. (-,-n) : dae g., daeadenn b., difiadenn b., dichekadenn b., atahin g., atahinerezh g., heg g. ; *eine Kampfansage an jemanden richten*, disklêriañ ar brezel d'u.b.

Kampfart b. (-,-en) : doare stourm g.

Kampfaufstellung b. (-,-en) : [lu] arenkamant evit ar stourm g.

Kampfbahn b. (-,-en) : 1. [sport] roudenn atleterezh b. ; 2. [istor] stourmva g., stourmlec'h g., lis b., arenoù ls., leur-emlazh b.

kampfbegierig ag. : brezelgar, brezelius, stourmus, kannus, tagus, stourmidik, argadus, atahinus.

kampfbereit ag. : prest da stourm, pare da stourm, war ar pare, war ziwall, war evezh ; [ardamezouriezh] *kampfbereiter Hahn*, kilhog her g.

Kampfbereitschaft b. (-) : *in Kampfbereitschaft sein (liegen, stehen)*, en em zerc'hel pare, bezañ war ar pare, bezañ war evezh, bezañ war ziwall, bezañ pare da stourm, bezañ prest da stourm.

Kampfbomber g. (-s,-) : [lu] aervombezer g.

Kampfeinheit b. (-,-en) : [lu] unvez stourm b., bagad stourm g., bagad arsaill g., strollad emellout g.

Kampfeinsatz g. (-es,-einsätze) : stourm g. ; *Truppen für den Kampfeinsatz trainieren*, doazhiñ soudarded ouzh ar brezel.

kämpfen V.gw. (hat gekämpft) : en em gannañ, emgannañ, emgannata, kannañ, stourm, gouren ; *für etwas kämpfen*, um *etwas kämpfen*, stourm evit udb ; *gegen etwas kämpfen*, stourm a-enep udb, stourm ouzh udb, enebiñ ouzh udb, pennañ ouzh udb, ober an harp ouzh udb, harpañ ouzh udb, harpañ a-enep udb, ober brezel d'udb, rebarbiñ ouzh udb ; *gegen den Feind kämpfen*, stourm ouzh an enebourien ; *gegen die Krankheit kämpfen*, stourm ouzh ar c'hleñved, difenn ouzh ar c'hleñved ; *mit dem Schlaf kämpfen*, enebiñ ouzh ar c'hoant kousket, difenn ouzh ar c'houssket ; *erbittert gegen jemanden kämpfen*, arlouiñ war u.b., en em gounnariñ ouzh u.b. ; *mit bloßen Händen kämpfen*, stourm dizarm ; *Mann gegen Mann kämpfen*, bezañ krog-ha-krog, bezañ krog-ouzh-krog ; *mit jemandem kämpfen*, bezañ krog gant u.b., bezañ krog-ha-krog gant u.b., plantañ fisel gant u.b., en em gannañ ouzh u.b., kaout ul lazhañ gant u.b., kaout ur pegad ouzh u.b., en em lardañ ouzh u.b., kaout kann ouzh u.b., en em hejañ ouzh u.b., kregiñ da vat en u.b., en em stourm ouzh u.b., kaout kann ouzh u.b., bezañ e krog gant u.b. ; *zusammen kämpfen, gemeinsam kämpfen*, kenstourm ; *sie kämpften wie die Löwen*, stourmet o doa ken hardizh ha leoned ; *erbittert gegen etwas kämpfen*, en em atahinañ war udb, loeniñ ouzh udb ; *erbittert kämpfen, verbissen kämpfen*, stourm gwevn, stourm kalet, stourm start, stourm garv, stourm hep diskregiñ, stourm par d'un diaoul gant holl nerzh e gorf, en em zifenn d'ar mud, en em gannañ a-lazh-

korf ; *mutig weiter kämpfen, tapfer weiter kämpfen*, derc'hel stenn da stourm, derc'hel mort (yud, gwevn) da stourm, derc'hel da stourm hep digalonekaat, kenderc'hel gant ar stourm hep digalonekaat, derc'hel da rebarbiñ ; *auf Leben und Tod kämpfen*, bezañ ganti lazhañ-da-lazh, stourm hep damant d'ar vuhez, stourm d'ar marv ; *gegen den Wind kämpfen*, reiñ fas, mont a-benn d'an avel, mont a-benn an avel, mont a-fas, gouren ouzh an avel, enebiñ ouzh an avel, pennañ ouzh an avel, pennata ; *gegen eine Strömung kämpfen*, pennañ ouzh ur redenn ; *er musste gegen heftigsten Widerstand kämpfen*, ne voe ket nebeut a gontroliezh en devoe da c'houzañv, tenn-spontus e voe ar gontroliezh en e enep ; *mit dem Tode kämpfen*, gouren ouzh ar marv, stourm ouzh ar marv, stourm ouzh e ankoù, bezañ war e varv, bezañ edan mervel, bezañ e par ar marv, bezañ er par pellañ, bezañ e pred ar marv, bezañ pell ganti, bezañ en e ziwezhañ kleñved, bezañ war dreuzoù ar bed all, bezañ en e gleñved diwezhañ, bezañ en e bore diwezhañ, bezañ o kinnig mervel, bezañ e poent ar marv, bezañ en ampoent da vervel, bezañ oc'h ober e dalaroù, bezañ war e dalaroù, bezañ gant e dalaroù, bezañ war e veskelloù, bezañ gant e veskelloù, tennañ e viskilli, bezañ o vont da baseal, bezañ en e basion, mont en e basionoù, bezañ o vont da bakañ, bezañ paket, bezañ war an diwezhañ, bezañ war e dermen, bezañ war e dremenvan, bezañ toc'hor, bezañ toc'hor bras, bezañ gwall doc'hor, bezañ klañv-toc'hor, toc'horaat, tennañ ouzh ar marv, tennañ d'ar marv, bezañ en e angoni, kouezhañ en angoni, mont en angoni, antren en e ankoù, antren en e basion, bezañ er souflamoù, bezañ en enkoù, bezañ en e amzer diwezhañ, bezañ war e amzer diwezhañ, bezañ o serriñ e levr, roeñvat war gornôg, roeñviñ d'ar maez, bezañ o vont d'ar c'hloar, bezañ oc'h ober e hakoù, bezañ oc'h ober e hakoù diwezhañ, bezañ o nezañ e sae, bezañ o nezañ he brozh, bezañ aet betek ar mouch, bezañ gant ar marv, bezañ en e sach (en e zigarez) diwezhañ, bezañ ar marv gant an-unan, kaout an enkoù / bezañ en e enkoù / bezañ dare da vervel (Gregor), bezañ darev da vervel, bezañ dindan dalc'h ar marv, bezañ e dalc'h ar marv ; *er kämpft mit dem Tod*, emañ o stourm ouzh ar marv, emañ o stourm ouzh e Ankoù, emañ o c'houren ouzh ar marv, ne zaleo ket da vervel ; *die kämpfenden Parteien voneinander trennen*, dispartiañ an emgannerien ; [korrida] *gegen den Stier kämpfen*, tarva.

Kämpfer g. (-s) : [kimiezh] kañfr g. ; *mit Kämpfer einreiben*, kañfrañ ; *mit Kämpfer eingerieben*, kañfret.

Kämpfer g. (-s,-) : 1. stourmer g., emganner g., kanner g., brezelour g., beller g., bellour g., kadour g., stourmadenner g., gourener g., kampion g., diwaller g., diwallour g., difenner g., difennour g., emsaver g. ; 2. [tisav., prenestr] kondre g., gorre-prenestr g.

Kämpferbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] gwez-kañfr str.

Kämpferfenster n. (-s,-) : [tisav., prenestr] kondre g., gorre-prenestr g.

Kämpferin b. (-,-nen) : stourmerez b., emgannerez b., kadourez b., bellerez b., bellourez b., emsaveres b.

kämpferisch ag. : stourmus, tagus, argadus, brezelgar, brezelius, kannus, stourmidik, bellus, emgannus, hegad, riotus ; *ohne den kämpferischen Mut unserer Soldaten wären wir jetzt alle tot*, panevet kalon hor soudarded e vijemp bet lazhet holl.

Kämpferlorbeer g. (-s,-en) : [louza.] gwez-kañfr str.

Kämpfernatur b. (-) : den gwad gantañ dindan e ivinoù g., spered stourmer a zen g., spered emganner a zen g., spered stourmidik a zen g., stourmer g.

Kämpferöl n. (-s) : [kimiezh] eoul kañfr g.

Kämpferspirit g. (-) : [kimiezh] alkool kañfr g.

kampferprobt ag. : amprouet, akourset (boas, gourdon, embreget, doazh, solut) da stourm, boas (gourdon, akourset, doazh) ouzh ar stourm, ... a oar stok ar brezelioù.

Kampfesfreude b. (-) : argadusted b., c'hoant stourm g., stourmuster g., stourmused b., stourmidigezh b.

kampfesfreudig ag. : brezelgar, brezelius, stourmus, kannus, stourmidik, argadus, tagus, atahinus, bellus, emgannus, hegad, riotus.

Kampfeslust b. (-) : argadusted b., c'hoant stourm g., stourmuster g., stourmused b., stourmidigezh b.

kampfeslustig ag. : brezelgar, brezelius, stourmus, kannus, tagus, stourmidik, argadus, atahinus, bellus, emgannus, hegad, riotus.

kampffähig ag. : [sport] barrek da stourm, e-tailh (a-du, e tres, e tu, war an tu) da stourm, e doare da stourm, e-tro da stourm, e stad da stourm.

kampffertig ag. : prest da stourm, war ar pare, war ziwall.

Kampffisch g. (-es,-e) : [loen., *Betta splendens*] siamesischer *Kampffisch*, pesk rioter g.

Kampfflieger g. (-s,-) : [lu] 1. [den] nijer stourm g., nijer emgann g., nijer an aerlu g., nijer brezel g., kadnijer g. ; 2. [dre astenn., karr-nij] nijerez argad b., nijerez stourm b., nijerez emgann b., kadnijerez b.

Kampfflugzeug n. (-s,-e) : [lu] nijerez argad b., nijerez stourm b., nijerez emgann b., kadnijerez b.

Kampffrei ag. : divrezel ; *ein Gebiet zur kampffreien Zone erklären*, nevedñ un takad.

Kampffront b. (-,-en) : [lu] linenn emgann b., linenn dan b., talbenn brezel g.

Kampfgas n. (-es,-e) : [lu] gaz brezel g., aezhenn-vrezel b.

Kampfgebiet n. (-s,-e) : [lu] takad emgann g., tachenn vrezel b., tachenn emgann b., kaddir g., kadlann b.

Kampfgefährte(r) ag.k. g./b. : [lu, polit.] kenstourmer g., kenstourmerez b., kamalad stourm g., kamaladez stourm b., kile stourm g., mignon a stourm g., kenvrezeliad g., kenvrezeliadez b., kenvrezelourez b., kenvrezelour g.

Kampfgeist g. (-es) : spered stourm g., spered stourmer g., spered brezelour g., argadusted b., c'hoant stourm g., spered stourmidik g., stourmuster g., stourmused b., stourmidigezh b.

Kampfgetümmel n. (-s) : [lu] mesk g., meskadez b., stourmadeg b., kannadeg b., krogadeg b., kannerezh g., brete g., gourenadeg b. ; *sich ins Kampfgetümmel stürzen*, en em deuler er brete.

Kampfgewicht n. (-s,-e) : 1. [sport] pouez emgann g. ; 2. [kirri-arsailh] pouez emgann g., tolz emgann g.

Kampfgewühl n. (-s) : [lu] mesk g., meskadez b., stourmadeg b., krogadeg b., kannadeg b., kannerezh g., brete g., gourenadeg b. ; *sich ins Kampfgewühl stürzen*, en em deuler er brete.

Kampfgraben g. (-s,-gräben) : foz-vrezel b., foz-difenn b., fozell b., garan b.

Kampfgruppe b. (-,-n) : [lu] unvez stourm b., bagad stourm g., bagad arsailh g., strollad emellout g.

Kampfhahn g. (-s,-hähne) : 1. [loen.] kilhog emgann g., aergilhog g., kadgilhog g. ; 2. [dre skeud.] rendaeler g., tabuter g., paotr ar beilh g., paotr an drailh g., rioter g., gwall skoer g., taskagner g., kanner g., den gwaller g., emganner g., pikailher g., soroc'her g., kannataer g., kanner g., dorner g., kef-tan g., penn-tan g., ingennour g., arveller g., nagenner g., nagenn b. [*liester* nagenned], sikaner g., chikaner g., noazour g., chabouser g., abeger g., teod abegus a zen g., arzaeler g., chaoker-e-c'henoù g., chaoker trousk g., chaoker e revr g., genoù hek a zen g., grozmoler g., grignouz g., gouerouz g., grumuzer g., razailher g., heureuchin g., rachouz g., ourz g., ragain g., den ranous g., tagnouz g., den n'eo ket brav kaout

d'ober gantañ g., den n'eo ket brav kaout d'ober outañ g., pismiger g., bagajer g., chaoker-laou g., flemmer g., chipoter g., beg m'en argarzh g., ripompi tagnous g., kac'her gwasket g., kac'her diaes g., ki kac'her g., kac'her g., kagaleg g. [*liester* kagaleien], kaoc'her g., chaoker g., tad an ardoù fall g., strapad den g., penn-kleiz g., penn-kleiz a zen g., torr-penn g., torr-revr g., torr-penn ha torr-revr ouzhpenn g., amerdour g., brammsac'h g., chilper g., den a vez atav e trouz gant unan bennak g., dismantr-spered g., tourmant a zen g., gaster g., kousker diaes / kousker fall g. (Gregor), den gwaller g., penn bervet g.

Kampfhandlung b. (-,-en) : 1. taol-brezel g., krogad g., pegad g., bell b., embregadeg b., oberiadenn b., stourmad g., emgann g. ; 2. *Kampfhandlungen*, brezel g., emgannoù ls. ; *die Kampfhandlungen einstellen*, paouez gant ar stourm, ehanañ gant an emgannoù, paouez gant an emgannoù, ober treverz ; *Einstellung der Kampfhandlungen*, arsav-brezel g., treverz b., ehan an emgannoù b., harz-tennañ g., harz-tennadeg g.

Kampfhubschrauber g. (-s,-) : [lu] biñsaskell stourm b., kadviñsaskell b., biñsaskell vrezel b., askell-dro stourm b., biñsaskell emgann b., askell-dro emgann b.

Kampfhund g. (-s,-e) : ki emgann g. [*liester* chas emgann], aergi g. [*liester* aergon], kadgi g. [*liester* kadgon].

Kampfkraft b. (-) : 1. nerzh stourm g., galloudezh stourm b., galloud stourm g. ; 2. argadusted b., c'hoant stourm g., stourmuster g., stourmused b., stourmidigezh b.

Kampfkunst b. (-,-künste) : [sport] arz-emgannañ g. ; *die Kampfkünste und die Kampfsportarten*, an arzoù-emgannañ hag ar sportoù emgannañ ls.

Kampfläufer g. (-s,-) : [loen.] frezenneg riotus g.

Kampflinie b. (-,-n) : [lu] linenn emgann b., linenn dan b., linenn an tan b., talbenn brezel g.

kampflos ag./Adv. : distourm, hep enebñ, kuit a stourm.

Kampflost b. (-) : argadusted b., c'hoant stourm g., stourmuster g., stourmused b., stourmidigezh b.

kampflustig ag. : brezelgar, brezelius, stourmus, kannus, tagus, stourmidik, argadus, atahinus, bellus, emgannus, hegad, riotus.

Kampfmaßnahme b. (-,-n) : [sokial] diskrog-labour g., harz-labour g.

Kampfmittel n. (s,-) : [lu] ijinenn brezel b., arm g. ; *biologisches Kampfmittel*, arm bevedel g.

Kampfmoral b. (-) : argadusted b., c'hoant stourm g., stourmuster g., stourmused b., stourmidigezh b. ; *die Kampfmoral der Truppen zerfällt*, blankaat a ra stourmidigezh ar soudarded, blankaat a ra stourmused ar soudarded, terriñ a ra deltu ar soudarded, war fallaat e ya deltu ar soudarded, fallaat eo ar soudarded da stourm, diegusaat a ra ar soudarded da stourm.

kampfmüde ag. : digalonekaet, torret e zeltu dezhañ, aet skuizh gant ar stourm, diegus da stourm.

Kampfplan g. (-s,-pläne) : tachenn b., tachenn-emgann b., tachenn-stourm b., plaenenn b., kamp-postal g. (Gregor), lis b.

Kampfplatz g. (-es,-plätze) : 1. [sport] stourmva g., stourmlec'h g., lis b., arenoù ls., gourenlec'h g. ; *den Kampfplatz betreten*, mont war an dachenn, dont war ar stourmva, antren e lis (Gregor) ; 2. [lu] maez-ar-stourm g., tachenn-emgann b., tachenn-vrezel b., stourmva g., aerva g., emgannlec'h g., kaddir g., kadlann b., kannlec'h g., stourmlec'h g., plaenenn b. ; *auf dem Kampfplatz bleiben*, chom war an dachenn, chom ouzh torgenn, kouezhañ ouzh torgenn, kouezhañ war an dachenn-vrezel, chom war ar rampev, lezel e vuhez war an dachenn-emgann, skuilhañ e wad war an dachenn-emgann, bezañ lazhet en emgann.

Kampfpreis g. (-s,-e) : [kenwerzh] priz tumpañ g., priz marc'had-mat-lous g., priz gwall varc'had g., priz re varc'had g., priz marc'had-mat-vil g.

Kampfrichter g. (-s,-) : [sport] barner tredeog g., tredeog g.

Kampffross n. (-es,-e) : [lu] kavarc'h g. [*liester* keverc'h], marc'h-emgann g., roñse brezel g., jav brezel g., marc'h brezel g., kaval g., kourser g., drester g.

Kampfrunde b. (-,-n) : [sport] krogad g., pegad g. ; *Kampfrunde beim Ringen*, krogad gouren g.

Kampfsatellit g. (-en,-en) : [lu] loarell emgann b., loarell stourm b., loarell vrezel b., amgerc'hell emgann b., amgerc'hell stourm b., amgerc'hell vrezel b.

Kampfschwimmer g. (-s,-) : [lu] splujer brezel g.

Kampfspiel n. (-s,-e) : **1.** stourm g., stourmadenn b., tournamant g., c'hoariadeg b., gourenadeg b. ; **2.** [stlenn.] c'hoari-brezel g.

Kampfsport g. (-s) : [sport] sport emgannañ g.

Kampfsportart b. (-,-en) : [sport] sport emgannañ g. ; *die Kampfkünste und die Kampfsportarten*, an arzoù-emgannañ hag ar sportoù emgannañ ls.

Kampfstärke b. (-) : [lu] nerzh stourm g., galloud stourm g., galloudezh stourm b.

Kampfstätte b. (-,-n) : stourmva g., stourmlec'h g.

Kampfstellung b. (-,-en) : savlec'h stourm g.

Kampfstoff g. (-s,-e) : [lu] *chemischer Kampfstoff*, gaz brezel g., aezhenn-vrezel b.

Kampftag g. (-s,-e) : devezh stourm g. ; *Kampftag der Arbeiterbewegung*, gouel al Labourerien g., gouel al Labour g., gouel ar c'hentañ a viz Mae g., gouel kala-Mae g., devezh al labourerien g.

Kampftruppe b. (-,-n) : [lu] unvez stourm b., bagad stourm g., bagad arsailh g., strollad emellout g.

kampfuntfähig ag. : [sport, lu] divarrek da stourm, faezh, trec'het ; *jemanden kampfuntfähig machen*, reiñ lamm (reiñ douar) d'u.b., astenn u.b. war an dachenn, astenn u.b. ouzh torgenn, astenn u.b. war ar bratell, lakaat u.b. war e c'henoù, astenn u.b. ouzh an dorgenn, skeiñ u.b. ouzh torgenn, ledañ u.b. ouzh torgenn ; *er wurde rasch kampfuntfähig gemacht*, hennezh ne reas ket ur pleg.

Kampfunterbrechung b. (-,-en) : **1.** [brezel] treverz b. ; **2.** [sport] rank g. ; *um eine Kampfunterbrechung bitten*, goulenn rank.

Kampfwagen g. (-s,-) : [lu] karr-arsailh g., karr-argad g., karrigenn emgann b.

Kampfzone b. (-,-n) : [lu] tachenn-emgann b., tachenn-vrezel b., stourmva g. ; *die Verletzten wurden aus der Kampfzone ins Hinterland evakuiert*, adreñvet e voe ar c'hloazidi.

kampieren V.gw. (hat kampiert) : kampiñ.

Kamsin g. (-s,-e) : [avel] c'hamsin g.

Kanada n. (-s) : Kanada b., Bro-Ganada b.

Kanadagans b. (-,-gänse) : [loen.] garreli-Kanada g.

Kanadajacke b. (-,-n) : kanadianenn b.

Kanadareinette b. (-,-n) / **Kanadarenette** b. (-,-n) : [aval] aval-per g. [*liester* avaloù-per].

Kanadier g. (-s,-) : **1.** Kanadian g. ; **2.** [bag] kanoe g.

Kanadierin b. (-,-nen) : Kanadianez b.

kanadisch ag. : kanadian, kanadat, ... Kanada, ... Bro-Ganada ; *kanadische Winterjacke*, kanadianenn b. ; [douarouriezh] *Kanadischer Schild*, skoed kanadian g.

Kanaille b. (-,-n) : P. **1.** hailhon g., gaster g., truilhenn b., maraod g., renavi g., ampouailh g., forbann g., peñsel fall g., labous treut g., labous kailh g., labous kleiz g., stronk labous g., gwall labous g., pikouz fall g., stronk g., standilhon g., kailh g., kalkenn g./b., kailhenn g./b., legestr g. [*liester* ligistri], amprevan g., louzaouenn fall [*liester* louzoù fall] b. ; **2.** livastred

ls., lagailhoù ls., lorgnez str., hailhoned ls., maraoded ls., stronk g., peñselioù fall ls., standilhoned ls.

Kanake g. (-n,-n) : **1.** Kanak g. ; **2.** [dre zismeg] morian g., morilhon g.

Kanal g. (-s, Kanäle) : **1.** kanol b., kanol-dour b., kan g., kan-dour g., naoz b. ; *einen Kanal mit Schleusen versehen*, skluzañ ur ganol ; *durch Kanäle manövrieren*, kanoliñ ; *Abwasserkanal*, kanol-skarzh b., kan-distrouilh g., distrouilh g., kan-skarzh g. ; *der Kanal weist einen hohen Wasserstand auf*, bras eo an dour er ganol ; **2.** *der Kanal, der Ärmelkanal*, Mor-Breizh g. ; **3.** [merdead.] kanal-vor b., mulgul g., gouzoug-mor g., strizh-mor g., strizh g., ode-vor b. ; *Kanal mit weißsandigem Grund*, kanol wenn b. ; **4.** [korf.] kan g., forzh b., kanol b., san b. ; *Zahnwurzelkanal*, kanol gwirzienn an dant b. ; **5.** [skinwel] ristenn b., P. chadenn b., kanol skinwell b. ; *Bouquet von Kanälen*, torkad kanolioù g. ; **6.** [stlenn., elektronik] sanell b., saneller g. ; *digitaler Kanal*, saneller niverel g. ; *Einwegkanal*, saneller unek g. ; *Mehrwegkanal*, saneller liesek g. ; **7.** [berradur evit *Abwasserkanal*] kanol-skarzh b., kan-distrouilh g., distrouilh g., kan-skarzh g., kan-skarzhañ g. ; **8.** [dre skeud.] *den Kanal voll haben*, **a)** bezañ aet skuizh dreist-penn, bezañ rentet ôg, kaout rez e voned, bezañ re d'an-unan, bezañ erru dotu gant udb, kaout leun e gased, kaout leun e rastell, bezañ trawalc'h d'e lêr, kaout e walc'h, bezañ erru skuizh e revr gant udb, bezañ aet tremen skuizh gant udb, bezañ deuet nec'het-marv gant udb, bezañ darev gant udb, bezañ eok, bezañ erru heug, bezañ erru heuged, bezañ faezh gant udb, bezañ eok ha tremen eok gant udb, bezañ heug gant udb, bezañ heuged gant udb, kaout leizh e lêr diouzh udb, bezañ gwasket evel un torch-listri, bezañ aet al loa dreist ar skudell, bezañ erru poazh ; **b)** bezañ flakik, bezañ flak, bezañ flaket, bezañ diflaket, bezañ kabac'h gant ar skuizhder, bezañ riñset, bezañ marv diwar e sav, gouzañv skuizhder, bezañ gourdet gant ar skuizhder, bezañ asik, bezañ asiket, bezañ flep, bezañ mac'homet, bezañ brevet, bezañ eok, bezañ eoget (ôget) gant ar skuizhder, bezañ tanailhet, bezañ darnaouet, bezañ skuizh-brein, bezañ skuizh-marv, bezañ skuizh-divi, bezañ skuizh-lazhet, bezañ skuizh-stank, bezañ skuizh-lovr, bezañ skuizh-brevet, bezañ brevet gant ar skuizhder, bezañ skuizh evel ar bleiz, bezañ faezh betek skoulm e ene, bezañ torret gant ar skuizhder, bezañ nezet tout an izili dindan an-unan (*tout e izili dindanañ, tout hec'h izili dindani h.a.*), bezañ broustet e gorf, bezañ distronket-holl, bezañ paket un taol-dinerzh, bezañ brev, bezañ brevet, bezañ flastret gant ar skuizhder, bezañ divi, bezañ rentet, bezañ krevet, bezañ gell, bezañ divanet lip ; **c)** bezañ dotu, bezañ mezh-dall (-dotu, -du, -du-dall, -marv, -mik, -mik-dall, -poch, -put), bezañ mezh-dall-put, bezañ toulladet tre-ha-tre, bezañ ganti, bezañ aet ganti, bezañ tomm d'e veg ha bec'h dezhañ o lakaat neud en nadoz, bezañ avel gant e letern, kaout ur garrigellad, bezañ karrigellet, bezañ druz e c'henoù, bezañ erru ront e votoù, bezañ graet ur picherad, bezañ lakaet un talad, bezañ tapet ur garg, bezañ ur pezh revriad gant an-unan, bezañ ur sac'had lous gant an-unan, bezañ paket ur ribotad, bezañ mezh evel ur soner (evel ur maltouter, evel un toton, evel ur soubenn, evel ur soner kloc'h), bezañ kras, bezañ kras-mat, na welet mui nemet gant e c'henoù, gwelet pesked el laezh, bezañ bourr da greviñ, bezañ moñs-dall, bezañ mezh-moñs, bezañ leun e revr, bezañ mezh evel ma blijont da Zoue, na c'hallout mui dougen e gig, bezañ poazh, bezañ re garg e garg.

Kanalabschnitt g. (-s,-e) : rannganol b.

Kanalabwässer ls. : dour-skarzh g., dour-koll g., dourioù lous ls., dour-distrouilh g., gwelien g.

Kanalarbeiter g. (-s,-) : **1.** skarzher-kanioù g. ; **2.** [dre skeud., polit.] korzhour kuzh g., propagandour kuzh g., dispac'her

kuzh g., reveulzier kuzh g., penn-dispac'h kuzh g., kabaler g., iriennet g., breser g., atizer g., annouger g., ragater g., arlouper g.

Kanälchen n. (-s,-) : [korf.] tuellenn b. ; *Hodenkanälchen*, tuellenn spergaser b. ; *Nierenkanälchen*, tuellenn al lounezh b. **Kanalhaltung** b. (-,-en) : rannganol b.

Kanalisation b. (-,-en) : 1. kanol-skarzh b., kan-distrouilh g., kan-skarzh g., kan-skarzhañ g., distrouilh g. ; *die verstopfte Kanalisation entschlammern*, distoc'hañ ar c'han-skarzh ; *Anschluss an die öffentliche Kanalisation*, gougediadur ouzh ar rouedad kaniou-skarzh g. ; 2. korzennoù danzouar ls., korzennaoueg danzouar b. ; 3. naoziadur g., kanoliadur g., kanoladur, kanoliñ g.

Kanalisationssystem n. (-s,-e) : reizhiad skarzhañ dour b.

kanalisierbar ag. : kanoladus.

kanalisieren V.k.e. (hat kanalisiert) : 1. kanoliñ, kanoliañ, sevel kanoliou, riolennat, gwazhiañ, gwazhiñ, naoziañ ; *kanalisierter Fluss*, stêr kanoliet b. ; *einen Fluss kanalisieren*, kanoliañ ur stêr ; 2. lakaat korzennoù danzouar e ; 3. [tekn.] sanellañ ; 4. [dre astenn.] heñchañ.

Kanalisierung b. (-,-en) : 1. naoziadur g., kanoliadur g., kanoladur g., kanoliñ g. ; 2. al lakaat korzennoù danzouar ; 3. [tekn.] sanellañ g. ; 4. [dre astenn.] heñchadur g.

Kanalschacht g. (-s,-schächte) : [kaniou-distrouilh] genoù ar c'han-skarzh g.

Kanaltunnel g. (-s) : *der Kanaltunnel*, an hent-riboul dindan Mor Breizh etre Bro-C'hall ha Breizh-Veur g.

Kanapee n. (-s,-s) : 1. gourvezvank g., bank-tosel g. ; 2. [kegin.] tostenn b.

Kanaren ls. : *die Kanaren*, an Inizi Kanariez ls., an enezeg Kanariez b.

Kanariengras n. (-es) : [louza.] mell Kanariez str.

Kanarienvogel g. (-s,-vögel) : [loen.] kanari g., seran-Kanariez g. ; *ein Kanarienvogel*, ur c'hanari g., ur seran-Kanariez g.

kanarisch ag. : ... Kanariez ; *die kanarischen Inseln*, Inizi Kanariez ls.

Kandare b. (-,-n) : 1. houarn-gwesken g., houarn-gwestenn g., barrenn-c'henou b., gwesken b., gwestenn b. ; *einem Pferd die Kandare anlegen*, gweskenañ ur marc'h ; *er ritt auf Kandare*, mont a rae a-holl-nerzh e varc'h ; 2. [dre skeud.] *sich an die Kandare nehmen*, pozetaat, dont en e stern, en em vestroniañ, derc'hel war e imor, pouezañ war e imor, gwaskañ war e imor, moustrañ war e imor, kabestrañ e imor, plegañ e imor, derc'hel war e zroug, padout, klask terriñ war e zroug, reizhañ barradoù e galon, kas e gi d'e lochenn ; *jemanden an die Kandare nehmen*, delc'her berroc'h war sugelloù u.b., delc'her berr war (gant) u.b., stardañ e nask d'u.b., stardañ ar senklenn war u.b.

Kandelaber g. (-s,-) : 1. kantolor g., kantolor-barrek g., kantolor brankek g., kantolor skourrek g., kantolor-skourret g. ; *zentrale Säule eines Kandelabers*, gwalenn ur c'hantolor-barrek b. ; 2. [dispredet] kleuzeureg b., post-lamp g., kleuzeur-straed b.

Kandidat g. (-en,-en) : emstriver g., arnodennad g., goulenniad g., danvez dilennad g., kabaler g., kinnigad g. [*liester kinnigidi*] ; *einen Kandidaten prüfen*, ensellet (prizañ, amprouiñ) un arnodennad, gwiriañ talvoudegezh un arnodennad, lakaat un arnodennad da dremen un arnodenn, arnodenniñ u.b., ensellet barregezh u.b. war ur vicher, prizañ un danvez-implijad ; [polit.] *Kandidat bei der Parlamentswahl*, danvez kannad g. ; *mit auf der Liste stehender Kandidat*, kenlistenner g. ; *als Kandidat zurücktreten*, *als Kandidat verzichten*, mont diwar ar renk.

Kandidatur b. (-,-en) : emstriverezh g., emginnig g.

kandidieren V.gw. (hat kandidiert) : 1. en em ginnig, lakaat e anv ; *für ein Amt kandidieren*, en em ginnig evit ur garg, lakaat e anv evit ur garg ; 2. [votadegoù] en em ginnig, mont war ar renk da vezañ dilennet, en em zougen, en em lakaat war ar renk, emstrivañ, lakaat e anv ; *bei einer Wahl kandidieren*, mont (bezañ, en em lakaat) war ar renk da-geñver ur vouezhiadeg, en em zougen, lakaat e anv war listenn an danvez dilennidi, dont da zanvez dilennad, dont da zanvez kannad, mont da zanvez kannad, mont da zanvez dilennad, en em ginnig.

kandieren V.k.e. (hat kandidiert) : 1. [kegin.] koñfizañ, materiañ, kantinaat ; *kandierte Maroni*, *kandierte Maronen*, kistin lindret str.

Kandieren n. (-s) : kantinadur g., kantinaat g., koñfizañ g., materiañ g.

kandiert ag. : 1. [sukr] katin ; 2. koñfizet, materiet, kantinaat, lindret ; *kandierte Früchte*, frouezh koñfizet (materiet) str., koñfiserezh g. ; *kandierte Kastanien*, kistin koñfizet str., kistin materiet str. ; *kandierte Maroni*, *kandierte Maronen*, kistin lindret str.

Kandis g. (-) / **Kandiszucker** g. (-s) : [kegin.] bleud sukr g., sukanin g., sukr lindr g.

Kaneel g. (-s,-e) : [louza., kegin.] kanell g. ; *Milchreis mit Zucker und Kaneel*, riz dre laezh gant sukr ha kanell g.

Kanevas g. (-/-ses,-/se) : [gwiad.] kanavaz g., leien g., leien gros g., lien leien g., treilhaer g., lien rouez g., lien fraost g., lien sklaer g.

Kanevasstickerei b. (-,-en) : tabezerezh g.

Känguru n. (-s,-s) : [loen.] 1. [kerentiad] *echtes Känguru*, *eigentliches Känguru*, makropodideg g. [*liester makropodideged*] ; 2. kangourou g. [*liester kangouroued*].

Kängururatte b. (-,-n) : [loen.] razh-kangourou g.

Kan-ha-Diskan-Gesang g. (-s) : kan-ha-diskan g.

Kan-ha-Diskan-Sänger g. (-s,-) : kaner kan-ha-diskan g.

Kanin n. (-s,-e) : feur gonikl b., foulenn gonikl b.

Kaninchen n. (-s,-) : [loen.] konikl g., Yann Gonikl g., koulin g./b. ; *Zuchtkaninchen*, lapin g. ; *junges Kaninchen*, konikl bihan g., koniklig g. [*liester konikledigoù*] ; *junges Zuchtkaninchen*, lapin bihan g. lapinig g. [*liester lapinedigoù*] ; *wildes Kaninchen*, konikl (lapin) gouez g., konikl g. ; *weibliches Kaninchen*, mamm-gonikl b., mamm-lapin b. ; *männliches Kaninchen*, tad-konikl g., tad-lapin g., mal-konikl g., mal-lapin g. ; *männliches Zuchtkaninchen*, kole lapin g., tad-lapin g. ; *Hauskaninchen*, *zahmes Kaninchen*, konikl doñv g., lapin g. ; *Kaninchen jagen*, konikleta, koulina, lapineta ; *Kaninchen sind sehr fruchtbar*, *die Kaninchen vermehren sich rasch*, al lapined a zo loened frouezhus-kenañ, al lapined n'int ket pell o ouennañ, al lapined a ouenn buan, al lapined a struj fonnus, ar c'honikled a ya buan da baotaat, al lapined a brodu kalz ha buan, al lapined a c'hall gouennañ a-leizh ; *das Kaninchen hat Junge geworfen*, klodet eo ar vamm-gonikl, kolenet eo ar vamm-lapin, troet eo ar vamm-gonikl, ar vamm-lapin he deus dozvet he re vihan, ar vamm-gonikl he deus dozvet he re vunut, dozvet eo ar vamm-lapin, kelinet eo ar vamm-gonikl ; *von wilden Kaninchen wimmelndes Brachland*, gwaremm b. [*liester gwaremmeier, gwerimier*], konikleg b. ; *der Hase läuft schneller als das Kaninchen*, lijeroc'h eo ar c'had eget ar c'honikl, ar c'had a oar redek buanoc'h eget ar c'honikl ; *die Kaninchen haben die Wiese kahl gefressen*, leurennet eo ar prad gant ar c'honikled, ar prad a zo bet lakaet noazh gant ar c'honikled ; *junge Kaninchen aufpeppen*, distekiñ lapined ; *erst wenn sie drei Monate alt sind*, *muss man bei jungen Kaninchen Weibchen und Männchen trennen*, betek o zri miz e c'hell al lapined bihan bezañ lezet en un douez ; *die Kaninchen fangen an zu wachsen*, emañ al lapined o kregiñ en o ment, erru

distoket eo al lapined, disoc'h a ra al lapined, en em lakaat a ra al lapined da zarc'haouiñ, en em lakaat a ra al lapined da zarc'hav, diskoulmañ a ra al lapined, diskoulmet eo al lapined ; *und in Sekundenschnelle verschlang der Tiger das Kaninchen*, ha plaouf ! lonket al lapin gant an tigr en e bezh pikol ! - ha plaouf ! lonket al lapin a-bezh-kaer gant an tigr ! - ha plaouf ! lonket al lapin gant an tigr stripoù hag all ! - ne voe ket pell an tigr o pakañ al lapin.

Kaninchenbau g. (-s,-e) : toull-konikl g., douarenn gonikled b., riboul konikl g.

Kaninchenbox b. (-,-en) : karched lapined g.

Kaninchenfährt b. (-,-n) : arroudenn gonikled b., tres konikled g., tresad konikled g., roud konikled g.

Kaninchenfleisch n. (-es) : kig konikl g., kig lapin g. ; *Geflügel-, Kaninchen-, Kalb- und Schweinefleisch*, kig gwenn g.

Kaninchengehege n. (-s,-) : kloc lapined g., kloc konikled g.

Kaninchenkäfig g. (-s,-e) : muz g. [*liester* muzioù].

Kaninchenklein n. (-s) : [kegin.] bleñchoù lapin ls., bleñchennoù lapin ls., kourailhoù lapin peurvruzet ls.

Kaninchenkot g. (-s) : kaoc'h lapin g., kagal lapined g., kagal konikled g., kagalennoù lapined ls., kagalennoù konikled ls.

Kaninchenragout n. (-s,-s) : [kegin.] sived lapin g. ; *Kaninchenragout in Weißwein*, jubilotenn b.

Kaninchenspur b. (-,-n) : arroudenn gonikled b., tres konikled g., tresad konikled g., roud konikled g.

Kaninchenstall g. (-s,-ställe) : loch al lapined g., lochenn al lapined b., loch-konikled g., kraou lapined g.

Kaninchenzucht b. (-) : lapinerezh g., saverezh lapined g., magererezh lapined g.

Kaninchenzüchter g. (-s,-) : lapiner g., saver lapined g., mager lapined g.

Kanister g. (-s,-) : bidon g., bidoniad g., jerrikan g. ; *man hörte, wie das Benzin im Kanister hin und her schwappte*, klevet e veze an esañs o riboulat e-barzh ar bidon.

Kanker g. (-s,-) : [loen.] opilion g. [*liester* opilioned], kemener g., falc'heg g. [*liester* falc'heged, falc'heien], falc'hour g. [*liester* falc'hourien], kemener bras g., kastell-eost g., karrad-foen g.

Kankroid n. (-s,-e) : [mezeg.] kankroid g.

Kannbestimmung b. (-,-en) : [gwir] diferadur diret g., diferadenn diret b., diferadenn diuzadel b.

Kännchen n. (-s,-) : podig g., picherig g., brokig g., bured g., orsel g.

Kanne b. (-,-n) : 1. pod g., picher g., brok g., piched g., pint g., pintad g., podad g., picherad g., brokad g., pichedad g., karafenn b., karafennad b. ; *eine Kanne Milch*, ur brokad laezh g. ; *eine Kanne Kaffee*, ur grekad kafe b. ; 2. *Gießkanne*, दौरaer g., दौरsil g., diskennerez b. [*liester* diskennereziou] ; 3. *es gießt wie mit Kannen*, ober a ra glav a-skudellad, skeiñ a ra gant ar c'helorn, skeiñ a ra gant ar bezel, skeiñ a ra gant barazhioù, glav bras (glav pil, glav a-bil) a ra, ober a ra glav diouzh ar gwashañ, ober a ra glav par ma c'hall, glav a ra pellañ ma c'hall, ober a ra glav pellañ ma c'hall, ferc'hier houarn a ra, teurel a ra dour, ober a ra dour da deuler gant ar varazh, druz eo an traoù ; 4. *P. volle Kanne*, a-herr-kaer, tizh-ha-taer, a-benn-kas, a-brez-herr, a-daol-herr, diwar herr, en herr, gant tizh ar mil diaoul, a-benn-herr, a-bost, a-hast-kaer ; *volle Kanne gegen eine Mauer fahren*, mont da skeiñ a-blom (a-gas) ouzh ur voger, mont a-herr-kaer a-benn en ur vur, mont a-stok-kaer a-benn en ur vur, mont da bladañ (da flastrañ frank) ouzh ur voger.

Kannegießer g. (-s,-) : [dre skeud.] penn-rambre g., rambreer g., berlobi g., randoner g., rahouenn b., brae b., brae c'houllo b., pav-kaol g., farouell g., chaoker-e-chenoù g., chaoker

kaozioù g., drailher kaozioù g., trabell b., chaoker-e-spered g., politikajer g.

kannelieren V.k.e. (hat kanneliert) : [tekn.] garanañ, kleuziñ, andennañ, kenroudena, roudennañ, rizennañ, divouedañ.

kanneliert ag. : kenrouden, andennet, andennek ; *kannelierte Säule*, kolonnenn andennek b., kolonnenn rizennet b.

Kannelierung b. (-,-en) / **Kannelur** b. (-,-en) / **Kannelüre** b. (-,-n) : [tisav.] kenrouden b., garan b., andennadur g., roudennadur g.

Kannenkraut n. (-s,-kräuter) / **Kannenstrauch** g. (-s,-sträucher) : [louza.] lost-marc'h g., lost-louarn g., balan-louarn g., lost-hoc'h g., c'hwist g.

Kannibale g. (-n,-n) : debrer-tud g., denzebrer g., kanibal g.

Kannibalin b. (-,-nen) : debrerez-tud b., denzebrez b., kanibalez b.

kannibalisch ag. : 1. diouzh giz an debrerien-dud, kanibalek ; 2. [dre skeud.] *ihm ist kannibalisch wohl*, en e aez hag en e blijadur emañ, en e zour hag en e c'heot emañ, en e vleud emañ, en e jeu emañ, en e voem emañ, hennezh a zo evel Yann en e wele, en e voued emañ, en e voued leun emañ, en e goch emañ, en e ched emañ, en e lec'h emañ, en e charreoù emañ, er friko emañ, en ur friko emañ, en e vutun emañ.

Kannibalismus g. (-) : tuddebrez g., kanibalegzh b.

Kanon g. (-s,-s) : 1. kanon g., reol-iliz b., reol b., reolenn b., reoliadur g., lezennoù ls. ; 2. [skol-veur] roll levrioù g., levrinnadur g. ; 3. [sonerezh] kanon g. ; 4. [gwir] koumanant hirbad g., feurm hirbad g. ; 5. [arz] reolenn arzel b., destloù ar gened ls.

Kanonade b. (-,-n) : kanoliadeg b., tennoù kanol ls.

Kanone b. (-,-n) : 1. [lu] kanol g., pezh-kanol g. ; *Kanonen auffahren*, lakaat kanolioù en o reizh evit tennañ, bukañ (bantañ) kanolioù, poentañ kanolioù (Gregor) ; *Mündung einer Kanone*, beg ur c'hanol g., genoù ur c'hanol g. ; *das hintere Ende einer Kanone, der Verschluss einer Kanone*, das *Bodenstück einer Kanone*, lost ur c'hanol g. ; *die Kanone hat einen starken Rückstoß*, un argil kreñv a zo gant ar c'hanol ; *eine Kanone gießen*, teuziñ ur c'hanol ; *Kanonen einschmelzen*, *Kanonen verhütten*, kas kanolioù d'an teuz, teurel kanolioù d'an teuz ; *eine Kanone laden*, kargañ ur pezh-kanol ; *eine Kanone lafettieren*, fustañ ur c'hanol ; *mit der Kanone schießen*, kanoliañ, kanoliata ; *die Kanonen donnern*, krozal a ra ar c'hanolioù tarzhañ a ra ar c'hanolioù ; *kennst du das Land, wo die Kanonen blühen ?* [Kästner], hag anavezout a rez ar vro a vleugn ar c'hanolioù enni ? ; *gegen Kanonen gilt kein Recht*, petra a dalv da bod pri, ouzh kaoter en em stekiñ - an nerzh a dalvez a-enep ar gwir hag ar reizh - al laer brasañ a groug ar bihanañ - al laeron vihan a vez krouget, al laeron vras a vez enoret - ar fall a c'hounez atav - an nerzh a vez atav trec'h d'ar gwir - digarez ar c'hreñvañ eo atav ar gwellañ ; 2. P. pistolenn b., kegel b., kegel doull b., kozh fuzuilh b., kozh valandrag b., malandrag b., sifoc'hell b., tarzhell b., strakerez b. ; 3. [dre skeud.] P. maout a zen g., mailh g., hinkin g., tad den g., mestr-meur g., tarin g., tarinez b., beuf g., pabor g. ; *er ist eine große Kanone*, ur sapre c'hwil eo, ur maout a zen eo, ki eo, hennezh a zo ur c'hole, hennezh a zo dreist, hennezh a zo ur pabor, hennezh a zo un tad den, hennezh a zo ur beuf, hennezh a zo ur mestr-meur ; *das ist unter aller Kanone*, se a zo bezañ un etev memes tra ! ur vezh ruz eo kement-se ! fae ganti ! mezh warni ! ur mezh-e-envel eo an dra-se ! se 'zo an diwezhañ ! dipitus eo kement-se ! falloc'h n'eus ket ! fallañ tra a oufed da welet eo evit unan !

Kanonen ls. : heuzoù marc'heger [*a dap a-us d'an daoulin*] ls.

Kanonenbeschuss g. (-es) : kanoliadeg b. ; *etwas unter Kanonenbeschuss nehmen*, kanoliañ udb, tennañ gant ar

c'hanol war udb ; *etwas pausenlos unter Kanonenbeschuss nehmen*, kanoliata udb.

Kanonenboot n. (-s,-e) : [lu, merdead.] bag-kanoliañ b., lestr-kanolier g., lestr-kanoliañ g. ; *leichtes Kanonenboot*, korvetenn b.

Kanonenendonner g. (-s) : kroz ar ganoliadeg g., kroz ar c'hanolioù ls., bourboutezhez ar c'hanolioù ls., krozadennoù ar c'hanolioù ls., tregern ar ganoliadeg b./g., mouezh ar c'hanolioù b., strak ar c'hanolioù g.

Kanonenfahrgestell n. (-s,-e) : [lu] gwele-kanol g., fust-kanol g., kastell ar c'hanol g., kilhoroù ls.

Kanonenfeuer n. (-) : [lu] kanoliadeg b., tennoù kanol ls., kanoliadur g., kanoliañ g. ; *etwas unter Kanonenfeuer nehmen*, *etwas mit Kanonenfeuer belegen*, kanoliañ udb, kanoliata udb, tennañ gant ar c'hanol war udb.

Kanonenfutter n. (-s) : [dre skeud.] boued d'ar c'hanolioù g., kig brezel g.

Kanoneninferno n. (-s) : trouz ifern an tennoù kanol g. ; *durch das ewige, dröhnende, schmerzvoll kreischende Kanoneninferno hatte er das Gehör völlig verloren*, trouz ifern an tennoù kanol en doa e vouzaret krak.

Kanonenkreuz n. (-es,-e) : kroaz pavek b.

Kanonenkugel b. (-,-n) : [lu] boled kanol g./b.

Kanonenladung b. (-,-en) : kanoliad g.

Kanonenlauf g. (-s,-läufe) : [lu] korzenn ar c'hanol b.

Kanonenluke b. (-,-n) : [merdead., lu] lombes lestr g., skoutilh g., harzell b., tarzhell-lestr b., lambourzh g.

Kanonenofen g. (-s,-öfen) : fornigell granennek b., tommerez kranennek b.

Kanonenputzer g. (-s,-) : [louza.] pennduenn b. [liester pennduennoù].

Kanonenrohr n. (-s,-e) : [lu] korzenn ganol b. ; *heiliges Kanonenrohr* ! boulc'hurun !

Kanonenschlag g. (-s,-schläge) : 1. tarzhanol g. ; 2. [dre astenn.] strakerez krefiv b.

Kanonenschlund g. (-s,-schlünde) : genoù ar c'hanol g., beg ar c'hanol g., toull gouzoug ar c'hanol g., kalonenn b.

Kanonenschuss g. (-es,-schüsse) : [lu] tenn kanol g., tarzhanol g.

Kanonenswischer g. (-s,-) : [tekn.] skouvilhon g., heureuchin da skarzhañ (da garzhañ) kanolioù g.

Kanulier g. (-s,-e) : [lu] kanolier g., bombezer b.

kanonieren V.k.e. (hat kanoniert) : [lu] kanoliata, kanoliañ.

Kanoniker g. (-s,-) / **Kanonikus** g. (-, Kanoniker) : [relij.] chaloni g.

Kanonik b. (-) : [preder.] kanoniezh b.

Kanonikat n. (-s,-e) : [relij.] chaloniezh b.

Kanonisation b. (-,-en) : [relij.] santelezhadur g.

kanonisch ag. : 1. [relij.] kanonek, kanonel ; *kanonisches Recht*, gwir an Iliz g., gwir reol an Iliz g., kanon g., gwir kanonek g. ; *kanonische Bücher*, levrioù kanonek ls. ; *die kanonischen Horen*, an eurioù kanonel ls. ; 2. *kanonisches Alter*, a) oad kanonek g., oad-gour g., oad-kreiz g. ; b) [dre skeud.] oad kripion g., hirhoal g., hiroad g. ; 3. [mat., yezh.] destiel ; *kanonische Ordnung*, urzh destiel g. ; *kanonische Gleichung*, atalad destiel g.

kanonisierbar ag. : santelezhadus.

kanonisieren V.k.e. (hat kanonisiert) : 1. [relij.] santelezhañ, lakaat da sant, lakaat (merkañ, dougen) u.b. war roll ar sent, lakaat (merkañ, dougen) u.b. e-mesk ar sent, lakaat (u.b.) war an aoterioù ; 2. [dre skeud.] ober un destl eus, ober ur reolenn arzel eus ; 3. [dre skeud.] lakaat war roll an oberennoù skouer.

Kanonisierung b. (-,-en) : [relij.] santelezhadur g., gwennidikadur g.

Kanonisierungsbulle b. (-,-n) : [relij.] builh santelezhañ b./g.

kanonisierungswürdig ag. : santelezhadus.

Kanonisse b. (-,-n) / **Kanonissin** b. (-,-nen) : [relij.] chaloniezh b.

Kanonist g. (-en,-en) : [relij.] kanonour g.

Kanonizität g. (-) : [relij.] kanonegezh b.

Känozoikum n. (-s) : [istor an Douar, douarouriezh] kenozoeg g., hoalad modern g.

känozoisch ag. : [istor an Douar] kenozoek.

Kanossa n. (-s) : 1. [Italia] Canossa b. ; 2. [dre skeud.] *nach Kanossa gehen*, en em izelaat, anzav e wall, anzav e giriegezh, anzav e wallegezh, anzav e faot, anzavout e gablusted, anzav e fazi.

Kanossagang g. (-s,-gänge) : mezhekadenn b. ; *einen Kanossagang antreten*, en em izelaat, anzav e wall, anzav e giriegezh, anzav e wallegezh, anzav e faot, anzavout e gablusted, anzav e fazi.

Kantabrien n. (-s) : [Spagn] Kantabria b.

Kantate b. (-,-n) : [sonerezh] kanadenn b., kanadeg b., meulgan g. ; *Kantaten und Sonaten*, kanadennoù ha sonadennoù.

Kante b. (-,-n) : 1. ker g., korn g., gwarenn b. ; *scharfe Kante*, ker lemm g. ; *stumpfe Kante*, ker dilemm g. ; *eine scharfe Kante schleifen*, *eine scharfe Kante fassen*, divevenniñ ur c'horn ; 2. kant g., silh g., ker g., kab g. ; *ein Brett auf seine Kante stellen*, lakaat ur plankenn war e gab, (war e silh, war e ger, war e gant), kantañ ur plankenn ; *auf seine Kante gestellter Stein*, silhard g. ; *auf seine Kante gestellter Durchbinder*, maen lakaet war hup g. ; 3. ribl g., lez g., bevenn b., rizenn b., bord g. ; *die Tischkante*, rizenn an daol b. ; *die Bettkante*, bord ar gwele g. ; *die Handkante*, tailh an dorn b./g. ; 4. [gwia.] gwrimenn b., bevenn b. ; 5. [mat.] ker g., gwarenn b. ; 6. [tekn.] *Kanten brechen*, chafrenañ, skerbañ, askerbañ, aveskellañ, beskellañ ; 7. [dre skeud.] *Geld auf die hohe Kante legen*, arboellañ (espern, sevel, tuañ, gouarn, erbediñ, dastum, armerzhañ) arc'hant, gorren arc'hant, arrelajiñ arc'hant, lakaat arc'hant a-gostez, ober un tammig boujedenn, kostezañ arc'hant, lakaat ur blankig bennak en armerzh, lakaat arc'hant en armerzh, ober yalc'h a-dreñv, mirout ur skudellad laezh a-benn koan ; 8. *an allen Ecken und Kanten*, dre-holl, e pep lec'h, e kement kogn ha digogn a zo, forzh pelec'h, krec'h ha traoñ, e pep korn ha digorn, e pep kogn ha digogn, e kement kogn a zo, er pevar avel, er seizh avel, d'ar pevar avel, d'ar seizh avel, e pep hent / e pep tu / e pep keñver (Gregor) ; 9. [sport] *Stahlkanten der Schier*, kelastrennoù dir a-hed ar plankennoù-ski ls. ; 10. [dre skeud.] *klare Kanten zeigen*, *klare Kanten ziehen*, mont didortilh dezhi, mont dezhi ken diflatr ha tra, na chom da chaokat e c'henoù, na vezañ sac'h d'an diaoul, bezañ groñs en e vennozh, lavaret groñs e vennozh, lavaret krak e soñj, lavaret krenn e soñj, lavaret e soñj krak-ha-berr (krenn-ha-kras, krak-ha-krenn, krenn-ha-krak), lavaret anezho distag, lavaret eeun udb ; *harte Kanten zeigen*, disteurel krak-ha-krenn (krak, krak-ha-berr, krenn-ha-kras, krenn-ha-krak, krak-ha-krenn, kras, naet ha distag, groñs) mennozhioù 'zo, diarbenn krak-ha-krenn (krak, krak-ha-berr, krenn-ha-kras, krenn-ha-krak, krak-ha-krenn, kras, naet ha distag, groñs) mennozhioù 'zo ; 11. [dre skeud.] *sich (dat.) die Kante geben*, kemer ur vezventi, tapout un tontonad (un dargreizad, ur revriad, ur c'horfad, ur sac'had, un toullad, un tognad), distagañ ur rouladenn, tennañ ur rouladenn, ober ur rouladenn, pakañ unan, distagañ (ober, kargañ, sammañ, tapout) ur c'horfad, ober ur picherad, tapout ur picherad, lakaat un talad, ober (lakaat, distagañ) ur c'horfad, korfata, klukañ, lapañ, lipat, lonkañ, ober bos, ober un tortad, tapout un tortad, pakañ un tortad, toulladiñ, lakaat e-barzh, kechañ, piardiñ, kargañ e boch, kargañ e doull, sammañ toulladoù, kargañ, mezviñ,

mezviañ, pennvezviañ, bezañ o tisammañ diwar ar c'herloù, puñsal ar pintoù, pintal, lakaat tenn war e vegel, ober pant.

Kante¹ n./g. (-s,-) : reolennig koad karrezek pe reizhkornek he skej b.

Kante² b. (-,-n) : tamm prenn karrezek pe reizhkornek e skej g.

kanten V.k.e. (hat gekantet) : **1.** [koad] karrezañ ; **2.** [maen] benañ, pikañ ; **3.** distreiñ, kostezañ, lakaat war e gostez, lakaat war e gant, lakaat war e gab, lakaat war e silh, kantañ ; *gekanteter Stein*, silhard g.

Kanten g. (-s,-) : [norzh Bro-Alamagn] kreunenn b., boulc'h g., seulenn b., seulgenn b., korn bara g., kornig bara g., boulc'h ar bara g.

Kantenfolge g. (-,-n) : [mat.] ristenn b.

Kantenfräse b. (-,-n) : [tekn.] mekanik-aelañ g.

Kantenfräser g. (-s,-) : [micherour] aeler g. [*liester* aelerien].

Kantenfräsmaschine b. (-,-n) : [tekn.] mekanik-aelañ g.

Kantenseite b. (-,-n) : kant g., silh g. ; *ein Brett auf seine Kantenseite stellen*, lakaat ur plankenn war e gant, lakaat ur plankenn war e silh, kantañ ur plankenn ; *auf seine Kantenseite gestellter Stein*, silhard g. ; *auf seine Kantenseite gestellter Durchbinder*, maen lakaet war hup g.

Kantenzug g. (-s,-züge) : [mat.] ristenn b. ; *geschlossener Kantenzug*, ristenn serr b. ; *offener Kantenzug*, ristenn digor b.

Kanter g. (-s,-) : [sport, kezeg] Kanter g., galoup Ganterbury b., galoupig b.

Kantersieg g. (-es,-e) : [tro-lavar] *einen Kantersieg davontragen*, dont an trec'h gant an-unan hep stourm, dont an trec'h gant an-unan ken lip ha tra, dont aes-ral an trec'h gant an-unan, dont propik an trec'h gant an-unan, kaout al levezon ken aes ha tra, kaout al levezon a-aes-vat, kaout al levezon ken bravik ha tra.

Kanthaken g. (-s,-) : **1.** [tekn.] krap g., bazh-krog b. ; **2.** [dre skeud.] *jemanden am Kanthaken kriegen, jemanden beim Kanthaken kriegen*, rustoniañ u.b., mont reut d'u.b., mont a-daol d'u.b., ober un tamm katekiz d'u.b., kanañ e santa maria d'u.b., kanañ ar gousperoù d'u.b., sarmonal u.b., savantenniñ u.b., kanañ ar mil seurt ruz gant u.b., lavaret e Bater d'u.b., kontañ e Bater Noster d'u.b., bezañ e brete ouzh u.b., ober ur charre d'u.b., [dre eilpenn-ster e brezhoneg] ober e c'hourc'hemennoù d'u.b., kaout ger ouzh u.b., ober chikan d'u.b., ober dael ouzh u.b., krignat fri u.b., sevel e loaioù d'u.b., reiñ e begement da glevet d'u.b., lavaret e begement d'u.b., rannañ e damm d'u.b., kontañ e damm d'u.b., reiñ e stal d'u.b., reiñ e bak d'u.b., lardañ e billig d'u.b., kanañ e jeu d'u.b., lavaret e jeu d'u.b., reiñ ur skandaladenn d'u.b., rezoniñ u.b., en em rezoniñ ouzh u.b., paskañ e draoù d'u.b., stagañ boutonioù war porpant u.b., lammat war boutonioù u.b., en em arastñ ouzh u.b., en em gemer ouzh u.b., en em lakaat ouzh u.b., en em lakaat gant u.b., malañ gros d'u.b., hejañ e laou d'u.b., ober ur rez d'u.b., kannañ e gouez (e roched) d'u.b., krozal u.b., krozal d'u.b., ronkal ouzh u.b., kribañ e benn d'u.b., gwalariniñ u.b., skandalat groñs u.b., noazout u.b., kelenn c'hwerv u.b., kas d'u.b., kavailhañ u.b., gourdrouz u.b., reiñ ur c'houez d'u.b., kiviañ tonenn e benn d'u.b. / koueziañ e benn d'u.b. (Gregor).

Kanharide b. (-,-n) : [loen.] c'hwil-glas g., c'hwil-glas binimus g. (Gregor).

Kantholz n. (-es,-hölzer) : prenn karrezek pe reizhkornek e skej g.

Kantianer g. (-s,-) : [preder.] kantour g.

Kantianismus g. (-) : [preder.] kantouriezh b., doazhadur Kant g.

kantig ag. : kognek, kornek, kognel, karrezet ; *kantiges Gesicht*, dremm skloennek b., dremm askornek b., bizaj askornek b., bizaj koadesk b.

Kantilene b. (-,-n) : [lenn.] kantilen g., gwerz b., klemmigan g.

Kantine b. (-,-n) : **1.** sal-debriñ b., tinell b., predva g. ; *er isst in der Schulkantine*, e hanterbañsion emañ, maget e vez er skol ; **2.** [lu] kantina g.

Kantinenwirt g. (-s,-e) : kantiner g., tineller g., paotr ar bitailh g.

kantisch ag. : [preder.] kanteke, ... Kant ; *die kantische Kritik*, an dezvarnerezh kanteke g. ; *die kantische Doktrin*, doazhadur Kant g., ar gantouriezh b.

Kanton g. (-s,-e) : **1.** kanton g., taol-bro g. ; **2.** [dre astenn.] korn-bro g., kornad-bro g., korn-douar g., kornad-douar g., kornad g., korniad g., kordennad b., karter g., tu g., kostez g., glenn g. ; **3.** [ardamezouriezh] konk g. ; *rechter Kanton*, konk dehoù ar c'hab g. ; *linker Kanton*, konk kleiz ar c'hab g.

kantonal ag. : ... kanton, ... ar c'hanton, kantanel.

Kantonalhauptstadt b. (-,-hauptstädte) : penn-kanton g., pennlec'h-kanton g.

kantonieren V.k.e. (hat kantoniert) : [lu] kantonañ, lojañ.

Kantonist g. (-en,-en) : P. lankon g., lampavan g. ; *ein unsicherer Kantonist*, un ibil treut g., ul labous toc'hor g., ul labous treut a zen g., ur gwall ibil a baotr g., un akariod g., ul lampon g., ur gwall labous g., ur poñsin g., ur c'hwil g.

Kantonnement n. (-s,-s) : [lu] lojeiz-soudarded g., kantonadur g.

Kantonshauptstadt b. (-,-hauptstädte) : penn-kanton g., pennlec'h-kanton g.

Kantonspolizei b. (-) : [Bro-Suis] polis kanton g.

Kantonswahl b. (-,-en) : [Bro-Suis] mouezhiadeg kanton b.

Kantor g. (-s,-en) : [relij.] **1.** kiniad g., kantour g., kaner-iliz g. ; **2.** ograouer g., orglezour g.

Kantorei b. (-,-en) : [relij.] laz-kanañ g.

Kantorin b. (-,-nen) : [relij.] **1.** kiniadez b., kantourez b. ; **2.** ograouerez b., orglezourez b.

Kanu n. (-s,-s) : [sport] kanoe g., bagig b., bag-pilprenn b.

Kanufahrer g. (-s,-) : [sport] kanoeer g.

Kanüle b. (-,-n) : [mezeg.] **1.** korzennig b., kateter g., gwhehennell b. ; **2.** nadoz ur strinkell b., nadoz kleuz b.

Kanusport g. (-s) : [sport] kanoeerezh g., kanoeal g.

Kanute g. (-n,-n) : [sport] kanoeer g.

Kanutin b. (-,-nen) : [sport] kanoeerez

Kanzel b. (-,-n) : **1.** kador-brezeg b. [*liester* kadorioù-prezeg], kador-sarmon b., [dre fent] kador ar wirionez b. ; *die Kanzel besteigen*, sevel er gador, mont er gador-sarmon, mont (pignat) er gador-brezeg, pignat en e gador-brezeg, pignat en e gador-sarmon ; *von der Kanzel herab*, eus (a-ziwar) ar gador-brezeg, eus barr ar gador-brezeg ; **2.** [nij.] logell sturiañ b., logell leviañ b. ; **3.** [lu] touribell b. ; **4.** gwere g., mirador g.

Kanzeldeckel g. (-s,-) / **Kanzelhaube** b. (-,-n) / **Kanzelhimmel** g. (-s,-) : tog ar gador-brezeg g., tog ar gador-sarmon g., bolzenn-vouezh b.

Kanzelrede b. (-,-n) : prezeg g., prezegenn b., sarmon g., pron g.

Kanzelredner g. (-s,-) : sarmoner g., prezegour g., prezegenner g., proner g., sarmonour g.

Kanzelschwalbe b. (-,-n) : bigodez b., bigodenn b., seurez pil-pavez b., krignerez treid ar sent b., liperez treid ar sent b., bigodez a vez bepred he fri e revr ar veleien b., bigodez a vez bepred etre ar beleg hag an aoter b. ; *eine echte Kanzelschwalbe sein*, debriñ ar sent, lipat treid ar sent, krignat treid ar sent, bezañ atav he fri e revr ar veleien, bezañ bepred etre ar beleg hag an aoter.

kanzerogen ag. : [mezeg.] kankreat, kañserigenek, kañserogenek, karkinogenek.

kanzerös ag. : [mezeg.] kankrel, kankrek.

Kanzlei b. (-,en) : 1. [ministrerezh] kañsellerezh b., kañsellerdi g. ; 2. [melestradur] burev g., sekretourva g. ; 3. [noter, breutaer] studi b., kabined g., kuzulva g. ; 4. [lez-varn] grefti g., gref g.

Kanzleileiter g. (-s,-) : [istor] kañseller g.

Kanzleipapier n. (-s) : paper ministr g., paper a galite etre g.

Kanzleischreiber g. (-s,-) : grefier g., sekretour g.

Kanzleistol g. (-s) : stil kañsellerdi g., stil kañsellerezh g., jagouilhaj an dud-a-lezenn g., safar an dud-a-lezenn g., luc'haj an dud-a-lezenn g., brizhyezh an dud-a-lezenn b., gregach an dud-a-lezenn g.

Kanzleivorsteher g. (-s,-) : penn burev g., penn sekretourva g., kloareg bras g. [*liester* kloareien vras, kloareged vras].

Kanzler g. (-s,-) : [polit] kañseller g. ; *der Bundeskanzler*, kañseller ar C'hevread g. ; *Gott bewahre, dass der Kanzler wird !* Doue da virout ouzh hennezh a vezañ kañseller !

Kanzleramt n. (-s,-ämter) : 1. karg a gañseller b., kañsellerezh g. ; 2. [dre astenn.] kañsellerezh b., kañsellerdi g. ; *er wurde ins Kanzleramt bestellt*, graet e voe e c'hervel d'ar c'hañsellerdi.

Kanzlerbonus g. (-pe -ses) : [polit.] lañs evit strollad ar c'hañseller da-geñver ar mouezhiadegoù g., splot evit strollad ar c'hañseller da-geñver ar mouezhiadegoù g.

Kanzlerkandidat g. (-en,-en) : danvez kañseller g.

Kanzlerschaft b. (-) : 1. karg a gañseller b., kañsellerezh g. ; 2. respetad evel kañseller g.

Kanzlerwürde b. (-) : kañselleriezh b.

Kanzlist g. (-en,-en) : komis noter g., kloareg g. [*liester* kloareged, kloarien, kloer].

Kaolin n./g. (-s,-e) : pri-prad g., pri-gwenn g., kaolin g.

Kaolin- : ... kaolinek, ... kaolinel, ... kaolin.

kaolinisieren V.gw. (hat kaolinisiert) : kaolinekaat.

Kaolinisieren n. (-s) : kaolinekaat g.

Kaolinit g. (-s,-e) : kaolinit g.

Kaon n. (-s,-en) : [fizik] kaon str., kaonenn b.

Kap n. (-s,-s) : beg-douar g., beg g., kab g., penn g., pennroz g., penn-tir g., begenn b. ; *das Kap der Guten Hoffnung*, Kab ar Spi Mat g., beg Esperañs-vat g. (Gregor) ; *ein Kap umschiffen, ein Kap umsegeln*, doublañ ur c'hab, doublañ ur beg-douar, c'hoari an dro d'ur c'hab, c'hoari an dro d'ur beg-douar.

Kap Agulhas n. (-) : *das Kap Agulhas*, Kab ar Pikernigoù g.

Kapaun g. (-s,-e) : [loen.] kabon g., kilhog-spazh g. ; *Kapaune mästen*, lardañ kaboned.

kapaunen V.k.e. (hat gekapaunt) / **kapaunisieren** V.k.e. (hat kapaunisiert) : kabonañ ; *halb kapaunen*, rangouilhñ ; *halb kapaunisierte Hahn*, kilhog rangouilh g., kilgog g. [*liester* kilgegi].

Kapaunen n. (-s) / **Kapaunisieren** n. (-s) : kabonañ g.

Kapazität b. (-,en) : 1. barregezh b., barr g. ; *Kapazität eines Kanals*, barregezh treuzdougen ur ganol b. ; *die räumlichen Kapazitäten des Betriebs sind erschöpft*, deuet eo da vezañ enk warnomp en embregerezh, ar plas (al lijer) a ra diouer deomp en embregerezh, un diank a blas (a lijer) a zo en embregerezh, mankout a reomp a blas (a lijer) en embregerezh, plas (lijer) a ra diank deomp en embregerezh, bez ez eus diank a blas (a lijer) en embregerezh, diankañ a ra plas (lijer) deomp en embregerezh, gwall verr eo deuet ar plas (al lijer) da vezañ en embregerezh, re just eo deuet ar plas (al lijer) da vezañ en embregerezh, un diouer a blas (a lijer) hon eus en embregerezh, mankout (faotañ, faziñ) a ra plas deomp en embregerezh ; 2. endalc'h g. ; 3. [dre astenn., den] mestr g., mailh g., tad den g. ; *eine medizinische Kapazität*,

ur mailh war ar vezekniezh g. ; 4. [tredan.] bec'hiad un daspugner g.

Kapazitation b. (-) : [bev.] araezusaat g.

Kapazitätsmessgerät n. (-s,-e) : [tredan.] kapasimetr g.

Kapazitätsspeicher g. (-s,-) : [stlenn.] memor dougell b./g.

Kapazitätswahlrecht n. (-s) : [istor.] gwir mouezhiañ deskel g.

kapazitiv ag. : [fizik] douenel ; *kapazitiver Blindwiderstand*, adharzed douenel b.

Kapazitätivität b. (-) : [fizik] douenusted b.

Kapee n. (tro-lavar) : P. *schwer von Kapee sein*, bezañ berrboell, na gaout tamm skiant varn, bezañ berr a skiant, bezañ ur skiant verr a zen eus an-unan, bezañ berr a spered (berr e spered, berr e skiant), bezañ berr ar vent a skiant roet d'an-unan, bezañ lourt e spered, bezañ lourt a spered, bezañ lourt a benn, bezañ sempl ha berrwel, bezañ ur spered besk a zen, bezañ gorrek a spered, bezañ ur spered gorrek a zen, bezañ ur spered pouer a zen, bezañ divaoue, bezañ teuc'h a spered, bezañ berrwelet da vat, bezañ re vras e benn evit deskiñ netra, bezañ pout a spered, bezañ pout e spered, bezañ pouer a spered, bezañ ur spered pouer a zen, bezañ ur spered goustad a zen, bezañ stouvet, bezañ berr (bouc'h) da gompren, bezañ ul lastez hir e skouarn, bezañ tev e voned, na vont herrus gant an-unan, bezañ toullou talar en e benn, bezañ gorrek da gompren, na vezañ bet meret e bleud an tanavañ, na vezañ ur sklêrijenn, na vezañ eus ar c'horadenn gentañ, bezañ tapet war ar portolof, bezañ tuzum, bezañ divalav e spered, bezañ ur skiant verr a zen, na vezañ lemmoc'h e spered eget ul loaia pri mañsonat, mankout d'an-unan ur c'hreunenn er chapeled, faziñ ur c'hreunenn d'e chapeled, kuzhat al loar en e c'henoù, parañ al loar en e c'henoù, bezañ laosket an hanter eus e vrenn gant ar Mabig Jezuz, bezañ mat da dreiñ ar rod, bezañ laosket un tamm mat eus e yod gant ar Mabig Jezuz, kaout un tammig lod e park ar Brizh, kaout ul lodenn e park ar Brizh, bezañ eus Kerwazi, bezañ gad diwar c'had, kaout kig leue, bezañ e spered o kerzhout war flac'hioù, bezañ treid leue en e votoù, kaout kig leue en e votoù, kaout lod e Kerskouarneg, bezañ bet silet e spered dre ar ridell, bezañ genaoueg evel ur ribod.

Kapelan g. (-s,-e) : [loen.] kaplañS str. kaplañsenn b., kaplan g. [*liester* kaplaned].

Kapelle b. (-,n) : 1. chapel b., ti-pediñ g. ; *selten sieht man so viele Leute in der Kapelle*, rouez eo gwelet un chapelad ken niverus ; *der Küster ist damit beauftragt, die Kapelle in einem guten Zustand zu halten*, dever ar sakrist a zo kenderc'hel brav ar chapel ; 2. strollad sonerien g., laz-seniñ g., orkestr g., bagad g., muzik g. ; *während die Kapelle spielte*, e-pad ma c'hoarie ar muzikoù ; 3. [tekn.] forn da zispartiañ metaloù an eil diouzh egile b., digemmesker metaloù g.

Kapellenkranz g. (-es,-kränze) : [tisav.] chapelioù penn-chantele ls.

Kapellmeister g. (-s,-) : 1. [sonerezh] penn orkestra g., bleiner laz-seniñ g., mestr laz-seniñ g. ; *der Kapellmeister klopft ab*, bleiner al laz-seniñ a gemenn da baouez, ar penn orkestra a gemenn da baouez ; 2. [relij.] mestr chapel g. [*liester* mistri chapel].

Kaper¹ b. (-,n) : [louza.] kaprez str., kaprezenn b.

Kaper² g. (-s,-) : [merdead., istor] kourser g., preizher-mor g., morbreizher g.

Kaperei b. (-,en) : [merdead., istor] kourserezh g., brezel ar gourserien g. ; *zur Kaperei ausrüsten*, armañ listri e kours (Gregor) ; *ein Schiff zur Kaperei ausrüsten, um den Engländern nachzustellen*, armañ ul lestr evit redek ar Saozon. **kapern** V.k.e. (hat gekapert) : 1. [merdead.] preizhañ, preizhata ; 2. [dre skeud.] lakaat e grabanoù war, astenn e

graban war, teurel e graban war, krabanata, kammañ e vizied war, skrapañ, dont da vestr war.

Kapernstrauch g. (-s,-sträucher) : [louza.] kaprezenn b., [liester kaprezenned, kaprezed].

Kaperschiff n. (-s,-e) : [merdead., istor] lestr kourser g., lestr brigant g., lestr-preizher g.

Kaperung b. (-,-en) : [merdead.] preizherezh g.

Kapetinger g. (-s,-) : [istor] Kapet g. [liester Kapeted], Kapetad g. [liester Kapetiz], Kapetian g. [liester Kapetianed],

Kap Horner g. (-s,-) / **Kaphoornier** g. (-s,-) / **Kap Hoornier** g. (-s,-) : **1.** [den] kabhorner g. [liester kabhornerien] ; **2.** [bag] kabhorner g. [liester kabhornerioù].

kapieren V.k.e. (hat kapiert) : P. plomañ, kompren, intent ; *das kapiert ich nicht !* kement-se a zo dreist va maner (va skiant, va foell, va c'hompren, va meiz, va intentamant), n'emaon ket evit kompren an dra-se, n'on ket barrek ouzh traoù a seurt-se, kement-se a zo trec'h da'm gouiziegezh, kement-se a zo trec'h din, ne gomprenan ket ur siseurt en dra-se, ne gomprenan ket ur c'heuz en dra-se, ne gomprenan foeltr Doue seurt en dra-se ; *der kapiert überhaupt nichts*, ne blom ket ur siseurt, ne oar na diouzh „sou“ na diouzh „diha“, ne oar na Pater na Noster, pout eo a spered, pout eo e spered, ne gompren foeltr Doue seurt, ur penn karn a zo anezhañ, berr (bouc'h) eo da gompren, toullou talar a zo en e benn, ul lastez hir eo e skouarn, ne ya ket herrus gantañ, gorrek eo da gompren, tuzum eo, ur spered divalav a zen eo, ur skiant verr a zen eo, n'eus netra en e gelorn, gwall nebeut a zo en e gelorn, n'eus netra en e gokenn, n'eus netra dindan e gokenn, n'eo ket lemmoc'h e spered eget ul loaiaid pri mañsonat, laosket en deus an hanter eus e vrenn gant ar Mabig Jezuz, laosket en deus un tamm mat eus e yod gant ar Mabig Jezuz, mat eo da dreiñ ar rod, silet eo bet e spered dre ar ridell, hennezh en deus lod e Kerskouarneg, hennezh n'eo ket stank e damouez ; *kapiert du immer noch nicht ?* toullou talar a zo ez penn ?

kapillar ag. : **1.** tanav evel ur vlevenn ; **2.** kapilarel. ; **3.** [fizik] silluskel, -silluskañ.

Kapillare b. (-,-n) : **1.** [fizik] korzenn silluskañ b. ; **2.** [korf.] kapilarenn b., korrwazhienn b. [liester korrwazhiennoù, korrwazhied, korrwazhioù].

Kapillareffekt g. (-s,-e) : [fizik] gwered silluskel g., anadenn silluskerezh b.

Kapillargefäß n. (-es,-e) : [korf.] kapilarenn b., korrwazhienn b. [liester korrwazhiennoù, korrwazhied, korrwazhioù].

Kapillarität b. (-) : **1.** [fizik] kapilarelezh b., silluskañ g., silluskadur g., silluskerezh g., anadenn silluskerezh b. ; **2.** [kevredadouriezh] *soziale Kapillarität* [Arsène Dumont], silluskerezh kevredigezhel g.

Kapital¹ n. (-s,-el,-ien) : **1.** [arc'hant.] kevala g., kapital g., font g., arc'hant-sol g., danvez g., penndanvez g., madoù ls., peadra g., kellidoù ls. ; *totes Kapital, Kapital, das nicht arbeitet*, kevala andedaol g., kevala marv g., P. arc'hant sec'h (louedet, laosk) g. ; *konstantes Kapital*, kevala kendalc'hel g. ; *gebundenes Kapital*, kevalaoù padel ls. ; *materielles und immaterielles Kapital*, kevala korfel hag ankorfel g. ; *fixes Kapital, festes Kapital*, kevala sonn g. ; *betriebsnotwendiges Kapital*, kevala c'hwel g. ; *eingesetztes Kapital*, kevala engwezhiat g., kevala postet g. ; *hergeschaffenes Kapital*, skodad g. ; *verfügbares Kapital*, kevala liñveladus g. ; *variables Grundkapital, variables Kapital*, kevala argemmel g., kevala war gemm g. ; *Beteiligung am Kapital*, perzhiadur er c'hevala g. ; *sein Kapital anlegen*, postañ e arc'hant ; *Kapital investieren*, postañ kevalaoù ; *vom Kapital zehren*, bevañ diwar e gevala ; *eingefrorenes Kapital*, arc'hant sparlet g., arc'hant skornet g. ; *vagabundierendes Kapital, Spekulationskapital*, kevalaoù o kantreal eus ur Yalc'hdi d'egile

hervez ar feurioù kinniget ls., kevalaoù grizias ls., kevalaoù arvokel ls. ; *Kapital und Gewinne ins Land zurückführen*, advroañ kevalaoù ; *wieder Kapital in ein Unternehmen pumpen*, askevalañ un embregerezh ; *die Zinsen zum Kapital schlagen*, *die Zinsen dem Kapital zuschlagen*, kevalañ ar c'hampi, daskevalañ, lakaat ar c'hampi da-heul ar font, lakaat ar c'hampi er c'hevala, postañ ar mad diwar ar c'hevala, lakaat ar c'hampi er c'hevala, postañ ar c'hampi diouzh ar c'hevala ; *Betriebskapital*, kevala kevredad g. ; *Kapital mobilisieren*, liñvelaat kevalaoù ; *Kapital bereitstellen*, foñsañ arc'hant, foñsañ ar mizoù ; *Kapital freimachen*, dieubiñ kevalaoù ; *Kapital zurückziehen*, dibostañ kevalaoù ; *Abwanderung von geistigem Kapital*, fuadur ar speredoù g., tec'hadenn ar speredoù b. ; *Kapital anziehen*, desachañ kevalaoù ; *das gezeichnete und auf sein Konto voll eingezahlte Kapital*, ar c'hevala isskridet dezhañ penn-da-benn ; **2.** [dre skeud.] *aus etwas Kapital schlagen*, atoriñ udb, korvoiñ udb, mataat eus udb, en em vataat eus udb, emvataat eus udb, tennañ vad eus udb, tennañ e vad eus udb, tennañ akuit eus udb, en em gavout mat eus udb, kaout e vad eus udb, tennañ frouezh eus udb, ober e vad eus udb, ober e vutun gant udb, ober e c'hounid eus udb, ober e c'hounidegezh eus udb, tennañ splot (gounid, ampled) eus udb, tennañ ampled diouzh udb, bezañ gwell eus udb, bezañ a-well eus udb, en em gavout mat ag (eus) udb, lakaat udb dindan gorvo, tennañ korvo eus udb, gounit korvo eus udb, bezañ gwell eus udb, kerziñ udb, kerzañ udb, ampletiñ udb, ober ampled eus udb, profitañ eus udb ; *er schlägt aus allem Kapital*, kalfichat a rafe un ibil gant brenn-heskenn, ober a ra an akuit gwellañ gant pep tra, tennañ (ober) a ra e vad eus pep tra, ober a ra e c'hounid eus pep tra, ober a ra e c'hounidegezh eus pep tra, tennañ a ra splot (ampled) eus pep tra ; **3.** *das Kapital*, ar renkadoù perc'henn ls.

Kapital² n. (-s,-e) : [moull.] gourme g.

kapital ag. : pennañ.

Kapital n. (-s,-e) : [tisav.] tog-peul g., togenn b.

Kapitalabfindung b. (-,-en) : [arc'hant.] digoll g., dic'haouenn b., dic'haou g., treziad g.

Kapitalabfluss g. (-es,-abflüsse) : [arc'hant.] fuadur ar c'hevala g., ezkerzh kevalaoù g.

Kapitalabgabe b. (-,-n) : [arc'hant.] tailhoù war ar c'hevala ls.

Kapitalabwanderung b. (-,-en) : [arc'hant.] fuadur ar c'hevala g., ezkerzh kevalaoù g.

Kapitalanlage b. (-,-n) : [arc'h.] postadenn b., postadur g., postañ g., fiziadur g., kevala sonn g.

Kapitalanlagegesellschaft b. (-,-en) : [arc'hant.] kevredad postañ g.

Kapitalaufnahme b. (-,-n) : [arc'hant.] amprest g., amprestadenn b.

Kapitalaufstockung b. (-,-en) : [arc'hant.] kresk kevala g.

Kapitalband n. (-s,-bänder) : [moull.] gourme g.

Kapitalbewegungsbilanz b. (-,-en) : bilañs treizhidell ar c'hevalaoù g., mentell amred ar c'hevalaoù b.

Kapitalbilanz b. (-,-en) : bilañs ar c'hevalaoù g.

Kapitalbuchstabe g. (-ns,-n) : [moull.] pennlizherenn b.

Kapitalälchen n. (-s,-) : [moull.] krennlizherenn b.

Kapitaldecke b. (-,-n) : [arc'hant.] arc'hant laosk g., kevala hegerz g., kevala dioueradus g., kevala liñveladus g., kevala dizolo g., arc'hant dibrez g., arc'hant diouzhtu g., arc'hant dizolo g., arc'hant a-benn g.

Kapitaleinlage b. (-,-n) : [arc'hant.] kellidoerezh g., kellidoadur g., lakadur arc'hant g., arc'hantaouerezh g., arc'hantadur g., fonsañ g., pourvezadur arc'hant g.

Kapitalerhöhung b. (-,-en) : [arc'hant.] kresk kevala g.

Kapitalertragsteuer b. (-,-n) : [arc'hant.] tailhoù diwar gounidoù ar c'hevala ls.

Kapitalflucht b. (-) : [arc'hant.] fuadur ar c'hevala g., tec'hadenn ar c'hevala b.

Kapitalfluss g. (-es,-flüsse) : [arc'hant.] kas ar c'hevalaoù g., treizhidell ar c'hevalaoù b., amred ar c'hevalaoù g.

Kapitalgeber g. (-s,-) : [arc'hant.] pourchaser arc'hant g., pourchaser kevalaoù, pourvezer arc'hant g., pourvezer kevalaoù, kellidoer g.

Kapitalgesellschaft b. (-,-en) : [arc'hant.] kevredad kevalaoù g., kevredad daskevalañ g.

Kapitalgüter ls. : madoù aveñ ls., madoù produñ ls.

kapitalintensiv ag. : kevalael.

Kapitalisation b. (-,-en) : [arc'hant.] kevalaekadur g., arc'hantañ g., arc'hantadur g.

Kapitalisationsvertrag g. (-s,-verträge) : [ketratur] kevrat fond leve b.

kapitalisierbar ag. : kevalaekadus, arc'hantadus.

kapitalisieren V.k.e. (hat kapitalisiert) : [arc'hant.] arc'hantañ, kevalaekaat.

Kapitalisierung b. (-) : kevalaekadur g., arc'hantañ g., arc'hantadur g.

Kapitalismus g. (-) : kevalaouriezh b., kapitalouriezh b. ; *liberaler Kapitalismus*, kevalaouriezh frankizour b. ; *industrieller Kapitalismus*, kevalaouriezh c'hreantel b. ; *Ziel der Kommunisten ist die Beseitigung des Kapitalismus*, diskar ar reizhad kevalaour eo pal ar gomunourien ; *der Kommunismus bekämpft den Kapitalismus*, ar gomunouriezh a zo a-enep ar gevalaouriezh ; *die Restauration des Kapitalismus in der DDR*, assavidigezh ar gevalaouriezh en R.D.A. b.

Kapitalist g. (-en,-en) : kevalaour g., kapitalour g., penndanvezour g.

Kapitalistenbalg g./n. (-s,-bälge/-bälger) : bugel graet e votoù dezhañ a-raok e dreid ha plouz ouzhpenn e-barzh g.

kapitalistisch ag. : kevalaour, kapitalour, penndanvezour ; *kapitalistisches Land*, bro gevalaour b. ; *kapitalistisches System*, reizhiad kevalaour b. ; *kapitalistisches Regime*, renad kevalaour g. ; *die kapitalistische Ausbeutung der Arbeiterklasse*, *die kapitalistische Ausbeutung der Proletarier*, ar c'horvoerezh kevalaour diwar-goust al labourizien g., korvoerezh kevalaour ar broleterien g.

kapitalkräftig ag. : [arc'hant.] keinet mat, kreñv e chouk, kreñv e gein, kreñv an traoù gantañ, arc'hantet bravik, frank an arc'hant gantañ, frank an traoù gantañ, plousaet mat e votoù, plouzet mat e votoù, aes e borpan, aes dezhañ, uhel an dour gantañ, klok, arc'hant gwalc'h e galon gantañ, arc'hant leizh e walc'h gantañ, mat ar bed gantañ, foenn er rastell gantañ, barrek, gouest, madoù dezhañ, kreñv e gein, kreñv a gein, mat da geinañ ; *kapitalkräftig sein*, bezañ ur c'hred gouest, gouzout brav keinañ, bezañ mat da geinañ, bezañ keinet mat, bezañ kreñv e gein, bezañ kreñv a gein, bezañ kreñv e chouk.

Kapitalmarkt g. (-s,-märkte) : [arc'hant.] marc'had an arc'hant g., nevid an arc'hant g.

Kapitalmobilisierung b. (-,-en) : [arc'hant.] diglaviadur ar c'hevala g.

Kapitalrendite b. (-,-n) : [arc'hant.] gounidoù taolet gant ar c'hampi war ar c'hevalaoù postet ls.

Kapitalsteuer b. (-,-n) : [arc'hant.] tailhoù war ar c'hevala ls.

Kapitalstrom g. (-es,-ströme) : [arc'hant.] kas ar c'hevalaoù g., treizhidell ar c'hevalaoù b., amred ar c'hevalaoù g.

Kapitalüberfluss g. (-es,-überflüsse) : [arc'hant.] fonnder a arc'hant g., fonnder a arc'hant b., arc'hant d'ober teil g., arc'hant d'armerzh g., arc'hant da zioueriñ g., dreistfonna a arc'hant g.

Kapitalüberhang g. (-s,-hänge) : arc'hant laosk (sec'h, loused) g., reñverad a gevalaoù g.

Kapitalumsätze ls. : treizhidell ar c'hevalaoù b., amred ar c'hevalaoù g.

Kapitalverbrechen n. (-s,-) : torfed kastizadus gant ar boan a varv g., torfed marvel g., torfed dellezek eus ar moug hag ar groug g.

Kapitalverkehr g. (-s) : treizhidell ar c'hevalaoù b., amred ar c'hevalaoù g.

Kapitalverknappung b. (-,-en) : [arc'hant.] 1. berrentez arc'hant b., rouezder an arc'hant g., berregezh arc'hant b., berregezh war an arc'hant b. ; 2. rouesadur war an arc'hant g., tanavidigezh war an arc'hant b.

Kapitalverlust g. (-es,-e) : [arc'hant.] koll arc'hant g.

Kapitalvermögen n. (-s,-) : kevala g. ; *bewegliches Kapitalvermögen*, kevala heloc'hel g.

Kapitalwert g. (-s,-e) : [arc'hant.] gwerzh evel kevala g.

Kapitalzufluss g. (-es,-zuflüsse) : [arc'hant.] dered arc'hant g., fonnadur arc'hant g., strumm arc'hant g.

Kapitalzusammenlegung b. (-,-en) : [arc'hant.] strollerezh kevalaoù g., kenstrolladur kevalaoù g.

Kapitän g. (-s,-e) : 1. [merdead.] kabiten g.. [*liester kabitened*], mestr g., P. paotr kozh g. ; *Kapitän auf großer Fahrt*, kabiten uhelvor g., kabiten a bellvor g., kabiten a vor g., kabiten hirdreizh g. ; *erster Kapitän*, penngabiten g. ; *zweiter Kapitän*, eil kabiten g. ; *Kapitän sein*, ober evit kabiten ; *ich fungierte als Kapitän*, me a rae evit kabiten ; [lu] *Kapitän zur See*, kabiten war vor g., kabiten a vor g. ; *Kapitän eines Fischereischiffes*, mestrouer g. [*liester mestrouiri*] ; *Kapitän eines Küstenschiffes*, kabiten aoher g. ; *Kapitän an Bord*, penn bourzh g. ; *nur einer fehlte : der Kapitän*, unan hepken a oa diank : ar c'habiten ; 2. [nij.] komandant-bourzh g.

Kapitanat n. (-s,-e) : [istor] kabitaneezh b.

Kapitänleutnant g. (-s,-e) : [merdead.] lestrletanant g., letanant-mor g.

Kapitänspatent n. (-s,-e) : [merdead.] breved kabiten g.

Kapitel n. (-s,-) : 1. pennad g., pennad-levr g., chabistr g. ; *ein Kapitel auslassen*, mont dreist ur pennad, tremen hep lenn ur pennad ; 2. [dre skeud.] P. *das ist ein Kapitel für sich*, peadra a vefe da lavaret diwar-benn an dra-se ; *das ist ein anderes Kapitel*, un afer all eo, un abadenn all eo, honnezh a zo un afer all, se 'vat'zo ur jeu all, ur c'hoari all eo, ur pezh all eo an dra-se ; 3. [dre astenn., relij.] kuzul g., chabistr g. ; *Domkapitel*, kuzul ar chalonied g., kuzul an iliz-veur g., chabistr an iliz-veur g. ; *zum Kapitel versammelt sein*, bezañ bodet e chabistr ; [dre skeud.] *jemandem das Kapitel lesen*, chabistrañ u.b., kenteliañ u.b., plantañ kentel gant u.b., ober kelenn d'u.b., ober skol d'u.b., lavaret e Bater d'u.b., kontañ e Bater Noster d'u.b., ober un tamm katekiz d'u.b., kanañ e santa maria d'u.b., kanañ ar gousperoù d'u.b., sarmonal u.b., savantenniñ u.b., lavaret e sant Nikodem d'u.b.

Kapitelhaus n. (-es,-häuser) : [relij.] ti kuzul ar chalonied b., ti ar chabistr g.

Kapitell n. (-s,-e) : [tisav.] tog-peul g., kerndogenn b., togenn b. ; *einer Säule ein Kapitell aufsetzen*, togañ ur golonenn ; *dorisches Kapitell*, togenn doriek b. ; *ionisches Kapitell*, togenn ionek b.

Kapiteldeckplatte b. (-,-n) : [tisav.] gorre-tog g., abakenn b., taolenn-germ b.

kapiteln V.k.e. (hat kapitelt) : chabistrañ, kenteliañ, plantañ kentel gant, ober kelenn da, ober skol da, ober ur gourdrouz da.

Kapitelsaal g. (-s,-säle) / **Kapitelstube** b. (-,-n) : [relij.] sal kuzul ar chalonied b., sal ar chabistr b.

Kapitol n. (-s) : Kapitoll g. [ar C'hapitol].

kapitolinisch ag. : ... ar C'hapitol ; *der Kapitolinische Hügel*, Menez ar C'hapitol g. ; *die kapitolinischen Gänse*, gwazi ar C'hapitol g.

Kapitolshügel g. (-s) : [Roma] *der Kapitolschügel*, Menez ar C'hapitol g.

Kapitular- : ... chabistrel, ... ar chabistr.

Kapitular¹ g. (-s,-e) : [relij.] chaloni ar chabistr g.

Kapitular² n.(-s,-ien) / **Kapitulare** n. (-s, Kapitularen) /

Kapitularium n. (-s, Kapitularen) : [istor] dekred ar roue g., kemenn ar roue g.

Kapitulation b. (-,-en) : **1.** [lu, polit.] kodianidigezh b., rentidigezh b., daskor g., daskoridigezh b. ; *bedingungslose Kapitulation*, kodianidigezh diziviz b., rentidigezh hep diviz a nep seurt b., daskoridigezh hep diviz ebet b., daskor hep diviz ebet g., daskoridigezh e diviz an enebour b. ; **2.** [dre skeud.] dilez g., dilezidigezh b., diskrog g.

kapitulieren V.gw. (hat kapituliert) : **1.** kodianañ, kodianañ gant u.b., en em zaskoriñ d'an enebourien, en em rentañ ; *bedingungslos kapitulieren*, en em zaskoriñ e diviz an enebour ; **2.** [dre skeud.] lezel e zivrec'h da gouezhañ, lezel (teuler) pep tra ouzh an drez, lezel pep tra ouzh torgenn, plegañ touchenn, koazhañ, kac'hat en e vragez, dilezel ar stourm, chom a-dreuz gant e hent, lezel pep tra war e revr, lezel pep tra war e gement all, kemer e sac'h, diskouez e seuliou, stlepel (teuler) ar boned war-lerc'h an tog, teuler (strinkañ) an trebez war-lerc'h ar billig, teuler (stlepel) ar billig goude an trebez, teuler (stlepel, skeiñ, darc'haouiñ) an trebez war-lerc'h ar sklisen, teuler (stlepel, skeiñ, darc'haouiñ) an trebez war-lerc'h ar vasin, diskregiñ.

Kap-Kairo-Eisenbahn b. (-) : [istor] *die Kap-Kairo-Eisenbahn*, an hent-houarn treuzafrika g.

Kaplan g. (-s, Kapläne) : [relij.] **1.** chapalan g. ; **2.** vikel g., kure g., beleg-servij g., P. raton minik g., raton bihan g.

Kaplanei b. (-,-en) : [relij.] **1.** chapalaniezh b. ; **2.** ti ar chapalan g.

Kaplanwürde b. (-) : [relij.] chapalaniezh b.

Kapland n. (-s) : [Suafrika, istor] *das Kapland*, Bro ar C'hab b.

Kapo¹ g. (-s,-s) : **1.** [nazi.] kapo g., evezhier g. ; **2.** [lu] P. isofiser g.

Kapo² b. (-) : [Bro-Suis] [berradur evit *Kantonspolizei*]

Kapok g. (-s) : [louza.] kapok g.

Kapokbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] kapokenn b., gwez-kapok str.

Kaposi-Sarkom n. (-s,-e) : [mezeg.] sarkom Kaposi g.

Kappe b. (-,-n) : **1.** [pennwisk] kasketenn b., boned g., boned plat g., kabell g. [*liester kabelleou, kebell*], pichourell g./b., kougoul g., penngab g., penn-kab g., kalotenn b., kalabousenn b., kabuch g., kabuchon g. ; *jemandem die Kappe abnehmen*, diskabellañ u.b. ; **2.** [mantell] pelerinenn b., kapot g., kapot-sac'h g., mantell-gougoulek b., kap g., kabell g., jobelinenn b., kabig g. ; **3.** [stilo, korzenn] tog g., tokig g., kabellig g. ; *die Kappe vom Kugelschreiber abnehmen*, didogañ ar voubluenn ; **4.** [tekn.] kabell g. [*liester kabelleou, kebell*] ; *etwas mit einer Schutzkappe versehen, eine Schutzkappe auf etwas (ak.) aufstecken*, kabellañ udb ; **5.** [dre skeud.] P. *etwas auf seine eigene Kappe nehmen*, kemer udb en e garg (war e chouk), sammañ an atebegzh evit udb, kemer udb war e gont ; **6.** [dre astenn.] *die Kappe am Schuh*, **a)** skoaz ar vitez b. ; **b)** beg ar vitez g. ; **7.** [tisav.] *Gewölbekappe*, golo ar volz b. ; **8.** [kr-l] *jedem Narren gefällt seine Kappe*, a skiant hag a goantiri eo pinvidik a-walc'h pep hini - pep hini a gav mat evel ma ra - ar fallañ lakez a zo er vro 'zo ur pabor war e veno - pep loudourenn a gav mat he c'heustourenn - ar pezh en deus graet Doue ar gwellañ a zo ma'z en em gav mat pep unan - ar c'hamm a wel e damm - kouez al loudourenn pa vez sec'h a

vez gwenn ; **9.** [der skeud.] *er ist neben der Kappe*, n'emañ ket ganti, n'emañ ket en e lec'h, n'emañ ket en e jeu, n'emañ ket en e goch, n'emañ ket en e vleud, dall ha mezh eo, kollet en deus mik e benn, trevariet eo e benn, aet eo e benn e gin, diank eo e spered, gwalañjeret eo, skelt eo e benn, kollet eo da vat, aet eo dall, skoelfet eo, alvaonet eo, emañ o stonkañ gant ar strafuilh, trelatet eo, divarc'het eo, trejeboulet eo, daoubennet eo, mesket eo e spered, rouestlañ a ra e spered en e benn, difoc'h eo, n'en deus ardremez ebet, ne oar ardremez ebet ken, hennezh a zo kollet an ardremez gantañ, war dri zroad emañ, trevariañ a ra e skiant, c'hoari a ra gant e voned, diskiantañ a ra, aet eo e belbi (e berlobi), aet eo ganto, loariañ a ra, trelatet (alfoet, alteret, troet) eo e spered, n'emañ ket mat e benn, n'eo ket mat gant e benn, kollet eo e benn gantañ, kollet eo e spered gantañ, deuget eo sot, paket en deus anezho.

kappen V.k.e. (hat gekappt) : **1.** troc'hañ ; *den Anker kappen*, troc'hañ fun an eor ; *den Mast kappen*, troc'han (diskar) ar wern ; *die Masten kappen*, diwerniañ ur vag ; *das Tau kappen*, troc'hañ ar fard (ar fun) ; **2.** [labour-douar] divegañ, divleñchañ, dibennañ, tagosenniñ, penndogiñ, penndoliñ, divleinañ, penndologiñ ; *den Baum (den Wipfel, die Krone) kappen*, divegañ (dibennañ, tagosenniñ, penndogiñ, divleinañ, penndologiñ, divleñchañ) ar wezenn ; *gekappter Baum*, penndolog g., penndogenn b., tagosenn b., gwez tagosennek str., torgos g., targos g., tos g., P. beleg [*liester belegoù*] ; **3.** [loened] spazhañ ; *Hähne kappen*, kabonañ kilheien, spazhañ kilhegi ; **4.** [loened] sailhañ ; *der Hahn kappt die Henne*, ar c'hilhog a gilhog (a gog, a gok, a glud) ar yar, ar c'hilhog a gluch, [dre fent] emañ ar c'hilhog o pluñviñ ar yar.

Kappenammer b. (-,-n) : [loen.] brean penn du g.

Kappenmantel g. (-s,-mäntel) : pelerinenn b., kapot g., kapot-sac'h g., kap g., kabell g., jobelinenn b., kabig g., mantell bichourellek b.

Kappenmuskel g. (-s,-n) : [korf.] kigenn dristuriek b.

Kappes g. (-) : **1.** [rannyezh] sotonioù ls., diotajoù ls., tarielloù ls., jaodreou ls., amiodaj g. ; **2.** [louza.] kaol-podek str., kaol-gwenn str., kaol-pome str.

Kapphahn g. (-s,-hähne) : [loen.] kabon g., kilhog spazh g. ; *Kapphähne mästen*, lardañ kaboned.

Käppi n. (-s,-s) : kepi g. kalabousenn-reut b.

Kappprovinz n. (-s) : [Suafrika, istor] *die Kappprovinz*, Bro ar C'hab b.

Kappus g. (-) : **1.** [rannyezh] sotonioù ls., diotajoù ls., tarielloù ls., jaodreou ls., amiodaj g. ; **2.** [louza.] kaol-podek str., kaol-gwenn str., kaol-pome str.

Kappzaum g. (-s,-zäume) : [kezeg] gwaskell b., morailh g. ; *einem Pferd den Kappzaum anlegen*, morailhañ ur marc'h.

Kaprice b. (-,-n) : froudenn b., droukfroudenn b., kammfroudenn b., stultenn b., pennad g., sorc'henn b., loariadenn b., loariad b., kulad g., boemenn b., tid b., aradenn b. ; *jemandem alle Capricen durchgehen lassen*, ober e did (e zivizoù) ouzh u.b., ober holl lavarioù (holl bennadoù) u.b., ober e holl lavarioù d'u.b., ober holl senturioù u.b., ober e holl senturioù ouzh u.b., ober e holl froudennoù d'u.b., tremen diouzh froudennoù u.b., plegañ da did u.b., na grediñ nac'h an dister dra ouzh u.b., ober kamambre d'ur bugel, bezañ re wak ouzh ur bugel, bezañ re sempl e-keñver ur bugel ; *diese Kaprice wird ihm schon vergehen*, ne bado ket pell e loariad.

Kapriole b. (-,-n) : **1.** lamm-gavr g., fringadenn b. ; *Kapriolen machen*, gavrlammat, friantal, fringal, fringalañ, fringellat, dizoac'hañ, en em zizoac'hañ ; *sie machte Kapriolen*, lammat a rae evel un heizez ; **2.** diboell g., diotaj g., tariell b., foutouilhenn b., garzaj g., garzennaj g.

Kaprize b. (-,-n) : [Bro-Aostria] *sellit ouzh Kaprize*.

kapriziös ag. : loariek, loariadek, loarius, loariadenn a spered, loariadenn, froudennus, froudennek, stultennus, pennadus, kuladus, barradus, sorc'hennus, kamambre, furluok, kemm-digemm, hedro, breskik, bresk, bouljant, tro-distro, valigant, kildro, dizalc'h, gwenno ; *dort hat das kapriziöse Wesen das Sagen*, al loariadenn a zo mestr eno, gant al loriadenn emañ an damani eno.

Kaprylsäure b. (-) : [kimiezh] trenkenn gaprilek b.

Kapsel b. (-, -n) : 1. [louza.] bolc'henn b., bolc'h str./g. [*liester* bolc'hoù, belc'h], yalc'h b. ; 2. [boutailh] taf g. ; 3. [boest] klozenn b., skrin g., klaouier g. ; 4. [egorlestr] klozenn egor b. ; 5. [mezeg.] gelulenn b. [*liester* gelul, gelulennoù], bolc'han g., kloran g. ; 6. [korf.] pourc'had g. ; *Gelenkkapsel*, pourc'had ar c'henvell g.

Kapseldeckel g. (-s, -) : [louza.] goloennig b.

Kapsel Frucht b. (-, -früchte) : [louza.] frouezh bolc'hek str.

kapseln V.k.e. (hat gekapselt) : 1. [tekn.] hobregonañ g., gwareziñ ; 2. [tredan.] enklosennañ g. ; 3. [stlenn.] bolc'hennañ ; *Daten kapseln*, bolc'hennañ roadennoù ; 3. [boutailh] tafañ.

Kapselsack g. (-s, -säcke) : [korf.] sac'h pourc'hadel g.

Kapselung b. (-, -en) : 1. [tekn.] gwarezerezh g., hobregonañ g., hobregonerezh g., hobregonadur g., hobregon g. ; 2. [tredan.] enklosennadur g., enklosennañ g. ; 3. [boutailh] tafadur g.

Kapsid n. (-s, -e) : [bev.] kapsid g.

kaputt ag. : 1. torr, torret, torret-groñs, aet er sac'h, er sac'h, foeltret, sac'het da vat, difindaonet, dic'hagnet, freuzet, dihaset, broustet, dispennet, divarc'het, diaozet, drailhet, mazaouet, mazaouet pizh, diferlinket ; *macht kaputt, was euch kaputt macht*, dihasit ar pezh a zihast ac'hanoc'h ; *er hat kaputte Nerven*, aet eo e nervennoù da fall ; *deine Brille ist kaputt*, drailhet eo da lunedoù, torr eo da lunedoù ; *etwas kaputt reparieren*, [dre fent] gwall aozañ udb, lakaat udb en ur gwall stad, distresañ udb, glac'hariñ udb, gwastañ udb, [Paol gozh o klask eeunañ he gar d'e vamm en deus he zorret e daou damm / difoeltrañ an ti d'ober ar forn] ; 2. echu, graet, marv ; 3. skuizh evel ar bleiz, kabac'h gant ar skuizhder, riñset, marv diwar e sav, gourdet gant ar skuizhder, asik, asiket, flep, mac'homet, brev, brevet, rentet, gell, divi, eok, eoget (ôget) gant ar skuizhder, tanailhet, darnaouet, skuizh-brein, skuizh-marv, skuizh-divi, skuizh-lazhet, skuizh-stank, skuizh-lovr, skuizh-brevet, brevet gant ar skuizhder, torret gant ar skuizhder, faezh betek skoulm e ene, broustet e gorf, distronket-holl, nezet tout e izili dindanañ, krevet ; *ich bin total kaputt*, skuizh on, ken ez on - skuizh on, biskoazh skuishoc'h.

kaputfahren V.k.e. (fährt kaputt / fuhr kaputt / hat kaputtgefahren) : foeltrañ, grilhañ, freuzañ, frikañ, fregañ, drailhañ, drastañ, tanfoeltrañ, tanfoestrañ, findaoniñ ; *er hat seinen Wagen kaputtgefahren*, findaonet en deus e garr-tan, foeltret en deus e garr-tan, foeltret en deus e garrigell.

kaputtgehen V.gw. (ging kaputt / ist kaputtgegangen) : diferlinkañ, terriñ, mont da fall, mont e tammoù, mont e skolp, mont e diframm, dismantrañ, mont da skos, diwikfreañ, dizeeunañ, mont da neuz (Gregor), mont er sac'h, findaoniñ, freuzañ, bezañ war e veskelloù, bezañ gant e veskelloù, tennañ e viskilli, bezañ war e dalaroù, bezañ gant e dalaroù, bezañ oc'h ober e dalaroù ; *dort wird er ganz bestimmt nicht kaputtgehen*, didorroc'h e vo dezhañ bezañ eno ; *an den Steinen und Felsen an der Küste gehen die Holzschuhe leicht kaputt*, drastus eo an aod evit ar botoù-koad, drastus eo an aod d'ar botoù-koad, en aod e vez dic'hagnet buan ar botoù-koad, ne bad ket pell ar botoù-koad en aod ; *so was geht nicht kaputt*, n'eus ket a dorr d'an dra-se.

kaputtkriegen V.k.e. (hat kaputtgekriegt) : tizhout foeltrañ, tizhout dic'hagnañ, dont a-benn da c'hriilhañ, tizhout freuzañ,

tizhout fregañ, dont a-benn da zrailhañ, dont a-benn da zrustañ, dont a-benn da danfoeltrañ, tizhout findaoniñ, tizhout peurderiñ ; *das ist nicht kaputtzukriegen*, n'eus ket a dorr d'an dra-se.

kaputtlachen V. em. (rannadus) : **sich kaputtlachen** (hat sich (ak.) kaputtgelacht) : riardiñ, tagañ gant ar fent, tagañ kement e c'hoarzher, mougañ kement e c'hoarzher, tagañ o c'hoarzhin, c'hoarzhin ken na vouger, c'hoarzhin da greviñ e vouzelloù, kaout ur bouzellaouad fars, bezañ puchet kement e c'hoarzher, migañ gant ar c'hoarzh, rampañ e c'henoù, mont ar bouc'h war lein an ti gant an-unan, bezañ daoudortet o c'hoarzhin, bezañ daoudortet gant ar fent, bezañ daoubleget gant ar c'hoarzh, tortañ o c'hoarzhin, daoudortañ da c'hoarzhin, daoudortañ gant ar fent, tortañ gant ar c'hoarzh, hejañ gant ar c'hoarzh, c'hoarzhin leizh e gof (leizh e gorf), hejañ ha nezañ e gorf o c'hoarzhin, ober ur c'hofad c'hoarzhin.

kaputtmachen V.k.e. (hat kaputtgemacht) : dic'hagnañ, grilhañ, fregañ, drailhañ, drastañ, frigasañ, frikañ, lakaat da darzhañ, freuzañ, terriñ, peurderiñ, strinkañ a dammoù, brevennañ, diskolpañ, distrujañ, dismantrañ, difoeltrañ, foeltrañ, dibarfoeltrañ, frailhañ, dibarfreuziñ, gwastañ, peurwastañ, netraiñ, malamantiñ, dic'hastañ, dizalbadiñ, findaoniñ, dizeeunañ, mazaouiñ, mazaouiñ pizh, euverañ, gwallegañ, mekaat, diwikfreañ, diferlinkañ, miñsañ, broustañ, direizhañ, fontañ, finfontañ, dispenn ; *du machst dein Spielzeug noch kaputt, wenn du weiter darauf einschlägst*, terriñ (foeltrañ, mazaouiñ) a ri da c'hoariell o skeiñ ganti e-giz-se.

kaputtschlagen V.k.e. (schlägt kaputt / schlug kaputt / hat kaputtgeschlagen) : dic'hagnañ, grilhañ, fregañ, drailhañ, drastañ, frigasañ, frikañ, lakaat da darzhañ, freuzañ, terriñ, peurderiñ, strinkañ a dammoù, brevennañ, diskolpañ, distrujañ, dismantrañ, difoeltrañ, foeltrañ, dibarfoeltrañ, frailhañ, dibarfreuziñ, gwastañ, peurwastañ, netraiñ, malamantiñ, dic'hastañ, dizalbadiñ, mazaouiñ, mazaouiñ pizh, findaoniñ, miñsañ, dispenn.

Kapuze b. (-, -n) : kabell g. [*liester* kabelloù, kebell], penngab g., penn-kab g., kougoul g., pichourell g./b., kabuch g., kabuchon g. ; *jemandem die Kapuze herunterziehen*, digougouliañ u.b. ; *sich (dat.) die Kapuze aufsetzen*, kougoulañ, kougouliañ, pichourellañ ; *jemandem die Kapuze aufsetzen*, kougoulañ u.b., kougouliañ u.b., pichourellañ u.b. ; *Kapuze im Balaklava-Stil*, kalabousenn-venez b.

Kapuzenmantel g. (-s, -mäntel) : pelerinenn b., kapot g., kapot-sac'h g., kap g., kabell g., jobelinenn b., kabig g., mantell-gougoulek b., mantell bichourellek b.

Kapuzenmuskel g. (-s, -n) : [korf.] kigenn dristuriek b.

Kapuzenmütze b. (-, -n) : kougoul g.

Kapuzinade b. (-, -n) : kabusinadenn b., prezegenn c'hourdrouzus b., prezegenn daer b., sarmon taer g., sarmon gourdrouzus g.

Kapuziner g. (-s, -) : 1. [relij.] manac'h-rous g., kabusin g., tad kabusin g. ; 2. [kegin.] kafe dre zienn g. ; 3. [loen.] marmouz kabusin g. ; *gehaubter Kapuziner*, sapajou g. [*liester* sapajoued].

Kapuzineraffe g. (-n, -n) : [loen.] marmouz kabusin g.

Kapuzinerbart g. (-s) : [louza.] korn-karv g.

Kapuzinerkresse b. (-, -n) : [louza.] kabusin str.

Kapuzinermönch g. (-s, -e) : [relij.] manac'h-rous g., kabusin g., tad kabusin g.

Kapuzinerorden g. (-, -s) : urzh ar gabusined g.

Kapuzinerpredigt b. (-, -en) : kabusinadenn b., prezegenn c'hourdrouzus b., prezegenn daer b., sarmon taer g., sarmon gourdrouzus g.

Kar n. (-s, -e) : [douarouriezh] sirk skornredel g.

Karabiner g. (-s,-) : [lu] 1. karabinenn b., fuzuilhenn b., mouskedig g., grondin b. ; 2. P. [tekn.] organell grog b., lagadenn grog b.

Karabinerhaken g. (-s,-) : [tekn.] organell grog b., lagadenn grog b.

Karabinerschütze g. (-n,-n) : karabiner g.

Karacho n. (-s) : [tro-lavar] *mit Karacho, im Karacho, mit vollem Karacho*, ken prim (ken buan) hag an avel, evel an avel, evel un tarz h avel, gant un tizh an diaoul, gant ar foeltr, evel an tan, gant pep tizh, ken na strink an tan war e lerc'h, o strinkañ kaoc'h war e lerc'h, e-giz un tenn, d'ar red-tan-put, d'ar red-tan-ruz, gant tizh ken a foeltr, gant tizh ken a finfoeltr, gant tizh ken a foech, d'an druilh-drask.

Karacke b. (-,-n) : [merdead.] karakenn b.

Karaffe b. (-,-n) : karafenn b., kalafrenn b., karafennad b., kalafrennad b. ; *Hals einer Karaffe*, gouzoug ur garafenn g. ; *eine Karaffe mit langem Hals*, ur garafenn gouzouget hir b.

karaffieren V.k.e. (hat karaffiert) : [gwin] karafennañ.

Karaffierung b. (-) : [gwin] karafennañ g.

Karakal g. (-s,-s) : [loen.] karakal g., liñs Persia g., liñs Afrika g.

Karambolage b. (-,-n) : 1. stokadeg-kirri b., kenstokadeg b. ; 2. [bilhard] bilhard teir boul g., bilhard gall g., daoudaol g.

karambolieren V.gw. (hat karamboliert) : 1. lakaat ur vout vilhard da stekiñ ouzh div all, daoudaoliñ ; 2. kenstekiñ, mont a-benn an eil d'egile, stekiñ an eil ouzh egile, stekiñ an eil en egile, tosiñ an eil egile.

Karamell g./n. (-s) : [kegin.] karamel g., sukr-dev g. ; *zu Karamell werden*, karamelaat ; *weiches Karamell*, karamel gwak g.

Karamellcrème b. (-) : [kegin.] koaven gratet g.

Karamelle b. (-,-n) : [kegin.] karamel str., karamelenn b., madig karamel g.

karamellisieren V.k.e. (hat karamellisiert) : [kegin.] karamelaat.

Karamellisierung b. (-) : [kegin.] karameladur g.

Karamellpudding g. (-s,-el/-s) : [kegin.] *gestürzter Karamellpudding*, koaven war an tu gin g.

Karat n. (-s,-e) : 1. karat g. ; *ein Karat entspricht einem Gewicht von 0,2 g.*, ur c'harat a zo par da 0,2 gramm ; 2. karat g. ; *reines Gold hat vierundzwanzig Karat*, pevar c'harat warn-ugent a zo gant an aour rik.

Karate n. (-s) : [sport] karate g.

Karateka¹ g. (-/-s,-/-s) : [sportour] karateka g. [*liester karatekaed*].

Karateka² b. (-,-/-s) : [sportourez] karateka b. [*liester karatekaed*].

Karatekämpfer g. (-s,-nen) : [sport] karateka g. [*liester karatekaed*].

Karatekämpferin b. (-,-) : [sport] karateka b. [*liester karatekaed*].

-karätig ag. / [Bro-Aostria] **-karatig** ag. : *achtzehnkarätiges Gold*, aour triwech' karat g.

Karusche b. (-,-n) : [loen.] pesk-aour g., pesk ruz g.

Karavalle b. (-,-n) : [merdead.] karavelenn b.

Karawane b. (-,-n) : karaouan b., karavanenn b., karavanennad b., lostennad kañvaled b.

Karawanenführer g. (-s,-) : karaouaner g.

Karawanenhandel g. (-s) : karaouanerezh g.

Karawanenroute b. (-,-n) / **Karawanenstraße** b. (-,-n) : hent karaouan g.

Karawanserei b. (-,-en) : ti-karaouanoù g., ti-karavanennoù g., karavañserailh g.

Karbatsche b. (-,-n) : kelastrenn b., gwialenn b.

Karbid n. (-s,-e) : [kimiezh] karbidenn b.

Karbidlampe b. (-,-n) : lamp aketilen g./b.

Karbol n. (-s) : [kimiezh] fenol g.

Karbolkaserne b. (-,-n) : [lu] P. ospital an armeoù g.

Karbolsäure b. (-) : [kimiezh] trenkenn fenolek b.

Karbolwasser n. (-s) : [kimiezh] dour fenolek g.

Karbon n. (-s) : 1. [douarouriezh] hoalad kentañ g., marevezh ar glaou g., glaouvezh g., karbonifer g. ; 2. karbon g.

Karbonade b. (-,-n) : [kegin.] 1. kostezenn b., etrekostezenn b., etrekostenn b. [*liester etrekostoù*] ; 2. [Bro-Aostria] pouloudennig kig kras b., logod str.

Karbonat n. (-s,-e) : [kimiezh] karbonat g.

Karbonatisierung b. (-) : karbonatañ g.

karbonatisieren V.k.e. (hat karbonatisiert) : karbonatañ.

karbonisieren V.k.e. (hat karbonisiert) : glaouañ, glaouenniñ, glaoudenniñ, karbonekaat.

karbonisch ag. : glaouvezhel, eus marevezh ar glaou ; *die karbonische Fauna*, loened eus marevezh ar glaou ls., *die karbonische Flora*, struzh eus marevezh ar glaou g.

Karbonsäure b. (-,-n) : [kimiezh] trenkenn garboksilek b.

Karbonschicht b. (-,-en) : *Karbonschicht einer eingerauchten Pfeife*, kramenn b., krazunell b.

Karbonpapier n. (-s) : paper glaou g.

Karbunkel g. (-s,-) : [mezeg.] gor-hesk g., gourhesked g., gronnad a lies hesked g.

kärchern V.k.e. (hat gekärchert) : dilastezañ gant ur c'harcher®.

Kardamom g./n. (-s,-e/-en) : [louza.] kardamom g.

Kardangelenk n. (-s,-e) : [tekn.] koubl-kardan g., glin-kardan g., P. touseg g. [*liester tousegoù*].

Kardantunnel g. (-s,-/-s) : [tekn.] tunel treuzkas g.

Kardanübertragung b. (-,-en) : [tekn.] treuzkas dre gardan g.

Kardanwelle b. (-,-n) : [tekn.] marbr gant ur c'houbl-kardan g., kardan g.

Kardätsche b. (-,-n) : 1. broust kezeg g., palouer kezeg g. ; 2. kribin b., rañvell b., inkard g., inkardenn b., kribinerez b., inkarderez b., rañvellerez b., breuzerez b. ; *Tuch mit der Kardätsche aufkratzen*, pommelliñ mezher.

kardätschen V.k.e. (hat kardätscht) : 1. [kezeg] broustañ ; 2. kribinañ, inkardañ, rañvellat, breuzat ; *in einem Arbeitsgang kardätschte Wolle*, kribinad b., breuzad b.

Kardätschen n. (-s) : breuzerezh g., breuzadur g., rañvellerezh g., kribinañ g., inkardañ g.

Karde b. (-,-n) : 1. [louza.] *wilde Karde*, louzaouenn-ar-c'hromm str., feunteun-al-laboused b., broustoù ls., kemenerien ls. ; 2. [benveg] kribin b., rañvell b., breuz b., inkard g., inkardenn b., kribinerez b., inkarderez b., rañvellerez b., breuzerez b.

Kardeel n. (-s,-e) : [merdead.] : gor g., post g., pañs g. ; *die Kardeele eines Taus*, goriou (postoù, pañsoù) ur fun ls. ; *Kardeele zu einem Seil verdrillen*, *Kardeele zu einem Tau verdrillen*, *Kardeele zu einem Seil verlitzen*, *Kardeele zu einem Tau verlitzen*, gorañ ur gordenn ; *ein Tauwerk aus Kardeelen schlagen*, gorañ ur fun.

-kardeelig ag. : [merdead.] *dreikardeelig*, a dri gor.

Kardenband n. (-s,-bänder) : [gwriad.] ruban gloan inkardet g. ; *die Kardenbänder strecken*, difeltrañ ; *das Strecken der Kardenbänder*, an difeltrañ g.

Kardendistel b. (-,-n) : [louza.] louzaouenn-ar-c'hromm str., feunteun-al-laboused b.

Kardia b. (-) : [korf., mezeg.] 1. gwask krec'h ar stomog g. ; 2. kalon b.

kardieren V.k.e. (hat kardierte) : kribinañ, inkardañ, rañvellat, breuzat ; *in einem Arbeitsgang kardierte Wolle*, kribinad b., breuzad b.

Kardieren n. (-s) : breuzerezh g., breuzadur g., rañvellerezh g., kribinañ g., inkardañ g.

Kardiermaschine b. (-,-n) : [tekn.] kribinerez b., inkarderez b., rañvellerez b., breuzerez b.

Kardinal g. (-s, Kardinäle) : 1. [relj.] kardinal g. ; *der Papst wird von den Kardinälen gewählt*, dilennet e vez ar Pab gant ar gardinaled ; *jemanden zum Kardinal machen*, krouiñ u.b. kardinal ; *die als Papstkandidaten infrage kommenden Kardinäle*, an danvez pibien ls. ; 2. [loen.] roter Kardinal, evn-kardinal g.

Kardinalbischof g. (-s,-bischofe) : [relj.] kardinal-eskob g.

Kardinaldekan g. (-s,-e) : [relj.] dean ar gardinaled g.

Kardinalat n. (-s,-e) : [relj.] kardinalelezh b., kardinaliezh b.

Kardinale n. (-/s,kardinalia) : 1. [mat.] niver pegementiñ g., niver priñvel g. ; 2. [yezh.] adanv pegementiñ g.

Kardinalfehler g. (-s,-) : fazi bras-kenañ g., fazi a bouez bras-kenañ g., pezh mell fazi g.

Kardinalist g. (-en,-en) : [istor] kardinalour g.

kardinalistisch ag. : [istor] kardinalour.

Kardinalität b. (-) : [mat] priñvelezh b.

Kardinalkämmerer g. (-s,-) : [relj.] kambrelan-ar-Pab g., kardinal merour g., ofiser a gambr g.

Kardinalpunkt g. (-s,-e) : 1. kraf pouezusañ g., kraf pennañ g., kentañ pezh eus udb g., penngraf g., mudurun b., skoulm g., tañh b., kempenn b., dalc'h brasañ g., poent grevusañ g., poent pounnerañ g., amanenn g., pep pouezusañ g., penn g., penn kentañ g., pezh pouezusañ g., pep retañ g., pezh retañ g., pezh hag a gont ar muiañ g., pezh hag a zoug g. ; 2. pennroud g. ; *die vier Kardinalpunkte*, ar pevar fennroud ls., ar pevar fennavel ls., pevar c'horn ar bed ls., ar pevar roud-avel ls.

Kardinalshut g. (-s,-hüte) : [relj.] tog kardinal g., mintr kardinal g.

Kardinalskollegium n. (-s,-kollegien) : [relj.] kolaj ar gardinaled g., koñsistor g., koñsistoer g., bodadeg kardinaled b.

Kardinalsversammlung b. (-,-en) : [relj.] sened-kardinaled g., konklav g.

Kardinalswürde b. (-) : [relj.] kardinalelezh b., kardinaliezh b.

Kardinaltugend b. (-,-en) : pennvertuz b.

Kardinalwind g. (-s,-e) : pennavel g. ; *die vier Kardinalwinde*, ar pevar fennavel ls.

Kardinalzahl b. (-,-en) : 1. [mat.] niver pegementiñ g., niver priñvel g. ; 2. [yezh.] adanv pegementiñ g.

Kardiograf g. (-en,-en) : [mezeg.] kardiograf g.

Kardiografie b. (-) : [mezeg.] kardiografiñ g.

kardiografisch ag. : [mezeg.] kardiografek.

Kardiogramm n. (-s,-e) : [mezeg.] kardiogramm g.

Kardiograph g. (-en,-en) : [mezeg.] kardiograf g.

Kardiographie b. (-) : [mezeg.] kardiografiñ g.

kardiographisch ag. : [mezeg.] kardiografek.

Kardiologe g. (-n,-n) : [mezeg.] kalonour g.

Kardiologie b. (-) : [mezeg.] kalonouriezh b., kardologiezh b.

kardiologisch ag. : [mezeg.] kalonel ; *kardiologische Untersuchung*, imbourc'h kalonel g.

kardiovaskulär ag. : [mezeg.] kalongwazhiedel.

Kardobenedikte b. (-,-n) : [louza.] louzaouenn-ar-c'hazh b.

Kardone b. (-,-n) : [louza.] askol-du str., kardon str., louzaouenn-ar-pabor b.

Karelien n. (-s) : Karelia b.

Karenztag g. (-s,-e) : devezh ehan-kleñved na vez ket paeet gant kef ar surentez sokial g.

Karenzzeit b. (-,-en) : gedvezh g., prantad gortoz g.

Karfiol g. (-s) : [Bro-Aostria] kaol-fleur str., kaol-bouedek str., kaol-bleuñv str., kaol-brignennek str., brikoli str.

Karfreitag g. (-s,-e) : Gwener-ar-Groaz g. ; *am Karfreitag*, da-geñver Gwener-ar-Groaz ; *er starb am Karfreitag*, marvet e oa da Wener-ar-Groaz.

Karfunkel g. (-s,-) : 1. [mezeg.] gor-hesk g., gourhesked g., gronnad a lies hesked g. ; 2. [maen.] skarbouklenn b. [*liester skarboukloù, skarbouklennoù*], karboukl str., maen-granat ruz g., esterloup g.

Karfunkelstein g. (-s,-e) : skarbouklenn b. [*liester skarboukloù, skarbouklennoù*], karboukl str., maen-granat ruz g., esterloup g.

karg ag. : 1. krin, pizh, sinac'h, signac'h, disec'h, difrouezh, tagn, togn, spagn, treut, distrui, dizampled, gay, gloev ; *karger Boden*, douar krin g., krinenn b., douar tagn g., tagnenn b., douar spagn g., douar gay g., douar treut g., douar distrui g., douar dizampled g., gagn b., douar da blantañ chas g., douar paour g. ; *karges Weideland, karge Weide*, peuriñ togn g., peuriñ treut g. ; 2. treut, teusk, dister, strizh, divalav, truek, paour ; *karge Kost*, kegin dreut b., tinell dreut b., tinell baour b., pred dister g., pred treut g., pred dilarjez g., pred divalav g., pred koraiz g., pred truek g., trantell b., boued difonn g., keustereenn treutik-eston b. ; *recht karg*, ken just ha fri ar c'hazh, treutik-eston ; *workkarg*, berr da gaozeal, berr e lañchenn, kerterius en e gomzoù, kerterius war e gomzoù, tavedek, sparlet e deod, ... na lavar ket pikol tra, ... n'eo ket gwall gaozeüs ; *einen kargen Verdienst haben*, bezañ gwall zister e c'hopr, bezañ bihan e goumanant, gounit un tamm pae divalav (un tamm pae dister, ur gopr divalav g., un tamm gopr disterik, ur begad pae, un disterik a bae), bezañ disterik e c'hounidigezh ; *ein karges Leben führen*, bevañ en diouderded, bevañ moan, bevañ togn, bevañ truilh, malañ munut, bevañ treut ; 3. diginkl, strizh, eeun, plaen, didres ; 4. [dre skeud.] *mit etwas karg sein*, sellet berr ouzh udb, sellet pizh ouzh udb.

kargen V.gw. (hat gekargt) : bezañ pervezh war e arc'hant, bezañ tagn, bezañ kras e revr, bezañ mac'hom war e arc'hant, bezañ ur c'hraf-naon, bezañ stag e groc'hen ouzh e gein, bezañ tost e groc'hen d'e gein, bezañ start war an distag, bezañ start war e arc'hant, bezañ tost, bezañ tost d'e chakot, bezañ tost d'e wenneien, bezañ azezet war e c'hodelloù, bezañ tost da douzañ kein ul laouenn-dar, bezañ tost da gignat ur c'hwenenn, bezañ tost evel ur preñv, na vezañ buan da ziskravañ diouzh e wenneien, bezañ eus gouenn an touseg en deus aon ne vankfe an douar dezhañ da zebriñ, bezañ pizh-euzhus, na vezañ ar c'hiz gant an-unan da stagañ ar chas gant chapeleodoù silzig, bezañ kevndid e yalc'h, leuskel e wenneien da verglañ en e yalc'h, bezañ klañv pa ranker foetañ ul liard toull, bezañ troet war an dastum, bezañ troet war ar serr, na vezañ tenn gwenn e revr, bezañ moan e vizied, armerzhañ a gement tu 'zo ha reiñ netra da zen, bezañ skragne evel ar bleiz, bezañ ur Yann sec'h e gein eus an-unan, bezañ ur Yann kalon arc'hant eus an-unan, bezañ kaouenn, bezañ hoc'h, bezañ pizh-kruk, taskagnat, chipotal, sellet berr [ouzh udb], sellet pizh [ouzh udb], bezañ un engravet eus an-unan.

Kargheit b. (-) : 1. krinder g., kraster g. ; 2. krinder g., pizhoni b., krezni b., tostoni b., pizhder g., pizhdred b., skarster g., skarsted b., pervezhder g., pervezhdred b., lorgnez b. ; 3. strizhder g., disterded b.

Kargletscher g. (-s,-) : skornredenn sirk b.

kärglich ag. : 1. treut, teusk, dister, strizh, stumm, divalav, paour, skars ; *kärgliches Mahl*, kegin dreut b., tinell dreut b., pred dister g., pred divalav g., keustereenn treutik-eston b., pred koraiz g., trantell b. ; *recht kärglich*, ken just ha fri ar c'hazh, treutik-eston ; *in kärglichen Verhältnissen leben*, bevañ moan, bevañ truilh, na vezañ druz ar peuriñ gant an-unan, na vezañ hir ar peuriñ gant an-unan, bezañ berr ar peuriñ gant an-unan, bezañ treut ar peuriñ gant an-unan, bezañ tanav ar

peuriñ gant an-unan, na gaout da zioueriñ, bezañ gwall just an arc'hant gant an-unan, bezañ berr an traoù gant an-unan, bezañ berrek an traoù gant an-unan, bezañ berr ar stal gant an-unan, na vezañ frank ar stal gant an-unan, bezañ tenn ar bed gant an-unan, bezañ an traoù ken just ha fri ar c'hazh gant an-unan, bevañ treut, bevañ en ezhomm, c'hoari gant glac'harig, hersal mizer, hersal e vizer, stlejañ an diaoul dre e lost, ruzañ (gweañ) anezhi, chaokat mizer, fritañ mizer gant paourentez, fritañ mizer, fritañ paourentez, ober ur bevañ bihan, mont d'ar jol vihan, justinañ, malañ munut e vleud, bezañ c'hwezh an dienez gant an-unan, spinañ gant an dienez, bezañ krog an dienez en an-unan ; **2.** teusk, tost, tagn, tost-tagn, pizh, pizh-kruk, mac'hom war e arc'hant, start war an distag, start war e arc'hant, tost, tost d'e chakot, tost d'e wenneien, tost da douzañ kein ul laouenn-dar, tost da gignat ur c'hwenenn, tost evel ur preñv, eus gouenn an touseg en deus aon ne vankfe an douar dezhañ da zebriñ, pizh-euzhus, moan e vizied, sec'h e gein, amsellus, pervezh, krez, krin, skrag, sinac'h, signac'h, porc'hell, prim, engravet.

Kargo g. (-s,-s) : [merdead.] lestrad g., karg b., kargad b., kargamant g., fred g., fard g., bagad b., batimantad b.

Karibik b. (-) : *die Karibik*, an takad Karib g.

karibisch ag. : **1.** karib, karibean ; *die Karibischen Inseln*, an Antilhez Is., enezeg an Antilhez b. ; *das Karibische Meer*, ar Mor Karib g., Mor an Antilhez g. ; **2.** [yehz.] karibek ; *die karibischen Sprachen*, ar yezhoù karibek Is.

Karibu n. (-s,-s) : [loen.] karibou [*liester* kariboued] g.

karieren V.k.e. (hat kariert) : karrezennañ.

kariert ag. : **1.** karrezennet, karrezennet, karrezet ; *bunt kariert*, brizhkarrezennet, brizhkarrezennet, brizhkarrezet ; *ein grau-schwarz kariert Rock*, ur sae karrezennet gris ha du ; *kariertes Papier*, paper karrezennet g. ; **2.** [dre skeud.] P. *klein kariert*, sec'h a gein, stag e groc'h en ouzh e gein, tost e groc'h en d'e gein, start war an distag, start war e arc'hant, tost, tost d'e chakot, tost d'e wenneien, kras e revr, tost da douzañ kein ul laouenn-dar, tost da gignat ur c'hwenenn, tost evel ur preñv, eus gouenn an touseg en deus aon ne vankfe an douar dezhañ da zebriñ, pizh-euzhus, moan e vizied, pervezh, pizh, strizh e revr, taskagn, skort, skars, ur Yannig sec'h e gein anezhañ ; **3.** *guck nicht so kariert !* na chom ket da c'henaouegñ e-giz-se ! na chom ket aze evel an iliz e-kreiz ar barrez ! na chom ket aze evel ur maen en ur c'hleuz ! na chom ket amañ da sellet gant da c'henoù evel ur c'hoch palastr (evel un amparfal, evel ul lopez, evel un den lor) ! da betra e chomez aze da zigeriñ da c'henoù ? da betra e chomez aze da selao ar mouil'chi o foeret ? strilh da c'hwen 'ta ! mat e vefe dit en em zifraeañ ! poent e vefe dit divorilañ ! poent e vefe dit didortañ ! na chom ket diflach evel ur santig koad ! na chom ket a-varv evel ur santig koad ! laka un ene er c'horf-se ! enaou ar c'horf-se ! laka striv ennout ! mer da gorf un tammig ! dibrouilh da revr ! dibilh ! dibun !

Karies b. (-) : [mezeg.] brein-krign g., bruk g. ; *Zahn mit Karies*, *von Karies befallener Zahn*, dant revet g., dant brein g., dant fall g., dant bruket g., dant merglet g. ; *hohler Zahn mit Karies*, dant toull brein g. ; *von Karies befallen sein*, brukañ, merglañ ; *die Karies auf etwas (ak.) übertragen*, brukañ, merglañ.

Kariesbefall g. (-s) : brukadur g., mergladur g. ; *den Kariesbefall begünstigend*, brukus.

Karikatur b. (-,-en) : ludresadenn b., luskeudenn b., flemmskeudenn b., tresadenn c'hodisus b.

Karikaturenmalers g. (-s,-) : goapliver g., luliver g., flemmliver g.

Karikaturenzeichner g. (-s,-) : goaptresour g., ludresadenner g., flemmskeudenner g.

Karikaturenzeichnung b. (-,-en) : ludresadenn b., luskeudenn b., flemmskeudenn b., tresadenn c'hodisus b.

Karikaturist g. (-en,-en) : goaptresour g., goapliver g., ludresadenner g., flemmskeudenner g., luliver g., flemmliver g.

Karikaturistin b. (-,-nen) : goaptresourez b., ludresadenner b., flemmskeudenner b., goaptresourez b., goapliver b., flemmliver b.

karikaturistisch ag. : flemmskeudennel, ludresadennel.

karikieren V.k.e. (hat kariert) : ludresañ, ludresadennañ, goaptresañ, goaplivañ, flemmskeudennañ, lulivañ, flemmlivañ.

kariogen ag. : [mezeg.] brukus.

kariös ag. : [mezeg.] brein, bruket, revet, merglet ; *kariöser Zahn*, dant revet g., dant brein g., dant fall g., dant bruket g., dant merglet g.

karitativ ag. : karitezel, a garitez, a drugarez, denegour, dengar ; *karitative Organisation*, aozadur karitezel g. ; *karitatives Projekt*, ober a garitez g. ; *karitative Arbeit*, oberoù a drugarez Is.

Karitébaum g. (-,-bäume) : [louza.] gwez-karite str.

Karitébutter b. (-) : amanenn karite g., karite g.

Karitiv g. (-s,-e) : [yehz.] troad karitivel b., karitiv g., troad abesivel b., abesiv g., troad privativel b., privativ g.

Karkasse b. (-,-n) : **1.** [kegin.] kargasenn b., sklosenn b. ; **2.** [tekn.] framm g., frammadur g. ; *Radialkarkasse*, framm a-skin g. ; **3.** [lu] kib b., klozenn b.

Karl g. (-s) : Karl g., Charlez g. ; *Karl der Große*, Karl-Veur g., Cherlamen g. ; *Kaiser Karl der Große*, *der Kaiser Karl der Große*, an impalaer Karl Veur g. ; *Karl der Fünfte*, Karl Bemp g., Karl Bempvet, Karl V.

Karlismus g. (-) : [istor] karlouriezh b.

Karlist g. (-en,-en) : [istor] karlour g.

Karlsbad n. (-s) : Karlovy Vary b.

Karma n. (-s) / **Karman** n. (-s) : [relij.] karma g., karman g.

Karma- : ... karmek.

Karmel g. (-/-s) : [douaroniezh] Karmez g. ; *der Karmel*, Menez Karmel g. ; [relij.] *Orden der Brüder der allerseligsten Jungfrau Maria vom Berge Karmel*, urzh Itron Varia Menez Karmel g.

Karmelit g. (-en,-en) / **Karmeliter** g. (-s,-) : [relij.] karmezad g., karministr g. ; *unbeschuhte Karmeliten*, karmezidi diloeroù Is.

Karmeliterin b. (-,-nen) : [relij.] karmezez b.

Karmesin n. (-s) : **1.** karmin g., tane g. ; **2.** ruz-tane g., skarleg g.

Karmesinrot n. (-s) : karmin g., ruz-tane g., ruz-mouk g., ruz-gwad g., ruz-bev g.

karmesinrot ag. : karmin, skarlek, ruz-skarlek, ruz-gwad, ruz-bev, ruz-tane, ruz-mouk ; *karmesinrotes Tuch*, skarleg g.

Karmin n. (-s) : **1.** karmin g., karmein g., tane g. ; **2.** ruz-tane g., skarleg g.

karminativ ag. : [mezeg.] karminativ.

karminrot ag. : karmin, skarlek, ruz-skarlek, ruz-gwad, ruz-bev, ruz-tane, ruz-mouk ; *karminrotes Tuch*, skarleg g.

karmisch ag. : [relij.] karmek.

Karneol g. (-s,-e) : maen kalkedonia treuzwelus g., kornalinenn b.

Karneval g. (-s,-e) : *der Karneval*, Meurlarjez g., an Ened g., ar Meurzh-Ened g. ; *Karneval feiern*, meurlarjezañ, festañ Meurlarjez ; *Karneval ist kein Freibrief für Ehebruch*, Meurlarjez n'eo ket un digarez evit tromplañ e bried, Meurlarjez n'eo ket un digarez evit ober avoultriezh.

Karnevalsdienstag g. (-s,-e) : *der Karnevalsdienstag*, ar Meurzh-Ened g., Meurzh-al-Lard g., sant al Lard g., Meurlarjez g.

Karnevalsdonnerstag g. (-s,-e) : *der Karnevalsdonnerstag*, Yaou-al-Lard g.

Karnevalsmarkt g. (-es,-märkte) : foar-al-Lard b.

Karnevalsnarr g. (-en,-en) : meurlarjezenn b., maskaradenn b., kailharenn b.

Karnevalspuppe b. (-,-n) : sant al Lard g., an den Paolig g., Meurlarjez g.

Karnevalstreiben n. (-s) : birvilh Meurlarjez g., mesk Meurlarjez g., hej ha prez Meurlarjez, dever Meurlarjez g., charre an Ened g., lavig an Ened g., kabal an Ened b., kas-digas an Ened g./b., fourgas Meurlarjez g., loc'h ha morloc'h an Ened, galoupadeg Veurarjez b., firbouch an Ened g., birvilh an Ened g., filil Meurlarjez g.

Karnevalszeit b. (-,-en) : *die Karnevalszeit*, an deizioù Ened ls., deizioù al Lard ls., devezhioù Meurlarjez ls., Meurlarjez g., an Ened g.

Karnevalszug g. (-s,-züge) : dibunadeg ar meurlarjezenned (ar maskaradenned, ar c'hailharenned) b., maskladeg b.

Karnickel n. (-s,-) : [loen.] konikl g., Yann Gonikl g., koulin g./b., lapin g.

Karnies n. (-es,-e) : [arz] kinkladur e stumm un S g., kildroenn b.

Karniesbogen g. (-s,-bögen) : [tisav.] bolz stummet evel daou S enebet b., gwareg kildroet g.

Karniese b. (-,-n) : [Bro-Aostria] trikenn ridezioù b.

Karnieshobel g. (-s,-) : [tekn.] kildroer g. [*liester* kildroerioù].

Karnifikation b. (-) : [mezeg.] kaherekadur g.

karnifizieren [mezeg.] V.k.e. (hat karnifiziert) : kaherekaat. V.gw. (ist karnifiziert) : kaherekaat.

karnivor ag. : [loen., louza.] kigezat.

Karnivore g. (-n,-n) : [loen.] kigezad g. [*liester* kigezaded], P. debrer kig g., kigdebrer g.

Karnivore b. (-,-n) : [louza.] plant kigezat str.

Karnivorie b. (-) : [loen., louza.] kigezadezh b., kigdebrerezh g.

Karo n. (-s,-s) : **1.** [kaieroù, paper, gwiaed.] karrez g., karrezenn b. ; **2.** lankell b., romb g. ; **3.** [kartoù] karo g. ; *ein auf der Spitze stehendes rotes Viereck kennzeichnet die Farbe Karo*, ar rummad karo a zo ul lankell ruz da arouez dezhañ.

Karoass n. (-es,-e) / **Karo-Ass** n. (-es,-e) : *das Karoass*, ar born karo g., ar bid karo g., al louz karo g.

Karobbaum g. (-s,-bäume) : [Bro-Aostria] [louza.] gwez karoubes str., karoubezenn b.

Karo-Bube g. (-n,-n) : [kartoù] lakez karo g. [*liester* likizien garo].

Karo-Dame b. (-,-n) : [kartoù] damez karo b. [*liester* damizien karo].

Karo-Karte b/ (-,-n) : [kartoù] karavenn b., karoenn b. ; *eine Karo-Karte*, ur garavenn b., ur garoenn ; *die Karo-Karten*, ar c'haro str. ; *vier Karo-Karten hatte sie in der Hand*, peder c'haravenn a oa ganti, peder c'haroenn a oa ganti.

Karo-König g. (-s,-e) : [kartoù] roue a garo g., roue karo g. [*liester* rouizien garo].

Karolinger g. (-s,-) : [istor] Karolingian g., Karolingad g., Karl g. [*liester* Karled].

karolingisch ag. : [istor] karolingian, karolingat, ... ar Garolingianed, ... ar Garolingidi, ... ar Garled.

Karomuster n. (-s,-) : karreziou ls., karrezennoù ls.

Karosse b. (-,-n) : **1.** karroñs g., karr g. ; *mit einer Karosse fahren*, karroñsañ ; *mit einer karosse befördern*, karroñsañ, karrigellat ; **2.** berlinenn b., karr cheuc'h g. ; **3.** karrastell [*liester* kanastelloù, kenestell] b., karroñsador g., kludell b., gorzell b., korf-karr g.

Karossenpferd n. (-s,-e) : [loen.] marc'h-karroñs g. [*liester* kezeg-karroñs].

Karosserie b. (-,-n) : kanastell [*liester* kanastelloù, kenestell] b., karrastell b., karroñsador g., kludell b., gorzell b., korf-karr g. ; *mit einer Karosserie ausstatten*, karroñsañ.

Karosseriebau g. (-s) : karroñserezh g., karrgorferezh g.

Karosseriebauer g. (-s,-) : karrer g., karroñser g.

Karosseriebauerin b. (-,-nen) : karrerez b., karroñserez b.

Karosseriewerkstatt b. (-,-stätten) : tolerezh b.

Karotide b. (-,-n) : [korf.] karotidenn b., gwazhienn-gas ar galon b., talmerenn garotidel b. ; *innere Karotide*, karotidenn diabarzh b. ; *äußere Karotide*, karotidenn diavaez b.

Karotin n. (-s,-e) : [bev.] karoten g.

Karotis b. (-, Karotiden) : [korf.] karotidenn b., gwazhienn-gas ar galon b., talmerenn garotidel b. ; *innere Karotis*, karotidenn diabarzh b. ; *äußere Karotis*, karotidenn diavaez b. ; *Graben für die innere Karotis*, nant karotidel g.

Karotiskanal g. (-s) : [korf.] kanol ar garotidenn b.

Karotisplexus g. (-) : [korf.] rouedad karotidel b.

Karotte b. (-,-n) : [louza.] karotez str., pastounadez str., P. freouz rup str. ; *junge Karotten*, karotez nevez str. ; *der Kern der Karotten ist verfault*, kreizoù ar c'harotez a zo brein ; *geriebene Karotten*, karotez rasket str. ; *Karotten reiben*, *Karotten raspeln*, rasklañ karotez ; *Karotten jäten*, ober ur c'h wenn d'ar c'harotez ; *Karotten ernten*, *Karotten ausmachen*, tennañ karotez.

Karottenacker g. (-,-äcker) : karotezeg b.

Karottenjäten n. (-s) : *das Karottenjäten*, ar c'h wennnat karotez g.

Karottenkraut n. (-s,-kräuter) : [louza.] kloer karotez str., drev karotez str., strew karotez str., strev karotez str.

Karpalknochen g. (-s,-) : askorn an arzorn g. [*liester* eskern an arzorn].

Karpalrinne b. (-,-n) : [korf.] nant an arzorn g.

Karpaltunnel g. (-s,-/-s) : [korf.] kanol an arzorn b.

Karpaten ls. / **Karpathen** ls. : Karpatoù ls. ; *die Karpaten*, ar C'harpatoù ls.

karpatisch ag. : karpatat, karpatek.

Karpell n. (-s,-e / Karpella) : [louza.] karpell b.

Karpfen g. (-s,-) : [loen.] karpenn b., karp g. [*liester* karpenned, karped] ; *Karpfen fischen*, karpeta ; *junger Karpfen*, karpennig b. [*liester* karpedigoù] ; *vorstülppbares Maul der Karpfen*, genoù ertennat ar c'harped g.

Karpfenbrut b. (-) : [loen.] karpedigoù ls.

Karpfenfisch g. (-es,-e) : [loen.] kiprinideg g.

Karpfenteich g. (-s,-e) : **1.** poull karped g. ; **2.** [dre skeud.] *der Hecht im Karpfenteich*, an drubuilhenn b., an ampech g., an toull-reuz g., an tregaser g., an trabaser g., ar fri-butun g., an trubuilher g., ar c'hi droch g., ar fich-trubuilh g., paotr ar beilh g., an ostant g., ar garchenn g., ar jablour g., ar mesker g., an den dibropoz g. (Gregor).

Karpfenzucht b. (-) : magañ karped g.

Karpfenzüchter g. (-s,-) : mager karped g.

Karre b. (-,-en) : **1.** kariolenn b., karrigenn b., karrigell b., karrigellad b. ; *sie hatten mit der Karre zwei volle Ladungen Erde hergeschafft*, degaset o doa leizh div garrigell a zouar, degaset o doa div garrigellad douar ; **2.** karr g. ; *Beförderung per Karre*, karreat g. ; *Kippkarre*, **a)** bagonig wint b., berlinenn b. ; **b)** tumporell b., karr gwint g., karr-samm g. ; *die Karre ist nach hinten gekippt*, aet eo ar c'harr war e lost, gwintet eo ar c'harr, bannet eo ar c'harr, war lostwint emañ ar c'harr ; *Ladung einer Karre*, tumporellad b. ; *Pritschenkarre*, charbigell b. ; *Inhalt einer Pritschenkarre*, charbigellad b. ; *mit einer Karre transportieren*, karrata, karradiñ, karreat, karrañ, karigellat ; *die Karre zum Entladen nach hinten kippen*, diskargañ ar c'harr war vann, bannañ ar c'harrad, gwintañ ar c'harr war-dreñv evit e ziskargañ, tintañ ar c'harr evit e ziskargañ ; *die Räder einer Karre blockieren*, sparlañ ur c'harr, skoilhañ ur c'harr ; **3.** [karr-tan] *eine alte Karre*, ur strakell b., ur starigell b., ur garrigell b., ur pezh traouilh g., ur traouilh g., ur c'harr-tan storlokus g., ur c'hozh karr g., ur stroñsell b. ; **4.** karrigell b., karr-bount g., kravazh rodelek g., karr-dorn g., karr bihan dre

dud g. ; *eine Karre schieben*, roulat ur garrigell ; **5.** [dre skeud.] *die Karre aus dem Dreck ziehen*, tennañ ar c'harr eus al lagenn, dilagennañ ar c'harr, lakaat an traoù war o reizh, lakaat an traoù en o rez, renkañ an traoù, degas an traoù war o zu, degas an traoù war o reizh, degas an traoù en o rez, lakaat an askorn en e blas (en e lec'h) ; *die Karre laufen lassen*, kac'hañ en e vragez, kemer e sac'h, diskouez e seulioù, treiñ e gilhoroù, sachañ e gilhoroù, en em sachañ, teuler (lezel) pep tra ouzh an drez, stlepel (teuler) ar boned war-lerc'h an tog, teuler (strinkañ) an trebez war-lerc'h ar billig, teuler (stlepel) ar billig goude an trebez, teuler (stlepel, skeiñ, darc'haouiñ) an trebez war-lerc'h ar sklenn, teuler (stlepel, skeiñ, darc'haouiñ) an trebez war-lerc'h ar vasin, lezel pep tra ouzh torgenn, diskregiñ. **Karree** n. (-s,-s) : **1.** [tisav.] bodad tiez g., bodenn diez b., bodennad tiez b., takad tiez g., tolpad tiez g., toullad tiez g., gronnad tiez g. ; **2.** [kegin.] kostezennoù kentañ ls. ; *Schweinekarree*, ramskoaz b.

Karren¹ g. (-s,-) : **1.** kariolenn b., karrigenn b., karrigell b., karrigellad b. ; *sie hatten mit dem Karren zwei volle Ladungen Erde hergeschafft*, degaset o doa leizh div garrigell a zouar, degaset o doa div garrigellad douar ; **2.** karr g. ; *Karren ohne Bordwände*, Pritschenkarren, charbigell b. ; *Inhalt eines Pritschenkarrens*, charbigellad b. ; *mit einem Karren transportieren*, karrata, karradiñ, karreat, karrañ, karigellat ; *Kippkarren*, **a)** bagonig wint b., berlinenn b. ; **b)** tumporell b., karr gwint g., karr-samm g. ; *Beförderung per Karren*, karreat g. ; *der Karren ist nach hinten gekippt*, aet eo ar c'harr war e lost, gwintet eo ar c'harr, bannet eo ar c'harr, war lostwint emañ ar c'harr ; *den Karren zum Entladen nach hinten kippen*, diskargañ ar c'harr war vann, bannañ ar c'harrad, gwintañ ar c'harr war-dreñv evit e ziskargañ, tintañ ar c'harr evit e ziskargañ ; *die Räder eines Karrens blockieren*, sparlañ ur c'harr, skoilhañ ur c'harr ; **3.** karrigell b., karr-bount g., karr-dorn g., kravazh rodellek g., karr bihan dre dud g. ; *einen Karren schieben*, roulat ur garrigell ; **4.** [karr-tan] *ein alter Karren*, ur strakell b., ur starigell b., ur garrigell b., ur pezh traouilh g., un traouilh g., ur c'harr-tan storlokus g., ur c'hozh karr g., ur stroñsell b. ; **5.** [dre skeud.] *der Karren ist völlig verfahren*, paket an tan ha gwerzhed al ludu ! e-barzh ar sac'h ! echu an abadenn ! en dro-mañ eo graet ganeomp ! debret eo koan ! poazh eo ar soubenn ! setu ni paket propik ! echu an neizh kegin ! emaomp kazeg ganti ! en ur soubenn vrav emaomp ! aze emañ ar boch ! bez' emaomp fresk ! fresk emañ hor c'hased 'vat ! fresk emaomp bremañ ! graet eo ar stal ! echu ar Bater ! echu tout ! en taol-mañ ez eo echu, brav ha kempenn ! kazh eo an taol !

Karren² n. (-s) : karreat g.

karren V.k.e. (hat gekarrt) : **1.** kas, treuzdougen ; **2.** karrata, karradiñ, karreat, karrañ, karigellat, chalbotat, charreat, ober ar charre.

V.gw. (ist gekarrt) : mont ; *er war mit dem Auto durchs Land gekarrt*, baleet en doa bro gant e garr-tan.

Karrenbrücke b. (-,-en) : karrbont g., pont-karr g.

Karrenfahrer g. (-s,-) : tumporell g. [*liester tumporellerien*].

Karrengabel b. (-,-en) : leurioù ls., brec'hioù-karr ls., gwalennoù-karr ls.

Karregaul g. (-s,-gäule) : [loen.] sprec'henn b., gagn gozh b.

Karregestell n. (-s,-e) : lab-karr g. [*liester laboù-kirri*], log-karr g. [*liester logoù-kirri*], karri g., lab g., skiber g./b.

Karrenholm g. (-s,-e) : morikenn b.

Karrenladung b. (-,-en) : karrad g., kastellad g., karrigellad b., tumporellad b., charbigellad b.

Karrenrad g. (-s,-räder) : rod karr b. ; *Karrenrad ohne Eisenreifen*, moull-karr g.

Karrenschieber g. (-s,-) : karrigeller g.

Karrenschuppen g. (-s,-) : lab-karr g. [*liester laboù-kirri*], log-karr g. [*liester logoù-kirri*], karri g., lab g., skiber g./b.

Karrenstraße b. (-n,-n) / **Karrenweg** g. (-s,-e) : hent-karr g. [*liester hentoù-kirri*], karrhent g.

Karrette b. (-,-n) : [Bro-Suis] karrigell b., karr-bount g., kravazh rodellek g.

Karriere b. (-,-n) : **1.** remzad g., red-micher g., micher b., buhez labour b., buhez vicher b. ; *seine Karriere verpfuschen*, kalkennañ e zazont micherel, foeltrañ e vuhez vicher ; *er hat seine ganze Karriere im Ausland verbracht*, en estrenvro eo bet e-pad e amzer labour, graet en deus e dreuz en estrenvro ; **2.** [dre skeud.] *Karriere machen*, ober berzh en e vicher, mont buan war-raok en e vicher, mont dreist gant e vicher, ober e hent er vuhez, ober e dreuz, ober e dreuziad dre ar vuhez, ober e dreuziad dre ar bed, kreoñañ ; **3.** [kezeg] galoup ruz b., daoulamm ruz g., daoulamm mut g., pevarlamm-ruz g., pimperlamm g. ; *in voller Karriere*, d'ar c'haloup ruz, d'an daoulamm ruz, d'an daoulamm mut, d'ar pimperlamm, d'ar pevarlamm-ruz.

Karrierefrau b. (-,-en) : remzadourez b., plac'h-mac'hom b., bleizez b., fistoulerrez b., tostennerrez b., flanerez b., gopradez gwall droet gant ar c'hoant sevel b., krimpiged b.

Karriereleiter b. (-) : skeul an urzhaz b. ; *auf der Karriereleiter nach oben steigen*, sevel gant skeul an urzhaz.

Karrieremacher g. (-s,-) / **Karrierist** g. (-en,-en) : remzadour g., paotr-mac'hom g., bleiz g., fistouler g., lesaour g., tostenner g., flaner g., gopradez gwall droet gant ar c'hoant sevel g., krimpiged g. [*liester krimpigedien*].

Karrierismus g. (-) : remzadouriezh b.

karriert ag. : *sellit ouzh kariert*.

Karriol n. (-s,-s) / **Karriole** b. (-,-n) : kariolenn b., karrigenn b., karrigell b., karr bihan dre dud g.

Karner g. (-s,-) : tumporell g. [*liester tumporellerien*].

Karrstraße b. (-n,-n) / **Karrweg** g. (-s,-e) : hent-karr g. [*liester hentoù-kirri*], karrhent g.

Karsamstag g. (-s,-e) / **Karsonnabend** g. (-s,-e) : Sadorn-Fask g.

Karst g. (-es,-e) : **1.** [labour-douar] marr b., pigell b., marrbigell b., trañch g., frankigell b. ; *zweizackiger Karst*, bloukard g. ; **2.** [maenoniezh] karst g.

Karstform b. (-,-en) : [douarouriezh] torosennadur karstek g.

Karst-Grundwasserleiter g. (-s,-) : [douarouriezh] doureg karstek g.

Karsthöhle b. (-,-n) : aven g.

karstig ag. : [maen.] **1.** karstek. ; **2.** karstel.

Karstquelle b. (-,-n) : sav-dour g., adsav-dour g.

Karstquellwasser n. (-s) : dour adsav g., dourioù adsav ls.

Karsttrichter g. (-s,-) : dolin b.

Kart g./n. (-/s,-s) : [sport] kart g. [*liester kartoù*], gweturig b. [*liester gweturigoù*], karrig g. [*liester kirriigoù*].

Kartätsche b. (-,-n) : [lu] kartouchenn vindrailh b., kartouchenn greun-plom b., kartouchenn drajez b.

Kartätschenfeuer n. (-s) : [lu] tennoù mindrailh ls.

Kartätschengranate b. (-,-n) : [lu] obuz bliennoù g.

Kartätschenladung b. (-,-en) : mindrailh str., hernaj g.

Kartause b. (-,-n) : [relij.] chartouzi g.

Kartäuser g. (-s,-) : **1.** [relij.] chartouz g., chartouziad g. ; **2.** [kegin.] *Ente nach Kartäuserart*, chartouzenn houad b.

Kartäuserin b. (-,-nen) : [relij.] chartouzez b., chartouziadez b.

Karte b. (-,-n) : **1.** [c'hoari] kartenn b. [*liester kartoù*, karte] ; *ein Spiel Karten*, ur re gartoù g., ur c'hoari gartoù g., ur pakad kartoù g., ur jeu gartoù b., ur c'hartoù g. ; *Karten spielen*, c'hoari 'r c'hartoù, c'hoari ar c'hartez, c'hoari kartoù, ober un taol kartoù, ober un taolig kartoù g., ober ur bartiad kartoù, ober un dro c'hartoù, P. meskañ kartoù ; *und dann begannen*

wir, *Karten zu spielen*, ha ni da stagañ da c'hoari 'r c'hartoù (da c'hoari ar c'hartez) ; *die Karten ausgeben*, ober an dorn, reiñ ar c'hartoù, ingalañ ar c'hartoù, ober an ingal ; *die Karten abheben*, troc'hañ ar c'hartoù ; *die Karten mischen*, mellañ (meskañ) ar c'hartoù, ober ur mell d'ar c'hartoù ; *die Karten noch einmal mischen*, adveskañ ar c'hartoù ; *eine Karte aufdecken*, *eine Karte aufschlagen*, *eine Karte offen auf den Tisch legen*, diskuliañ ur gartenn, diskouez anat ur gartenn ; *eine Karte tournieren*, treiñ ur gartenn, distreiñ ur gartenn, diskouez ur gartenn ; *eine Karte ausspielen*, c'hoari ur gartenn, lakaat ur gartenn war an daol, darc'haouiñ ur gartenn ; *Karten abwerfen*, en em zizober (en em zifraeañ, en em zijabliñ, en em zistlabezañ, en em zistrobañ) eus kartoù 'zo, disteuler kartoù 'zo, difoarañ diouzh kartoù 'zo ; *abgelegte Karten*, difouilh g. ; *seine Karten aufwerfen*, bannañ e gartoù war an daol ; *Blatt aus zweiunddreißig Karten*, c'hoari div gartenn ha tregont g. ; *Blatt aus zweiundfünfzig Karten*, c'hoari div gartenn ha hanter-kant g. ; *das Ass ist die höchste Karte*, ar born a zo mestr war ar c'hartoù all ; *Karten zinken*, falsañ kartoù ; *gezinkte Karten*, kartoù aozet evit truchañ ls., kartoù faltet ls. ; [divinouriezh] *die Karten (auf)schlagen*, *die Karten legen*, tennañ ar c'hartoù ; *jemandem die Karten legen*, lavaret (tennañ, lenn) e blanedenn d'u.b., lavaret e avantur-vat d'u.b. (Gregor).

2. [dre skeud.] *sich nicht in die Karten sehen lassen*, mit verdeckten Karten spielen, na lavaret e oferenn war gan, kuzhat ar pod, kuzhat peseurt mennozh a zo en e spered, lakaat e letern dindan e vantell, ober e souchet, kaout (lakaat, skeiñ) ludu da c'holeiñ e dan, bezañ sioul evel ur sac'had minaouedoù, bout kerc'h e-mesk e segal ; *jemandem in die Karten sehen*, tarluchañ ouzh u.b. ; *alles auf eine Karte setzen*, en em lakaat e-tailh da goll pep tra / c'hoari kuit pe zoubl (Gregor) - c'hoari an taol tu-pe-du - c'hoari tu-pe-du - c'hoari koll pe c'hounit - c'hoari kas tout - brokañ pep tra, sec'h ha glas - lakaat tout e dammoù wenneien war ar c'haloch - avanturiñ pep tra (Gregor) - risklañ pep tra ; *die Karten offen auf den Tisch legen*, *die Karten aufdecken*, dispakañ e jeu, diskuliañ eus peseurt spered ez eur buhez, diskuliañ splann peseurt mennozh a zo en e spered, diskouez peseurt spered a geflusk an-unan, diskouez d'an dud petra zo o treiñ en e benn, mont eeun ouzh an dud, diskouez d'an dud peseurt jeu a zo gant an-unan, mont gant ar wironez plaen ha netra ken, mont gant an eeun, mont eeun ganti, na vezañ a veskelloù gant an-unan, na glask kuzhat ar pod, mont didro dezhi, mont didroidell dezhi, mont dezhi hep kuzh seurt ebet ; *mit offenen Karten spielen*, bezañ onest e c'hoari, mont eeun ouzh an dud, bezañ eeun a bep hent, bezañ eeun e pep hent, na vezañ koad-tro ebet en an-unan, na vezañ koad a-dreuz ebet en an-unan, bezañ diwidre, bezañ ront a galon, bezañ frank ha ront, bezañ un den frank ha libr, na vezañ netra gamm en e gordenn, na vezañ gwe ebet (tro ebet) en e gordenn, mont gant ar wironez plaen ha netra ken, mont gant an eeun, mont eeun ganti, na vezañ a veskelloù gant an-unan, na glask kuzhat ar pod, bezañ didro, na glask kuzhat peseurt mennozh a zo en e spered, bezañ didroidell, bezañ displeg, na vezañ gwidre ebet en an-unan, mont dezhi hep kuzh seurt ebet, bezañ ur paotr diouzhtu eus an-unan, bezañ ur paotr raktal eus an-unan.

3. kartenn b. [*liester kartennoù*] ; *Telefonkarte*, kartenn-bellgomz b. ; *Mitgliedskarte*, kartenn-ezel b. ; *eine Ansichtskarte*, ur gartenn-bost b.

4. bilhed g., bilhetenn b., tiked g. [*liester tikiji*], tikedenn b., plas g. ; *eine Karte (eine Fahrkarte) lösen*, prenañ ur bilhed (un tiked) ; *eine (Fahr)karte vorzeigen*, diskouez ur bilhed (un tiked) ; *ich habe schon unsere Karten für das Konzert gekauft*, plasoù am eus prenet dija evit an abadenn sonerezh.

5. roll-meuzioù g., kartenn-bred b. [*liester kartennoù-pred*] ; *wir essen nach der Karte*, dibab a reomp ar meuzoù diwar ar gartenn ; *Essen nach der Karte*, pred diwar ar gartenn g.

6. [*liester kartennoù*] ; kartenn hent b., kartenn hentoù b., kartenn-oabl b. ; *nautische Karte*, kartenn vor b., kartenn verdeiñ b. ; *eine Karte der Umgebung von Berlin*, kartenn trowardroioù Berlin g. ; *er versuchte, die Kreuzung auf der Karte zu finden*, klask a rae lec'hiañ ar c'hroashent war ar gartenn ; *die Karte der Bretagne*, kartenn Breizh b. ; *eine Karte der Bretagne*, ur gartenn eus Breizh b., ur gartenn a Vreizh b. ; *eine Deutschland-Karte*, ur gartenn eus Bro-Alamagn b., ur gartenn a Vro-Alamagn b. ; *eine Karte erstellen*, *eine Karte ausarbeiten*, *eine Karte anfertigen*, *eine Karte zeichnen*, sevel ur gartenn.

7. [sport] [*liester kartennoù*] ; *gelbe Karte*, kartenn velen g. [*liester kartennoù melen*] ; *rote Karte*, kartenn ruz b. [*liester kartennoù ruz*].

8. fichenn b., kartoñsenn b.

Kartei b. (-,-en) : fichennaoueg b. ; *in einer Kartei erfassen*, fichennaouiñ.

Karteiblatt g. (-s,-blätter) : fichenn b., kartoñsenn b.

Karteiführer g. (-s,-) : fichennaouer g.

Karteiführerin b. (-,-nen) : fichennaouerez b.

Karteikarte b. (-,-n) : fichenn b., kartoñsenn b. ; *Karteikarte mit Reiter*, fichenn gant un ivinell b.

Karteikasten g. (-s,-kästen) : fichennaoueg b., kombod fichennoù g.

Karteileiche b. (-,-n) : 1. fichenn diamzeret b., fichenn didalvez b., fichenn didalvoud b. ; 2. [dre skeud., den] ezel tasmant g., ezel distrivant g., ezel dioberiant g.

Kartell n. (-s,-e) : kartell g., emglevad g., strollad gwask g., stroll pouezañ g.

Kartellamt n. (-s,-ämter) : ofis ar c'hartelloù g.

Kartellbildung b. (-) : kartelladur g., kartellañ g.

kartellieren V.k.e. (hat kartelliert) : kartellañ.

Kartellierung b. (-,-en) : kartelladur g., kartellañ g.

Kartellgesetz n. (-s,-e) : lezenn a-zivout ar c'hartelloù b.

Kartenaufnahme b. (-,-n) : sevel kartennoù g.

Kartenautomat g. (-en,-en) : bilhedaouer emgrefe g.

Kartenbesitzer g. (-s,-) : 1. dalc'her ur gartenn-vank g. ; 2. dalc'her ur gartenn-gred g. ; 3. dalc'her ur gartenn bellgomz g.

Kartenbrief g. (-s,-e) : [post] kartenn-lizher b., kartenn-bost hep skeudenn b.

Karten-, Brief- und Heiligenbildmaler g. (-s,-) : imajer g.

Kartengeben n. (-s) : [kartoù] dorn g. ; *Fehler beim Kartengeben*, freuz-dorn g. [*liester freuzoù-dorn*].

Kartengeschäft n. (-s,-e) : stal kartennoù b.

Kartenhaus n. (-es,-häuser) : 1. ti kartoù g., kastell kartoù g. ; 2. [dre skeud.] maner paper g. ; *seine Pläne stürzten ein wie ein Kartenhaus*, e raktresoù a gouezhas en o foull evel ur maner paper, e zezev a yeas da neuz.

Kartenhersteller g. (-s,-) : 1. [kartennoù] saver kartennoù g. ; 2. [kartoù c'hoari ha kartennoù-post] kartaouer g.

Kartenherstellung b. (-,-en) : 1. [kartennoù] sevel kartennoù g. ; 2. [kartoù c'hoari ha kartennoù-post] kartaouerezh g.

Kartenkönig g. (-s,-e) : [kartoù] roue g. [*liester rouizien*].

Kartenkönigin b. (-,-nen) : [kartoù] damez b.

Kartenkunde b. (-) : kartennouriezh b., kartografiezh b.

Kartenkunststück n. (-s,-e) : c'hoari-ouesk gant kartoù g., c'hoari-oueskter gant kartoù g., c'hoari sigotañ gant kartoù g.

Kartenlegen n. (-s) : 1. kartomañs b., divinouriezh-dre-gartoù b., lennerezh-kartoù g. ; 2. [c'hoari kartoù] taolig pasianted g., tro vat b.

Kartenleger g. (-s,-) : kartomañser g., lenner-planedennoù g., lenner-kartoù g., divinour-dre-gartoù g.

Kartenlegerin b. (-,-nen) : kartomañserez b., lennerez-planedennoù b., lennerez-kartoù b., divinourez-dre-gartoù b.

Kartennmesser g. (-s,-) : krommennventer g., kurvimetr g.

Kartennmischen n. (-s) : mell g.

Kartenorganisation b. (-,-en) : aozadur kartennoù-kred g.

Kartennpapier n. (-s) : paper bristol g., kartoñs tanav g., karton tanav g.

Kartensammlung b. (-,-en) : kartennaoueg b.

Kartenspiel n. (-s,-e) : 1. taol kartoù g., taolig kartoù g., partiad kartoù b., tro c'hartoù b. ; 2. c'hoari gartoù g., pakad kartoù g., jeu gartoù b., stek g. ; *ein Kartenspiel*, ur re gartoù g., ur c'hartoù g., ur c'hoari gartoù g., ur pakad kartoù g., ur jeu gartoù b.

Kartenspieler g. (-s,-) : c'hoarier kartoù g.

Kartenstock g. (-s,-s) : pigos g., pod g., bern g. ; *eine Karte vom Stock aufnehmen, eine Karte vom Stock ziehen*, mont d'ar pigos, pigosat, kemer ur gartenn er pod, pipat.

Kartentasche b. (-,-n) : 1. [karr-tan] lak-pep-tra g. ; 2. doug-kartennoù g.

Kartentelefon n. (-s,-e) : pellgomzer dre gartenn g., publifon® g.

Kartenverkauf g. (-s) : [arvestoù, gouelioù, sport] bilhederezh g.

Kartenverkäufer g. (-s,-) : [arvestoù, gouelioù, sport] bilhedour g.

Kartenverkaufsstelle b. (-,-n) : [arvestoù, gouelioù, sport] bilhederezh b.

Kartenvorverkauf g. (-s,-verkäufe) : [arvestoù, gouelioù, sport] rakpren bilhedoù g., rakprenadur tikedoù g.

Kartenwerk n. (-s,-e) : atlas g., kartennaoueg b.

Kartenzeichnen n. (-s) : sevel kartennoù g., kartennouriezh b.

Kartenzeichner g. (-s,-) : kartennour g.

Kartesianer g. (-s,-) : karteziar g.

kartesiansch ag. : 1. karteziar, karteziat ; *Kreis des kartesianischen Beweises*, kelc'h poell karteziar g. ; 2. [mat] kartezel ; 3. [fizik] *kartesianscher Tanzteufel*, splujeran g. [liester splujeranou].

Kartesianismus g. (-) : kartezianegezh b.

kartesisch ag. : kartezel ; *kartesisches Koordinatensystem*, reizhiad daveennoù kartezel b. ; *kartesische Form einer komplexen Zahl*, rezh kartezel an niver kemplezh g. ; [fizik] *kartesischer Taucher*, splujeran g. [liester splujeranou].

Karthager g. (-s,-) : Kartadad g. [liester Kartadaiz].

karthagisch ag. : kartadat, ... Kartada.

Karthago n. (-s) : [istor] Kartada b., Kartago b.

Karting n. (-s) : [sport] karting g.

Kärnten n. (-s) : [Aostria] Karintia b.

Kartoffel b. (-,-n) : 1. [louza.] aval-douar g., patatezenn b., patoenn b. ; *Kartoffeln*, avaloù-douar g., patatez str., pato str., P. bemberñ ls., gonaster str., gornozed ls., tosoù ls., [yezh ar vugale] karaloù ls. ; *Süßkartoffeln*, patatez dous str. ; *Kartoffeln anbauen, Kartoffeln anpflanzen, Kartoffeln pflanzen, Kartoffeln setzen*, plantañ avaloù-douar, lakaat avaloù-douar, hadañ avaloù-douar, lakaat douaroù dindan avaloù-douar ; *Saatkartoffeln*, had avaloù-douar str., had patatez str., patatez-had str. ; *Saatkartoffeln schneiden*, rannañ patatez da hadañ ; *neue Kartoffeln*, patatez nevez ls., avaloù-douar nevez ls. ; *Kartoffeln ernten*, eostiñ avaloù-douar ; *Kartoffeln ausmachen*, tennañ avaloù-douar, dizouarañ avaloù-douar ; *Kartoffeln beim Ausmachen beschädigen, Kartoffeln beim Ausmachen anschlagen*, darnañ patatez, darnañ avaloù-douar ; *angeschlagene Kartoffeln, beschädigte Kartoffeln*, patatez darnet str. ; *gekeimte Kartoffeln*, avaloù-douar bountet ls., avaloù-douar bagudet ls. ; *Kartoffeln entkeimen*, divagudiñ avaloù-douar, digellidañ avaloù-douar, divountañ patatez ; *die*

Kartoffeln haben schon gekeimt, bagudet eo an avaloù-douar ; *wässrige Kartoffeln*, avaloù-douar gouzouret ls. ; *klein gebliebene Kartoffeln*, dec'hwitez str., klogor str., [dre fent] bisiganigoù ls. ; *weiße Kartoffeln*, patatez dous str. ; *die Kartoffeln werden grün, wenn sie nicht vollständig von Boden bedeckt sind und so den Sonnen- und Mondstrahlen ausgesetzt werden*, an heol hag al loar a c'hlasvez ar patatez pa ziskouezont o fri er-maez eus an douar, diwar levezon an heol hag al loar e c'hlaez an avaloù-douar pa ziskouezont o fri er-maez eus an douar ; *die Kartoffeln werden grün, wenn sie den Mondstrahlen ausgesetzt werden*, sklêrijenn al loar a laka an avaloù-douar da loariañ, pa bar al loar war an avaloù-douar e c'hlaezont ; *grün gewordene Kartoffeln*, avaloù-douar loariet ls. ; *Kartoffeln anhäufeln, damit sie den Mondstrahlen nicht ausgesetzt werden und dadurch grün werden*, douarañ patatez, kuit d'al loar da c'hlasveziñ anezho - arc'henañ avaloù-douar, kuit d'al loar d'o glasveziñ - sevel douar ouzh an avaloù-douar, kuit d'al loar d'o glasveziñ ; *Kartoffeln, die bei der Ernte übersehen wurden und im nächsten Jahr aufkeimen*, avaloù renavi ls. ; 2. [kegin.] *Kartoffeln tournieren*, turgnañ avaloù-douar ; *gebratene Kartoffeln*, avaloù-douar fritet ls. ; *Kartoffeln in glühender Asche backen*, lakaat avaloù-douar da boazhañ e-mesk ar regez, lakaat avaloù-douar da boazhañ er broud ; *Pellkartoffeln, Kartoffeln in der Schale*, avaloù-douar plusk hag all ls., avaloù-douar plusk ha tout ls., avaloù-douar plusk ha rusk ls., avaloù-douar dre o flusk ls., avaloù-douar peilhaft ha tout ls., patatez kroc'hen-digroc'hen str., patatez pluskoù ha tout str., patatez peilh ha tout str., avaloù-douar en o c'hroc'hen ls., patatez plusk ha rusk str., patatez en o flusk str. ; *Kartoffeln auf Kronprinzessinart, Kartoffeln auf Thronfolgerart*, avaloù-douar daofinez ls. ; *wenn Kartoffeln zu lange kochen, fallen sie auseinander*, ar patatez a chom re bell da boazhañ a vez diamzeret (a vez dispennet, ne chomont ket en o fezh, a ya e mignoc'henn) ; *die Kartoffeln haften unten im Topf an, die Kartoffeln hängen unten im Topf an*, dantañ a ra ar patatez, karet eo an avaloù-douar ; *die Kartoffeln sind arg angebrannt*, paredet eo ar patatez ; *wir bekamen jeden Tag immer abwechselnd mal Haferbrei mal Kartoffeln*, yod kerc'h bep daou zevezh a veze, war eil gant patatez ; *diese Kartoffeln sind mehlig*, bleudek eo ar patatez-mañ ; *diese Kartoffeln sind nicht mehlig, diese Kartoffeln sind klumpig*, avuek eo ar patatez-mañ ; *Kartoffeln ungeschält kochen*, poazhañ avaloù-douar plusk hag all, poazhañ patatez kroc'hen-digroc'hen, poazhañ patatez pluskoù ha tout, poazhañ avaloù-douar en o c'hroc'hen, poazhañ patatez plusk ha rusk, poazhañ patatez en o flusk ; 3. [kr-l] *die dümmsten Bauern haben die dicksten Kartoffeln*, fallañ tud ... muiañ chañs, n'eo ket ar re finañ o devez ar muiañ chañs ; *jetzt stehen die Kartoffeln auf dem Tisch, jetzt werden sie auch gegessen*, ar bugel graet, n'eus mui nemet magañ anezhañ - arabat labourat evel ur yar dilost - ret eo kas an erv da benn - pa vez ar c'hazh da foetañ, e foetañ diouzhtu eo ar gwellañ - p'en devez un den ur c'hazh da foetañ, koulz eo e foetañ diouzhtu - arabat chom a-sav hanter hent - arabat lezel an arar e-kreiz an erv - ul labour boulc'h 'zo da gas da benn - tost ne dap ket, berr ne skoulm ket - to pa ri ti, pa ri ti to.

Kartoffelaue n. (-s,-n) : poulz avaloù-douar str., poulzenn aval-douar b., lagadenn b., lagad g., bount g., kellig avaloù-douar str., kelligenn avaloù-douar b., bagud str., bagudenn b., [liester bagudennoù] ; *die Kartoffelaugen entfernen*, divagudiñ avaloù-douar, digellidañ avaloù-douar, divountañ patatez.

Kartoffelausmachen n. (-s) : tennadeg avaloù-douar b., tennadeg patatez b., tennerezh patatez g.

Kartoffelblatt n. (-s,-blätter) : delienn avaloù-douar b. [liester delioù avaloù-douar, deliennoù avaloù-douar], korz avaloù-

douar str., kloer avaloù-douar str., kalavr avaloù-douar g., drev avaloù-douar str., kaol avaloù-douar str., strev patatez str., strew patatez str., struj patatez str., kolo avaloù-douar str., plouz avaloù-douar str. ; *Kartoffelblätter pflücken*, raflañ.

Kartoffelbrei g. (-s,-e) : [kegin.] flastrenn avaloù-douar b., yod patatez g., yodenn avaloù-douar b., yod avaloù-douar g., patatez silet str.

Kartoffelchips ls. : [kegin.] chips str.

Kartoffelernte b. (-,-n) : tennadeg avaloù-douar b., tennadeg patatez b., tennerezh patatez g., tennañ patatez g. ; *ein Arbeitstag in (bei) der Kartoffelernte*, un devezh tennañ patatez g.

Kartoffelgratin n. (-s,-s) : [kegin.] kreienad avaloù-douar g., kreien avaloù-douar g. ; *Kartoffelgratin mit Knoblauch und crème fraîche*, kreienad daofinat g.

Kartoffelhacke b. (-,-n) : bac'h b./g., krog patatez g. [*liester* krogoù patatez, kregieier patatez, kreier patatez], krog avaloù-douar g. [*liester* krogoù avaloù-douar, kregieier avaloù-douar, kreier avaloù-douar].

Kartoffelkäfer g. (-s,-) : [loen.] koloreg g., dorifor g. [*liester* dorifored], c'hwil-avaloù-douar g., P. c'hwil-patatez g.

Kartoffelkäufer g. (-s,-) : chaoker patatez g.

Kartoffelkloß g. (-es,-klöße) : [kegin.] bouletennig avaloù-douar flastret b., boulig avaloù-douar flastret b.

Kartoffelkraut n. (-s,-kräuter) : [louza.] korz avaloù-douar str., kloer avaloù-douar str., kaol avaloù-douar str., kalavr avaloù-douar g., drev avaloù-douar str., strev patatez str., strew patatez str., struj patatez str., kolo avaloù-douar str., plouz avaloù-douar str. ; *Kartoffelkraut pflücken*, raflañ ; *Kartoffelkraut mit einem Pestizid bespritzen*, diastuziñ avaloù-douar, louzaouiñ avaloù-douar ; *Entfernung des Kartoffelkrautes mit Herbiziden (mit einem Abbreunmittel)*, digorzerezh kimiek gant un digorzer g., digorzañ kimiek gant un digorzer g. ; *das Kartoffelkraut abschlegeln*, digorzañ an avaloù-douar gant ur mekanik ; *das Abschlegeln des Kartoffelkrauts*, an digorzerezh ijinel g., an digorzañ ijinel g. ; *abgeschlegeltes Kartoffelkraut*, digorzadur g.

Kartoffelkrokette b. (-,-n) : kokedenn avaloù-douar b.

Kartoffelmehl n. (-s) : [kegin.] bleud patatez g., fekul avaloù-douar g.

Kartoffelnase b. (-,-n) : P. fri korloko g., fri patatez g., dorn brae g., pezh fri g.

Kartoffelpresse b. (-,-n) : [kegin.] frikerez b. [*liester* frikerezioù].

Kartoffelpuffer g. (-s,-) : [kegin.] krampouezh bleud patatez str., takez str.

Kartoffelpüree n. (-s,-s) : [kegin.] flastrenn avaloù-douar b., yod patatez g., yodenn avaloù-douar b., yod avaloù-douar g., patatez silet str.

Kartoffelroder g. (-s,-) : tennerez avaloù-douar b.

Kartoffelsaat b. (-) : had avaloù-douar str.

Kartoffelsack g. [tra] (-s,-säcke) : sac'h evit ar patatez g., sac'h patatez g., sac'h jut g., P. sac'h rouz g., sac'h lien rous g.

Kartoffelsalat g. (-s,-e) : [kegin.] saladenn avaloù-douar b.

Kartoffelschale b. (-,-n) : plusk avaloù-douar str., kroc'henn avaloù-douar g.

Kartoffelschalen n. (-s) : raskañ patatez g.

Kartoffelschäldienst g. (-es) : raskadeg patatez b. ; *er wurde zum Kartoffelschäldienst verdonnert*, bountet e voe ar raskañ patatez gantañ ; *Kartoffelschäldienst haben*, rankout raskañ patatez.

Kartoffelschorf g. (-s) : gal an avaloù-douar g.

Kartoffelspalte b. (-,-n) : [kegin.] *gebratene Kartoffelspalten*, avaloù-douar poazh-disec'h ls., avaloù-douar giz Breizh ls., avaloù-douar mod Breizh ls.

Kartoffelstampf g. (-s) : [kegin.] flastrenn avaloù-douar b., yod patatez g., yodenn avaloù-douar b., patatez silet str.

Kartoffelstampfer g. (-s,-) : [kegin.] frikerez b. [*liester* frikerezioù].

Kartoffelstock g. (-s,-stöcke) : [Bro-Suis] flastrenn avaloù-douar b., yod patatez g., yodenn avaloù-douar b., patatez silet str.

Kartoffeltraube b. (-,-n) : [louza.] blokad avaloù-douar g.

Kartoffelvollerntemaschine b. (-,-n) : tennerez avaloù-douar b.

Kartograf g. (-en,-en) / **Kartograph** g. (-en,-en) : kartennour g., kartografour g., saver kartennoù g.

Kartografin b. (-,-nen) / **Kartographin** b. (-,-en) : kartennourez b., kartografourez b., saverez kartennoù b.

Kartografie b. (-) / **Kartographie** b. (-) : kartennouriezh b., kartografiezh b., sevel kartennoù g., kartenniñ g. ; *Institut für Kartografie*, ensavadur kartennouriezh g.

kartografierenV.k.e. (hat kartografiert) / **kartographieren**V.k.e. (hat kartographiert) : kartenniñ, sevel kartennoù.

kartografisch ag. / **kartographisch** ag. : ... kartennouriezh, kartografek, kartennel, ... kartenniñ ; *kartografisches Amt*, servij kartenniñ g.

Kartomantie b. (-) : kartomañs b., divinouriezh-dre-gartoù b., lennerezh-kartoù g.

Karton g. (-s,-sl-e) : paper-kaot g., kartoñs g., karton g. ; *Herstellung von Kartons*, kartoñserezh g., kartonerezh g. ; *Artikel aus Kartons auspacken*, digartonañ traezoù, digartoñsañ traezoù.

Kartonage b. (-,-n) : **1.** pakadur kartoñs g. ; **2.** [levr] keinadenn ha goloenn gartoñs, keinadenn ha goloenn garton, koubladur kartoñs g., koubladur karton g., keinadur ha goloadur karton, keinadur ha goloadur kartoñs ; *Herstellung von Kartonagen*, kartoñserezh g., kartonerezh g.

Kartonagenfabrik b. (-,-en) : kartonerezh b., kartoñserezh g.

Kartonagenhersteller g. (-s,-) : kartoner g., kartoñser g.

Kartonameise b. (-,-n) : [loen.] merien kezeg str. ; *glänzendschwarze Kartonameise*, merien du str.

kartonartig ag. : kartonek, kartoñsek.

Kartoneinband g. (-s,-bände) : levr keinet ha goloet gant kartoñs g., levr keinet ha goloet gant karton g., keinadenn ha goloenn gartoñs, keinadenn ha goloenn garton, koubladur kartoñs g., koubladur karton g., keinadur ha goloadur karton, keinadur ha goloadur kartoñs.

Kartonfabrik b. (-,-en) : kartoñserezh b., kartonerezh b.

Kartonhersteller g. (-s,-) : kartoner g., kartoñser g.

kartonieren V.k.e. (hat kartoniert) : kartoñsañ, kartonañ.

Kartonieren n. (-s) : kartoñserezh g., kartonerezh g., kartoñsañ g., kartonañ g., kartoñsador g., kartonadur g.

kartoniert ag. : kartoñset, kartonet.

Kartonierung b. (-) : kartoñserezh g., kartonerezh g., kartoñsañ g., kartonañ g., kartoñsador g., kartonadur g.

Kartotheke b. (-,-en) : **1.** kartennaoueg b. ; **2.** fichennaoueg b., renkell b.

Kartsport g. (-s) : [sport] karting g.

Kartular n. (-s,-e) : diellaoueg b., levr dielloù g.

Kartusche b. (-,-n) : **1.** [tisav., arz] skoedenn b., stern g. ; **2.** [lu] tenn g., kartouchenn b. ; **3.** [burev, liv] kartouchenn b., karitell-liv b. ; **4.** [tekn.] stoubenn b. ; *Filterkartusche*, stoubenn silañ b., kartouchenn sil b., kartouchenn silañ b., karitell sil b., karitell silañ b.

Karubenbaum g. (-s,-bäume) : [Bro-Aostria] [louza.] gwez karoubes str., karoubezenn b.

Karunkel b. (-,-n) : [korf.] tagos g. ; *Karunkeln aufweisend*, tagosek.

Karussell n. (-s,-s/-e) : 1. karikellerezh g. ; 2. kazeg-vezevenn b., kezeg-koad ls., kezeg-mezevenn ls., roñseed-koad ls., maneñ g. ; *Karussell fahren, mit dem Karussell fahren*, ober un droiad war ar gazeg-vezevenn, ober un droiad gant ar gazeg-vezevenn, ober un droiad war ar maneñ, mont war ar c'hezeg-koad.

Karussellorgel b. (-,-n) : [sonerezh] limoner g. [*liester* limonerioù], ograou limoner g. [*liester* ograouioù limoner / ograouier limoner].

Karwoche b. (-,-n) : *die Karwoche*, Sizhun ar Binijenn b. (Gregor), ar Sizhun Vras b., ar Sizhun-Veur b., ar Sizhun Santel b., Sizhun ar Basion b., Sizhun Fask b. ; *in der Karwoche werden in den Kirchen die Kreuze verhüllt*, e-pad ar Sizhun Vras e vez mouchet ar c'hroazioù en ilizoù.

Karyatide b. (-,-n) : [istor, tisav.] delwenn-harpañ b., kariatidenn b. [*liester* kariatidennoù].

Karyokinese b. (-) : [bev.] kariokinez b., mitoz g., rannadur ar graoñell g.

Karyopse b. (-,-n) : [louza., bev.] kariops g.

Karyotyp g. (-s,-en) : [bev.] kariotip g., genrizh g.

Karyotypformel b. (-,-n) : [bev.] delun kromozomek g.

karyotypisch ag. : [bev.] ... ar c'hariotip, ...ar genrizh.

Karzer g. (-s,-) : bac'h b., toull-bac'h strizh g., karc'har g., toull g.

karzinogen ag. : [mezeg.] kankreiat, kañserigenek, kañserogenek, karkinogenek.

Karzinologe g. (-n,-n) : [mezeg.] karkinologour g.

Karzinologie b. (-) : [mezeg.] karkinologiezh b.

Karzinologin b. (-,-nen) : [mezeg.] karkinologourez b.

karzinologisch ag. : [mezeg.] karkinologek.

Karzinom n. (-s,-e) : [mezeg.] karkinom g., krign-bev g., kañser g., malitouch g./b. ; *invasives Karzinom*, karkinom emledus g., karkinom ensiladek g.

karzinomatös ag. : [mezeg.] kankrel, kankrek.

Kasack g. (-s,-s) : [dilhad.] kazakenn b., rokedenn b.

Kasatschok g. (-s,-s) : [dañs] kozakenn b.

Kasba b. (-s,-s/Kasbi) / **Kasbah** b. (-s,-s) : kazba g.

Kaschemme b. (-,-n) : kaborell b., toull born g., tavarn luch b., tavarn vorn b. ; *üble Kaschemme*, griped g., toull-laeron g., toull al laeron g. / stoker g. (Gregor), troc'h-yalc'h g., trap g.

Kaschemmenwirt g. (-s,-e) : tarz'heller g.

Käscher g. (-s,-) : bazh-roued b., avanell b., avenell b., roñvaled b., salabardenn b., poule g., tenell b.

kaschieren V.k.e. (hat kaschiert) : kuzhat, goleiñ, koach, skoachañ, gronnañ, gwiskañ ; *die eigene Faulheit kaschieren*, digareziñ e leziregezh, digareziñ e ziegi.

Kaschmir¹ n. (-s) : Kachmir b., Bro-Gachmir b.

Kaschmir² g. (-s,-e) : [gwiad.] kachmir g.

Kaschmirschal g. (-s,-s/-e) : kachmirenn b.

Kaschmirwolle n. (-s) : kachmir g., gloan kachmir g.

Käschmünze b. (-,-n) : [moneiz] sapek g. [*liester* sapekoù].

Kaschubaum b. (-,-bäume) : [louza.] gwez-kajou str., kraoñenn-gajou b.

Käse g. (-s,-) : 1. [kegin.] keuz g., fourmaj g., formaj g., fourmaj-laezh g., formaj-laezh g., fouloudeg g., [dre fent] amanenn brein g., P. bourgeu g. ; *Schweizer Käse*, fourmaj Emmental g., keuz Emmental g. ; *Löcher im Schweizer Käse*, klogor an emmental str., lagadoù an emmental ls., daoulagad an emmental ls. ; *Magerkäse*, *Magermilchkäse*, *fettarmer Käse*, keuz treut g. ; *der Käse ist durch*, darev eo ar c'heuz-mañ ; *Käse zubereiten*, *Käse herstellen*, ober keuz ; *Kräuterkäse*, keuz louzeier g. ; *Weichkäse*, keuz gwak g., keuz blot g., keuz toaz blot g. ; *Hartkäse*, *gepresster Käse*, keuz toaz gwasket g. ; *Ziegenkäse*, keuz gavr g., keuz laezh gavr

g. ; *Kuhkäse*, keuz buoc'h g., keuz laezh buoc'h g. ; *geriebener Käse*, keuz rasklet g. ; *Käse reiben*, rasklañ keuz ; *Käse offen kaufen*, *Käse am Stück kaufen*, prenañ keuz diouzh an troc'h ; *Käse reifen lassen*, dareviñ keuz ; [La Fontaine] *Herr Rabe, auf dem Baume hockt, im Schnabel einen Käse*, an itron vran, war he gwezhenn kludet, a zalc'he 'n he beg fourmaj gwenn ; 2. [dre skeud.] borod g., arabad g., pifoù ls., bourouell g., rambre g., diotajoù ls., dibennajoù ls., sorc'hennoù dibenn ls., kaozioù ls., frazennoù ls., krakoù ls., kaozioù toull ls., siklezoù ls., kaotigelloù ls., kaozioù goull ls., kontoù pikous ls., paribollennoù ls., tarielloù ls., storlok g., strak g., rimadellerezh g., rimadelloù ls., rimostelloù ls., drocherezh g. ; 3. P. *er ist ein Dreikäsehoch*, ken uhel eo hag ur bouteg, ur blogorn (ur sioc'han, ur marmouz bihan, ur babouz, un torgos bihan, un traoùilh, ur skribiton, ur skoanard, ur gwidoroc'h a baotr, ur gwidoroc'hig a baotr, ur skrilh, un tamm mous flaer, ur boustouv, ur c'hwiltouz, ur c'hwitouz, ur bitouz, ur bidorc'hig, ur minoc'h, ur preñvig, ur preñv-douar) a zo anezhañ, ur blogorn a baotr eo, un tamm fri lous eo nemetken, n'eo nemet un tamm kozh mic'hieg (ur fri-karn).

Käseauflauf g. (-s,-läufe) : [kegin.] souflez gant keuz b.

Käsebereitung b. (-,-en) : [kimiezh] goadur al laezh g., kaouelidigezh al laezh b.

Käseblatt n. (-s,-blätter) : [kelaouenn] P. tamm torch g., P. tamm torch-revr g., journal g. [*liester* journalioù], ur paper g.

Käse Brett n. (-s,-er) : plad koad evit ar c'heuz g.

Käse Brot n. (-s,-e) : [kegin.] tamm bara keuz g., tamm bara fourmaj-laezh g.

Käsebruch g. (-s) : bouetad g., laezh kaoulet g., kaouled str.

Käsefabrik b. (-,-en) : keuzerezh b., fourmajerezh b.

Käsefabrikant g. (-en,-en) : keuzer g., fourmajer g.

Käsefladen g. (-s,-) : [kegin.] flanezenn b.

Käsefondue n. (-s,-s) / b. (-,-s) : [kegin.] teuzadell giz Savoia b.

Käsegebäck n. (-s,-e) : [kegin.] gwispid keuz str.

Käsegeschäft n. (-s,-e) : keuzerezh b., fourmajerezh b. ; *Milch und Käsegeschäft*, diennerezh b., koavenererezh b.

Käseglöcke b. (-,-n) : kloc'henn ar bladad keuz b.

käsehaltig ag. : [kimiezh] kazein ennañ.

Käsehändler g. (-s,-) : keuzer g., formajer g. ; *Milch- und Käsehändler*, diennner g., koavener g.

Käsehersteller g. (-s,-) : keuzer g., formajer g.

Kasein n. (-s) : [kimiezh] kazein g.

Käseindustrie b. (-) : keuzerezh g., fourmajerezh g.

Käsekohl g. (-s,-e) : kaol-fleur str., kaol-bouedek str., kaol-bleuñv str., kaol-brignennek str., brikoli str.

Käsekuchen g. (-s,-) : [kegin.] gwastell geuz b., gwastell fourmaj gwenn b.

Kasel b. (-,-n) : [relij.] kazul b. ; *Anfertigung von Kaseln*, kazulerezh g.

Käselai b. (-s,-e) : krennenn geuz b., rod keuz b. ; *einen Käselai mit einem Sticheisen sondieren*, fleütiñ ur greunenn geuz, fleütiñ ur rod keuz.

Kaselmacher g. (-s,-) : kazuler g.

Käse made b. (-,-n) : [loen.] preñv keuz g., preñv formaj-laezh g.

Käse mager g. (-s) : tro g., kaoul str., goedenn b., keul g. ; *Käse mager einsetzen*, goedennañ al laezh ; *mit Käse mager behandelte Milch*, laezh goedennek g.

Kasematte b. (-,-n) : [lu] danzouarenn b., dindanzouarenn b., kav-kreñv g.

Käse milbe b. (-,-n) : [loen.] preñv keuz g., preñv formaj-laezh g.

käsen V.gw. (hat gekäst) : fardañ keuz, fardañ fourmaj-laezh.

V.gw. (hat gekäst / ist gekäst) : keuzennañ ; *die Milch käst*, emañ al laezh o keuzennañ.

Käseomelett n. (-s, -e/-s) : [kegin.] alumenn gant keuz b.

Käsepappel [louza.] b. (-, -n) : *kleine Käsepappel*, kaol-malv str. ; *große Käsepappel*, malv-gallek str., malv bras str.

Käseplatte b. (-, -n) : pladad keuz g. ; *gemischte Käseplatte*, pladad keuz a bep seurt g.

Käserei b. (-, -en) : 1. [stal] keuzerezh b., fourmajerezh b. ; 2. [micher] keuzerezh g., fourmajerezh g.

Käseriefung g. (-) : darevidigezh ar c'heuz b.

Kaserne b. (-, -n) : [lu] kazarn g./b., soudarddi g. ; *eine volle Kaserne*, ur gazarnad b., ur c'hazarnad g.

Kasernenarrest g. (-es, -e) : [lu] dalc'h-kastiz er c'hazarn g. ; *jemanden unter Kasernenarrest stellen*, *jemandem Kasernenarrest aufbrummen*, *jemandem Kasernenarrest verpassen*, bountañ inchaj gant u.b., inchajiñ u.b., derc'hel u.b. en inchaj, delc'her u.b. er c'hazarn, rediañ u.b. da chom er c'hazarn ; *unter Kasernenarrest stehen*, bezañ inchajet, bezañ dalc'het er c'hazarn, bezañ rediet da chom er c'hazarn ; *jemandes Kasernenarrest beenden*, dizinchajiñ u.b.

Kasernenhof g. (-s, -höfe) : [lu] porzh ar c'hazarn g.

Kasernenhofgeist g. (-es) : serjanterezh g., korporalegezh b.

Kasernenmeister g. (-s, -) / **Kasernenwart** g. (-s, -e) : kazarnar g.

kasernieren V.k.e. (hat kaserniert) : [lu] kazarnañ.

Kasernierung b. (-, -en) : kazarnadur g.

Käsesandwich n./g. (-/-s, -es/-e) : sandouich gant keuz g.

Käseschnitte b. (-, -n) : [kegin.] tamm bara keuz g., tamm bara fourmaj-laezh g.

Käsesorte b. (-, -n) : seurt keuz g. ; *diverse Käsesorten*, *verschiedene Käsesorten*, keuzioù a bep seurt ls.

Käsesoufflé n. (-s, -s) / **Käsesoufflee** n. (-s, -s) : [kegin.] soufflez gant keuz b.

Käsestoff g. (-s) : [kimiezh] kazein g.

Käseveredler g. (-s, -e) : fourmajer-darever g.

Käsewasser n. (-s) : dourlaezh g., laezh-glas g., laezh-bihan g., laezh-munut g., laezh-ribod g., laezh-kujen g., gwipad g., gwitod g., keuzien g. ; *das Käsewasser nach der Gerinnung der Milch zu Käse oder Quark absondern*, dilaviñ laezh.

käseweiß ag. : gwenn evel ur c'houlouenn-goar, gwenn evel un tamm koar, gwenn evel ur c'hoef, gwenn evel ul lien, gwenn evel ul lienenn, gwenn evel ul liñsel, drouklivet, morlivet, disliv, staenet, liv ar c'hoar warnañ.

Käsewirtschaft b. (-) : keuzerezh g., formajerezh g.

käsig ag. : 1. keuzheñvel, keuzennek, keuzennel ; *die Milch wird käsig*, emañ al laezh o kaouledañ (o pouloudañ) ; 2. [dre skeud.] gwenn evel ur c'houlouenn-goar, gwenn evel ur c'hoef, gwenn evel un tamm koar, gwenn evel ul lien, gwenn evel ul lienenn, gwenn evel ul liñsel, drouklivet, morlivet, disliv, staenet, liv ar c'hoar warnañ ; *eine käsige Gesichtsfarbe*, liv fall g., liv glas g., ul liv fall en e gerc'henn g., liv ar marv g., liv ar vered g., ul liv fall warnañ g., liv ar c'hleñved g., liv ar grampouezhenn g., dremm staenet b., dremm drouklivet b. ; 3. P. [rannyezh.] dichek, divergont, digoll, hardizh, her, balc'h, divezh, difoutre, diskramailh, difeson, disneuz, direvil, vil, treut, dibistig, dizereat, dizoare, re zieub e zoareoù, re libr e zoareoù, euver.

Kasino n. (-s, -s) : 1. kazino g., ti-c'hoari g., tablez g. ; 2. [lu] sal b., saloñs g., tinell b., bod g., oaled b., kelc'h g. ; 3. kafeteria g.

Kaskade b. (-, -n) : 1. lammfroud g., lamm-dour g., flokad g. ; *die Kaskade stürzt herab*, flokata a ra al lamm-dour, froudañ a ra al lamm-dour ; 2. [dre skeud.] steudad b., strobad g. ; 3. [film] gwallamm g., daroueskenn b., faragoell b.

Kaskadenschauer g. (-s, -) : [stered., fizik] feskenn gosmek b.

Kaskadenübertrag g. (-s, -überträge) : [stlenn.] astao! oglenek g.

Kaskadeur g. (-s, -e) : [film] darouesker g., faragoeller g., gwallammer g.

Kasko¹ g. (-s, -s) : [merdead.] krogenn sec'h b., klorenn sec'h b.

Kasko² b. (-, -s) / **Kaskoversicherung** b. (-, -en) : kretadur liesriskl g.

Kaspar g. : Gaspar g.

Kasper g. (-s, -) / **Kasperl** g. (-s, -/-n) / **Kasperle** g./n (-s, -) : meurlarjez g., farouell g., bourjin g., paotr fistoulik g., rampono g., jostram g., furlukin g., pichon g., oristal g., oristal a zen g., orin g., orin den g., orin a zen g., impopo g., [gwashaus] kraker g., konter krakoù g., ribardennar g., bourder g., baocher g., Yann vourdoù g.

Kaspertheater n. (-s, -) / **Kasperletheater** n. (-s, -) / **Kasperltheater** n. (-s, -) : teatr-margodennoù g.

kaspern V.k.e. (hat gekaspert) : kampinodiñ, genaouekaat, glabousañ a bep seurt diotajoù, batouilhat evel piged born, noualantiñ, garzenniñ, farouellañ, ober e zen gars, ober ar jirfoll, ober e jirfoll, jirfollañ, ober e jostram, ober e istrogell, ober e Yann, ober e Juluan, diotal, diotat, ober e rouz, tariellañ, louadiñ, ober gennoù (troioù kamm, bourdoù), c'hoari taolioù-bour, farsal, dibunañ bourdoù, reiñ melladoù, ribardennat, bourdal, ober baochoù, baochal, ober farsoù (farsadennoù, farsig-farsoù, fent), lakaat fent, distagañ fentigelloù, reiñ fent, fentigellañ, gogeal, furlukinat, ober furlukinerezh, gragailhat, ober e veurlarjez, ober e cholori, ober e farouell, ober ar bourjin, ober e rampono, ober e baotr fistoulik, chalvantiñ, c'hoari e loa, c'hoari al loa, kontañ flugez, kontañ flugezennoù, kontañ pifoù, kontañ lerbaj, kontañ kantikoù, dibunañ diotajoù, distilhañ garzaj, distilhañ garzennaj, pentañ lern, tennañ siklezonoù, glabousañ a bep seurt kaotigelloù, tennañ koñchoù born eus e gelorn, tennañ koñchennoù born eus e gelorn, dornañ kaozioù, dibunañ kaozioù, bezañ kaozioù treuflez gant an-unan, paribolennat, drailhañ paribolennnoù, bezañ ur chaoker-e-c'henoù (ur chaoker-e-spered) eus an-unan, bezañ ur chaoker kaozioù.

kaspisch ag. : ... Kaspia, kaspian ; *kaspisches Meer*, Mor Kaspia g., Mor Kaspian g.

Kaspisee g. (-s) : Mor Kaspia g., Mor Kaspian g.

Kassa b. (-, Kassen) : [Bro-Aostria] kef g. ; *per Kassa*, da baeañ diouzhtu (dre ma'z eer, war an tach).

Kassageschäft g. (-es, -e) : [arc'hant.] gwezhadenn war an tach b., gwezhadenn gant arc'hant a-benn b., gwezhadenn gant arc'hant dizolo b., gwezhadenn gant arc'hant diouzhtu b., gwezhadenn gant arc'hant kontet b.

Kassamarkt g. (-s, -märkte) : [arc'hant.] marc'had war an tach g., marc'had gant arc'hant a-benn g., marc'had gant arc'hant dizolo g., marc'had gant arc'hant diouzhtu g., marc'had gant arc'hant kontet g.

Kassandra b. : [mojenn.] Kasandra b., Aleksandra b.

Kassandaruf g. (-s, -e) : gouzav g., gouzavadenn b.

Kassation b. (-, -en) : [gwir] torridigezh b.

Kassationsbeschwerde b. (-, -n) : [gwir] amoug da derriñ barn g., amoug d'al lez-terriñ g., azglav terrin g., azgalvadenn derriñ b.

Kassationsgericht n. (-s, -e) : [gwir] lez-terriñ b., lez-varn terriñ b., lez-terriñ-barnoù b. ; *im Rechtsbereich des Kassationsgerichts*, e dalc'h al lez-varn terriñ ; *das gehört zum Rechtsbereich des Kassationsgerichts*, *das fällt in den Rechtsbereich des Kassationsgerichts*, e dalc'h al lez-varn terriñ emañ ar prosez-mañ.

Kassationsgesuch n. (-s, -e) : [gwir] amoug da derriñ barn g., amoug d'al lez-terriñ g., azglav terrin g., azgalvadenn derriñ b.

Kassationshof g. (-s,-höfe) : [gwir] lez-terriñ b., lez-varn terriñ b., lez-terriñ-barnoù b. ; *im Rechtsbereich des Kassationshofs*, e dalc'h al lez-varn terriñ ; *das gehört zum Rechtsbereich des Kassationshofs*, *das fällt in den Rechtsbereich des Kassationshofs*, e dalc'h al lez-varn terriñ emañ ar prosez-mañ.

Kassave b. (-,-n) : 1. [louza.] kasavez str. ; 2. [kaletez] krampouezh kasavez str.

Kasse b. (-,-n) : 1. kef g. ; *die Kasse führen*, ober war-dro (bezañ karget eus) ar c'hof, bezañ ar c'hof war e gont (en e garg), bezañ en emell (e karg) eus ar c'hof ; *Kasse machen*, ober ar c'hontoù, kontañ arc'hant ar c'hof ; *gemeinsame Kasse*, yalc'h voutin b., kengef g., kenyalc'h b., kef boutin g. ; ; *gemeinsame Kasse machen*, ober yalc'h voutin, ober boutin-boutin, kempouezañ an dispignoù etre an holl, rannañ an dispignoù, lakaat pep tra e boutin, bezañ pep tra kenetrezo, bezañ pep tra boutin etrezo, boutinaat, bezañ pep tra war zaouhanter etrezo, bevañ etrezo, lakaat boutin an arc'hant, lakaat an arc'hant e boutin, lakaat an arc'hant er boutin, boutinañ an dispignoù ; *getrennte Kasse führen*, paeañ pep hini d'e du ; *schwarze Kasse*, kef kuzh g., kef a-dreñv g., kef du g., yalc'h a-dreñv b., arc'hant kuzh g., arc'hant dre zindan g., assac'h g., yar gozh b. ; *Geldentnahme aus der eigenen Kasse*, sav-kont g., sav-kef g. ; *jemand hat Geld aus der Kasse geklaut*, krapig en deus kamm e vizied war arc'hant ar c'hof, krapig en deus touzet ur gelienenn er c'hof ; *die Kasse ist weg !* aet eo ar c'hof gant al laer ! ; 2. [gwerzh tikiji] bilhederezh b., kef g. ; 3. *P. Kasse machen*, ober berzh, ober reuz, mont e skrap b., bezañ hewerzh ken ez eo, mont er-maez, kavout fred diouzhtu b., kavout sav diouzhtu b., mont evel krampouezh gant an dud b., bezañ gwerzhet evel krampouezh ; *seine Kasse auffüllen*, dibladañ e yalc'h, rontaat e yalc'h, reutaat e yalc'h ; *gut bei Kasse sein*, bezañ en e aez, bezañ war ar bern, bevañ diwar ar bern, bezañ arc'hantet bravik, bezañ frank an arc'hant gant an-unan, bezañ frank an traoù gant an-unan, kaout millurioù ha millurioù, bezañ arc'hantek, kaout nouspet mil a arc'hant, bezañ plousaet mat e votoù, bezañ plouzet mat e votoù, bezañ aes e boriant, bezañ aes d'an-unan, kaout aez, bezañ uhel an dour gant an-unan, bezañ klok, kaout arc'hant gwalc'h e galon, kaout arc'hant leizh e walc'h, kaout arc'hant da ziouerñ, bezañ mat ar bed gant an-unan, bezañ reut e jeu, bezañ mat ar jeu gant an-unan, bezañ mat e jeu, bezañ mat an traoù gant an-unan, bezañ druz ar geustereñ gant an-unan, bezañ kreñv an traoù gant an-unan, bezañ brav-kenañ e stad, kaout aez a-walc'h, bezañ kreñv an arc'hant gant an-unan, bezañ kreñv e yalc'h, bezañ reut e yalc'h, bezañ bolzet e yalc'h, bezañ foenn er rastell gant an-unan, bezañ berrek, bezañ gouest, kaout madoù, bezañ kreñv e chouk, bezañ kreñv e gein, bezañ kreñv a gein, gouzout brav keinañ, bezañ mat da geinañ ; *knapp bei der Kasse sein*, bezañ treut (skañv, tanav, diskantet, diblusket, disec'het, skarzhet, skarz, diskant, goullo, plat, ridet, moan) e yalc'h, bezañ goullo-sec'h e yalc'h, bezañ berr gant an arc'hant, na vezañ frank an arc'hant gant an-unan, bezañ berr en arc'hant, bezañ berrek gant an-unan, bezañ berr an arc'hant gant an-unan, bezañ berr an arc'hant gant an-unan, bezañ just an arc'hant gant an-unan, bezañ berr war e gezeg, bezañ erru skañv e yalc'h, na vezañ e yalc'h eus ar re reutañ, na vezañ e yalc'h eus ar reutañ, bezañ deuet e yalc'h da bladañ, bezañ berr war e sparl, bezañ berr ar c'hrog gant an-unan, bezañ bas an traoù gant an-unan, bezañ staget berr, bezañ gwall verr ar voujedenn gant an-unan, bezañ skort an arc'hant gant an-unan, bezañ berr en e skeuliad, bezañ Fañch ar Berr gant an-unan, bezañ teusk an traoù gant an-unan, bezañ berrek gant an-unan, bezañ bihan pep tra gant an-unan, bezañ enkrezet gant an arc'hant, bezañ roustet, bezañ kras,

bezañ berrek an traoù gant an-unan, bezañ berr an traoù gant an-unan ; 3. [kenw.] *gegen Kasse*, gant ma vo paeet diouzhtu, da baeañ war al lec'h (war an taol, war an tach), da baeañ war ar peul, evit arc'hant a-benn, evit arc'hant dizolo, evit arc'hant diouzhtu, evit arc'hant kontet.

Kasselaner g. (-s,-) / **Kasseler**¹ g. (-s,-) : annezad Kassel g.

Kasseler² n. (-s,-) : [kegin.] kostezenn voc'h sall ha mogedet b.

Kassenabschluss g. (-es,-abschlüsse) : kont an enkef b., kont ar font kef b., stad kef b.

Kassenanweisung b. (-,-en) : [dispredet] bilhed bank g., madenn an Teñzor b.

Kassenarzt g. (-es,-ärzte) : mezeg kenouestlet g. ; *einen Kassenarzt aus seiner vertraglichen Bindung entlassen*, digenouestlañ ur mezeg.

Kassenausgang g. (-s,-ausgänge) : ezkef g., ezkefiadur g., ezkefiad g.

Kassenbeamte(r) ag.k. g. : kasedour g., kaseder g., kefier g., kefiour g., yalc'hour g.

Kassenbeleg g. (-s,-e) : tiked-kef g., skrid degemer g.

Kassenbericht g. (-s,-e) : roll pemdeziek an enkefiadurioù g., danevell bemdeziek an enkefiadurioù b., stad kef b.

Kassenbestand g. (-s,-bestände) : font kef g., enkef g., kefiad g., stad kef b.

Kassenbon g. (-s,-s) : tiked-kef g.

Kassenbote g. (-n,-n) : kefridier kefier g.

Kassenbrille b. (-,-n) : lunedoù paeet gant ar surentez sokial ls.

Kassendefizit n. (-s,-e) : divigad kef g.

Kasseneingang g. (-s,-eingänge) / **Kasseneinnahme** b. (-,-n) : enkef g., enkefiadur g., enkefiad g., stad kef b.

Kasseneinnehmer g. (-s,-) : enkefier g., resever g.

Kassenerfolg g. (-s,-e) : 1. film a ra berzh (brud, struj) forzh pegement (ken-ha-ken, ken-ha-kenañ, kenañ-kenañ, mui-pegement-mui) g., film a ra reuz g., pezh-c'hoari a ra berzh (brud, struj) forzh pegement (ken-ha-ken, ken-ha-kenañ, kenañ-kenañ, mui-pegement-mui) g., pezh-c'hoari a ra reuz g. ; 2. traezenn a ra reuz b., traezenn a ya e skrap b., traezenn hewerzh ken ez eo b., traezenn a ya er-maez b., traezenn gwerzh vat dezhi b., traezenn an diskrap (foar an arigrap, ar beilh, ar skrap, prez, kas, klask, mall) warni b., traezenn a lamm an dud warni b., traezenn en em sko an dud a-dreuzoù warni b., traezenn a beg an dud warni b., traezenn a gav fred diouzhtu b., traezenn a vez kalz a fred warni b., traezenn a gav sav diouzhtu b., traezenn a ya evel krampouezh gant an dud b., traezenn a vez gwerzhet evel krampouezh b., traezenn a ya herrek an dud dezhi b.

Kassenfazilitäten ls. : aesterioù kef ls.

Kassenfehlbetrag g. (-s,-beträge) : mank er c'hof g.

Kassenführer g. (-s,-) : enkefier g., kasedour g., kaseder g., kefier g., kefiour g., yalc'hour g., teñzorier g.

Kassengestell n. (-s,-e) : stern lunedoù paeet gant ar surentez sokial g., moull lunedoù paeet gant ar surentez sokial g.

Kassenguthaben n. (-s) : enkef g., enkefiad g.

Kassenlage b. (-,-n) : stad kef b.

Kassenpatient g. (-en,-en) : klañvour emezelet e kef lec'hel an asurañs kleñved g.

Kassenschlager g. (-s,-) : 1. film a ra berzh (brud, struj) forzh pegement (ken-ha-ken, ken-ha-kenañ, kenañ-kenañ, mui-pegement-mui) g., film a ra reuz g., pezh-c'hoari a ra berzh (brud, struj) forzh pegement (ken-ha-ken, ken-ha-kenañ, kenañ-kenañ, mui-pegement-mui) g., pezh-c'hoari a ra reuz g. ; 2. traezenn a ra reuz b., traezenn a ya e skrap b., traezenn hewerzh ken ez eo b., traezenn a ya er-maez b., traezenn

gwerzh vat dezhi b., traezenn an diskrap (foar an arigrap, ar beilh, ar skrap, prez, kas, klask, mall) warni b., traezenn a lamm an dud warni b., traezenn en em sko an dud a-dreuzoù warni b., traezenn a beg an dud warni b., traezenn a gav fred diouzhtu b., traezenn a vez kalz a fred warni b., traezenn a gav sav diouzhtu b., traezenn a ya evel krampouezh gant an dud b., traezenn a vez gwerzh evel krampouezh b., traezenn a ya herrek an dud dezhi b.

Kassenschrank g. (-s,-schränke) : armel-houarn b., koufr-houarnet g.

Kassenstunden ls. : euriou digeriñ ar wichec ls., euriou digeriñ ar gwicheoù ls.

Kassensturz g. (-es,-stürze) : enselladenn ar c'hef b.

Kassenüberschuss g. (-es,-überschüsse) : reñverad kef g., dreistad kef g.

Kassenverwalter g. (-s,-) : enkefier g., kasedour g., kaseder g., kefier g., kefiour g., yalc'hour g., teñzorier g., resever g.

Kassenwart g. (-s,-e) : teñzorier g., kasedour g., kaseder g., kefier g., kefiour g., yalc'hour g., resever g.

Kassenwesen n. (-s) : kontouriezh b., servij kontouriezh g., teñzorier b., teñzorerezh b.

Kassenzettel g. (-s,-) : tiked-kef g.

Kasserolle b. (-,-n) : kaserolenn b., kaserolennad b., kastelodenn b., kastelodennad b.

Kassette b. (-,-n) : 1. kased g./b., kasedig g./b. ; 2. arc'hig b., koufrig g., kas g., kef g. ; 3. [tisav.] kombod g. ; 4. *Kassette, Tonbandkassette*, kasedig g. ; *Videokassette*, kasedig-video g., kasedig-gwelet g., videokasedig g.

Kassettendeck n. (-s,-s) : sonenroller kasedoùigoù g.

Kassettendecke b. (-,-n) : [tisav.] sel kombodek g.

Kassettenradio n. (-s,-s) : skingomzer karr-tan lenner kasedoùigoù g.

Kassettenrecorder g. (-s,-) : sonenroller kasedoùigoù g.

Kassettenständer g. (-s,-) : doug-kasedoùigoù b.

Kassiber g. (-s,-) : P. kemennad kuzh ur prizoniad g., lizher kuzh ur prizoniad g.

Kassie b. (-,-n) : [louza.] gwez-kasia str.

Kassier g. (-s,-e) : [Bro-Suis, Bro-Aostria, su Bro-Alamagn] kasedour g., kaseder g., kefier g., kefiour g., yalc'hour g.

kassierbar ag. : 1. enkefiadus ; 2. [gwir] torradus.

kassieren V.k.e. (hat kassiert) : 1. enkefiañ ; *Gelder (ein)kassieren*, enkefiañ arc'hant ; *der Kellner muss noch zwei Gäste kassieren*, paotr an ostaleri en deus c'hoazh arc'hant da enkefiañ digant daou ostiz ; *kassierter Betrag*, arc'hant enkefiat g., arc'hant bet (digant u.b./udb) g. ; P. *Geld kassieren*, godellañ arc'hant, meudata arc'hant, meudata gwenneien, gwaskañ arc'hant ; *Gebühren kassieren*, dastum gwiriou ; 2. [gwir] terriñ, nullañ, digadamaat ; *ein Urteil kassieren*, terriñ ur varnedigezh, digadamaat ur varnedigezh ; 3. P. [archerien] sammañ, herzel, bac'hañ, kregiñ e, prizonañ, lakaat harz da, serriñ, delc'her, dastum, pakañ krog e, tapout krog e ; 4. kemer, lemel, skrapañ, divorañ, tapout, kregiñ e, tennañ, diharpañ, diskregiñ, remuiñ ; 5. tapout, pakañ ; *einen Schlag kassieren*, pakañ un taol ; *wir haben allerlei Vorwürfe kassiert*, klevet hor boa ur vosenn, klevet hor boa ur vuhez eno ; [sport] *ein Tor kassieren*, pakañ ur pal en e gaoued, tapout ur pal en e gaoued.

Kassierer g. (-s,-) : enkefier g., kasedour g., kaseder g., kefier g., kefiour g., yalc'hour g., resever g.

Kassiererin b. (-,-nen) : enkefierez b., kasedourez b., kasederez b., kefierez b., kefiourez b., yalc'hourez b., reseverez b.

Kassiterit g. (-s,-e) : [maenoniezh] kasiterit g.

Kastagnette b. (-,-n) : stlakerez b., rigidag g. ; *die Kastagnetten klappern lassen*, rigidagañ.

Kastanie b. (-,-n) : 1. [louza., frouezhenn] kistin str. ; *edle Kastanien*, kistin-Roazhon str. ; *Rosskastanie*, kistin-Spagn str., kistin-Indez str., kistin-moc'h str., kistin-Bourdel str., brizhkistin str. ; *kandierte Kastanien*, kistin kofizet (materiet) str. ; *geröstete Kastanien*, kistin kras str. ; *Kastanien rösten*, grilhañ kistin, krazañ kistin ; *Kastanien sammeln*, kistina, klask kistin ; *Kastanien von ihren stacheligen Hüllen befreien*, didolgennañ kistin, didogañ kistin, tennañ kistin diouzh o bolc'hoù, lemel ar belc'h diwar ar c'histin, diglosañ kistin, diglorañ kistin ; *Kastanien schälen*, lemel ar glorenn vihan diwar ar c'histin, dibluskañ kistin ; *kandierte Kastanien*, *glacierte Kastanien*, kistin lindret str. ; *seine Hosentaschen waren voll Kastanien*, kistin a oa gantañ leizh e c'hodelloù ; 2. [louza., gwezen] kistinenn b., gwez-kistin str., kistinwez str. ; *wilde Kastanie*, kistinenn-Vourdel b., kistinenn-Indez b., kistinenn-voc'h b., kistinenn-Spagn b. ; *Kätzchen der Kastanie*, bleuñv ar gwez-kistin str., P. butun-marmouz g. ; 3. [dre skeud.] *für jemanden die Kastanien aus dem Feuer holen*, bale war ar mor evit u.b., en em zivadeziñ d'ober evit u.b., tennañ tan war e gein oc'h ober evit unan all, mont en tan evit u.b., ober tout al labour evit mad unan all, poaniañ (toullañ) evit unan all, kemer riskloù evit mad unan all.

Kastanienbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] kistinenn b., gwez-kistin str., kistinwez str. ; *reich an Kastanienbäumen*, kistinek.

kastanienbraun ag. : brun, gell-kistin, a-liv gant ar c'histin, kistin, melen-du, rous-takenn ; *kastanienbraunes Haar*, blev kistin str., blev rous-takenn ls. ; *kastanienbraune Augen*, daoulagad gell-kistin ls.

Kastanienbraun n. (-s) : brun g.

Kastanienbrei g. (-s) : [kegin.] yodenn gistin b.

Kastanienholz n. (-es) : kistin g., koad kistin g. ; *Bretter aus Kastanienholz*, plen kistin ls. ; *ein Holzfehler, der bei Kastanienholz besonders häufig auftritt, ist die Ringschale*, dreist-holl er c'histin eo e vez kavet koad dol, dreist-holl er c'histin eo e vez kavet koad dolek, ar c'histin dreist-holl a zo techet da gaout dol.

Kastanienhülle b. (-,-n) : *stachelige Kastanienhülle*, tolgen b. [*liester* tolgad], pok-kistin g., bolc'h str./g. [*liester* bolc'hoù, belc'h], bolc'h kistin str., balog dreinek g., balog broudus g., tok-kistin g., klor kistin str., klorenn gistin b., klozenn gistin b.

Kastanienmus n. (-es) : [kegin.] yodenn gistin b.

Kastanienpfanne b. (-,-n) : [kegin.] pillig-toull b.

Kastanienpüree n. (-s) : [kegin.] yodenn gistin b.

KastanienSchale b. (-,-n) : *stachelige KastanienSchale*, tolgen b. [*liester* tolgad], pok-kistin g., bolc'h str./g. [*liester* bolc'hoù, belc'h], bolc'h kistin str., balog dreinek g., balog broudus g., tog-kistin g., klor kistin str., klorenn gistin b., klozenn gistin b.

Kastanienwald g. (-s,-wälder) : [louza.] kistineg b., kistinid b., koad kistin g., koadad kistin g.

Kästchen n. (-s,-) : boestig b., skrin g., koufrig g., arc'hig b., klozenn b., klaouier g., forser g., fosenn b., kasedig b./m., kas g., kef g.

Kaste b. (-,-n) : 1. kasta g. ; 2. [dre skeud.] kouch g., meuriad g. ; *die Reichen heiraten nicht außerhalb ihrer Kaste*, ar juloded ne zimezont ket er-maez eus o meuriad, ar juloded ne zimezont ket er-maez eus o c'houch.

kasteien V.k.e. (hat kasteit) : kastizañ, gwanañ, punisañ.

V.em. : **sich kasteien** (hat sich (ak.) kasteit) : kastizañ e gorf, kastizañ e gig.

kasteiend ag. : kastizus.

Kasteiung b. (-,-en) : kastizadur g., emgastiz g., kastiz g., gwanadur g. ; *Gürtel der Kasteiung*, gouriz-reun g.

Kastell n. (-s,-e) : kastell-kreñv g., kastellig g., opidom g.

Kastellan g. (-s,-e) : 1. kastellad g., kastellour g. ; 2. [dre astenn.] kastellan g., evezhiant g. (Gregor), merour ar c'hastell g., pennvevel g., mevel-bras g.

Kastellane b. (-) : kastellaniezh b.

Kasten g. (-s, Kästen) : 1. boestad b., boestad b., kased g./b., kasedad g./b., karched g., karchedad g., kef g., arc'h b. [*liester* irc'hier], klozenn b. ; *den Brief in den Kasten stecken* (in den Briefkasten werfen), lakaat al lizher er voest-lizheroù ; *Schmuck in einem Kasten bewahren*, mirout bragerizoù en un arc'h vihan, derc'hel bragerizoù en un arc'h vihan ; *etwas aus seinem Kasten ziehen*, digasediñ udb ; 2. [Bro-Aostria, Bro-Suis] armel b. ; 3. taolenn-skritellañ b., taolenn diskouez b. ; 4. [moull.] sterniad g., pennad sterniet g. ; 5. [tisav.] P. savadur g. ; 6. [merdead.] *dieses Schiff ist ein alter Kasten*, ur c'hozh bag vreïn eo al lestr-se, kozh ha breïn eo ar vag-se, ur c'hozh penton (ur pod toupin) eo ar vag vreïn-se ; 7. *viel auf dem Kasten haben, etwas auf dem Kasten haben*, bezañ barrek, bezañ ki, bezañ ur mailh, bezañ ur mestr, bezañ ur c'hwil, bezañ un tad den, bezañ mat-karak ; *nichts auf dem Kasten haben*, kaout nebeut en e gelorn, bezañ gwall nebeut en e gelorn, na vezañ netra en e gokenn, na vezañ netra dindan e gokenn, bezañ divoued e benn ; *er hat nichts auf dem Kasten*, n'eus ket chomet ur c'hriñsenn boell gantañ, n'eus ket ur bouilfrenn boell gantañ, n'eus ket ur vogedenn a boell gantañ, n'en deus ket ur begad spered en e glopenn, n'eus liv skiant-vat ebet gantañ, n'eus begad spered ebet en e glopenn, n'en deus ket ur begad skiant-vat, n'en deus ket daou wennegad skiant-vat, n'eus ket daou wennegad skiant-vat en e glopenn, n'en deus ket daou realad skiant-vat, hennezh a zo ur skiant verr a zen ; *er hat wenig auf dem Kasten*, ur penn skort a zo anezhañ, divoued eo e benn, ul lastez hir eo e skouarn, ne ya ket herrus gantañ, touloù talar a zo en e benn, gorrek eo da gompren, ur spered pout a zen a zo anezhañ, un den bouc'h a spered eo, lourt eo e spered, lourt a spered eo, lourt a benn eo, ur skiant verr a zen eo, un tamm difournis a spered eo ar paotr-mañ, hennezh a oa bet roet fav dezhañ en deiz ma oa bet ganet, ne oar ket pet fav a ya d'ober teir, ne oar ket pet fav a ya d'ober nav, hennezh a zo tapet war ar portolof, mankout a ra ul loaïad dezhañ, nebeut a gelorn en deus, nebeut en deus en e gelorn, gwall nebeut a zo en e gelorn, n'eus tost netra en e gokenn, n'eus tost netra dindan e gokenn, skañvaet eo e spered, ur spered forc'hek a zen a zo anezhañ, eus fin ar sizhun eo, eus fin ar bloaz eo, laosket en deus an hanter eus e vrenn gant ar Mabig Jezuz, laosket en deus un tamm mat eus e yod gant ar Mabig Jezuz, ganet eo bet da Sadorn da noz, ganet eo bet da Sadorn goude koan diwezhat, eus dibenn ar bloaz eo, eus deizioù diwezhañ ar sizhun eo, eus penn diwezhañ ar sizhun eo, n'eo ket eus penn kentañ ar sizhun, hennezh n'eo ket stank e damouez, rouez eo e damouez, n'eo ket bet meret e bleud an tanavañ, n'eo ket ur sklêrijenn, n'eo ket eus ar c'horadenn gentañ ; P. *er hat viel auf dem Kasten, er hat genug auf dem Kasten*, traoù a zo en e gelorn, ur paotr fin eo, un den a boell (a benn, a skiant) eo, ur perc'henn skiant eo, ur spered den a zo anezhañ, n'eus ket ur vlevenn sot warnañ, n'eo ket un hanter c'henaoueg, ne guzh ket al loar en e c'henoù, ur spered digor a zen a zo anezhañ, hennezh n'eo ket bet ganet er ribod, hennezh n'eo ket bet ganet en ur ribod, bouedenn-benn en deus.

Kastenbrot n. (-s) : bara minvig g., bara moul g.

Kastenform b. (-,-en) : 1. stumm ur voest g., stumm un dolzenn g. ; 2. [kegin.] moull-gwestell g.

Kastengeist g. (-es) : strizhded spered hep damant evit ar renkadoù all b., strizhded spered serret ouzh ar renkadoù all b., spered a gasta g.

Kastenherrschaft b. (-,-en) : oligarkiezh b., beli ur c'hasta b., nemeurveliezh b.

Kastenkrabbe b. (-,-n) : [loen.] *behaarte Kastenkrabbe* [*Homola barbata*], krank-touseg g. [*liester* kranked-touseg].

Kastkrankheit b. (-) : [mezeg.] kleñved ar c'haelogoù g., gwallzarvoud digenwaskañ g., [sport] darvoud ec'hamwaskañ g.

Kastenmacher g. (-s,-) : arc'hier g.

Kastenordnung b. (-,-en) : reizhiad ar c'hastaoù b.

Kastenteufel g. (-s,-) : Yann-blev g.

Kastenwagen g. (-s,-) : stroborell b., kamionetez b., sammorell b., stroborellig b.

Kastenwesen n. (-s) : reizhiad ar c'hastaoù b.

Kastilianer g. (-s,-) : Kastilhan g.

Kastilianerin b. (-,-nen) : Kastilhanez b.

Kastilien n. (-s) : Kastilha b.

Kastilier g. (-s,-) : Kastilhan g.

Kastilierin b. (-,-nen) : Kastilhanez b.

kastilisch ag. : 1. kastilhan ; 2. [yezh.] kastilhanek.

Kastilisch n. : [yezh.] kastilhanek g.

Kästner g. (-s,-) : arc'hier g. [*liester* arc'hierien].

Kastor g. (-s,-e) : feur avanked b., foulennn avank b.

Kastoröl n. (-s) : eoul risin g.

Kastrat g. (-en,-en) : spazh g. [*liester* spazheien], spazhad g. [*liester* spazhidi], tizhog g. ; *Halbkastrat*, den rangouilh g.

Kastration b. (-,-en) : spazhadur g., troc'h g., spazhañ g. ; *chemische Kastration*, spazhañ kimiek g. ; *operative Kastration*, spazhañ surjanel g. ; *nicht vollständige Kastration*, spazhañ diglok, rangouilhiñ g.

Kastrationsangst b. (-e) / **Kastrationskomplex** g. (-es,-e) : [bred.] kemplezh ar spazhadur g.

Kastrationszange (-,-n) : gwaskell spazhañ b.

kastrieren V.k.e. (hat kastriert) : spazhañ, digastrañ, troc'hañ, onestaat, rac'hañ, razhañ ; *Schweine kastrieren*, troc'hañ moc'h ; *halb kastrieren*, *nicht vollständig kastrieren*, rangouilhiñ ; *einen Hahn kastrieren*, kabonañ ur c'hilhog ; *kastrierter Hahn*, kilhog troc'h g., kilhog spazh g., kabon g. ; *halb kastriert*, rangouilh ; *halb kastrierter Hahn*, kilgog g., kilhog rangouilh g.

Kastrierer g. (-s,-) : troc'her g., spazher g., kastrer g.

Kastrierung b. (-,-en) : spazhadur g., troc'h g., spazhañ g.

Kasualien ls. : kazuel g.

Kasuar g. (-s,-e) : [loen.] kazoar g.

Kasuist g. (-en,-en) : 1. [relij.] doktor ar goustiañs g. (Gregor), pec'hedoniour g. ; 2. daelenour g., bizantour g., nagenner g., pismiger g., bagajer g., chaoker-laou g., arguzer g., chipoter g. **Kasuistik** b. (-) : 1. [relij.] pec'hedoniezh b. ; 2. daelenouriezh b., bizantouriezh b., nagenneriezh g., pismigerezh g., arguzerezh g., chipoterezh g.

kasuistisch ag. : 1. [relij.] pec'hedoniel, ... pec'hedoniour ; 2. pismigus, ingennus.

Kasus g. (-,-) : [yezh.] troadad b., tro b. ; *obliquer Kasus*, tro veskellek b.

Kat g. (-s,-s) : [berradur evit **Katalysator**] pod treluskañ g.

katabol ag. : [bev.] eznevidel, katabolek.

Katabolie b. (-) / **Katabolismus** g. (-) : [bev.] eznevid g., katabolegezh b.

Katabolit g. (-en,-en) : [bev.] eznevidad g. [*liester* eznevidadoù], katabolit g. [*liester* katabolitoù].

Katachrese b. (-,-n) : [yezh.] 1. astenn ster g. ; 2. leterc'had dislenn g.

Katadioptr n. (-s,-e) : katadioptr g.

katadioptrisch ag. : katadioptrik.

katadrom ag. : [pesked] morhiliat ; *katadromer Wanderfisch*, pesk morhiliat g.

Katafalk g. (-s,-e) : marc'h-kañv g., kabeled b., marskaon b., bas-kañv g., bank-kañv g., bank g., geler b., gwele-kañv g., gwele diwezhañ g., triketoù ls., arched g., dresouer g. ; *auf den Katafalk legen*, marskaoniañ.

Kataklysmus g. (-s,Kataklysmen) : kataklism g.

kataklystisch ag. : kataklismek.

Katakombe b. (-,-n) : kev-beziañ g., katakombenn b. ; *bei Verfolgungen fanden die Christen Zuflucht in den Katakomben*, pa save skrap warno, ez ae ar gristenien d'ar c'heviou-beziañ da guzhat - pa veze bres warno, ez ae ar gristenien d'ar c'heviou-beziañ da c'houderiñ - pa veze gwallgas warno, ez ae ar gristenien d'ar c'heviou-beziañ da guzhat - pa save skrap warno, e talvez ar c'heviou-beziañ da repu d'ar gristenien - pa save skrap warno, ez ae ar gristenien da repuñ er c'heviou-beziañ.

Katalane g. (-n,-n) : Katalan g.

katalanisch ag. : 1. kataloniat, katalan, ... Katalonia ; [sonerezh] *katalanisches Tamburin*, hirdaboulin b. ; *katalanischer Tamburinspieler*, hirdabouliner g. ; 2. [yezh.] katalonek, katalanek ; *die katalanische Literatur*, al lennegezh katalanek b., al lennegezh katalonek b.

Katalanisch n. : [yezh.] katalonek g., katalaneg g.

Katalase b. (-,-n) : [bevgimiezh] katalaz g.

katalaunisch ag. : [istor] *Katalaunische Felder*, Maeziou Katalaonek ls. ; *die Schlacht auf den Katalaunischen Feldern*, emgann ar Maeziou Katalaonek g.

Katalepsie b. (-,-n) : [mezeg.] katalepsia b., katalepsiezh b., darsonn g., P. kousked-foll g.

Kataleptiker g. (-s,-) : [mezeg.] darsonneg g. [*liester darsonneien*], katalepteg [*liester kataleptegeien*].

kataleptisch ag. : [mezeg.] 1. darsonnel, kataleptel ; 2. darsonnek, kataleptek.

Katalog g. (-s,-e) : katalog g., roll g., arroll g., rollad g., levr-roll g.

Katalogbearbeiter g. (-s,-) : kataloger g.

katalogisieren V.k.e. (hat katalogisiert) : katalogañ, rolladañ, rolladennañ, rollañ.

Katalogisierung b. (-,-en) : katalogadur g., katalogañ g., marilhadur g., marilherezh g., kaieradur g., enskrivadur g., enskriverezh g., enroll g., enrolladur g.

Katalonien n. (-s) : Katalonia b.

katalonisch ag. : 1. kataloniat, katalan, ... Katalonia ; 2. [yezh.] katalonek, katalanek ; *die katalonische Literatur*, al lennegezh katalanek b., al lennegezh katalonek b.

Katalonisch n. : [yezh.] katalonek g., katalaneg g.

Katalpe b. (-,-n) : [louza.] katalpezenn g. [*liester katalpezenned*].

Katalysator g. (-s,-en) : 1. [kimiezh] trelusker g. ; 2. [kirri-tan] pod treluskañ g.

Katalysatorauto n. (-s,-s) : karr-tan terket gant ur pod treluskañ g.

Katalyse b. (-,-n) : [kimiezh] trelusk g., treluskañ g.

katalysieren V.k.e. (hat katalysiert) : treluskañ.

katalytisch ag. : [kimiezh] treluskek, ... treluskañ, trelusker.

Katamaran g. (-s,-e) : [merdead.] katamaran g.

kataphatisch ag. : devoudel ; *kataphatische Theologie*, douenoniezh devoudel b.

Kataplasma n. (-s,-plasmen) : [mezeg.] tarchelad g., palastr g., P. [dre fent] kataflam g.

Kataplexie b. (-) : [mezeg.] darsouz g.

Katapult g. (-s,-e) : bannerez b., taolerez-vein b., bangounell b.

katapultieren V.k.e. (hat katapultiert) : bannañ, bangounellat.

Katapultieren n. (-s) / **Katapultstart** g. (-s,-s/-e) : bannerezh g., bannañ g.

Katarakt¹ g. (-s,-e) : lamm-froud g., lamm-dour g., taranoù ls., flokad g.

Katarakt² b. (-,-en) / **Katarakta** b. (-, Katarakten) : [mezeg.] banne g., glazenn b.

Katarr g. (-s,-e) / **Katarrh** g. (-s,-e) : [mezeg.] katar g., ezwagrennadur lec'hi g., ezveradur lec'hi g., sifern g., anouedadur g., choberd g. ; *krank in Folge von Katarrh, an einem Katarrh krank*, katarus.

katarralisch ag. / **katarrhalisch** ag. : [mezeg.] katarek, ... sifern, ... arwez.

Kataster g./n. (-s,-) : gladroll g., kadastr g., tachennaoueg b. ; *in den Kataster eintragen, in den Kataster aufnehmen*, lakaat er c'hadastr, kadastrañ ; *zum Kataster gehörig*, kadastrrel.

Katasteramt n. (-s,-ämter) : servij ar c'hadastr g.

Katasterauszug g. (-s,-auszüge) : testeni kadastr g., testeni eus ar gladroll g., arroud kadastr g., arroud kadastrrel g.

katastrieren V.k.e. (hat katastriert) : lakaat er c'hadastr, kadastrañ.

katastrophal ag. : dirfeudek, foeltrus, distrujus, dismantrus, dispennus, gwastus, drastus, domajus, reuzus, gwallreuzus, gourmestus ; *die katastrophalen Auswirkungen der Dürre*, gwered drastus ar sec'hor g. ; *die Bevölkerung des Landes ist katastrophal zurückgegangen*, koazhet-naet eo niver an dud er vro, spontus eo gwelet penaos eo nebeutaet an dud er vro, erru eo didud ar vro, niver an dud er vro a zo digouezhet meurbet, nebeutaet eo an dud er vro ha lous c'hoazh ! ; *der Krieg hatte katastrophale Folgen für das Land*, gwall izelaet e voe ar vro gant ar brezel-se, kivijet e voe ar vro gant ar brezel-se, lakaet e voe ar vro a-blad gant ar brezel-se, drastus (gwallreuzus) e voe ar brezel d'ar vro.

Katastrophe b. (-,-n) : dirfeud g., gwallreuz g., gwallzarvoud g., feud g., gwalldaol g., drast g., taol-freuz g., drastadenn b., dismantr g., degouezh mantrus g., gourmest g., kataklism g., darvoud skrijus g., darvoud mantrus g. ; *Opfer einer Katastrophe*, reuziad g. [*liester reuzidi*], reuzied [*liester reuzidi*], g., reuziadez b., droukreuziad g. [*liester droukreuzidi*], droukreuziadez b., darvoudad ur gwallreuz g. [*liester darvoudidi ur gwallreuz*], darvoudadez ur gwallreuz b., gwallzarvoudad g. [*liester gwallzarvoudidi*], gwallzarvoudadez b., gouzañvad ur gwallreuz g., gouzañvadez ur gwallreuz b., darvouded g. [*liester darvoudidi*] ; *nukleare Katastrophe*, feud nukleel g. ; *Katastrophe der Seefahrt*, feud-mor g. ; *Flugzeugkatastrophe*, peñse karr-nij g., gwallreuz aerverdeñ g., flastradur g., krach g. ; *eine humanitäre Katastrophe*, ur stad a vrasañ dañjer evit ar boblañs a-fet aoziou bevañ b. ; *um Haaresbreite wäre es zu einer Katastrophe gekommen*, ne oa bet nemet treuz un neudenn ne oa c'hoarvezet gwall, ne oa bet nemet treuz ul linenn all ne oa c'hoarvezet gwall ; *den Verlust des Augenlichts erlebte er als Katastrophe*, ur gwallzarvoud a voe evitañ koll ar gweled, ur pezh mantrus e voe evitañ koll ar gweled ; *in eine Katastrophe rennen, der Katastrophe entgegentreiben, in die Katastrophe segeln, auf die Katastrophe zugehen*, ober e valapa, en em goll, mont da goll, mont da beurgoll, mont d'an argoll, mont d'ar bern, mont da wallfin, mont e drouziwezh, bezañ war an hent a gas da zrouziwezh, mont war e gement all, mont e blouz da ludu, treiñ fall an traoù gant an-unan, kas e stal da stalig hag e stalig da netra, mont e vleud da vrenn, kas e stal e skuilh hag e ber, kas e stal d'an dour, mont war e benn, mont e soc'h da vinaoued, mont d'ar baz a-ruilhoù hag a-lammoù bras, kerzhet en hent ar gollidigezh (Gregor) ; *geradewege auf die Katastrophe zusteuern*, mont eeun-tenn d'e gollidigezh, mont eeun-tenn d'ar baz a-ruilhoù hag a-lammoù bras ; *das Land treibt einer Katastrophe zu*, mont a ra ar vro war he c'hement all ; *das ist eine Katastrophe !* gwashat taol ! ; *das ist keine Katastrophe*,